4

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

ס/מ' בינלאומי

שטחים

11/86 - 6/92

תיק מס' 3/4

נושא

תת נושא

תיק מס' 3/4

נושא

תת נושא

4

שמתים

1/4

אסיפה - 1143

שמור/רגיל

אל:מז"ת 2
מאת:ציר הסברה וש'

הנדון: ד"ר רבאח חסן עבד אלעזיז מוחאנה

1. ראו נא המצ"ב.

2. אנו נענה לפונה בהתאם לשלכם 1009. אך אנא ודאו תשובה מלשכת רוה"מ.

פלג

American Association for the Advancement of Science

Directorate for Science and Policy Programs
1333 H Street, NW, Washington, DC 20005
(202) 326-6600 FAX (202) 289-4950

16.6.92

2/4

1147

9 June 1992

His Excellency Zalman Shoval
Ambassador
Embassy of Israel
3514 International Dr. N.W.
Washington, D.C. 20008

Your Excellency:

Enclosed is a copy of a letter sent by the chair of the AAAS Committee on Scientific Freedom and Responsibility to Prime Minister Yitzhak Shamir. We also sent similar letters to Minister of Defense Moshe Arens and Commander Ze'ev Shaltiel. We wish to share with you our concern about the administrative detention of Dr. Rabah Hassan Abdul Aziz Mohana, a Gazan endocrinologist. We would appreciate any updated information that you may have on Dr. Mohana's current situation.

Sincerely,

Kari Hannibal

Kari Hannibal
Senior Program Associate
AAAS Science and Human Rights Program

Enclosure

American Association for the Advancement of Science

Directorate for Science and Policy Programs
1333 H Street, NW, Washington, DC 20005
(202) 326-6600 FAX (202) 289-4950

1147

3/4

9 June 1992

Yitzhak Shamir
Prime Minister
Office of the Prime Minister
3 Kaplan Street
Hakirya
Jerusalem 91919
Israel

Dear Mr. Prime Minister:

On behalf of the Committee on Scientific Freedom and Responsibility of the American Association for the Advancement of Science, I am writing to express our concern about the reported renewal of the administrative detention order against Dr. Rabah Hassan Abdul Aziz Mohana, a Gazan endocrinologist. According to information we have received, Dr. Mohana was arrested on 29 October 1991 under a six month administrative detention order and held at Ketziot Prison. An appeal in December 1991 was turned down. In April 1992, his detention order was renewed for another six months. An appeal in May 1992 against the renewed detention order was unsuccessful.

Dr. Mohana (I.D. number 927 726 125) is a resident of Rimal city, Gaza, and vice president of the Arab Medical Association in Gaza. He headed the diabetes program for the Gaza Health Department. Dr. Mohana's detention may be related to allegations that Dr. Mohana is a member of the Popular Front for the Liberation of Palestine, which Dr. Mohana denies. Dr. Mohana did make public remarks about the November 1991 Middle East peace conference, and was arrested soon after. Dr. Mohana has a number of medical problems, including chronic bronchitis and a duodenal ulcer.

We respectfully seek assurances that Dr. Mohana is receiving proper medical care for his illnesses. We also urge your government to immediately release Dr. Mohana if he is not to be charged with a criminal offense and brought before a court of law for a fair trial. After six months of administrative detention, it appears, however, that Dr. Mohana is being detained for the peaceful expression of his views, in violation of his human rights.

The AAAS, with 296 affiliated scientific societies and 132,000 individual members, is the largest federation of scientific societies in the United States and the publisher of Science magazine. The AAAS Committee on Scientific Freedom and Responsibility, formed in 1976, addresses issues concerning professional ethics, science and society, and science and human rights of general interest to the scientific community. The Committee uses the Universal Declaration of Human Rights, adopted by the U.N. in 1948, as a guideline for its human rights activities.

We urge your serious consideration of this matter and look forward to any information you can share with us regarding Dr. Mohana's current situation.

Sincerely,

Robert H. Kirschner, M.D.
Chair, AAAS Committee on Scientific Freedom and Responsibility

c: Ambassador Zalman Shoval

The Honorable Lee H. Hamilton
Committee on Foreign Affairs

C. Glatz, U.S. Department of State

1/4

אשפה - 1143

שמור/רגיל

אל:מז"ת 2
מאת:ציר הסברה וש'

הנדון: ד"ר רבאח חסן עבד אלעזיז מוחאנה

1. ראו נא המצ"ב.

2. אנו נענה לפונה בהתאם לשלכם 1009. אך אנא ודאו תשובה מלשכת רוה"מ.

פלג

16.6.92

2/4

1147

American Association for the Advancement of Science

Directorate for Science and Policy Programs
1333 H Street, NW, Washington, DC 20005
(202) 326-6600 FAX (202) 289-4950

9 June 1992

His Excellency Zalman Shoval
Ambassador
Embassy of Israel
3514 International Dr. N.W.
Washington, D.C. 20008

Your Excellency:

Enclosed is a copy of a letter sent by the chair of the AAAS Committee on Scientific Freedom and Responsibility to Prime Minister Yitzhak Shamir. We also sent similar letters to Minister of Defense Moshe Arens and Commander Ze'ev Shaltiel. We wish to share with you our concern about the administrative detention of Dr. Rabah Hassan Abdul Aziz Mohana, a Gazan endocrinologist. We would appreciate any updated information that you may have on Dr. Mohana's current situation.

Sincerely,

Kari Hannibal

Kari Hannibal
Senior Program Associate
AAAS Science and Human Rights Program

Enclosure

American
Association
for the Advancement of
Science

Directorate for Science and Policy Programs
1333 H Street, NW, Washington, DC 20005
(202) 326-6600 FAX (202) 289-4950

1147

3/4

9 June 1992

Yitzhak Shamir
Prime Minister
Office of the Prime Minister
3 Kaplan Street
Hakirya
Jerusalem 91919
Israel

Dear Mr. Prime Minister:

On behalf of the Committee on Scientific Freedom and Responsibility of the American Association for the Advancement of Science, I am writing to express our concern about the reported renewal of the administrative detention order against Dr. Rabah Hassan Abdul Aziz Mohana, a Gazan endocrinologist. According to information we have received, Dr. Mohana was arrested on 29 October 1991 under a six month administrative detention order and held at Ketziot Prison. An appeal in December 1991 was turned down. In April 1992, his detention order was renewed for another six months. An appeal in May 1992 against the renewed detention order was unsuccessful.

Dr. Mohana (I.D. number 927 726 125) is a resident of Rimal City, Gaza, and vice president of the Arab Medical Association in Gaza. He headed the diabetes program for the Gaza Health Department. Dr. Mohana's detention may be related to allegations that Dr. Mohana is a member of the Popular Front for the Liberation of Palestine, which Dr. Mohana denies. Dr. Mohana did make public remarks about the November 1991 Middle East peace conference, and was arrested soon after. Dr. Mohana has a number of medical problems, including chronic bronchitis and a duodenal ulcer.

We respectfully seek assurances that Dr. Mohana is receiving proper medical care for his illnesses. We also urge your government to immediately release Dr. Mohana if he is not to be charged with a criminal offense and brought before a court of law for a fair trial. After six months of administrative detention, it appears, however, that Dr. Mohana is being detained for the peaceful expression of his views, in violation of his human rights.

The AAAS, with 296 affiliated scientific societies and 132,000 individual members, is the largest federation of scientific societies in the United States and the publisher of Science magazine. The AAAS Committee on Scientific Freedom and Responsibility, formed in 1976, addresses issues concerning professional ethics, science and society, and science and human rights of general interest to the scientific community. The Committee uses the Universal Declaration of Human Rights, adopted by the U.N. in 1948, as a guideline for its human rights activities.

We urge your serious consideration of this matter and look forward to any information you can share with us regarding Dr. Mohana's current situation.

Sincerely,

Robert H. Kirschner, M.D.
Chair, AAAS Committee on Scientific
Freedom and Responsibility

c: Ambassador Zalman Shoval

The Honorable Lee H. Hamilton
Committee on Foreign Affairs

C. Glatz, U.S. Department of State

THE RECENT EXPULSION ORDERS
A LEGAL BACKGROUND

A new pattern of Arab terrorism has been established in the Israeli administered territories -- machine-gun car ambushes on the eve of peace talks. On three separate occasions, Arab terror cells have carried out fatal attacks on Jews just prior to the commencement of a new round of Israeli-Arab negotiations:

- Two days before the opening of the Madrid conference, two Jewish civilians were killed in a hail of automatic fire on a bus.

- A week before the start of the first round of Washington talks, a Jewish civilian was killed and a young girl wounded in a machine gun ambush on their car. A few days later, a woman was injured in another similar attack.

- Last week, a Jewish man died in an additional car shooting in Gaza.

These attacks are cynically timed to coincide with peace talks. They are meant to kill not only Jews, but also the prospects of peace. The recent steps taken by Israel to curb this violence are meant to create the security and calm so essential for serious peace talks to succeed.

Israel will not allow the peace process to become a shield for terrorist attacks, neither will it allow this terrorism to threaten the peace process itself.

The Legal Basis of Expulsions

Pending the achievement of a political solution to the final status of the territories, Israel is, according to international law, responsible for the administration of these areas. Therefore, Israel is obliged to determine the manner in which order is to be restored and maintained. Most of the security measures adopted by the military government in the administered areas are based upon the local Jordanian or Egyptian legislation, of which the Defence (Emergency) Regulations, 1945 (The 'Regulations') form a part. The Regulations were enacted by the British Mandatory government in 1945 and applied to the whole area under the Mandate, which included the administered areas. Regulation 112 of the regulations under which expulsion orders are issued has been held valid in the administered areas by the Israeli Supreme Court.

Legality of Expulsions

It has been argued that expulsion is prohibited by the Fourth Geneva Convention. However, the prohibition therein against 'individual or mass deportation' cannot be viewed as anything but a reference to arbitrary mass and individual deportations of nationals, such as were carried out during World War II, for the purpose of extermination, subjugation, slavery, forced labor and the like. This was the context in which article 49 of the Convention was drafted. It was, and still is, intended

to prevent deportation for such motives and to protect innocent civilian populations from such a cruel fate.

Article 49 was not, even by inference, intended to serve as a means of providing absolute immunity to criminals, terrorists, murderers and agitators, obstructing the application of the laws in force. It was also not intended to be used as a shelter for persons illegally present in a territory, preventing their legal removal from that territory.

The Supreme Court of Israel has held that taking Article 49 out of context and reading into it a blanket prohibition against individual expulsions would make it impossible, for example, to extradite a person or to deport an infiltrator or illegal entrant. The territories would provide a safe haven for suspected criminals from any country. The Court held that this was not the intention of the Fourth Geneva Convention.

Appeal and Petition

Each and every one of the individuals who receives an expulsion order has the opportunity to submit an appeal, first to an advisory committee attached to the regional commander, and subsequently to the Israel Supreme Court sitting as the High Court of Justice.

In the initial hearing, any person against whom an expulsion order has been issued may appeal to an advisory committee to recommend to the regional commander either that he implement the order or that he set it aside. The committee conducts a hearing at which the appellant and his lawyer may present their case. In some cases, the advisory committee has indeed recommended the cancellation of expulsion orders.

If the regional commander decides to implement the expulsion order, the appellant may petition the Israel Supreme Court sitting as the High Court of Justice .

Expulsions are a Rarely Used Measure

The regional commander issues expulsion orders only in extreme cases. Typically, the recipient of expulsion orders is a central figure in a terrorist organization.

Expulsions as a measure are rarely used. The last expulsions were in May 1991 against four Gaza Strip residents.

מ ב ר ק נ כ נ ס ג ל ו י

אאאא,חוזם:20809
אל:רהמש/1437
מ-:המשרד,תא:171291,זח:1928,דח:מ,סג:בל,
בבבב
9,244448
32579

בלמ'ס/מידי

אל: הנציגויות
שלום/וושינגטון - מטה הסברה

הנדון: נתונים על ארבע שנות אינתיפאדה

על רקע התעניינותן של מספר נציגויות בנתונים על ארבע שנות אינתיפאדה, להלן הפירוט שהועבר אלינו ע'י דו'צ:

1. פלשתינאים שנהרגו מירי כוחות הבטחון:

שנה/אזור	איו'ש	אזח'ע	סה'כ
דצמ' 87 - דצמ' 88	183	88	271
ינואר 89 -דצמ' 89	160	110	270
ינואר 90 - דצמ' 90	50	43	93
ינואר 91 - נוב' 91	53	22	75
ס ה ' כ	446	263	709

2. פלשתינאים שנפצעו מירי כוחות הבטחון:

שנה/אזור	איו'ש	אזח'ע	סה'כ
דצמ' 87 - דצמ' 88	2821	*685	3506
ינואר 89 - דצמ' 89	3303	2026	5329
ינואר 90 - דצמ' 90	1877	1985	3862
ינואר 91 - נוב' 91	829	547	1376

ס ה ' כ	8830	5243	14073

* בין החדשים דצמ' 87'- יוני 88' לא נאספו נתונים לגבי פלשתינאים שנפצעו באזח'ע. ברור, אם כן, שעובדה זו משתקפת גם בנתונים המסכמים.

3. חיילים שנהרגו בפעולה:

שנה/אזור	איו'ש	אזח'ע	סה'כ
דצמ' 87-דצמ' 88	4	0	4
ינואר 89 -דצמ' 89	2	2	4
ינואר 90 - דצמ' 90	1	1	2
ינואר 91' - נוב' 91	1	0	1
ס ה ' כ	8	3	11

4. חיילים שנפצעו בפעולה:

שנה/אזור	איו'ש	אזח'ע	סה'כ
דצמ' 87-דצמ' 88	525	256	781
ינואר 89 -דצמ' 89	490	428	918
ינואר 90 -דצמ' 90	530	666	1196
ינואר 91 - נוב' 91	233	415	648
ס ה ' כ	1778	1765	3543

5. ישראלים שנהרגו בפעולה:

שנה/אזור	איו'ש	אזח'ע	סה'כ
דצמ' 87 - דצמ' 88	7	0	7
ינואר 89 -דצמ' 89	3	0	3
ינואר 90 - דצמ' 90	1	0	1
ינואר 91 - נוב' 91	5	0	5
ס ה ' כ	16	0	16

6. ישראלים שנפצעו בי"ע:

שנה/אזור	איו"ש	אזח"ע	סה"כ
דצמ' 87 - דצמ' 88	397	39	436
ינואר 89 - דצמ' 89	356	27	383
ינואר 90 - דצמ' 90	363	21	384
ינואר 91 - נוב' 91	194	21	215
ס ה ' כ	1310	108	1418

7. הפרות סדר ופיגועים ב'נשק חם' (כולל בקבוק תבערה, רימון, ירי, הצתה, מטען):

שנה/אזור	הפרות סדר איו"ש	הפרות סדר אזח"ע	פיגועים ב'נשק חם' איו"ש	פיגועים ב'נשק חם' אזח"ע
דצמ' 87 - דצמ' 88	18223	4830	1371	496
ינואר 89 - דצמ' 89	34575	8033	1003	256
ינואר 90 - דצמ' 90	57882	8062	934	207
ינואר 91- נוב' 91	25212	3483	1129	236

נכון ל-13 בדצמבר 1991 נמצאים במתקני כליאה 8046 פלשתינאים: 4728 אסירים לאחר משפט, 646 עצירים לפני משפט, 2281 עצירים עד תום ההליכים ו-391 עצירים מנהליים.

9. מתחילת ההתקוממות ועד ה-1 בדצמבר 1991 נהרסו 363 בתים, 213 באיו"ש ו-150 באזח"ע. במהלך אותה תקופה נאטמו 240 בתים, 159 באיו"ש ו-81 באזח"ע.

במהלך 4 שנות אינתיפאדה גורשו 66 תושבי יש"ע, 37 מאיו"ש ו-29 מאזח"ע.

הסברה/מידע - מז"ת 2

17 בדצמבר 1991

תפוצה:שהח,@(רהמ),מנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,מצפא,

אסיה,מאפ,אמלט,מזאר,ארבל2,ארבל1,הדרכה,
מעת,הסברה,ממד,אירן1,אירן2,@(לעמ),מקצב2,
אומן,פרנ,מחע,משקוף,חליפה,בטמח,כספים,משפט,מזת1,מזת2

ססס

ד"ר בצלאל א.רות
שד' דוד המלך 14,
תל אביב 64953
טל: 03-263994

ת"א 7.10.1991

לכבוד
מר יוסף אחימאיר, מנהל לישכת ראש ממשלת ישראל,
ירושלים.

מנהל נכבד מאוד,

הנידון: (א) הסבר העובדה שהחלטת מועצת הביטחון מס' 242 אינה חלה על יהודה שומרון ועזה ועל רמת הגולן ו/או אם נחשב אי-פעם שהיא נגעה לשטחים האמורים האלה תוקפה חדלה להתקיים עקב מעשי זוקפנות סוריה, מצרים וירדן על מדינת ישראל אחרי התאריך 22 בנובמבר 1967 בו נתקבלה, ועד היום הזה.

(ב) הסבר העובדה שהחלטת מועצת הביטחון מס' 338 שנתקבלה בימי 21 ו-22 באוקטובר 1973 היא ULTRA VIRES ובניגוד למגילת האומות המאוחדות בכלל, ואשר הוחלטה כדי להציל ולמנוע את איבוד תוקפה של החלטה מס' 242 שאיבדה את תוקפה עקב האגרסיה המשותפת והתחלת מלחמה עקובה בדם ובהרס, של מצריים, סוריה וירדן נגד ישראל והפרה טוטאלית חד-צדדית של הסכמי הפסקת אש עימה, ביום 6 באוקטובר, 1973.

התזכיר הזה נוגע רק ליהודה שומרון ועזה ולרמת הגולן.

<u>האם ההחלטות 242 ו-338 חלות על יהודה, שומרון וחבל עזה כטריטוריות של המנדאט הבריטי לשעבר על ארץ ישראל?</u>

התשובה הפסקנית על השאלה הזאת צריכה להיות: לאו! השטחים האמורים לא זו בלבד שנועדו, לפי הוראות המנדאט להפוך להקמה מחדש ("RECONSTITUTION") של מדינת היהודים, אלא הוו, על פי החוק הבינלאומי, חלקים בלתי נפרדים של מדינת ישראל ביום הקמתה ב-14 במאי, 1948. הנושא הזה עובד ומתואר בפרוטרוט במחקרי מפברואר 1986 שפורסם, בין היתר, גם בריבעון "האומה" באותה השנה וכפרק מספר שהוצא לאור בשנת 1987 בשם "זכותנו על הארץ..." בעריכת יוסף נדבה! מלבד הפצתו בקרב שרי ממשלה וחברי כנסת, הוגש המחקר למנכ"ל דאז של משרד החוץ, מר ד. קנטי, שהביע את הסכמותיו על מסקנות המחקר, הן על חלקו ההיסטורי והן על המסקנות המשפטיות בו, במכתבו "לשם/309 מיום 24 בפברואר 1986 שהעתקו נשלח ג"כ ליועץ המשפטי - משה"ח, והר"ב.

המסקנות העיקריות של המחקר הנ"ל הן: ששיטחי יש"ע אינם שטחים כבושים ושלא חלות עליהם ההוראות של "הפרוטוקולים מג'נבה (GENEVE)" המתיחסים לשטחי כיבוש צבאיים.

אי לזאת, ההחלטות של מועצת הבטחון של האו"ם מס' 242 ו-338 אינן חלות על יהודה שומרון ועזה. בקשר לכך הנני מוצא לנכון לצטט כאן במקור את הסעיף מס' 5 של טקסט המנדאט על ארץ ישראל (מלבד, כמובן, על כל הטקסטים של אמנות בינלאומיות, חוזי שלום, מסמכים ופרשנויות המובאים ומתועזים במחקרי האמור לעיל.

Article 5 of the Mandate for Palestine
"The Mandatory shall be responsible for seeing that no Palestine territory shall be ceded or leased to, or in any way placed under the Control of the Government of any foreign Power".

אפילו היו יש"ע שטחי כיבוש צבאיים, החלטות מס' 242 לא היו חלות עליהם. תאריך החלטה 242 הוא 22 בנובמבר 1967.

בניגוד להחלטה 242, ממלכת ירדן הצטרפה לאגרסיה הזדונית נגד ישראל ביום כיפור 1973 של מצרים וסוריה עקובת הדם, במשך אוקטובר 1973. ובאוגוסט 1990 הזהירה ירדן את תמיכתה המלאה של אגרסית עירק נגד כווית וסעודיה ובזמן מלחמת המפרץ היתה פעילה ירדן, לא רק נגד הקואליציה בהנהגת האו"ם נגד עירק התוקפנית, אלא גם נגד ישראל, שהותקפה על ידי עירק - בשלוש דרכים: (1) על-ידי הפרת האמבארגו הטוטאלי שהטיל האו"ם על עירק, באמצעות עזרה פעילה ביותר לאטפקת נשק וחומרים אחרים חיוניים דרך הנמל הירדני של עקבה ועל ידי הובלת נשק וכו' לעירק בכבישים של ממלכת ירדן, לצבא העירקי. (2) על ידי מתן רשות לחיל האויר העירקי להשיג אינפורמציה צבאית ואחרת מגבול ישראל-ירדן. (3) על ידי מתן רשות ועזרה לעירק לנהל התקפת טילים נגד ישראל במשך מספר שבועות דרך השטח האוירי שלה ובדרך זו עזרה לגרום הרס ופגיעות באיזורים שונים של מדינת ישראל, תוך גרימת הרס ונזק בה העולים על יותר מ-3 מיליארד דולרים, שלא לדבר על ההפסדים העצומים לתיירות ולכלכלת ישראל. אותה ממלכת ירדן מעודדת ותומכת כבר מזה 3.5 שנים (עד היום הזה) במרד של כמיליון אזרחי ירדן ביהודה, שומרון ועזה, המכונה "אינתיפאדה" - נגד מדינת ישראל. יתרה מזה, מספר מיפקדות של הטרור נגד ישראל נמצאות בשטח ירדן ...

ירדן נמשמשת כדרך מעבר עיקרית לאספקת חומרים וציוד צבאי לעירק ועשתה זאת ביתר מרץ, בניגוד לאמברגו שהוטל ע"י מועצת הבטחון, בזמן המשבר והלוחמה במפרץ ועד היום הזה, בו בזמן שבעלת בריתה, עירק, איימה כמעט כל יום "בשריפת חצי מדינת ישראל". עשרות אלפי אזרחים ירדנים ממוצא פלסטיני, הצטרפו בגלוי למאמץ המלחמתי העיראקי בכווית ובחזיתות אחרות שהפעיל, בין היתר, את טילי "סקאד" נגד ישראל כולל יש"ע.

כאן יש להזכיר עוד שירדן עצמה הוקמה ב-23 ספטמבר, 1922, על ידי בריטניה, המעצמה המאנדאטורית, בניגוד לסעיף 5 של המאנדאט על ארץ ישראל וזאת על קרוב ל- 80% של שטח המאנדאט על ארץ-ישראל שהיו מיועדים להקמת "הבית הלאומי היהודי". המאנדאט נכנס לתוקפו ב-22 בספטמבר 1922, וירדן הבלתי חוקית נוסדה, כאמור לעיל, יום אחד לאחר מכן.

סוריה ורמת הגולן

בהתחלת 1948, יחידות אחדות של הצבא הסורי כבר התחילו להסתנן לשיטחה של המאנדאט על ארץ ישראל והמשיכו את הפעולה הזאת במלוא הכח, ביום 14 במאי 1948 יחד עם הקלגסים הדרום-סוריים הפלסטיניים של פאוזי קאוקג'י. אחרי תבוסתם, ואחר כריתת שביתת הנשק עם ישראל ב-49-1948, המשיכו הסורים להחזיק בחלק משטח ישראל. בשטחים האלה וברמת הגולן הקימו הסורים בסיסים נרחבים להטרדת תושבי הגליל ועל מנת להשמיד, בבוא ההזדמנות, את ישראל כפי שהם הצהירו את כוונתם זו - בגלוי.

אחרי מלחמת ששת הימים הותקפה שוב ישראל ע"י סוריה והתקפתם בוססה על השטח הכבוש של אדמת ישראל ובעיקר על רמת הגולן. ובזאת הפרה סוריה את הסכם שביתת הנשק מהאי רודוס (49-1948). החלטת 242 כאמור נעשתה ע"י מועצת הבטחון ב-22 בנובמבר 1969, לאחר שסוריה הפרה בצורה גסה את הסכם שביתת הנשק עם ישראל!

מדינת ישראל הותקפה במפתיע על ידי סוריה ומצרים ביום 6.10.1973 וגרמה לישראל אבידות קשות בנפש וברכוש והכוונה המוצהרת של האגרסיה הגסה של המדינות התוקפניות (גם ירדן הצטרפה להתקפה) היתה, כתמיד, להשמיד את ישראל ואת תושביה היהודיים. ישראל הביסה את התוקפנים ובמקרה של התוקפן הסורי, מאחר שההתקפה באה מכיוון הבשן הסורי, נאלצה ישראל להתקדם עד בית ג'אן הסורי ועד שטח קטן של הבשן.

אחרי כריתת הסכם הפסקת אש עם סוריה באוקטובר 1973, נמנעה ישראל מלכבוש את בירת סוריה ונוסף על כך פינתה את איזור בית ג'אן הסורית, את קוניי'טרה וחלק מאיזור החרמון, כולם איזורים אסטראטגיים חשובים. מיד אחרי הפסקת האש החלה סוריה במלחמת התשה נגד ישראל באיזור רמת הגולן בגרימת אבידות בנפש וברכוש לישראל.

ב-1982, תקפו שוב כוחות סוריים את צבא ישראל במזרח לבנון עם התוצאות הידועות ....
נוסף על כל הקודם, סוריה מחזיקה בתנאים אכזריים כ-4500 יהודים ולמעשה הפקיעה את רוב רכושם יחד עם הרכוש של יהודים שהצליחו לברוח ממנה. סוריה עד היום הזה מהווה מרכז של הטרוריזם העולמי ונחשבת כנומכת ומעודדת של תנועות טרור עולמיות (STATE SPONSORED TERRORISM) - עד היום הזה. סוריה מהווה, כעת, (אחרי השמדת חלק גדול של מאגר הנשק העיראקי) מאגר הנשק ההתקפי הגדול (כולל נשק כימי וביולוגי) במזרח התיכון. סוריה השלימה את הכיבוש והצבאי של רוב חלקי לבנון ויצירת משטר מדיניות של חסות ומרות אבסולוטית על השטחים הללו תוך הצהרה גלויה שזה צעד לקראת הקמת "סוריה הגדולה".

סוריה השתתפה בהשמדה הפיזית של שרידי הקהילה היהודית בת 3000 שנים של לבנון יחד עם קבוצות מוסלמיות אחרות בלבנון!

מה שלא יהיה הפירוש של החלטת 242 דהיינו "נסיגה משטחים או מכל השטחים" - תלותה עכשיו על רמת הגולן שבידי ישראל היא - פסולה ללא עוררין.

מהסיבות:

1) ישראל פינתה כבר בסוף 1973 לטובת סוריה את איזור בית ג'אן הסורית ברמת הגולן, את העיר קוניי'טרה וסביבתה, את רוב שרשרת הרי החרמון, האיזורים הכי חשובים האיסטראטגיים והיוקרתיים ביותר מבחינת סוריה.

למרות ההתקפות הסוריות נגד ישראל וטריטוריה ישראלית ב- 1948, 1967, 1973 ולמרות הפרות שביתת הנשק עם ישראל באי רודוס, בשנת 1967; הפרת הפסקת האש מ-1967, הפרת הפסקת האש מ-1973 על ידי החוחלה של מלחמת התשה נגד ישראל ב-1972, התקפה נגד צה"ל בלבנון ב-1982 כאשר צבא ישראל פעל בהגנה נגד פעולה טרוריסטית פלסטינית מאורגנת ומאסיוות (שנומכה ע"י סוריה) להשמדת ישובים ישראליים בגליל; היא שואפת להשתמש ב-242 ביחס לרמת הגולן.

בניגוד לכתוב בסעיף 3 של החלטת 242 דהיינו "להשיג הסדר מוסכם בנוגע ל-242 בדרכי שלום", סוריה השתמשה בתוקפנות מלחמתיות, בטרוריזם, הפרת שביתת נשק והפרת הפסקות אש, כפי שמתואר לעיל בתזכיר זה, כדי למנוע מטרותיה, כלומר הגשמת "סוריה הגדולה" והשתמשה בשטח מנדאטורי ישראלי וברמת הגולן כדי לארגן את מזימותיה הטרוריסטיות והתוקפנותיה המלחמתיות ועל ידי כך אילצה את ישראל לעלות ולהחזיק ברמת הגולן ומנהיגיה היו רחוקים שנות אור מלחשוב להשתמש בדרך הכתובה בהחלטת 242, דהיינו "לקדם הסכם ..... ולעשות מאמצים "להשיג הסדר בדרכי שלום".

בסיכום:

(1) החלטת 242, אם יש בכלל מקום להשתמש בו בשטח שהיה המיועד להקמת "בית לאומי יהודי לפי המנדאט על ארץ ישראל מ-22.9.1922, לא יכול להיות ביטוח ניצחי לאומות ולממשלות הערביות המשתמשות בתוקפנויות מלחמתיות נגד ישראל, חוזרות ב-1948, ב-1967, ב-1973 ובעוד מלחמות החשה נוספות, ובהפרות חוזי שביתת נשק ובמספר ניכר של הפרת הפסקות אש בפיראטיות בים ביבשה ובאויר, וכל אלה בהישנות שיטתית וחוזרת במשך שנים רבות בניגוד לעיקרון הברזל של החוק הבינלאומי והכללי דהיינו:
"EX INIURIA JUS NON ORITUR".
(ממעשה בלתי חוקי אינה נוצרת זכות).

(2) מצרים (בנוגע לחבל עזה), ירדן וסוריה איבדו את זכותם להשתמש בהחלטת 242 מהסיבות שפורטו לעיל.
(THEY HAVE FORFEITED THEIR RIGHT TO APPLY DECISION 424).

(3) בנוגע למדינות הללו, החלטת 242 לא בתוקף
(CADUQUE, HINFALLIG, NON-VALID).

(4) ההחלטה 338 נופלת בכל מקום שם אינו מסוגל לחול או כבר אינו תופס ההחלטה 242. מנסחי ה-"338" הרגישו שלאחר התוקפנות המצרית-הסורית-הירדנית מבטלת את המשמעות והתוקף של 242 לאחר אגרסיה שגרמה לא רק הפרעה גסה של שביתת הנשק והפסקות האש אלא גרמה יותר מ-2700 הרוגים, אלפי פצועים ונזק חומרי של מיליארדי דולרים - לישראל. השונדלו להחיות ולהציל את 242 באמצעות החלטה חדשה, מטפר 338. ברם, החלטה זו היא בניגוד למגילת האו"ם בכלל, כי המגילה לא נעשתה לאשר אגרסיות מלחמתיות ולתת פרס למפירי הסכמים. ההחלטה 338 בוודאי ULTRA VIRES גם לפרק VII של מגילת האו"ם המכיל הוראות בנושא דנן
"ACTION WITH RESPECT TO THREATS OF BREACHES OF THE PEACE" ETC.

(5) כיבושי שטחים של מדינה זרה בקונפליקט הערבי-ישראלי נעשו רק על ידי ירדן ב-1948 כאשר פלשה ליהודה ושומרון וסיפוח אותן באופן בלתי חוקי ועל ידי מצרים ב-1948 כאשר פלשה וכבשה את רצועת עזה. שני השטחים האמורים נכללים בגבולות המנדאט על ארץ-ישראל (פלשוינה) כפי שנקבעו ויועדו ע"י "עיקרי בעלי הברית" ("PRINCIPAL ALLIED POWERS") לשמש חלקים בלתי נפרדים של "הבית הלאומי היהודי". גבולות "הבית הלאומי היהודי" נקבעו, כאמור, ע"י ה-"PRINCIPAL ALLIED POWERS" בועידתם בסן-רמו ביום 20 באפריל, 1920 ואושרו ע"י חבר הלאומים ב-1922.

בקשר לנקודה 5 (של הסיכום) אי אפשר להמנע מלהזכיר את המסקנה של המשפטן האמריקני בעל השם S. SHWEBEL כפי שפורסם במאמר ראשי ב-"AMERICAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW", 1970, (p. 144-147). ונוח הכוותרת "WHAT WEIGHT TO CONQUEST" בזו הלשון: (א) הפעולה הישראלית ב-1967 היתה הגנתית; (ב) הפעולות הערביות ב-1948 היו תוקפניות ולא היו הולמות להפוך את הכיבוש המיצרי והירדני של טריטוריות משטח פלשוינה לפי בחירה (בהמשפט הבינלאומי) שאינה מעניקה משקל לכיבוש בראש וראשונה בהתחשב בעובדה כי בין ישראל שפעלה באופן הגנתי ב-1948 וב-1967 נמצא אחד לבין שכניה הערביים, נמצא שני, זכות עדיפה על הטריטוריות לישראל שהיו פעם פלשוינה, מאשר לירדן ולמצרים" (בעמוד 146)."

(6) החלטות של מועצת הבטחון 242 ו-338 אינן חלות על יהודה שומרון כי הן אינן שטחי כיבוש ישראליים, כפי שהוסבר לעיל.

ישראל עלתה ומחזיקה ברמת הגולן כאמצעי הגנתי נגד התקפה סורית להשמדת ישראל ב-1967 וב-1973, כפי שמתואר לעיל, וההחלטות 242 ו-388 אינן חלות עליה מ-3 סיבות עקריות כפי שהוסבר לעיל.

(7) חוזה השלום עם מצרים מ-26.3.1979 אינו מהווה תקדים לשימוש ב-242 ו-338 לגבי חבל עזה כי הוא טריטוריה מנדטורית ולא שטח כיבוש ישראלי.

הערה: קשה לרדת לעומק מחשבתם של היועצים המשפטיים ויתר הנציגים של ישראל במו"מ של הסכמי CAMP DAVID ובחוזה השלום עם מצריים מדוע קיבלו בתור בסיס את 242 ואת 388, כי אחרי החלטת 242, שנתקבל ב-1967, מצרים תקפה בזדון את ישראל במלחמת ההושה ב-1968 ובמלחמת יום כיפור ב-1973.

אני מבקשך שתואיל להראות את התזכיר הזה לרה"מ וליועציו.

אני מצרף ר"ב מספר מיסמכים הקשורים לנושא ונזכיר זה במישרין ובעקיפין.

ב ב ו כ ה ,

דיר בלות

ד"ר בצלאל רות

נ.ב.

בגלגה תגילה את נסיונו במו"מ בכיר עם הפלשתינים
ה מיבצרית. בסיס הדור כשמש שפיגן היתה שטח מנדטורית
נמציאת בתוך הטריטוריה שנקבעה עבור ה בית הלאומי היהודי
ע"י "מיבני בעלי" ("בריטיש מנדט") בסן-רמו ביום 20 באפריל 1920.
ויוו שקלה בכשות ע"י "בריטיש מנדט" בסן-רמו ביום 20 באפריל 1920.
לפי סעיף 5 של המנדט. היתה אולה שטח כיבוש!
ה ויתלטות 242 ו-338 אינן חלות עליה. אפלו היו, לפי מקרה דיוק,
~~ההחלטות~~ חלו עליה בדיוק, היו פסקות כדי לפי ניסוחן המבלבל מהיחלטות
ה אומרות אינן יכולות לחתוך ולשנות באופן אוטומטי את כל תוקפות
מילמתית. אולי כאפשרות תוכיח ה"לאומים ע"י מדינות ערביות.

דיר בלות

ל"תהליך השלום", מוסיף המלך חוסין להצביע על עיקר סלע־המחלוקת — "המשך הכיבוש הישראלי בכל ארץ־ישראל", — כלומר, מדינת־ישראל זו של שנת 1948, וכן זו המקיפה בתוכה את "הגדה המערבית". מדינת־ישראל היחידה שהמלך חוסין מוכן לקבלה היא זו שאינה יכולה להגן על עצמה.

כך שהאסטרטגיה שלפיה יש למנוע את מדינת־ישראל מיהודה ומשומרון היא רק הצעד הראשון. על־ידי שכופים על מדינת־ישראל גבולות שאינם ניתנים להגנה, מתפרקת מדינת־ישראל בפועל מנשקה — או בדרך זו, לפחות, חושב המלך שמדינת־ישראל תיחלש אנושות.

בצלאל רות

המשפט הבינלאומי מאשר: יש"ע חלק בלתי־נפרד ממדינת ישראל

הערות מוקדמות:

א. הסקר התמציתי המובא להלן איננו עוסק בבעיית שטחי ארץ־ישראל שממזרח לירדן.

ב. כן אין הסקר עוסק בתיאורן ובניתוחן של הפרות המנדט על ארץ־ישראל על־ידי בריטניה הגדולה. נושא חשוב זה תואר ועובד באורח יסודי ומקיף בספרה המונומנטאלי של ג'ואן פיטרס, Joan Peters, From Time Immemoral, The Origins of The Arab-Jewish Conflict Over Palestine. Harper & Row, Publishers, New-York, 1984, 601 p. בספר זה פרטים ועדויות כמעט על כל ההפרות של הוראות המנדט — מספטמבר 1922 עד שבא המנדט לקיצו. כן מכיל הספר רשימה מתועדת של פשעי בריטניה נגד העם היהודי ונגד האנושות בתקופת מלחמת העולם השנייה ולפניה.

על ספרה זה של ג'ואן פיטרס כתבה ההיסטוריונית האמריקנית הנודעת בַּארבּרה טוכמאן: "ספר זה עצמו הוא מאורע היסטורי, תגלית (של ההתרחשויות) שהוסתרו עד אז באפילה עד שנתגלו במחקר השקדני של ג'ואן פיטרס. הספר עשוי, לשנות את כיוון ההתרחשויות במזרח התיכון".

ג. בסילופי התעמולה הערבית ביחס למצב הדמוגרפי בארץ־ישראל לפני ההתיישבות הציונית ובעיצומה מטפל ספרו המתועד למופת והמצטיין

* בצלאל רות, משפטן וכלכלן, לשעבר יועץ של ממשלות שונות באפריקה, אסיה ואמריקה המרכזית.

ביסודיות וביושר אינטלקטואלי של אריה ל. אבנרי, חבר קיבוץ הגושרים. שם הספר: "ההתיישבות היהודית וטענות הנישול, 1878 — 1948", הוצאת הקיבוץ המאוחד, תש"מ. (גם ספרה של ג'ואן פיטרס מתאר בהרחבה את העידוד שהעניקו הבריטים להגירתם של ערבים מהמזרח התיכון, וכן של מוסלמים אחרים, לארץ־ישראל, רובם באופן בלתי־חוקי).

א.ל. אבנרי מסיים את הפרק הראשון של ספרו במלים אלו: "...אין בכוחם (של הערבים) לשנות את העובדה ההיסטורית והיא — שהיישוב הערבי בארץ לא רק שאין מאחוריו רציפות בת 1,300 שנה, אלא שבחלקו הגדול, ואולי המכריע, התקבץ כאן שניים שלושה דורות לפני פרוס ההתיישבות היהודית ואף לאחר החלת המנדט הבריטי על ארץ־ישראל".

בשנת 1917, לקראת תום מלחמת העולם הראשונה, נאמד מספר החיילים היהודיים שהשתתפו בצבאות מעצמות־ההסכמה במלחמה נגד גרמניה ובעלות בריתה בשני מיליון חיילים בקירוב (כולל היהודים בצבא הרוסי והגדודים העבריים בצבא הבריטי). באותה שנה (1917) נעשה מצבן של מעצמות־ההסכמה בחזית המערבית באירופה קריטי למדי, ולקראת סופה פרצה המהפיכה הרוסית. הדין־וחשבון של הוועדה המלכותית הבריטית על פלשתינה־ארץ־ישראל ("ועדת פיל") מסכם את מצבן של בעלות הברית ב־1917 במלים אלו (התרגום העברי הרשמי, פרק ב', עמ' 17): "כשהעיד שהתנועה הציונית זכתה לתמיכה רחבה באנגליה ובאמריקה לפני נובמבר 1917, הרי פרסומה של הכרזת באלפור באותם הימים 'נגרם מתוך נימוקי תעמולה', והוא סקר את המצב החמור שממשלות ההסכמה ובעלות בריתן היו נתונות בו באותם הימים. הרומנים נחלו תבוסה רבה. הצבא הרוסי התפורר. הצבא הצרפתי לא היה יכול באותה שעה לפתוח בהתקפה באֵמת מידה רחבה. האיטלקים נחלו מפלה כבדה בקאפוריטו, מיליוני טונות של אניות בריטיות הוטבעו על־ידי צוללות גרמניות. בימים ההם טרם באו הגדודים האמריקנים לחפירות ההגנה. לנוכח מצב חמור זה האמינה הממשלה כי אהדתו של העם היהודי, או ההיפך מזה, עשויים להביא הבדל ניכר לתנועת ממשלות ההסכמה, אם לטובה ואם לרעה. ובייחוד תבטיח אהדת היהודים את תמיכת היהדות האמריקנית ולא תתן את האפשרות לגרמניה לקצץ בהתחייבויותיה הצבאיות ולשפר את מצבה

הכלכלי בגבול המזרחי... אלה היו המסיבות שבהן פירסמה הממשלה הבריטית את הכרזת באלפור".

והוועדה המלכותית מוסיפה: "המנהיגים הציונים (כך הודיענו מר לויד ג'ורג') נתנו לנו הבטחה מוחלטת כי אם תתחייבנה ממשלות ההסכמה ליתן הקלות להקמת בית לאומי ליהודים בפלשתינה (ארץ־ישראל), יעשו הם את כל אשר לאל ידם להטות את רגשותיו ותמיכתו של העם היהודי בכל העולם לטובת ממשלות ההסכמה. הם קיימו את הבטחתם".

בנקודה זו יש לציין כי נוסף על הבריטים פירסמו רוב בעלי־הברית הצהרות למען הקמת "בית לאומי יהודי" בארץ־ישראל כגון: צרפת באפריל ויוני 1917, ובפברואר 1918; איטליה במארס 1918; ארצות־הברית בספטמבר 1918; יוון, יפאן ועוד. הפרשן המדיני פושיל כתב בזמנו שכל ההצהרות שניתנו ברוח זו מהוות, ללא צל של ספק, הכרה בעם היהודי כלאום (Nation).ההצהרות הללו אושרו באורח חגיגי על־ידי מעצמות הברית העיקריות בוועידתן בסאן־רמו ב־1920. יש להזכיר עוד שב־1917 ובהתחלת 1918 התנהלו דיונים רציניים שמטרתם מינוי הגנרל סֶר ג'ון מוֹנאש כמפקד עליון של כוחות הברית. גנרל יהודי מוכשר זה כיהן אז כמפקד עליון של צבא אוסטרליה. רק השתדלותה הנמרצת של צרפת גרמה לכך שבסופו של דבר נתמנה הגנרל הצרפתי פוש כמפקד עליון של כוחות הברית.

כאן מתבקשת מסקנת ביניים: ההתרחשויות ב־1917־1918 והעובדה שבעלי־הברית הכירו בגלוי ובאופן ספציפי בתועלת העליונה שבמאמץ־המלחמה היהודי ברחבי העולם (דהיינו, שירותם של קרוב לשני מיליוני חיילים יהודיים בצבאות בעלי־הברית ובעזרת יהדות העולם, בצורות שונות, לניצחון הסופי), הפכו למעשה, את העם היהודי לאחד מבעלי־הברית החשובים ביותר של "ההסכמה", ועקב זה לקביעת מעמדו של העם היהודי ולקבלתה ולביסוסה של הריבונות על כל השטח של ארץ־ישראל המנדטורית — כפי שנראה ולהלן:

כאמור, כל בעלי־הברית העיקריים פירסמו הצהרות לטובת הקמתו של בית לאומי יהודי בארץ־ישראל. ברם, בסופו של דבר — בין היתר, משיקולים טכניים הסכימו בעלי־הברית ביניהם, שהצהרת באלפור מ־2.11.1917 תגלם את רצונם והסכמתם של כולם למטרה זו. כך קרה שהנוסח

הסופי של המנדט על ארץ־ישראל כולל במפורש את "הצהרת באלפור" כאחד מיסודותיו, בנוסף על ההכרה בקשר ההיסטורי של העם היהודי לארץ־ישראל כולה.

* * *

מייד עם תום מלחמת־העולם הראשונה התגבש גוף שנקרא "המעצמות העיקריות של בעלי־הברית" (Principal Allied Powers). הוועידה החשובה של בעלי־הברית שנערכה בסָאן־רמו ב־25 באפריל, 1920, הסמיכה את הגוף הזה לבחור את המעצמה המנדטורית שעליה תוטל המשימה של הקמת "בית לאומי יהודי" בארץ־ישראל, בכל שטחה.

גוף זה הוא שקבע את תנאי המנדט ואת גבולות ארץ־ישראל המנדטורית.

יוצא מזה שאף־על־פי שבריטניה היתה, כמובן, חברה בגוף האמור, כל הסמכויות הנוגעות לארץ־ישראל המנדטורית נבעו מהמעצמות העיקריות של "בעלי־הברית" ונקבעו על ידן. הסמכויות הללו כלולות בסעיפים שונים של חוזה השלום בין בעלי־הברית לבין תורכיה, שנערך בסֶבר (Sevres), לאחר ש"המעצמות העיקריות של בעלי־הברית" העניקו את המנדט על ארץ־ישראל (פלשתינה) לבריטניה הגדולה. חוזה השלום של סֶבר, שנחתם ב־10 באוגוסט 1920, הכיל את כל הטקסט של הצהרת באלפור כביטוי לכוונתם של בעלי־הברית להקים "בית לאומי יהודי" בארץ־ישראל.

אף שחוזה השלום של סבר לא אושרר, וזאת בגלל נצחונה של תורכיה על יוון, ראו בעלי־הברית את עצמם כמחוייבים ביניהם לבצע את כל הסעיפים שנגעו לחוזה זה, כולל המנדטים שעמדו להקים בטריטוריה התורכית לשעבר ובמיוחד את סעיף 95 ביחס לארץ־ישראל — דהיינו ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית" הן שצריכות לקבוע את התנאים של המנדטים על ארץ־ישראל ועל סוריה, ואחרי ניסוחם להגישם לשם אישור סופי למועצת חבר־הלאומים.

בחוזה השלום הסופי של בעלי־הברית עם תורכיה, שנחתם ביולי 1923 בלוזאן, העמידו בעלי־הברית בפני תורכיה את הקמת המנדטים האמורים כעובדה מוגמרת, ותורכיה ויתרה על כל השטחים שהיו בריבונותה, פרט לגבולות שנקבעו לה בחוזה־השלום של לוזאן, לטובתם של בעלי־הברית, כפי שנכתב בסעיף 16 של החוזה בזו הלשון: "תורכיה מוותרת בזה על כל

זכויותיה ועל כל קניינים שהם וביחס אליהם, הנמצאים מחוץ לגבולותיה שנקבעו בחוזה זה... עתיד השטחים האלה הוסדר או יוסדר על־ידי הצדדים (האחרים) לחוזה זה".

(כאן מתבקשת הערה: אין בחוזה לוזאן זכר לזכויות כלשהן של מצרים על חצי־האי סיני!)

ב־22 ביולי 1922 אישרה מועצת חבר־הלאומים את המנדט על ארץ־ישראל, שמטרתו העיקרית היתה הקמת "בית לאומי יהודי" בארץ־ישראל — וזאת בלי כל הגבלה טריטוריאלית בשטח כולו של המנדט. המנדט נכנס לתוקפו ב־22 בספטמבר 1922. הוא נמסר לבריטניה הגדולה לפי החלטת ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית". דבר זה נקבע במפורש בהקדמה של נוסח המנדט (Preamble) הקובעת, כי המנדט אושר על־ידי מועצת חבר־הלאומים על סמך הסכם בין ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית" ועל סמך הצטרפותן ל"הצהרת באלפור" שניתנה על־ידי ה.מ. מלך בריטניה למען הקמת "בית לאומי יהודי בארץ־ישראל", ומפני שמעצמות אלו הכירו בקשר ההיסטורי של העם היהודי לארץ־ישראל ובנימוקים אשר בגללם יקים העם היהודי מחדש ("Reconstituting") את ביתו הלאומי באותה ארץ.

הקדמה זו של טקסט המנדט הופכת לחוק סובסטאנטיווי מחייב לגבי המעצמה המנדטורית על פי סעיף 2 בו, המכיל את רשימת תפקידיה העיקריים — בהתבסס על העקרונות וקביעת העובדות הנכללים בה. העיקרון החשוב בהקדמה הוא, שהעם היהודי אמור להקים מחדש (Reconstitute) את מדינתו בארץ־ישראל.

אשר לפירוש המושג "בית לאומי", מצוי בידינו, בנוסף להסבר הברור שבסעיף 39 של "דין־וחשבון ועדת פיל" מ־1937 (ראה להלן), בין היתר, הפירוש שאין מוסמך ממנו מפי האיש ה־מוסמך ביותר לפרש עניין זה, הלא הוא לויד ג'ורג', שכיהן כראש ממשלת בריטניה בתקופה של מתן "הצהרת באלפור", של ועידת סאן־רמו וחתימת חוזה־השלום עם תורכיה בסֶבר. בעדותו לפני הוועדה המלכותית הצהיר לויד ג'ורג': "...הכוונה היתה כי בבוא העת ליתן לפלשתינה (ארץ־ישראל) מוסדות מייצגים, ואם ישתמשו היהודים בינתיים בהזדמנות שניתנה להם על־ידי רעיון הבית הלאומי וייהפכו לרוב מוחלט של האוכלוסין, אז תיהפך פלשתינה (ארץ־ישראל)

לקומונוולת יהודי" (שם, עמ' 18), לויד ג'ורג' הודה איפוא, כי בסיום המנדט הבריטי פלשתינה־ארץ־ישראל כולה תהפוך להיות מדינה יהודית. הצהרה זו עומדת בניגוד גמור למה שטענו רבים מיורשיו בלשון ובתחבולות הסמאנטיות שלהם.

* * *

ועתה אנו מגיעים לסעיף 39 של דין־וחשבון ועדת פיל שלשונו: "היה זמן שראו בהגדרה זו של הבית הלאומי הגדרה המוציאה מן הכלל ייסוד מדינה יהודית. ואולם, אף־על־פי שנוסח המלים היה בלי ספק מכוון להשקיט עד כמה שאפשר את התנגדות הערבים לבית הלאומי, אין בהן במלים אלה שום דבר האוסר ייסודה של מדינה יהודית בסופו של דבר, ומר צ'רצ'יל עצמו הודיענו בעדותו כי לא היתה כל כוונה לגזור איסור כזה..." (שם, עמ' 24).

כפי שכבר נאמר, הפרה בריטניה את התחייבויותיה על פי המנדט למן היום הראשון של כניסתה לתפקידה עד ליום שבו ויתרה על המנדט ב־1947 ועד ליום עזיבתה את ארץ־ישראל ב־1948. ברם, נושא הסקר התמציתי שלנו מצטמצם בעיקרו להוכחת היסודות המשפטיים של ריבונות מדינת ישראל על כל שטחה של ארץ־ישראל המנדטורית.

לצורך טיעון זה אנו רואים חשיבות שאין למעלה ממנה בציטוט סעיף 5 של נוסח המנדט, האומר:

> "הממונה אחראי על כך שישגיח כי לא יינתן חלק מאדמת פלשתינה (א"י) לצמיתות או בחכירה לממשלת ארץ זרה איזו שתהיה, וכי לא יושם באיזה אופן שהוא תחת השגחתה של ממשלה כזו" (שם, עמ' 290).

ובמקור האנגלי:

> **"The Mandatory shall be responsible for seeing that no Palestine territory shall be ceded or leased to, or in any way placed under the control of, The Government of any foreign Power."**

כלומר, על בריטניה הוטלה התחייבות מוחלטת לשמור על שלימותה

הטריטוריאלית של ארץ־ישראל ולהגן עליה. יוצא מזה שכל נסיונות המעצמה המנדטורית לחלק את ארץ־ישראל היו בלתי־חוקיים לחלוטין. מכאן שהתחבולה מ־23.9.1922 של המעצמה המנדטורית, שנעשתה על סמך סעיף 25 של המנדט ואשר בעטייה נמסרו 80% של שטח ארץ־ישראל המנדטורית לאמירות ערבית זרה, שהמעצמה המנדטורית עצמה הקימה ממזרח לירדן — היתה בלתי־חוקית ובוצעה בניגוד לסעיף 5 ואף בניגוד לסעיף 25 של המנדט עצמו, זאת בלי להודיע לחבר־הלאומים את מטרתה האמיתית של התחבולה הזאת, בשעה שביקשה מחבר־הלאומים את אישור מסירת השטח.

בטרם נסכם את היסודות המשפטיים של זכות הריבונות ללא סייג של מדינת ישראל על כל שטחה של ארץ־ישראל המנדטורית, יש לקבוע שסעיף XXII של אמנת חבר־הלאומים קובע בפירוש שכל המנדטים, שיאושרו על־ידי חבר הלאומים, **נושאים אופי זמני!** מכל הדיונים שנערכו בוועידות ובפורומים אחרים בהשתתפות ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית" יוצא שהמנדט על ארץ־ישראל יישאר בתוקף עד שהיישוב היהודי בארץ־ישראל יהיה מסוגל לעמוד ברשות עצמו ("to stand alone"). ההפרות הגסות של כל סעיפי המנדט על־ידי בריטניה, שנמשכו, למעשה, לאורך כל התקופה החל בספטמבר 1922 (ראה את תיאורן הכמעט שלם בספרה של ג'ין פיטרס המוזכר לעיל), הגיעו בשנים 1945—1948 לשיא, כאשר המעצמה המנדטורית גייסה והפעילה את כל הצי הים־תיכוני שלה, כדי לרדוף אחרי הספינות הרעועות של הפליטים היהודיים, ניצולי מחנות ההשמדה וכבשני־הגאז הגרמניים, וכדי לסגור אותם מחדש במחנות ריכוז לפני או אחרי הגיעם לחופי ארץ־ישראל. בו בזמן השתלטו השלטונות הבריטיים בארץ־ישראל על המטבע הזר שהתחיל זורם לארץ־ישראל מארצות־הברית ומארצות אחרות מעבר לים במטרה לשקם אותם הפליטים שהצי והצבא הבריטיים אסרו במים בינלאומיים וסגרום במחנות ריכוז. במטבע הזר השתמשו הבריטים כדי לקנות מזון וחומרי־גלם לאוכלוסיית הממלכה המאוחדת באיים הבריטיים! זאת היתה הבעיה המפורסמת של "יתרות הסטרלינג" ("Sterling balances"). רק אחרי משא־ומתן מייגע במשך שנתיים הצליחה מדינת ישראל לקבל חזרה חלק מ"יתרות הסטרלינג" מבריטניה.

בסופו של דבר ויתרה בריטניה ב־1947 על המנדט והחזירה אותו ל"אירגון האומות המאוחדות" (נוסד ב־1945) שירש את הפיקוח על המנדטים אשר אושרו בעבר, על־ידי חבר הלאומים. עכשיו הגיע הזמן לסיים את המנדט על ארץ־ישראל, ואכן היישוב היהודי בארץ־ישראל הוכיח את יכולתו להגשים בכוחות עצמו את המטרה העיקרית של המנדט שהיא הקמת מדינה יהודית במולדתו ההיסטורית של העם היהודי.

המלצת עצרת האו"ם מן ה־29 בנובמבר 1947 להקים מדינה יהודית היתה מועילה מנקודת ראות אידיאולוגית, אך היא נשארה המלצה בלבד ותרמה רק במעט למימוש הקמתה של המדינה, וזאת בגלל התקפת צבאותיהן של חמש מדינות ערב על היישוב העברי עוד לפני פינוי הצבא הבריטי מארץ־ישראל במאי 1948. הפלישה הכוזמנית של צבאות ערב לארץ־ישראל הגיעה לשיאה באמצע מאי 1948, בעזרתה הפעילה ביותר של האוכלוסיה הערבית של הארץ, המוסלמית והנוצרית כאחת.

מנקודת ההשקפה של המשפט הבינלאומי יש לקבוע באופן חד־משמעי כי הוויתור על המנדט על־ידי בריטניה לא שינה במאומה את מטרת המנדט על ארץ־ישראל ולא גרע במאומה מתנאיו או החליש את הוראות סעיף 5 שלו בדבר שלמות הטריטוריה המנדטורית, כפי שהוחלט על־ידי ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית", אושר על ידי חבר־הלאומים ונתקבל על־ידי אירגון האומות המאוחדות בשעת הקמתו בסאן־פראנסיסקו ב־1945!

המנדט על ארץ־ישראל לשם הקמת מדינה יהודית בה נשאר עד היום הזה האלמנט העיקרי בביסוס ריבונותה הבלתי־מסוייגת של מדינת ישראל **על כל השטח של ארץ־ישראל המנדטורית**. בקשר לכך יש להזכיר שהמפה הפוליטית של היום (של אירופה ושל המזרח התיכון) מתבססת ברובה על חוזי־השלום שנכרתו בסוף מלחמת־העולם הראשונה: צרפת נשארה עם אֶלזאס־לותרינגיה, למרות הכתם של "משטר וישי"; איטליה שמרה על דרום טירול, על טריאֶסט ועל איזור גוריציה, למרות הכתם הפאשיסטי; רומניה שמרה על טראנסילוואניה, על בנאט ברישאנה ודרום בוקובינה (קרוב למאה אלף קילומטרים מרובעים) למרות הכתם של משטר אנטונסקו — משמר הברזל; אוסטריה שמרה על הבורגנלאנד למרות עברה הנאצי המובהק; עיראק שמרה על שלמותה הטריטוריאלית למרות המרד והלוחמה בצד גרמניה הנאצית, וכו' וכו'. המצב הטריטוריאלי של כל

הארצות הנזכרות נקבע בחוזי ורסאי, סאן־ג'רמיין, טריאנון, סֶבר ולוזאן על סמך ההחלטות של ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית". אותו דין חל גם על המנדט על ארץ־ישראל לשם הקמת בית לאומי יהודי" "מחדש" לעם היהודי בארצו ההיסטורית. כפי שכבר נאמר לעיל, צעד זה לא נעשה רק לשם שמיים, אלא מתוך הכרה מפורשת, שהעם היהודי הפך ב־1917 לבעל־ברית "דה פאקטו" של מדינות ה"הסכמה" ותרם באופן חיוני לנצחונם של בעלי־הברית על "מעצמות המרכז".

* * *

בסיכום: היסודות של ריבונות מדינת ישראל על כל שטחו של המנדט על פלשתינה־ארץ־ישראל מעוגנים במשפט הבינלאומי על —

1. סעיף 22 של אמנת חבר־הלאומים, שעבר בירושה לאירגון האומות המאוחדות, והמגדיר, בין היתר, את האופי הזמני של מנדטים שונים, שאומות מתורבתות מקבלות עליהן "כנאמנות קדושה של הציוויליזציה". ב־1945 עברו, כאמור, החסות והפיקוח על המנדטים לידי האו"ם.

2. החלטות הוועידה של המועצה העליונה של בעלי־הברית שנערכה ב־25 באפריל 1920 בסאן־רמו. ועידה זו לקחה בחשבון את הצהרתו של נשיא ארצות־הברית וילסון, מ־3.3.1919 לאמור: "אני משוכנע שהאומות של ה'ברית' בשיתוף־פעולה מלא עם ממשלתנו אנו ועם עמנו, הסכימו שבארץ־ישראל (פלשתינה) יש להניח את היסודות של מדינה יהודית (Jewish Commonwealth). כמו־כן רשמה לפניה הוועידה את דבריו של הגנראל סמאטס, שכיהן כשר בקבינט המלחמה של האימפריה הבריטית, ואשר אמר בנאומו ב־3 בנובמבר 1919 ביוהאנסבורג שהוא "מנבא עלייה יהודית הולכת וגוברת לארץ־ישראל, ובדורות העתידים הקמת מדינה יהודית גדולה". הוועידה היתה ערה לדבריהם ולכתביהם של לורד רוברט סציל, של הרבט סמואל ב־1917 ושל וינסטון צ'רצ'יל ב־1920, שבהם נמצאו רמזים להקמת מדינה יהודית (Jewish State) במרוצת הזמן בארץ־ישראל כולה.

3. חוזה השלום בין בעלי־הברית ותורכיה בעיר סבר, ב־10 באוגוסט, 1920. כאמור לעיל, חוזה זה לא אושרר, אך בעלי־הברית קיבלו עליהם ביניהם לבין עצמם מחוייבות מוחלטת למלא אחר אֵי־אלו סעיפים של

חוזה, וביניהם סעיף 95, אשר לפיו התחייבו למנות, ביחס לארץ ישראל, מעצמה מנדטורית. "על מנת שזאת תבצע את ההצהרה שניתנה על ידי הממשלה הבריטית ב־2 בנובמבר 1917 ואשר נתקבלה על־ידי יתר בעלי־הברית" ומופיעה בסעיף 95 האמור של חוזה שלום זה.

4. חוזה־השלום בין בעלי הברית לבין תורכיה בלוזאן ביולי 1923. חוזה זה נחתם ואושרר כשנה לאחר אישור של המנדט על ארץ־ישראל על ידי חבר־לאומים ביולי 1922 ואחרי כניסתו לתוקף בספטמבר 1922. חשיבותו של חוזה זה מנקודת מבטנו היא שתורכיה ויתרה סופית על כל הטריטוריות שהיו בריבונותה לפני שנקבעו גבולותיה החדשים בחוזה לוזאן. ויתור זה נכלל בסעיף 16 של חוזה לוזאן, האומר: "תורכיה מכירה בהסדרים הטריטוריאליים שנעשו על־ידי בעלי־הברית", וכפי שמשתמע מתאריך החוזה הנזכר לעיל היא מכירה גם בגבולות שטח המנדט על ארץ־ישראל.

5. פירוש רשמי של הצהרת באלפור על־ידי וינסטון צ'רצ'יל שכיהן אז כשר־המושבות בממשלת בריטניה, ביוני 1922, דהיינו, חודש לפני אישור המנדט על־ידי מועצת חבר־הלאומים, שלפיו נקבעו שתי עובדות חשובות ביותר: (א) "...נחוץ לכן לקבוע פעם נוספת כי ההצהרה (של באלפור) אושרה מחדש בוועידת סאן־רמו של המעצמות העיקריות של בעלי־הברית ושוב בחוזה סֶבר". **"ואינה ניתנת לשינויים"**. כזכור, הוגדרו בוועידת סאן־רמו הגבולות של שטח המנדט על ארץ־ישראל (ב) צ'רצ'יל קבע (בשם ממשלת בריטניה) ש"היהודים נמצאים בארץ־ישראל (פלשתינה) בזכות ולא בחסד" ("As of right and not on sufferance").

6. ביום 30 ביוני 1922 קיבל הקונגרס של ארצות־הברית (הכולל את הסנאט ובית הנבחרים) החלטה קצרה משותפת, שלפיה "ארה"ב מביטה בעין יפה על הקמת בית לאומי לעם היהודי בפלשתינה (ארץ־ישראל)". לפי ההחלטה הזאת דרשה ממשלת ארצות־הברית מבריטניה, בתזכיר מ־20 בנובמבר 1920, שלאור השתתפותה של אמריקה במלחמה תינתן לה הזכות להביע את דעתה בנוגע לתנאי המנדט על ארץ־ישראל. בריטניה, שכבר נבחרה אז, בוועידת סאן־רמו, להיות המעצמה המנדטורית, הסכימה לדרישה זאת.

מאחר שבריטניה ושאר בעלי־הברית הסכימו לשינויים של תנאי המנדט

כפי שהציעה ארצות־הברית, נחתמה ב־3 בדצמבר 1924, אמנה בין בריטניה הגדולה לבין ארצות־הברית, "על מנת לשמור על הזכויות של הממשלות של שתי הארצות ושל אזרחיהן (של שתי המדינות) (בשטח המנדטורי של ארץ ישראל)". אמנה זו, שאושרה כעבור זמן על־ידי שתי המדינות, כוללת את פירוט כל סעיפי המנדט יחד עם הקדמתו (Preamble). הואיל ובאמצעות האמנה האמורה הוכר (ואושר), בין היתר, על־ידי ארצות־הברית, סעיף 5 של המנדט, כלל אישור זה גם את השמירה על שלמות הטריטוריה המנדטורית, שמטרתה ומשמעותה לפי ההקדמה היא שמירה מוחלטת על שלמותו הטריטוריאלית של הבית הלאומי היהודי.

7. המנדט על ארץ־ישראל, כולל סעיף 22 של אמנת חבר־הלאומים, הם הבסיס המוצק ביותר של ריבונות מדינת ישראל על כל השטח המנדטורי של ארץ־ישראל: **ההקדמה מביעה בלי סייגים טריטוריאליים את הקשר ההיסטורי של עם ישראל עם ארץ־ישראל** ואומרת במפורש שארץ־ישראל, ובוודאי השטח המנדטורי של ארץ־ישראל, הוא היעד אשר בו יקים עם ישראל את ביתו הלאומי **מחדש**. סעיף 22 של אמנת חבר־הלאומים מצביע על תפקידה של המעצמה המנדטורית, והוא לעזור לאוכלוסיות של שטחי המנדט, שעדיין אינם מסוגלים לעמוד ברשות עצמם, כלומר להתקיים "בנסיבות הקשות של העולם המודרני" ("Peoples **not** **Yet** able to stand by themselves") — וזאת מטעם חבר־הלאומים. מכל מקום על המעצמה המנדטורית לשמור ולהגן על שטח המנדט לפי סעיף 5 של המנדט על ארץ־ישראל.

* * *

אשר לזכויות מדינת ישראל ביהודה, שומרון וחבל עזה, יש עוד היבט אחד שנידון בהיגיון רב על־ידי המשפטן האמריקני סטיפן מ. שוובל (Schwebel), במאמר ראשי מבריק, שפורסם בירחון האמריקני American Journal of International Law, 1970, עמ' 344 — 347 תחת הכותרת "מה המשקל של כיבוש?" ("What Weight to Conquest?"). שוובל, שכיהן עד 1981 כממלא־מקום שר המשפטים בממשלתו של הנשיא קארטר, פירסם את מאמרו בתגובה על נאומו של מזכיר המדינה, ו. רוג'רס, על המצב במזרח התיכון ב־9 בדצמבר 1969.

בסוף מאמרו מעיר מר שוובל הערה חשובה ביותר: הסכמי שביתת הנשק בשנים 1948—1949 באי רודוס שמרו במפורש על זכויותיהם הטריטוריאליות של הצדדים, וכוונתם של הסכמים אלה לא היתה, לקבוע גבולות סופיים ביניהם. מר שוובל אמנם מחייב את אמנת האומות המאוחדות שלפיה לא ניתן לרכוש שטחים באמצעות מלחמה. ברם, אומר שוובל, רוג'רס התעלם משני עקרונות לא פחות חשובים של המשפט הבינלאומי, דהיינו, ההבדל בין כיבוש תוקפני לבין כיבוש הגנתי. הוא קובע גם את העובדה שבזמן מלחמת ששת הימים היתה זו ירדן שיזמה פעולות איבה נגד ישראל, ובכלל, במלחמת ששת הימים ברור היה ש"ישראל פעלה באופן הגנתי נגד השימוש בכוח של שכניה הערבים".

שוובל עוד מרחיק לכת: "...הכיבוש המצרי של עזה (ב־1948) והסיפוח הירדני של ה"גדה המערבית" ושל ירושלים (המזרחית) לא היה יכול להעניק למצרים ולירדן שליטה חוקית וסופית כמעצמות כובשות או ריבוניות — "ex injuria jus non oritur" (מפעולה בלתי־חוקית אינה נובעת זכות). להלן (בעמוד 346) טוען מר שוובל: "אם המסקנות הקודמות נכונות הן, דהיינו: (א) שהפעולה הישראלית ב־1967 היתה הגנתית; (ב) שהפעולה הערבית ב־1948 היתה תוקפנית ולא היתה הולמת להפוך את הכיבוש המצרי והירדני של טריטוריות משטח פלשתינה לחוקי, נובע מהן השימוש בתורה (המשפט הבינלאומי) שאינה מעניקה משקל לכיבוש. בראש וראשונה בהתחשב בעובדה כי בין ישראל, שפעלה באופן הגנתי ב־1948 וב־1967 מצד אחד, לבין שכניה הערביים, מצד שני, זכות עדיפה על טריטוריה שהיתה פעם פלשתינה מאשר לירדן ולמצרים.

בין המומחים הישראלים למשפט הבינלאומי בולט הפרופ' יהודה צבי בלום מהאוניברסיטה העברית בירושלים. הלה אינו רק מומחה תיאורטי בתחום המשפט הבינלאומי, אלא הוא הפך למקצוען מעולה בהיותו שנים רבות שגרירה של מדינת ישראל באומות המאוחדות. פרופ' בלום חקר ארוכות את המצב לפי המשפט הבינלאומי של שטחי ארץ־ישראל שנכללו בטריטוריה של המנדט הבריטי. אחת ההזדמנויות שבהן הסביר את מימצאיו ביחס למצב המשפטי האמיתי של שטחי ארץ־ישראל המנדטוריים, היה פירסום מאמר ב־1971 בכתב־העת "הפרקליט", שנושאו היה ביקורת יסודית על השקפותיו של פרופ' יורם דינשטיין מאוניברסיטת

תל־אביב. על המצב המשפטי של מזרח ירושלים (שפורסמו אף הן ב"הפרקליט" באותה השנה); והנה קטע ממאמרו של יהודה צבי בלום: "... אין מקום להשתמש בביטוי 'סיפוח' לשם תיאור הצעדים הקשורים להחלת הריבונות הישראלית על שטחי ארץ־ישראל אף לא מטעמו של ד"ר דינשטיין. הכנסת נמנעה מחקיקתו של חוק בדבר סיפוחם של שטחי ארץ־ישראל (וירושלים המזרחית בכלל זה) למדינת ישראל לא משום שהיתה סבורה שהדבר אסור על־פי המשפט הבינלאומי, אלא משום שלפי התפיסה המנחה את מדינת ישראל מאז הקמתה אין ישראל 'מספחת' שטחים שהיו עד 1948 חלק מארץ־ישראל המנדטורית. אין ישראל רואה את מעמדה בשטחים אלה במעמד של מדינה כובשת, משום שמעולם לא ראתה את מדינות ערב שפלשו לתוך ארץ־ישראל במאי 1948 כבעלות זכויות ריבונות על שטחי ארץ־ישראל שעליהם השתלטו, כי אם ככובשים צבאיים בלבד. עמדתה זו של ממשלת ישראל הובהרה היטב גם בדבריו של שר המשפטים (מר יעקב שמשון שפירא) בכנסת ביום 27 ביוני 1967, בשעה שהסביר, בשם הממשלה, את הצעת־החוק הממשלתית. [תיקון פקודת סידרי השלטון והמשפט תש"ח] בשעת קריאתה הראשונה כדלקמן: 'הטעון קביעה — לצורך הצעת החוק שאני מביא עתה לפני הכנסת, החוק לתיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט — הוא שצבא הגנה לישראל שחרר מעול זרים חלקים ניכרים בארץ־ישראל, לאו דווקא רצופים, והנמצאים זה למעלה משבועיים בשליטת צה"ל. התפיסה המשפטית של מדינת ישראל, שהיתה מאז ומתמיד תפיסה אורגאנית המותאמת לעובדות המדיניות המעשיות, היתה מושתתת על העיקרון, שהמשפט, השיפוט והמינהל, של המדינה חלים על חלקי ארץ־ישראל המצויים בריבונותה של המדינה הלכה למעשה..."

מסקנות

מכל האמור בסקירה זו מתבקשות המסקנות הבאות:

1. ויתור בריטניה על המנדט ב־1947 לא היה יכול לשנות במאומה את המטרה העיקרית של אותו מנדט, דהיינו: הקמת בית לאומי יהודי בכל השטח המנדטורי של ארץ־ישראל.
2. פירוש הביטוי "בית לאומי" הוא מדינה ריבונית לכל דבר — אחרי

סיום המנדט — כפי שמסביר גם סעיף 39 של דין־וחשבון הוועדה המלכותית על ארץ־ישראל מ־1937.

3. גבולות הטריטוריה המנדטורית בארץ־ישראל הוגדרו ונקבעו על־ידי הגוף שכונה ה"מעצמות העיקריות של בעלי־הברית" — על פי החלטות ועקרונות שנתקבלו בוועידת בעלי־הברית בסאן־רמו (25.4.1920) — ולא על־ידי בריטניה הגדולה לבדה.

4. הגבולות ויתר תנאי המנדט הפכו לחלק מבוסס ואינטגראלי של המשפט הבינלאומי באמצעות — בין היתר — (א) חוזה השלום עם תורכיה בעיר סֶבר ב־1920, שהכיל את הצהרת באלפור אשר הפכה להיות הצהרה משותפת של כל בעלי־הברית. חוזה זה אמנם לא אושרר, אבל בעלי־הברית הסכימו ביניהם שסעיפי החוזה הנוגעים לארץ־ישראל, מחייבים אותם; (ב) חוזה־השלום עם תורכיה, בלוזאן משנת 1923; (ג) המנדט על ארץ־ישראל מ־1922; (ד) ההחלטה המשותפת של הקונגרס של ארצות־הברית מ־30 ביוני 1922; (ה) ההסכם הבריטי־האמריקני מדצמבר 1924.

5. המנדט על ארץ־ישראל אושר על ידי המועצה של חבר־הלאומים בלי הגבלה טריטוריאלית כלשהי ביחס להקמתו מחדש של בית לאומי יהודי, והפיקוח על המנדט הועבר, ללא שינויים בתנאי המנדט, לאירגון האומות המאוחדות ב־1945.

6. אחד הסעיפים העיקריים של המנדט היה הסעיף 5, שהטיל חובה ללא סייג על המעצמה המנדטורית לשמור ולהגן על שלמות הטריטוריה המנדטורית. לפיכך כל נסיונותיה של בריטניה לחלק את ארץ־ישראל היו בניגוד לסעיף 5 של המנדט, ולכן בלתי־חוקיים.

7. עם סיום המנדט הבריטי ב־1947, עברה כל הטריטוריה המנדטורית לריבונות העם היהודי על־פי המשפט הבינלאומי, ולאחר מכן לריבונות מדינת ישראל בשעת הכרזתה ב־4 במאי 1948. מייד אחרי שיחרורם, עקב מלחמה הגנתית, מכיבוש צבאי ערבי, עברו יהודה, שומרון, חבל עזה ומזרח ירושלים לריבונותה המעשית (ולא רק דה יורה) של מדינת ישראל. החלקים האלה של הטריטוריה המנדטורית מהווים, איפוא, חלק בלתי־נפרד (אינטגראלי) של מדינת ישראל, ומתוך כך, אמנת ז'נווה בדבר שטחי

כיבוש צבאיים אינה חלה על החלקים האלה של ארץ־ישראל המנדטורית לשעבר.

התחיקה הפנימית הישראלית, כגון הסעיף 11(א) (תיקון) של פקודת סדרי השלטון והמשפט — תש"ח־1948 וחוק ירושלים, היתה רצויה ומועילה, אך לתחיקה הזאת יש, במידה רבה, אופי הצהרתי־דקלארטיווי, מאחר שהריבונות על כל הטריטוריה המנדטורית עברה, כאמור לידי העם היהודי ולמדינת ישראל מייד לאחר סיומו של המנדט הבריטי ב־1947.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

DIRECTOR GENERAL

המנהל הכללי

ט"ו באדר א' תשמ"ו
24 בפברואר 1986

לשמ/309

לכבוד
דר' בצלאל רות
שדרות דוד המלך 14
תל-אביב 64953

פרופ' רות הנכבד,

ברצוני להודות לך על הסקר המאלף אודות המצב המשפטי של יהודה שומרון וחבל עזה על-פי על פי החוק הבינלאומי, שהעברת אלי.

העובדות, ההסטוריות והמשפטיות, הכלולות בסקר הנ"ל מעניינות ביותר, ובטוחני כי נוכל לעשות בהן שימוש בהצגת טיעוניגו ההסברתיים והמשפטיים המתייחסים לשטחים הללו.

ב ב ר כ ה ,

דוד קמחי

העתק: הירעצת המשפטי - משה"ח

ס ו ד י

<u>הצעה להחלטת ועדת השרים לענייני בטחון לאומי בעקבות הדיונים בדבר המלחמה בהפרות הסדר ובפח"ע ביו"ש ועזה ("אינתיפאדה")</u>

א. ועדת השרים לענייני בטחון לאומי מחזקת ידי צה"ל וכוחות הבטחון בעמידתם במלחמה בטרור, בהפרות הסדר ובפח"ע מתוך יו"ש ועזה והשלכותיהן, שהיא מאבק מורכב ורב-רגישויות. צה"ל וכוחות הבטחון ימשיכו בתקיפות בהתמודדות עם התופעות הללו במגמה להדברתן, תוך הקפדה על מילוי החוק.

ב. ועדת השרים רושמת לפניה את דיווח מערכת הבטחון וסיכום שר הבטחון בנושאים אלה מן הימים 3.7.91 ו-24.7.91.

ג. מערכת הבטחון תמשיך להיות מונחית על-ידי החלטת ועדת השרים ב/109 מיום 31.3.91, המצורפת לכאן. תחולתה תורחב, בשינויים המחוייבים ובהתאם לחוק, על מכלול נושאי פח"ע.

ד. ועדת השרים רושמת לפניה, כי מערכת הבטחון הודיעה כדלקמן:

(1) המרכיבים העיקריים של מדיניות ישראל ביו"ש ימשיכו להיות:

א. הבטחת בטחון התושבים הישראלים בשטח והתנועה בצירים המרכזיים ובכבישים אחרים, ונקיטת כל האמצעים הנחוצים לשם כך.

ב. איתור גורמים אלימים באוכלוסיה הערבית תוך טיפול נקודתי ככל האפשר, ותוך המחשה כלפי האוכלוסיה כי יד ישראל תשיג את הגורמים האלימים, אך שאין לישראל עניין לפגוע באוכלוסיה כולה.

ג. הידברות עם האוכלוסיה ככל הניתן בתחומים כלכליים, מוניציפליים ושל חיי יום-יום.

(2) גורמי הבטחון ימשיכו לפעול ביו"ש ועזה, בין השאר, על-ידי:

א. פעילות מוסווית ופעילות יחידות מיוחדות.

ב. חיזוק המודיעין ואיסוף מודיעין נקודתי.

ג. המשך לכידת מבוקשים ואנשי "הגרעין הקשה".

ד. מאמץ מתמיד להגברת שמירתם של החוק והסדר, לרבות צוותים מיוחדים לחקירת הפרות הסדר.

ה. הגברת התיאום ושיתוף הפעולה בין גורמי המינהל האזרחי לגורמים המופקדים על הבטחון השוטף.

(3) הפרקליט הצבאי הראשי יועץ בועדת השרים לענייני בטחון לאומי במקרים מיוחדים של רצח בעת פיגוע חבלני, בשאלה אם להנחות את התביעה לדרוש עונש מוות.

(4) ועדת השרים רושמת לפניה את כוונת מערכת הבטחון ומשטרת ישראל לכונן משמר אזרחי בישובים יהודיים ביו"ש.

(5) יינקטו על-ידי משטרת ישראל וגורמי הבטחון, צעדים המתאפשרים במסגרת החוק, כנגד עבריינים בנושאי פח"ע וטרור בתחום מדינת ישראל.

ה. מערכת הבטחון תמשיך באורח שוטף לעדכן את ועדת השרים בהתפתחויות בנושא זה.

9.10.1991

מדינת ישראל

משרד המשפטים
המשרד הראשי

ירושלים, כה' בתשרי התשנ"ב
3 באוקטובר 1991

32302

אל: מר דוד גרנית, יועץ מדיני לראש הממשלה

הנדון: <u>תשובותינו לאמנסטי אינטרנשיונל</u>

אני מצרפת בזה שני מסמכים לידיעתך:

א. עותק מתגובתנו לדו"ח אמנסטי לשנת 1991.

ב. תשובתנו בנושא סרבני שירות.

ב ב ר כ ה,

תמר גולן
מנהלת המח' לזכויות האדם
וקשרים בינלאומיים

רח' צלאח א-דין 29 ת.ד. 1087 ירושלים מיקוד 91010 טל' 708511 פקס 02-869473

STATE OF ISRAEL
MINISTRY OF JUSTICE

Salah-a-Din Street, 29
P.O. Box 1087
91010 Jerusalem

Telephone 02-708511
Facsimile 02-869473

RESPONSE TO AMNESTY INTERNATIONAL 1991 ANNUAL REPORT

The section on Israel and the Administered Areas in this year's Amnesty International Annual Report performs a dubious service for human rights and renews doubts regarding the organization's commitment to accuracy and objectivity. The Report downplays Palestinian violence while criticizing Israel's efforts to act in compliance with its duty under international law to maintain security and public order (Hague Regulations 1907, Art. 43). Furthermore, A.I. fails to place its statistics, which are not accurate, in context by omitting background details necessary to evaluate the proportionality of Israel's responses to intifada violence. A.I. fails to mention that during the relevant year, participants in the intifada perpetrated 71,792 public disturbances, 81 shootings, 5 grenade attacks, 651 Molotov cocktail attacks, 94 bombings, 173 "cold attacks" (mostly knives, clubs, axes, and swords), and 299 cases of arson. This violence forced 1193 Israeli civilians and 2815 members of the Israel Defense Forces to secure hospital treatment for their injuries. Even those statistics that do appear in the Report are inaccurate estimates. For example, the Report's figure for Palestinians killed in confrontations with the IDF is too high and that given for Palestinians killed by other Palestinians is too low.

A.I. defines a "prisoner of conscience" as one who has not used or advocated violence. Yet in the case of Israel, Amnesty ignores its own definition and adopts individuals who are admitted and active members of violent terrorist organizations. This misuse of the "prisoner of conscience" label is a serious flaw in the Report which has yet to be addressed by Amnesty. We wish to reiterate that there exist no cases in which individuals are placed in prison solely because of their beliefs.

This year's Report again fails to accurately describe the reasons behind the imprisonment or detention of most of the individuals whose rights were allegedly violated. Persons who the Report characterizes with such benign terminology as "human rights fieldworkers", "journalists" and "political activists" were in fact convicted or detained for their illegal acts which endangered public safety and/or national security. They enjoyed the right to counsel of their choice and the right to petition the High Court of Justice. While it is true that in order to prevent the assassination of witnesses and to preserve confidential sources of intelligence information, recipients of administrative detention orders are not appraised of all the evidence against them, they are always informed of the basic reasons for their detention. Furthermore, all the evidence including the classified information is shown to the Court. Indeed, contrary to the Report's claim, a significant percent of appeals resulted in the cancellation or modification of the initial order. Also, the Report neglects to mention that the measure of administrative detention is expressly permitted by Article 78 of the Fourth Geneva Convention.

We emphatically reject the Report's claim that Israel engages in "extrajudicial executions". The 1990 U.S. State Department Human Rights Report contradicts this baseless libel by stating that: "Political killings in Israel are neither practiced nor officially sanctioned."

Additionally, the Report minimizes the human rights violations committed against Palestinians by other Palestinians acting on orders of the PLO, Hamas or the Islamic Jihad. Amnesty's priorities are especially peculiar given that, even according to the Report's inaccurate statistics, the majority of fatalities during 1990 were the result of this internecine intimidation aimed at forcing Palestinians into accepting the terror organizations as their leadership. This is fully in keeping with A.I.'s longstanding unwillingness to call to account these terrorist organizations or even to name them as the instigators of violence, whether against Israelis or Palestinians.

While A.I.'s Report gives broad coverage to the claims of politically motivated critics of Israel (sometimes qualifying its adoption of their claims with words like "apparently" or "reportedly" which are used some 22 times), its reference to Israeli replies to A.I. generally gives short shrift to the investigations and detailed responses of the Ministry of Justice Human Rights Department. For example, A.I. has received detailed replies concerning the cases of Riad Shehabi and Abd El-Rauf Ghabin, but the Report does not mention this fact. Worse still, A.I. manipulates certain of these responses to disparage Israel's commitment to preserving human rights. The Israeli Government, unlike most of the other countries in the Middle East, extends full cooperation to Amnesty International, investigates thoroughly its allegations, and responds to tens of thousands of individual queries which it receives from A.I. members each year. A.I. ignores these positive factors entirely.

Since most of the issues in the Report are a repetition of those raised in last year's report, we have attached hereto the Human Rights Department's critique of the 1990 Report. To date, no response has been forthcoming from Amnesty International.

STATE OF ISRAEL
MINISTRY OF JUSTICE

Salah-a-Din Street, 29
P.O. Box 1087
91010 Jerusalem

Telephone (02) 708-569
Facsimile (02) 869-473

TAMAR GAULAN, Adv.
Director, Human Rights and
International Relations Dept.

September 5, 1991
File No. 164.1-538

Dear Madam/Sir:

We wish to acknowledge receipt of your letter regarding disciplinary measures taken against Israel Defence Forces (IDF) soldiers who refuse to serve in specific locations (selective conscientious objectors) and to inform you of the legal and factual background of this matter.

1. A soldier may seek an exemption from service or a deferment for special reasons under Article 36 *et. seq.* of the Defense Service Law (Consolidated Version) (1959) as amended. Special reasons in this instance include educational requirements, economic hardship and extenuating family circumstances. In light of the enormous armies of the Arab States at war with Israel, which can mobilize over five million soldiers as opposed to the considerably smaller IDF, it is understandable that the needs of the IDF must take priority over the personal preferences of its solders.

2. The IDF is non-political. Soldiers are not permitted to engage in partisan politics while in uniform. As citizens of a democracy, however, soldiers are permitted to be members of political parties and to advocate changes in national policies. Soldiers of the IDF, just as all Israeli citizens, are encouraged to vote in national elections. By voting and exercising their individual right to party membership, soldiers are able to participate in the democratic process with the intention of achieving change in governmental policies. However, each individual must abide by policies of the democratically elected government with which he might disagree.

A soldier cannot be allowed to dictate which government policies he will respect nor where and under what circumstances he will serve. Under any democracy's military law, refusal to comply with a military order constitutes grounds for criminal prosecution or disciplinary action. No army could function without the ultimate authority to order soldiers to serve in any location according to military necessity.

In two significant decisions, the Supreme Court of Israel upheld the principle that soldiers of the IDF must serve where they are posted: that of Elgazi v. The Minister of Defense and Shine v. The Minister of Defense. In the Elgazi decision, the Court stated, *inter alia*, "No military system can reconcile itself with the existence of a principle whereby soldiers can dictate to it where they will serve, whether for economic or social reasons, or for reasons of conscience." (HCJ 470/80)

3. Ultimately, an IDF soldier's refusal to serve in a specific location or to perform specific duties is borne of particular political convictions and is not an absolute objection to participation in the army. Those soldiers who refuse to serve in the administered areas are cognizant of the legal consequences for selective objection to military service.

Most democracies do not exempt selective conscientious objectors from army service. For example, In the case of Gilette v. United States, 401 U.S. 437 (1971), the United States Supreme Court ruled as follows:

> no person shall be subject to service in the armed forces who, by reason of religion, training and belief, is conscientiously opposed to participating in war of any form...[conscientious objection] is intended to exempt persons who oppose participating in all wars...persons who solely object to participation in a particular war are not within the purview of the exemption even though the objection may have such roots in a claimant's conscience and personality that it is 'religious' in character. [Emphasis added.]

The disciplinary measures which Israel takes against selective objectors are considerably more lenient than those taken by the United States and other Western democracies. For example, during the period when the Gilette case was heard, the United States was engaged in the Vietnam war. United States soldiers who refused to participate in the war were often punished by an initial prison sentence of five years [see e.g., U.S. v. Fallon, 407 F. 2d 621, *cert, den.* 395 U.S. 908 (1969)]. More recently, during the Gulf War, a United States Marine, Lance Corporal Douglas Schiell, was sentenced to 18 months imprisonment for refusing to accompany his unit when it was deployed to Saudi Arabia. By contrast, Israel, which faces a much more imminent security threat and which must place a higher value on the preparedness of each individual soldier in its comparatively small army, disciplines selective objectors with relatively light sentences. Single sentences for selective objectors rarely exceed one month.

We appreciate the opportunity to respond to your inquiry directly and hope we have been able to clarify Israel's position and considerations in this complex matter.

Sincerely yours,

Tamar Gaulan

Tamar Gaulan

cc: Embassy of Israel

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ירושלים, טו' באלול תשנ"א
25 באוגוסט 1991

מספרנו: ט'/15/1390

דחוף

אל: מנכ"ל משרד ראש הממשלה

הנדון: **קרקעות**
סמך : פניתך מיום 13.8.91

להלן תשובות למכתבו של מר בייקר מיום 21.7.91 שהעתקו שלחת אלי ביום 12.8.91:

אשר לאדמות שבארטס, המדובר כנראה באדמות שהוכרזו אדמות מדינה ושלגביהן הוגשו עררים לועדת העררים. העררים יידונו בתהליך השיפוטי המקובל וכל עוד לא יגמר המשפט - לא יתפסו בהן חזקה. אשר לבקשה להחזיר את הקרקעות ל"פלשתינאים שהשתמשו בהן", הרי המדובר בקרקעות שוממות שאף אחד לא השתמש בהן לפני שהוכרזו אדמות מדינה.

יש לציין ששמענו טענה שהכריזו כאדמות מדינה מטעי עצי פרי בארטס. טענה זאת איננה אמת, וכנראה שעורכי דין המייצגים בדרך כלל גורמים עוינים לישראל הפיצו טענה זאת שכל כולה אין בה שמץ של אמת, אולי במגמה להסית נגד מדינת ישראל הן את תושבי הכפר ארטס והן את אמצעי התקשורת בעולם (לפחות אחת מרשתות הטלביזיה מחו"ל ציטטה בפני את עו"ד לינדה בריאר כטוענת שבארטס הוכרזו כל המטעים כאדמות מדינה, אך הופתעה מאד לשמוע ממני שדברים אלה אינם נכונים, והסברתי להם שאם איזה שהוא כפרי בארטס חושב שלוקחים ממנו את המטעים כדאי שירגיעו אותו מיד שלא לוקחים שום מטעים בארטס).

לגבי הריסת בתים ליד בית לחם - תקבלו תשובה מפורטת ממערכת הבטחון.

אשר לבית סחור - לפי התיאור הכוונה כנראה להפקעה של "הר חומה" שבמזרח ירושלים. אכן היתה שם הודעה על כוונה להפקיע שטח שהוא בערך כמו השטח המתואר במכתבו של מר בייקר, אך השטח המופקע ברובו הגדול (למעלה משלושה רבעים) בבעלות יהודית, ומי שמותה נגד ההפקעה זה הגורמים היהודים שהם בעלי הקרקע, ואם כבקשת המוכתאר של בית סחור תוחזר הקרקע לבעליה - הרי היא תוחזר כמעט כלה לבעלים היהודים.

בברכת שנה טובה,

פליאה אלבק
מנהלת המחלקה האזרחית
של פרקליטות המדינה

רח' צלאח א-דין 29 ת.ד. 1087 י-ם מיקוד 97200 טל' 02-708512 פקס 02-869473

מברק נכנס גלוי

אאאא,חוזם:3014
אל:רהמש/169
מ-:המשרד,תא:040891,זח:1735,דח:ר,סג:בל,
בבבב
9,869473
26941

בלמ'ס/מיידי

אל: וושינגטון, נ'י, לוס אנג'לס, בוסטון, מיאמי, סן פרנציסקו, שיקאגו, אטלנטה, פילדלפיה, אוטבה, טורנטו, מונטריאול, פריס, האג, בריסל, יוסטון, רומא, ליסבון, מדריד, אתונה, לונדון, קופנהגן, אוסלו, שטוקהולם, וינה, ברן, ג'נבה, קנברה, סידני, וולינגטון, מרסיי, מילנו, ביירס, בון, הלסינקי, מונטבידאו, קראקס

הנדון: דו'ח אמנסטי

להלן גרסה מעודכנת של תגובתנו לדווח כפי שהועברה ממשרד המשפטים:

ISRAEL'S COMMENTS ON AMNESTY INTERNATIONAL'S REPORT ON THE MILITARY JUSTICE SYSTEM IN THE ADMINISTERED AREAS (1)

THE FOLLOWING ARE OUR COMMENTS ON THE REPORT BY AMNESTY INTERNATIONAL ON THE MILITARY JUSTICE SYSTEM IN THE ADMINISTERED AREAS.

1. DESPITE THE CLAIMS CONTAINED IN A.I.'S LATEST REPORT, THE PROCEDURES FOLLOWED BY ISRAEL AGAINST EXTREMIST ELEMENTS WHO PROMOTE VIOLENCE AND TURMOIL ARE FULLY IN KEEPING WITH THE RELEVANT INTERNATIONAL AND LOCAL LAW. IT SHOULD BE CLEAR AT THE OUTSET THAT ISRAEL'S LEGAL MEASURES ARE DIRECTED AGAINST VIOLENCE INSTIGATED BY TERRORIST ELEMENTS (USUALLY AFFILIATED WITH THE PLO, HAMAS, OR THE ISLAMIC JIHAD), NOT AGAINST THE BULK OF THE APPROXIMATELY 1.4 MILLION RESIDENTS OF THE ADMINISTERED AREAS. INDEED, EVERY EFFORT IS BEING MADE TO ARREST AND BRING TO TRIAL THOSE BEHIND THE TENS OF THOUSANDS OF RECORDED ATTACKS USING GUNS, KNIVES, GRENADES, MOLOTOV COCKTAILS, AXES, STONES, ACID, AND OTHER WEAPONS WHICH HAVE BEEN COMMITTED SINCE THE START OF THE INTIFADA. THIS EFFORT IS BEING UNDERTAKEN NOT MERELY TO PROTECT ISRAELIS FROM VIOLENCE, BUT TO PROTECT THE LOCAL RESIDENTS OF THE AREAS FROM THE VICIOUS FANATICS WHO, WEARING MASKS TO CONCEAL THEIR IDENTITY, ENGAGE IN TORTURE AND MURDER ON AN UNPRECEDENTED SCALE. SINCE THE BEGINNING OF THE INTIFADA, 450 PALESTINIANS HAVE BEEN BRUTALLY MURDERED BY OTHER PALESTINIANS. SIGNIFICANTLY, A.I. HAS NEVER ISSUED A SINGLE REPORT CONDEMNING THIS WIDESPREAD SCOURGE, ALTHOUGH IT HAS REPEATEDLY TAKEN ISRAEL TO TASK FOR ITS LEGAL MEASURES USED TO PREVENT SUCH GRIEVOUS AND PREMEDIATED VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS AND TO PUNISH THEIR PERPETRATORS.

2. THE REPORT BELITTLES ISRAEL'S CONTINUOUS EFFORTS TO PROTECT THE HUMAN RIGHTS OF DETAINEES, IMPUGNS ITS PROCEDURAL SAFEGUARDS--SOME OF WHICH ARE UNPRECEDENTED IN INTERNATIONAL LAW, FOCUSES ON A HANDFUL OF ISOLATED PROBLEMATIC CASES WHILE IGNORING THE OVERALL PICTURE, AND IGNORES THE PROVOCATIONS COMMITTED BY INDIVIDUALS WHOM IT REFERS TO AS 'PALESTINIAN CIVILIANS'.

3. MANY OF THE COMPARISONS IN THE REPORT ARE IRRELEVANT. FOR EXAMPLE, REPEATED ANALOGIES TO ISRAEL'S DOMESTIC LEGAL SYSTEM ARE MISLEADING. ISRAEL'S AUTHORITY IN THE AREAS IS GROUNDED IN ARTICLE 43 OF THE HAGUE REGULATIONS WHICH OBLIGATES ISRAEL TO PRESERVE PUBLIC ORDER AND SAFETY. TO THIS END, ISRAEL IS JUSTIFIED IN APPLYING DIFFERENT LEGAL PROCEDURES TO COPE WITH THE DIFFICULT SECURITY SITUATION. IN SPITE OF THIS FAR-REACHING AUTHORITY, THE RULES OF EVIDENCE AND PROCEDURE APPLIED IN FACT IN THE MILITARY COURTS ARE IDENTICAL TO THOSE IN EFFECT IN ISRAEL.

4. FURTHERMORE, THE REPORT CONTAINS NO CRITICISM OF THE DEFENSE LAWYERS WHOSE ANONYMOUS TESTIMONY IT RELIES ON SO THOROUGHLY. IT SHOULD HAVE EXPLAINED THAT OFTEN THEY FUNCTION NOT AS 'OFFICERS OF THE COURT', BUT RATHER AS POLITICAL ACTORS WILLING TO SACRIFICE THE INTERESTS OF JUSTICE AND OF THEIR CLIENTS FOR POLITICAL ENDS. THEIR FREQUENT STRIKES, WILLFUL FAILURE TO APPEAR WHEN THEIR CASES ARE SCHEDULED, REFUSAL TO MAKE PLEA BARGAINS WHEN THEIR CLIENTS ARE CLEARLY GUILTY, AND GENERAL EFFORTS TO OBSTRUCT THE LEGAL SYSTEM SHOULD HAVE BEEN ADDRESSED IN DETAIL.

5. CONTRARY TO THE REPORT'S CLAIMS, ALLEGING UNREASONABLE DELAYS IN THE NOTIFICATION TO FAMILIES OF ARRESTED INDIVIDUALS, EVERY EFFORT IS MADE TO EXPEDITE THE PROCESS. THE DETAINEES ARE GIVEN A BLUE POSTCARD ESPECIALLY DESIGNED FOR THIS PURPOSE IMMEDATELY UPON THEIR ARRIVAL AND THE POSTCARDS ARE MAILED THE FOLLOWING MORNING. ANY DELAY IN RECEIPT OF THESE POSTCARDS IS ATTRIBUTABLE TO THE INFREQUENT POSTAL SERVICE IN SOME REMOTE VILLAGES. ALSO, CONTRARY TO THE REPORT'S CLAIM, THE LISTS OF DETAINEES ARE POSTED DAILY IN THE CIVIL ADMINISTRATION OFFICES. SINCE THE IMPLEMENTATION OF THESE PROCEDURES, THE AUTHORITIES HAVE NOT RECEIVED A SINGLE COMPLAINT FROM A DETAINEE'S FAMILY REGARDING THE TIMELINESS OF AN ARREST NOTIFICATION.

6. THE REPORT ERRONEOUSLY CLAIMS THAT 'DETAINEES APPEAR TO BE DENIED ACCESS TO LAWYERS DURING THE ENTIRE PERIOD OF INTERROGATION' (PAGE 35). IN FACT, ACCESS TO A LAWYER MAY BE DENIED ONLY IN CASES OF SERIOUS SECURITY OFFENSES AND ONLY WHEN THE AUTHORITIES BELIEVE THAT SUCH A MEETING WILL PREJUDICE THE INVESTIGATION. EVEN IN CASES WHERE THE DETAINEE DOES NOT MEET WITH HIS LAWYER FOR THE ABOVEMENTIONED REASONS, HE IS NEVERTHELESS BROUGHT BEFORE A JUDGE AND MEETS WITH DELEGATES OF THE INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS DURING THIS PERIOD.

7. THE REPORT UNFAIRLY CRITICIZES THE PROCESS OF PLEA BARGAINING--A

FEATURE SHARED BY MANY CRIMINAL JUSTICE SYSTEMS IN WESTERN DEMOCRACIES. INDEED, NO LEGAL SYSTEM HAS THE RESOURCES TO TRY EVERY CASE. FOR THIS REASON DEFENDANTS ARE OFTEN OFFERED ADVANTAGEOUS TERMS TO PLEAD GUILTY TO LESSER CHARGES AND RECEIVE A LIGHTER PUNISHMENT. NOBODY CLAIMS THAT THIS METHOD OF MANAGING OVERCROWDED DOCKETS IS IDEAL, BUT THE REPORT REVEALS ITS ONE-SIDEDNESS BY ENTIRELY IGNORING THE BENEFITS OF PLEA BARGAINING FOR THE ACCUSED.

8. IN ITS ALLEGATIONS OF TORTURE, A.I. DISREGARDS THE REALITY THAT INDIVIDUALS ARRESTED, TRIED OR CONVICTED OFTEN HAVE BOTH PERSONAL AND POLITICAL MOTIVES FOR EXAGGERATING OR FABRICATING TALES TO JUSTIFY THEIR OWN ACTIONS OR TO EMBARRASS THE GOVERNMENT. PERSONAL MOTIVES CAN INCLUDE THE DESIRE TO HAVE A CONFESSION THROWN OUT AT A TRIAL DURING THE 'MISHPAT ZUTA' (LITTLE TRIAL WITHIN A TRIAL) OR TO ESCAPE RETRIBUTION FROM THE INTIFADA LEADERSHIP THAT HAS OFTEN ASSASSINATED OR WOUNDED ARABS WHO MAKE PLEA BARGAINS. POLITICAL MOTIVES INCLUDE THE DESIRE TO SPREAD ANTI-ISRAEL DISINFORMATION--AS BOGUS HUMAN RIGHTS COMPLAINTS--SO AS TO UNDERMINE ISRAEL'S HUMAN RIGHTS RECORD. SIMPLY PUT, FOR A TERRORIST WHO WOULD FIREBOMB A CIVILIAN BUS OR KIDNAP AND TORTURE AN ARAB ON THE RUMOR THAT HE HAS CONTACTS WITH ISRAELI AUTHORITIES, LYING (THROUGH AN INTERPRETER) TO A DELEGATE OF A HUMAN RIGHTS ORGANIZATION COMES EASILY.

9. FALSE ALLEGATIONS OF MALTREATMENT ARE COMMON. ONE SUCH CASE WAS THAT AHMED SULIMAN SALMAN AL-HAWANDA. IN SEPTEMBER 1989, HE COMPLAINED IN THE MEDIA THROUGH A REPRESENTATIVE THAT, WHILE UNDER ARREST AT THE DAHARIYA PRISON IN AUGUST 1989, HE WAS ABUSED AND BEATEN BY TWO INTERROGATION OFFICERS WHOSE NAMES HE MENTIONED. DURING THE SUBSEQUENT INVESTIGATION INTO HIS CHARGES, AL-HAWANDA DENIED THAT HE HAD BEEN BEATEN OR TORTURED AND STATED THAT THE PAINS HE SUFFERED FROM WERE THE RESULT OF A FALL. HE FURTHER EXPLAINED THAT HE FABRICATED HIS COMPLAINT SO THAT HE WOULD RECIEVE BETTER MEDICAL TREATMENT AND SO THAT HIS FAMILY WOULD TREAT HIM LIKE A HERO. AL-HAWANDA ALSO ADMITTED THAT ONE OF THE INTERROGATION OFFICIERS HE HAD COMPLAINED AGAINST HAD NEVER QUESTIONED HIM; HE HAD IN FACT HEARD ANOTHER PRISONER MENTION THE INVESTIGATOR'S NAME.

10. THE REPORT'S IMPLICATION THAT THE GUIDELINES DRAWN UP BY THE LANDAU COMMISSION OF INQUIRY ENDORSE TORTURE OR ARE ROUTINELY IGNORED IS UTTERLY FALSE. A PROPER READING OF THE PUBLIC PORTION OF THE LANDAU COMMISSION REPORT WOULD HAVE EMPHASIZED THE THE DISPROPORTIONATE EXERTION OF PRESSURE ON SUSPECTS (I.E. BY TORTURE OR MALTREATMENT) IS FORBIDDEN. ISRAEL HAS REPEATEDLY CONDEMNED ALL USE OF TORTURE. AS THE REPORT ACKNOWLEDGES, TORTURE AND ABUSE OF DETAINEES IS EXPRESSLY FORBIDDEN BY ISRAELI LAW. EVERY ALLEGATION OF MALTREATMENT IS THOROUGHLY INVESTIGATED. IN EVERY INSTANCE WHERE SUFFICIENT EVIDENCE EXISTS THAT IMPROPER METHODS HAVE BEEN USED BY AN INTERROGATION OFFICER, A CRIMINAL TRIAL OR A DISCIPLINARY PROCEEDING IS INSTITUTED AGAINST THE PERSON BELIEVED TO HAVE VIOLATED THE NORMS.

IN ADDITION, A JOINT TEAM OF REPRESENTATIVES OF THE MINISTRY OF

JUSTICE AND THE GENERAL SECURITY SERVICE HAS RECENTLY BEEN ESTABLISHED TO INVESTGATE ALLEGATIONS OF IMPROPER METHODS OF INTERROGATION. A PARALLEL INVESTIGATION HAS BEEN LAUNCHED BY THE IDF.

11. AS FOR AMNESTY INTERNATIONAL'S CALL FOR ISRAEL TO MAKE PUBLIC ALL EXISTING GUIDELINES RELATING TO THE USE OF PRESSURE DURING INTERROGATION, NO GOVERNMENT COULD BE EXPECTED TO REVEAL TO THE PUBLIC THE PRECISE METHODS USED IN INVESTIGATION AND INTERROGATION. GREAT CARE IS TAKEN TO SEE THAT ISRAEL INTERROGATION OFFICERS OPERATE WITHIN THE HUMANITARIAN NORMS OF BINDING INTERNATIONAL LAW. A MORE BALANCED ANALYSIS OF ISRAEL'S RECORD WOULD NO DOUBT REFLECT POSITIVELY ON ISRAEL'S ACCOMPLISHMENTS IN LIGHT OF THE DIFFICULT CIRCUMSTANCES IT FINDS ITSELF IN.

12. DESPITE DIFFICULT CIRCUMSTANCES, INCLUDING INTENSIVE EFFORTS OF THE PARTICIPANTS IN THE INTIFADA TO CREATE TURMOIL IN THE COURTS AND PRISONS, ISRAEL HAS MANAGED TO CONTEND NOT ONLY WITH THE ORIDINARY CRIMINAL AND SECURITY THREATS, BUT ALSO WITH THE GEOMETRIC INCREASE IN WORKLOAD CAUSED BY THE INTIFADA.

ISRAEL REMAINS OPEN TO INVESTIGATION AND RESPONSIVE TO CONSTRUCTIVE CRITICISM BY ISRAELI AND FOREIGN HUMAN RIGHTS GROUPS. REGRETTABLY, DESPITE ISRAEL'S OPENNESS AND COOPERATIVE ATTITUDE, AMNSETY INTERNATIONAL'S REPORT CONTRIBUTES LITTLE TO A BALANCED UNDERSTANDING OF ISRAEL'S EFFORTS TO SIMULTANEOUSLY PROTECT HUMAN RIGHTS AND PRESERVE SECURITY IN THE ADMINISTERED AREAS.

---

(1) AMNESTY INTERNATIONAL WORKED ON ITS REPORT FOR AT LEAST NINE MONTHS, RECEIVING FULL COOPERATION AND CONSIDERABLE ASSISTANCE FROM THE ISRAELI AUTHORITIES. ALTHOUGH A.I. DID SEND THE ISRAEL AUTHORITIES ADVANCE COPIES OF THE REPORT, THEY WERE ONLY RECEIVED ON 25 JULY 1991. APPARENTLY AMNESTY, UNLIKE A NUMBER OF OTHER HUMAN RIGHTS ORGANIZATIONS, WAS NOT INTERESTED IN INCLUDING THE COMMENTS OF THE AUTHORITIES IN THEIR PUBLICATION. OUR COMMENTS WILL THEREFORE BE RESTRICTED TO SOME OF THE DOCUMENT'S MORE BLATANT FAULTS, GIVEN THE REPORT'S LENGTH AND THE SHORT TIME AT OUR DISPOSAL.

תפוצה:שהח,סשהח,@(רהמ),מנקל,מצב,ביין,ארבל2,סייבל,
משפט,רביב,הסברה,סולטן,מזתים,בנצור,
מצפא,אירו1,אירו2,יגר,אוקיאניה,תורגמן,
אמלט,@(מתאמשטחים),@(גולן/ממשפטים)

ססס

שלום

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו ו ג

אאאא,חוזם:29161
אל:רהמש/2407
מ-:המשרד,תא:190291,זח:1407,דח:ר,סג:שמ,
בבבב
שמור/רגיל
215.13

אל: וינה.
דע: בריסל

הנדון: תלוקת מזון ביו"ש ע"י ססו"ת. בהמשך לשלנו חוזם 2,27802

אתמול התקיימה ישיבה נוספת בין סגן מתאם הפעולות בשטחים ואנשי ססו"ת בנדון.

הוחלט שהחל ממחר 20/2, תתחיל ססו"ת בחלוקת המזון לפליטים ולנזקקים שאינם פליטים. המנהל האזרחי יעביר להם רשימות נזקקים שברשותו וססו"ת תצרפם לרשימות שבידיה.

מדובר בסה"כ ב-160,000 משפחות, שמתוכם כ-60,000 אינם פליטים. מבצע החלוקה החד פעמי יימשך עד סוף אפריל ויבוצע בתאום עם המנהל האזרחי והרשויות המקומית שיעמידו מתקניהם לצורך החלוקה.

ארב'ל 2

תפוצה:שהח,ססהח,@(רהמ),מנכל,ממנכל,הדס,איר1,איר2,
סולטן,מזתים,@(מתאמשטחים),ביין,ארבל2,
סייבל,משפט,כהן,כלכליתב'

ססס

משרד הביטחון

לשכת שר הביטחון
יועץ לשר הביטחון

יס' בתשרי תשנ"א
8 באוקטובר 1990

טלפון: 701 - 205

אצ/ 88

לכבוד
מר ראובן מרחב
מנכ"ל משרד החוץ

הנדון: "מרכזי תרבות" בעזה

1. מצ"ב תיק על מרכזי התרבות הבריטי והצרפתי בעזה שפעילותם באזור מתנהלת ללא אישור וללא היתר כנדרש.

2. העדר תגובה מצדנו להתעלמות של הצרפתים והבריטים מפניותינו עלול ליצור מצב בלתי הפיך שאינו רצוי לנו.

3. המלצת תאום הפעולות בשטחים היא כי אם אין התנגדות עקרונית לפעולת המרכזים הרי שיש להתנות מתן האישור להפעלתם בפניה מסודרת לסמכות השלטונית באזור, כנדרש עפ"י החוק, לרבות:

א. בקשת רשיון להפעלת המרכז.
ב. בקשת אישור לתכנית הלימודים וספרי הלימוד.
ג. הודעה על מינוי המנהל.
ד. רישום המורים אצל הסמכות השלטונית.
ה. הבהרה חד משמעית כי אין המרכז מהווה שלוחה של קונסוליה וכי אין למרכז או לעובדיו חסינות דיפלומטית.

4. במקרה של סרוב, ממליץ התאום לפעול נגד המרכזים.

5. אנא טיפולכם הדחוף.

ב ב ר כ ה

סלע מאיר,
יועץ שר הבטחון

העתקים: שהב"ט
✓ מנכ"ל ראה"מ
מתפ"ש

מנכ"ל הממשלה
ירושלים

ד"ר י. בן אהרן

שלום רב,

הנדון: הצעתם שפרופ' צבי טל, מנהל בית הספר למדעי המדינה באוניברסיטת תל אביב, ישמש יועץ מיוחד לוועדה לבחינת מבנה הממשלה

בתשובה לפנייתך מיום 3 במרס 1975 בנושא הנ"ל, הריני להודיעך כי אין לי התנגדות לכך שפרופ' טל ישמש יועץ מיוחד לוועדה לבחינת מבנה הממשלה.

בכבוד רב,

סודי

מדינת ישראל

משרד הבטחון

לשכת מתאם הפעולות ביהודה, שומרון וחבל עזה

טל. 03-217645
גח(3)-א' 02196
י"ט תשרי תש"נא
8 אוק' 1990

מר סלי מרידור

הנדון: **מרכזי תרבות בריטי וצרפתי בעזה**
לבקשת שר הבטחון מיום 8.10.90

תאור מצב

1. **מרכז התרבות הצרפתי**

א. מרכז התרבות הצרפתי, במבנהו החדש בשכונת רימאל בעזה, פועל ברציפות מאז נחנך ב- 10.7.90 ללא כל תאום עם גורמי המנא"ז או משרד החוץ.

ב. יצויין כי במשך שנים הופעלו חוגים בצורה לא ממוסדת בעזה בבנין YMCA ללימוד השפה הצרפתית.

ג. פירוט יתר על מרכז התרבות הצרפתי-ראה בנספח א' המצ"ב.

2. **מרכז התרבות הבריטי**

א. המבנה, הממוקם בשכונת רימאל בעזה, נשכר ע"י הקונסוליה הבריטית במזרח ירושלים לפני כארבעה חודשים במגמה להכשירו כמרכז תרבות בריטי במסגרת פעילות BRITISH COUNCIL.

ב. בפגישה שנערכה בין נציג מנא"ז אזח"ע לאחיו של בעל הבית (בעל הבית נמצא בקנדה) בתאריך 17 ספט' 90, התברר כי החל מ- 15 לספט' עובד במבנה קבלן מג'בליה המבצע שיפוצים ונקיונות, כמו כן הוכנס למבנה ריהוט חדש.

ג. פירוט יתר על מרכז התרבות הבריטי- ראה בנספח א' המצ"ב.

ס ו ד י

סכום פעולות ומגעים עם משה"ח

3. עם גלוי הפעילות בענין פתיחת מרכזי התרבות הצרפתי והבריטי בעזה, העלה המתאם את הנושא בפני משרד החוץ ודרש כי יודיעו לצרפתים ולבריטים לא לבצע כל פעולה ללא תיאום עם הסמכות השלטונית בשטח, כמתחייב עפ"י החוק. יש להוסיף שבשיחות עם הבריטים שקיימו אנשי משה"ח הודיעו אלה שלא ידוע להם (כביכול) דבר בנדון וזה לאחר שכבר נחתם החוזה עם בעל הבית.

רצ"ב בנספח ב' מסמך שהוכן ע"י לשכת סמנכ"ל משה"ח - מר י. הדס. (מתאריך 30.8.90) המפרט את פעילות משה"ח בענין שני מרכזי התרבות. כן רצ"ב מברק מיום 1.10.90 בנוגע למרכז הצרפתי המבקש להביא הדברים לידיעת והתייחסות שר החוץ.

5. ממברקים שהתקבלו בימים אלה ממשה"ח, עולה כי שר החוץ הבריטי מתכוון לחנוך אישית את פתיחת המרכז ביום 17 אוק' 90 כמו כן עולה ממברקים אלה כי הבריטים אינם מכירים בסמכותנו לאשר או לשלול את הקמת המרכז בעזה. ראה מברק חוזם 20418 מצורף בזה.

6. ביום 1.10.90 התקיימה פגישה בנוגע למרכז הבריטי (רצ"ב בנספח ג' סיכום הדיון) בהשתתפות סגן המתאם, נציג משרד החוץ, נציג מפצ"ר וציר בשגרירות בריטניה בארץ (מר טום פילפס). מר פילפס מסר כי הכוונה הינה לפתוח מקום בו התנהלו כל הפעולות הרגילות של BRITISH COUNCIL וכן להציב שלט במבנה עליו כתוב "BRITISH COUNCIL" בלבד.
הובהרה לציר עמדת משה"ח לפיה אין כוונה להעניק חסינות דיפלומטית למרכז או לעובדים בו. כן הובהרה עמדת התיאום ומשה"ח לפיה יש לפנות בצורה מסודרת במכתב למנא"ז, לתפ"ש או למשה"ח בו תפורטנה הפעולות המתוכננות במרכז, רשימת הספרים ורשימת מועסקים.
הציר הבריטי הודיע כי ידווח ללונדון על הפגישה ועל הדרישה למשלוח מכתב כזה.
עד היום לא נתקבלה כל התייחסות מהבריטים בנושא זה.

מצב משפטי

7. מבחינה משפטית, אין מניעה לפתיחת מרכזי תרבות שכאלה יחד עם זאת, מרכזים אלו חייבים לפעול ע"פ דרישות הדין ותחיקת הבטחון, בין במישור דיני החינוך, ובין במישור של הסדרת התרי הכניסה של עובדי המרכזים לתחומי אזה"ע.

8. ע"פ הדין המקומי, כל "בית ספר" (המוגדר כ-"מוסד שמלמדים בו יותר מעשרה בני אדם באופן שיטתי, ואשר איזה אדם מקנה בו חינוך...") חייב באישור קמ"ט חינוך לפתיחתו, חייב למנות תושב האיזור כמנהל בית הספר וחייב לקבל אישור לתוכנית הלימודים וספרי הלימוד.

ס ו ד י

9. ע"פ תחיקת הבטחון, כל תושב ישראל או תושב חוץ הנכנס לאיזור על מנת לשמש כמורה או כמנהל מוסד לימוד, חייב לקבל תעודת היתר אישית מאת מפקד צבאי (בהנחה שאין בידו היתר עיסוק). בנוסף, יצויין כי העתקת מגורים לאיזור של תושב ישראל או תושב חוץ מחייבת תעודת היתר אישית של מפקד צבאי.

המלצות לפעולה

10. זהו מקרה ראשון מאז 1967 בו מוקמים מרכזי תרבות של מדינות זרות באזורי המנא"ז וקיים חשש שמרכזים אלה ינוצלו למטרות מעבר ללימוד השפות. יש להדגיש שעל פי מידע מודיעיני מתבצעת פתיחת מרכזים אלה אף בתיאום עם אש"פ.

11. יצויין כי מרכז התרבות הצרפתי בעזה, פעל במשך שנים במתכונת מצומצמת של ב"ס ללימוד צרפתית בבנין YMCA וכעת מדובר בהרחבת הפעילות במסגרת עצמאית ומטעם הקונסוליה הצרפתית שבמזרח ירושלים.

12. כן יצויין כי נושא הקמת מרכז התרבות הבריטי פורסם בעיתונות בישראל (הן העברית והן הערבית) ובעיתונות בבריטניה, וזאת על רקע ביקורו הקרוב הצפוי של שר החוץ הבריטי.

13. מהבחינה הפורמלית והמשפטית הטהורה אנחנו יכולים למצוא דרכים ולהפריע להקמת שני מוסדות אלו. פרושו של דבר נקיטת אמצעים חריפים שיביאו לעימות במישור הפוליטי מה גם שעבר זמן רב יחסית בו פועל המרכז הצרפתי והמרכז הבריטי עומד להיפתח.

ס ו ד י

14. מומלץ לשקול פנייה חריפה לשתי הממשלות למסור על נכונותנו העקרונית לאשר הפעלת שני המרכזים בתנאי שיקוימו הנוהלים המשפטיים ותהיה פנייה מסודרת לסמכות השלטונית בשטח. יתכן שהבריטים והצרפתים יתעלמו גם מפנייתנו זאת מאחר והם מרגישים כנראה שהשיגו השגים בשטח. וזאת כנראה גם מטרתם. במקרה כזה ניתן לפעול נגד שני המרכזים לדוגמא, לסגור את השטח ביום ביקור השר הבריטי, באם תהינה סיבות בטחוניות המצדיקות זאת. ו/או לחקור את המורים ובעלי הבתים ולתבוע מהם קיום דרישות החוק.

שא/דנה

ב ב ר כ ה ,

שמוליק אוזנבוי, סא"ל

עוזר המתאם

לוט: נספח א' - נתונים על מרכזי התרבות
נספח ב' - מכתב סמנכ"ל משה"ח ומברק משה"ח
נספח ג' - סיכום המפגש עם הנציג הבריטי

ס ו ד י

נספח א'

נתונים על מרכזי התרבות הצרפתי והבריטי בעזה

1. **מרכז התרבות הצרפתי**

א. במשך שנים פעל חוג ללימוד השפה הצרפתית בבנין YMCA בעזה.

ב. ב-10.7.90, ללא כל תיאום או קבלת אישור מגורמי המנא"ז או תיאום הפעולה באיו"ש ובאזח"ע או משרד החוץ, התקיים טכס פתיחה רשמי של מרכז תרבות צרפתי בשכונת רימאל בעיר עזה לאחר שהמרכז עבר ממקום מושבו הישן למבנה חדש גדול יותר.

ג. המרכז החדש כולל 3 כיתות לימוד לשפה הצרפתית (לילדים ומבוגרים) וכן ספריה הכוללת ספרים, קלטות טיפ וקלטות וידאו בצרפתית. במקום סגל של שלושה צרפתים (המנהל ועוד שני מורים) ושלושה מקומים (שני שומרים ועובדת נקיון). המורים היום עובדי הקונסוליה הצרפתית ובעלי תעודות קונסולריות.

ד. כל כיתת לימוד כוללת בין 15-20 תלמידים. הלימודים מתקיימים 3 פעמים בשבוע, בימים שבת, שני ושלישי בין השעות 09:30-18:00 על פי הידוע לנו ההענות ללימוד מצומצת מאוד.

ה. המרכז נועד ללימוד והפצת התרבות הצרפתית. כל הפעילות מתנהלת בצרפתית ואין המורים יודעים ערבית.

ו. כל קורס ללימוד השפה הצרפתית הינו באורך של שלושה חודשים.

ז. הסגל הצרפתי לא נשאר ללון במקום אלא מגיע לעזה בימי הלימודים ויוצא לאחר סיומם.

ח. המבנה שייך לגב' לילה קלבו, סגנית מנהלת מחלקת החינוך של ססו"ת באזח"ע.

ט. חוזה השכירות נחתם בין הקונסוליה הצרפתית בירושלים לבין בעלת הנכס בו שוכן מרכז התרבות הצרפתי בעזה. חוזה השכירות הינו לשלוש שנים (וניתן להארכה) החל מיום 1.12.89. על פי תנאי החוזה כל שלושה חודשים משולמים סך של 1050 דולר למשכיר כך ששעור השכירות השנתי הינו 4200 דולר אמריקאים.

י. בחוזה צויין כי המבנה נועד להפעלת מרכז תרבות צרפתי במקום.

יא. שלט שהוצב בתחילה בכניסה למרכז אשר ציין כי מרכז התרבות מהווה שלוחה של הקונסוליה הצרפתית בירושלים הוחלף בשלט אחר המציין כי במקום פועל "מרכז התרבות הצרפתי". יש להוסיף שעם פתיחת המוסד הזה ביקרו במקום אנשי המינהל האזרחי והצרפתים שהיו בכיסוי קונסולרי סרבו לתת לאנשינו להיכנס בטענה שלמקום יש חסיון דיפלומטית ורק בלחץ אנשינו הותר להם להיכנס.

ס ו ד י

יב. בעלת המבנה זומנה למנא"ז ונמסר לה כי החוק הנהוג באזור אוסר על ביצוע כל עיסקת מקרקעין ללא אישור קמ"ט משפטים וכי מן ההבט הזה אין כל תוקף לחוזה.

2. מרכז התרבות הבריטי

א. לפני כארבעה חודשים שכרה הקונסוליה הבריטית במזרח ירושלים מבנה בעיר עזה על מנת להכשירו כמרכז תרבות בריטי.

ב. המבנה - וילה בת 2 קומות, ממוקם בשכונת רימאל בעיר עזה.

ג. המבנה שייך לתושב עזה - עבדל כרים מוסא אחמד אל צוראני, עובד U.N.D.P המתגורר כיום בקנדה בתוקף תפקידו. בעל המבנה הינו אחיו של זוהיר אל צוראני שופט בית המשפט העליון באזח"ע. בשיחה שקיימה עם זוהיר, מסר כי המבנה הושכר בעשר השנים האחרונות לאונר"א וזו שיכנה בו עובדים זרים בכירים שהיו בשליחות באזור.

ד. לפני כחודשיים ביקר בבית שהושכר נציג מטעם מרכז התרבות בלונדון אשר הביע את שביעות רצונו מן המבנה. על פי המתוכנן, אמור הנציג הבריטי שיפעיל את המקום להתגורר בקומה העליונה ואילו בקומת הקרקע מתוכננת להתנהל פעילות מרכז התרבות שעיקרה לימוד השפה האנגלית.

ה. חוזה השכירות נחתם ישירות באמצעות פקסמיליה בין בעל הנכס לבין הקונסוליה הבריטית במז' ירושלים. תמורת שכירת המבנה ל- 5 שנים שולם לבעלים סך של 40,000 דולר (פרטים אלה נמסרו ע"י אחיו של בעל המבנה).

נספח ב'

[redacted] ימ47 [redacted]

01/10/1990 18:20:16

000626

אאאא,חוזם:596
אל:בטחון/47
מ-:המשרד,תא:011090,זח:1519,דח:מ,סג:שם,
בבבב

אל מתאם שטחים

שמור/מידי
אמע 101.01

אל: הדס, סמנכ"ל - נאו"ם

הנדון: מרכז לימוד צרפתית בעזה.

1) בודאי זכור לך הנושא שהבאנו להחלטת השר. בינתיים פועלים הצרפתים במחכונת שידענו קרי, שכרו המבנה ופועלים בו ללימוד צרפתית למקומיים.

2) המתאם גורן פנה אלינו בטרוניה שאיננו נוקטים פעולה בנידון ומניחים לצרפתים לפעול מבלי שנתייחס להתעלמותם מסמכותנו במקום.

בזכור היתה המלצתנו לשר לדרוש מהצרפתים לקיים בירור עמנו במטרה שהמרכז אמנם ישרת מטרותיו המוצהרות.

3) לבקשת המנכ"ל אנא הבא הדברים לידיעת השר להתייחסותו והחלטתו.

4) בענין המרכז הבריטי הרי שהם הסבימו לתאם עמנו והיום נקבעה פגישה בין האיש השני בשגרירותם פיליפס לבין תא"ל פרדי זך בהשתתפות אביבי.

מילוא.

ססס

נספח ב'

[redacted] ימ1996 [redacted]

25/09/1990 15:39:47

SEP 90 013280

סודי

+6

אאאא,חוזם:20418
אל:בטחון/1996
מ-:המשרד,תא:250990,זח:1506,דח:מ,סג:סו,
בבבב

אל: שר הבטחון

(נמחק רחה
26/9 11⁰⁰

אל מתאם שטחים

סודי/מידי
ברט 103.01

אל: לונדון - השגריר
דע: נאו"ם, סמנב"ל הדס.

הנדון: ביקור שה"ח הירד-עזה.

א. שגבריטניה בא לסמנב"ל מז"ת (25) בענין.נבחו: מילוא ומנור.

ב. השגריר הקריא מתוך מברק שקיבל מהירד ובו מציין הירד החלטתו האישית לפתוח בעצמו את המרכז. בסמכותו של השגריר לקבל מאיתנו רשימת שאלות אותן יעביר ללונדון ושם יחברו תשובות תוך השענות על יעוץ משפטי. בכל מקרה עמדתם הנסמכת על פרשנותם את החוק הבינ"ל היא שאינם מובנים לקבל אישורנו לפתיחת המרכז ולעמוד בחקירת שתי וערב של המתאם לשטחים. הכתובת מבחינתם היא משה"ח, והוא הינו הצנור דרכם יקבלו השאלות וישיבו עליהן וגם זאת על בסיס לא-פורמלי. לונדון לא תאשר והוא אינו מוכן לפגוש את שמואל גורן.

ג. סולטן השיב שאין לנו כל התנגדות להוראת אנגלית. פרשנותם את החוק הבינ"ל כבודה במקומה מונח אך ברגע שהם רוצים לבצע פעולות בשטח עצמו עליהם לעשות זאת בהתאם לפרשנותנו. אנו הריבון בשטחים ומשהב"ט אחראי על השטחים ומטעמו המתאם. אי לכך על שגבריטניה או נציגו לפגוש את המתאם או נציגו ולדון בהשלכות המעשיות של פתיחת המרכז סולטן ציין גם שמלכתחילה היה על הבריטים לעמוד בקשר עם השלטונות ולא לפעול חד-צדדית. יש שלטון בעזה ויש חוק ולא ברור עם פעילותם עמדה במבחן החוק. מילוא הוסיף שמלכתחילה לא הבהירו כוונותיהם למשה"ח או משהב"ט והתוצאה היא החיכוך הנוכחי. כאשר הבריטים באו למה שכינו "תיאום" כבר שכרו מבנה וביצעו בו עבודות. הם אינם יכולים לפעול בסובן עצמאי בשטחים, יש רשות אחראית לשטחים.

ד. בנקודה זו הציע שגבריטניה "הצעה אישית" שעליה עליו לקבל אישור לונדון ויתכן שיש בהצעתו חריגה מסמכותו. הצעתו היא שאיש ה- BRITISH COUNCIL יעמוד בקשר עם התיאום בשטחים ויתאם הצעדים המעשיים הדרושים כדי שהירד יוכל לפתוח המרכז.

ה. סוכם שהשגריר יפנה ללונדון, סולטן יבדוק הרעיון בצידנו והשנים ישובו לענין מחר (26) עם תשובותיהם.

-30-

נספח ב'

משרד החוץ
ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

סגנ"י

סמנכ"ל י. הדס
טל' 3436

ט' באלול תש"ן
30 באוגוסט 1990
301.01

51201

אל : סגן רה"מ ושה"ח

מאת : סמנכ"ל י. הדס

הנדון: נציג הקהילה לסיוע לאוכלוסיה בישע
מרכז תרבות בעזה

בהמשך לשיחתנו, רצ"ב שני סיכומים שהוכנו ע"י מנהל אירופה 1, מר יהודה מילוא.

אנא להחלטותך,

ב ב ר כ ה,

יוסף הדס

העתק: ס/השר
מנכ"ל
ממנכ"ל
מר ד. סולטן, סמנכ"ל
מנהל מז"ת שטחים
גב' אסתר אפרת-סמילן, מנהלת המחלקה למשפט כללי
מנהל אירופה 1
מנהל אירופה 2
✓ מתאם הפעולה בשטחים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סודי

לשכת סמנכ"ל י. הדס
טל' 3436

ט' באלול תש"ן
30 באוגוסט 1990
301.01

51203

הנדון: נציג הקהילה לסיוע לאוכלוסיה בישיע

1. כזכור הפיסגה האירופית בדבלין (26.1) החליטה על מינוי נציג מיוחד לטיפול בסיוע ההומניטרי לאוכלוסיה בשטחים.
סגן רה"מ ושה"ח אמר לשרי ה"טרוייקה" בביקורם בירושלים (23.7) כי יש לתאם הנושא עמנו.
במהלך פעילותנו בירושלים ובבירות הקהילה פסלנו על הסף מינוי נציג עצמאי שיהווה מעין קונסוליה נוספת בירושלים. כן פסלנו הרעיון שנציג הקהילה יפעל מתוך אחת הקונסוליות הקיימות.
הצעתנו היתה שהנציג המוצע יהיה איש שגרירות הקהילה בישראל.

2. במגעים שהתקיימו בעיקר בבריסל, העלה איש הנציבות על דעתו האישית בשלב זה שתי אפשרויות: האחת - רישום הנציג כדיפלומט בשגרירות היו"ר התורן של הקהילה אך הצבתו הפיזית בירושלים. האפשרות השניה - רישומו כדיפלומט בשגרירות מדינתו וגם במקרה זה הצגתו הפיזית בירושלים - בכל מקרה הדגיש איש הנציבות שקיימת התנגדות מוחלטת וכללית שהנציג יהיה חלק מסגל שגרירות הקהילה.

3. בדיון בראשות ס/שה"ח התגבשה הדעה שיש להוסיף ולעמוד ע"כ שהנציג יהיה איש שגרירות הקהילה בישראל;
אם חברות הקהילה תוספנה לדבוק בעמדתן נציע פשרה עפ"י הנציג האמור יוכל לשבת בירושלים אך ללא שלט מיוחד. הובעה דעה שניתן לאפשר לו להציב שלט שיזהה אותו כנציג הקהילה בישראל, אך לא כפונקציה עצמאית או כמיועד לפעול בקרב האוכלוסיה בשטחים.

יהודה מילוא

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

לשכת סמנכ"ל י. הדס
טל' 3436

ט' באלול תש"ן
30 באוגוסט 1990
301.01

51199

הנדון: פעילות מרכזי תרבות אירופאים בעזה

רקע

1. מרכז תרבות צרפתי

ב-10.7 נפתח בעזה מרכז תרבות צרפתי כשהשלט על המבנה היה "הקונסוליה הצרפתית בירושלים - מרכז תרבות".
באותו יום שלחה הקונסוליה הכללית הצרפתית בירושלים אגרת למחלקת הטקס בו הודיעה על הפתיחה. האגרת התקבלה במשרדנו ב-16.7.
פנינו במקביל לשגריר הצרפתי בארץ ובפאריס למשה"ח שם, מחינו על העמדתנו בפני עובדה קיימת. הסברנו שאין סמכות לקונסוליה לעשות כן וביקשנו הסרת השלט. אמרנו שאין לנו התנגדות להוראת השפה והתרבות של צרפת אך על הדבר לעשות בתאום עם השלטונות הנוגעים בדבר קרי - מתאם הפעולה בשטחים. נציגו בעזה או משה"ח.
ברוח זו נשלחה אגרת לקונסוליה הצרפתית בירושלים. לאחר זמן הודיענו הצרפתים שהורו על הסרת שם הקונסוליה כאשר נותר השם "מרכז התרבות הצרפתי" בלבד.
מנהל מז"ת במשה"ח הצרפתי אמר שמסרבים לתאם עמנו פעילותם. המרכז נסגר בין כה וכה לחופשת הקיץ ואמור להפתח שוב ב-4.9 דנא.

2. סניף "המועצה הבריטית"

בפגישה במשרד להכנת ביקור שה"ח בריטניה. הודיע לנו הממונה הבריטי על כוונתם לפתוח סניף של ה-"BRITISH COUNCIL" בעזה.
הממונה הוזמן במיוחד למשרד ונמסר לו ע"כ שהם חייבים לתאם עם הנוגעים בדבר פעילותם. תגובתו (לא ברור אם התגובה אישית) היתה שלא חשבו לעשות אחרת.

3. דיון בראשות סגן שה"ח

א. בעקבות הנ"ל התקיים דיון בראשות ס/שה"ח ובהשתתפות המתאם. הנחיית ס/שה"ח, כפופה, להיבט המשפטי היתה לאסור נוכחות קבע של נציגים זרים או מבנים קבועים למתן שירותים של גורמים אלה.

ב. מתן הראוי לזכור שעד לפתיחת המרכז נתנו מורים צרפתים שיעורים בתוך בנין אימק"א. יתר על כן בתגובתנו הראשונה על דעת מתאם הפעולה בשטחים, אמרנו שאין לנו התנגדות להוראת תרבות ושפת צרפת בשטחים.
חוות הדעת המשפטית הינה שפתיחה פורמלית של המרכז איננה יכולה להעשות ללא אישור הגורמים הנוגעים בדבר.

ג. הצעת המתאם היתה שנתבע סגירת המרכז כמוסד העומד בפני עצמו ונרשה הוראת השפה או כפי שהיה נהוג עד עתה או במסגרת אחת האגודות או המוסדות הקיימים.

ד. דעת סמנכ"ל הדס ומר מ. בבלי היא שנודיע לצרפתים באמצעות שגרירם בארץ ובפאריס שהואיל ועברו על החוק איננו מתירים פתיחתו המחודשת של המרכז כל עוד לא יקיימו את הבירור עמנו במטרה להבטיח שהמרכז אמנם ישרת מטרותיו המוצהרות.
בהתחשב בעובדה "שצעדי" נציגות הקהיליה נגדנו בענין הקפאת שת"הפ המדעי ושיחות ההערכות לקראת 1992, ננקטו על רקע סגירת האוניברסיטאות ביש"ע, קיים חשש שגם נושא זה ינוצל ע"מ להמשיך באותם צעדים ואף להביא להחרפתם.

יהודה מילוא

נספח ג'

מ ו ג ב ל
ב ה ו ל

מפקדת פרקליט צבאי ראשי
ענף הדין הבינלאומי
טל: 2925
חק (980)33
תשרי תשנ"א
21 אוקטובר 1990

לשכת פרקליט הפעולות באיו"ש

7/10

מתאם הפעולות באיו"ש ובאזח"ע
ס' מתאם הפעולות באיו"ש ובאזח"ע
משרד החוץ - מז"ת 2 - מר פ. אביב
אזח"ע - רמא"ז
אזח"ע - היועמ"ש
(468)
(94)

לשכת פרקליט הפעולות באיו"ש

הנדון: **מרכז התרבות הבריטי בעזה - מפגש עם הציר הבריטי**

1. ביום 1.10.90 התקיים בלשכת ס' המתאם הפעולות באיו"ש ובאזח"ע, מפגש אם טום פיליפס, ציר בשגרירות בריטניה בישראל. במפגש השתתפו, מלבד ס' המתאם, מר אביבי, מנהל מז"ת 2 במשה"ח, והח"מ.

2. המפגש נסוב סביב התוכנית של ממשלת בריטניה לפתוח מרכז תרבות בריטי בעזה, והוא התקיים באווירה חיובית ולבבית.

3. בפתח הפגישה, הבהיר ס' המתאם למר פיליפס את מעמד האזורים, כיחידה נבדלת מישראל, והציג את המדיניות הנקוטה שם, המברכת יוזמות מצד ארגונים זרים לטיפוח רווחת האוכלוסיה, ובתנאי, כי אלה יתנהלו בהתאם לחוק שבתוקף באזור.

4. בסיום דברי מבוא אלה, בקש ס' המתאם ממר פיליפס, לתאר את התוכניות והכוונות של ממשלת בריטניה בנושא מרכז התרבות בעזה.

5. מר פיליפס מסר, כי הכוונה הינה לפתוח מקום בו יתנהלו כל הפעולות הרגילות של ה - British Council, קרי, קורסים ללימוד השפה האנגלית, הענקת מלגות, השאלת ספרים וכדומה. מר פיליפס עוד אמר, כי אומנם פעילות כזו כבר נוהלה על ידם ברצועה, אך הודה כי הדבר לא התנהל על בסיס מושתת ומאורגן כפי שמתכננים עתה. הציר עוד הוסיף, כי על פי מיטב הבנתו, האיש אשר ינהל את המקום הוא במסגרת "כח אדם המועסק במקום" (locally engaged manpower), וכי התוכנית היא, להציב בפתח המבנה שלט שעליו כתוב "BRITISH COUNCIL" ותו לא.

6. בשלב זה, הוצע לציר, כי יישלח מכתב למנהל האזרחי באזח"ע, או לס' המתאם, או למר אביבי, ובו פירוט הפעולות שמתוכננות להתקיים במרכז, דשימת ספרים ודשימת מועסקים, בעקר אלה שאינם תושבי אזח"ע.

7. בהמשך דבריו, הסב ס' המתאם את תשומת ליבו של הציר, כי הנסיון בשטח מראה, שגורמים עויינים עלולים לנצל את המקום למטרות בלתי חוקיות ולקידום פעולות עויינות ללא אישור מטעם מנהל המקום, ואף תחת אימים, ונתן דוגמאות של מקרים דומים שארעו באזורים.

8. סגן הסתאס אף הביא לידיעת הציר, כי בכוונת המינהל אזרחי להזמין את בעל המבנה המושכר, בו המרכז אמור להפתח, ולהביר לו, כי השכרת המבנה לזרים טעונה היתר על פי החוק, וכי עליו להגיש בקשה למינהל האזרחי בדבר.

9. ולבסוף, נאמר לציר כי בעקרון מקובל השימוש בשלט המציין את המילים "BRITISH COUNCIL" בלבד, וכי אין כל כוונה מצד מדינת ישראל להעניק חסינות דיפלומטית למרכז או לעובדים בו.

10. בשלב זה הח"מ הבהירה את העמדה של מדינת ישראל בדבר ההחלה DE FACTO של המשפט הבינלאומי המנהגי וההומניטרי באזורים. כמו כן הודגש כי חרף חילוקי הדעות אשר יכולים להתעורר סביב שאלת תחולתה של אמנת ג'ניבה הרביעית באזח"ע - לה טען הציר - אין ולא יכולה להיות כל מחלוקת על תחולתם בשטח של העקרונות שגובשו באמנת האג, בהיותם חלק מהמשפט הבינלאומי המינהגי, שעל פיהם, בשטח הנתון לתפיסה לוחמתית, האחריות והפעלת הסמכויות אינן מצומצמות רק לעניינים הכרוכים בבטחון גרידא אלא הן משתרעות גם לעניינים הקשורים ל"חיים הציבוריים" (PUBLIC LIFE); מונח זה כולל בחובו גם נושאים כמו חינוך וסעד, לגביהם יש לפעול בהתאם להוראות החוק שהיה בתוקף לפני 1967, כפי שתוקן לאחר מכן על ידי מפקד כוחות צה"ל באזור.

11. לסיכום, הובהרה לציר עמדת התאום ומשרד החוץ בנושא, לפיה יש לפנות בצורה מסודרת, בצורת מכתב - או על ידי האחראי על ניהול המקום באזח"ע, או על ידי השגרירות, למינהל האזרחי, למשרד החוץ או לתאום - ובו כל הפרטים המצויינים בסעיף 6 לעיל.

12. מר פיליפס אמר, כי ידווח ללונדון על הפגישה, ובעיקר על הצורך במשלוח מכתב, וכי הוא מצפה, שתשובה מלונדון תתקבל על ידו תוך יום או יומיים.

עליזה כץ , סרן
קצינת יעוץ
בשם ראש הענף

עכ/דה
(azer\hd)

מ ד י נ ת י ש ר א ל

מ ש ר ד ה ב ט ח ו ן

לשכת מתאם הפעולות ביהודה, שומרון וחבל עזה

טל. 03-217645
גח(3)-א' 02366
כח' אלול תש"נ
18 ספט' 1990

יועץ שהב"ט - מר סלי מרידור
מזכ"צ שהב"ט

הנדון: מרכזי התרבות בעזה
מכתבנו: גח(3)-א' 02359
מ-18 ספט' 1990.

1. מצ"ב לידיעתכם העתק מכתבנו למשה"ח, בנדון.

2. המתאם שוחח היום בנושא עם מר ראובן מרחב ואף שלח לו עותק מהמכתב המצ"ב.

לוט: העתק המכתב שבסימוכין
שא/גלית

ב ב ר כ ת ,

שנה טוב וחג שמח,

שמוליק אוזנבוי, סא"ל

עוזר המתאם

מ ד י נ ת י ש ר א ל

מ ש ר ד ה ב ט ח ו ן

לשכת מתאם הפעולות ביהודה, שומרון וחבל עזה

טל. 03-217645
גח(3)-א' 02359
כח' אלול תש"נ
18 ספט' 1990

משה"ח - ר' מז"ת 2

הנדון: <u>מרכזי התרבות בעזה</u>

1. מרכז התרבות הצרפתי חזר לפעילות מלאה.

2. מרכז התרבות הבריטי אמור להפתח בקרוב.

3. מצ"ב קטע מדו"ח המינהל האזרחי מיום 17 ספט' 90.

4. הפעילות שלעיל סותרת את ההבטחות שקיבלנו.

5. בהמשך לדיונים שהיו בעניין זה, המתאם מבקש לדעת בהקדם האפשרי אלו צעדים מתכוון משרד החוץ לנקוט.אי טיפול מיידי בבעיה יסבך ויקשה על הטיפול בעתיד.

שא/גלית

ב ב ר כ ת ,

שנה טובה וחג שמח

שמוליק אזנבורי, סא"ל

עוזר המתאם

ש מ ו ר

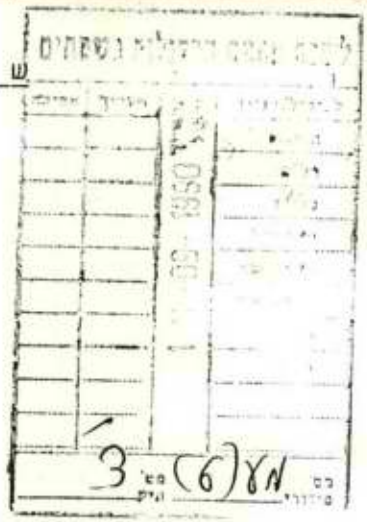

המנהל האזרחי אזח"ע
המחלקה לענינים ערביים
מפ (5) 00877
ספט' 17 90

אל: _____

פגישת רמ"ח י.ע.ע עם זוהיר אל צוראני

כללי

1. בתאריך 17 ספט' 90 נפגשו רמ"ח י.ע.ע והח"מ עם שופט ביהמ"ש העליון זוהיר אל צוראני בנושא פתיחת המרכז התרבות הבריטי והמצב בשטח. זוהיר הינו אחיו של עבד אל - כרים צוראני שהשכיר המבנה לבריטים לשם הפעלת המרכז.

2. להלן נקודות המרכזיות שהועלו בשיחה:

פירוט

מרכז התרבות הבריטי

3. מזה יומיים עובד במבנה שהושכר לצורך הקמת מרכז התרבות קבלן מגבאליה ממשפחת אל חילו אשר מבצע שיפוצים ונקיונות. כמו כן הוכנס למבנה ריהוט חדש. פתיחת המרכז צפויה בסוף ספט' - תחילת אוק' 90'.

4. המרכז יופעל ע"י אזרח בריטי כבן 70 בשם מר גריש מהמועצה הבריטית בי'ם והוא ישמש כאחראי במקום. מר גריש אמור להתגורר בקומה העליונה בה שני חדרי שינה בעוד שבקומת הקרקע שבה חמישה חדרים תתנהל פעילות המרכז, שעיקרה לימוד השפה האנגלית.

5. החוזה לשכירת המבנה נחתם בין ע"א כרים אל צוראני בעל המבנה לבין מרכז התרבות הבריטי בי'ם באמצעות הפקס'. תמורת שכירת המרכז ל- 5 שנים שולם לו סך של 40,000 דולר.

6. יצויין כי זו לראשונה נפתח מרכז תרבות בריטי בעזה והשמועה התפשטה בעיר ורבים מתעניינים בפעילות שתתנהל בו.

המצב בשטח

7. קיימות ידיעות רבות על סיכסוכים שפרצו בין החמא"ס והמלמ"ל בעיקר בג'באליה, ח"י ורפיח. מדובר במאבק על השליטה בשטח והחמא"ס מנסה לבסס ולהגביר כוחה. כעת לחמא"ס יש בעיה כספית מכיוון שעיקר הסיוע הגיע מכוורית ופעילותה עלולה להפגע.

מ ד י נ ת י ש ר א ל

מ ש ר ד ה ב ט ח ו ן

לשכת מתאם הפעולות ביהודה, שומרון וחבל עזה

טל.		03-217645
גח(3)-א'		01912
כב'	אב	תש"נ
13	אוג'	1990

מזכיר צבאי לשר הבטחון
יועץ שר הבטחון מר סלי מרידור

הנדון: פעילות צרפתית ובריטית בעזה

1. מצ"ב מסמך משרד החוץ בעניין פתיחת מרכז תרבות בריטי בעזה. המתאם העלה הנושא בפני משרד החוץ ודרש לא להסתפק במברק אלא להודיע להם לא לבצע כל פעולה ללא אישור של הסמכות השלטונית בשטח ולברר האם כבר החלה פעילות כלשהיא.

2. באשר למרכז התרבות הצרפתי הובטח למתאם שהנושא עומד לעלות בפני דרג בכיר, ובימים הקרובים. בינתים הנחה המתאם את המנהל האזרחי לעמוד במגע עם בעלת הבית ולעקוב אחר המתרחש במקום.

נה/גלית

ב ב ר כ ה

נורית הרכמן , סגן

מזכירת המתאם

[redacted] ימ1185 [redacted]

12/08/1990 17:44:28

-1 AUG 90 0006959

אאאא,חוזם:10567
אל:בטחון/1185
מ-:המשרד,תא:120890,זח:1423,דח:מ,סג:שמ,
בבבב

אל מתאם שטחים

2783.ד

50092
שמור/מידי

אל: לונדון, השגריר

הנדון: לבקור שה׳ח הרד - כוונה לחנוך בעזה סניף ה- BRITISH COUNCIL

א. בשיחתנו בהשתתפות אלון (9) אמר הממונה פיליפס שטרם הספיק להעביר למשה׳ח את קווי הביקור כפי שגובשו בשיחה הקודמת. הודה על ארגון ביקורו של אשקרופט במרכז הקליטה בהוסיפו שזהו רעיון טוב.
הוסיף כי המחשבות שיעביר לפוריין אופיס הן כלהלן:

- מגורי השר ופמלייתו במלון המלך דוד בירושלים כדי להבטיח ניצול יותר טוב של לוח הזמנים.
- ה-16 באוקטובר יתקיימו הביקור ביד ושם, הפגישות המדיניות וכן ארוחת הערב שיתן סגן רה׳מ ושה׳ח לכבוד האורח ורעייתו.
- ה-17 יהיה בטיפול הקונכ׳ל בירושלים להבות ביקור בעזה וחנוכה של סניף ה-BRITISH COUNCIL.

ב-17 בערב ארוע החזר של הרד לכבוד סגן רה׳מ ושה׳ח ורעייתו.
- לפני כן מסיבת עתונאים משותפת. אפשרות של ראיון לטלוויזיה, פגישות נפרדות עם עורכים ישראלים, כתבים בריטים המלווים אותו.

עד כאן עיקרי הדברים

ב. בשמסר הממונה על הכוונה לחנוך את סניף ה׳בריטיש קאונסיל׳ הייתי מחוץ לחדר. התקשרתי (10) טלפונית עם הממונה בנוכחות אלון כדי להפנות תשומת לבו למעמדה המיוחד של עזה - שטח צבאי - וכדי לבקש שיתאמו פעילותם עם מתאם הפעולה בשטחים או נציגו. הגיב שבוודאי הדבר יתואם עמנו. בכוונת אלון להזמינו לשיחה יחד עם מנהל מז׳ת/שטחים פיני אביבי, כדי ללבן הסוגיה.

סמנכ׳ל הדס

ססס

דף:	משרד הבטחון - הקריה - ת"א	נר:	טלפון: 217645
מתוך:	טופס מברק לפקסימיליה		
אל: סמנכ"ל ארופה מר יוסי הדס(.)			תאריך חיבור 5.8.90
לידיעת:			דרגת דחיפות מיידי
מאת: מתאם הפעולות בשטחים(.)			סיווג ביטחוני
סימון המחבר: גח(3)-א' 01778	בהמשך לשלי:	בתשובה לשלך: חוזם 2849 מ-3 אוג' 1990	שמור

הנדון: **מרכז תרבות צרפתי**

תודה על עדכונך.

כפי שאמרתי לך בשיחתנו הטלפונית הסרת השלט היא אומנם התקדמות מסויימת אך בהחלט לא מספיקה. יש לדעתנו להודיע לצרפתים ששכירת מבנה בעזה והקמת מרכז כלשהוא מחייב אישור על פי החוק.

אנו חייבים להבהיר להם שאין התנגדות ללימוד צרפתית וגם עליהם לנהוג ע"פ החוק.

בעל הבית עלול להסתבך ולתת את הדין. לסכום חיוני שיבואו איתנו בדברים בנושא בכדי לפתור את הבעיה.

ב ב ר כ ה ,

שמואל גורן

מתאם הפעולות

באיו"ש ואזח"ע

שג/דנה

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

12170

בלמ"ס/מיידי

אל: כל הנציגויות

האוניברסיטאות בשטחים

להלן נייר דובר צה'ל הכולל פרטי רקע נוספים:-

רקע
===

בשטחים קיימות כיום שש אוניברסיטאות. כולן הוקמו בתקופת השלטון הישראלי ובאישורו. עד ל-67', השלטונות הירדנים הגבילו מאוד הקמת מוסדות להשכלה גבוהה באיו"ש ולמעשה הקמת אוניברסיטאות נאסרה. הירדנים התירו להקים מס' מכללות למורים (בהן מספר מועט של תלמידים) בכך ביקשו לטשטש כל צביון עצמאי של איו"ש ובמקביל לחנק את התלות בגדה המזרחית. ישראל, במסגרת מדיניות פיתוח החינוך בשטחים, עודדה הקמת מוסדות חינוך בכלל ואוניברסיטאות בפרט. בחברון הוקמו שתי אוניברסיטאות:

1. 'האוניברסיטה האיסלאמית' הוקמה ב-71'. לצד לימודי הדת לומדים כ-1,800 התלמידים גם מדעים ומקצועות הומניים.
2. 'פוליטכנקיום' - האוניברסיטה הטכנולוגית בחברון.
3. אוניברסיטת בית לחם (ERERES) הוקמה ב-1973 ע"י הותיקן. לומדים בה כ-1,400 תלמידים והסגל מונה 140 איש.
4. אוניברסיטת בית זית הוקמה ב-1972 ע"י ה-CHRISTIAN SUCIETY. כיום מונה האוניברסיטה כ-2500 תלמידים הלומדים מדעי החברה והרוח וגם כלכלה, מסחר והנדסה.
5. אוניברסיטת א-נג'ח בשכם. עד 1977 היתה סמינר למורים. בשנה זו הפכה לאוניברסיטה בה מלמדים מינהל, מדעי החברה והרוח, כלכלה ובנוסף מוסד להסמכת מורים. כ-3,000 סטודנטים לומדים במוסד זה ויש בו 210 מרצים.
6. באוניברסיטת אל-אזהר בעזה לומדים כ-4,000 תלמידים. אוניברסיטה זו הוקמה ב-1954. במכללה דו-שנתית ללימודי האיסלאם המשייכת עצמה לאוניברסיטה הגדולה בעלת השם הזהה בקהיר. המוסד התפתח לאוניברסיטה בה מלמדים 140 מרצים. בנוסף לאוניברסיטאות הנ'ל, קיימת שלוחה של האוניברסיטה העברית באבו-דיס 'המכללה לטכנולוגיה ומדע', שהוקמה בשנת 1979 ומונה כ-600 תלמידים. האוניברסיטה מציעה תכנית לימודים אקדמאית בת ארבע שנים למקצועות המדעים המדוייקים.

אוניברסיטאות סגורות - מדוע?

כמעט כל האוניברסיטאות המוזכרות ובפרט אוניברסיטת בית-זית היוו מוקדי הסתה מרכזיים נגד השלטון הישראלי באיו"ש ובאזח'ע. באוניברסיטאות מתרכזים צעירים משכילים מהכפרים ומהערים באיו"ש ובאזח'ע שהשתלטו על

האוניברסיטאות והפכו אותם למרכזי תסיסה. מועצת הנאמנים של האוניברסיאות בשטחים איבדו, במשך הזמן את השליטה על האוניברסיטאות ואת מקומם תפסו מועצות הסטודנטים הנשלטים ע"י הפלגים השונים של אש"ף או פלגים אסלאמיים. כתוצאה מכך הפכו המוסדות להשכלה גבוהה בשטחים ממוסדות אקדמיים טהורים לבסיסי פעילות חתרנית ולבמה למאבקי כוח ועימותים בין הארגונים השונים. במקרים אחדים הצליחו הסטודנטים לאכוף ע"י אלימות וטרור פנימי גם את המדיניות הפנימית האקדמית של האוניברסיטאות כולל תכנית הלימודים.
מאז פרוץ ההתקוממות בשטחים, בדצמבר 1987, הפכו כמובן אוניברסיטאות למוביליות בפעילות ההסתה, האלימות וחתרנות. פעילות הסטודנטים (וגם חלק מאנשי הסגל...) התבטאו באופנים הבאים:

* האוניברסיטאות שימשו במרכזי הפרות סדר מתמשכות, שבאו לידי ביטוי בחסימת דרכים ראשיות, יידוי אבנים, זריקת בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון ועריכת הפגנות בלתי חוקיות שחרגו מתחומי הקמפוסים.

* פעילות הסתה אינטנסיבית שהתבצעה בקמפוסים מטעם ארגוני הטרור בה נטלו חלק הסטודנטים, המרצים ועובדי מינהלה. האוניברסיטאות עצמן היו מנוהלות בחלקן ע"י מועצות סטודנטים המורכבות מחברי הפלגים השונים המכריבים את אש"ף. הוכחה לפעילות זו אפשר למצוא בכרוזים שנמצאו באוניברסיטאות.

* סטודנטים היו מעורבים בפעולות פח"ע שונות (רוצחי ראש עיריית שכם, למשל, היו סטודנטים מאוניברסיטת נג'ח).

לאור כל זאת החליט המינהל האזרחי לסגור את האוניברסיטאות בשטחים. יחד עם זאת, סגירת הקמפוסים לא הביאה להפסקת הלימודים האקדמיים באופן מוחלט: האוניברסיטאות שכרו מבנים חלופיים בסביבות הקמפוסים בהם הם מקיימים את הלימודים ואף מפרסמים בעיתונים במזרח ירושלים מודעות לגבי קורסים ומועדי הרשמה. צה"ל לא ימנע לימודים אלה, כל עוד הם נערכים בקבוצות קטנות ונועדו למטרות אקדמאיות טהורות ואינם מבוצלים למטרות הסתה והפרות סדר.

הסברה/מידע

יוסי גל
15 במאי 1990

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

15268

בלמ"ס/בהול

אל: כל הנציגויות

בהמשך להודעה הצפויה היום על פתיחת אוניברסיטת בית לחם להלן מעט נתונים רקע עליה:

א. אוניברסיטת בית לחם נוסדה בשנת 1973 באישור ממשלת ישראל ובחסות המסדר הנוצרי-קתולי FRERES DE LA SALLE הוא ממוקמת בלב העיר בית לחם קרוב לכנסיית המולד.

ב. באוניברסיטה שני מסלולים: האחד מאפשר קבלת תארים אקדמאיים גבוהים בפקולטות למדעי החברה, הרוח, המדעים, מינהל עסקים וסיעוד. המסלול השני מעניק תעודות מוכרות בחינוך, מלונאות ותיירות.

ג. באוניברסיטה למדו בשנת 1987 כ-1200 סטודנטים והיא נחשבת כאוניברסיטה בסדר גודל בינוני בשטחים. (באוניברסיטה הגדולה ביותר באיו"ש למדו ב-1987 כ-3500 סטודנטים).

ד. הסגל האקדמי מונה כ-120 מרצים ויו"ר מועצת הנאמנים של האוניברסיטה הינו ראש עיריית בי"ל, אליאס פריג'. מישל סבאח, כיהן כנשיא האוניברסיטה עד לבחירתו לפטריארך הלטיני של ירושלים בשנת 1987. נשיא האוניברסיטה כיום הינו הבישוף ראוף נג'אר.

הסברה - מז"ת

דניאל גזית
31 באוגוסט 1990

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

12166
בלמ"ס/מידי

אל: נציגויות

בהול - לנציגויות אירופה

פתיחת האוניברסיטאות בשטחים.

א. להלן הודעת לשכת רה'מ בנושא:
'מערכת הבטחון בוחנת אפשרות לפתיחתן מחדש של האוניברסיטאות בי"ש וחבל עזה, בהמשך למדיניות פתיחת מוסדות החינוך באיזורים אלה. במסגרת זו נפגשו היום מתאם הפעולות בשטחים וראשי המינהל האזרחי עם ראשי כל האוניברסיטאות בי"ש וחבל עזה ובחנו עמם אפשרות זו. נדונה ההצעה לפתוח אוניברסיטה אחת בימים הקרובים ולאחר מכן, לאור הנסיון, להמשיך בפתיחתם של אוניברסיטאות נוספות.

ב. מצ'ב תדרוך על האוניברסיטאות בשטחים שהועבר מלשכת רה'מ:

1. השלטון הישראלי הקים בשטחים שש אוניברסיטאות. בניגוד לשלטון הירדני, אשר מנע הקמתן בין השאר במגמה למשטש ולמנוע כל צבירון עצמאי לאי"ש וכדי לחזק את תלותו בגדמ"ז.

2. בחלוף השנים, הפכו האוניברסיטאות ממוסדות לימוד אקדמאיים שהורים לבסיסי פעילות חתרניים לבמה למאבקי כח ולעימותים בין הארגונים השונים:

א. הן נוהלו בחלקן ע"י מועצות סטודנטים, אשר היו מורכבות מפעילים שונים בפלגי אש"ף ואכפו באיומים וטרור פנימי גם את המדיניות בתחומים אקדמיים טהורים כגון: בתכנית הלימודים, בהערכת הישגי התלמידים ובקביעת קריטריונים לקבלת כלואי פח"ע לשעבר ללימודים.

ב. האוניברסיטאות שמשו מרכז להפרות סדר מתמשכות שחרגו הרבה מעבר לקמפוסים (כגון: חסימת צירי תנועה ראשיים, ידויי אבנים וזריקת בקת'בים לעבר כלי רכב ועריכת הפגנות בלתי חוקיות).

ג. סטודנטים היו מעורבים בפעולות חבלניות שונות (כגון: התפוצצות מטען בדירת סטודנטים בבר זית ב-30 יולי 87'. גם רוצחי ר' עיררית שכם, ט'אפר אלמצרי ב-86 היו סטודנטים מאוניברסיטת אלנג'אח). בחיפוש שנערך באוניברסיטת אלנג'אח ב-85 נמצאו כמויות גדולות של חוברות בשם 'אמנות העימות' אשר כללו הוראות בהפעלה והרכבה של מטענים ובקת'בים ובהפעלתם בתוך ישראל.

3. הנהלות האוניברסיטאות סגרו האוניברסיטאות פעמים רבות ולעיתים לפרקי זמן ממושכים בגלל מאפייני הפעילות בקמפוסים. לדוגמא:

א. הנהלת אוניברסיטת בר זית סגרה את האוניברסיטה ב-25

במאי לחודש ימים בעקבות עימותים אלימים בין סטודנטים (במהלכם נפצעו 40 סטודנטים).

ב. הנהלת האוניברסיטה אלנג'אח סגרה את הקמפוס ב-30 בדצמבר 85 למשך כשבוע (5 ינואר 86) בגלל סכסוכים ועימותים בין סטודנטים שארעו על רקע הבחירות למועצת הסטודנטים.

4. בפרסומים שהפיצו רשויות אש"פ במהלך ההתקוממות פורטה האירית אש"פ את תפקיד הסטודנטים במאבק. נאמר בהם, בין השאר, כי: 'לסטודנטים ולנוער תפקיד חשוב, בולט ומוביל בהתקוממות העממית, שכן הם מהווים את כח העימות הבסיסי ממנו צמחו כוחות ההלם והועדות האחרות שבלטו בפעולותיהם נגד הכיבוש... למרות שקבוצות הסטודנטים והנוער נמנים על שכבות חברתיות שונות, הם בלטו בהקרבתן הרומרומית ונאת מכרון שקבוצה זו מהווה רבע מכלל האוכלוסיה בשטחים' (נצ'אל אלשעב, 8 אפריל 88').

5. יחד עם זאת, יודגש, כי בניגוד לטענה סגירת הקמפוסים לא הביאה בהם הם מקיימים לימודים ואף מפרסמים מודעות בנושאי קורסים ומועדי הרשמה אליהם בעתונות של מזרח ירושלים. צה"ל אינו מונע לימודים אלה כל עוד נערכים בקבוצות קטנות ונועדו למטרות אקדמיות טהורות ואינם מנוצלים למטרות הסתה, הפרות סדר ואלימות.

הסברה/מידע - מז"ת 2

חיים קורן
15 במאי 1990

אאאא,תוזם:12401
אל:רהמש/465
מ-:המשרד,תא:150790,זח:1443,דח:מ,סג:בל,
בבבב
13939

בלמ'ס/מידי

אל: כל הנציגויות

עדכון נתונים - שטחים

להלן עדכון דו'צ ל-8.7.90 החל מתחילת הארועים בשטחים:

נפגעים

	א י ו ' ש		א ז ח ' ע		סה'כ
	פצועים	הרוגים	פצועים	הרוגים	פ. ה.
צה'ל	1284	+6	1010	2	3,294 8
אזרחים	969	++11	76		1,045 11
מקומיים	7359	376	4414	+++228	11,773 604

\+ חייל אחד נדקר למוות בירושלים (אינו כלול בטבלה).
++ איתי חמצני, הפעוט שנורה ע'י חיילי צה'ל, נכלל בטבלה.
+++ ל-228 ההרוגים יש להוסיף עוד 2 הרוגים בקציעות.

עצורים - 9848 (נכון ל-9 ביולי
מתוך המספר הכללי של כלואים

שפוטים - 3871
עצירים (לפני משפט) - 873
עצירים עד תום ההליכים - 4076
עצורים מנהליים - 1028

הערה: נתונים על עצורי שרות בתי הסוהר - יועברו בנפרד.

הריסות בתים (נכון ל-11 ביולי)

סה'כ: 303
איו'ש - 178
אזח'ע - 125

אטימות בתים

סה'כ: 190
איו'ש - 136
אזח'ע - 54

שימוש בכדורי פלסטיק החל ב-20 יולי 88'.

הרוגים מכדורי פלסטיק

147 - 75 איו'ש, 82 אחז'ע

ערבים שנהרגו בידי ערבים

200 (עד ה-21 מרס)

ילדים (עד 14 כולל)

מתוך סה'כ ההרוגים המקומיים - 76.

גירושים

סה'כ: 58
איו'ש - 37
אזח'ע - 21

הסברה/מידע

תפוצה:שהח,סשהח,@(רהמ),מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,
מצרים,מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,
הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,אירו2,לעמ,ארבל1,פרנ,מזאר

ססס

אאאא,חוזם:12597
אל:רהמש/559
מ-:המשרד,תא:150590,זח:1032,דח:ם,סג:בל,
בבב

12166
בלמ'ס/מידי

שלגי

אל: נציגויות

בהול - לנציגויות אירופה

פתיחת האוניברסיטאות בשטחים.

א. להלן הודעת לשכת רה'מ בנושא:

'מערכת הבטחון בוחנת אפשרות לפתיחתן מחדש של האוניברסיטאות ביו"ש וחבל עזה, בהמשך למדיניות פתיחת מוסדות החינוך באיזורים אלה. במסגרת זו נפגשו היום מתאם הפעולות בשטחים וראשי המינהל האזרחי עם ראשי כל האוניברסיטאות ביו"ש וחבל עזה ובחנו עמם אפשרות זו. נדונה ההצעה לפתוח אוניברסיטה אחת בימים הקרובים ולאחר מכן, לאור הנסיון, להמשיך בפתיחתם של אוניברסיטאות נוספות.

ב. מצ'ב תדרוך על האוניברסיטאות בשטחים שהועבר מלשכת רה'מ:

1. השלטון הישראלי הקים בשטחים שש אוניברסיטאות. בניגוד לשלטון הירדני, אשר מנע הקמתן בין השאר במגמה לטשטש ולמנוע כל צביון עצמאי לאיו"ש וכדי לחזק את תלותו בגדמ'ז.

2. בחלוף השנים, הפכו האוניברסיטאות ממוסדות לימוד אקדמאיים טהורים לבסיסי פעילות חתרניים לבמה למאבקי כח ולעימותים בין הארגונים השונים:

א. הן נוהלו בחלקן ע'י מועצות סטודנטים, אשר היו מורכבות מפעילים שונים בפלגי אש'ף ואכפו באיומים וטרור פנימי גם את המדיניות בתחומים אקדמיים טהורים כגון: בתכנית הלימודים, בהערכת הישגי התלמידים ובקביעת קריטריונים לקבלת כלואי פח'ע לשעבר ללימודים.

ב. האוניברסיטאות שמשו מרכז להפרות סדר מתמשכות שחרגו הרבה מעבר לקמפוסים (כגון: חסימת צירי תנועה ראשיים, ידויי אבנים וזריקת בקת'בים לעבר כלי רכב ועריכת הפגנות בלתי חוקיות).

ג. סטודנטים היו מעורבים בפעולות חבלניות שונות (כגון: התפוצצות מטען בדירת סטודנטים בביר זית ב-30 יולי 87'. גם רוצחי ר' עיריית שכם, ט'אפר אלמצרי ב-86 היו סטודנטים מאוניברסיטת אלנג'אח). בחיפוש שנערך באוניברסיטת אלנג'אח ב-85 נמצאו כמויות גדולות של חוברות בשם 'אמנות העימות' אשר כללו הוראות בהפעלה והרכבה של מטענים ובקת'בים ובהפעלתם בתוך ישראל.

3. הנהלות האוניברסיטאות סגרו האוניברסיטאות פעמים רבות ולעיתים לפרקי זמן ממושכים בגלל מאפייני הפעילות בקמפוסים. לדוגמא:

א. הנהלת אוניברסיטת ביר זית סגרה את האוניברסיטה ב-25 במאי לחודש ימים בעקבות עימותים אלימים בין סטודנטים (במהלכם נפצעו 40 סטודנטים).

ב. הנהלת האוניברסיטה אלנג'אח סגרה את הקמפוס ב-30 בדצמבר 85 למשך כשבוע (5 ינואר 86) בגלל סכסוכים ועימותים בין סטודנטים שארעו על רקע הבחירות למועצת הסטודנטים.

4. בפרסומים שהפיצו רשויות אש"ף במהלך ההתקוממות פורטה ראיית אש"ף את תפקיד הסטודנטים במאבק. נאמר בהם, בין השאר, כי: 'לסטודנטים ולנוער תפקיד חשוב, בולט ומוביל בהתקוממות העממית, שכן הם מהווים את כח העימות הבסיסי ממנו צמחו כוחות ההלם והועדות האחרות שבלטו בפעולותיהם נגד הכיבוש... למרות שקבוצות הסטודנטים והנוער נמנים על שכבות חברתיות שונות, הם בלטו בהקרבתן היומיומית וזאת מכיוון שקבוצה זו מהווה רבע מכלל האוכלוסיה בשטחים' (נצ'אל אלשעב, 8 אפריל 88').

5. יחד עם זאת, יודגש, כי בניגוד לטענה סגירת הקמפוסים לא הביאה בהם הם מקיימים לימודים ואף מפרסמים מודעות בנושאי קורסים ומועדי הרשמה אליהם בעתונות של מזרח ירושלים. צה'ל אינו מונע לימודים אלה כל עוד נערכים בקבוצות קטנות ונועדו למטרות אקדמיות טהורות ואינם מנוצלים למטרות הסתה, הפרות סדר ואלימות.

הסברה/מידע - מז'ת 2

תפוצה:שהח,ססהח,רהם,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,
מצרים,מצפא,אסיה,מאף,אמלט,מזתים,ארבל2,
הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירל1,אירל2,לעם,
ארבל1,פרן,מזאר,מתאמשטחים
ססס

4. Client shall provide access to its data files as required by Contractor for the performance of the Services hereunder (Contract Services Manager).

5. Client shall provide adequate space for Contractor's personnel at Client's facilities as set forth in Exhibit A (Scope of Work). Client shall provide Contractor's personnel with reasonable access to Client's facilities on normal business days during Client's normal business hours. Client shall provide adequate parking for Contractor's personnel at no charge. Client shall provide Contractor's personnel with reasonable access to Client's computer hardware and software as may be required by Contractor for the performance of the Services hereunder, including but not limited to, adequate storage space for the Contractor's software files and adequate space for Contractor to perform its normal duties with respect to the Services.

6. Client shall be responsible for the performance of its employees and agents and its contractors' employees and agents, and their compliance with Client's obligations under this Agreement, and for the accuracy and completeness of all data and information provided to Contractor for purposes of the performance of the Services hereunder. Client shall be responsible for the results obtained from the use of the Services and of the reports furnished hereunder, and for conclusions drawn from such use. Contractor shall have no liability for any claim or loss arising from or caused by any defect or deficiency in the accuracy or completeness of such data or information, or in the Client's implementation of any recommendations or advice made by Contractor in connection with the Services hereunder.

ARTICLE 3 - TERM

This Agreement shall commence on January 1, 1988 and shall continue in full force and effect through December 31, 1988 (the "Term"), unless sooner terminated pursuant to the provisions hereof.

אאאא,חוזם:12815
אל:רהמש/564
מ-:המשרד,תא:150590,זח:1300,דח:ם,סג:בל,
בבבב

12170

בלמ'ס/מיידי

אל: כל הנציגויות

האוניברסיטאות בשטחים

להלן נייר דובר צה'ל הכולל פרטי רקע נוספים:-

רקע

בשטחים קיימות כיום שש אוניברסיטאות. כולן הוקמו בתקופת השלטון הישראלי ובאישורו. עד ל-'67, השלטונות הירדנים הגבילו מאוד הקמת מוסדות להשכלה גבוהה באיו"ש ולמעשה הקמת אוניברסיטאות נאסרה. הירדנים התירו להקים מס' מכללות למורים (בהן מספר מועט של תלמידים) בכך ביקשו לטשטש כל צביון עצמאי של איו"ש ובמקביל לחזק את התלות בגדה המזרחית. ישראל, במסגרת מדיניות פיתוח החינוך בשטחים, עודדה הקמת מוסדות חינוך בכלל ואוניברסיטאות בפרט. בחברון הוקמו שתי אוניברסיטאות :

1. 'האוניברסיטה האיסלאמית' הוקמה ב-'71. לצד לימודי הדת לומדים כ-1,800 התלמידים גם מדעים ומקצועות הומניים.

2. 'פוליטכניקום' - האוניברסיטה הטכנולוגית בחברון.

3. אוניברסיטת בית לחם (ERERES) הוקמה ב-1973 ע"י הותיקן. לומדים בה כ-1,400 תלמידים והסגל מונה 140 איש.

4. אוניברסיטת ביר זית הוקמה ב-1972 ע"י ה-
CHRISTIAN
SUCIETY. כיום מונה האוניברסיטה כ-2500 תלמידים הלומדים מדעי החברה והרוח וגם כלכלה, מסחר והנדסה.

5. אוניברסיטת א-נג'ח בשכם. עד 1977 היתה סמינר למורים. בשנה זו הפכה לאוניברסיטה בה מלמדים מינהל, מדעי החברה והרוח, כלכלה ובנוסף מוסד להסמכת מורים. כ-3,000 סטודנטים לומדים במוסד זה ויש בו 210 מרצים.

6. באוניברסיטת אל-אזהר בעזה לומדים כ-4,000 תלמידים. אוניברסיטה זו הוקמה ב-1954. במכללה דו-שנתית ללימודי האיסלאם המשייכת עצמה לאוניברסיטה הגדולה בעלת השם הזהה בקהיר. המוסד התפתח לאוניברסיטה בה מלמדים 140 מרצים. בנוסף לאוניברסיטאות הנ'ל, קיימת שלוחה של האוניברסיטה העברית באבו-דיס 'המכללה לטכנולוגיה ומדע', שהוקמה בשנת 1979 ומונה כ-600 תלמידים. האוניברסיטה מציעה תכנית לימודים אקדמאית בת ארבע שנים למקצועות המדעים המדוייקים.

אוניברסיטאות סגורות - מדוע?

כמעט כל האוניברסיטאות המוזכרות ובפרט אוניברסיטת ביר-זית

[illegible]

[illegible]

[illegible]

היוו מוקדי הסתה מרכזיים נגד השלטון הישראלי באיו"ש ובאזח"ע. באוניברסיטאות מתרכזים צעירים משכילים מהכפרים ומהערים באיו"ש ובאזח"ע שהשתלטו על
האוניברסיטאות והפכו אותם למרכזי תסיסה. מועצת הנאמנים של האוניברסיאות בשטחים איבדו, במשך הזמן את השליטה על האוניברסיטאות ואת מקומם תפסו מועצות הסטודנטים הנשלטים ע"י הפלגים השונים של אש"ף או פלגים איסלאמיים. כתוצאה מכך הפכו המוסדות להשכלה גבוהה בשטחים ממוסדות אקדמיים טהורים לבסיסי פעילות חתרנית ולבמה למאבקי כוח ועימותים בין הארגונים השונים. במקרים אחדים הצליחו הסטודנטים לאכוף ע"י אלימות וטרור פנימי גם את המדיניות הפנימית האקדמית של האוניברסיטאות כולל תכנית הלימודים.
מאז פרוץ ההתקוממות בשטחים, בדצמבר 1987, הפכו כמובן אוניברסיטאות למובילות בפעילות ההסתה, האלימות וחתרנות. פעילות הסטודנטים (וגם חלק מאנשי הסגל...) התבטאו באופנים הבאים:

האוניברסיטאות שימשו כמרכזי הפרות סדר מתמשכות, שבאו לידי ביטוי בחסימת דרכים ראשיות, יידוי אבנים, זריקת בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון ועריכת הפגנות בלתי חוקיות שחרגו מתחומי הקמפוסים.

פעילות הסתה אינטנסיבית שהתבצעה בקמפוסים מטעם ארגוני הטרור בה נטלו חלק הסטודנטים, המרצים ועובדי מינהלה. האוניברסיטאות עצמן היו מנוהלות בחלקן ע"י מועצות סטודנטים המורכבות מחברי הפלגים השונים המרכיבים את אש"ף. הוכחה לפעילות זו אפשר למצוא בכרוזים שנמצאו באוניברסיטאות.

סטודנטים היו מעורבים בפעולות פח"ע שונות (רוצחי ראש עיריית שכם, למשל, היו סטודנטים מאוניברסיטת נג'ח).

לאור כל זאת החליט המינהל האזרחי לסגור את
האוניברסיטאות בשטחים. יחד עם זאת, סגירת הקמפוסים לא הביאה להפסקת הלימודים האקדמיים באופן מוחלט: האוניברסיטאות שכרו מבנים חלופיים בסביבות הקמפוסים בהם הם מקיימים את הלימודים ואף מפרסמים בעיתונים במזרח ירושלים מודעות לגבי קורסים ומועדי הרשמה. צה"ל לא ימנע לימודים אלה, כל עוד הם נערכים בקבוצות קטנות ונועדו למטרות אקדמאיות טהורות ואינם מנוצלים למטרות הסתה והפרות סדר.

הסברה/מ"דע

תפוצה: שהח, סשהח, רהם, שהבט, מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה,
מצרים, מצפא, אסיה, מאף, אמלט, מזתים, ארבל2,
הדרכה, מעת, הסברה, ממד, אי"ר1, אי"ר2, לעם,
ארבל1, פרן, מזאר, מתאמשטחים, דוץ, דוצ-ים
סמס

ח'לל מלא' ספרו מרכז'ם לכל הפרנסן; ח'שרשי כאל'ם
קבוצה'ם. כאשר'כלם'שלח מחנכי'ם בכל'ם שפכ'ו מחנכים
ומחנכ'ם כאל'ם קבוצה'ם שלח'ם שתפחדו מכ'
משרד'כלם'שלח כשכן שלח מלא' ספרו. מלבנים ולמשפחה'ם מכ'
משרד'כלם'שלח כשכן מלא' ספרו. כאשר

אאאא,חוזם:11009
אל:רהמש/483
מ-:המשרד,תא:130590,זת:1738,דת:ם,סג:בל,
בבבב

12099
בלמ'ס/מידי

העתק: מתאם פעולות הממשלה בלבנון.

להלן ארבעה תדרוכים נפרדים שעניינם בני הערובה בלבנון - שהגיעונו מלשכת מתאם הפעולות בלבנון.

התדרוכים: כלא אל ח'יאם, מעורבות שייח' עובייד בפעולות טרוריסטיות, חטיפת מטוס T.W.A, שבויי ונעדרי צה'ל בלבנון מאז 1982 הם לידיעתכם.

החומר אינו מיועד לשימוש יזום אלא אם הנושא עולה.

והיה ונושא עולה - התייחסו נא אל העניין נקודתית תוך השתדלות מירבית לא לשחרר את כל החומר ככזה.

שבויים ונעדרים - קוי הסברה
==========

1. בעקבות שחרור שני החטופים האמריקאים אנו עדים לבקורת המושמעת נגדינו בכלי התקשורת האמריקאים וע'י אישים בקונגרס במסגרתה:

א. ישראל מתבקשת או נתבעת לסייע לארה'ב ע'י שחרור עצירים שבידה על מנת לאפשר המשך תהליך שחרור שאר החטופים האמריקאים והמערביים.

ב. מופנית 'אצבע מאשימה' כלפי ישראל על שגם היא שותפה כביכול לחטיפת בני ערובה ולהחזקתם באופן בלתי חוקי.

ג. במקביל, מטושטש חלקה של איראן כאחראית לחטיפת בני הערובה המערביים ומובלט חלקה של סוריה כמסייעת לשחרור חטופים מערביים.

2. להלן קוי הסברה וחומר רקע להתמודדות עם הטעונים הללו. יש להשתמש בהם באופן 'נקודתי' ומבוקר על בסיס העקרונות שנקבעו בישיבה בלשכת המתאם ב-9 במאי (סכום הישיבה יצא בנפרד).

3. רצ'ב ארבעה נספחים:
א. נספח א' - כלא אל ח'יאם.
ב. נספח ב' - מעורבותו של עובייד בפעולות טרוריסטיות.
ג. נספח ג' - פרשת חטיפת מטוס ה-T.W.A (יוני 1985).
ד. נספח ד' - פרטים על שבויינו ונעדרינו.

פרוט
====
4. להלן קוי הסברה וטעונים הסברתיים:

א. ישראל סייעה בעבר למדינות המערב במאמציהן להביא לשחרור חטופים ובני ערובה, גם ללא שום תמורה עבור ישראל. כך למשל בפרשת חטיפת מטוס ה-

T.W.A לבירות (14 יוני 1985) שחררה
ישראל עצורים לבנונים מעתלית ע'מ לסייע לארה'ב במו'מ עם החוטפים (ראה נספח ג'). ישראל הינה המדינה היחידה אשר הודיעה (הצהרת שהב'ט לאחר חטיפת עבייד) על נכונותה לשחרר עצורים לבנונים שיעים שבידה בתמורה לשחרור שבוייה וכל בני הערובה המערביים המוחזקים בלבנון. ישראל חזרה על נכונותה זאת גם לאחר שחרור שני החטופים האמריקאים לאחרונה.

ב. אין לעשות השוואה בין שחרור עצורים לבנונים ע'י ישראל בפרשת מטוס ה-
T.W.A לבין המצב כיום, השונה במהותו. זאת באשר לישראל כיום שבעה שבויים ונעדרים בלבנון, שלושה מהם בשליטת איראן והחיזבאללה (ראה נספח ד') אשר היא חייבת לעשות הכל להחזרתם הביתה. לשם כך היא שבה והצהירה כי היא תהיה מוכנה לשאת ולתת עם ארגוני הטרור והמדינות העומדות מאחוריהם אודות הסכם שיכלול את שבוייה ונעדריה כמו גם את החטופים המערביים.

ג. ישראל מזדהה עם סיבלן של משפחות החטופים האמריקאיות ומייחלת לשחרור כל החטופים המערביים, אולם יש לזכור שגם בישראל שבע משפחות שבויים ונעדרים בלבנון החיות בחוסר ודאות נורא וסבלו אינו פחות מזה של המשפחות האמריקאיות (בעוד שבפני המשפחות האמריקאים אין איראן, החיזבאללה וסוריה מראות כל כוונה לדווח על גורלם ומצבם של השבויים והנעדרים הישראלים).

ד. ישראל מוכנה לסייע לשחרור החטופים המערביים וכמו כן היא תהיה מוכנה לתרום את חלקה לכל הסדר לשחרור בני הערובה המערביים אולם כל זאת בתנאי שבכל הסדר יכללו גם שבוייה ונעדריה של ישראל. הגנרל לחד מצידו הצהיר כי יהיה מוכן לאפשר בקורי הצל'א בכלא אל-ח'יאם הנמצא תחת אחריותו ולשחרר עצורים מהכלא אם הצד השני ינקוט באותה עמדה לגבי שבויי צד'ל השבויים הישראלים.

ה. איראן והחיזבאללה נוקטות בעמדה בלתי אנושית בסרבן בעקביות להעביר לישראל מידע על גורלם של שבוייה ונעדריה לאפשר ביקור הצל'א אצלם ולאפשר קשר מכתבים עמם (עמדה בלתי אנושית כזאת נקטת על ידם כלפי בני הערובה המערביים). גם סוריה מצידה נוקטת עמדה בלתי אנושית בסרבה לסייע לאתור והחזרת נעדרי צה'ל מקרב סלטאן יעקוב (1982).

ו. בעודן נוקטות עמדה בלתי אנושית בלתי מקובלת בקהיליה הבינ'ל כלפי השבויים והנעדרים הישראלים (כמו כלפי החטופים האמריקאים והמערביים) מקוות איראן והחיזבאללה לשסות את הממשל האמריקאי ודעת הקהל הנאמריקאית בישראל בתקווה להביא ע'י כך לשחרור עצורים שבידי ישראל ובידי הגנרל לחד, ללא כל שינוי ביחסן הבלתי אנושי כלפי שבוייה ונעדריה של ישראל. ישראל אינה מתכוונת להענות ללחצים לשחרור עצירים בלי שענייין שבוייה ונעדריה יובא בחשבון.

ז. בשבועות האחרונים היו מספר רב של התבטאויות של דוברי חיזבאללה כולל התבטאות של מנהיג בכיר - חסין מוסאוי לפיהן השבויים הישראלים המוחזקים בלבנון הם במעמד שונה מבני המערביים, אין המחזיקים בהם מוכנים לנהל מו'מ עם ישראל והם לא יכללו בעיסקת החלפת עצורים תמורת שחרור לבנונים שיעים המוחזקים בישראל. כיצד ניתן להעלות על הדעת כי ישראל 'תתנדב' לשחרר עצורים לבנונים שיעים שבידה כשהצד השני מודיע שלא יהיה מוכן לשחרר בתמורה שבויים ישראלים אשר הינם

מבחינתו מוקצים ואינם נושא למו"מ כלשהו להחזרתם?

ח. בעוד שהחטופים המערביים הינם אזרחים חפים מפשע (עתונאים, מרצים, איש דת, אנשי עסקים וכו') ושנחטפו במקום עבודתם בבתיהם או סתם ברחוב ושכל חטאם הוא השתייכות לאזרחות מסויימת הרי שהלבנונים האסורים בישראל או להבדיל אלו הכלואים בידי לחד בכלא אל-ח'יאם חברים ו/או מסייעים לארגוני טרור למיניהם כולל ה'חיזבאללה' ואף נטלו חלק בפעילות טרוריסטית או סייעו לה (ראה נספח א').

ט. איראן הינה המדינה הראשונה בהיסטוריה שהפכה חטיפת דיפלומטים ואזרחים תמימים למדיניות ולעסק מכניס. היא מנסה לטשטש את חלקה כמי שמעבירה הנחיות ומסייעת לחיזבאללה אולם לישראל אין ספק שחטיפת אזרחים מערביים ע"י החיזבאללה הינה פרוייקט איראני שנועד לשרת את מדיניותה של איראן ואת האינטרסים של לקוחותיה בלבנון ובמרכזם החיזבאללה על שלל כינוייה (הג'יהאד האיסלמי, ארגון הצדק המהפכני, וכו'). החטיפות של בני הערובה המערביים נועדו לקדם בראש ובראשונה אינטרסים איראנים מדיניים וכלכליים או לשמש קלפי מיקוח לצורך שחרור עצורים שיעים בעולם חברי החיבזאללה. יש לנו יסוד להניח שאם איראן תרצה בכך ישוחררו כל שאר החטופים האמריקאים ושאר המערביים או לפחות מרביתם, מחר בבוקר ללא כל התחכמויות והתרגילים הנוכחיים של איראן והחיזבאללה.

י. ישראל היא מדינת חוק. כל האסירים והעצורים המצויים בתוך גבולות מדינת ישראל מוחזקים עפ"י דין ובהתאם לחוק וכולם נמצאים בפיקוח משפטי ובהגנה של ערכאות משפטיות ובכלל זה בג"ץ. צריך גם להדגיש שהלבנונים המוחזקים במעצר או במאסר בישראל אינם אזרחים חפים מפשע ותמימים אלא חברי ארגוני טרור מוכרים או כאלה שסייעו לארגונים אלה או למעשיהם.

יא. השיח' עבד אל כרים עביד אינו רק איש דת תמים העוסק בפעילות רוחנית אלא חבר בכיר בארגון הטרור חיזבאללה אשר שימש כמנהיג הארגון בדרום לבנון והפעיל ישירות חוליות טרור נגד יעדים ישראלים אשר גרמו להריגתם ולפציעתם של חיילים ישראלים. בחקירתו בישראל הוא הודה באחריות אישית וישירה למגוון פעילויות טרוריסטיות במסגרת החיזבאללה בדרום לבנון תוך קבלת פקודות והנחיות משגרירי איראן בביירות ובדמשק, הצגת שיח' שכזה כחטוף תמים תוך השוואה בינו לבין חטופים מערביים חפים מכל פשע הינה אבסורד מוחלט (ראה נספח ב').
(הערה: את נושא השיח' עביד יש להעלות רק בתשובות לשאלות ולפניות ולא באופן יזום).

נספח א'
=======
הגדון: כלא אל ח'יאם.

1. כלא אל-ח'יאם הינו מתקן מעצר לבנוני המוחזק ע"י צבא דרום לבנון שבפקוד לחד ועצורים בו כ-300 איש רובם הגדול (למעלה מ-200) שיעים.

2. העצורים משתייכים לקשת מגוונת של ארגוני טרור כאשר בולט בהם מספרם של אנשי החיזבאללה (קרוב לשליש). כמו כן מצויים בכלא מחבלים פלשתינים מרביתם מהפת'ח.

3. המחבלים העצורים בכלא אל-ח'יאם היו מעורבים במגוון הפעילות הטרוריסטית המתבצעת ב'אזור הבטחון' וממנו והנחת מוקשים.

4. להלן מספר דוגמאות לפעילות טרוריסטית שבוצעה ע'י מחבלים העצורים בכלא אל-ח'יאם:

א. סוהא פואז חנא בשארה, חברת המפלגה הקומוניסטית מהכפר דיר מימאס שבאזור הבטחון, נעצרה בנובמבר 1988 לאחר שהתנקשה בחיי הגנרל לחד ופצעה אותו קשה.

ב. עמאד פריד עיד נבהאני - ממוצא פלשתיני חבר 'כח 17' בפתח. ממחנה הפליטים שאתילא שבבירות, נעצר באוקטובר 1988. היה חבר בחוליה של 7 טרוריסטים אנשי פתח שמטרתה היתה השתלטות על בני ערובה בשטח מדינת ישראל וניהול פגוע מיקוח בדרישה לשיחרור עצירים פלשתינים.

ג. עלי אברהים אחמד חג'אזי - חבר החיזבאללה מהכפר דבין שבאזור הבטחון. נעצר באוגוסט 1989 לאחר שהשתתף במבצע הנחת מכונית תופת ליד מרג' עיון (כתוצאה מפגוע זה נפצעו 5 חיילי צה'ל וחיל צד'ל).

ד. תייסיר מחמד קאסם שעבאן - חבר החיזבאללה, מבית יהון שבאזור הבטחון. נעצר בדצמבר 1986 הודה כי ביצע פיגועים כנגד כח צה'ל והשתתף בתקיפת מוצב צד'ל (תקיפה בה נהרג חיל צד'ל).

ה. ריאד תופיק מחמד קלאקש - חבר החיזבאללה. נעצר ב-1986 מהכפר דבין שבאזור הבטחון. גויס ע'י החיזבאללה והשתתף בפיגוע 'שער עגל' (המעבר בין לבנון לישראל) בו נהרגו שני חיילי צה'ל.

ו. סמיח שביב חמאדה - חבר ה'ארגון הנאצרי העממי' מנבטיה, נעצר ב-1985 בעת נסיון התאבדות במכונית תופת במחסום שומריה שעל גבול אזור הבטחון.

ז. מחמד יוסף עבד אל חסן צאלח - חבר 'אמל' מהכפר עיתא אל-שעב שבאזור הבטחון, נעצר ב-1986. הודה בביצוע שני פיגועים נגד צד'ל וכן ירי טיל לעבר מסוק צה'ל.

ח. סלימאן חסן עלי רמדאן - מבעל בך שבבקאע, חבר המפלגה הקומוניסטים, נעצר ב-1985 הודה בהשתתפות במספר פיגועים ביניהן תקיפת תחנת השידור של לחד 'קול התקווה' בו נהרגו אנשי צד'ל. ברשותו נמצאה כמות גדולה של אמל'ח.

ט. עפיף שריף מחמד חמוד - מכפר יחמאם שבאזור הבטחון. חבר המפלגה הקומוניסטית. נעצר ב-1988. ביצוע פיגוע של הנחת מוקשים ומטעני נפץ נגד צה'ל וצד'ל, הלין בביתו חוליות מחבלים והסגיר כמות גדולה של אמל'ח. (בביתו נמצאו 107 לבנות חבלה, מוקש, מתקן הפעלה לחומרי נפץ ועוד אמל'ח מגוון).

י. מחמד עלי מחמוד חזינה - מצרובין שבאזור הבטחון.חבר החיזבאללה. נעצר ב-1985 הודה בביצוע חמישה פיגועים נגד צד'ל.

5. לגנרל לחד ולישראל מגיעות באופן שוטף פניות מגורמים שונים בלבנון, כולל מהחיזבאללה לשחרר עצורים מהכלא. לחד שב והצהיר כי יהידה מוכן לשחרור עצורים תמורת אנשיו ותמורת בני הערובה המערביים והשבויים הישראלים. הגנרל לחד הצהיר גם כי יהיה מוכן לאפשר ביקורי משפחות בכלא, החלפת מכתבים

ובקורי צל'א, הכל על בסיס הדדיות.

6. צוות טלויזיה צרפתי בראשות רוג'יה אוק, חטוף לשעבר בידי החיזבאללה שעונה וסבל בידי חוטפיו, ביקר לפני מספר חודשים בכלא והתרשם מהתנאים הסבירים בו. רוג'ה אוק דיווח על כך בכתבת טלויזיה ובעתונות הצרפתית.

7. יש לחזור ולהזכיר כי נדרשת אבחנה ברורה בין העצורים בכלא אל-ח'יאם שהינו מתקן לבנוני המוחזק ע"י צבא דרום לבנון ונתון לאחריות הגנרל לחד לבין כמה עשרות לבנונים הכלואים או עצורים במדינת ישראל. כל מי שעצור או אסור בישראל, מוחזק עפ"י החוק הישראלי ונמצא בבקרה שיפוטית מתמדת ובהגנה של ערכאות משפטיות ובכלל זה בג"ץ. יש להדגיש כי ישראל הצהירה בפומבי ובאופן רשמי כי תהיה מוכנה לשאת ולתת על שחררם של העצורים הלבנונים שבידה, על אף פעילותם הטרוריסטית בתמורה להחזרת שבויה ונעדריה כמו גם בני הערובה המערביים בלבנון.

נספח ב'
=======

הנדון: מעורבותו של ש'יח עבד אל כרים עביד בפעילות טרוריסטית.

1. שיח' עבב אל כרים אל-עביד שנעצר ע"י ישראל ב-28 יולי 1989, הינו ש'ח צעיר (33) יליד הכפר ג'יבשית בדרום לבנון הידוע מאז 1982 כמעוז של החיזבאללה אשר קיבל הכשרתו הדתית בקום שבאיראן שם שהה בים השנים 1980-19822. ב-1982 חזר השיח' ללבנון וב-1984 מונה לשיח' בעיירה ג'יבשית. השיח' המשיך לשמור על קשרים טובים עם הצמרת האיראנית גם לאחר שובו לג'יבשית וב-1986 אף ארח בביתו את שגריר איראן בדמשק מחתשמי פור, מי שהיה הממונה על פעולות הטרור של החיבזאללה בלבנון וכיום אחד מראשי הפלג הרדיקלי באיראן.

2. לאחר חזרתו ללבנון היה השיח' עביד חבר בכיר במועצת ההנהגה האזורית של חיזבאללה בדרום לבנון ובחלק מהתקופה (1985) עמד בראש המועצה. בתוקף תפקידו זה היה אחראי על מכלול פעילותיה של חיזבאללה בדרום לבנון, בדגש על בניית תשתית טרוריסטית וכן אכוון, תכנון ואישור קונקרטי לביצוע פעולות טרור נגד צה"ל וצד'ל. שיח' עביד פעל מול האיראנים (קיים פגישות עבודה עם מחתשמי פור) ומול הנהגתה המרכזית של חיזבאללה בתחומי אמונים, רכש והערברת אמל"ח לדרום לבנון וכמו כן עדכן אותם בתוצאות הפיגועים המרכזיים שביצעו אנשיו.

3. מתוקף סמכותו הארגונית ומתוקף סמכותו הרוחנית של השיח' כמנהיג דתי בכיר, הוא נהג לעתים תכופות לתת הנחיות, השראה, דירבון ועידוד למבצעי הפח"ע. השיח' הודה בחקירתו כי נטל חלק פעיל בהכנות למבצע פיגוע ההתאבדות, באמצעות מכונית תופת, בסמוך למטולה במרץ 1985 (שעה שכינם כראש 'מועצת הדרום' של חיזבאללה). המתאבד שהה בביתו במשך מספר ימים קודם לפיגוע, לשם קבלת השראה ועידוד, ושם הוכן ע"י הפעילים המבצעיים של חיזבאללה לביצוע הפיגוע. השיח' עצמו ידע מראש על פרטי פרטיו של הפיגוע המתוכנן ונתן להם אישורו. הפגוע בוצע ב-10 במרץ 1985 ונהרגו בו 12 חיילי צה"ל ונפצעו 20.

4. השיח' הודה בחקירתו בישראל גם בשורה ארוכה של מקרים אחרים בהם נקרא ע"י הפעילים המבצעיים של החיזבאללה לאשר פיגועים ולתת את 'ברכת הדרך' לחוליות המחבלים.

נספח ג'
=======
הנדון: פרשת חטיפת מטוס ה- T.W.A (יוני 1985).

1. ב-14 ביוני, נחטף מטוס חברת
TWA בטיסה 847, בנתיב
קהיר-אתונה-רומא-בוסטון. המטוס נחטף זמן קצר לאחר ההמראה מאתונה, בידי שני חוטפים (חוטף שלישי נעצר ע'י שלטונות יוון, לפני עלותו למטוס וחורר מאוחר יותר עפ'י דרישת חבריו) והונחה בשדה תעופה בירות. במטוס היו כ-145 נוסעים ובתוכם מספר יהודים ו-8 אנשי צוות. במהלך הפרשה רצחו החוטפים צוללן מהצי האמריקני, רוברט סטיטם (
STITEM) לאחר
שעינו אותו קודם לכן.

2. החוטפים הנחיתו את המטוס בבירות, שם תוגברו ע'י מחבלים נוספים. המטוס החטוף ביצע מספר חניות ביניים בין אלג'יריה לבירות בסיומן נחת בבירות. לאחר הנחיתה הסופית פוזרו בני הערובה במספר מקומות מחבוא שונים בבירות, במטרה להקשות על נסיון לחלץ את בני הערובה בפעולה צבאית. יודגש, כי החוטפים ביצעו סלקציה בין בני הערובה ותבעו מהדיילת במטוס למסור לידיהם את זהות האנשים מקרב בני הערובה אשר מוצאם יהודי. החוטפים הפרידו את הנוסעים היהודים-אמריקנים משאר האזרחים האמריקנים שבמטוס והחזיקו אותם בנפרד.

3. דרישות החוטפים התמקדו בשחרור טרוריסטים הכלואים בארצות שונות. בדרישה הראשונית נכללו 17 חברי חיזבאללה הכלואים בכווית על חלקם בשורה של פיצוצים נגד יעדים אמריקנים, צרפתים וכוויתים בדצמבר 83'. (יצוין כי בין העצורים מצוי קרוב משפחה של עימאד מוע'אניה, מבכירי מנגנון הבטחון של חיזבאללה ואי שחרורם הווה עילה למספר חטיפות מטוסים, גם אחרי פרשה זו). תוך כדי הפרשה השתלבו במו'מ גביה ברי, כמתווך, (שלמעשה ייצג את דרישות החוטפים) וכן גורמים מערביים וערביים נוספים. המו'מ התמקד בשחרור עצורים שיעים מכלאם בישראל. (ראה נספח המפרט את דרישות החוטפים במלואן).

4. העמדה האמריקנית הרשמית לפיה אין לנהל מו'מ עם טרוריסטים היתה עמדתם המוצהרת לאורך כל הפרשה. האמריקנים לא שללו הידברות עקיפה עם החוטפים (להבדיל ממו'מ) ואף הקפידו שלא להראות כמי שמפעילים לחץ על ישראל לנהל מו'מ עם הטרוריסטים. הממשל בהיר ל'אמל' ולברי שניהל את המו'מ עבור החוטפים והדגיש בפומבי כי ארה'ב תובעת את שחרור חטופי המטוס בלא התניתו בשחרור עצורי עתלית. כמו כן פירסם הנשיא ריגן הודעה רשמית, שבאה, בין היתר, על רקע ארועי טרור אחרים שכוונו נגד אמריקנים בגרמ'ע ובאל סלוודור, שבה התייחס הנשיא גם לאפשרות של מעשי גמול 'הולמים ופרופורציונאליים', תוך הדגשת העובדה, כי על מבצעי הטרור ותומכיהם לדעת, כי תוצאת מעשיהם לא תהיה כניעה לדרישותיהם (20 יוני).

5. ישראל מצידה, שחררה בהמלך החטיפה 31 עצורים שיעים, אשר היו כלואים בעתלית, כמחווה של רצון טוב במטרה ליצור אוירת אמון בין הצדדים ולסייע בקידום המו'מ. לאחר תום פרשת החטיפה המשיכה ישראל לשחרר עצורים שיעים, אשר היו כלואים בעתלית באופן הדרגתי עפ'י כוונותיה עוד מלפני חטיפת המטוס.

6. פרשת החטיפה הסתיימה לאחר 17 ימים עם שחרור כל בני הערובה ללא נפגעים (להוציא את החייל שנרצח).

נספח ד'
=======
הנדון: שבויים ונעדרים של צה'ל בלבנון מאז 1982.

כללי
====
1. לצה'ל 7 שבויים ונעדרים בלבנון מאז 1982.

2. להלן יפורטו רקע קצר ונתונים על כל אחת מפרשיות השבויים והנעדרים.

פרשת נעדרי סולטן יעקב
=====================
3. בעקבות קרב שנערך בין כח צה'ל לכוח סורי במהלך מבצע 'שלום הגליל' (ב-11 יוני 1982) באזור סולטן יעקב שבבקעת הלבנון נעדרים 3 חיילים שגורלם לא ידוע עד היום:

4. המידע המצטבר שבידנו מצביע על כך שבאזור הקרב היו מעורבים בנוסף לצבא הסורי גם מחבלים מהארגון הפרו-סורי 'צאעיקה' ויתכן גם מארגון פתח.

5. בידיעות רבות נמסר כי שלושת החיילים הועברו לדמשק ע'י ארגון הצאעיקה ואף הוצגו ברחובות העיר בתהלוכה שניהל ארגון צאעיקה ביום הקרב. גורלם מאז לוט בערפל. בחלק מהידיעות שהגיעו מאז נמסר אומנם כי השלושה מתים אולם מבחינתנו כל נעדרי צה'ל הינם בחיים כל עוד לא הוכח בעליל אחרת.

6. ארבעה ארונות שהביאו הסורים לקבורה בבית הקברות היהודי בדמשק הועברו לישראל במסגרת חילופי השבויים עם סוריה אך בדיקתם העלתה כי בניגוד לדברי הסורים ב-3 מהם היו גופות שאינן של חיילינו (בארון הרביעי היתה גופתו של סרן זוהר ליפשיץ ז'ל).

7. הסורים חזרו וטענו כי אין בסוריה כל שבויים או גופות של חיילי צה'ל וכי אינם יודעים דבר על גורל הנעדרים. מאחר ושלושת החיילים נעלמו לאחר הגעתם לסוריה הרי שסוריה נושאת באחריות לגורלם ולפתרון תעלומת העלמם.

פרשת החייל הנעדר סמיר אסעד
==========================
8. חייל צה'ל ממוצא דרוזי סמיר אסעד, נחטף באזור צדון שבלבנון באפריל 1983.

9. ארגון החזית הדמוקרטית של נאיף חוואתמה הודיע כי הוא אחראי לחטיפה ואף הציג את סמיר אסעד בטלויזיה.

10. ביוני 1984 הודיע ארגון החזית הדמוקרטית כי סמיר אסעד נהרג בהפצצת ח'א על איי הארנבות מול טריפולי שבלבנון. בדיקה העלתה כי סמיר אסעד מעולם לא היה באי הארנבות וככל הנראה נראה בידי שוביו.

פרשת חטיפת שני חיילי צה'ל בידי חיזבאללה
===
11. ב-17 בפברואר 1986, נחטפו שני חיילי צה'ל - יוסף פינק רחמים לוי אלשייך באזור בית יהון שבדרום לבנון.

12. ארגון החיזבאללה השיעי בלבנון הודיע כי הוא חטף את השניים.

13. גורלם של פינק ואלשייך לא ידוע עד היום. הידיעות שנתקבלו לגבי גורלם מעלות את כל האפשרויות - שהשניים חיים, שאחד מהשניים נהרג וששניהם אינם בין החיים.

14. עד היום לא נתקבל מהשניים שום אות חיים וארגון חיזבאללה לא מסר שום פרטים על גורלם ומצבם ומסרב להכנס למו'מ כלשהו בעניינם.

פרשת שביית נווט ח'א בלבנון
==========

15. נווט מטוס פנטום של ח'א הישראלי סרן רון ארד נטש ביחד עם הטייס את המטוס שנפגע באזור צידון שבלבנון ב-16 אוקטובר 1986. הטייס חולץ במבצע נועז של מסוק קוברה וסרן רון ארד נישבה בידי הארגון השיעי אמל.

16. במהלך 1988 נלקח רון ארד מארגון 'אמל' ע"י האחראי להחזקתו מוצטפא דיראני אשר פרש מהארגון.

17. מוצטפא דיראני מסר בהמשך את הנווט לידי האיראנים ככל הנראה ליחידות 'משמרות במהפכה' בלבנון.

18. מאז סוף 1987 אין שום קשר עם רון ארד ואין מידע ברור על מצבו. האיראנים מסרבים להודות עד היום כי הם מחזיקים בנווט ח'א ומסרבים למסור אות חיים ולשאת ולתת בענייננו.

הסברה/מידע

תפוצה:שהח,סשהח,רהם,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאף,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,
מעת,הסברה,ממד,אירו1,אירו2,לעם,ארבל1,פרן,מזאר,לוברני
ססס

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7067 תאריך : 08.02.90

יוצא בלמס

חוזם:2,7067
אל:
אתונה/124,בון/155,בריסל/178,האג/143,לונדון/171,פריס/244,
רומא/140,מרסיי/79,מדריד/130,סינגפור/107,מילנו/93,גנבה/161,
וינה/128,בוקרשט/128,ברן/143,הלסינקי/112,קופנהגן/185,
שטוקהולם/115,ליסבון/119,פרטוריה/114,בודפשט/128,אוסלו/88,
מונטריאול/81,טורונטו/93,אוטבה/111,לוסאנגלס/109,נ'/450,
וש/402,ביירס/203,בוגוטה/130,ברזיליה/127,גואטמלה/86,
לימה/125,מונטבידאו/88,מכסיקו/144,סנחוזה/74,קיטו/132,
קרקס/147,ריו/87,סנטיאגו/136,סנפאולו/94,ניקוסיה/97,
ניירובי/96,אנקרה/97,איסטנבול/107,קינשאסה/130,מונרוביה/84,
אבידגאן/74,יאונדה/95,טוקיו/161,קנברה/117,בנגקוק/198,
מנילה/107,הונגקונג/113,סידני/121,הונדורס/64,
סנטודומינגו/68,קינגסטון/73,להפאז/69,אסונסיון/70,בוסטון/86,
מיאמי/78,שיקגו/77,פרנציסקו/69,יוסטון/73,אטלנטה/72,
פילדלפיה/69,סלבדור/77,פנמה/66,לילונגווה/71,מבנה/64,
פיג'י/66,וולינגטון/64,בומבי/90,קטמנדו/62,קולומבו/73,
טוגו/73,אלכסנדריה/52,אקרה/56,ורשה/105,צירך/55,מוסקבה/97,
קייפטאון/54,רהמש/95
מ-:המשרד,תא:080290,זח:1541,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

שלחים

בלמס/מיידי

הנציגויות

עדכון נתונים - שטחים

להלן נתונים המעודכנים עד 4.2.90:

נפגעים

- המספר בסוגריים מתייחס להערות שלאחר הטבלה.

	איו"ש		אזח"ע		סה"כ	
	פצועים	הרוגים	פצועים	הרוגים	פצועים	הרוגים
צה"ל	1036	(1)6	724	2	1760	8
אזרחים	774	(2)11	68		842	11
מקומיים	6334	354	34-3	(3)200	9737	554

(1) חייל אחד נדקר למוות בירושלים (אינו כלול בטבלה).

(2) איתי חמצני, הפעוט שנורה ע"י חיילי צה"ל, נכלל בטבלה.

(3) ל-200 ההרוגים יש להוסיף עוד 2 הרוגים בקציעות .

עצורים - 9557 (נכון ל-6 פברואר 90).

מתוך המספר הכללי של הכלואים

שפוטים - 4231

עצירים (לפני משפט) - 1471

עצירים עד תום ההליכים - 2814

עצורים מינהליים - 1041

נתונים עצורים של שרות בתי הסוהר יועברו בנפרד.

הריסות בתים - (נכון ל7 פברואר 90')

סה"כ: 266

איו"ש - 169

אזח"ע - 97

אטימות בתים

סה"כ: 133

איו'ש - 82

אזח'ע - 51

גירושים

סה'כ: 58

איו'ש - 37

אזח'ע - 21

שימוש בכדורי פלסטיק החל ב-20 יולי 88'

הרוגים מכדורי פלסטיק

125 - 64 איו'ש, 61 אזח'ע

ערבים שנהרגו בידי ערבים

153 (עד ה-31 בדצמבר 1989)

ילדים (עד 14 כולל)

מתוך סה'כ ההרוגים המקומיים - 72.

הסברה/מידע

אש

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזת'ים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,
אירו2,לעמ,ארבל1,פרנ,מזאר,מתאמשטחים

```
W.1'W - 58

WIN.W - 54

1'1IW'D

DO'D: 58

W.1'W - 37

WIN.W - 21

W'WIW CCIII' D700'D DNZ Z-D2 '1F' 88*

DIYA'D ACIII' D700'D

251 - 64 W.1'W, 81 WIN.W

ZZE'D WIWIII I'D' ZZE'D

ISI (WI W-1E IZYZEI 9898)

'CI'D (WI 41 C1YY)

WIF DO'C DDIYA'D DWQYA','D - ZZ.

DOZIDVA'YW

WW

DS: WDN,OWNN,YNW,ADIYW,AICY,AAICY,OAICY,WIQ'W1'D,OXI'D,
OXEW,WO'D,OWE,WXYD,OIN'D,WICZZ,DIICW,OWN,NOEIN,OOI,W.11,
W.IZ,TWA,WICZII,EI1,OIWI,ONWOWN'D
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

20429 תאריך : 26.01.90

** נכנס שמור
**
**
**

חוזם:1,20429
אל:המשרד
יעדים:מצב/1912
מ-:בטחון,נר:602,תא:260190,זח:0820,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:הסברה
נד:@

מיידי/שמור

אל:מעת/הסברה - ים העבירו נא, דובר משה''ח
יועץ רוה''מ לתקשורת , דו''צ.

רע:מתפ''ש, ול''ש רמטכ''ל, ול''ש סגן רמטכ''ל

מאת:איתן הבר, לשכת שר הבטחון.

א'/1356

הנדון: הוצאה אל מחוץ לאיזור של אנשים השוהים בו שלא כדין

א. להלן הצעה לקווי הסברה בנושא שעולה על הפרק בימים האחרונים :

1. המדובר בגירושם של תושבים של מדינות זרות שאינם תושבי יהודה, שומרון וחבל עזה.

2. לפי הכללים החלים על שטחים מוחזקים לאור האמנות ועקרונות המשפט הבינלאומי אין לאף אדם זכות לצאת מן האיזור או להכנס אליו וחופש התנועה מוגבל בכל שטח כאמור.

3. מדינת ישראל העניקה מאז שנת 1967 לפנים משורת הדין ועל-אף כללי המשפט הבינלאומי החלים על שטחים מוחזקים, זכות לביקורים משפחתיים לתושבים שמחוץ לאיזור, לרבות לתושבים של מדינות אויב ערביות. לגישה הומאניטרית זו אין אח ורע בתולדות הכיבושים.

**
**
**
**

4. כלל מקובל הוא על-ידי כל מדינה ריבונית וקל וחומר לגבי שטח מוחזק, שכאשר ניתן רישיון לביקור לתקופה מסוימת, חובה על מי שקיבל את ההיתר או את הויזה לעמוד בתנאים ולסיים את הביקור במועד שנקבע לכך בויזה או בהיתר הביקור.
כמו כן, כלל נקוט הוא בידי כל מדינה שומרת חוק וסדר ציבורי שמי שאיננו מכבד את תנאי אשרת הביקור דואגת המדינה להוציאו מן השטח. יש מדינות שמטילות קנסות ועונשים אחרים בנוסף לגירוש. אין צורך לאמר שבשטח מוחזק, כאשר אין לתושב זר זכות כלשהי להכנס ואף על-פי כן הוא זוכה בהיתר-ביקור לתקופה מוגדרת ח ו ב ה עליו לפנות את האיזור בתום התקופה.

5. המינהל האזרחי הישראלי מגלה אורך רוח ונוקט בפעולות אזהרה כנגד אנשים המסרבים לעזוב את האיזור בעקבות רשיון ביקור. במקרים רבים ניתנו ארכות לשהיה וכאשר אין באלה כדי להועיל דואג הממשל הצבאי לפינויים של תושבים אלה מן האיזור כפי שכל מדינה מתוקנת נוהגת לעשות.

6. סעיפי החוק:
בהתאם לכללי המשפט הבינלאומי, הוכרז כל אחד מין האיזורים כשטח סגור, שהכניסה אליו, היציאה ממנו מהם טעונים היתר. (ראה צו בדבר שטחים סגורים (יהודה והשומרון) (מס' 34), התשכ''ז - 1967 והצו בדבר סגירת האזור (רצועת עזה וצפון סיני) (מס' 144) התשכ''ח - 1968). שהיה באיזורים ללא היתר או בניגוד לתנאי היתר שניתן - לרבות שהיה לאחר שפג תוקף ההיתר - הינה עבירה על פי הצו בדבר הוראות בטחון, הן באזח''ע והן באיו''ש.
על פי סעיף 90 לצו בדבר הוראות בטחון, שחוקק בשני האיזורים, ואשי כל חייל או שוטר להוציא אל מחוץ לאזור אדם הנמצא בו בניגוד להכרזה בדבר שטח סגור, או בניגוד לתנאי ההיתר שניתן בקשר לכך. בנוסף לכך ע''פ הצו בדבר מניעת הסתננות רשאי מפקד צבאי לצוות על גרושו של מסתנן מהאזור, מסתנן - לרבות מי שנכנס כדין ונשאר בו לאחר שפג תוקף רשיונו.

7. הנוהג להוציא אל מחוץ לאיזור אנשים שאינם רשאים לשהות בו מקובל ומתבצע כבר שנים ארוכות, מאז כונן מימשל צבאי ומינהל אזרחי בשטחים (22 שנים). במשך השנים הועברו מישראל מאות אנשים שלא הורשו לשהות כאן.

8. אין בידינו בשלב זה נתונים מדוייקים על מספרי האנשים הללו ואנו מנסים לאסוף מידע בענין זה. עם זאת, חשוב לציין כי חלק מהנשארים בשטחים באו למטרות עבודה.

4. כל פקיד שיש לו 5-7 כללים בתיק הפרטי שלו. יותר קשה
שמו ברור, שכאשר דואג לשלוח כל מכתב שהוכתב על ידו, הוא
בודק שהכתובת שלו נכונה ושהוא לא שכח לצרף את המכתב.
כאן כן, כלל זהב הוא כי יש לו תשובה מיוחדת לכל פקיד.
שם שהכלל פשוט אך הוא אומר שבדרך כלל יותר קל לעשות
את הכול. יש לו תיאוריות מסובכות לזה, אבל אין להתווכח
איתו. אין לכלל הזה שימוש מיוחד, למעט אין שלושה זה יכול
לשמש הוכחה לכך כי כלל 5-7 הוא יותר לפי-קיבול מאשר
ביטוי של 5 ± 2 בדיוק את מה שחיפשו כולם מאחורי.

5. לא כולם מכירים בשמות. אינו יודע כיצד לגרום לאנשים
אחרים לדעת מה הוא רוצה את מה שהוא רוצה שהם יעשו
בדיוק. לפעמים הוא מבקש ממישהו לעשות משהו ולא מסביר
כל מה שהוא מרגיש שהוא יודע ממילא.

6. סיכום :
למרות שכולנו נאשמים בהתנהגות, נדמה כי אחד מכל שלושה
אנשים מוכר, שהיה אז, ל"ע, מוכר מאוד. (אחת ההוראות) (עמ' 34),
(שם) - 1984 יותר ויותר מכירה (ראשון עוד יותר
מ-1) (עמ' 44) משמ"ה - 8891), שהוא הוכיח שכל אחד
יש לו/לה שלוש מיומנות - יכולת שהוא שמר שהוא ניתן
לשימוש - ניתן להיות על ה' יום יותר מדויק בחודש,
השתמש ועוד הוא/היא.
על ה' סיפר לפי יותר מדויק בחודש, שנדמה שהוא/היא,
אחד כל מ"ל מ מיומן שלוש מכיר בכלל שהוא אינו מבקש לו
לכל יכולת שכבר שהוא מיומן, אחת שהוא יכול לשמש
ביותר מדי אחת שהוא/היא. אחת - יכולת ש-
מיכתב לדעת שהוא לא שהוא שכח שהוא/היא.

7. מדוע שהוא לא שלח לו/לה אחד שהוא שהוא שהוא לו
מעולה שהוא שהוא שהוא, אחד כדי ש'שה שהוא. זה לחץ
אחרת שהוא שהוא (עמ' 122 ש'ש). שהוא שהוא מיומן שהוא
אחד שהוא שהוא שהוא שהוא.

8. מ"ש לא יודע שהוא שהוא שלו/לה שהוא על שהוא. אחד
מכל אחד אחד שהוא שהוא מ"ש שהוא אח. עם אחד, אחד יכול
ב' אחד שהוא שהוא שהוא שהוא שהוא.

9. ולבסוף, בזמן האחרון הושעה הענין כולו מטעמים הומניטאריים עד לבירורים נוספים ואולם אין בדעתנו ליזום פרסום בענין ההשעיה כדי שלא לתת ''נשק'' בידי האנשים אשר עדיין שוהים בשטח בניגוד לחוק.

ב. כאמור, לסעיף 9 א י ן ליזום פרסום, ואולם נאשר אמיתותו, אם נישאל.

ב ב ר כ ה

פא

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,רביב,מעת,הסברה,סולטן, מזתים,סייבל,משפט,ו/מרכז,ממד,פזנר

```
dcl: wmn,owmn,rna,wafna,wicf,wafcf,rl'f,wwn,nwafg,oiwai,
oiw'o,o''zf,wweo,rwwfcf,wwf,zjlf
```

8426

תאריך : 11.01.90

יוצא ** שמור

**
**
**

חוזם:1,8426
אל:
אתונה/129,בון/183,בריסל/193,האג/136,לונדון/215,פריס/265,
רומא/171,מרסיי/101,מדריד/137,סינגפור/145,מילנו/109,
גנבה/169,וינה/163,בוקרשט/197,ברן/196,הלסינקי/125,
קופנהגן/181,שטוקהולם/144,ליסבון/138,פרטוריה/124,
בודפשט/143,אוסלו/60,מונטריאול/106,טורונטו/114,אוטבה/121,
לוסאנגלס/134,ניו/453,וש/512,ביירס/256,בוגוטה/194,
ברזיליה/191,גואטמלה/123,לימה/153,מונטבידאו/137,מכסיקו/188,
סנחוזה/121,קיטו/149,קרקס/187,ריו/138,סנטיאגו/154,
סנפאולו/143,ניקוסיה/140,ניירובי/117,אנקרה/114,
איסטנבול/134,קינשאסה/145,קהיר/187,מונרוביה/120,
אבידגאן/106,יאונדה/137,טוקיו/217,קנברה/135,בנגקוק/237,
מנילה/122,הונגקונג/114
מ-:המשרד,תא:110190,זח:1332,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:הסברה
נד:למכניות בלבד

שגיא

401

שמור/מיידי

אל: כל הנציגויות

צווי איסור יציאה מהארץ לפעילי התקוממות מהשטחים.

1. להלן נוסח בו ניתן להשתמש בתשובה לשאלות:-
'שר הפנים ראה צורך בהוצאתו המיידית של הצו לאחר ששוכנע,
עפ'י מידע שהובא בפניו, כי קיים חשש כן ורציני שיציאתם לחוץ
לארץ עלולה לפגוע בבטחון המדינה בכך שהיא תנוצל למפגש עם
גורמים עויינים ולשם קידום מטרותיהם של גורמים אלה.
נוסח זה גם נמסר לכל אחד מהפעילים שיציאתם נאסרה.

2. להלן נייר רקע של מערכת הבטחון, לא לייחוס וציטוט, באותו
נושא:-

הנדון: מניעת פעילים פלסטינים מאיו"ש ואזח"ע מלצאת לקהיר.

כללי -

1. את המניעה הנ"ל יש להסביר עפ"י שתי קבוצות שונות של פעילים שיציאתם נמנעה מן השטחים (אזח"ע + איו"ש) וממזרח ירושלים וזאת לפי הסיווג הבא:

א. קבוצה של פעילי איגודי הפועלים מאיו"ש אזח"ע ומזרח ירושלים.
ב. קבוצה אחרת של פעילים בכירים שאינם חברי איגודים רובם פעילי פת"ח ממזרח ירושלים.

2. פירוט הרקע לגבי קבוצה א' - פעילי האיגודים :-
הבטאון תומך אש"ף (ונתמך אש"ף פת"ח) אל-פג'ר היוצא לאור במזרח ירושלים דיווח אתמול, ה-9 בינואר, בעמודו הראשון את הידיעה הבאה מקהיר (אשר חשפה את מה שהיה ידוע כבר לפני כשבוע בשטחים):
'...אתמול החלו בקהיר פעולות הסימפוזיון המצרי פלסטיני לרגל מלאת 25 שנה ל-אינטילאקה (הערת הכותב: ה'האינטילאקה' - היינו ה'פריצה קדימה' משמעה היחיד והאחד במילון האש'פי הוא -יום יסוד הזרוע ה'צבאית' של הפת"ח שכינוייה 'אל-עאציפה' בתחילת ינואר 1965. ביומני ולוחות השנה המודפסים ע"י אש"ף ופת"ח גם מוסבר כי יום זה נבחר לסמל את ה'אינטילאקה' בהיותו 'יום הפעולה המזויינת הראשונה של הפת"ח באדמות הכבושות' כשהכוונה היא לפעולת הפיגוע במטרה האזרחית - המוביל הארצי).

3. ההודעה ב'אל-פג'ר' ממשיכה ומדווחת כי: '...הכנס יערך בהשתתפות (נציגי) - איגודי הפועלים של מצרים ושל פלסטין - (הכוונה לשטחים - המתרגם) ושל ארגון השיחרור הפלסטיני - אש"ף...'.

4. הידיעה ממשיכה ומדווחת כי - '...הסימפוזיון שימשך יומיים ידון באינתיפאדה באופקים - (הפתוחים בפניה) ובתפקידה של תנועת הפועלים המצרית כלפי הבעייה הפלסטינית.

5. עפ"י הידוע ניסו מספר פעילי איגודי פועלים לצאת לכנס זה בקהיר ויציאתם נמנעה בגללו ואלו הם:
א. מאזח"ע - מחמד קניטה - ראש התאחדות איגודי הפועלים של אזח"ע - המוכר כפעיל פת"ח בכיר ברצועה אשר התכוון להביא עמו לקהיר קבוצה של פעילים אחרים.

ב. מאי"ש - שאהר סעד (משכם) ראש התאחדות הפועלים התומכת (ונתמכת) ע"י פת"ח (יש כידוע עוד שלוש התאחדויות אחרות של כל אחד משאר הפלגים). סעד ניסה להביא עימו את סעיד כנעאן משכם בגלל קשריו של האחרון עם פעילי אש"ף בקהיר.

ג. ממזרח ירושלים - קבוצה של כמה פעילי איגודים תומכי פ'תח ברובם ובהם מחמד דוויכ עדנאן, נטשה צאלח אבו-קטיס וצברי צפדי.

הערות והסברים לגבי מגיעת פעילי האיגודים ומניעת יציאתם:

א. הדווח הגלוי מקהיר (באמצעות שופרו של אש"ף במזרח ירושלים) מדבר בעצם בעד עצמו '...היינו הוא חושף כי כוונת אש"ף היא לנסות ולשתף בפעם הראשונה ובאופן תקדימי - בצורה פומבית פעילי פת"ח בכירים מן ה'פנים' אל תוך כנס פומבי של אש"ף בחו"ל ('בחוץ') כשהם אמורים להצטלם ולנאום לצידם של ראשי אש"ף/פת"ח ואחרים. בהפקת אפקטים תקשורתיים אלה מנסה אש"ף להציג ולהדגים את שליטתו על הפעילים של ה'פנים' וכן כי הם חלק אורגאני מתוך המנגנון הממסדי של אש"ף ב'חוץ'.

ב. בנוסף לאמור הכנס עצמו מאורגן ע"י הפת"ח/אש"ף (ולא רק ע"י המצרים) כאשר התאריך שהוא בא לסמל אותו הוא יום פעולת הטרור הראשונה והבולטת של פת"ח כנגד ישראל - מטרה אזרחית ישראלית כגון המוביל הארצי זאת ניתן לטעון כי הכנס מסמל את המשך התמיכה ב-טרור (אז מה שאש"ף מכנה המאבק המזויין).

ג. מאחר ובכנס עצמו ישתתפו פעילי אש"ף פת"ח בכירים, כולל כאלה שיגיעו במיוחד מתוץ למצרים - הוא עשוי לשמש בנוסף גם ככיסוי טוב למפגשים ולצורך תיאומים אופרטיביים, העברת הנחיות וקבלת כספים בין פעילי 'השטחים' לפעילי אש"ף ב-'חוץ'.

ד. מפגשים מסוג זה לתיאום קבלת והעברת הוראות מן הסוג שקשה לתאם בערוצי המגע האחרים, עשויים להיות מזיקים ביותר בעיקר 'לנוכח' הרקורד הכבד והמרשיע שיש כבר בלאו הכי לפעילי האיגודים בתוך השטחים בשנים האחרונות.
די אם נציין כי פעילי איגודים בכירים רבים הינם כלואי פח"ע לשעבר שישבו שנים בבתי כלא על פעולות טרור. חלק מהם ביצע פעולות טרור באמצעות נשק חם וחומרי נפץ מתוך ובחסות איגודי הפועלים (לדוגמא - ראשי איגוד פועלי הבנין בסלפית - סניף שכם השייכים לארגון שאהר סעד או ראשי איגודי הפועלים של נפת

1. [illegible] - [illegible] (SMCD) [illegible] [illegible]
([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]).

2. [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

א. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

ג'נין (פת'ח) בראשות אמג'ד עבד - אל-האדי אשר יושבים עדיין עתה בכלא על פעולות ירי והטלת רימוני יד או ראשי איגוד הפועלים במזרח ירושלים - (איגוד ה'שרברבים' - פת'ח) היושבים בכלא על הטלת מטעני חבלה במערב ירושלים).

ה. בנוסף לכך היו ועדיין מעורבים פעילי איגודים רבים בשטחים בתמיכה כספית ואחרת בוועדות האלימות (וועדות ההלם והוועדות העממיות) - בעיקר אלה של תנועת ה-'שביבה' התומכת בפת'ח כשהם מתאמים חלק מפעילות זו - חלקם אף הוכנס למעצר מינהלי על רקע זה והבולטים שבהם אף גורשו במשך השנתיים האחרונות.

לאור האמור נראית מניעת יציאת פעילי האיגודים כמוצדקת לחלוטין וזאת הן כדי למנוע את האפקט הסימלי שבמפגש והן כדי למנוע את 'התוצרים' האופרטיביים של המפגש.

הערות לגבי מניעת הקבוצה של פעילי הפלגים הבכירים:
א. כאמור בקבוצה השניה זו שרובה ממזרח ירושלים נכללים אישים כגון פייצל חוסייני (בכיר הפעילים של תומכי פת'ח במזרח ירושלים) זהירה כמאל (חז'ד) וסרי נוסייבה (פת'ח).

ב. לגבי קבוצה זו הצטבר חומר מודיעיני רב ומסווג ביותר. החומר הובא לעיונו של שר הפנים (כידוע מזרח ירושלים אינה בתחום טיפולו של צה'ל - מתפ'ש) ולאחר שעיין בחומר בכובד ראש הוא השתכנע כי יש הצדקה למניעת יציאתם (עפ'י תקנה 6) מחשש לפגיעה בבטחון המדינה.

עד כאן

הסברה/מידע - מז'ת

פא

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים, מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזת'ים,ארב2,מעת,הסברה,ממד,אירו1,אירו2, לעמ,ארב1,מזאר,משפט,מתאמשטחים,עמית460

```
DW

DE: WRN,DWRN,LNS,BRTNS,RTCT,RBTCT,DBTCT,KTG'KT'N,BCT'D,
BTEN,HO'N,BNE,KWTD,BJN'D,MTZTZ,BUN,NOZTN,BDT,H'TJ,H'TZ,
TND,MTCTJ,BJNT,BWBB,BDNDBWDN'D,BO'NDBB
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9774 תאריך : 13.12.89

יוצא בלמס

חוזם:12,9774
אל:
אתונה/134,בון/215,בריסל/201,האג/177,לונדון/255,פריס/359,
רומא/195,מרסי/110,מדריד/163,סינגפור/153,מילנו/136,
גנבה/195,וינה/169,אוסלו/129,בוקרשט/141,ברן/222,
הלסינקי/146,קופנהגן/216,שטוקהולם/162,ליסבון/146,
פרטוריה/156,בודפשט/149,ניקוסיה/147,ניירובי/139,אנקרה/116,
איסטנבול/154,קינשאסה/154,מונרוביה/106,אבידג'אן/105,
יאונדה/144,טוקיו/234,קנברה/140,בנגקוק/244,מונטריאול/108,
טורונטו/118,אוטבה/137,לוסאנגלס/153,ניו/555,וש/496,
בירס/305,בוגוטה/174,ברזיליה/170,גואטמלה/114,לימה/142,
מונטבידאו/126,מכסיקו/189,סנחוזה/113,קיטו/151,קהקס/198,
ריו/136,סנטיאגו/146,סנפאולו/129,הונדורס/108,
סנטודומינגו/101,פנמה/91,קינגסטון/103,להפאז/92,
אסונסיון/108,בוסטון/95,מיאמי/110,שיקגו/91,פרנציסקו/88,
יוסטון/76,אטלנטה/76,פילדלפיה/67,מוסקבה/85
מ-:המשרד,תא:131289,זח:1854,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמס/מיידי

כל הנציגויות

בהמשך למברק עדכון הנתונים בשטחים להלן פרוט האזרחים הישראליים שנהרגו כתוצאה מפעילות חבלנית עד לשעת מתן הלת ההתקוממות (הנתונים הם בנוסף לאלה שהובאו בעדכון הנתונים בשטחים):

8.3.88 - חולית מחבלים השתלטה על אוטובוס בצומת עדורה. נהרגו 3 נוסעים: ויקטור רם, רינה שוצקי, מרים בן יאיר. נפצעו 8 אנשים (פת'ח).

6.4.88 - קבוצת מטיילים מאלון מורה הותקפה באבנים ע'י מקומיים מהכפר ביתא. המאבטחים פתחו באש. מה'ר נהרגה הילדה

תרצה פורת ושני מקומיים. מהאבנים נפצעו כל הילדים שהשתתפו בטיול (15), ושני המאבטחים נפצעו באורח קשה.

2.6.88 - אליעזר שליזינגר, תלמיד ישיבה נורה למוות ע'י יצאנית ערביה בגן סאקר בירושלים. חברו נפצע.

20.6.88 - אלי כהן, תושב שקף בחבל לכיש, נרצח בדקירות סכין בגבו ובמהלומות במכשיר קהה בפניו, בעת שיצא לרסס כרם גפנים בישוב.

3.8.88 - רחל וייס, תושבת מושב שפיר בחבל לכיש. נרצחה בדקירות סכין ע'י 3 תושבי מחנה פליטים ג'בליה, בביתה שבמושב. הרוצחים התכוונו להתגייס לפתח'.

15.8.88 - נמצאה גופתה החרוכה של זיוה גולדובסקי בת 17, תושבת חולון, שהיתה פעילה בקבוצות שמאל. גופתה נמצאה ליד רמאללה.

30.10.88 - בקבוקי תבערה נזרקו על אוטובוס שנסע מטבריה לירושלים בירימו. הבקבוקים התנפצו והתלקחו באוטובוס. רחל וייס ושלושת ילדיה הפעוטים נשרפו למוות. 4 נוסעים נוספים נפצעו. החייל דוד דלרוזה שניסה לחלץ את האם וילדיה נפגע באורח קשה ונפטר בלונדון בדצמבר 88'.

13.12.88 - יעקב פרג תושב הר ברכה (ליד שכם) הותקף ונרצח ע'י ערבי מקומי. בעת שירד לשדות הישוב, המקומי חטף את נשקו, ירה והרג נהג רכב צבאי שעבר במקום ופצע 2 חיילים נוספים שנסעו עמו באורח קל, השניים רדפו אחרי המקומי והרגוהו.

5.1.89 - שמעון אדרי נהג מונית תושב פ'ת, נרצח על רקע חבלני. גופתו נמצאה בצומת יקיר ע'י תושב אריאל הסמוכה.

21.3.89 - ד'ר קורט שלינגר נדקר למוות בת'א ע'י תושב מחנה הפליטים ג'בליה שברצועת עזה. שני אזרחים נוספים נפצעו. הדוקר נורה ונתפס.

3.6.89 - קלמן וורדי (76) וניסים לוי נדקרו למוות ע'י ערבי תושב השטחים בירושלים. שלושה אזרחים נוספים נפצעו באורח בינוני. הדוקר נתפס.

18.6.89 - פרידריך סטיבן רוזנפלד, עולה חדש תושב אריאל נרצח בדקירות סכין ונשקו נגנב. גופתו התגלתה ע'י רועים ערבים 5

ק"מ מכביש תוצה שומרון.

6.7.89 - 13 אזרחים ושלושה חיילים נהרגו ו-25 נפצעו בפיגוע התאבדות ליד קרית טלזסטון בדרך לירושלים, בין ההרוגים 3 תיירים. הפיגוע אירע בעת שאוטובוס מס' 405 שהיה בדרכו מת"א לירושלים, התדרדר לתהום של 30 מטרים לאחר שהמחבל עבד אל-יהאדי סלמן רפאד ע'נאם ג'נים, בן 25, תושב מחנה הפליטים נוצ'יראת שברצועת עזה.

שמות קורבנות האסון:

יצחק נעים בן 47 מחולון
אסתר נעים בת 44 מחולון (אשתו)
פרן ר'יקס בת 17 תיירת מקנדה
פאביאן רזניק בן 25 עולה חדש מארגנטינה.
כנרת כהן בת 15 מירושלים
ד"ר שלי הלפני בת 33 תיירת מקנדה
צרפי מרים בת 40 מירושלים
מרדכי רוזנברג בן 50 משערי תקוה
יעקב שפירא בן 74 מירושלים
שלמה עצמון בן 60 מלוד
נחום מזרחי מת"א
אמיל גו ברמן בן 53, עולה חדש מרוסיה
ריטה לוין בת 39, תיירת מארה"ב נפטרה 18.7.89.
החייל, שמעון דהאן, בן 21 מהרצליה
החיילת, טובה מימון, בת 19 מאור יהודה נפטרה 19.7.89.
החייל, שאול חי צור בן 21 מנתניה.

14.7.89 - זלמן יוסף שליין (64) נדקר למוות בגן יבנה ע"י תושבי עזה, בני 16 וחצי, חברי ועדה עממית בשכונת סג'עייה בעזה. הרצח בוצע על רקע לאומני ותוכנן מראש.

31.8.89 - גדעון זקן (34) נפטר מכוויותיו לאחר שנכווה באורח קשה מבקבוק תבערה שהושלך על מכונית של עובדי מחלקת המיסים במינהל האזרחי ברמאללה (14 אוגוסט). בפיגוע נפצע אזרח נוסף באורח קשה ושניים אחרים באורח קל.

7.9.89 - מיכאל אשטמקר, 38, נרצח באתר הבנייה של בנין האופרה בת"א ע"י תושב רמאללה. גופתו הושחתה והוסתרה בתוך צינור שהיה שקוע באדמה.

הערת מדור מידע: ארועים כדוגמת רצח הפרופ' שטרן בעמק המצלבה

בירושלים לא נמנו כאן - כיון שהנושא בחקירה וטרם הוכחה זיקת הרוצחים אם פלילית או על רקע לאומני'. סה"כ נהרגו 37 איש כתוצאה מפח"ע, מהם 3 פעוטות וילדה.

הסברה/מידע

יכ

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים, מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1, אירו2,לעמ,ארבל1,פרנ,מזאר,מתאמשטחים

משרד החוץ

מחלקת ההסברה

שלח"ם

ירושלים, א' בטבת תש"ן
29 בדצמבר 1989

א ל ה נ צ י ג ו י ו ת

<u>ילדים כמשתתפים באינתיפדה</u>

במענה לתלונות והאשמות על פגיעות בילדים במהלך דיכוי מהומות ביהודה, שומרון ועזה, הכין משרד המשפטים את מכתב התשובה המצ"ב.

תוכלו להעזר בו אם וכאשר הנושא עולה במקומותיכם.

220/29.12.89/3.08.091(3.08.095)

STATE OF ISRAEL
MINISTRY OF JUSTICE

Salah-a-Din Street, 29
P.O. Box 1087
91010 Jerusalem

Telephone 02-708511
Facsimile 02-869473

Jerusalem,
November 26, 1989

Children As Participants in the Intifida

I. The First Line of Offense

"Every child must carry the stone and throw it at the occupier. The Molotov cocktail heroes of all ages must burn a fire in the face of the enemy and fight him face-to-face." [From a flyer distributed by the Palestine Liberation Organization ("PLO") operatives in February 1989.]

It is unquestionably a tragedy when children fall victim to the *intifada*, but the blame for this tragedy does not rest with the Israeli security forces. The unfortunate reality is that children, often as young as seven years old, man the *intifada's* first line of offense. They are called upon by the *intifada's* leaders to begin riots, throw stones, and stand between adult rioters and Israeli soldiers. As a result, many photographs of the uprising show children in the front line of the disturbances when the Israel Defense Forces ("IDF") arrive to restore order. Daoud Kuttab, a Palestinian journalist, documented this phenomenon in his article, "A Profile of the Stonethrowers". Mr. Kuttab states that

> ...when the danger alarm is sounded the young people of the neighborhood divide into three teams. The first is composed of lookouts....the second team is basically defensive in nature; its main task is to cover the offensive team.....the offensive team, neighborhood leaders say, are made up of the quickest and most courageous. After advancing to the Israeli position and throwing stones, the defensive team goes into action to cover the retreating youths. When the offensive team starts to retreat, it is the job of the defensive team to throw a barrage of stones at the soldiers. (D. Kuttab, "A Profile of the Stonethrowers", (17 *Journal of Palestine Studies,* 15, 16-17 (Spring 1988))

If such are the aims and tactics of the Arab leadership, how can the blame for the tragedy be laid at the feet of the IDF? The similarity between these dangerous activities and more familiar children's games is not coincidental: the Arab leadership has discovered how to channel their children's energies into the uprising effort. Children of all ages are recruited by the PLO and extremist Islamic elements to participate in the street violence: they roll tires into the road and set them aflame; they make roadblocks out of boulders and they throw stones and other dangerous objects at Israeli civilians and soldiers. Some have claimed that rock-throwing is purely a symbolic act, yet it often causes injury and sometimes death. Victims have suffered skull fractures, paralysis, blindness and disfigurement. For example, some time ago a rock hurled by an Arab through a car windshield crushed the skull of Esther Ohana, a 20-year-old woman. She died after two weeks in a coma. Recently, Palestinians stoned a car they mistook for a Jewish-owned vehicle and fatally injured Rada Isa Skiman, a 14-year-old Arab girl.

The children are recruited and organized by Arab leaders. Mr. Kuttab describes the role of these leaders as follows: "They are in contact with observers on the hillsides and high houses and they help determine which cars are to be attacked and which are to be let go." They also have knowledge of the different types of weapons used by the IDF soldiers, and relay this information to the youth throwing the stones. "When rubber bullets are used, the leaders scream: 'Don't worry. They are shooting *al fadi*, which means, roughly, 'empty' or 'blank.' When the soldiers shoot real bullets, the leaders shout that the soldiers are firing *al malan*, meaning 'full' or 'the real thing'." (*Id.*, at 19-20.)

International law forbids the use of civilians as shields in order to impede military operations (See, e.g., Article 28 of the Fourth Geneva Convention of 1949). Jean Pictet, in the Official Red Cross Commentary on Article 28, notes that the use of civilians as shields has been condemned as cruel and barbaric. By analogy, terrorist groups which place their operational headquarters in civilian areas, as the PLO has done in Lebanon, have been criticized. Furthermore, Article 38 of the unanimously adopted United Nations Convention on the Rights of the Child (1989) condemns the recruitment and involvement of children under 15 years old in hostilities and armed conflicts. Since the outset, the *intifada* has exploited children by placing them in harm's way. Thus it is the inciters and not the IDF, who must ultimately be held responsible for the injury and death of rioting children.

II. Arrest and Detention of Minors

Since the 1967 war, Arab minors living in the administered areas have been a major recruitment target of the PLO and other organizations which plan sabotage and terror against the Israeli population. In response to this problem, the military government of the administered areas enacted the Order Regarding the Trial of Young Offenders, a measure designed to temper the need to prosecute youths suspected of security and terrorist offenses with consideration for the ages of these suspects. Some of the key provisions of this law are as follows:

* A minor under the age of 12 may not be arrested or criminally charged. (In comparison, in Egypt and Jordan the age of criminal responsibility is 9.)
* A minor between the ages of 12 and 13 may be tried for a criminal offense, but may not be sentenced to more than six months of detention. A minor between the ages of 14 and 15 may not be sentenced to more than one year of detention unless the crime is punishable by a maximum of more than five years' incarceration for adults.
* Minor detainees are to be housed separately from adults.
* A court sentencing a minor must take into account the age of the minor at the time of the offense.

In practice, the security forces are often more lenient in dealing with minors than the law permits. IDF Legal Advisors are consulted whenever a minor under 14 is arrested and charged with a criminal act. These arrests occur only in exceptional situations, such as when a minor is involved in terrorist activities. According to reports issued by the Sub-Committee of the Israeli Branch of the Geneva-based Defense for Children International, no child under the age of 14 was found in any detention center during visits by the Sub-Committee in January and February 1988 and May and November 1989. Moreover, this Sub-Committee noted that, according to information it had received from the military authorities, there are no children under 12 held in any Israeli detention centers.

The security forces attempt to avoid administrative detention of minors, even in cases where international or local law mandates this preventative procedure. As with all suspects, children are only placed under administrative detention in special circumstances, such as when they threaten the lives of witnesses to terror attacks. Before a detention order is issued, there must be evidence from two or more reliable sources that the individual is engaged in illegal acts involving direct danger to state security or to the lives of innocent people. Each case must be reviewed on its merits by legal counsel.

III. Schools

Since the beginning of Israeli administration in 1967, many existing government-funded schools have been renovated, and new buildings have been constructed. In 1967, 56 percent of the eligible children in the administered areas attended school. Due largely to governmental efforts, by 1986 this figure had risen to 87 percent, an increase of 102 percent in the number of children enrolled. To accommodate this growth, there has been a 90 percent increase in the number of teachers. More than

45 new schools with 1066 classrooms have been opened in the administered areas over the past 22 years. In addition, there are also private educational institutions and United Nations Relief and Works Agency sponsored schools for the children living in refugee camps.

In recent years, schools in the areas have become centers for PLO and extremist Islamic activity and meeting places for students actively involved in *intifada* violence. In fact, at times the schools have become recruitment centers for willing or unwilling participants. PLO extremists have entered classrooms and forced pupils out into the streets to participate in riots. Students and teachers who refused have been attacked. As a result, the Israeli government has temporarily closed schools which have ceased to act as centers for education. Given the interest Israel has in improving and enhancing the educational system in the areas, the closing of schools should not be viewed as mere punishment and was not intended as such. Some facilities were re-opened but subsequent renewal of the violence forced re-closure of those schools. Nevertheless, the government of Israel recently made still another good-faith effort and re-opened the schools that had been temporarily closed.

IV. The Use of Force by the IDF

According to international law, in particular Article 43 of The Hague Regulations (1907), Israel is obliged to ensure public order and security in the administered areas. This obligation is for the benefit of the local population. The applicable local laws also empower the IDF to maintain public order and security. Israel is therefore required to take necessary security measures in response to the widespread rioting that has characterized the *intifada*.

The IDF makes every possible effort to avoid inflicting casualties in the administered areas. The IDF follows strict rules restricting the use of live ammunition and has enforced directives aimed at ensuring a high standard of riot control conduct by soldiers serving in the areas. Under IDF regulations, soldiers are prohibited from opening fire with live ammunition unless (1) they are fired upon; (2) they are in a situation where despite verbal warnings there remains an immediate danger to their lives or the lives of civilians; or (3) they are apprehending an escaping suspect who is believed to have committed a serious crime. Firing into a crowd is never permitted.

Every effort is made to avoid unnecessary injury. To limit the circumstances in which live ammunition is employed, soldiers use plastic bullets to disperse violent riots characterized by the large-scale throwing of stones and other objects. Only officers and non-commissioned officers who have undergone special training may use plastic bullets, which generally cause less serious injuries and are significantly less life-threatening than live ammunition. Training includes safety provisions regarding the minimum firing distance, the mandatory use of warning shots in the air and the necessity to aim only below the knee, and at clear targets. Medical assistance must be made available to all individuals injured by plastic bullets. Every use of plastic bullets is reported to, and investigated by, the command echelon.

Use of physical force is also regulated. A February 1988 dispatch to all IDF commanders from the Chief of Staff specifically forbids:

a) use of force as a means of punishment;
b) use of force after the need for it had elapsed;
c) inflicting blows to the head or other sensitive parts of the body;
d) brutal, humiliating or degrading steps against the local population; and
e) willful damage to property.

Under these orders, individual soldiers' use of live ammunition, plastic bullets, and physical force is strictly limited. Soldiers who act contrary to these directives are investigated and court-martialled or subjected to disciplinary punishment. The Israeli judiciary - both military and civilian - takes a very firm stance against IDF soldiers who mistreat the local population, children and adults alike. An unfortunate reality is that because of the children's stature and their frontal position during public disturbances, they sometimes suffer injury from bullets fired at the legs of adult rioters who are endangering the lives of civilians or IDF soldiers. The force employed in response to Palestinian children's actions is not indiscriminate, is not intended to injure the youths, and is not retaliatory. Rather, the goal is to restore normal civilian life in the territories.

V. Safeguards in the Use of Tear-Gas

Media and public attention has been focused on Israel's use of tear-gas. Much of this coverage is replete with errors and unfounded medical assumptions. Tear-gas is not used arbitrarily. Its use is governed by strict IDF regulations. It is not fired into homes, mosques or schools, except in an effort to force rioters out of buildings where they have hidden after violently attacking IDF soldiers or civilians. Soldiers fire tear-gas only above rioters' heads and they are forbidden to use it in areas where those present cannot exit quickly.

All the directors of public health institutions, hospitals and emergency rooms in the administered areas have received directives from the Ministry of Health concerning the appropriate treatment of tear-gas exposure.

A study conducted by Dr. Maurice Rogev, and released while he was Director of the Israel National Institute of Legal Medicine at Abu Kabir, addresses the medical effects of tear-gas on the population. After surveying the medical literature worldwide, he concluded that there are no confirmed reports of human deaths caused by CS tear-gas (the only type that Israel uses). Since its invention in 1928, CS tear-gas has been widely used by police and military forces throughout the world. Presumably had deaths occurred this would be well documented.

VI. Conclusions

Israeli society revolves around the family and Israel has always placed high priority on improving the lives of children. Consequently, Israel is distressed that children have been caught up in the violence of this uprising. Regardless of the current strife, the welfare of children constitutes a supreme value of the State of Israel, one which applies equally in the State and in the administered areas.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9930 תאריך : 13.11.89

יוצא בלמס

חוזם:11,9930
אל:
אתונה/159,בון/221,בריסל/230,האג/187,לונדון/260,פריס/385,
רומא/208,מרסי/98,מדריד/173,סינגפור/148,מילנו/121,
גנבה/182,וינה/199,אוסלו/122,בוקרשט/130,ברן/222,
הלסינקי/158,קופנהגן/223,שטוקהולם/162,ליסבון/159,
פרטוריה/140,בודפשט/164,מונטריאול/105,טורונטו/124,
אוטבה/144,לוסאנגלס/148,ני/614,וש/473,ביירס/332,
בוגוטה/165,ברזיליה/198,גואטמלה/140,לימה/181,מונטבידאו/158,
מכסיקו/187,סנחוזה/131,קיטו/171,קרקס/213,ריו/142,
סנטיאגו/175,סנפאולו/146,ניקוסיה/139,ניירובי/134,אנקרה/130,
איסטנבול/160,קינשאסה/146,מונרוביה/116,אבידג'אן/116,
יאונדה/153,טוקיו/260,קנברה/143,בנגקוק/280,מנמת/185
מ-:המשרד,תא:131189,זח:1711,דח:ר,סג:בל
תח:@ גס:מזתים
נד:@

בלמס/רגיל

אל: תפוצת תדרוך מדיני שבועי.

מאפייני השבוע בעתונות השטחים: (חומר רקע)

להלן מאפייני התקשורת (יומונים ושבועונים) במזרח ירושלים במהלך השבוע האחרון כמימד נוסף להבהרת הנעשה בשטחים.

א.התהליך המדיני - בתחום זה התמקדו מאמרי המערכת בעתוני מזרח ירושלים בארבעה נושאים מרכזיים:

1. תוכנית בייקר - רוב העתונים סקפטים לגבי קבלת התוכנית ע'י ישראל ומציגים זאת כשילוב בין 'הלאו' המסורתי של רה'מ שמיר לבין 'כן' מעורפל ומותנה בהבהרות ערב נסיעתו לארה'ב ופגישתו עם הנשיא בוש. על רק התחבטות אש'פ בגיבוש תשובה סופית לתכנית בייק טוען השבועון 'אלביאדר אלסיאסי' כי הסכסוך הפלסטיני

- ישראלי נכנס עתה לשלב חדש הנקרא 'מלחמת הערבויות', לאחר שהסתיימה 'מלחמת הנקודות'. ב'אלנהאר' (8) מאמר אופטימי יותר הקובע כי שה'ח ביקר הצליח בסופו של דבר לשכנע את רה'מ שמיר לקבל את עקרון המו'מ עם הפלסטינים, ולפיכך שנות ה-90 מבשרות תחילת הדיאלוג והשכנת שלום.

2. הווטו האמריקני במועבי'ט - כל העתונים מביעים מורת רוח מהווטו האמר' וקובעים כי 'דאגת' ארה'ב לזכויות הפלסטינים אינה חורגת מגדר 'מילים יפות' כשתרגומן המעשי הינו השמוש בזכות הווטו.

3. הצהרות שה'ח ארנס ביפן - מאמרי המערכת בעתוני סוף השבוע מתייחסים להצהרותיו של שה'ח ארנס ביפן המעידות לדעתם על מבוכת ישראל מול השגי אש'פ בזירה הבינ'ל.

4. לקואת ביקור שרי החוץ של צרפת ספרד ואירלנד באיזור מועלית קריאה לקהיליה האירופית לגלות פעלתנות רבה יותר בתהום המדיני.

ב. הבחירות בירדן
עתוני מזרח ירושלים הציגו ההחלטה לקיום בחירות לפרלמנט בירדן כנצחון הדמוקרטיה וכהוכחה לכך שישראל אינה 'אי-בודד' של דמוקרטיה ים של מדינות דיקטטוריות. 'אלנאהר' (9) מציין שתושבי השטחים אף חשים ב'קנאה' נוכח מימוש החופש והדמוקרטיה בירדן ומביע תקווה שיגיע יום כזה גם עבור תושבי השטחים.

אשו לניתוח תוצאות הבחירות - רוב העתונים נמנעים לפי שעה מהבעת דעות עצמאיות ומעדיפים לצטט 'גורמים ירדניים' ללא אזכור שמם. הכותרת הראשית ב'אלקדס' (10) מציגה את תוצאות הבחירות כ'רעידת אדמה'. השינוי המרכזי בהרכב החדש בפרלמנט מצביע לדעת העתון על ירידת כוחם של מנהיגי השבטים והנכבדים המסורתיים והקשישים ועליית כוחם של הצעירים.

הצלחת 'האחים המוסלמים' מוסברת בארגון היעיל שלהם ובהעלאת סיסמאות כלכליות לצד הימנעות המעמד הבורגני בעמאן ובערים הגדולות מהצבעה, בסיכומו של דבר מועלית ההערכה כי פעילות האופוזיציה בפרלמנט תהיה מוגבלת, שכן ישנם נציגים מקרב 'האחים המוסלמים' התומכים בממשלה ומתנגדים לעמדות קיצוניות כמו הקריאה לג'יהאד

או סרוב לתהליך השלום. 'אלנהאר' (11) תמהה על הגישה הקובעת כי נצחון החוגים האיסלאמיסטים פירושו התמוטטות המשטר בירדן. משטר שבטוח בעצמו אינו חושש מאלה שזוכים. כל הזרמים הפוליטיים שנכנסו לפרלמנט חשים שחובתם להגן על המשטר.

ג.כלכלה

1. אי עמידה באיסורים כלכליים - במדור הערה ב'אלשעב' (10) מובעת קובלנה על כך שבשיא פיתוח 'תעשיה מקומית' וייצור מוצרים לאומיים - המתחילים להתחרות בתעשיה הלאומית, ישנם גורמים שאינם מהססים להכניס סחורות ישראליות המיוצרות בבתי חרושת בחיפה, ת'א או ר'ג ולהדביק עליהן מדבקות הנושאות את השם 'תעשיה מקומית' 'ובכך הרי אנו מרמים את עצמנו'.

2. במאמר בשבועון 'אלאסבוע אלג'דיד' התיחסות לבעית השמועות המסתובבות ברחוב כמו למשל ירידת ערך הדינאר הירדני ואשר לבסוף מצליחות להגשים את עצמן מבלי שתהיה לכך סיבה כלכלית.

מז'ת 2

פא

תפ: רהמ,ממהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רם,אמן,הסברה,מעת, משב,תרבות,אכב,כלכליתא',כלכליתב',טקס,קונס,הדרכה,מחע,מקצב, ארבל1,משפט,פרנ,מאור,אוקיאניה,מצרים,מצפא,אסיה,אמלט,מזחים, ארבל2,אירל1,אירל2,מאפ,מתאמשטחים,לוברני,עמית460,מזאר

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך: 16.10.89 15000

בלמס נכנס

חוזם:10,15000
אל:המשרד
יעדים:מצב/937,לעם/6
מ-:רומא,נר:142,תא:161089,זח:1500,דח:ר,סג:בל
תח:@ גס:מזתים
נד:@

בלמס/רגיל

אל:מז''ת 2

דע:הקונכל מילנו (נר 196 בנפרד) , הסברה

מאת:רומא-עתונות

לש-113

קריאה לעזרת האפיפיור מטעם בית-סאחור

1. ביומוני איטליה (16/10) ''קריאה דחופה לעזרה'' שלתושבי בית סאחור המופנית לאפיפיור המתבקש על-ידם לדאוג ולהעבירה גם לנשיא בוש.

2. הקריאה הכוללת תיאורים קשים על מצבה של העירה ושל תושביה הנוצרים, הועברה לכתב סוכנות הידיעות האיטלקית אנס''א שנפגש עם מספר תושבים שהצליחו לחמוק מהמצור שמטיל צה''ל על העירה מאז ה-20 בספטמבר ולהגיע לבית לחם הסמוכה.

3. כותרות לדוגמא:
'' וויטילה ובוש עשו משהו כדי להביא שלום לשטחים''
IL GIRONALE
'' פלשתינאים נצורים פונים לאיטליה''(CORRIERE)
'' קריאה לאפיפיור:הצבא הישראלי רוצה להרעיב את בית סאחור כדי לשבור את העיר'' (UNITA).

```
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
```

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]
[illegible]

2. [illegible]
[illegible]

3. [illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

'' ALAMO הקטנה'' של הפלשתינאים משועת לאפיפיור''
(GIORNO)

גמז1

אק

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,אירו1,אירו2,רביב,מעת,
הסברה,סייבל,משפט,סולטן,מזתים,ר/מרכז,ממד,כנסיות,בנצור,מצפא,
מתאמשטחים,פזנר

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 03.10.89 1872/

בלמס יוצא

חוזם:10,1872
אל:וש/93,נ'/122,אטלנטה/12,בוסטון/16,יוסטון/17,מ'יאמי/20,
שיקגו/22,פרנציסקו/14,פילדלפיה/16,לוסאנגלס/29,לונדון/45,
פריס/61,בון/36,רומא/37,מילנו/21,האג/36,בריסל/53,אוטבה/24,
מונטריאול/29,טורונטו/20,שטוקהולם/31,מדריד/30,אתונה/26,
קופנהגן/46,ברן/35,וינה/28,אוסלו/18,הלסינקי/29,גנבה/35,
ליסבון/23,טוקיו/44,בירס/46,מכסיקו/32
מ-:המשרד,תא:031089,זח:1845,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמס/מיידי

בהול - ניו-יורק - עבור פמליית שה'ח

הנציגויות

סיור כתבי החוץ באיו'ש כאורחי ססו'ת

להלן מדובר צה'ל לידיעתכם:

בתאריך 3 אוקטובר 89' אירגנה סוכנות הסעד והתעסוקה של האו'ם לפליטי פלסטין - UNRWA סיור לאיגוד כתבי החוץ בישראל, למחנות הפליטים בשומרון. הסיור אורגן לכ-45 כתבים וצלמים, באוטובוס אחד, למחנות הפליטים פרעה, ג'נין וטול כרם.

סיור זה לא תואם עם גורמי צה'ל. בשיחה לא רשמית של נציג איגוד כתבי החוץ בישראל עם נציג דובר צה'ל ערב הסיור, ביקש הפונה לוודא כי הסיור יתנהל כמתוכנן. לפונה הובהר כי ההחלטה לגבי סגירת שטח נתונה בידי המפקד הצבאי בשטח, ע'פי השיקולים המבצעיים בכל רגע ורגע ולכן לא ניתן להבטיח מראש, גישה חופשית לאתרי הסיור.

עקב תסיסה, פעילות אלימה ומצב של חוסר שקט קבוע השורר במחנות פליטים אלה ואחרים בשומרון בתקופה האחרונה, החליט צה"ל להטיל סגר על מחנות אלה. כתוצאה מכך נמנע מעבר העיתונאים במסלול שתיכננו. מנסיון צה"ל בעבר, אנו למדים כי מספר כה רב של עיתונאים המתייצב במחנה פליטים, אשר בו כאמור האוירה מתוחה בלאו הכי, גורם מיד לתסיסה וליבוי יצרים המתפתחים לגילויי אלימות קשים.

זאת ועוד, תמוה בעינינו כי סוס"ת, המקיימת מערכת יחסים הדוקה ויומיומית עם צה"ל והמינהל האזרחי, לא ידעה ואף לא תאמה סיור זה עם גורמי צה"ל ו/או המינהל האזרחי בשטח, במיוחד לנוכח המתח והרגישות השוררים במחנות הפליטים ואשר גורמי סוס"ת מודעים להם היטב. אין זה מקובל שארגון שיעודו ומשימותיו הלגיטימיים, בארץ ובעולם, הוא סיעוד פליטים, הופך סוכנות ליחסי ציבור ולדוברות לתושבי מחנות הפליטים.

במהלך חודשי ההתקוממות איפשר דובר צה"ל לכתבי החוץ, במאות יהם, לסקר את האירועים, תוך מתן חופש תנועה וגישה למוקדי האירועים. יחד עם זאת, שיקולים מבצעיים ובטחוניים מכתיבים סגירת שטח/איזור באופן זמני, בפני כל גורם שאינו תושב האיזור. יחידת דובר צה"ל תמשיך לקיים מדיניות ליברלית לגבי סיקור עיתונאי ביהודה, שומרון וחבל עזה, אולם לא תאפשר ניצולה לליבוי יצרים ופגיעה בסדר הציבורי.

הסברה/מידע

יא

אש

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים, מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארב2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אי1, אי2,אי3,לעמ,ארב1,פרנ

משרד החוץ-מחלקת הקשר

19674 תאריך: 24.08.89

יוצא בלמס

חוזם:8,19674
אל:
אתונה/299,בון/496,בריסל/380,האג/341,לונדון/447,פריס/756,
רומא/387,מרסי/243,מדריד/404,סינגפור/280,מילנו/256,
ניקוסיה/258,ניירובי/313,אנקרה/269,איסטנבול/324,
קינשאסה/360,מונרוביה/231,אבידג'אן/251,יאונדה/289,טוקיו/488,
קנברה/284,בנגקוק/450,הונדורס/242,טלבדור/235,
סנטודומינגו/238,פנמה/190,קינגסטון/190,להפאז/248,
אסונסיון/213,בוסטון/222,מיאמי/242,שיקגו/219,פרנציסקו/198,
יוסטון/204,אטלנטה/177,פילדלפיה/198,מונטריאול/261,
טורונטו/251,אוטבה/294,לוסאנגלס/299,ני/1006,וש/1048,
ביירס/673,בוגוטה/387,ברזיליה/432,גואטמלה/289,לימה/365,
מונטבידאו/262,מכסיקו/407,סנחוזה/284,קיטו/358,קרקס/413,
ריו/310,סנטיאגו/371,סנפאולו/340,לילונגווה/199,מבבנה/190,
פיג'י/216,סידני/200,וולינגטון/188,בומבי/205,קטמנדו/202,
הונגקונג/272,מנילה/268,קולומבו/203,טוגו/184,אלכסנדריה/157,
אקרה/197,ורשה/275,צירין/181,גנבה/471,וינה/350,אוסלו/263,
בוקרשט/256,ברן/531,הלסינקי/282,קופנהגן/402,שטוקהולם/320,
ליסבון/317,פרטוריה/288,רנגון/105,בודפשט/234
מ-:המשרד,תא:240889,זח:2024,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

שלחו

בלמס/מיידי

אל: כל הנציגויות

1. להלן מ'קול ישראל' (חדשות השעה 14:00):

בג'צ אישר את החלטתו של אלוף פיקוד המרכז לגרש ארבעה ממנהיגי ההתקוממות בשטחים. השופטים אומרים בהחלטתם כי התרשמו כי אלוף הפיקוד החליט לגרשם רק לאחר ששוכנע כי הגירוש חיוני לבטחון. ארבעת המועמדים לגירוש הם: מחמוד אל-מתור, אעויד מעל, מג'יד לאבאדי וד"ר תיאסיר ערורי.

2. במצורף ביבליוגרפיות של המועמדים לגירוש שקיבלו את הצווים ב-8/88.

3. לשימושכם במידה והנושא יעלה.

MAHMOUD 'A MATOUR (EL BIRA)

BORN IN 1950, MATOUR WAS EMPLOYED AS A LECTURER AT EL-BIRA NURSING COLLEGE. HE IS A SENIOR FATAH ACTIVIST, WAS RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION OF FATAH IN THE TERRITORIES AND WAS CHAIRMAN OF THE FATAH COMMITTEE OF RAMALLAH. IN HIS CAPACITY AS THE FATAH LEADER RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION HE COORDINATED ACTIVITIES WITH OTHER REGIONS,TOOK CHARGE OF LARGE SUMS OF MONEY DESTINED, AMONG OTHER THINGS, TO FUND EXPENSES RELATED TO THE PRINTING OF SUBVERSIVE AND INFLAMMATORY PAMPHLETS DISTRIBUTED DURING THE UPRISING. HE TRANSMITTED DISPATCHES TO TERRORIST ACTIVISTS IN JUDEA AND SAMARIA WHICH INCLUDED DIRECTIVES FOR ATTACKS AND SITUATION REPORTS REGARDING ACTIVITY IN THE REGION. HE WAS ALSO RESPONSIBLE FOR OPERATING FATAH ACTIVISTS IN THE POPULAR COMMITTEES OF THE RAMALLAH AREA.

'OUDA MA'ALI (KAFR NA'AMA)

BORN IN 1958, MA'ALI IS A SENIOR DEMOCRATIC FRONT ACTIVIST IN RAMALLAH AREA. HE WAS DETAINED FOR QUESTIONING IN NOVEMBER 1982, INDICTED FOR MEMBERSHIP AND ACTIVITY IN AN ILLEGAL ORGANIZATION, TRIED, CONVICTED, AND SENTENCED TO 3 YEARS IMPRISONMENT,OF WHICH 2 YEARS WERE SUSPENDED. IN THE PAST FEW MONTHS MA'ALI HAS BEEN A PROMINENT FIGURE IN THE DISTURBANCES IN THE RAMALLAH AND JERUSALEM AREA, DIRECTING YOUTHS TO VIOLENT ACTIVITIES AGAINST ARMY AND POLICE FORCES, INSTIGATING AND DIRECTING ATTACKS ON THOSE SUSPECTED OF 'COLLABORATION', AND RECRUITING YOUTHS FOR THE DEMOCRATIC FRONT AND ITS SUBORDINATE ORGANIZATIONS. HE WAS ARRESTED IN JULY 1988 IN CONNECTION WITH THE VIOLENT ACTIVITIES OF THE DEMOCRATIC FRONT AND THE

MAHMOUD 'A MATOUR (EL BIRA)

BORN IN 1950, MATOUR WAS EMPLOYED AS A LECTURER AT EL-BIRA NURSING COLLEGE. HE IS A SENIOR FATAH ACTIVIST, WAS RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION OF FATAH IN THE TERRITORIES AND WAS CHAIRMAN OF THE FATAH COMMITTEE OF RAMALLAH. IN HIS CAPACITY AS THE FATAH LEADER RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION HE COORDINATED ACTIVITIES WITH OTHER REGIONS, TOOK CHARGE OF LARGE SUMS OF MONEY DESTINED, AMONG OTHER THINGS, TO FUND EXPENSES RELATED TO THE PRINTING OF SUBVERSIVE AND INFLAMMATORY PAMPHLETS DISTRIBUTED DURING THE UPRISING. HE TRANSMITTED DISPATCHES TO TERRORIST ACTIVISTS IN JUDEA AND SAMARIA WHICH INCLUDED DIRECTIVES FOR ATTACKS AND SITUATION REPORTS REGARDING ACTIVITY IN THE REGION. HE WAS ALSO RESPONSIBLE FOR OPERATING FATAH ACTIVISTS IN THE POPULAR COMMITTEES OF THE RAMALLAH AREA.

'JUDA MA ALI (KAFR MA'ANAS)

BORN IN 1954, MA'ALI IS A SENIOR DEMOCRATIC FRONT ACTIVIST IN RAMALLAH AREA. HE WAS DETAINED FOR QUESTIONING IN NOVEMBER 1982, INDICTED FOR MEMBERSHIP AND ACTIVITY IN AN ILLEGAL ORGANIZATION, TRIED, CONVICTED, AND SENTENCED TO 3 YEARS IMPRISONMENT, OF WHICH 2 YEARS WERE SUSPENDED. IN THE PAST FEW MONTHS MA'ALI HAS BEEN A PROMINENT FIGURE IN THE DISTURBANCES IN THE RAMALLAH AND JERUSALEM AREA. DIRECTING YOUTHS TO VIOLENT ACTIVITIES AGAINST ARMY AND POLICE FORCES, INSTIGATING AND DIRECTING ATTACKS ON THOSE SUSPECTED OF 'COLLABORATION', AND RECRUITING YOUTHS FOR THE DEMOCRATIC FRONT AND ITS SUBORDINATE ORGANIZATIONS. HE WAS ARRESTED IN JULY 1988 IN CONNECTION WITH THE VIOLENT ACTIVITIES OF THE DEMOCRATIC FRONT, AND THE

OPERATION OF POPULAR COMMITTEES.

MAJAD LABDI (ABU DIS)

BORN IN 1960, LABDI IS A SENIOR DEMOCRATIC FRONT ACTIVIST. HE WAS FIRST ARRESTED 1981, CHARGED WITH MEMBERSHIP IN THE FRONT, TRIED, AND SENTENCED TO 30 MONTHS IMPRISONMENT, 15 OF WHICH WERE SUSPENDED. AS A RESULT OF HIS CONTINUING ACTIVITIES, HE WAS PLACED UNDER ADMINISTRATIVE DETENTION FOR 6 MONTHS IN OCTOBER 1985. HE WAS ISSUED WITH AN ORDER RESTRICTING HIS MOVEMENTS IN JULY 1986 WHICH WAS EXTENDED TWICE UNTIL JULY 1987. DESPITE THESE MEASURES, LABDI CONTINUED HIS ACTIVITIES IN THE DEMOCRATIC FRONT, AND ACTED AS A FRONT OPERATIVE THROUGHOUT THE UPRISING. HE WAS ARRESTED IN A DEMOCRATIC FRONT 'SAFE HOUSE' IN BIR NAGALLAH ON 18 JULY 1988. A SEARCH REVEALED DOZENS OF DOCUMENTS INDICATING HIS ACTIVITIES ON BEHALF OF THE DEMOCRATIC FRONT, AND HIS INVOLVEMENT WITH THE ACTIVITIES OF POPULAR COMMITTEES.

TAYSER 'AROURI (EL BIRA)

BORN IN 1945, 'AROURI COMES FROM BATHAM VILLAGE IN THE RAMALLAH REGION, AND CURRENTLY RESIDES IN EL BIRA. HE HELD A POSITION AS LECTURER AT BIR ZEIT UNIVERSITY. HE RETURNED IN 1972 THROUGH THE REUNIFICATION OF FAMILIES PROGRAM AFTER STUDYING FIVE YEARS IN THE SOVIET UNION. HE BECAME A SENIOR ACTIVIST OF THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY, AND HAS BEEN A MEMBER, SINCE THE LATE 1970'S, OF THE PARTY'S RAMALLAH REGIONAL COMMITTEE. HE WAS RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION, AND SERVED, AMONG OTHER ROLES, AS A MEMBER OF THE PARTY'S CENTRAL COMMITTEE. SINCE 1974, HE HAD BEEN ARRESTED A NUMBER OF TIMES BY ADMINISTRATIVE DETENTION ORDER UNTIL JUNE, 1978. DURING THE RECENT DISTURBANCES HE PLAYED A CENTRAL ROLE IN ORGANIZING THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY ORGANIZATION COMMITTEE'S ACTIVITIES,AND IN DIRECTING THE PARTY'S COURSE. HE WAS ALSO INVOLVED IN THE ESTABLISHMENT AND OPERATION OF POPULAR COMMITTEES ON BEHALF OF THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY.

OPERATION OF POPULAR COMMITTEES.

NAJAD (ABU DIS)

BORN IN 1960, NAJAD IS A SENIOR DEMOCRATIC FRONT ACTIVIST. HE WAS FIRST ARRESTED 1984, CHARGED WITH MEMBERSHIP IN THE FRONT, TRIED, AND SENTENCED TO 30 MONTHS IMPRISONMENT, 15 OF WHICH WERE SUSPENDED. AS A RESULT OF HIS CONTINUING ACTIVITIES, HE WAS PLACED UNDER ADMINISTRATIVE DETENTION FOR 6 MONTHS IN OCTOBER 1985. HE WAS ISSUED WITH AN ORDER RESTRICTING HIS MOVEMENTS IN JULY 1986 WHICH WAS EXTENDED TWICE UNTIL JULY 1987. DESPITE THESE MEASURES, NAJAD CONTINUED HIS ACTIVITIES IN THE DEMOCRATIC FRONT, AND ACTED AS A FRONT OPERATIVE THROUGHOUT THE UPRISING. HE WAS ARRESTED IN A DEMOCRATIC FRONT 'SAFE HOUSE' IN BIR NABALLAH ON 18 JULY 1988. A SEARCH REVEALED DOZENS OF DOCUMENTS INDICATING HIS ACTIVITIES ON BEHALF OF THE DEMOCRATIC FRONT, AND HIS INVOLVEMENT WITH THE ACTIVITIES OF POPULAR COMMITTEES.

TAYSEER KAROUNI (EL BIRA)

BORN IN 1965, KAROUNI COMES FROM BATHAN VILLAGE IN THE RAMALLAH REGION, AND CURRENTLY RESIDES IN EL BIRA. HE HELD A POSITION AS LECTURER AT BIR ZEIT UNIVERSITY. HE RETURNED IN 1972 THROUGH THE REUNIFICATION OF FAMILIES PROGRAM AFTER STUDYING FIVE YEARS IN THE SOVIET UNION. HE BECAME A SENIOR ACTIVIST OF THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY, AND HAS BEEN A MEMBER, SINCE THE LATE 1970'S, OF THE PARTY'S RAMALLAH REGIONAL COMMITTEE. HE WAS RESPONSIBLE FOR THE CENTRAL REGION, AND SERVED, AMONG OTHER ROLES, AS A MEMBER OF THE PARTY'S CENTRAL COMMITTEE. SINCE 1974, HE HAD BEEN ARRESTED A NUMBER OF TIMES BY ADMINISTRATIVE DETENTION ORDER UNTIL JUNE, 1978. DURING THE RECENT DISTURBANCES HE PLAYED A CENTRAL ROLE IN ORGANIZING THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY ORGANIZATION COMMITTEE'S ACTIVITIES.AND IN DIRECTING THE PARTY'S COURSE. HE WAS ALSO INVOLVED IN THE ESTABLISHMENT AND OPERATION OF POPULAR COMMITTEES ON BEHALF OF THE PALESTINIAN COMMUNIST PARTY.

הסברה/מידע

צש

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארב2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,
אירו2,אירו3,לעמ,ארב1,פרנ,משפט

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6706 תאריך : 08.08.89

יוצא בלמס

חוזם:8.6706
אל:
אתונה/113,בון/178,בריסל/143,האג/126,לונדון/170,פריס/250,
רומא/135,מרסיי/91,מדריד/131,סינגפור/103,מילנו/98,
ניקוסיה/95,ניירובי/108,אנקרה/98,איסטנבול/117,קינשאסה/130,
מונרוביה/90,אבידג'אן/98,יאונדה/109,טוקיו/162,קנברה/98,
בנגקוק/150,גנבה/155,וינה/135,אוסלו/102,בוקרשט/107,ברן/173,
הלסינקי/103,קופנהגן/123,שטוקהולם/117,ליסבון/119,
פרטוריה/106,מונטריאול/110,טורונטו/95,אוטבה/120,
לוסאנג'לס/107,ני/312,וש/326,ביירס/237,בוגוטה/135,
ברזיליה/146,גואטמלה/106,לימה/133,מונטבידאו/96,מכסיקו/149,
סנחוזה/112,קיטו/122,קרקס/152,ריו/111,סנטיאגו/133,
סנפאולו/125,לילונגווה/79,מבבנה/73,פיג'י/74,סידני/79,
וולינגטון/74,בומבי/84,קטמנדו/80,הונגקונג/95,מנילה/107,
קולומבו/76,טוגו/73,אלכסנדריה/60,אקרה/74,בודפשט/97,
ורשה/108,ציריך/68,הונדורס/91,סלבדור/91,סנטודומינגו/89,
פנמה/78,קינגסטון/71,להפאז/100,אסונסיון/86,בוסטון/77,
מיאמי/91,שיקגו/80,פרנציסקו/75,יוסטון/85,אטלנטה/67,
פילדלפיה/74
מ-:המשרד,תא:080889,זח:1822,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמס/מיידי

נתונים עדכניים - שטחים, נכון ל-4.8.89

1. נפגעים :

	יו'ש	אזח'ע	סה'כ
מקומיים הרוגים	277	164	441
מקומיים פצועים	4922	2463	7385
ישראלים פצועים	612	55	667

חיילי צה'ל פצועים	816	504	1320
ישראלים הרוגים	9	-	9
חיילי צה'ל הרוגים	6	-	6

משימוש בכדורי פלסטיק החל מ-20.7.88 נהרגו 88 איש מהם 53 באיו'ש, 35 באזח'ע.

2. סה'כ כלואים כיום - 9,175

מתוכם: שפוטים - 2,273
עצורים (לפני משפט) -1,646
עצורים (עד תום ההליכים) - 3155
עצורים מנהליים - 2101

3. הריסת בתים

איו'ש - 360
אזח'ע - 73

אטימות בתים
איו'ש - 68
אזח'ע - 37

4. גירושים

סה'כ - 53
(כנגד 5 עומדים צווי גרוש שטרם מומשו).
איו'ש - 32
אזח'ע - 21

5. מספר כלואים באחריות שרות בתי הסוהר :

נתוני שב'ס יוברקו בנפרד תוך מספר ימים.

6. מספר הערבים שנהרגו בידי ערבים - 70.

הסברה/מידע

יכ

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,
אירו2,אירו3,לעמ,ארבל1,פרנ

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

שגרירות

טופס מברק

דף 1 מתוך 5 דפים
סווג בטחוני: שמור
דחיפות : מיידי
תאריך וז"ח : 3.8.89 14:00
מס' מברק :

כג - 58
יא - 124

אל: המשרד

אל: מצפ"א/הסברה

מתאם הפעולות בשטחים.

גורן נפגש הבוקר עם נציגי האירגונים היהודיים בוושינגטון.
היתה נוכחות מירבית.

מצ"ב סיכום המפגש.

שהת 3 סשהת מנכ"ל ממנכ"ל בנ"דור מדפא 2 מדר 1
רבולב מאיר הסברה ריאור 2 1
מצ"מ עמוס 1

פלג

58 124 2/5

Shlomo Goren Meeting with Washington Reps.
August 3, 1989

? (CNL

Shlomo Goren:

The one phenomenon I would like to note that we have witnessed in the last two years of the Intifadah is the more than 80 Arabs killed by other Arabs. (this figure is current until the end of June, since then at least two more have been killed)

In the past six months there have been 1,444 violent incidents (Molotov cocktails and up) 44% of these acts are Arab vs. Arab.

Meetings with Palestinians:

The Palestinians came to these meetings of their own volition. Even PLO suppoters such as Tarifi who came, were under pressure not to make contact with any authorities. The PLO is doing their best to avoid any kind of development that will lead to Palestinians negotiating with Israelis.

There is a contradiction: there is a level of violence, although it is diminished and their are contacts between Palestinians and the Civil Administration.

Peace Initiative:

The main obstacle to the initiative at this stage is PLO rejection of the plan and Palestinian terrorism in the territories.

Q & A:

Q: What about the level of violence, what is the real picture?

The level of violence is no less than before in terms of stone throwing. There are still incidents such as a recent one involving hand grenades but serious incidents involving Molotov cocktails have diminished. The closing of the schools has lowered the casualties among children. There has been a rise in violence between Arabs.

Q: What is the pattern in this violence, what role does the PLO play or Hamas? What about figures like Husseini, do they have permission from PLO?

Before the start of the Intifadah, groups were bitterly fighting each other. Then they formed a kind of unity. Now for example Tarifi came to meet with us of his own free will. He was under pressure even though he is a PLO supporter of radical stance. Despite being a refugee and a local PLO man, the moment he has any contact with any politician, he is under threat.

58 124 3/5

This is a prime example of PLO prevention of any kind of contact between local residents and officials.

Tarifi met with us a lot and he is not the only one. We are on speaking terms with all the eschelons.

Q: Is Tarifi under pressure from Fatah or PFLP?

I really don't know and it doesn't matter for us. Arafat can't protect Tarifi from any threat and he is afraid of the example Tarifi is setting. I am not saying he will stop the meetings but he would like them to be under his directions. There have been other meetings and not with moderates but with PLO figures and religious leaders and they are afraid of these meetings being made public.

Q: What is the effect of the Supreme Court ruling on the demolition of houses?

The effect is that that second we stopped doing it. When Professor Stein's murderers were caught, we demolished their houses that day. Now we are not able to do that. But we will not move one inch without the backing our the Supreme Court.

Q: How do you see the situation playing itself out?

I cannot predict the Middle East. I know that we will not deal with any Palestinians from outside the territories. We are now trying to find ways to deal with the Palestinians living in the territories. This is what the peace initiative is about.

Q: What is the relationship between a)the military and the settlers and b)the civil authority and the American press?

a) There are 70,000 settlers living all over the West Bank and under 1,300 in Gaza. There is an understanding with the settlers, there are a few extremists causing problems in places like Nablus and Hebron. We are keeping the coalition agreement with regard to the settlements. The problems start when people begin to take the law into their own hands.

b) It is not easy to do hasbara. The problem is the Palestinians are taking advantage of being the underdog. They keep good relations with the East Jerusalem [American] Consulate. We have complained about this.

Q: What are examples about problems with the consulate?

At the last meeting with Kelly and Kurzer, for example, 9 out of 10 people were not moderates. They do not meet with the moderate elements, the people who want to talk. Even Mr. Wilcox is not so good on this.

58 24 4/5

Q: I think it is because he sees his role as trying to talk to the more extreme and to give a voice to the people no one will talk to.

Well, we disagree, I think he needs to offer balance in the meetings.

Q: What about the issue of East Jerusalem?

They take advantage of the situation. Israeli law protects them in East Jerusalem. The papers are published there, people like Seniora and Nusseibeh, the "salon leaders" of the intifadah live there.

Q: What was the reaction in the territories to Obeid?

None, since there are no Shia in the area. Experts once predicted that Khomeinism would spread to the territories but so far it hasn't.

Q: What role could there be for Hussein?

Practically he can return to the area but I don't see any good reason for him to come back and gain 1.5 million Palestinians which will only make their internal problems worse. As it is, there is a Jordanian bank in the territories which does very well, and he finances some religious activity, and the newspaper An Nahar.

Q: What about the closing of the schools?

Gaza schools are open -- the Egyptians come to give exams -- because Hamas decided the schools should not be involved in the uprising. In the West Bank, the leadership called for using the schools as a center for violence and this can be seen from the flyers. Israel tried to re-open the schools twice but statistics showed an upsurge of violence. When they realized that the population was against this, they changed their policy. It was a decision by the organization to cooperate and allow schools to be opened. We will have to wait for the universities. Closing schools is not a policy.

Q: We need lists of these incidents which led up to the closings.

Q: What about the ID card system in Gaza, can it be extended to the West Bank?

30,000 Gazans got permission to leave Gaza, it curtails violence.

In the West Bank, there are different color cards for subversives. We cannot be in a situation where someone is working by day and throwing Molotov cocktails at night.

58 124 S/S

With regard to the schools, we tried all along to meet with the heads of communities. They were not ready to take responsibility for the death of children that would come from this. Palestinians even warned me now when we opened the schools that children would die from it. The Gazans assisted in opening the schools. It was not a result of American pressure but of cooperation from the locals.

Our only concern was security, not using this as a disciplinary measure or because of pressure from America.

END

בראיון ל"אלשרק אלאוסט" (9 יולי) התייחס יו"ר ה-קל"פ, גיורא אלעצ'ין, למצבו הכלכלי של אש"פ ולהיבט הכלכלי של ה"התקוממות ב"שטחים". אלעצ'ין תדגיש את המצוקה הקשה ב"שטחים" בציינו, כי משפחות רבות איבדו את פרנסתן או נאסרו. הוא התלונן על כך שמדינות ערב אינן עומדות בהתחייבותן לסיוע ל"התקוממות", כפי שנקבע ב"פסגת אלג'יר". בהקשר זה הבהיר, שקיום מרי אזרחי (קרי; הפסקת עבודתם בישראל של כ-120 אלף פועלים) מצריך מימון בהיקף שנתי של כ-660 מליון דולר (כ-50 מליון דולר בחודש) שהערבים רחוקים ממימושו. מצב זה אינו מאפשר, אלא השבתות ספורדיות.

יו"ר ה-קל"פ הדגיש גם את הקשיים שבהעברת כספים ל"שטחים", בשל ההגבלות הישראליות, וציין, כי בשל כך פועל אש"פ להעברת אספקה וציוד, כולל באמצעות גורמים זרים.

בהתייחסו לתקציב הארגון, הצפוי להיקבע בימים הקרובים ציין, כי מאז תחילת ה"התקוממות" גדל התקציבי מרמתו בשנים האחרונות מכ-220 מליון דולר לכ-280 מליון דולר.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

11350 תאריך : 16.07.89

נכנס בלמס

חוזם:7,11350
אל:המשרד
יעדים:נ'/671,וש/591,מצב/826
מ-:בטחון,נר:342,תא:160789,זח:1717,דח:ב,סג:בל
תח:בטחון,הבר גס:בטחון
נד:@

שגיא

בהול/בלמ''ס

אל: מנכ''ל משה''ח, יועץ שה''ח, הסברה, מע''ת-משה''ח
רל''ש רמטכל, רל''ש ס' הרמטכל, מתפ''ש, דו''צ,
צנזור ראשי - כאן, השגריר, יוסי גל - וושינגטון
ברוך בינה - ניו-יורק
מאת:איתן הבר, לשכת שר הבטחון.

קד/

הנדון: פתיחת בתי הספר - הודעה

א. להלן תוכן הודעה שנפרסם בשעה הקרובה:

דובר משרד הבטחון מודיע

הלימודים בבתי=הספר ביהודה ושומרון יחודשו ביום שבת 22/7/89. בשלב ראשון, יחודשו הלימודים בכיתות א' עד ו', (כולל ו') בבתי=הספר העממיים ובכיתה יב' בבתי הספר התיכוניים.

הודעה על חידוש הלימודים בהדרגה בכיתות האחרות של בתי הספר העממיים והתיכוניים תתפרסם במועד מאוחר יותר.

מג

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים, מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,איר1, איר2,איר3,לעמ

משרד החוץ-מחלקת הקשר

8526 תאריך : 12.07.89

נכנס בלמס

חוזם:7,8526
אל:המשרד
יעדים:מצב/576,נ'/467
מ-:בטחון,נר:258,תא:120789,זח:1703,דח:ב,סג:בל
תח:בטחון,הבר גס:בטחון
נד:@

שטאים

בהול להזעיק/בלמס

אל:דו''צ, מתפ''ש, רל''ש רמטכל, רל''ש סגן רמטכל,
מנכ''ל משה''ח, יועץ שה''ח, הסברה, מעת-מש''ח י''מ
השגריר, הציר, יוסי גל - וושינגטון, ברור בינה
ניו-יורק קשר - משה''ח

מאת:איתן הבר, לשכת שר הבטחון.

הנדון: בתי הספר - הודעה

א. להלן תוכן ההודעה שבכוונתינו לפרסם תוך השעה הקרובה:
שר הבטחון, יצחק רבין, הורה היום לפתוח בהכנות לקראת
פתיחת בתי הספר ביהודה ושומרון. לפי הנחיות שר הבטחון
ייפתחו בתי הספר בהדרגה בזמן הקרוב. לפתיחת בתי
הספר תקדם פעולת הסברה בקרב מנהלי בתי הספר, המורים
התלמידים ובני משפחותיהם.

לש

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,רביב,מעת,הסברה,ליאור,
מזתים

```
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

21779 תאריך : 29.06.89

יוצא בלמס

חוזם:6,21779
אל:וש/1110,נ'/1082,אטלנטה/197,בוסטון/230,יוסטון/221,
מ'אמ'/254,ש'יקגו/244,פרנציסקו/234,פ'לדלפיה/192,
לוסאנגלס/335,לונדון/508,פריס/851,מרס'י/164,רומא/469,
מ'לנו/269,האג/369,בריסל/418,אוטבה/315,מונטריאול/242,
טורונטו/249,אנגליה/14,גרמניה/76,שבדיה/14,ספרד/15,
אתונה/335,קופנהגן/324,ברן/480,וינה/381,אוסלו/265,
הלסינקי/272,גנבה/470,ליסבון/329,טוקיו/476,ביירס/614,
מכסיקו/448,קרקס/450,אנקרה/289,ניקוסיה/320,סידני/196,
קנברה/277,ריו/311,ברזיליה/384,סנפאולו/279,ורשה/270,
בוקרשט/274,ניירובי/330,סינגפור/292,בנגקוק/490,
וולינגטון/215,הונגקונג/292,מונטבידאו/260,סנטיאגו/291,
קיטו/337,בוגוטה/331,לימה/334
מ-:המשרד,תא:290689,זח:2048,דח:ב,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

BALMAS/BAHUL

THE FOLLOWING IS A BACKGROUND PAPER ON THE LEGAL ASPECTS OF EXPUSION ORDERS .

EXPULSION ORDERS IN THE ADMINISTERED AREAS - INTERNATIONAL LAW

INTRODUCTION

I. INTERNATIONAL LAW REGARDING ADMINISTRATION OF TERRITORY FOLLOWING ARMED CONFLICT, AS FORMULATED IN THE 1907 HAGUE REGULATIONS AND IN THE 1949 FOURTH GENEVA CONVENTION, PLACES UPON ISRAEL A RESPONSIBILITY TO MAINTAIN PUBLIC ORDER AND SAFETY IN THE ADMINISTERED AREAS PENDING A FINAL NEGOTIATED AGREEMENT ON THEIR STATUS.

II.ISRAEL HAS, AS A MATTER OF POLICY, CHOSEN NOT TO UTILIZE THE FULL EXTENT OF PENAL MEASURES PROVIDED BY THE 1949 FOURTH GENEVA CONVENTION, INCLUDING USE OF THE DEATH PENALTY. ISRAEL PREFERS TO UTILIZE ALTERNATIVE ADMINISTRATIVE SECURITY MEASURES WHICH IS PART OF THE LOCAL LAW APPLICABLE IN THE AREAS IN CONFORMITY WITH THE REQUIREMENTS OF INTERNATIONAL LAW. ONE SUCH SECURITY MEASURE IS THE EXPULSION ORDER.

LOCAL LAW

III. THE ISSUANCE OF EXPULSION ORDERS IS BASED UPON LOCAL LEGISLATION APPLICABLE IN THE AREAS IN THE FORM OF THE DEFENCE (EMERGENCY) REGULATIONS, WHICH WERE ENACTED IN 1945 BY THE BRITISH MANDATORY GOVERNMENT AND APPLIED TO THE WHOLE AREA UNDER THE MANDATE INCLUDING JUDEA-SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT. THE REGULATIONS STILL CONSTITUTE AN INTEGRAL PART OF THE LOCAL LAW APPLICABLE IN THESE AREAS.

IV. ANY PERSON AGAINST WHOM AN EXPULSION ORDER HAS BEEN ISSUED MAY, ACCORDING TO THE REGULATIONS, PETITION AN ADVISORY COMMITTEE TO HAVE THE ORDER SET ASIDE. THE COMMITTEE CONDUCTS A HEARING AT WHICH THE PETITIONER AND HIS LAWYER MAY MAKE A PRESENTION. THE COMMITTEE EXAMINES ALL THE EVIDENCE (INCLUDING CLASSIFIED MATERIAL) BEFORE MAKING ITS RECOMMENDATIONS. THE PETITIONER MAY GO ON TO PETITION THE ISRAEL SUPREME COURT SITTING AS THE HIGH COURT OF JUSTICE REGARDING THE RECOMMENDATION OF THE ADVISORY COMMITTEE OR THE SUBSEQUENT DECISION OF THE REGIONAL COMMANDER. THE COURT EXAMINES WHETHER THE ORDER IN QUESTION COMPLIES WITH THE LAW AND REVIEWS ANY CLASSIFIED EVIDENCE SUBMITTED. A REPRESENTATIVE OF THE INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS MAY BE PRESENT AT THE HEARING BOTH BEFORE THE ADVISORY COMMITTEE AND THE SUPREME COURT.

V. THE REGIONAL COMMANDER EXERCISES HIS POWERS TO ISSUE EXPULSION ORDERS ONLY IN THE MOST EXTREME CASES, WHERE NO OTHER MEASURE CAN EFFECTIVELY RESTORE AND MAINTAIN SECURITY AND PUBLIC ORDER IN THE AREA.

TYPICALLY THE RECIPIENT OF SUCH AN ORDER HAS A LONG HISTORY AS A LEADER AND ORGANIZER OF LARGE-SCALE INCITEMENT, DISORDER, VIOLENCE, AND ACTS OF MURDER OR ASSASSINATION.

FOURTH GENEVA CONVENTION

VI. THE QUESTION HAS BEEN RAISED AS TO WHETHER EXPULSION OF INDIVIDUALS AS DESCRIBED ABOVE IS IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 49 OF THE FOURTH GENEVA CONVENTION. THE PROPER INTERPRETATION AND APPLICATION OF THIS ARTICLE HAS BEEN EXAMINED ON A NUMBER OF OCCASIONS BY ISRAEL'S SUPREME COURT, MOST RECENTLY IN THE 'AFFO CASE' (HC 785,845/87,27/88). THE COURT HAS HELD THAT WHILE 'MASS' DEPORTATIONS ARE PROHIBITED UNDER THE ARTICLE, THE EXPULSION OF INDIVIDUALS AS A SECURITY MEASURE IS NOT SO PROHIBITED. CHIEF JUSTICE SHAMGAR, WHO WROTE THE MAJORITY OPINION OF THE COURT IN THE ABOVE CASE, HELD THAT THE 'LEGISLATIVE PURPOSE' OF THE ARTICLE IS TO AVOID ACTS SIMILAR TO THE ATROCITIES COMMITTED BY THE GERMANS DURING WORLD WAR II, WHEN MILLIONS OF CIVILIANS WERE DEPORTED TO EXTERMINATION AND FORCED LABOR CAMPS. THE COURT NOTED THAT A LITERAL INTERPRETATION OF ARTICLE 49 AS A CATAGORICAL PROHIBITION OF ANY EXPULSION WOULD LEAD TO ABSURD AND UNREASONABLE RESULTS:

'THE ACCEPTANCE OF THE ARGUMENT THAT ARTICLE 49 APPLIES, WHATEVER THE REASON FOR ITS PERSONAL OPERATION, MEANS THAT IF SOMEONE ARRIVED IN THE TERRITORIES FOR A VISIT FOR A LIMITED PERIOD, OR HIS BOAT SANK ON THE GAZA COAST, OR EVEN IF HE HAD INFILTRATED FOR THE PURPOSE OF SPYING OR TERRORIST ACTIVITY ... HE CANNOT BE DEPORTED AS LONG AS THE TERRITORY IS HELD BY THE ARMY.'

THE CHIEF JUSTICE CONCLUDED THAT SUCH AN INTERPRETATION COULD LEAD TO ILLOGICAL RESULTS CLEARLY NOT INTENDED BY THE DRAFTERS OF THE CONVENTION.

VII. A SIMILAR CONCLUSION WAS REACHED BY A LEADING INTERNATIONAL JURIST, PROFESSOR JULIUS STONE, WHO WROTE IN HIS ARTICLE 'NO PEACE - NO WAR IN THE MIDDLE

EAST' (SYDNEY, 1969):

'...IT SEEMS REASONABLE TO LIMIT THE SWEEPING LITERAL WORDS OF ARTICLE 49 TO SITUATIONS AT LEAST REMOTELY SIMILAR TO THOSE CONTEMPLATED BY THE DRAFTSMEN, NAMELY THE NAZI WORLD WAR II PRACTICES OF LARGE SCALE TRANSFER OF POPULATIONS, WHETHER BY MASS TRANSFER OR TRANSFER OF MANY INDIVIDUALS, TO MORE HOSTILE OR DANGEROUS ENVIRONMENTS, FOR TORTURE, EXTERMINATION, OR SLAVE LABOR...'

CONCLUSION
VIII. IN LIGHT OF THE MAGNITUDE OF THE DISORDER, VIOLENCE AND TERRORISM FACING ISRAEL, AND ITS RESPONSIBILITY TO MAINTAIN LAW AND ORDER IN THE FACE OF GRAVE DISTURBANCES, THE USE OF EXPULSION ORDERS AGAINST INDIVIDUALS WHO POSE A GRAVE AND IMMEDIATE THREAT TO SECURITY AND PUBLIC ORDER IS BOTH REASONABLE BY OBJECTIVE STANDARDS AND IN FULL CONFORMITY WITH LOCAL AND INTERNATIONAL LAW.

HASBARA/MEYDA - MISHPAT

אק

תפ: שהח,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,
אירו2,אירו3,לעמ,דראפ,ארבל1,פרנ,משפט,@עמית460

משרד החוץ-מחלקת הקשר

21688 תאריך : 29.06.89

יוצא בלמס

חוזם:6,21688
אל:וש/1106,נ'/1079,אטלנטה/196,בוסטון/229,יוסטון/220,
מיאמי/253,שיקגו/243,פרנציסקו/233,פילדלפיה/191,
לוסאנגלס/334,לונדון/506,פריס/849,מרסיי/163,האג/367,
אוטבה/314,רומא/468,מילנו/268,מונטריאול/241,טורונטו/248,
אנגליה/13,גרמניה/75,בריסל/416,שבדיה/13,ספרד/14,אתונה/334,
קופנהגן/323,ברן/479,וינה/380,אוסלו/264,הלסינקי/271,
גנבה/469,ליסבון/327,טוקיו/475,ביירס/609,מכסיקו/446,
קרקס/449,אנקרה/287,ניקוסיה/318,סידני/195,קנברה/276,
ריו/310,ברזיליה/378,סנפאולו/277,ורשה/269,בוקרשט/273,
ניירובי/329,סינגפור/291,בנגקוק/489,וולינגטון/214,
הונגקונג/291,מונטבידאו/259,סנטיאגו/290,קיטו/336,
בוגוטה/330,לימה/333
מ-:המשרד,תא:290689,זח:1921,דח:ב,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמים

BALMAS/BAHUL

NETZIGUYOT

EXPULSION OF VIOLENT AGITATORS FROM THE TERRITORIES

ON JUNE 29, FOLLOWING LENGTHY LEGAL PROCEDURES, FOUR RESIDENTS OF THE GAZA DISTRICT AND FOUR FROM JUDEA-SAMARIA WERE EXPELLED. THE EIGHT ARE:

NABIL MUHAMMED MUSTAFA TAMUS
'ATA MUHAMMED HUSSEIN ABU KARESH
RIYADH WAGLA KAMAL AGOUR
MUHAMMED SAADI MAHMOUD MADOUTH
MUHAMMED ABDULLAH MUHAMMED LABADI
RADWAN AHMED MUHAMMED ZIYADEH
'AAKAF WAHID KAMAL HAMDALLAH

BALMAS/BAHUL

NETZIOUYOT

EXPULSION OF VIOLENT AGITATORS FROM THE TERRITORIES

ON JUNE 27, FOLLOWING LENGTHY LEGAL PROCEDURES, FOUR RESIDENTS OF THE GAZA DISTRICT AND FOUR FROM JUDEA-SAMARIA WERE EXPELLED. THE EIGHT ARE:

NABIL MUHAMMED MUSTAFA TAMUS
'ATA MUHAMMED HUSSEIN ABU KABEEH
RIYADH NABLA KAMAL ABOUR
MUHAMMED EAADI MAHMOUD MAQOUTH
MUHAMMED ABDULLAH MUHAMMED LABADI
RADWAN AHMED MUHAMMED ZIYADEH
'AAKAF WAHID KAMAL HAMDALLAH

TAYSIR MUHAMMED SALAH NASRALLAH

EACH OF THE EIGHT FIGURED PROMINENTLY IN VIOLENT ACTIVITY, AND PLAYED A LEADING ROLE IN INSTIGATING RIOTS AND DISTURBANCES IN THE TERRITORIES. EACH WAS GIVEN THE OPPORTUNITY TO PETITION AN ADVISORY COMMITTEE AND THEN THE HIGH COURT OF JUSTICE TO SET ASIDE THE EXPULSION ORDERS ISSUED ALMOST A YEAR AGO.

THE LEGALITY OF EXPULSION AS A SECURITY MEASURE WAS EXAMINED RECENTLY BY THE HIGH COURT OF JUSTICE. THE COURT JUDGED THAT EXPULSION IS LEGAL BOTH IN TERMS OF LOCAL LAW AND SECURITY REGULATIONS, AND ALSO DOES NOT CONTRADICT THE GENEVA CONVENTION.

THE DECISION TO EXPEL PARTICULAR AGITATORS OR TERRORISTS IS NOT TAKEN ARBITRARILY OR LIGHTLY. EXPULSION ORDERS HAVE INFREQUENTLY BEEN ISSUED, THE STEP HAS BEEN TAKEN ONLY IN EXTREME CASES WHERE OTHER MEASURES HAVE NOT SUCCEEDED IN STOPPING HOSTILE AND VIOLENT ACTIVITY.

THE EIGHT WHO WERE EXPELLED ARE ACTIVE MEMBERS OF EXTREMIST ORGANIZATIONS: FOUR ARE MEMBERS OF THE PLO'S FATAH FACTION LED BY YASSER ARAFAT, TWO ARE MEMBERS OF THE PLO'S DFLP FACTION (NAYEF HAWATMEH'S 'DEMOCRATIC FRONT FOR THE LIBERATION OF PALESTINE'), AND THE OTHERS TWO ARE MEMBERS OF THE PLO'S 'POPULAR COMMITTEES' AND 'ASSAULT GROUPS' IN THE TERRITORIES.

THE FOLLOWING IS A BRIEF DESCRIPTION OF EACH OF THE EIGHT:

1. NABIL MUHAMMED MUSTAFA TAMUS, 22, (GAZA)
TAMUS WAS TRIED IN 1984 FOR THE THROWING OF AN INCENDIARY BOMB, AND FOR VIOLENT ACTIVITIES INTENDED TO DISRUPT PUBLIC ORDER. HE WAS SENTENCED TO FOUR YEARS IMPRISONMENT, OF WHICH TWO YEARS WERE SUSPENDED. DURING THE RECENT UNREST, HE PARTICIPATED IN A NUMBER OF VIOLENT DISTURBANCES. HE STOOD AT THE HEAD OF THE PLO'S 'POPULAR COMMITTEE' IN THE NASSER DISTRICT OF GAZA, HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON

TAYSIR MUHAMMED SALAH NABRAELAH

EACH OF THE EIGHT FIGURES PROMINENTLY IN VIOLENT ACTIVITY, AND PLAYED A LEADING ROLE IN INSTIGATING RIOTS AND DISTURBANCES IN THE TERRITORIES. EACH WAS GIVEN THE OPPORTUNITY TO PETITION AN ADVISORY COMMITTEE AND THEN THE HIGH COURT OF JUSTICE TO SET ASIDE THE EXPULSION ORDERS ISSUED ALMOST A YEAR AGO.

THE LEGALITY OF EXPULSION AS A SECURITY MEASURE WAS EXAMINED RECENTLY BY THE HIGH COURT OF JUSTICE. THE COURT JUDGED THAT EXPULSION IS LEGAL BOTH IN TERMS OF LOCAL LAW AND SECURITY REGULATIONS, AND ALSO DOES NOT CONTRADICT THE GENEVA CONVENTION.

THE DECISION TO EXPEL PARTICULAR ACTIVISTS OR TERRORISTS IS NOT TAKEN ARBITRARILY OR LIGHTLY. EXPULSION ORDERS HAVE INFREQUENTLY BEEN ISSUED. THE STEP HAS BEEN TAKEN ONLY IN EXTREME CASES WHERE OTHER MEASURES HAVE NOT SUCCEEDED IN STOPPING HOSTILE AND VIOLENT ACTIVITY.

THE EIGHT WHO WERE EXPELLED ARE ACTIVE MEMBERS OF EXTREMIST ORGANIZATIONS; FOUR ARE MEMBERS OF THE PLO'S FATAH FACTION LED BY YASSER ARAFAT, TWO ARE MEMBERS OF THE PLO'S DEEP FACTION (NAYEF HAWATMEH'S 'DEMOCRATIC FRONT FOR THE LIBERATION OF PALESTINE'), AND THE OTHERS TWO ARE MEMBERS OF THE PLO'S 'POPULAR COMMITTEES' AND 'ASSAULT GROUPS' IN THE TERRITORIES.

THE FOLLOWING IS A BRIEF DESCRIPTION OF EACH OF THE EIGHT:

1. NABIL MUHAMMED MUSTAFA TAMUS, 22, (GAZA).
TAMUS WAS TRIED IN 1984 FOR THE THROWING OF AN INCENDIARY BOMB, AND FOR VIOLENT ACTIVITIES INTENDED TO DISRUPT PUBLIC ORDER. HE WAS SENTENCED TO FOUR YEARS IMPRISONMENT, OF WHICH TWO YEARS WERE SUSPENDED. DURING THE RECENT UNREST, HE PARTICIPATED IN A NUMBER OF VIOLENT DISTURBANCES. HE STOOD AT THE HEAD OF THE PLO'S 'POPULAR COMMITTEE' IN THE NASSER DISTRICT OF GAZA. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON

AUGUST 17, 1988.

2. 'ATA MUHAMMED HUSSEIN ABU KARESH, 55, (SHATI)
KARESH WAS ARRESTED AFTER INFILTRATING INTO ISRAEL FROM THE GAZA DISTRICT IN 1954 AND WAS SENTENCED TO SIX MONTHS IMPRISONMENT. HE WAS ARRESTED IN JANUARY 1969 AND ADMITTED TO MEMBERSHIP IN THE PLO'S FATAH ORGANIZATION AND TO LEADERSHIP OF A CELL RESPONSIBLE FOR TERRORIST ACTS. HE WAS SENTENCED TO 12 YEARS IMPRISONMENT AND RELEASED IN MAY 1976, DUE TO A REDUCTION IN HIS SENTENCE. HE WAS ARRESTED IN APRIL 1981, AND CHARGED WITH ESTABLISHING FATAH CELLS. HE WAS TRIED AND SENTENCED TO SEVEN YEARS IMPRISONMENT. HE BECAME A LEADER AMONG THE INMATES WHILE SERVING HIS SENTENCE. HE RETAINED HIS CONTACTS WITH FATAH, AND AFTER HIS RELEASE IN APRIL 1988, HE BECAME ONE OF THE FATAH LEADERS OF THE VIOLENT DISTURBANCES IN THE GAZA DISTRICT. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON AUGUST 17, 1988.

3. MUHAMMED SAADI MAHMOUD MADOUKH, 39, (GAZA)
MADOUKH WAS ARRESTED IN 1974, ADMITTED TO MEMBERSHIP IN YASSER ARAFAT'S FATAH, TO THROWING A GRENADE AT A BUS CARRYING SOLDIERS, TO PLANTING AN EXPLOSIVE DEVICE IN GAZA AND TO RECEIVING A SUB-MACHINE GUN. HE WAS SENTENCED TO TWENTY YEARS IMPRISONMENT, AND RELEASED IN MAY 1985 IN THE PRISONER EXCHANGE WITH THE JIBRIL ORGANIZATION. DURING THE RECENT UNREST MADOUKH WAS THE HEAD OF THE 'POPULAR COMMITTEE' IN HIS NEIGHBORHOOD, AND WAS RESPONSIBLE FOR THE DISTRIBUTION OF SUBVERSIVE AND INFLAMMATORY MATERIAL ISSUED BY THE PLO'S 'NATIONAL LEADERSHIP'. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON AUGUST 17, 1988.

4. RIYADH WAGYA KAMAL AGOUR, 27, (GAZA)
'AGOUR WAS THE HEAD OF A NUMBER OF 'POPULAR COMMITTEES' DURING THE RECENT DISTURBANCES. THE MEMBERS OF HIS COMMITTEES WERE INVOLVED IN THE DISTRIBUTION OF SUBVERSIVE AND INFLAMMATORY MATERIAL, THE BLOCKING OF ROADS AND THE TORCHING OF SHOPS THAT REMAINED OPEN IN OPPOSITION TO THE WISHES OF THE LEADERS OF THE DISTURBANCES. HE WAS SERVED WITH AN

AUGUST 17, 1988.

2. 'ATA MUHAMMED HUSSEIN ABU KARESH, 55, (SHATI)
KARESH WAS ARRESTED AFTER INFILTRATING INTO ISRAEL
FROM THE GAZA DISTRICT IN 1954 AND WAS SENTENCED TO
SIX MONTHS IMPRISONMENT. HE WAS ARRESTED IN JANUARY
1969 AND ADMITTED TO MEMBERSHIP IN THE PLO'S FATAH
ORGANIZATION AND TO LEADERSHIP OF A CELL RESPONSIBLE
FOR TERRORIST ACTS. HE WAS SENTENCED TO 12 YEARS
IMPRISONMENT AND RELEASED IN MAY 1974, DUE TO A
REDUCTION IN HIS SENTENCE. HE WAS ARRESTED IN APRIL
1981, AND CHARGED WITH ESTABLISHING FATAH CELLS. HE
WAS TRIED AND SENTENCED TO SEVEN YEARS IMPRISONMENT.
HE BECAME A LEADER AMONG THE INMATES WHILE SERVING HIS
SENTENCE. HE RETAINED HIS CONTACTS WITH FATAH, AND
AFTER HIS RELEASE IN APRIL 1988, HE BECAME ONE OF THE
FATAH LEADERS OF THE VIOLENT DISTURBANCES IN THE GAZA
DISTRICT. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON
AUGUST 17, 1988.

3. MUHAMMED SAADI MAHMOUD MADOUKH, 39, (GAZA)
MADOUKH WAS ARRESTED IN 1974, ADMITTED TO MEMBERSHIP
IN YASSER ARAFAT'S FATAH, TO THROWING A GRENADE AT A
BUS CARRYING SOLDIERS, TO PLANTING AN EXPLOSIVE DEVICE
IN GAZA AND TO RECEIVING A SUB-MACHINE GUN. HE WAS
SENTENCED TO TWENTY YEARS IMPRISONMENT, AND RELEASED
IN MAY 1985 IN THE PRISONER EXCHANGE WITH THE JIBRIL
ORGANIZATION. DURING THE RECENT UNREST MADOUKH WAS THE
HEAD OF THE 'POPULAR COMMITTEE' IN HIS NEIGHBORHOOD,
AND WAS RESPONSIBLE FOR THE DISTRIBUTION OF SUBVERSIVE
AND INFLAMMATORY MATERIAL ISSUED BY THE PLO'S
'NATIONAL LEADERSHIP'. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION
ORDER ON AUGUST 17, 1988.

4. RIYADH WAGYA KANAL ASOUR, 27, (GAZA)
'ASOUR WAS THE HEAD OF A NUMBER OF 'POPULAR
COMMITTEES' DURING THE RECENT DISTURBANCES. THE
MEMBERS OF HIS COMMITTEE WERE INVOLVED IN THE
DISTRIBUTION OF SUBVERSIVE AND INFLAMMATORY MATERIAL,
THE BLOCKING OF ROADS AND THE TORCHING OF SHOPS THAT
REMAINED OPEN IN OPPOSITION TO THE WISHES OF THE
LEADERS OF THE DISTURBANCES. HE WAS SERVED WITH AN

EXPULSION ORDER ON AUGUST 17, 1988.

5. MUHAMMED ABDALLAH MUHAMMED LABADI, 34, (EL-BIRA)
LABADI IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S 'DEMOCRATIC FRONT' (DFLP) FACTION LED BY NAYEF HAWATMEH. HE WAS JAILED IN 1981 FOR HIS ILLEGAL ACTIVITIES ON BEHALF OF THE DFLP, AND THE RECRUITEMENT OF OTHERS INTO THAT ORGANIZATION. HE WAS AGAIN ARRESTED IN 1983, FOR CONTINUING HIS RECRUITEMENT ACTIVITIES, AND WAS SENTENCED TO 16 MONTHS IMPRISONMENT. SINCE THE BEGINNING OF THE DISTURBANCES IN THE TERRITORIES, HE HAS CONTINUED TO RECRUIT FOR THE DFLP, AND HAS CARRIED OUT MANY DFLP MISSIONS, INCLUDING THE PRINTING AND DISTRIBUTION OF INFLAMMATORY LEAFLETS WHICH CALLED FOR VIOLENT RIOTING. LABADI ORCHESTRATED DFLP OPERATIONS IN THE AREAS OF JERUSALEM, BETHLEHEM, AND RAMALLAH. AN EXPULSION ORDER WAS ISSUED AGAINST LABADI ON JULY 8, 1988.

6. RADWAN AHMED MUHAMMED ZIYADEH, 32, (HEBRON)
ZIYADEH IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S 'DEMOCRATIC FRONT' (DFLP) LED BY NAYEF HAWATMEH. HE BEGAN HIS ACTIVITIES ON BEHALF OF THE DFLP IN 1980. IN 1985, HE WAS TRIED AND CONVICTED OF MEMBERSHIP IN THE DFLP AND SENTENCED TO A PRISON TERM. AFTER HIS RELEASE, HE CONTINUED HIS ACTIVITIES FOR THE DFLP IN HEBRON. DUE TO HIS SENIOR STANDING IN THE DFLP, HE PARICIPATED AS A DFLP REPRESENTATIVE IN MEETINGS OF VARIOUS OPERATIVES THOUGHOUT THE TERRITORIES. IN THIS CAPACITY, HE WAS EXTREMELY ACTIVE IN THE FORMULATION OF POLICY, IN DECISION-MAKING, AND IN THE INITIATION OF OPERATIONS. DUE TO THIS ILLEGAL ACTIVITY, ZIYADEH WAS JAILED IN FEBRUARY 1988 FOR ORGANIZING AND INCITING NUMEROUS VIOLENT RIOTS IN HEBRON. WHILE IN PRISON, ZIYADEH CONTINUED HIS ILLEGAL ACTIVITIES AND ORCHESTRATION OF VIOLENT DISTURBANCES. AN EXPULSION ORDER WAS ISSUED AGAINST ZIYADEH ON JULY 8, 1988.

7. TAYSIR MUMAMMED SALAH NASRALLAH, 28, (BALATA REFUGEE CAMP)
NASRALLAH IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S FATAH FACTION, WHICH IS LED BY YASSER ARAFAT. HE WAS JAILED

EXPULSION ORDER ON AUGUST 17, 1988.

5. MUHAMMED ABDALLAH MUHAMMED LABADI, 34, (EL-BIRA)
LABADI IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S 'DEMOCRATIC
FRONT' (DFLP) FACTION LED BY NAYEF HAWATMEH. HE WAS
JAILED IN 1983 FOR HIS ILLEGAL ACTIVITIES ON BEHALF OF
THE DFLP, AND THE RECRUITEMENT OF OTHERS INTO THAT
ORGANIZATION. HE WAS AGAIN ARRESTED IN 1983, FOR
CONTINUING HIS RECRUITEMENT ACTIVITIES, AND WAS
SENTENCED TO 16 MONTHS IMPRISONMENT. SINCE THE
BEGINNING OF THE DISTURBANCES IN THE TERRITORIES, HE
HAS CONTINUED TO RECRUIT FOR THE DFLP, AND HAS CARRIED
OUT MANY DFLP MISSIONS, INCLUDING THE PRINTING AND
DISTRIBUTION OF INFLAMMATORY LEAFLETS WHICH CALLED FOR
VIOLENT RIOTING. LABADI ORCHESTRATED DFLP OPERATIONS
IN THE AREAS OF JERUSALEM, BETHLEHEM, AND RAMALLAH. AN
EXPULSION ORDER WAS ISSUED AGAINST LABADI ON JULY 8,
1988.

6. RADWAN AHMED MUHAMMED ZIYADEH, 32, (HEBRON)
ZIYADEH IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S 'DEMOCRATIC
FRONT' (DFLP) LED BY NAYEF HAWATMEH. HE BEGAN HIS
ACTIVITIES ON BEHALF OF THE DFLP IN 1980. IN 1985, HE
WAS TRIED AND CONVICTED OF MEMBERSHIP IN THE DFLP AND
SENTENCED TO A PRISON TERM. AFTER HIS RELEASE, HE
CONTINUED HIS ACTIVITIES FOR THE DFLP IN HEBRON. DUE
TO HIS SENIOR STANDING IN THE DFLP, HE PARTICIPATED AS
A DFLP REPRESENTATIVE IN MEETINGS OF VARIOUS
OPERATIVES THOUGHOUT THE TERRITORIES. IN THIS
CAPACITY, HE WAS EXTREMELY ACTIVE IN THE FORMULATION
OF POLICY, IN DECISION-MAKING, AND IN THE INITIATION
OF OPERATIONS. DUE TO THIS ILLEGAL ACTIVITY, ZIYADEH
WAS JAILED IN FEBRUARY 1986 FOR ORGANIZING AND
INCITING NUMEROUS VIOLENT RIOTS IN HEBRON. WHILE IN
PRISON, ZIYADEH CONTINUED HIS ILLEGAL ACTIVITIES AND
ORCHESTRATION OF VIOLENT DISTURBANCES. AN EXPULSION
ORDER WAS ISSUED AGAINST ZIYADEH ON JULY 8, 1988.

7. TAYSIR MUHAMMED SALAH NASRALLAH, 28, (BALATA
REFUGEE CAMP)
NASRALLAH IS A SENIOR OPERATIVE OF THE PLO'S FATAH
FACTION, WHICH IS LED BY YASSER ARAFAT. HE WAS JAILED

FOR HIS FATAH ACTIVITIES FROM 1986 TO 1988. AFTER HIS RELEASE HE CONTINUED TO PURSUE HIS ILLEGAL ACTIVITIES, WAS SERVED WITH RESTRICTION OF MOVEMENT ORDERS, AND WAS INVOLVED IN ORGANIZING VIOLENT 'SHABIBA' (FATAH) OPERATIONS IN BALATA AND IN THE NEIGHBORING AREAS. HE WAS RESPONSIBLE FOR THE ACTIVITIES OF PLO'S 'ASSAULT GROUPS' (ENFORCEMENT ARM OF THE POPULAR COMMITTEES) IN THAT REGION. HE WAS SERVED WITH AN EXPULSION ORDER ON AUGUST 17, 1988.

8. 'AAKEF WAHID KAMAL HAMDALLAH, 28, (ANABTA) HAMDALLAH, A RESIDENT OF ANABTA, IS A FATAH EX-CONVICT. FOLLOWING HIS RELEASE FROM PRISON, HE BECAME ONE OF THE LEADERS OF ARAFAT'S FATAH FACTION IN THE TULKARM DISTRICT. HE PLAYED AN ACTIVE ROLE IN THE ORCHESTRATION AND COORDINATION OF FATAH-LED VIOLENT DISTURBANCES IN HIS VILLAGE AND IN SURROUNDING AREAS, AND TOOK AN ACTIVE PART IN THESE OPERATIONS. HE WAS ALSO INVOLVED IN DIRECTING 'POPULAR COMMITTEE' ACTIVITIES IN THESE AREAS.

HASBARA/MEYDA - MAZAT 2 - MISHPAT

תפ: שהה,סשהח,רהמ,ממרהמ,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,
מצפא,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,
אירו2,אירו3,לעמ,דראפ,ארבל1,פרנ,משפט,מתאמשטחים,עמית460

HABBARA/MEYDA - MAZAT 2 - MISHPAT

Nº

קד: 1 / פתוח:	**שגרירות ישראל/וושינגטון** **טופס פנוק**	דחיפות: מיידי סווג: שמור
אל: בן-מתתיהו, מצפ"א.		תאריך וזמן תעבור: 3.30.89 11:30
מאת: סמנכ"ל מצפ"א, מנכ"ל מצפ"א, א.אלון-הסתדרות, ס/מתאם הפעולות בשטחים, משרד ראח"מ, שגריר, ציר.		פס' פברק: המשרד: כטחון 625 788
פאת: אלי כהן-קגן.		

הנדון: משלחת פרו-ערבית לישראל והשטחים.

סימוכין למברק 341 מ-13.3.89
ומברק 573 מ-22.3.89.

בהמשך לדיווחינו שבסימוכין, ולמרות שיחתנו אישית שקיים מנדטי בר עם נשיאי האיגודים הרלוונטיים התברר עתה שרק משתתפת אחת בזיטלה את השתתפותה והיתר טרם קיבלו את מכתבו האישי של הנשיא סטראדיבנט (עובדי חמדינה) כפי שהובטח.

על כן, לצערנו המשלחת יוצאת לדרך בהרכב כפי שנשלח לכם בסימוכין.

הצעתנו, שלפחות בשדה התעופה (מגיעים ביום א' 2.4.89 בטיסת "פאן-אם" מפריז) יקבלו חמר מאוזן כתוב.

כמו-כן נודע לנו שהאיש המארגן ומתאם עבורם את הדברים בישראל הוא עו"ד מרטין רוזנבלט.

רצוי לבדוק מיהו האיש ולחעביר גם לו את החמר.

המשלחת תלון במלון "חר חזיתים"(?) או "נשינגל פאלאס" במזרח ירושלים.

אבקשכם להעביר באופן דחוף תוכן מברק זה למח' חמדינית של ההסתדרות.

לפחות חלק מחברי חמשלחת למעט ברנרד דמצ'וק, אינם אנטי ישראליים ועל כן הצעתנו להשקיע מאמצים בפגישה עמם.

אנו מתחילים כבר עתה בחכנת תכנית פעולה למניעת דברים כאלו בעתיד.

בברכה

אלי כהן-קגן.

תפוצה: 36 + כפל

12

קף: ____ פתון: ____	שגרירות ישראל/וושינגטון טופס פנוק	דחיפות: מיידי סווג: גלוי
אל: מצפייא		תאריך וזפן תיבור: 30 במרץ 1989 17:10
דע: לשכת השר, לשכת רהיימ הקונכייל, בוסטון. (אוסף ג/קריב)		פס' פנוק: המשרד: 1/7 793
פאת: ק/ק לקונגרס		

הסנטור פל ישראל והמצב במזה"ת

לעיונכם, רצ"ב נוסח נאום שנשא הסנטור קלייבורן פל (יוייר וועדת החוץ) ברוד-איילנד לפני מנהיגים יהודיים צעירים בסוף חשבוע שעבר.

תשומת לבכם במיוחד לקטעים המסומנים, וההתייחסויות הישירות לרהיימ ולשר.

י.ל.

קונגרס.

שידה קטנה רחב ורחה ושל ג/מק בוצרה בצבע

2/7 793

Peace in the Middle East
The Current Challenge

Senator Claiborne Pell

Newport, Rhode Island
March 25, 1989

I am delighted to be able to join you for your first Conference on New Leadership. I want to talk to you about the challenges and opportunities before you as Israel prepares for its future.

In its more than four decades of existence, Israel has carved for itself a respected and admired place among the nations of the world. Even so, she faces now some considerable challenges. While her survival is no longer in question, her future prosperity and tranquility are not yet assured. I and others will remain unflagging in our work for Israel's success and security, but the need for vigilance and devotion will remain as you assume the reins of leadership and responsibility.

I have been a lifelong supporter of Israel, and in her current difficulties my support remains strong and unwavering. However, I want to share some of my concerns about the situation in which she finds herself. Events of the past fourteen months have changed the political landscape in the Middle East in ways that we are only now beginning to comprehend.

The "Intifada," the Palestinian uprising on the West Bank and in the Gaza strip, has produced death, destruction and political division within Israel itself.

793
3/7

According to press reports, 16 Israelis have been killed by Palestinians and 400 Palestinians have been killed to date by Israeli military forces. Another 4,800 or so Palestinians have been wounded and 6,000 are in jail. A total of 1,300 Israelis are listed as wounded.

The policies of deliberate bone-breaking, use of live ammunition against rock-throwing teenagers, and myriad instances of excessive force and human rights abuses have been a source of deep anguish to those of us who identify with Israel as a special friend, and a special place in the turbulent Middle East. Just this month, newspapers carried photos and stories on a family awaiting the demolition of its home, because a member of the family sought by police had fled. Stories of this sort and television images have had a corrosive effect on public perceptions of Israel.

Earlier this month, the Committee on Foreign Relations held a coffee for Foreign Minister Arens. Most of the Members present -- all of them strong supporters of Israel -- made it clear that the situation in Israel was causing their constituents to be highly critical of the Shamir government. One Senator said that he has been frequently booed on college campuses when he defended Israeli actions to quell the Intifada.

Today the Israeli Defense Forces maintain three times as many soldiers on duty in the West Bank as were required to conquer the territory during the 1967 war. Economically, the Intifada has taken its toll on the already hard-pressed Israeli economy. It is estimated that the continuing violence has cost Israel at least $2 billion in additional military expenditures,

lost tourism revenue, and declining business in the territories.

Israeli Chief of Staff, General Dan Shomron, has stated emphatically that "There is no such thing as eradicating the uprising because in its essence it expresses the struggle of nationalism." I believe that General Shomron has hit upon an inescapable truth. The Palestinian people are striving for their own self determination and the tactics employed to quell their expression have not only failed, they have deeply divided opinion in Israel and, indeed, around the world about Israel's future. For the first time, Israel has a serious public relations problem in the United States that is undermining support for one of our staunchest allies.

As if the Intifada were not enough to cope with, Israel also faces a very different playing field in the region. The Iran-Iraq war is ended, the Soviets are back in the game in a substantial diplomatic way after Foreign Minister Shevardnadze's Middle East tour last month, and the U.S. Government is now talking with the PLO.

In the face of all of this, Prime Minister Shamir's previous intransigence about participating in an international peace conference, or ever considering proposals of exchange of land for peace simply will not be effective. To his credit, Mr. Shamir has recently hinted that he might accept an international conference, and I hope that he could also move closer to Mr. Peres's position on the territorial question.

The time has come for all of us to work to bring about a framework for Israel to talk directly with her Arab neighbors, to bring about an end to the seemingly endless cycle of

793

5/7

violence in the region, and to provide meaningful self-determination for the Palestinian people, while at the same time protecting Israel's security interests.

New ideas and new approaches are needed if Israel is to cope with the new challenges she faces. In this connection, I am very impressed by the thoughtful study recently prepared by the Jaffee Center for Strategic Studies at Tel Aviv University.

That report urged that the Israeli government drop its refusal to talk to the PLO and enter a phase of "prolonged, mutual confidence building" that could eventually lead to the establishment of an independent, but highly constrained, demilitarized Palestinian state in the occupied territories. Such a solution is not feasible now, nor are other options, such as political autonomy for the Palestinians, Israeli annexation, a Palestinian-Jordanian federation, unilateral withdrawal from the Gaza strip, or the status quo, the Center concluded in a companion study. The Center's report indicates that a Palestinian state may become feasible if there is a change in the fundamental perceptions of Israel and Palestinians, plus U.S. security guarantees to both sides. In addition, the report says, "Palestinians must accept Israel's existence, renounce the right of return and all claims to territory in pre-1967 Israel, and cease violence."

Last year, you may recall that a study entitled "Building for Peace", prepared for the Washington Institute for Near East Policy and cochaired by former Vice President Walter Mondale and Deputy Secretary of State Lawrence Eagleburger, endorsed four "consensus" principles: securing Palestinian rights through negotiations, Palestinian commitments to renounce

793

6/7

terror and recognize Israel's right to exist (as Yasser Arafat says the PLO has now done) and building in a transition period to test Palestinian capacity to live with Israel and Jordan.

These reports represent serious attempts to break the Middle East stalemate. I hope that they will help us to look beyond this currently difficult moment in Israel's history in order to create the conditions necessary to reach a comprehensive settlement fair to Israel and the other parties.

I continue to believe that the United States must support her ally -- now, more than ever -- so that Israel approaches future negotiations from a position of unassailable strength. But I also believe that our support cannot be uncritical. When there are abuses, we must address them. When we think we have a better idea we must express it. That is the mark of mature democracies; that is the role of true friends.

I want to assure you that we in Congress will see to Israel's needs in this troubled period and beyond. Israel now receives grant aid in the amount of $3 billion a year. In the present budget crunch, I do not see us doing more, but neither can I see us doing less. We will also do our best to ensure that Israel continues to have clear regional military superiority. I will continue to be vigilant against any military sales to the region that would work to Israel's disadvantage.

In this connection, I am deeply concerned about the proliferation of chemical weapons, which is particularly acute in the Middle East. Iraq, Iran, and Syria all have chemical weapons, and Libya has built a production plant. These nations also have or are getting means of delivery. I deeply regret

793

7/7

that my Iraq Sanctions bill, which was approved overwhelmingly in the Senate, did not pass the Congress last year because of last- minute and counterproductive maneuvering.

This year, I am the lead sponsor of S.195, the Chemical and Biological Weapons Control Act of 1989, which would impose sanctions against any nation illegally using chemical weapons. The bill would also focus efforts to end the spread of dangerous materials, equipment, technology and delivery systems, including ballistic missiles.

I am glad that the West German government is now facing up to the disgusting involvement of German firms in chemical weapons proliferation. Other nations must do the same. Unfortunately, some Middle Eastern nations do not share the revulsion we have over the use of chemical weapons. We must make sure that the use of these weapons is a step they will not take in the knowledge that the price they pay will be too high.

Amidst all these problems, we must never lose our hope and our resolve. I am reminded of that grove of trees on a hillside near Jerusalem planted in memory of my father, whose commitment to Israel was as deep as my own. With spring comes new life to that grove of trees, just as it must -- and will -- to Israel as we seek to find a way through the present difficulties to a bright future. I look forward, as I know you do also, to being of help in bringing about that secure and prosperous future.

Thank you.

משרד החוץ

מחלקת ההסברה

ירושלים, ה' באדר א' תשמ"ט
10 בפברואר 1989

א ל ה נ צ י ג ו י ו ת

ראש שנה

ז כ ו י ו ת ה א ד ם ב ש ט ח י ם - ד ו " ח מ ח מ " ד

בתשובה לדו"ח מחלקת המדינה של ארצות הברית (מחמ"ד) על זכויות האדם בשטחים, שהתפרסם ב-8.2.1989, מצ"ב שלושה נירות:

1. הודעת דובר משרד החוץ מה-8.2.1989.
2. האירועים האלימים בשטחים, האמצעים הננקטים על ידי ישראל וזכויות האדם.

   נייר זה מחולק לפי נושאים כדי לאפשר שימוש נפרד בכל אחד מהם, על פי שיקולים מקומיים.

3. תגובה לדו"ח מחמ"ד על זכויות האדם בשטחים.

מאחר שאין לנו עניין לעורר הנושא בזוזמתנו מוטלץ להשתמש בחומר רק אם וכאשר תהיה לדו"ח תהודה רחבה בתקשורת ובדעת הקהל המקומית וגם אז רק בכפיפות למה שיתפרסם בנדון.

120/10.2.1989/3.08.04

ISRAEL'S MEASURES IN THE TERRITORIES AND HUMAN RIGHTS

Since the Six Day War of 1967, a war that was fought for its very survival, Israel is the authority responsible for security and stability in Judea-Samaria and the Gaza District, and for the welfare of the residents there, Jew and Arab. In the last 21 years, Israel has exerted efforts in numerous areas to improve the living standards of the local Arab inhabitants. With the signing of the Camp David Accords, Israel, moreover, agreed to an interim phase of autonomy for the local Arab inhabitants and negotiations to determine the final status of Judea-Samaria and the Gaza District. Unfortunately, extremist pressures from the PLO and other Arab rejectionists undermined prospects for moving towards implementation of these terms.

The disturbances since December 1987 have posed serious problems and challenges for Israel, which is duty-bound to take all necessary measures to restore calm and stability. The steps taken by Israel against extremist elements who promote violence and turmoil are fully in keeping with international law.

Violence and Terror

Israel has not been facing peaceful demonstrations of placard-carrying, law-abiding citizens. Israel has been facing violence, frequently incited by extremist elements, and that violence has assumed a number of forms: riots, terrorist attacks, and assaults against the life or property of Jews and Arabs by local radical elements.

The disturbances in Judea-Samaria and the Gaza District have witnessed massive stonings of persons and moving vehicles, attacks with slings, iron bars, chains, knives, and home-fashioned lethal weapons of all types. Increasingly, Molotov cocktails have been used, and the lethal effects of this weapon were seen in the October 30 firebomb attack on a public bus in Jericho, in which a mother and her three children were burned to death. Such violence is meant to kill , and twelve Israelis have lost their lives as a result. That more Israelis have not died has not been due to lack of trying by the PLO-affiliated and Islamic fundamentalist extremists: since the outbreak of the disturbances in December '87, more than 1280 Israelis -- about 830 soldiers and 450 civilians -- have been injured, some of them critically.

Arabs, too, have been the victims of extremist violence. Since December 1987, 66 Palestinians were murdered and more than 100 were wounded because they did not comply with PLO and Islamic fundamentalist demands.

Israel's Measures Against Violence

Israel is empowered, indeed obligated, by international law to maintain order and public safety in the territories, for the benefit of Jews and Arabs alike. The principles of restraint and gradual response are applied. Tear gas of the standard type employed by police throughout the world is used to control riots, and Israeli orders bar its use in closed structures; at times, during a riot, some of the tear gas used outside may penetrate buildings -- that effect, however, is unintentional. Live bullets are fired only as a last resort, in life-threatening situations; according to the exigencies, rubber or plastic bullets may be used first.

The orders under which Israeli security personnel operate are explicit and well-known to every soldier in the field. A soldier who is suspected of improper or excessive use of force is subject to military trial and punishment. While some excesses have occurred, these have been unacceptable departures from policy, and have been dealt with accordingly.

Those residents of the territories who are suspected of having committed security offenses are dealt with in full accordance with international law and the humanitarian provisions of the Geneva Conventions. Article 43 of the Hague regulations stipulates that the controlling authority "shall take all the measures in his power to restore and ensure, as far as possible, public order and safety, while

respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country." As the authority currently responsible for maintaining order and public safety in Judea-Samaria and the Gaza District, Israel constantly seeks to find the proper balance between security and humanitarian requirements.

The access which the residents of the territories have to the Israeli legal system -- even to the highest court in the land, the Israel Supreme Court -- is unprecedented in international practice. Such access serves as a unique safeguard of the rule of law.

A. Legal Procedure:

Trials for security offences are heard before a military court, and are held in accordance with the procedures and rules of evidence obtaining in the courts of common law in western countries. Convictions in such trials must be based on evidence, and cannot be based on a confession alone. Indeed, many defendants were released from custody following their arraignment, because the court had not been presented with sufficient evidence against them. The suspect has the right to be represented by an attorney, to request a review of his sentence, and to petition the Israeli Supreme Court regarding the decision. Throughout the period of imprisonment, inmates may turn to an attorney of their own choice, and a legal advisor is present at the facility.

Methods for questioning suspects are the same as those applied in other democratic countries. Since October 1987, questioning procedures have been more strictly defined and regulated.

B. Prison conditions:

The Israeli authorities make every effort to provide prisoners with appropriate conditions. A proper supply of fresh foodstuffs, water, and personal requirements is provided. In deference to the inmates' dietary preferences, meals are prepared by cooks chosen from among the inmates. A doctor and medical staff are present at every facility, and every inmate is entitled to receive free medical and dental care. Family visits are permitted, representatives of the International Red Cross are entitled to inspect all detention facilities, and do so regularly; journalists have also been given access.

C. Administrative Detention:

The decision to place certain residents of the territories under administrative detention is taken because of the danger they pose to the lives and safety of others, and because of their involvement in violence-related acts. Such detention is in full accordance with Article 78 of the Fourth Geneva Convention. Moreover, every prisoner has the right to submit an appeal against his detention up to and including the Supreme Court. In the event that such detention is found to have no sufficient basis, the prisoner must be released.

D. Expulsion:

The decision to expel particular agitators or terrorists was not taken arbitrarily or lightly. Expulsion orders have rarely been issued; they have been carried out only in extreme cases where other measures have not succeeded in stopping hostile activity.

Those expelled were neither innocent activists nor peaceful demonstrators, but individuals prominent in instigating and perpetrating violence-related acts. Many of those expelled were leaders of local PLO groups, and some even bear direct responsibility for acts of terror and murder committed under PLO orders. Among those expelled were several who were tried and convicted of terrorism, and who were later released from prison as a result of the 1985 prisoner exchange with the PLO Jibril faction; though, as a condition of their release, these convicts committed themselves to refrain from all terrorist activities, they afterwards disregarded this pledge. Others were prominent in local extremist Islamic fundamentalist organizations, such as the Islamic Jihad.

Each and every one of the individuals who received an expulsion order was given the opportunity to submit an appeal to Israel's Supreme Court.

E. House Demolition:

The demolition of a structure is one of the security measures which, according to the Fourth Geneva Convention, is permitted under international law when demanded by imperative military considerations. Given its nature and the fact that individuals other than the security offender can be affected by this sanction, it has been employed only in very exceptional circumstances as dictated by compelling security requirements.

Demolition orders are subject to the rulings of the Israeli Supreme Court. The Court has, on a number of occasions, examined the legal and factual requirements for sealing or demolition orders and has set careful guidelines for the application of this measure. In one such case, after an Israeli woman was killed when her car was stoned, an order was issued by the Israeli authorities to seal the houses of those responsible. In its examination of the order, the Court wrote that although "as a consequence of it, members of the families of the suspects ... are likely to suffer ... the sanction ... is surely not for the purpose of punishing them, but for the purpose of deterring those who disturb the order, and who by their conduct cause serious and fatal injuries to others who are also innocent."

Medical Services

Government and non-governmental hospitals in Judea-Samaria and the Gaza District have continued to function over the last few months. Patients suffering from illness or injury are treated in these hospitals or are referred to Israeli hospitals on the basis of medical needs. Over the last 21 years, the introduction of sophisticated medical equipment, the improvement of professional standards of service through training programs, and the expansion of medical facilities to include new specialty departments and operating rooms ensure proper medical care for local residents.

The IDF avoids entering hospitals. On those few occasions when it had to enter to apprehend rioters who had taken refuge in the medical facilities and even donned medical gowns, the IDF action was taken in the presence of a senior officer and under his orders. Force was used only to subdue individuals who resisted arrest, and not against innocent hospital patients.

Trade Unions

In keeping with Israel's commitment to the principle of freedom of association and labor rights, bona fide trade union activity in Judea-Samaria and the Gaza District faces no restriction or limitation. Since local pre-1967 laws in the territories did not deal with all the needs which have since arisen, a number of labor ordinances have been issued to deal with such issues as the settlement of labor disputes, minimum working age, compulsory work accident insurance, and improved labor benefits such as sick-leave, paid vacation, and health insurance. Numerous trade unions are in operation, and as long as they are engaged in genuine trade union activities no action is taken against them, even though many have failed to legally register with the authorities.

However, when unions have been used as fronts for violent activity, when their leaders and infrastructure have been closely linked with and receive instructions from various terror factions, Israel has taken action against the specific offices and individuals involved. Printed flyers, weapons and explosives, and orders that called for violent activity were uncovered in labor union offices, and statements admitting to their complicity in terrorism were made by labor union figures.

A couple of examples illustrate the nature of this problem:

1) The head of the FATAH-affiliated Building Workers Union in the village of A-Dik was killed, and his deputy was badly injured three years ago while making a bomb in the union's offices. In a search of the union's premises, explosive materials and bomb parts were found.

2) Based on their testimonies and other evidence, four labor union activists in the northern area of Judea-Samaria were convicted in separate cases during 1987-88 for such acts as throwing hand grenades and Molotov cocktails at certain local Arabs, planning the murder of pro-Jordanian supporters, arson, and attacking buses which transport Arab workers who work in Israel.

3) Mahmoud Ziadeh, chairman of the "Workers' Federation Bloc", which is affiliated with Naif Hawatmeh's Marxist-Leninist "Democratic Front for the Liberation of Palestine" (DFLP), has long been a senior local activist of the DFLP and was imprisoned several times for his role in that PLO faction's terror activities.

Human Rights in the Middle East

Within the context of massive human rights abuse throughout the Arab world, the special focus on Israel takes the issue entirely out of perspective. Instead of devoting public scrutiny to regimes which use every means at their disposal to silence and crush all potential and actual dissent, Israel is made the main topic of attention.

Other countries of the Middle East lack the most basic elements of human rights -- freedom of speech, freedom of the press, free elections, equality for women, freedom of religion, freedom of association -- and opponents, instead of facing television cameras, face execution. These countries do not have to defend themselves against self-declared foes who continue to aim for their demise. Yet, these nations do not draw the enormous degree of attention that Israel receives for measures taken in defense of its security needs and in accordance with international law.

The U.S. State Department Report on Human Rights

The U.S. State Department Report's references to human rights in the territories did not, unfortunately, give full consideration to the actions of local extremist elements and the major dilemmas which these cause for Israel, such as:

* violent attacks by PLO-affiliated or Islamic fundamentalist radicals who have used massive stone barrages, Molotov cocktail firebombs, and even firearms against Jews and Arabs;
* the burning of planted forests, pastureland and grazing areas, and natural woodlands by arsonists;
* the use of hospitals as refuge for uninjured rioters;
* the use of ambulances as screens for transporting violent agitators;
* pupils who are forced by masked youngsters to leave the schools and participate in riots.

When reading the Report, it is advisable that consideration be given to the difficult context under which Israel has had to take various measures, and to the completely different context of human rights throughout the rest of the region.

RESPONSE TO

U.S. STATE DEPARTMENT REPORT ON HUMAN RIGHTS

VIOLENCE IN JUDEA-SAMARIA

As other democratic nations have done when facing the kind of violence that Israel has been facing -- riots, armed assaults, terror -- Israel has taken those measures that are necessary and has not deviated from international standards. Israel has not been facing peaceful demonstrations of placard-carrying, law-abiding residents. Jews and Arabs have been hit by extremist violence.

ISRAEL'S MEASURES

Israel is obligated to maintain order and public safety in the territories. The principle of gradual response and restraint is used in dealing with violent situations. Strict orders have been issued concerning the use of weapon-fire and force to halt violence: these measures are used only when necessary -- ex. life-threatening situations (weapon-fire), subduing those who resist arrest (force). Measures such as imprisonment are used only against those engaged in promoting or perpetrating violence. No action is taken against innocent people.

Israel has taken action against security personnel who deviate from orders. Soldiers who use excessive force or who fire their weapons without proper cause are subject to trial and punishment. Several have already been tried and punished; in other cases, trials are pending.

U.S. STATE DEPARTMENT REPORT

The Report did not give full consideration to the actions and provocation of extremist elements and the major dilemmas which these cause for Israel, such as:

* violent attacks by PLO-affiliated or Islamic fundamentalist radicals who have used massive stone barrages, Molotov cocktail firebombs, and even firearms against Jews and Arabs;
* the burning of planted forests, pastureland and grazing areas, and natural woodlands by arsonists;
* the use of hospitals as refuge for uninjured rioters;
* the use of ambulances as screens for transporting violent agitators;
* terrorising the local population, e.g. pupils who are forced by masked youngsters to leave the schools and participate in riots and stone-throwing.

In the last 21 years, Israel has exerted efforts in numerous areas to improve the living standards of the local Arab inhabitants. With the signing of the Camp David Accords, Israel, moreover, agreed to an interim phase of autonomy for the inhabitants of Judea-Samaria and the

Gaza District, and negotiations to determine the final status of these territories. Unfortunately, extremist pressures from the PLO and other Arab rejectionists undermined prospects for moving towards implementation of these Accords.

Israel is the authority responsible for security and stability in Judea-Samaria and the Gaza District. Had other democratic countries found themselves in Israel's situation , it is highly doubtful that they would have handled matters differently.

It is Israel's firm belief that only direct negotiations will solve the complex problems of the Arab-Israel conflict.

"קשר" תל-אביב 88.12

המהומות בשטחים – עמדת התקשורת מול דעת־הקהל בארצות־הברית

יורם אטינגר*

התקשורת בארצות־הברית נתפשת על־ידי הציבור הישראלי כנמצאת בפסגת עולם־התקשורת הבינלאומי, ואילו ספקנות הציבור האמריקני לגבי סיקור המהומות בשטחים ניזונה מן הכירסום, שחל באמינותה ● סיקור ה־תקשורת הציג את המהו־מות כדומות להפגנות שנות השישים למען זכו־יות השחורים ולהפגנות נגד מעורבות ארצות־הברית בווייטנאם ובקמבודיה ● הפלסטינים נתפשו כמפ־גינים דאז, והשלטון היש־ראלי – כמימשל דאז ●

* מנהל לשכת העתונות הממשלתית. ורת עד לאחרונה כקונסול כללי של ישראל בדרו ז'מערב ארצות־הברית וערך תשע שנים את הפירסו ז זרקור למזרח התיכון.

צילום: יובל נבון, דובר צה"ל

שר־הביטחון, יצחק רבין, עם כתבי־חוץ במקום שבו נזרק בקבוק־תבערה
עמדת התקשורת אינה משקפת את עמדת הציבור

בקרב הציבור האמריקני ראו במהומות 4% בלבד מן הנשאלים נושא חשוב ● על־פי הסקרים לא השתנה משמעותית מעמ־דה של ישראל בקרב הצי־בור האמריקני ● 51% מן הנשאלים באפריל 88 גילו אהדה כלפי ישראל, ו־14% בלבד היפנו אצבע מאשימה כלפיה בכל הק־שור להתפרצות המהומות ● אך בקרב חלק מן הצי־בור חלה שחיקה מסוימת במעמדה של ישראל ● קיים גם פער גדול בין התייחסות אמצעי־התקשורת לבין התייחסות

המימשל והקונגרס ● ה־מסקנה היא, כי לא התק־שורת, אלא מסורת ומער־כת יחסים ואינטרסים מו־רכבת מהוות נדבך מרכזי בעיצוב הגישה כלפי יש־ראל ● גורם משפיע מיו־חד הוא התייחסות הנשיא ומזכיר־המדינה ● שנות כהונתו של רייגן אופיינו על־ידי חיזוק השמרנות והמסורת, הפטריוטיות והאופטימיות — וישראל קשורה בתודעת הציבור במורשת הזו ● האלימות, חוסר הייציבות במשטרים הערביים והטרור מטים גם הם את הכף לטובת תדמיתה של ישראל כל עוד זו מצטיירת כשותף הבכיר במאבק מול הטרור ● מאז החתימה על מיזכר ההבנה האסטרטגי עם ישראל נוסף רובד, המד־גיש את תרומת ישראל למערך הביטחון הלאומי האמריקני.

"... אילו היינו מתייחסים לציבור הקוראים בכבוד הראוי לו, ואילו היינו מסבירים לו במדוייק את לחצי הזמן והשטח הפועלים עלינו, או אז היינו יכולים להודות בזיגבלות ובפגמים השורשיים של עבו־תנו במקום להת־גונן מפני האשמות המוטחות בפנינו בנדון. היינו יכולים לומר בפשטות את האמת, כפי שאנו יודעים אותה — כי בתהליך בחירת החומר, שאותו קורא הציבור, מעורבות עובדות אובייקטיו־ויות בצד הערכות סובייקטיוויות, מעורבות מערכת־ערכים אינדיווידוא־לית ודעות קדומות. במקום להב־טיח את סיסמת ה"ניו־יורק טיימס" 'All the news that's fit to print', הייתי רוצה לשמוע אותנו אומרים שוב ושוב, עד שהנקודה תובהר, כי העיתון היומי, שאותו קורא הציבור, מהווה דיווח חלקי, חפוז, בלתי־מושלם, פגום במידת־מה ובלתי מדוייק של ארועי היממה האחרונה... אילו היינו מגדירים את העיתון במד־וייק, היינו יכולים להוסיף מייד, כי זהו המוצר הטוב ביותר, שאותו אפשר להפיק לאור הנסיבות, וכי נחזור מחר עם מהדורה משופרת ומעודכנת..."**
(דוד ברודר, עורך־משנה של ה"וו־שינגטון פוסט").[1]

אבחנתו המעמיקה והאמיצה של ברודר, אשר זכתה לקיתון־רותחין מצד רבים מחבריו למקצוע, עשוייה לתרום לכל דיון העוסק בכיסוי ארו־עים על־ידי התקשורת, כולל סיקור המהומות בשטחים. האבחנה תורמת לראייה מציאותית של התקשורת ומצמצמת את האפשרות, כי הציבור ייסחף בלהט רגשי לתגובות קיצוניות, לשלילה או לחיוב, לביטול או להפרזה במשקלה של התקשורת ובכוחה. אחת התגובות המוכרות היא זו הרואה בתקשורת שופט עליון בנוש־אים העומדים ברומו של סדר־היום הלאומי. דיווחים של התקשורת, הערכות ופרשנויות שלה מתקבלים לעיתים כאילו היו פסיקות, שהונחתו מאולימפוס המידע והאובייקטיוויות (בעיקר אם מדובר בתקשורת בארצות־הברית, הנתפשנת על־ידי הציבור הישראלי כאילו נמצאת בפיסגת עולם־התקשורת הבינלאומי).

מכאן גם ההנחה השגורה, כי סיקור המהומות בשטחים על־ידי התקשורת האמריקנית משקף, כביכול, את עמדת הציבור בארצות־הברית כלפי ישראל. האומנם?

ארועי השטחים בראי התקשורת האמריקנית

את סיקור המהומות על־ידי תקשורת ארצות־הברית מנתח הירי־חון הוושינגטוני Media Monitor, הבוחן את דיווחי שלוש רשתות־הטלוויזיה הגדולות ואת אלו של ה"ניו־יורק טיימס".[2] סך הדיווח בתקופת שיא הסיקור (9 בדצמבר 1987 – 4 באפריל 1988) הגיע ל־375 קטעי־טלוויזיה במהדורות־הערב של החדשות (3 לערב) ול־242 דיווחים ב"ניו־יורק טיימס" (2 ליום), השקולים ל־35 עמודים מלאים ללא כותרות, תמונות ופירסומות! 90% מהפרשנ־ויות ומן הראיונות הביעו דעה שלי־לית לגבי יחס ישראל לפלסטינים, ו־91% מן הכתבות מתחו ביקורת על ישראל. הכותרות הכריזו, אומנם, על המהומות הפלסטיניות, אך ה"סיפור" העיקרי היה התייחסותה של ישראל למהומות. תגובות ישראל בשטח ובתחום הפוליטיקה הפנימית והחברה זכו לסיקור כפול מזה של המהומות עצמן.

הסיקור השלילי של היבטים אלו התמקד בשימוש בכוח, במערכת המשפטית ובייחס כלפי הפלסטינים. 80% מתגובות יהדות ארצות־הברית — אשר זכו לבימה תקשורתית — היו שליליות והתמקדו ברמת הכוח, אשר הופנה כלפי הפלסטינים. כאשר היה דיווח על שימוש בכוח מצד שני הצדדים לעימות, ריככה התקשורת את הצד הפלסטיני על־ידי שימוש במונחים, כגון "צעירים פלסטינים", "נשים", "בני־אדם" — מול "חיילים ישראלים". כאשר היה דיווח על שימוש חד־צדדי (כביכול) בכוח, "זכתה" ישראל ל־61%, ואילו הפלס־טינים (מעודנים על־ידי מונחים "מתאימים") ל־39% בלבד. מאפיין מרכזי, שהיה בעוכריה של ישראל, הוא נטיית התקשורת (ובעיקר הטלו־ויזיה) להתמקד במהומות ולזנוח את

ההקשר ואת השתלשלות העניינים, אשר הובילו למהומות ולתגובות־ישראל, וגם כאשר דווח ההקשר, זכה הצד הפלסטיני ל־2/3 מן ה"עוגה". אפשר להוסיף ולציין, כי סיקור התקשורת הציג את המהומות כאילו היו דומות – מבחינת הרקע המדיני וייע־דיהן – להפגנות שנות השישים למען זכויות־האדם של השחורים במדינות דרום ארצות־הברית ולהפגנות שנות השישים המאוחרות ושנות השבעים המוקדמות נגד מעורבות ארצות־הברית בווייטנאם ובקמבודיה. להט הסיקור התקשורתי נבע, בין הייתר, מן העובדה, שרבים מן העיתונאים, אשר כיסו את המהומות והזינו את הציבור בפרשנויות על ארועים אלו, היו מעורבים אישית ו/או רגשית בהפגנות הנ"ל, הזדהו עם המפגינים נגד המימשל ונחלצו למסקנה הפשטנית, כאילו הפלסטינים בשטחים הם המפגינים דאז, ואילו השלטון הישראלי בשטחים הוא המימשל דאז.

הרושם שנוצר בישראל היה, כי סיקור המהומות על־ידי התקשורת בארצות־הברית מבטא מהפך שלילי בעמדת הציבור והמימשל כלפי ישראל – על ההשלכות המדיניות, הכלכליות והבטחוניות הכרוכות בכך.

רושם זה התחזק על־ידי דיווחי אמצעי־התקשורת בישראל על הסיקור האמריקני (תוך כדי הדגשת הדגמאות השליליות ביותר) כמו גם על־ידי התרשמויות מדינאים ודיפלומטים ישראלים, הנוטים להסתנוור מהילתו של ה"אולימפוס" התקשורתי ומאדירים בחשיבותו מעבר לרמה המציאותית.

וולטר ליפמן, מעמודי־התווך האגדתיים של התקשורת בארצות־הברית, טען, כי קיימת נטייה להטיל על התקשורת משימה בלתי־אפשרית – עיצוב דעת־הקהל בנושאי מוקד של החברה האמריקנית. לדעתו, טועה התקשורת כאשר היא מתיימרת, תוך כדי התעלמות ממגבלותיה, לבצע משימה זו.[3]

בניגוד לעצתו של ליפמן הטוען, כי מידת ה"נעל" של היכל דעת־הקהל והנושאים העומדים על הפרק גדולה מ"כף־הרגל" של התקשורת, נוטים אמצעי־התקשורת לטעון, כי רוב דיווחיהם ופרשנויותיהם מעצבים את דעת־הקהל, מחד גיסא, ואף משמשים בבואה לעמדות הציבור, מאידך גיסא. אין חולק על כך, שהתקשורת מהווה צינור־מידע חיוני, הגורם לעיצוב דעת־הקהל, אך השאלה היא, האם היא מהווה מקור עיצוב עיקרי או אף בלעדי.

דעת־הקהל בארצות־הברית כלפי ישראל

תשובה חלקית לכך העניק סקר דעת־קהל, שנערך במשותף במארס 1988 על־ידי רשת־הטלוויזיה "סי.בי.אס." וה"ניו־יורק טיימס". בניגוד למשקל המכריע, שקיבלו המהומות בשטחים בסיקור התקשורתי (ראה מימצאי ה־Media Monitor לעיל) קובע הסקר, כי 4% בלבד מן הנשאלים רואים במהומות נושא חשוב – לעומת 50%, שו תייחסו כך לנושא הסמים. גם אתגר הטרור הבינלאומי והפיקוח על הפצתו של הנשק הגרעיני הוגדרו – יחד עם נושאים אחרים – כחשובים יותר מנושא המהומות.[4]

על רמת ההתעניינות האמיתית והקבועה – להבדיל מתקשורתית וחולפת – של הציבור, של המימשל ואפילו של אמצעי־התקשורת במהומות אפשר ללמוד גם מן העימות הראשון בנושאי פנים וחוץ, שנערך ב־25.9.88 בין שני המועמדים לנשיאות ארצות־הברית. במהלך 90 דקות העימות, אשר נוהל על־ידי אנשי־תקשורת בכירים ביותר (ביניהם פיטר ג'ינינגס, מגיש החדשות של "אי.בי.סי.", הנחשב לאחד המובילים במסע־הביקורת הטלוויזיוני נגד ישראל), לא אוזכרו המהומות – ולו ברמז. ההתייחסות היחידה כלפי המזרח התיכון הייתה בהקשר של בני־הערובה והטרור הבינלאומי. בעימות השני, שנערך ב־13.10.88, הסתפקו השניים באיזכור אקראי של המזרח התיכון בהקשר למחוייבותם לשלום בעולם.

דרושה מידה רבה של התעלמות מסדר־היום המדיני והבינלאומי האמריקני כדי להניח, שהמהומות בשטחים, או אפילו הסכסוך הערבי־ישראלי, אכן עומדים בראש מעייניו של הציבור האמריקני, אשר רק 4% – 5% ממנו מתעניינים בזירה הבינלאומית

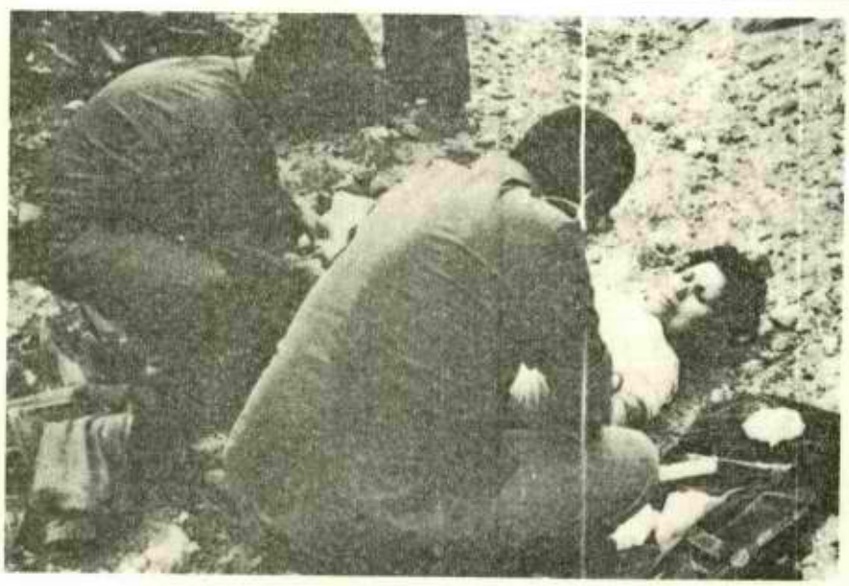

הפיגוע באוטובוס בדרך לדימונה
התקשורת זנחה את ההקשר ואת השתלשלות העניינים
צילום מתוך החוברת ISRAEL IN MEDIALAND, באדיבות אליהו טל

מית, ורק חלק קטן מאותו אחוז מזערי מגלה עניין במזרח התיכון ובהיבטיו האסטרטגיים. אלו המעוניינים בנושאי חוץ מפנים את תשומת־הלב לאתגרים הקשורים בייחסי ארצות־הברית עם מרכז־אמריקה ועם דרומה (ניקרגואה, קובה, הונדורס, מקסיקו, קולומביה וכו'), עם ברית־המועצות, עם מערב־אירופה, עם דרום־מזרח אסיה, עם אפריקה ועם המפרץ הפרסי – לפני שיתעמקו במבוך יהודה, שומרון ועזה. על רקע המספר הרב של הנושאים, המעסיק את צרכן התקשורת האמריקאי בעיקר בזירה המקומית והמדינתית וגם בזו הלאומית והבינלאומית, מן הראוי לציין את כלל־הברזל של חוקרי־התקשורת הטוענים, כי 65% מפריטי החדשות אינם זוכים לתשומת־לב משמעותית או אף נשכחים מייד עם סיום הקריאה, ההאזנה או הצפייה במהדורת־החדשות. כלומר רמת ההתעניינות האמיתית והקבועה גבוהה רק לגבי הנושאים המרכזיים, והיא אינה זהה או אף קרובה לרמת ההתעניינות התקשורתית והחולפת, שמבטא סיקור התקשורת את הנושאים החשובים פחות בעיני הציבור.

הפער בין עמדת התקשורת לבין זו של הציבור בארצות־הברית אינו מתמקד ברמת הסיקור בלבד אלא גם באופיו ובתרגומו לגישה מעשית כלפי ישראל. סקר דעת־קהל, מן המפורטים שנערכו אי־פעם בנושא הסכסוך ערב־ישראל, אשר נערך באפריל 1988 למען "הקונגרס היהודי האמריקני" על־ידי חברת "מרטילה את קילי בע"מ", שנמנתה עם סוקריו של המועמד הדמוקרטי לנשיאות, מייקל דוקא־קיס, מפריך הנחות רבות הנובעות מעמדת התקשורת. לפי הסקר ירדה האהדה לישראל מ־58% בפברואר 1987 ל־47% בינואר 1988 – אך זינקה ל־61% באפריל 1988 (לעומת 56% ביוני 1967!). בעוד ש־41% מן הציבור בארצות־הברית סבורים, כי ישראל נוהגת בקשיחות־יתר בטיפול במהומות, מאמינים 46%, כי היא השתמשה במידה נאותה של כוח. 44% רואים בישראל בעלת־ברית קרובה של ארצות־הברית, 32% מגדי־רים אותה כידידה שאיננה בעלת־ברית, 10% מתייחסים לנושא בנייטרליות, ורק 5% רואים בה אוייבת. 51% מן הנשאלים (1017 בעלי זכות־בחירה בבחירות לנשיאות) קור־אים לשמור על רמת הקשר הנוכחית עם ישראל, 31% רוצים לחזק את הקשר, ורק 13% ממליצים להחלישו.[5]

סקר נוסף הוכן בינואר ובמאי 1988 למען "הליגה נגד השמצה" על־ידי חברת "פן ושון בע"מ", המבצעת משי־מות דומות למען חברות הענק "טקסאקו" ו"פיליפ מוריס" כמו גם למען הסנטורים טד קנדי ודניאל פטריק מוניהאן וחברי־קונגרס אח־רים. הסקר מצביע על כך, שמעמדה של ישראל בקרב הציבור האמריקני לא השתנה משמעותית בהשוואה לנתוני סקר דומה, שנערך על־ידי החברה באוגוסט 1981. לפי המימצ־אים נהנית ישראל מאהדת 44% מן הנשאלים (47% בינואר 1988) לעומת 13% המצדדים בערבים (15% בינואר); 44% סבורים, כי יש לסייע לישראל יותר מאשר לערבים (42% בינואר), בעוד 7% בלבד מעדיפים לסייע לערבים (12% בינואר); 37% מצדיקים את תגובת ישראל למהו־מות (לעומת 29% בינואר) או קוראים להקשחתה (11% לעומת 12% בינואר), ואילו 32% מגנים את התגובה כחמורה מדי (36% בינואר);

הפגנה נגד מלחמת־וייטנאם בשנות ה־50
כאילו המהומות דומות להפגנות נגד מלחמת־וייטנאם מבחינת הרקע המדיני והייעדים...

14% בלבד מפנים אצבע מאשימה כלפי ישראל (16% בינואר), לעומת 38% כלפי אש"ף (43% בינואר) ו־11% כלפי הערבים בכל הקשור להתפרצות המהומות.[6]

איש הסקרים המרכזי של הנשיא רייגן, ריצ'רד ווירת'לין, קובע בסקר שהכין במאי 1988, כי 49% מן הצי־בור האמריקני אוהד את ישראל – לעומת 17% האוהדים את הערבים. התמיכה בישראל, לפי ווירת'לין, יורדת ל־43%, כאשר משלבים את הנושא הפלסטיני (26%) במישוואה.[7] מן הראוי לציין, כי סקרים רבים נער־כים על־ידי מקורבי המימשל כדי להצ־דיק יוזמות מדיניות מסויימות. כמו כן מהרופפת התמיכה בפלסטינים ב־צורה משמעותית (ל־10% – 20%), כאשר אש"ף מצויין כנציגם.

ד"ר איתן גלבוע מן האוניברסיטה העברית מחדד את הפער המשמעותי, הקיים בין עמדת התקשורת לבין עמדת הציבור, בהצביעו על סקרים, שנערכו על־ידי אמצעי־התקשורת עצמם – גם אם שולבו בהם שאלות מובילות, שנועדו להביא לתוצאות המאששות את עמדת התקשורת. לפי סקר אפריל 1988 של ה"לוס־אנג'לס טיימס" מצדדים 51% בישראל – לעומת 12% בערבים. 40% תומכים בהקמת מדינות ארצות־הברית במזרח התי־כון, ו־12% אף קוראים לשפר את היחס כלפי ישראל. בעוד שהיהודים בוודאי מתעניינים במהומות, 43% מן הנשאלים רואים בהן "סכסוך מקומי גרידא".[8] גלבוע מוסיף, כי מימצאי סקר אפריל של ה"שיקאגו טריביון" מורים על כך, כי 51% מן הציבור בארצות־הברית לא שינה את עמדו־תיו כלפי ישראל, 8% שינו לטובה, ואילו 31% שינו את יחסם לרעה. לפי סקר אפריל של ה"לוס־אנג'לס טיימס" שמרו 67% על עמדותיהם כלפי ישראל (נהוג לקבל זאת כתגובה חיו־בית עד נייטרלית מתוך הנחה, שהמ־הומות מעודדות ביטויי החמרה מכיוון העויינים את ישראל). סקר פברואר של "גאלופ" מצביע על 61%, שייחסם נשאר ללא שינוי, על 5% ששינו את יחסם לטובה, ועל 31%, ששינו יחסם לחומרה (השינוי השלילי

דורש שאלות־הבהרה נוספות, מכיוון שהוא כולל גם ידידים, אשר רמת אהדתם התערערה – אך לא התדרדרה לרמת עויינות). סקר ינואר של השבועון "טיים" מלמד, כי 55% מן הציבור שמר על עמדותיו, 2% שיפר אותן ו־26% החמירן.[9]

השפעות עמדות המימשל ואורועים בינלאומיים על דעת־הקהל

הפער בין עמדת התקשורת לבין דעת־הקהל בארצות־הברית מבטא גם את ההבדל בין התייחסות אמצעי־התקשורת לבין אלו של המימשל ושל הקונגרס. לדוגמה, בעוד ישראל מוצגת על־ידי התקשורת כ"איש הרע" של המהומות בשטחים, החליט המימשל באפריל 1988 – בגיבוי נלהב של הקונגרס – לחתום עמה על הסכם־הבנה אסטרטגי חסר־תקדים בהיקפו ובמחוייבותו. כך גם כאשר הגיע שר־הביטחון, יצחק רבין, לביקור בוושינגטון בסוף יוני 1988. בניגוד למתבקש מדיווחי־התקשורת, כי הוא יהווה מטרה לביקורת עזה – כנושא־הדגל של מדיניות־ישראל ביהודה, בשומרון ובעזה – ועל רקע התמקדות שיחותיו בוושינגטון בשיתוף־הפעולה האסטרטגי המתרחב בין ארצות־הברית לבין ישראל, זכה שר־הביטחון לקבלת פנים חיובית מצד המימשל וועדות־הקונגרס כאחד. דוגמאות אלו ורבות אחרות ממחישות את ההנחה, כי הקשר בין שתי המדינות חורג מנושאים שנויים במחלוקת, הקשורים לסכסוך ערב־ישראל. דוגמאות אלו אף מעניקות תימוכין לסברה, כי לא התקשורת, אלא מסורת ומערכת־יחסים ואינטרסים מורכבת, הכוללת מגעים יומיומיים ברבדים שונים (חקלאות, השקייה, רפואה, טכנולוגיה, סחר, ביטחון, דיפלומטיה וכו') מהווה את הנדבך המרכזי בעיצוב הגישה כלפי ישראל.

גורם מיוחד, המשפיע על תדמיתה הציבורית של ישראל יותר מאשר סיקור התקשורת, הוא התייחסותם של הנשיא (בעיקר) ושל מזכיר־המדינה. אפשר להניח, כי אהדתו השורשית והמוחשית של הנשיא רייגן ותמיכתו הבלתי־נלאית של ג'ורג' שולץ בטיפוח שיתוף־הפעולה האסטרטגי עם ישראל שימשו "נוגדנים" יעילים להדיפת רישומו של הסיקור התקשורתי על התנהגות ישראל בשטחים ולהחלשתו. הקשר בין

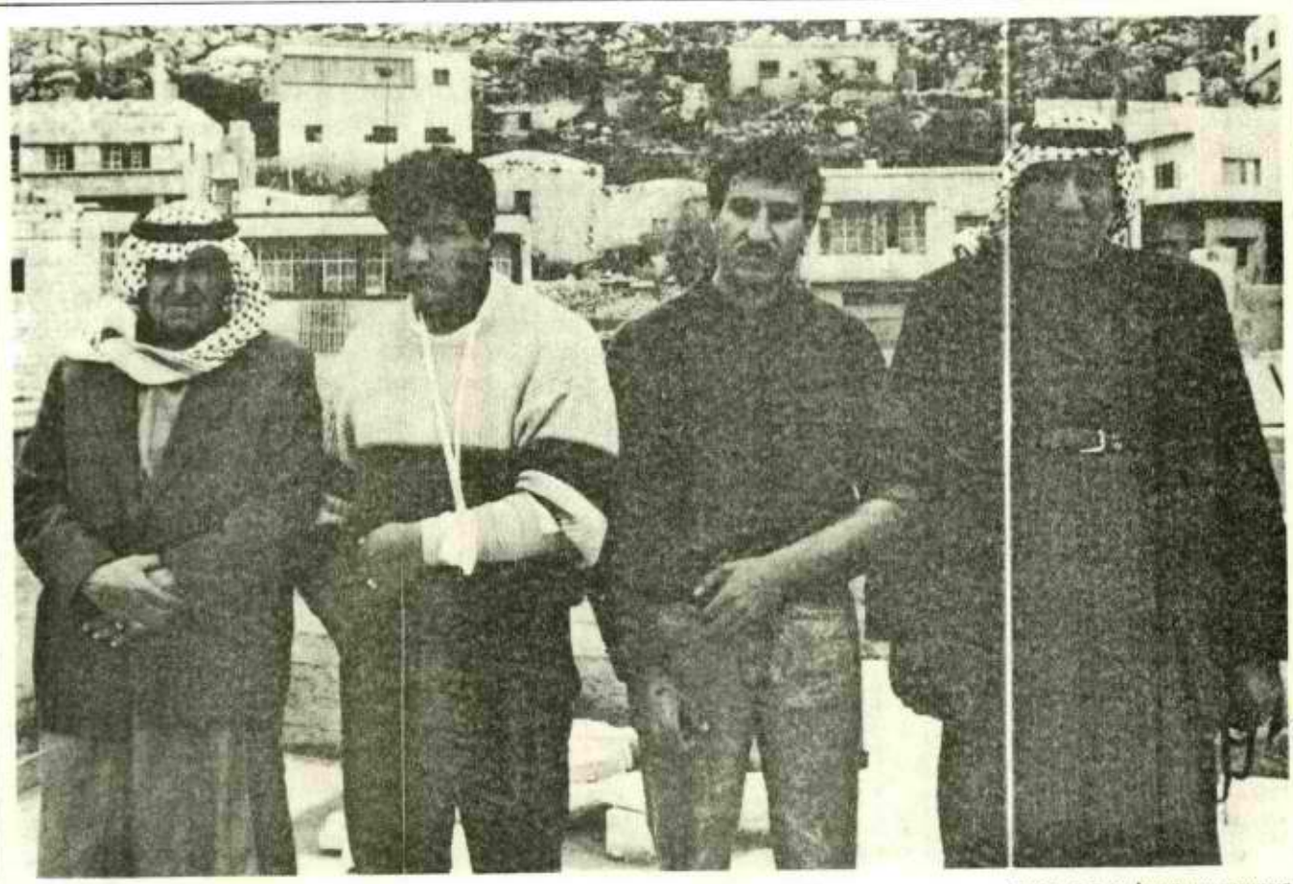

"אנשי־השנה" של C.B.S., 1987
הזדהות של הכתבים

צילום מתוך החוברת ISRAEL IN MEDIALAND, באדיבות אליהו טל

כרודף־בצע, כשחצן, כבעל מנהגי־לבוש מוזרים, כמתאכזר לנשים, כמפגר, כבלתי־מפותח וכמחרחר־מלחמות. לעומת זאת מצטיירת ישראל כפרו־אמריקנית, כידידותית, כאנטי־קומוניסטית, כמוקירת דת, כאוהדת־החופש, כשואפת־שלום, כאמיצה, כנרדפת ומנוצלת לרעה, כדמוקרטית, כמודרנית, כמשכילה, כשקולה והגונה.[10] שמות התואר ש"הודבקו" לישראל הם רבי משמעות לאור העובדה, כי מושגי החרות, הביטחון הלאומי, המסורת, הדת והדגל מהווים נכסי־צאן־ברזל של החברה בארצות־הברית. לדוגמה, הנשיא הנבחר, ג'ורג' בוש, הצליח להוציא את הרוח ממפרשי יריבו הדמוקרטי, מייקל דוקאקיס, כאשר האשים אותו בזלזול בדגל האמריקני. דוקאקיס אף נאלץ – לאחר שנעזר בסקרי דעת־הקהל – לחזור בו מהת־נגדות מוחלטת לפרוייקט "מלחמת־הכוכבים" (SDI) ולהצהיר בפומבי, כי יקציב מיליארד דולר מדי שנה לפרו־ייקט זה.

בעוד ההתייחסות הציבורית וה־ממשלתית (בארצות־הברית) ניזונה בעבר מן הרובד הרגשי בלבד (שאירית הפליטה, דמוקרטיה, ערכים משות־פים ושאיפה לשלום), הרי מאז 1970 (בלימת הפלישה הסורית לירדן על־ידי גיוס מילואים בישראל, שמנע הסתבכות אפשרית של המעצמות בסכסוך אזורי), ובעיקר מאז חתימת המיזכר האסטרטגי המשותף ב־1983, מתמקדת ההתייחסות ברובד האסט־רטגי, המדגיש את תרומתה של ישראל למערך הביטחון הלאומי האמ־ריקני. תופעה זו קיבלה ביטוי מרשים במצעי שתי המפלגות לקראת בחירות 1988, ובעיקר במצעה של המפלגה הרפובליקנית, שירד לפרטי פרטים של התועלת לאינטרס ארצות־הברית כתוצאה משיתוף־הפעולה עם יש־ראל. לא עוד סיוע פילנטרופי לניצרך אהוד, לא עוד מעמסה תקציבית, אלא שיתוף־פעולה הנובע מאינטרס אמריקני. ישראל מצטיירת כבעלת־ברית ייחודית באמינותה, באיכותה ובביצועיה, בעיקר בכל הקשור לנוש־אים קריטיים על סדר־היום האסט־רטגי האמריקני: המלחמה בטרור הבינלאומי, בלימת ברית־המועצות, תיגבור הצי הששי ונאט"ו, פיתוח אמצעי־לוחמה מתקדמים וקידום פרוייקט "מלחמת־הכוכבים".

עד כמה מושרשת תדמיתה החיו־בית של ישראל בעיני הציבור האמ־ריקני אפשר לראות מאי־הצלחת הסיקור התקשורתי המאסיווי ה־שלילי ביותר מאז דצמבר 1987 לגרום לתפנית שלילית משמעותית. אפשר אף להניח, כי נסיון הפגיעה הממושכת של הסיקור בתדמיתה המוסרית של ישראל אוזן על־ידי השיפור חסר־התקדים בתדמיתו האסטרטגית של "הבסיס הצבאי האמריקני הגדול ביותר בעולם, שאין צורך להציב בו ולו חייל אמריקאי אחד".

התייחסותה השלילית של התק־שורת הייתה עלולה להשפיע יותר על עמדת הציבור האמריקני, אילו מדובר היה באובייקט כגון דרום־אפריקה, המצטיירת כגורם שלילי הן בתודעת האיש ברחוב והן בקרב המימשל. השפעת התקשורת בהקשר הישראלי הייתה קטנה יותר מן המצופה, שכן אופיו של הסיקור אינו מתיישב, בדרך כלל, עם תדמיתה של ישראל כפי שזו גובשה בתודעת הקהל במשך שנים ארוכות וכפי שעוצבה על־ידי מערכת קשרים מסועפת ואינטימית ברמה הציבורית והמימסדית.

התשתית החיובית נוטלת את העוקץ מן הניתוח הסטטיסטי של הדיווחים. אומנם, הייחס הסטטיסטי היבש נוטה באופן ברור לצד השלילי, אך יש להעניק משקל רב למספר הקטן, יחסית, של כתבות ושל דיור־חים חיוביים, הנקלטים באופן טבעי (בניגוד לספקנות כלפי הכיסוי ה־שלילי) על־ידי ציבור, אשר חלקו הגדול פתוח לחיזוקים האומרים, כי ישראל לא איבדה את צלמה – כפי שמתארת זאת התקשורת.

התייחסות הציבור אל התקשורת בארצות־הברית

ספקנות הציבור האמריקני לגבי סיקור המהומות ביהודה, בשומרון ובעזה על־ידי התקשורת ניזונה מן הכירסום, שחל בשנים האחרונות באמינותה של התקשורת. סקר, שנערך באפריל 1985 לפי הזמנת "התאחדות עורכי העיתונים של ארצות־הברית", מורה, כי 75% מן הציבור ספקנים לגבי אמינות אמצעי־התקשורת. סקר דומה, שהוזמן באוק־טובר 1985 על־ידי סוכנות הידיעות "אי.פי.", מבהיר, כי שני שלישים מצי־בור העיתונאים מודה בקיום משבר באמינות התקשורת. סקר ה"לוס אנג'לס טיימס", שנערך ב־1984, מבהיר, כי 40% מן הציבור האמריקני סבור, שהתקשורת מנצלת לרעה את מעמדה ואת עוצמתה ומתנהגת בחוסר־אחריות. 20% מן הנשאלים אף קראו לתגובה קשוחה של המימשל בצורת חקיקת חוקים, שיג־בילו את חופש־העיתונות. רק 25% סבורים, כי התקשורת נוהגת לפי כללי האתיקה המקצועית, ו־33% מאמי־נים, כי דיווחי התקשורת הוגנים. הסקר מראה, כי גדל חלקו של הצי־בור, המאשים את התקשורת בהת־חמקות מן הגבלות החוקיות החלות על כלל האזרח. הטוען, כי היא עושה שימוש בלתי נאות בעוצמתה תוך כדי גרימת נזקים וחריגה ממוסכ־מות חברתיות והראוה בעין רעה את השימוש, שעושה התקשורת במערכת המשפטית כדי לקבל צו מחסה מתגו־בות נזעמות של הציבור.[12]

"מרכז חקר דעת־הקהל" בארצות־הברית ערך ב־1983 סקר, שמצא, כי אמינות מקצוע הרופאה היא 52.3%, הבנקאות – 24.1%, העיתונות הכתובה – 13.7% והטלוויזיה – 12.7% בלבד.[13] שורי אמינות נמוכים אלו מבטאים, בין הייתר, את תיסכול הציבור מפרשת גיט קוק, כתבת ה"וו־

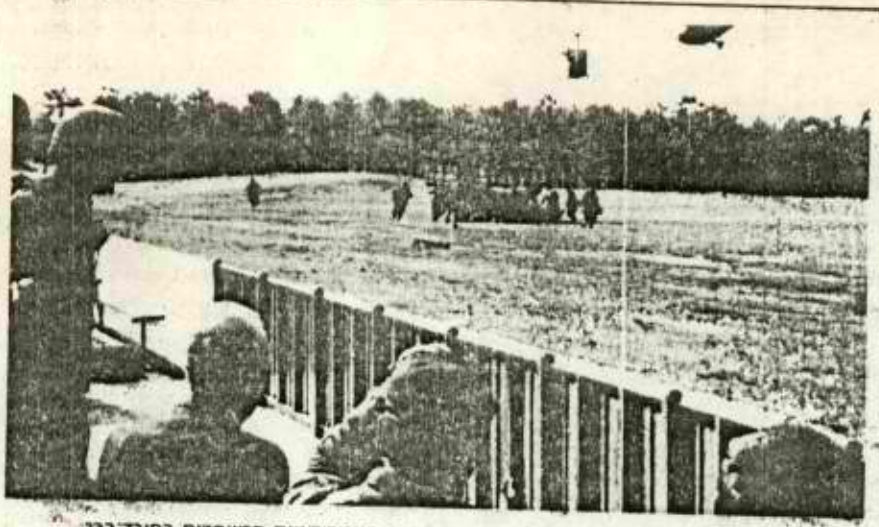

שר־הביטחון, יצחק רבין, צופה בתרגיל בבסיס הכוחות האמריקניים המיוחדים בפורט־ברג קבלת־פנים חיובית ביותר

שינגטון פוסט", אשר זכתה ב"פרס פוליצר" על כתבה (28.9.86) שהוכחה כזיוף, ממעידת ה"ניו־יורק טיימס", אשר פירסם כתבה מפוברקת (10.80) על סיור עם לוחמי ה"חמר רוז'" בקמבודיה, ומביצוע כושל (10.80) של ה"ניו־יורק דיילי ניוז", הכרוך בפירסום בלתי־אמין על מעשי־זוועה בבלפסט שבאירלנד.

הפער העמוק בין עמדות הציבור לבין אלו של התקשורת נובע גם מן העובדה, כי בארצות־הברית, ובמדינות מערביות אחרות, נתפשת התקשורת כמייצגת את האגף היוני־שמאלי בקשת הפוליטית, ואילו הציבור מאופיין על־ידי תנודה ברורה למרכז ו־אף לאגף הניצי־ימני. על רקע זה אפשר להבין את דיווח השבועון "טיים", בעקבות הפעולה האמריקנית בגרנדה בנובמבר 1983, כי שמונה מתוך תשעה מכתבי־קוראים תמכו בהחלטת הנשיא רייגן למנוע את סיקור 60 השעות הראשונות למבצע על־ידי אמצעי־התקשורת. חמישה מתוך ששה מכתבים, שהגיעו לשולחן־המערכת של רשת הטלוויזיה "אן.בי.סי.", הסתייגו מביקורתו של הפרשן הוותיק, ג'ון צ'נסלור, נגד החלטת הנשיא. כמעט תשעה מתוך עשרה, אשר רואיינו על־ידי ה"לוס־אנג'לס טיימס" באותה תקופה, הצדיקו הפעלת צנזורה בנסיבות הנוגעות לביטחון הלאומי, 76% מן הנסקרים הסכימו, כי למימשל שמורה הזכות לעצור פירסום מידע העלול להביכו, ו־66% טענו, כי למימשל מותר לבלום פרסום מידע, אם קיים חשש מבוסס, כי התקשורת תסרסו כדי להציג את המימשל באור שלילי.[14] אווירה זו של ספקנות ושל עוינות הציבור כלפי התקשורת זיכתה את ג'ורג' שולץ, לשעבר מזכיר־המדינה, בתשואות באומרו בעקבות המבצע בגרנדה, כי במלחמת־העולם ה־2 "היו העיתונאים מעורבים (במבצעים צבאיים) כל העת, ובדרך כלל היו לצידנו. לעומת זאת, בנסיבות הקיימות", המשיך שולץ, "כאשר התקשורת הפכה לתוקפנית יותר, העיתונאים הם תמיד נגדנו, בשאפם כל העת לדווח על דבר מה אשר ישבש את הכל. כאשר אתה מנהל מבצע צבאי, אינך זקוק לכל זה".[15]

סיכום

המחלוקת, המאפיינת לעיתים את יחסי תקשורת־מימשל ותקשורת־ציבור בהקשר האמריקני עד כדי ירידות לוהטת, משקפת את המיגבלות האובייקטיוויות של התקשורת בעיצוב דעת־הקהל. היא מבטאת גם את אחד ההבדלים המהותיים בין החברה המערבית החופשית לבין החברות הטוטליטריות: בעוד שבחברות טוטליטריות חייבים התקשורת והציבור לבטא את עמדות המימשל פן יבולע להם, הרי שהפלורליזם המערבי מעודד גיבוש עמדות שונות ועצמאיות של המימשל, של הציבור ושל התקשורת – ובתוכם. הבנת הרקע למחלוקת ולהבדלים בין עמדות התקשורת והציבור תתרום לצמצומו של הגורם הרגשי בוויכוח המתחייב ביניהם. לימוד הנושא אף מבהיר את הרקע לפער המשמעותי, הקיים בין עמדת התקשורת לגבי התייחסות ישראל למהומות בשטחים לבין מעמדה האיתן של ישראל בעיני הציבור בארצות־הברית.

מראי מקום:

1. דוד ברודר, *Behind The Front Page*, ניו־יורק: סימון ושוסטר, 1987, עמ' 14.
2. Media Monitor, וושינגטון: "המרכז לתקשורת ולענייני ציבור", מאי 1988.
3. וולטר ליפמן, *Media Power In Politics*, וושינגטון: "רבעון הקונגרס, בע"מ", 1984, עורכת: דוריס גראבר, עמ' 78/9.
4. איתן גלבוע, "ההתקוממות בשטחים ודעת־הקהל בארה"ב", **הארץ**, 8.6.1988. ראה גם: איתן גלבוע, "The Palestinian Uprising in American Public Opinion", Orbis (רבעון) פילדלפיה, סתיו 1988.
5. "מטילה את קילי בע"מ", **"עמדות ונישות כלפי סכסוך ערב־ישראל"** ניו־יורק: "הקונגרס היהודי האמריקני", אפריל 1988.
6. "פאן ושון בע"מ, **"סקר דעת־קהל על המזרח התיכון"** ניו־יורק: "הליגה נגד השמצה", 13.5.1988.
7. "קבוצת וורת'לין", **"הסקר מפגין תמיכה חזקה בפלסטינים"**, מקלין, וירג'ניה, 19.3.88.
8. איתן גלבוע, ראיון ל־Near East Report (שבועון איפ"ק), וושינגטון, 30.5.1988.
9. איתן גלבוע, **הארץ**, 8.6.1988.
10. איתן גלבוע, *American Public Opinion Toward Israel and the Arab-Israeli Conflict*
לקסינגטון, מסצ'וסטס: "היית' ושות'", 1987, עמ' 306/7.
11. סטיבן פינק, *Crisis In Management* ניו־יורק: "ההתאחדות למינהל של ארה"ב", 1986, פרקים 13, 14.
12. תום ג'ונסון, **"מחשבות המו"ל על חופש העיתונות"**, *National Forum* (רבעון), סתיו 1984, עמ' 44/5.
13. מכבי דין, **"עיתונות אנטי־ישראל מחוץ ומבית"**, "ג'רוזלם פוסט", ירושלים, 31.12.87.
14. ממצאי מחקרים מאוחרים יותר מלמדים כי המסקנות העולות ממימצאים אלה תקפות גם כיום.
15. דוד ברודר, *Behind The Front Page*, עמ' 7 — 305.

לזהות בלי לראות

מיקשה

الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين
P.F.L.P.
الرقم ٨٠٧
الرتبة مساعد
الاسم وحيد أحمد أبو سمن
التوقيع

بطاقة عسكرية
الوحدة العسكرية: ج ١١٥
فصيلة المدح
تاريخ الاصدار ١١/١/١٩٨٩
تاريخ الانتهاء ١٤/١٢/١٩٨٩

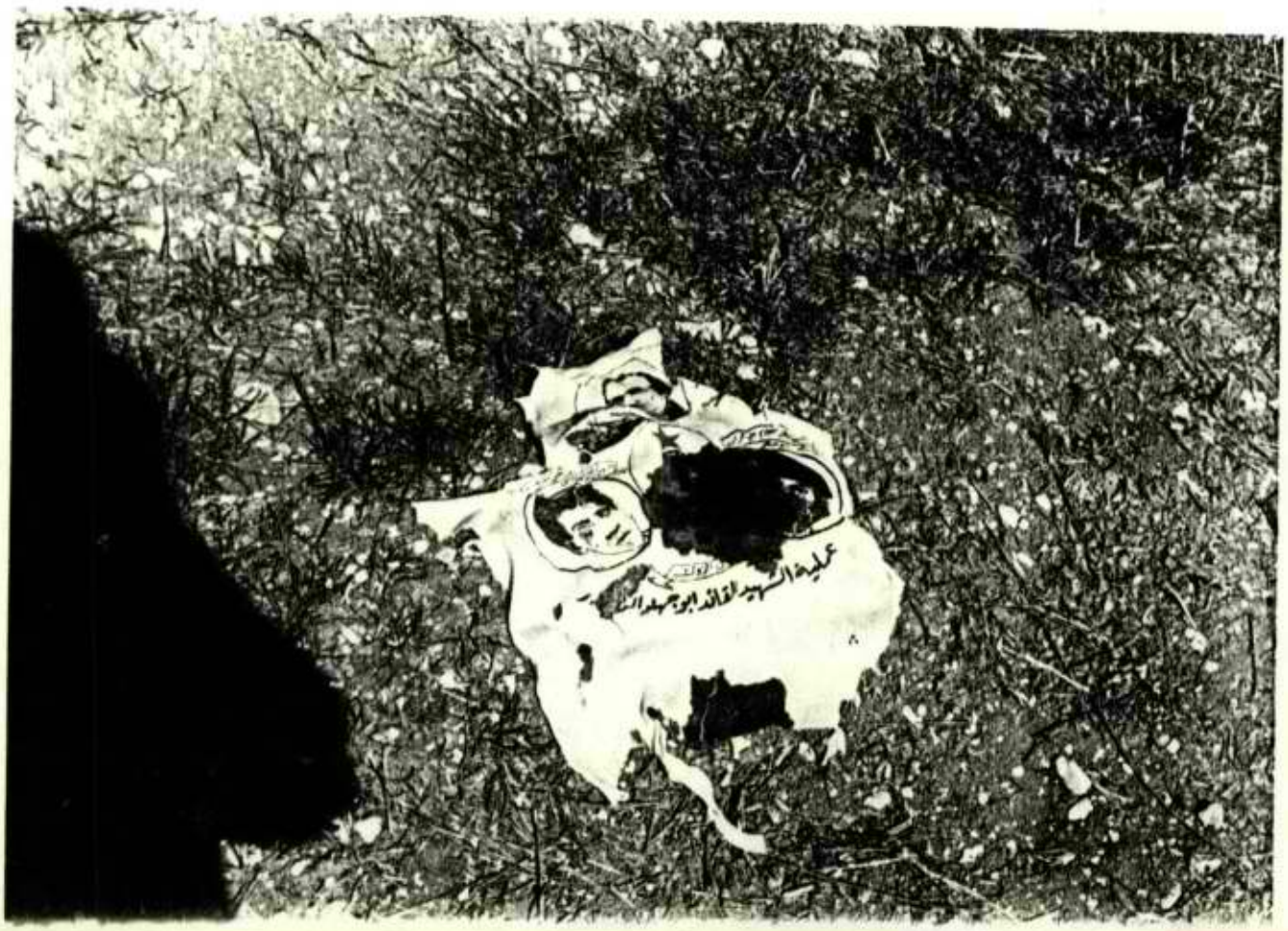

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך: 05.02.8[redacted] 3708

בלמס יוצא

חוזם:2,3708
אל:
נ'/162,וש/176,לוסאנגלס/56,אוטבה/46,לונדון/88,שטוקהולם/42,
מדריד/49,בריסל/64,בון/54,פריס/112,רומא/64,מ'לנו/37,ברן/59,
גנבה/69,אנקרה/36,איסטנבול/28,ניקוסיה/37,אתונה/40,אוסלו/37,
וינה/48,האג/56,פרטוריה/33,סינגפור/49,בנגקוק/92,טוקיו/93,
בי'רס/104,ברז'יליה/53,מונטבידאו/38,מכסיקו/65,קרקס/57,
ריו/47,הלסינקי/27,בוקרשט/34,ליסבון/39,סידני/28,קנברה/48,
הונגקונג/44,קופנהגן/43
מ-:המשרד,תא:050289,זח:1800,דח:מ,סג:בל
[redacted]ח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמס/מיידי

להלן נתונים על השטחים מעודכן עד 1.2.88-פגיעות בישראלים.

איו'ש

צה'ל:פצועים-538, הרוגים-4

אזרחים ישראליים: פצועים-405, הרוגים-8

אזח'ע

צה'ל:פצועים-280

אזרחים ישראליים:פצועים-40

הסברה/מידע

מא

אש

6406
336967 חולי ראשי בע"מ, ת"א, Road 20

```
A>DEBUG LOADER.COM
-E 0100 4D 53 44 4F 53 20 4C 4F 41 44 45 52 20 56 65 72 73 69 6F 6E 20 32 2E 30 0D 0A 24 00 00 00
-E 0120 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0140 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0160 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0180 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 01A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 01C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 01E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0200 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0220 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0240 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0260 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0280 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 02A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 02C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 02E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0300 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0320 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0340 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0360 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0380 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 03A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 03C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 03E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0400 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0420 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0440 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0460 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0480 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 04A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 04C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 04E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0500 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0520 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0540 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0560 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0580 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 05A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 05C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 05E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0600 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0620 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0640 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0660 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0680 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 06A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 06C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 06E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0700 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0720 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0740 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0760 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0780 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 07A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 07C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 07E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0800 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0820 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0840 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0860 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0880 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 08A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 08C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 08E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0900 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0920 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0940 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0960 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0980 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 09A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 09C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 09E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0A00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0A20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0A40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0A60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0A80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0AA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0AC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0AE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0B00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0B20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0B40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0B60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0B80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0BA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0BC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0BE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0C00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0C20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0C40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0C60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0C80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0CA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0CC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0CE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0D00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0D20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0D40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0D60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0D80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0DA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0DC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0DE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0E00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0E20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0E40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0E60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0E80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0EA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0EC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0EE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0F00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0F20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0F40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0F60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0F80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0FA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0FC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 0FE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1000 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1020 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1040 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1060 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1080 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 10A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 10C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 10E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1100 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1120 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1140 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1160 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1180 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 11A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 11C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 11E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1200 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1220 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1240 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1260 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1280 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 12A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 12C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 12E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1300 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1320 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1340 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1360 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1380 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 13A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 13C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 13E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1400 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1420 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1440 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1460 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1480 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 14A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 14C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 14E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1500 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1520 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1540 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1560 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1580 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 15A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 15C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 15E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1600 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1620 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1640 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1660 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1680 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 16A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 16C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 16E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1700 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1720 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1740 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1760 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1780 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 17A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 17C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 17E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1800 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1820 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1840 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1860 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1880 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 18A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 18C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 18E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1900 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1920 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1940 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1960 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1980 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 19A0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 19C0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 19E0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1A00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1A20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1A40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1A60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1A80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1AA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1AC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1AE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1B00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1B20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1B40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1B60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1B80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1BA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1BC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1BE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1C00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1C20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1C40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1C60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1C80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1CA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1CC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1CE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1D00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1D20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1D40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1D60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1D80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1DA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1DC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1DE0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1E00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1E20 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1E40 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1E60 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1E80 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1EA0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1EC0 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
-E 1EE0 00 00 00 00 00 00 00 00 
```

תפ: שהח,שהח,מנכל,ממנכל,סמנכל,אוקיאניה,מצרים,מצפא,אסיה,
מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,מעת,הסברה,ממד,אירו1,אירו2,אירו3,
לעמ,מקל/ממרהמ,דראפ

```
DS: WDW,DWDW,@ICC,@@ICC,@@ICC,NIG'NI'D,@XF'D,@XDH,HO'D,
@HE,HA'D,@YM'D,HFEF2,DFFCD,@WD,DOEFD,@@F,H'F1,H'F2,H'FE,
CW2,@@C\@@FFD@,FFHE
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך: 02.12.88

שמור

** ירצא **
**
**
**

חודם:12,1298
אל:גנבה/26,נטחון/69
מ-:המשרד,תא:021288,זח:1330,זח:ר,סג:שמ
תח:@ גס:ארבל
נד:@

שמור/רגיל

מילוא גנבה

דע: תאום הפעולות בשטחים.

צל'א - שטחים.

ב-1 בדצמבר ניקרני מוריס לשיחה תקופתית.להלן עיקרי הנושאים שהועלו:

א. מוריס סיכם שבעת השבועות הראשונים לשרותו כאן כפוריים. יש עבודה רבה אך גם שתוף פעולה מצד כל אלה שבא עמם במגע'.

ב. העלה נושא תלונותיהם על פגיעות בעצירים בזמן החקירה (הסכם 79). שמע מפצ'ר על הסיכום של היועץ המשפטי לממשלה כי פרקליטות המדינה תיבנס לתמונה. אישרתי הדבר אך ציינתי שאופן ביצוע הסיכום טרם נקבע.

ג. שוחחנו ארוכות על תלונות הצל'א בדבר אירועים בשטחים. שיבחתי מוריס על כי הפחית מספר התלונות אך ביקשתי שיחמיר עוד יותר בסינון התלונות לפני העברתן לבדיקה וגם יקפיד על לשונן. נראה לי שמוריס קלט המסר.

ד. ג'יפטליק - מרוצה מהצורה שהעניין נפתר בדרג המקומי בשלאריים הותר לעבד האדמות. שאל אם ניתן לקבל התחייבות של השלטונות כי אינם מתכוונים להפקיע האדמות לטובת מושבים שבסביבה. הצעתי שיניח לדבר. על בעלי

האדמות להגן על זכויותיהם ועל הצל'א למלא תפקידיו
ההומניטריים. מוריס מצפה לקבל תשובה בכתב לפנייתו
לאלוף פיקוד המרכז.

ה. סיפר שקורס נהגי האמבולנסים אמנם הסתיים אך העבקת
תעודות הסיום מתעכבת בי המינהל האזרחי דורש שהן
תועבקנה בטקס משותף לצל'א, מד'א והמינהל.
מוריס אמר שאישית הוא מתנגד לעריכת הטקס וביקש שאתערב
כדי לבטל הדרישה. אמרתי לו שלא אתערב ומוטב שיסדיר
העניין עם המינהל האזרחי ואם מד'א ברוח טובה והסכמה
הדדית.

ו. לצל'א גם בעיות בהעבקת אמבולנסים לאגודות הסהר
(והצל'א) של 4 ערים ביו"ש כי לשלטונות הסתייגויות
בטחוניות. מוריס מנסה למצוא פתרונות מעשיים לדבר
ועודדתי אותו בכך.

מנהל ארב'ל 2

נא

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,ברנע,ארבל2,ליאור,מזתים,שייבל,
משפט

שמור ורצא **
**
**
**

חודם:10/20710
אל:
אוסבה/264,אוסלו/214,בון/501,ברית'ל/393,האג/376,הלסינקי/123,
ורש/932,וינה/374,טוקיו/477,לונדון/502,ליסבון/188,
מדריד/337,ני/1142,פריס/737,קופנהגן/257,קנברה/264,רומא/375,
שטוקהולם/269
מ-:המשרד,תא:301088,זה:1550,דח:ב,טג:שמ
תח:@ גס:ארבל
נד:@

שמור/בהול לבוקר

אוסלו- גס עבור איסלנד

דיון פלשתין

שגרירות
דע: נאום ביין
שטיין וושינגטון.

א. עצרת האום שטחים

1.ב 3 לנובמבר תקדיש העצרת ישיבה אחת לנושא השטחים לפי יזמה ערבית מחוץ לסדר היום המתוכנן ועד הדיון שנועד לועדה המדינית המיוחדת מליאת העצרת אישרה התרגיל הערבי הגל הצביעונא על הפרוצדורה המוזרה והמזיקה של שיבוש עבודת העצרת שהסדר יום שלה נקבע במקובל מראש עי הועדה הכללית ב 23 בספטמבר. שום דבר לא קרה מאז שיצדיק את העתקת הדיון מהועדה המדינית המיוחדת למליאת העצרת. זהו תרגיל ערבי לניצול העצרת בבמה תעמולתית.

2. בנוסח הצעת החלטה הערבית שהופצה תחת הכותרת האינתיפדה של העם הפלסטיני יש התייחסות במבוא למצב בשטחים לאמנת גנבה הרביעית והחלטות מועצ"ט שגינו ישראל בראשית השנה. בסעיפים האופרטיביים גינויים לישראל על הפרות זכויות אדם

הריגה בציעה וגירוש פלסטינים עושים קולקטיביים הריסות
בתים ומעצרים הטלת חנק כלכלי ותקשורתי על השטחים
והתעלמות מהחלטות מועבים קריאה לנקיטת אמצעים להבטחת קיום
אמנת גנבה עי ישראל קריאה למועבים לאימוץ המלצות המזכל
מ 88 1 28 על המצב בשטחים ובקשה מהמזכל שידווח לעצרת על
מצב זה כל שלושה חודשים.

3. נבקשכם לקיים בדחיפות מגע בדרג בכיר במשרדי החוץ
במטרה להשיג התנגדותם להחלטה הנל גם אם הנוסח ירוכך
כפי שהאירופיות מנסות. הבהירונא שהערבים כפו על המליאה
קיום הדיון הנל במטרה לעודד האינתיפדה ולהעניק לה יתר
פרסום ותהודה תקשורתית. הדיון וההחלטה מעודדים המשך
האלימות ופוגעים בתהליך השלום. הצעת ההחלטה נעדרת כל
איזון ואוביקטיביות: אין בה שלילת האלימות והפרובוקציות
מצד האוכלוסיה בשטחים או קריאה לאיפוק למנוע ולהסדר מדיני
והנחה בחובת ישראל לקיים הבטחון והסדר. גם מי שאינו מסכים
לפעילותנו בשטחים חייב להתנגד להחלטה המעודדת עימות
ומכשילה מאמצים לקידום הצדדים להבנה ולמנוע ומשבשת
האפשרויות בעתיד לקידום תהליך השלום. ההצעה נועדה גם הפעם
לפגוע בהחלטת מועבים 242 כבסיס מוסכם למנוע לשלום כי אינה
מזכירה אותה אף ברמז.

4. לידיעתכם האמריקנים פועלים במקביל. עיקר מאמצנו מכוון
למנוע מידידותינו המערביות המשך נסיון לריכון ההצעה הערבית
בדי לתרץ הימנעות. עליכם להדגיש שלילת תהליך השלום שבנוסח
ההצעה.

ב. ועדה שניה - סיוע לעם הפלסטיני (עמ 44 בחוברת הצהובה).
בשיחתכם התייחסו גא גם להצעת החלטה L/13 שהוגשה ברעדה
השנייה בנושא הסיוע לעם הפלשתינאי במסגרת הדוח של אקוסוק.
בהצעה זו יש הרעה בהשוואה לאשתקד ונכללים בה סעיפים
קיצוניים לגבי תפקידו ואחריותו של אשף בשטחים (סעיפים
7;3 ו-8) דרישה טרונית ומיותרת לתקצב משלחת בת 20 איש
מטעם האביטט (סעיף 3) ובעיקר בקשה לא לשתף פעולה עם
ישראל שבמדה בהטלת סנקציות (סעיף 14). האמריקאים יתנגדו
גם להצעה זו ויפעלו בקרב המערבית. ביקשו מאתנו שנפעל
במקביל.
סעיף זה בתיאום עם אבב.

ג. דווחונא על פעולתכם עם העתק לנאום ניו יורק
ולוושינגטון.

ארבל 2

ת.ב.

אק

תפ: שהה,רהמ,מבכל,ממבכל,שהבט,סמבכל,ארקיאניה,מצרים,מצפא,
אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,איר1,איר2,איר3,ארבל1,אבב,משפט,
מתאמשטחים

משרד החוץ

מחלקת ההסברה

ירושלים, י"ז בחשון תשמ"ט
28 באוקטובר 1988

א ל ה נ צ י ג ו י ו ת

ה מ צ ב ב ש ט ח י ם - ע ד כ ו ן

לשימוש הסברתי, בכפיפות לשיקולים מקומיים,

מצ"ב סקירה מעודכנת על המצב בשטחים.

נייר זה בא להשלים, אך לא להחליף, את תדריך

הסברה 194/22.7.1988/3.08.07 בנדון, שסקר

את הנעשה בשטחים נכון למועד הפקתו.

הסברה/מידע - מז"תים

222/28.10.1988/3.08.07

THE SITUATION IN JUDEA-SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT -- AN UPDATE

In the several months since the disturbances in the territories began, the situation has assumed established patterns, varying in levels of intensity, but leaving a sense of inertia. In recent weeks, some new developments have emerged as radical elements have sought to escalate matters further in order to give a semblance of movement and change.

PLO vs. HAMAS

Following Jordan's decision in late July and its subsequent measures to sever administrative and legal ties with the territories, extremist elements have intensified their efforts to assert their influence in the area. One of the results was the surfacing of rivalry in mid-August between PLO-affiliated groups and the Islamic fundamentalists, specifically the fanatically militant HAMAS (Islamic Resistance Movement), which draws most of its support from the Gaza District. Each side is impelled by a different perception of its conflict with Israel: while the PLO expresses its objectives in secular terms, HAMAS is religiously motivated. The rivalry between the groups came to the fore when on August 18 HAMAS released its "Covenant," which called for a militant campaign to establish an Islamic Republic in all of Palestine. Besides leveling accusations against each other, the "United National Command" (an amorphous

PLO-affiliated entity) and HAMAS distributed separate flyers; in its instructions to the Arab public, HAMAS called for strikes on days not stipulated by the PLO flyers. Following recent contacts, the rival groups have temporarily shelved their differences.

The PLO has tried to take advantage of King Hussein's move in a number of ways. Thus, the organization announced that it had transferred a large sum of money to a bank in Amman to pay the salaries of former Jordanian employees in the territories following the cessation of Jordanian payments. The PLO also announced that its Amman office would handle requests of students in the territories who wish to study in universities in Arab countries -- a matter formerly dealt with by Jordan, which has also reduced the number of students eligible for enrollment in Jordanian universities. The PLO hopes to take control of Jordanian-affiliated institutions, such as the health care center in Ramallah, and organizations, such as local branches of Jordanian "white collar" trade unions, which have lost Jordanian funding.

Disturbances and Violence -- Recent Patterns

Most of the riots in recent weeks were spurred by the open competition for influence between the PLO and HAMAS, until both rival groups temporarily set aside their disagreements.

Since early September, violence has also increasingly taken the form of deadly assaults against Arabs who are suspected of having connections with Israel. More than ten individuals, including the mukhtar (village head) of Bidiya, were murdered. Apparently, this wave

was instigated by Flyer No. 25, which, on September 6, praised the liquidation of Arabs who had contacts with Israel and called for the continuation of such attacks on others.

A number of terrorist attacks, in which hand grenades and roadside bombs were used against Israelis, also took place.

Civil disorders and commercial strikes continue, but according to established patterns and varying levels of intensity. The inhabitants comply with some, but not all, of the instructions issued in the various flyers. Above all, the radical elements have not been able to force the collapse of the administrative and service infrastructure in the territories. In spite of their continued intimidation and pressure, the militants have not been able to cause a widespread resignation of local Arab officials. The extremist line has provided no real answer to the needs of the local population and has not been able to meet the expectations of the Arab residents that a solution would be found to their problems. This has led to calls by the local population for the adoption of an approach that would lead to practical results.

Israel's Policy: Stability and Peace

Throughout the disturbances, Israel has taken all measures deemed necessary to ensure stability and calm. These steps have been a combination of vigorous action against violence and the militants, and the maintenance of essential services. At the same time, Israel

continues to explore possibilities for advancing the prospects for peace negotiations in which representatives of both Jordan and the Palestinian inhabitants of Judea-Samaria and the Gaza District would participate.

222/28.10.1988/3.08.07

CONTEMPORARY MIDEAST BACKGROUNDER

to: Jack P. date: October 1988

BACKGROUNDER No. 251

The Covenant of the Islamic Resistance Movement (Hamas)

1. Introduction

Blaine Harden of the *Washington Post* reports (*International Herald Tribune*, Sept.21, 1988) that "the Sudanese cabinet, in an act likely to prolong and probably intensify one of Africa's most destructive civil wars, has approved a stringent new code of Islamic law denounced as unacceptable by Christian politicians in the divided country. Among the punishments spelled out in the criminal code are death by stoning for 'the offense of adultery,' 100 lashes with a whip and five years in prison for 'the offense of homosexuality' and death for 'the offense of apostasy,' which is defined as 'renunciation of the creed of Islam... '"

Harden explains that opponents of the application of the *sharia* code are powerless to prevent its passage in the Sudanese parliament, and adds: "The *sharia* code that was approved... was written by Hassan Turabi, Sudan's attorney general, minister of justice and founding leader of the country's small but extremely well-organized Islamic fundamentalist party, the National Islamic Front... He [also] wrote [an earlier *sharia*–based code] in 1983 when he was an adviser in the regime headed by President Gaafar Numeiri."

Islamic radicalism in the Sudan is part of the wave of Islamic radicalism sweeping over the Middle East, from Iran and the Arabian peninsula to the Pacific Ocean.

– Please see also Backgrounder 244.

Media Analysis

Clearly, the Islamic revival in Judea-Samaria and the Gaza District can be understood only against regional trends, and events in Judea-Samaria and the Gaza District cannot be isolated from events in Iran, Egypt, Algeria, Jordan, or Kuwait.

The Islamic factor plays a central role – inspiring ideas motivation and resolve – in the current stormy events in Judea-Samaria and Gaza. One of the forces very much reflecting this trend and emerging as most prominent and active is the Islamic Resistance Movement (commonly known by its Arabic acronym Hamas, a word meaning "zeal" or "fervor"). It sees itself as part of the pan-Arab Muslim Brotherhood (founded in Egypt in the late 1920s, and introduced into Palestine in 1946). The Muslim Brotherhood in Egypt, and its offshoots, like the *Mujamma* in the Gaza District, have (since 1967) adopted a reformist ideology that, in contrast to the line of the Islamic Jihad (which has been perpetrating terrorist activities since the early eighties), focuses on educating the people and inculcating the Islamic religious lifestyle among them, as a prelude to war against the infidels. The various defeats suffered by the Arabs at the hands of Israel are seen as punishments for straying from the Islamic way. However, even the Muslim Brotherhood in Egypt and the radical Islamic groups in Palestine knew periods of greater activism, characterized by underground violence. In Palestine, against the background of the Islamic factor so important in Palestinian – and Arab in general – nationalism, the clergy played a central role in inciting attacks against the Jewish population as early as the twenties, through the Holy *Jihad*, a terror organization led by Sheikh Izz a-Din al-Qassam (killed by the British in 1935); the Muslim Brotherhood participated in the 1948 war; and Brotherhood cells in the Gaza District were responsible for other terrorist acts against Israel in the early fifties. Many of the PLO's current leaders, including Arafat, were members of the Brotherhood, and engaged in such acts in the fifties.

It is therefore not surprising that Ahmed Yasin, the spiritual leader of the Islamic Resistance Movement, while repudiating the Islamic Jihad (in an interview with Israeli Television, Sept.11, 1988), was himself convicted in 1984, along with four other Brotherhood members, of stockpiling automatic weapons.

Today the thin line between the sometimes violent activities designed to force non-believers to comply with religious dicta and terrorism is frequently crossed. As a result, the Muslim Brotherhood in Judea-Samaria and the Gaza District find broad scope for cooperation with its two rivals – the Islamic Jihad and the PLO. This rivalry became even more acute during the campus elections in October-November 1987, on the eve of the uprising. If we add to this the role of Islam in the Palestinian nationalist movement since its inception, the activist trend that has stamped its impress on the covenant of the Islamic Resistance Movement is not surprising.

The influence of the Islamic world view – which sees the conflict in terms of a historic struggle between Islam and Judaism, where there is no room for concessions – on the secular Arab nationalist movement, including its Palestinian branch, has always been apparent. In the utterances of PLO leaders the word *jihad* is a commonplace, as are references to Saladdin's victory over the Crusaders (see articles 15 and 29 in the Hamas Covenant) and emphasis on the doctrine that the Jews are not a people (see article 20 of the Palestinian Covenant) and have no national rights (but are under the "protection" of the Muslims). Thus, for example, Ahmed Sidqi A-Dajani, a member of the PNC and senior PLO official, writes in the Jordanian *Saut A-Sha'ab* (Sept.14, 1988): "The Zionist invaders were never a people... The Jews are not a people..." He notes the lessons to be drawn from Saladdin's victory over the Crusaders as the realization of the religious precept of *jihad*. In an article in the Saudi daily *Al-Ukaz* (Aug.9, 1988) he says that "the purpose of the great intifada... is to emphasize, through the *jihad*, the falsity of the Zionist claim."

The central role of the movement in the uprising is a clear indication of its success in reaping the fruits of decades of labor. The movement now openly aligns itself with the active struggle against Israel, influencing the public it nurtured – and others – during years of social and community activism.

The Muslim Brotherhood, once a movement without an independent political position, has over the course of the uprising become a factor, and even a rival, whose importance the PLO cannot afford to overlook. Manifestos that were already circulating six months before the start of the uprising make it clear that the idea of establishing an elite organization within the Muslim Brotherhood had apparently matured before the uprising and without any connection to it, and that from the outset Hamas intended to serve as the militant arm of the Muslim Brotherhood.

The emphasis on the **Palestinian nature of the movement**, rather than on Palestine within the context of the comprehensive Islamic-Jewish struggle, is an important innovation in the Covenant. This development was actually apparent two years ago (for example, in the manifesto issued in the summer of 1986, over the signature of the pseudonymous "Islamic Trend") and was merely accelerated by the uprising, with the emergence of the Muslim Brotherhood as leaders of the Islamic religious public in general.

One of the factors in the evolution of Palestinian identity among the Brotherhood in Judea-Samaria was apparently the deterioration of relations with Jordan, starting in 1986, following the rapprochement between Jordan and Syria, the bloody riots at Yarmuk University, and perhaps also what was perceived as a Jordanian-Israeli rapprochement.

Despite the above, on the ideological plane the Covenant expresses no affinity with the line adopted by the supporters of the national movement. Even the conciliatory tones evident in the articles dealing with the PLO do not seriously detract from the ambivalent attitude towards it. On the one hand there are hints of cooperation with the PLO; on the other, there is a patronizing tone, such as the demand that it "return to the fold" (see articles 23, 25, and 27 of the Covenant).

Moreover, the Covenant seems to express an attempt to consolidate an independent Palestinian-Islamic platform for the Islamic groups in Judea-Samaria and the Gaza District, given the PLO's political line. This is more **a show of autonomy vis-a-vis the nationalist forces** than the result of an internal need of the Muslim Brotherhood.

The Muslim Brotherhood in Judea and Samaria did not sever its ties with the parallel organization on the East Bank after 1967 (unlike the movement in the Gaza District, which was cut off from its parent organization in Egypt). Its relations with the Jordanian regime improved, and Jordan, through its Ministry of Religious Affairs, provided considerable assistance to the organization in Judea and Samaria, inter alia by awarding the coveted posts of preachers in the mosques to members of the Brotherhood, to the point where they have a virtual monopoly of them (a monopoly well-exploited today in the uprising). As might be expected from their affiliation with the Brotherhood, the *imams*' sermons often include, alongside condemnation of Jews and Israel, sharp criticism of the Arab countries and denunciation of their "treachery." The close relations between the Brotherhood and other traditional Islamic institutions (such as religious courts and the *zakat* [tithe] committees in Judea-Samaria and the Gulf states) help buttress its power base.

The members of the organization are usually young people from the rural lower classes, while the leadership is drawn mainly from the urban elite. Over the years, the number of students and college graduates, in particular of the Islamic universities, has grown. This phenomenon must be viewed against the expansion and improvement of secondary and higher education in Judea-Samaria and the Gaza District.

In recent years the extensive religious literature circulating in Judea-Samaria and the Gaza District (over 50% of all books on the market) has included many publications by the Muslim Brotherhood, in which the main lines of the strategy expressed by the covenant of the Islamic Resistance Movement are sketched out. The Islamic organizations do not necessarily display total ideological cohesion; rather, they represent a medley of influences and schools: Khomeinism and the Iranian Revolution; the doctrines of the Muslim Brotherhood in Egypt, in particular those formulated by Sayid Kutb, their leader until 1965 (executed by the Egyptian authorities); and radical theories popular among organizations such as the Egyptian Islamic Jihad. This assort-

ment of doctrines is also found in the covenant of the Islamic Resistance Movement.

The information presented above is based mainly on the following sources:

1. Uri Nir, *Ha'aretz*, Sept. 16, 1988.

2. Reuven Paz (visiting lecturer, Dayan Center, Tel Aviv University), "The Islamic Covenant and its Significance – A First Examination and Translation," *Data and Analysis* series, Hebrew, Sept. 1988.

3. Elie Rekhess (Dayan Center, Tel Aviv University), "The Iranian Impact on the Islamic Jihad Movement in the Gaza Strip," a lecture delivered at a symposium held at Tel Aviv University, 4–6 June 1988.

4. Mohammed K. Shadid (A-Najah University), "The Muslim Brotherhood Movement in the West Bank and Gaza," *Third World Quarterly*, April 1988.

2. Excerpts from the Hamas Covenant

"The Covenant of the Islamic Resistance Movement – Palestine"

(published 18 Aug. 1988; 1 Muharram 1409)

[Editor's notes are indicated by an asterisk *]

[*The covenant opens and is interspersed throughout with verses from the Koran. The opening includes also quotations from two of the Brotherhood's leaders; concerning the Jews]: "Degradation was decreed for them, wherever they may be... because they kindled the anger of Allah... and His wrath will fall on them... They have been condemned to wretchedness because they denied the word of Allah and killed the prophets without justification..." (Sura Aal-Umran 109–111). "Israel will exist and will continue to exist until Islam eliminates it, just as it eliminated what preceded it" (the martyred Imam Hasan al-Bana [*the leader of the Muslim Brotherhood in Egypt, murdered in 1949]).

"Introduction

" ...The Islamic Resistance Movement... links arms with all warriors of the Jihad (*mujahadeen*) for the liberation of Palestine... This covenant of the Islamic Resistance Movement (Hamas)... clarifies its position and outlook... and calls for assistance, support, and commitment, since our war against the Jews is a great and serious undertaking, which requires mobilization of all resources... Support is imperative... from the far-flung Arab and Islamic world, until the enemy is overthrown...

"Title One: Definition of the Movement

"– The ideological starting point

"Article 1: The Islamic Resistance Movement is a wing of the Muslim Brotherhood in Palestine. The Muslim Brotherhood is a worldwide organization and is the largest Islamic movement of the modern age... "

"– Exclusivity and Independence

"Article 6: The Islamic Resistance Movement is an exclusively Palestinian movement, faithful to Allah... working to unfurl the banner of Allah over every inch of Palestine. Under the protection of Islam adherents of all religions can coexist in security and confidence with respect to their lives, their property, and their rights. In the absence of Islam conflict would break out, and exploitation and corruption would become widespread.

"– The Islamic Resistance Movement is Worldwide

"Article 7: ...The Islamic Resistance Movement is a link in the chain of *jihad* [holy war] against the Zionist invasion, bound up and connected with the martyr Izz a-Din al-Qassam and his comrades, warriors of the *jihad* and members of the Muslim Brotherhood in the year 1936. It has another link as well, which includes the joint *jihad* of the Palestinians and the Muslim Brotherhood in the 1948 war [* this is the only allusion in the covenant to the Egyptian branch of the Muslim Brotherhood – see note to Article 23] and the Muslim Brotherhood's acts of *jihad* in 1968 and afterwards... It looks towards the fulfillment of Allah's promises in the not too-distant future. Allah's messenger [Muhammad] already spoke of a time when the Muslims would fight the Jews and kill them – and the Jew would hide behind rocks and trees. The rocks and trees say, 'O Muslim, servant of Allah, this Jew is hiding behind me, come and kill him.' Only one bush – the wild orache – is an exception to this rule, because it is a Jewish bush." [*A famous Hadith (Muslim oral teaching) that has consistently appeared in Muslim anti-Semitic articles, most recently in an article in the Kuwaiti *Al-Anba'* (16 Sept. 1988).]

"– The Credo of the Islamic Resistance Movement:

"Article 8: Allah is the ultimate objective [of Hamas], His messenger [Muhammad] is its paragon, the Koran is its constitution, the *jihad* is its path, and death for the sake of Allah is its chief interest.

"Title Two: Objectives

"– Motives and Aims

"Article 9: The Islamic Resistance Movement finds itself in an age when Islam is absent from daily reality... Its aims are to stand against and overthrow the impostor... in order that truth prevail, the homeland be restored, and the Islamic state be proclaimed from its mosques.

"Title Three: Strategy and Means

"The strategy of the Islamic Resistance Movement – Palestine

"– Palestinian soil is an Islamic *Waqf* [consecrated land]:

"Article 11: The Islamic Resistance Movement considers that Palestine is Islamic *Waqf* [religious trust] land, assigned to the Muslims until the end of time. It may not be renounced or conceded, whether in whole or in part. It does not belong to any Arab state or to all Arab states, nor to a king or a president, nor to all kings or presidents, nor to an organization [!] or to all organizations, be they Palestinian or Arab. Palestine is Islamic *Waqf* land, for generations of Muslims until the end of time... This is stipulated in the Islamic *Sharia*, and is to be treated like all lands forcibly conquered by the Muslims... They consecrated it as *waqf* for Muslims throughout the generations... Any deed to the land is purely one of its utility. It shall remain *waqf* land as long as the heavens and earth exist, and any act that contravenes the *sharia* with respect to Palestine is null and void." [*In its first import, *waqf* is state land, as distinguished from a private consecration of property; when conquered, it passes into the hands of the Muslim community, though it remains in the hands of its previous owners for the sole purpose of producing income and paying taxes, on condition

that it never be sold.]

"– The homeland (*watan*) and nationalism (*wataniyya*) as viewed by the Islamic Resistance Movement in Palestine"

[* Generally speaking, radical Islamic movements, avoid the use of the term *wataniyya*, including the Islamuc Jihad which places Palestine at the center of the Islamic world's struggle.]

"Article 12: In the eyes of the Islamic Resistance Movement, nationalism (*wataniyya*) is a part of religious faith. Nothing is stronger or deeper than nationalism when the enemy trespasses on Muslim land. Then, *jihad* and volunteering against the enemy become a religious obligation, incumbent on every Muslim man and woman; a woman may join the battle without her husband's permission, as may a slave who does not have his master's permission." [*Here the religious obligation of *jihad* is defined as *fard ayn*. With respect to Palestine *jihad* has previously been so defined, for example during the 1936–39 revolt. A *fard ayn* is a commandment or obligation that is incumbent on each and every believer individually. Generally speaking, the various schools of Islam consider *jihad* to be *fard kifayah*, i.e., a commandment whose fulfillment by a sufficient number of people absolves others of their duty to perform it. Even in such cases, however, it is still a *fard ayn* for all those who live on territory adjacent to the enemy. In the Muslim religious code the obligation of *jihad* applies as long as the universal rule of Islam has not been attained. Thus peace with non-Muslims is never more than a provisional measure, a truce.]

"– Peace Initiatives and Solutions and International Conferences

"Article 13: Initiatives – so-called peaceful solutions — and international conferences to solve the Palestinian problem contradict the principles of the Islamic Resistance Movement. Renouncing any part of Palestine is equivalent to renouncing part of the religion, since for the Islamic Resistance Movement nationalism is a religious precept. It is to this goal that it educates its people, and they fight their *jihad* in order to raise the banner of Allah over their homeland...

"...We do not believe that such conferences can implement our claims, give us back our rights, or do justice to the oppressed. These conferences are no more than the appointment of infidels as judges over Muslim land. When have infidels ever dealt justly with the faithful? 'The Jews and Christians will never be satisfied until you join their communities...' (Sura of the Cow, 120).

"...There is no solution to the Palestinian problem except through *jihad*. Initiatives, proposals, and international conferences are a waste of time and entirely useless...

"– The Three Circles

"Article 14: The problem of the liberation of Palestine is linked to three circles: the Palestinian, the Arab, and the Islamic. Each circle has a role in the struggle against Zionism... Palestine is Islamic land, where the first *kibla* [prayer direction] and the third holy site [the *Al-Aqsa* Mosque], to which the Prophet was transported, are situated... Therefore its liberation is a personal religious obligation, incumbent on each and every Muslim. This is how the problem must be viewed...

"– The *jihad* for the Liberation of Palestine is a Personal Religious Obligation

"Article 15: ...In the struggle against the theft of Palestine by the Jews there is no alternative to raising the banner of *jihad*. This demands inculcating Islamic consciousness among the local, Arab, and Islamic communities, and spreading the spirit of *jihad* among the nation. . . .

"Clerics, educators, and academics must take part in raising the [Islamic] consciousness [of the people]... Fundamental changes must be introduced into the curricula in order to rid them of the influences of the ideological invasion perpetrated by orientalists and missionaries... Since Salah A-Din Al-Ayubi [Saladdin]

defeated the Crusader armies... imperialism has helped reinforce the ideological invasion and deepen its roots, and is still doing so – as a prelude to the loss of Palestine.

"It must be impressed on the minds of all generations of Muslims that the Palestinian problem is a religious one, and must be dealt with on these terms...

"– Education of the Younger Generation

"Article 16: The young generation of Muslims in our region must be given an Islamic education that will guarantee their observance of religious precepts... At the same time, there is a need for a careful study of the enemy, his human and material capabilities, his weak and strong points... and all relevant phenomena, so that the Muslim *jihad* fighter is living in the present... and aware of what is going on around him...

"– The Role of the Muslim Woman

"Article 17: The role of the Muslim woman in the war of liberation is no less important than that of the man, for she is a factory for producing men. The enemy have understood her role... and that by directing her growth as they wish, far from Islam, they will be victorious in the battle. This explains their continued attempts – through propaganda, films, and educational and study programs, and by means of those who create them, affiliated with Zionist organizations that bear various names and forms, such as the Freemasons, the Rotary Club, espionage cabals, and the like. All are dens of iniquity... When Islam gains control of its destiny it will liquidate these organizations, which are anathema to humanity and Islam.

"Article 18: The most important function of a woman in the house of a *jihad*–fighter or within a family of *jihad*–fighters is to run the house and raise the children... and to educate her children to obey the religious precepts... as a preparation for the task that awaits them in the *jihad*...

"– The Role of Islamic Art in the War of Liberation

"Article 19: ...Books, articles, sermons, letters, orations, and poetry . . . are all tools for ideological recruitment...

"– Social Solidarity

"Article 20: This Islamic spirit must prevail throughout Muslim society, to counteract the scheming enemy with his Nazi conduct... such as collective punishment, robbing people of their land and property... breaking bones, and shooting at children and old people alike... as well as destroying houses and unjustly condemning thousands of young people to eke out the best part of their youth in dark prison cells...

"Nor does Jewish Nazism spare women or children. It makes war on their livelihood and despoils them of their money... Deportation from the homeland is a kind of murder..." [*This is the only direct reference in the Covenant to current events in Judea-Samaria and the Gaza District. Neither here, nor elsewhere in the Covenant, is the term *intifada* used, although one of the leaders of the movement in the Gaza District, Halil Kokah, told the Kuwaiti *A-Siyassa* (July 26, 1988) that "the *intifada* is a lesson for the next generation. It expels all other desires. The stone will dismantle the State of Israel. The rifle and the Koran assert our identity vis-a-vis the Jews."]

"– The Forces Supporting the Enemy

"Article 22: The enemies... have labored to amass astounding and influential material wealth, which has been exploited to realize their dream. They have used their wealth to gain control of the world media, news agencies, the press, broadcasting stations, etc. They have used their wealth to instigate revolutions in various places in the world, in order to serve their own interests and reap the spoils. They were behind the French Revolution and the Communist Revolution... They have used their wealth to set up clandestine organizations... to destroy society and serve the interests of Zionism, such as the Freemasons, the Rotary and

Lions' clubs, Bnai-Brith, etc. All these organizations engage in espionage and destruction. They have used their wealth to gain control of the imperialist states and pushed them to colonize many countries, in order to plunder their riches and spread their corruption within them...

"They instigated World War I, in which they achieved the downfall of the Islamic Caliphate [the Ottoman Empire], reaped material rewards, and gained control over vast resources. They obtained the Balfour Declaration and set up the League of Nations, in order to rule over the world... They caused World War II, and amassed untold treasure by their commerce in the weapons of war and as a prelude to setting up their state. It was they who gave the instructions to establish the United Nations and the Security Council to replace the League of Nations, in order to rule over the world through them.

"They pull the strings of any war that is waged anywhere in the world...

"The imperialist forces in the capitalist West and in the communist East support the enemy... On the day when Islam comes into its own, all the infidel powers heresy will unite to confront it..." [*Virulent expressions of hatred for the Jews, such as these, are also found in cassettes distributed by the movement in Judea-Samaria and the Gaza District, according to Uri Nir, *Ha'aretz*, Sept.16, 1988].

"Title Four: Our Position on the Issue of:

"A. Islamic Movements"

[*Other movements are referred to in a general sense only, without specific mention even of movements with similar outlooks, such as those in Egypt and Jordan.]

"Article 23: The Islamic Resistance Movement honors and esteems Islamic movements, and even if it differs from them on some point or view it agrees with them on other points and views. It sees these movements as part of the struggle, as long as they are bound by the dictates of Islam...

"B. Nationalist Movements in the Palestinian Arena"

[*These are referred to in a general manner, without specific reference to the various organizations operating in Judea-Samaria and the Gaza District.]

"Article 25: There is mutual respect [among these groups]... and [the Islamic Resistance Movement] supports their efforts, as long as they do not give their allegiance to the Communist East or the Crusader West... The Islamic Resistance Movement is a *jihad* movement... which works together with others...

"...All the nationalist streams active in the Palestinian arena for the liberation of Palestine can be assured of [our] support and assistance... [The Movement] will unite, not divide... It will bar the portal against marginal disputes...

"Article 26: ...This will not keep us from conducting pertinent debates on the extent to which [the nationalist movements] agree or differ regarding the national interest, in the light of the Islamic world view.

"C. The PLO

"Article 27: The PLO, one of the movements closest to the Islamic Resistance Movement, is father, brother, kinsman, and friend. Can a Muslim harden his heart against his father, brother, kinsman, or friend? We have a common homeland, a common disaster, a common destiny, and a common enemy.

"The various contingencies that accompanied the birth of the organization, the ideological confusion that prevailed in the Arab world as a result of the ideological invasion to which the Arab world was subjected since the defeat of the Crusaders, and which had and still has the support of orientalists, missionaries, and colonialists – all contributed to the adoption by the [PLO] of the concept of the secular state...

"Secularism is the utter contradiction of the religious idea... Therefore, although we respect the PLO and its latent potential, and without detracting from its role in the Arab-Israeli struggle, we cannot exchange the Islamic nature of Palestine... for a secular ideal... For the Islamic nature of Palestine is part of our religion, and whoever takes his religion lightly will lose..." [*i.e., the readiness to cooperate with the PLO is tactical – until the liberation of Palestine].

"When the PLO embraces Islam as a way of life, we shall enlist in its army, we shall kindle its torches that will incinerate the enemy. Until such time – and we beseech Allah that it be soon – the attitude of the Islamic Resistance Movement toward the PLO is that of son to father, brother to brother, or kinsman to kinsman. [The Movement] suffers with [the PLO]... and supports it in the confrontation with the enemy..." [*In an interview on Israeli television (Sept.11, 1988), Ahmed Yasin, Hamas' spiritual mentor in the Gaza District, disassociated himself from the PLO because of its secularism, and claimed that it was Hamas that initiated the uprising, and the PLO merely climbed on the bandwagon afterwards. This version is circulating in Judea and Samaria on cassettes (Uri Nir, *Ha'aretz*, Sept.16, 1988). According to Joel Greenberg, writing in the *Christian Science Monitor* (Sept.19, 1988), this cordial attitude towards the PLO is not always preserved. He reports on violent clashes, using stones and knives, between PLO and Hamas activists, and the distribution of separate manifestos against the background of both ideological and tactical differences of opinion. Ahmed Yasin warned the PLO that "unless it changes some of its ideas we shall no longer be able to cooperate with it." In an interview with Reuters (quoted by Uri Nir, ibid.) he declared that "it is necessary to differentiate between those who are working for their principles and faith, and those who are working merely for a group." In the article referred to above from the *Christian Science Monitor* he is quoted as warning the PLO against making any concessions whatsoever.]

"D. The Islamic and Arab Kingdoms and States

"Article 28: The Zionist aggression is a wicked aggression, not restrained from adopting any technique, however vile and corrupt, to realize its ambitions. In its infiltration and espionage operations it relies to a great extent on the secret organizations it has spawned, such as the Freemasons, the Rotary and Lions' clubs, and other espionage bands... Their objective is to destroy society and values, to annihilate conscience and virtue, and to liquidate Islam. They are behind the trade in the various kinds of alcohol and drug.

"The Arab countries surrounding Israel are asked to open their borders to the warriors of the *jihad* (*mujahadeen*), members of the Arab and Islamic peoples, to enable them to fulfill their task and to join their endeavors to those of their brethren inf the Muslim Brotherhood in Palestine.

"Other Arab and Islamic states are asked at the very least to facilitate the passage of *mujahadeen*.

"Let us remind all Muslims that the Jews, when they captured Jerusalem the Exalted in 1967, stood on the threshold of the sacred *Al-Aqsa* mosque and proclaimed in triumph: 'Muhammad died and left [only] daughters.'

"Israel, in its Jewishness and its Jews, is a provocation to Islam and Muslims...

"E. National and Religious Communities, Intellectuals, and the Arab and Islamic World:

"Article 29: The Islamic Resistance Movement hopes that these communities will stand alongside it on all levels... [in order] to mobilize the Islamic peoples... to fulfill their role in the decisive war of liberation, as they did in the defeat of the Crusaders, in subduing the Tatars, and in awakening human civilization...

"Article 30: The *jihad* is not limited to taking up arms and going out to do battle with the enemy. An apt phrase, a serious article, a useful book... are all... *jihad* for the sake of Allah...

"F. Members of Other Religions:

"– The Islamic Resistance Movement is a humane movement.

"Article 31: The Islamic Resistance Movement is a humane movement that safeguards human rights and adheres to Islamic tolerance in its relations with members of other religions. It is not hostile towards them unless they are antagonistic towards it or stand in its way to obstruct its progress or frustrate its efforts.

"Under Islam, the members of the three religions – Islam, Christianity, and Judaism – can live together in a security and confidence possible only in the protective shadow of Islam...

"Members of other religions must refrain from vying with Islam for sovereignty in this region, since their dominion will bring in its wake murder, torture, and deportation...

"– The Attempt to Isolate the Palestinian People

"Article 32: World Zionism, together with the forces of imperialism, through astute planning and intelligent action, is attempting to detach the Arab states from the struggle against Zionism one by one... It has succeeded in detaching Egypt... through the treasonable Camp David Accords...

"The Zionist program knows no limits. After Palestine, their ambition is to expand from the Nile to the Euphrates. After they have completed their destruction of the regions they have invaded they aspire to further expansion, according to their program in The Protocols of the Elders of Zion – the truth of which is borne out by their current behavior.

"Defection from the struggle against Zionism is a monstrous treachery and brings calamity on those who do it. 'Whoever turns his back on that day . . . shall incur the wrath of Allah, shall end up in Hell, and his lot shall be bitter' (Sura of the Spoils 16). All forces and resources must unite to contend with this despicable Tatar-Nazi invasion...

"The Islamic Resistance Movement sees itself as the spearhead of the struggle against world Zionism... and combines its efforts with those of all Muslims in the Palestinian arena... The Islamic groups are the ones best equipped to contend with the Jewish warmongers.

"'We have sown among them enmity and eternal hatred. Whenever they ignited a fire, Allah extinguished it. Now they are sowing corruption in the land, but Allah does not love the destroyers' (Sura of the Table 64).

"Title Five: The Testimony of History

"– Confrontation with the Aggressors Throughout History

"Article 34: Palestine is the axis of the world, the meeting point of continents, the cynosure of aspirations since the dawn of history, as alluded to by Muhammad in his exalted Hadith: 'Allah will bequeath to you the land of *Sham* [*Syria and Palestine], from Al-Arish to the Euphrates, including its men, wives, and mothers...' The armies of the Crusaders came... and managed to overcome the Muslims for a while. The Muslims did not recapture their land until they united under the banner of religion... marching as soldiers of the *jihad* under the command of Salah A-Din Al-Ayubi, for approximately twenty years... Only then was Palestine liberated...

"This is the only path to liberation... Iron can be blunted only by iron. It is not their fraudulent and counterfeit religion that will triumph, but rather the true faith... Truth will prevail in the end...

"Article 35: The Islamic Resistance Movement... draws inspiration and learns lessons from the defeat of the Crusaders at the hands of Salah A-Din Al-Ayubi and the deliverance of Palestine from their hands, the defeat of the Tatars at Ein Jalut and the shattering of their power at the hands of [the Mamluk sultan] Baybars... Just as the Muslims contended with these invasions, and planned the battle against the invaders and defeated them, so will they be able to contend with the Zionist invasion and defeat it. It is not difficult

for Allah if [the Muslims] learn the full meaning... benefit from past experience, rid themselves of the influences of the ideological invasion, and follow the tradition of their forefathers.

"Conclusion

"The Islamic Resistance Movement is an Army

"Article 36: The Islamic Resistance Movement... reiterates that it is not seeking personal prestige or material gain or social standing, and that it is not attacking any member of our people...

"It will not attack any Muslim, or any non-Muslim that makes peace with it, here or anywhere else; it will merely help all societies and organization working against the Zionist enemy and its satellites...

"Whoever embraces Islam as a way of life, wherever he may be, whether group or organization, state or any other entity – the Islamic Resistance Movement is its army... ".

משרד החוץ-מחלקת הקשר

14287 תאריך : 21.10.88

נכנס בלמס

חוזם:10,14287
אל:המשרד
מ-:וינה,נר:129,תא:211088,זח:1045,דח:ר,סג:בל
תח:@ גס:אירופה
נד:@

בלמס/רגיל

אל:אירופה 1

מאת:וינה

ועידה פרלמנטרית אירו-ערבית. לשלי נר 84 מ-17 דנא.

להלן עיקר דברי קונצ'ני עם שובו (19) עפ''י סוכנות הידיעות הסוציאליסטית.
הועידה דורשת ניהול בינ''ל של השטחים בחסות האו''מ. ניהול כזה בו חייבות ליטול אחריות גמכינות אירופה יפסיק ההתעמרות הישראלית בפלסטינים ויספק התנאים למעבר השטחים לניהול פלסטיני. לדברי קונצ'ני על אוסטריה ליטול חלק בניהול זה. הועידה בירכה על דברי ערפאת בשטרסבורג ונכונותו כפי כשבאה לביטוי בדבריו להכיר בישראל. הפלסטינים הוכיחו שהם שבעים מהכיבוש הישראלי ותומכים ביזמת השלום של אש''פ. יש לקוות, מסיים קונצ'ני שהבוחר הישראלי לא יתעלם מההיבטים החדשים של סיכויי השלום.

אשבל.

פא

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,אירו1,ליאור,
מזתים,ברנע,ארבל2

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

13611 תאריך : 20.10.88

נכנס בלמס

חוזם:10,13611
אל:המשרד
מ-:לונדון,נר:172,תא:201088,זח:1400,דח:ר,סג:בל
תח:@ גס:אירופה
נד:@

בלמס/רגיל

אל:אירופה 2

דע:ממנכ'ל

מאת:לונדון/הציר

אתמול קיים הפרלמנט דיון בנושא חוץ כשבנושא המז'ת' התמקדו השאלות בנושאי השטחים. בהעדרו של שה'ח ,אשר מתלווה למלכה בביקורה בספרד,השיב וולדגרייב אשר כידוע החליף את מלור והיתה זו עבורו הופעה ראשונה. להלן מספר התבטאויות מהדיון. לשאלה על מדיניות הליכוד והמערך לגבי השטחים השיב וולדגרייב:-

IT IS INDEED TRUE THAT THE POLICY OF THE LABOUR PARTY IN ISRAEL IS MUCH CLOSER TO THAT OF HER MAJESTY'S GOVERNMENT AND WE WELCOMED THE RECENT STATEMENT. IT WOULD OF COURSE BE QUITE WRONG FOR ME TO GET INVOLVED IN AN ELECTION IN ANOTHER COUNTRY.

לשאלה על מדיניות הדיכוי בשטחים השיב:-

I RECENTLY MADE A PROTEST TO THE RETIRING ISRAELI RETIRING ISRAELI AMBASSADOR, MR. AVNER, ABOUT THE USE OF PLASTIC BULLETS WHICH I THINK THAT MY HONOURABLE

IT IS INDEED TRUE THAT THE POLICY OF THE LABOUR
PARTY IN ISRAEL IS MUCH CLOSER TO THAT OF HER MAJESTY'S
GOVERNMENT AND WE WELCOMED THE RECENT STATEMENT
IT WOULD OF COURSE BE QUITE WRONG FOR ME TO GET
INVOLVED IN AN ELECTION IN ANOTHER COUNTRY.

I RECENTLY MADE A PROTEST TO THE RETIRING ISRAELI
RETAINING ISRAELI AMBASSADOR, MR. AVNER, ABOUT THE
USE OF PLASTIC BULLETS WHICH I THINK THAT MY HONOURABLE

FRIEND UNDERSTANDS ARE NOT BATON ROUNDS BUT ARE
PLASTIC BULLETS FIRED BY HIGH EXPLOSIVE CHARGES
AND WE REGISTERED A PROTEST, AS DID THE UNITED STATES
GOVERNMENT, ABOUT THE CASUALITIES CAUSED BY THOSE.
THE ISRAELI GOVERNMENT KNOWS VERY WELL THAT HER
MAJESTY'S GOVERNMENT BELIEVES IT IS SLEEP WALKING
TO DISASTER IN ITS TREATMENT OF THE PEOPLE IN THE
OCCUPIED TERRITORIES.

ראו נא בהקשר לכך מברקנו נר 208 מ-28/9 סעיף 2.

להלן התיחסות גרביל ג'אנר:-

DOES THE MINISTER ACCEPT THAT HOWEVER MUCH WE MAY
FERVENTLY HOPE FOR THE ELECTION OF ONE PRIME MINISTER
OR ONE PARTY OR THE OTHER IN ISRAEL ON NOVEMBER
1ST, THAT ELECTORS IN A DEMOCRACY INCLUDING OUR
OWN, SOMETIMES MAKE MISTAKES? AND THAT IN THE CIRCUMSTA
NCES WHAT IS IMPORTANT IS TO RECOGNISE THAT IS
ABOUT THE ONLY COUNTRY IN THE AREA WHERE FREE ELECTIONS
ARE HELD AND THAT PUR GOVERNMENT WILL HAVE TO GET
ON WITH AND TRY TO HELP MAKE PEACE WITH ANY GOVENMENT
THAT THEY SEE FIT TO ELECT.

לנ'ל השיב וולדגרייב :-

V
ANY GROUP OR ANY PARTY IN ISRAEL WHICH COMES FORWARD
WITH PRACTICAL PLANS FOR PEACE WILL GET THE FULL
SUPPORT OF HER MAJESTY'S GOVERNMENT.

מרון

אף

אק

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רם,אמן,אירו1,אירו2,
מזתים,הסברה,מתאמשטחים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

12821 תאריך : 19.10.68

שמור ירצא **
**
**
**
**

תוזם:10/12821
אל:בי/702/וינה/214/בטחון/654
מ-:המשרד/תא:191088/זה:1735/דה:מ/סג:שמ
תח:@ גס:ארבל
נד:@

שמור/מיידי.

ביין. ירדן. דע: תאום הפעולה בשטחים.

סטו"ת.

א. להלן תאור תקרית עם ערבד סטו"ת שקיבלנו מהמטה הארצי של משטרת ישראל:

1. ביום 18 באוקטובר, שעה 2000 בערך שוטרים במחנה הפליטים שועפט בירושלים להשלטת סדר בעקבות התפרעויות שהתחוללו במקום. מספר אנשי סטו"ת היו נוכחים במחנה.

2. איש סטו"ת (בינ"ל) בשם אנטוני צ'רלס ניסה למנוע מעצרו של אחד מתושבי המחנה, אחרי שערד קודם לכן לא נענה לבקשות חוזרות ונשנות להתרחק ממקום האירוע. במהלך התערבותו לטובת השוטרים הרא דחף את מפקד המרחב של משטרת ישראל ובעט ברגלו של קצין האג"מ. האיש עובב ותוחקר קצרות במטה מרחב ירושלים ועל פי הוראת מפקד המרחב לא חוזר לא הוגשה נגדו תלונה.

3. במהלך התקרית נוכח במקום קצין המינהלה הראשי של סטו"ת בירושלים צ'רלס CAPES, אשר ניסה לרסן את האיש והתנצל על התנהגותו.

ב. הנושא בשלב זה לידיעתכם בלבד כי מפקד מרחב ירושלים הבטיח לקיימם לראות התקרית במחוסלת בעקבות התנצלותו. עם זאת - הנרטים לשימושכם במידה שסטו"ת תעלה בפניכם

גירסה משלה (כמו לדוגמה בשיחת ביין - ג'אקומלי שהתקיים מחר).

ג. ביין - הבאנא המקרה גם לידיעת אדרי גורדון.

מנהל ארב'ל 2

ת.ב.

אק

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,ליאור,מזתים,ברנע,ארבל2,ארבל1,
סייבל,משפט,אבישל,הסברה

דחיפות: כלמ"ס	מחלקת הקשר ניו-יורק טופס מברק	קק: 1 פתוח: 3
סווג: רגיל		
אל: משפט, הסברה		תאריך וזמן הוצאה:
דע: ציר הסברה - וש', לש' השגריר - וש':		כמ' מברקי: 0364 0 המשרד:
פאת: קונסול הסברה ניו יורק		

גלרושים מהשטחים.

בהמשך למברקנו מהיום.

רצ"ב נוסח ההחלטה שהתקבלה בועידת המשפטנים היהודים.

תפוצה:

תאריך:	שם השולח:	אישור:
13.10.88	א. פלטי	

10/16/88 Adopted by the American Section of the International Association of Jewish Lawyers and Jurists

17-1-3

Resolution on Deportations from Occupied Territories Adminstered by Israel

The Members of the American Section of the International Association of Jewish Lawyers and Jurists, at their Annual Meeting in New York City on October 9-10, 1988, having heard a learned paper and extensive discussion of the legal principles governing the right of Israel, as an occupying power, to deport from its Adminstered Territories (i.e. Judea and Samaria, also known as the West Bank, and the Gaza Strip,) individuals engaged in activities which violate public safety and security

NOTE that Israel became the occupying power and governing authority of the Adminstered Territories ("the Territories") as a result of war of self-defense in which Israel was attacked by several powers including the Kingdom of Jordan, (which had been the governing authority in the West Bank from 1948 to 1967,) and Egypt, (which had been the governing authority in the Gaza Strip from 1948 to 1967,) both of those countries having acquired their power in those Territories as the result of a war of aggression which they had waged against the then new born State of Israel, and presently Israel has the right to govern said Territories under international law;

POINT OUT that Regulation 112 of the Defense ("Emergency") Regulations, which have governed the Territories since the time of the British Mandate, empowers the governing authority, now the State of Israel, to deport from the Territories saboteurs, terrorists and those who aid and abet them, as well as others engaged in actions contrary to public order and security;

FIND that Article 49 of the Fourth Geneva Convention does not, and was never intended to, prohibit such deportation from the Territories of individual terrorists and others engaged in conduct which endangers public safety or security;

TAKE NOTE of the fact that the State of Israel has implemented procedural safeguards to guarantee due process of law, including the right of hearing and appeal, to all persons subject to deportation orders to ensure that they are individuals whose conduct and continued presence in the Territories has endangered and would continue to endanger public safety or security;

RESOLVE that the American Section of the International Association of Jewish Lawyers and Jurists finds that Israel's policy and implementation of its program of limited deportations

364/45 2B

do not conflict with its responsibilities under international law as the occupying power in said Territories, and that said deportations are a measured response to those who are instigating civil disorder in the Territories.

364/45 3/3

משרד החוץ-מחלקת הקשר

8454 תאריך : 14.10.88

נכנס ** שמור
**
**
**

חוזם:10,8454
אל:המשרד
מ-:קופנהגן,נר:29,תא:131088,זח:1700,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:אירופה
נד:@

שמור/מידי

אל:אירופה 2
מאת:קופנהגן

תגובה דנית לשימוש בכדורי פלסטיק.

1. במהלך פגישה עם פרופ' איתמר רבינוביץ התייחס המנכ'ל המדיני קימברג למחאות ה-12 על צעדי צה'ל בתגובה למהומות בשטחים.הוסיף שדנמרק מודאגת ביותר מהשימוש שעושה צה'ל בכדורי פלסטיק ,ובקשני לדווח על כך למשרדי.

גנור==

פא

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,אירו1,אירו2,ליאור,מזתים,
מתאמשטחים

משרד החוץ

מחלקת ההסברה

ירושלים, ג' בחשון תשמ"ט
14 באוקטובר 1988

אל ראש הנציגות

הממונה על ההסברה

הארגונים המקצועיים בי"ש ועזה

לקראת ה - Hearings הצפויים בוושינגטון בחודש הבא, בעקבות תלונות הועדה הערבית-אמריקנית נגד הפליה (A .D .C), הוכנו 2 נירות רקע.

הנירות עוסקים, בין היתר, במדיניות ישראל לגבי פעולות האיגודים המקצועיים ובחוקים למען זכויות עובדים מיש"ע, ומפרטים את פעילות האיגודים המקצועיים במגעיהם עם ארגונים עיינים.

מאחר והנושא הועלה במספר בירות והוא עשוי לעלות במדינות נוספות מעבר החומר הנ"ל לידיעתכם.

תוכלו להעזר בו למתן תשובות לפניות אפשריות, אך אין לעשות בו כל שימוש יזום לפני השימוע (במחצית נובמבר).

הסברה/מידע - מז"תים - כלכלית

217/14.10.1988/3.08.04

TRADE UNIONS AND LABOR LEGISLATION

1) The Government of Israel respects the principle of freedom of association and trade union liberties. This principle is the basis of legislation and activities relating to the rights of workers and unions in all areas under the government's jurisdiction.

2) Regarding the exercise of trade union rights in the administered territories, the following points are pertinent:

* Workers from these areas enjoy the same rights as Israeli workers to affiliate with trade unions or to set up their own trade unions. According to local law, any group of 21 workers may register as a trade union.

* The scope of union activity must be determined by the workers themselves and the Israeli administration does not interfere in the organization of activities. Trade unions operate freely, negotiate collective agreements, and protect their members' rights in labor matters.

* Laws and regulations existing in the administered territories from the pre-1967 Jordanian administration concerning trade union rights are observed by the Israeli authorities.

3) No prohibition or restrictions have been imposed on trade unions in the territories on account of bona fide trade union activities. While the law prohibits political activity by trade unions, in many cases union structures are exploited as a front for just this purpose. Over the last few years, hostile organizations have succeeded in utilizing trade unions as a means for instigating and organizing acts of disorder and subversion. On numerous occasions, ostensibly in the name of legitimate trade union activity, union members have planted explosives and carried out other similar hostile acts. The arrest and conviction of such union members was only for their hostile activity, without any bearing on legitimate trade union functions. An example of this is the case of three members of the Plumbers Union -- a federation known to have been set up and organized by the FATAH terror organization -- who were sentenced for planting explosives in ten bus stations in Jerusalem between May and October 1985. Eleven people were wounded as a result of this activity, including a child who suffered permanent injuries. Clearly, the arrest of the perpetrators was wholly unrelated to bona fide union activity. In certain cases "unions" are established even if there is no occupational activity in their specific domain -- as in the case of the Carpenters Union in the village of Daharia, in the Hebron district, where there are hardly any carpenters.

4) On the question of holding elections for the trade unions, the Israeli authorities apply the local trade unions laws regulating the conduct of elections and ensuring unrestricted democratic voting by workers. Such laws require that the voters, by secret ballot, elect candidates through a genuine exercise of their free will and not

simply by "rubber-stamping" a predetermined list of persons for specific tasks. In actual fact, attempts have been made to abuse this process by the organizers of the unions themselves, seeking to impose on local workers, by threats and violence, their own candidates. While local law prohibits anyone found guilty of a criminal offence from being a member of the governing council of a trade union, several unions in the Gaza District have repeatedly violated this provision, and the Israeli authorities have, consequently, been obliged to act in order to maintain observance of the law.

5) Local pre-1967 labor legislation existing in the territories does not deal with all contingencies, some of which have arisen since the beginning of the Israeli administraiton. As a result, the Israeli authorities have issued a number of labor ordinances, including the following:

* The Labor Dispute Ordinance (1972 - Judea and Samaria) dealing with the process of settling labor disputes.

* The Raising of the Minimum Working Age Ordinance (1978 - Judea, Samaria, and Gaza), which raised the minimum working age for youths to 14.

* The Compulsory Work Accident Insurance Ordinance (1977 - Judea, Samaria, and Gaza) provided insurance to all workers throug the various insurance companies, made payments to the victims of work accidents, and raised the level of compensation payments. By requiring regular insurance contributions, it also freed the employer of the burden of paying compensation.

* The Amendment to the Civil Service Act Ordinance (1977 - Gaza), equalized the benefits received by regular employees of

government agencies in Gaza with the benefits specified by local labor legislation.

* In 1986, additional ordinances were issued concerning the employer's payment of sick-leave for illness (previously paid only in the case of accidents) and periodic adjustments, according to the rise in the cost-of-living index, of payments made to workers who have accidents at work.

6) Clearly, bona fide trade union activity, for the genuine welfare of the workers in the territories, faces no restriction or limitation by the Israeli administration. Only when trade union activity is used as a cover for acts of disorder, violence, and terror are the Israeli authorities obliged to intervene in order to restore and maintain public order and safety, and to ensure the normal functioning of day-to-day life in the territories, as required by international law.

THE TRADE UNIONS IN JUDEA-SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT

Introduction

1) In Judea-Samaria, about 200 trade unions are in operation -- a few of them legally registered, but most acting informally. The unions are divided into four workers' federations which will described further on.

2) In the Gaza District, one workers' federation, under which only six unions belong, is in operation. In its case, as in the others, PLO-affiliated elements have taken over during the last couple of years.

3) In all of the trade unions in Judea-Samaria, as in the Gaza District, the line guiding their activity is political -- to undermine Israel -- and priority is given only last, if at all, to professional matters. In recent years, the situation has worsened further, as some activists of certain trade unions have become involved in hard-core terrorist activity. Some activists have also been behind the organizing of disorders in the territories from time to time.

The Trade Unions in Judea-Samaria

4) Four workers' federations operate in Judea-Samaria; this is, actually, a "mirror image" of the division and split among the four primary and central factions in the PLO, with the split having intensified as the gaps between the PLO factions grew following Israel's 1982 "Peace for Galilee" Operation. Today, following the Palestinian National Council's "unifying" gathering (the 18th PNC) in Algiers, PLO elements abroad have been trying to impose renewed political unity on the four workers' federations in Judea-Samaria, since these have become the main symbol of division within the Palestinian political institutions in the territories, the unions being considered a major part of these institutions.

Specific details concerning the trade unions in Judea-Samaria follow.

A) Table of Characteristics

FEDERATION NAME	POLITICAL AFFILIATION	FEDER. LEADER	NO. OF LEGALLY REGISTERED UNIONS	NO. OF UNREGIS. UNIONS	COMMENTS
Itihad El-Aam Lilnka-bath El-Umal Fi El-Safaha El-Gharbiya (The General Federation of Trade Unions in the West Bank)	PCP (Palest. Communist Party)	Adel Ghanem	15	About 35 (estima.)	With the "big" split in '81, the Feder. and many unions divided into 2: one belonging to the PCP; the other, under the same name, to FATAH.
""	FATAH	Shaher Sa'ad, and his predecessor, Shahade M'nawi	15	About 35 (estima.)	" "
Kutlah El-Wahadah El-Amaliya (Workers' Federation Bloc)	DFLP (Democratic Front for the Libera-tion of Palestine)	Mahmoud Ziyadeh; Azmi Tsandukah		About 60-80 (estima.)	
Jabhath El-Amal El-Nekabi (The Union Action Front)	PFLP (Habash's Popular Front for the Libe-ration of Palestine)				The Front's activity is not separate; its members operate, and are integrated, within other frameworks.

B) The Unions' Activities as Front Organizations for the PLO

The trade unions rarely involve themselves with labor and workers' affairs, but mostly with the internal politics and infighting within the PLO, and the fight against Israel. Evidence of this can be found in the flyers, manifestos, and proclamations which were distributed by the unions in recent years. Some of the material was uncovered in searches that were conducted in buildings and centers belonging to the federations or to their affiliated unions. On occasion, when intelligence is received concerning hostile activity which is taking place in the headquarters of one of the federations or unions, a search is carried out, sometimes followed by arrests of a number of activists.

C) Examples of Terrorist Activity by the Unions within the Union Framework

Members of trade unions have been active in terrorism too, as seen in the following examples.

1) The head of the trade union in the village of A-Dik -- a branch of the trade union in Salafit (in the Tulkarm district) and subordinate to the FATAH-affiliated union in Shechem (Nablus) -- was killed three years ago while preparing a bomb in the offices of the union; his deputy was badly injured. In a search, explosive materials and parts for the construction of bombs were found.

2) In June 1985, a terrorist squad was uncovered in east Jerusalem. Its founder, who was recruited by the FATAH, had received orders to attack Israeli cars, kidnap soldiers for hostage bargaining, and commit other acts of terror. A direct connection between the squad's members and the FATAH-affiliated trade union was proven.

3) In September 1985, a terrorist squad, which was operating within the trade union in east Jerusalem, was uncovered. This squad placed bombs in a number of locations (e.g., Gilo intersection, Egged bus stop near Sha'arei Tsedek Hospital, Beit Shemesh intersection, and others), injuring a number of people. In one explosion in the Neve Yaakov neighborhood, a young boy was injured and his leg had to be amputated. (SEE ANNEX)

It is important to emphasize that many of these union activists had in the past been jailed and imprisoned for terrorist acts, and even after their release had to be detained and imprisoned again.

D) Other Anti-Israel Activity

This is primarily characterized by the activists organizing within "workers'" centers (on the municipal, township, or village levels), and by their conducting "information gatherings" which are supposedly connected to labor, wage, and other similar issues. In reality, however, indoctrination is carried out in support of the PLO and/or the specific faction with which the union is affiliated; this is done through anti-Israel activity accompanied by incitement and calls for

action against government institutions. It must be noted that prominent activists of the various trade unions who were arrested for their terrorist activity or for inciting disturbances hurriedly "hid behind" their membership in one of the trade unions and, in complaints which they submitted to the International Labor Organization, presented themselves as "unionists." The following prominent activists are some examples:

1) Walid Muhammad Ibrahim Talawelah -- Jenin

Talawilah is known to be a chief activist of the DFLP in the Jenin district and was imprisoned for his hostile activity. Furthermore, an order was issued restricting his movements from July 1986 to January 1987. In complaining to the ILO, he presented himself as a trade unionist belonging to the "Workers' Federation Bloc" (which, as noted above, is DFLP-oriented).

2) Muhammad Abdallah Labadi -- Ramallah

Known and identified as a prominent activist of the DFLP in the Ramallah area, he was involved in organizing disturbances and was imprisoned a number of times in the past. From August 1986 to August 1987 his movements were ordered restricted. He, too, has presented himself to the ILO as a "unionist." Recently, he was issued an expulsion order because of his continued activity on behalf of the DFLP terrorist organization.

3) Muhammad Bashir and Yusuf Id -- Shechem (Nablus)

Both are known to be prominent activists of the FATAH in the Shechem area, and in the past both have been involved in disturbances and incitement, for which they were imprisoned. When presenting themselves, they do so as members of the "General Federation of Trade Unions in the West Bank" (FATAH faction).

4) George Hazbun -- Bethlehem

Hazbun is a most dominant personality who has served for a long time as the deputy of the Secretary-General of the "General Federation of Trade Unions in the West Bank" (PCP faction). He has been arrested and jailed for his involvement in hostile activity of a very grave nature.

There is a long list of similar activists, a few of the more prominent being:

Yassin Kuwasmah -- DFLP (Hebron); Hamis Abu D'baath -- DFLP (Hebron); Hamdi Salhav -- DFLP (Hebron); Muhammad Aruri -- DFLP (Hebron); Aminah Rimawi -- DFLP (El-Bireh); Adnan Kilani -- DFLP (Yabed, Jenin district); Shaher Sa'ad -- FATAH (Shechem); Amad Labadi -- FATAH (Tulkarm); Kedoura Musa -- FATAH (Jenin); Zahirah Kamal -- DFLP (Ramallah).

The Trade Unions in the Gaza District

5) In the Gaza District, only 6 trade unions operate. They are organized under one workers' federation -- the "Workers' Federation of

the Gaza Strip" (except for the DFLP's "Workers' Federation Bloc", which sees its authority as extending also to the Gaza District). The unions are: the Union of Builders and Carpenters, the Union of Commercial and General Services Workers, the Drivers' Union, the Tailors' Union, the Farmers' Union, and the Metal Workers' Union. The Federation, which was functioning in the years before 1967, then suspended its activities until 1979. In that year, it legally resumed operating under the leadership of Abd El-Rahman Darbih (a merchant and factory owner). On October 25, 1984, a FATAH terrorist squad tried to assassinate Darbih in order to remove him so that the FATAH could seize control of the Federation. Since then, the situation in terms of the Federation's activities has deteriorated, and all the elements of terrorist activity have found their way into the Federation.

6) Since the assassination attempt, Abd El-Rahman Darbih has ceased serving, for all practical purposes, as the chairman of the Federation, which has become a focus for activity directed by the terrorist organizations, including the PFLP, in the Gaza District. The various trade unions have entered into confrontation (in a well-planned and directed manner) with the Military Government and Civil Administration: first, by trying to "establish facts on the ground," and, when that did not work, by resorting to propaganda and even legal channels.

7) The following examples have been the main violations committed by members of the trade unions in the Gaza District -- through what they refer to as the "Executive Committee."

A) On July 23, 1986, they published in the newspapers a resolution supporting the PLO as "the sole legitimate representative of the Palestinian people" and opposing Security Council Resolution 242. Afterwards, a complaint was issued against them for having violated the relevant Egyptian law (331) and a file was opened against them by the Gaza Police. The members of the unions (in a complaint to the ILO) presented their questioning on December 16, 1988 as a case of "false arrest."

B) Refusal to present the financial balance (as required by law) and the general boycotting of the headquarters officer for labor affairs in the Gaza District.

C) Illegal structuring and appointments in the unions, such as increasing -- without approval and in violation of the law -- the number of members in the Executive Committee from 7 to 13, and conducting meetings while ignoring the Federation's legal chairman, Abd El-Rahman Darbih.

D) Registering members: accepting new members without requiring that they meet the basic criteria for membership (e.g., their employment does not match the definition of the union).

E) Funds: according to intelligence, financial support for the activities of the unions comes from PLO sources. Rent for the Federation's headquarters is paid, apparently, by a PLO source.

8) Of the seven members who were elected to the new directorate of the Federation, three were imprisoned in the past for terrorist activities, and by law they are forbidden to officiate because of their former criminal record. The three served the following prison terms:

A) Hussein El-Jamal -- 5 years;

B) Yihye Abid -- 6 months;

C) Mustafa Barbar -- 10 years.

9) Two trade unions (Builders and Carpenters; Commercial and General Services Workers) have asked for elections to be held, but this request was rejected for the reasons referred to in paragraphs 7 and 8 above. However, the Civil Administration's rejection did not prevent the unions from resorting to devious ploys vis-a-vis Israeli security and holding illegal elections at the headquarters of the Red Cross in Gaza.

10) Other activists who belong to the Union of Builders and Carpenters were previously given relatively lengthy sentences and imprisoned for terrorist activity; the same is true of several activists within the Union of Commercial and General Services Workers.

11) Not all activists who belong to the Federation and the unions engage in their stated profession: e.g., Elias Jelda, a jeweller, and Mustafa Barbar, a book salesman, neither of whom are active in a manner in keeping with their trades.

12) Besides acts of terrorism, the activities of the trade unions have been characterized thus far by their taking advantage of legal channels and combining them with propaganda/media tactics. The unions have simultaneously waged their campaign through the ILO and through propaganda efforts aimed at audiences in the area and abroad (e.g., press conferences, held in east Jerusalem, against what the unions referred to as "the authorities' refusal" to allow them to operate and "the oppression of the workers' trend"; inviting members of the foreign press to witness the elections that were held at the Red Cross headquarters).

ANNEX TO CLAUSE C-3 ON PAGE 3

1. In September 1985, five members of the "Plumbers' Union," which is affiliated to Fatah, were arrested.

2.The first recruiting of its members was in September 1984, and they carried out nine attacks, as follows:

(a) April 19, 1985, explosive charge at the "Pat" intersection.

(b) May 12, 1985, explosive charge placed at bus-stop of the No.5 line (Jerusalem) outside the new Shaarei Tzedek Hospital.

(c) May 18, 1985, explosive charge placed near Moshav "Yesha."

(d) May 18, 1985, explosive charge placed near the bus-stop at the Shimshon junction.

(e) June 18, 1985, explosive charge set off outside a school in Ramot (Jerusalem) on the No. 35 bus route. Two persons wounded.

(f) June 18, 1985, explosive charge placed on Bar-Kochba Street, behind a bus-station.

(g) June 24, 1985, explosive charge set off on Pardess Street. A child's leg was blown off in the explosion.

(h) Sept. 2, 1985, explosive charge set off at bus-station in Giloh. Seven persons wounded.

(i) Sept. 26, 1985, explosive charge set off at bus-stop on No. 9 route. Two persons wounded.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5574 תאריך : 10.10.88

** נכנס שמור
**
**
**

חוזם:10,5574
אל:המשרד
מ-:בון,נר:83,תא:101088,זח:1800,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:הסברה
נד:@

שמור/מידי
אל : הסברה/מידע
דע : מזת'מ אירופה 1

מאת: שגרירות בון

עצורים ביו'ש - איגודים מקצועיים.

אגודים מקצועיים ברפג קיבלו פניות לפעולה אצל חוגים בארץ, בעיקר ההסתדרות למען חופש ההתאגדות המקצועית של הפלשתנאים ביו'ש ולמען שחרורם של פעילי האיגודים המקצועיים בשטחים. מוזכרים ארבעה שמות של עצורים המועדים לגרוש :-

1. רדואן אחמד זייאדה מחברון.
2. מוחמד עבדללה לאבדי מרמאללה.
3. מאגיד עבדוללה לאבדי מאבו-דיס.
4. עודה יוסוף מעלה.

נודה על קבלת מירב הפרטים אודות הנל, במה הואשמו והצעדים שננקטו נגדם.

שיראון.

אק

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,איר1,ליאור,מזתים,אביטל,הסברה, סייבל,משפט,מתאמשטחים

```
                                                                    **
                                                                   **
                                                                  **
                                                                 **
```

```
```

```
```

```
```

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 9

יוצא **
**
**
**

שמור

חוזם:10,4434
אל:קנברה/55
מ-:המשרד/תא:091068/זה:1441/דה:ר/סג:שמ
תח:@ גס:אסיה
נד:@

שמור/רגיל

השגריר

אגודים מקצועיים בישיע

שלן 1

1.הממונה האוסטרלי בקרני ב-9.10 ונתן בזומה לדברים שהושמעו באודנין.
הבהרתי שמדובר בלבני האגודים וספרתי על פעילויותיהם העוינות וקשריהם וכניפותם לארגוני הטרור.

2.חומר מקיף בנושא נמצא עתה בהכנה ויועבר אליך לכשהסתיים הכנתו.

מנהל אוקיאניה

א/ב

מס

תפ: שהח,רהמ,מנכל,מסנכל,שחבכ,הדס,אוקיאניה,ליאור,מזתים,
מתאשטחים,אביטל,הסברה,נייבל,משנס,מנכלעבודה,יועמש/עבודה,
ר/מרכז,ממד

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4090 תאריך : 08.10.88

סודי נכנס **
**
**
**

חוזם:10,4090
אל:המשרד
מ-:נ',נר:183,תא:071088,זח:1700,דח:מ,סג:סו
תח:@ גס:ארבל
נד:@

סודי/מידי

אל:מנהל ארבל 2
מאת:גביר

מועבי'ט: המצב בשטחים

1. שגריר ארגנטינה (הרכז התורן של קבוצת הבלמז במועבי'ט) מוסר שטרזי מנסה להניע את מועבי'ט לדון במצב בשטחים או לפחות להגיע להודעה נשיאותית בנדון. הוסיף שטרזי מבקש להפגש אתו בימים הקרובים בנושא זה.

2. שאלתי אם בתור רכז הבלמ'זיות אינו יכול לחנוק את יוזמת אש'פ בעודה באיבה.
השיב שישתדל. אך אם יתר הבלמ'זים במועבי'ט -ואלג'יריה בראשם - יטילו עליו להזמין את טרזי להשמיע את דבריו בפני הקבוצה , לא יוכל להתחמק.
3. הבטיח להמשיך להחזיקנו בתמונה.

נאום

אק

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,ברנע,ארבל2,ארבל1,שפי,אמלט,הדס, ליאור,מזתים,מתאמשטחים,ממד/בינל2

```
```

תאריך : [illegible] נשלח-יחוץ-מחלקת הקשר

יוצא ** שמור

**
**
**

חדזם:10,612
אל:גבבה/17,בטחון/49
מ-:המשרד,תא:041088,זת:1512,דה:ם,סג:שמ
תח:@ גם:ארבל
נד:@

שמור/מיידי

ג'נבה,

משהב"ט - עבור שהבט', מתאם שטחים

נ.מ. 7481 - 224.06

מילוא.

צל'א - שטחים. עלן 201, סעיף 3 ושיחתנו הטלפונית.

א.קיבלתי מהמטה הארצי של משטרת ישראל (סנ'צ קובי בכר) פרטים על ההקריות בה 'נעצר' נציג הצל'א.

ב.מסתבר שבימים 27 ספטמבר בעת ההקרירות האלימות בכפר ג'בל מוקבר הופיעו במקום אנשי הצל'א וביקשו להכנס לתוך הכפר בטענה שעליהם לפנות פצוע. הבניסה הוחרה, אך איש הצל'א סטפאן רוס נצמד למפקד המרחב שנכח במקום ופקד על הפעולות. הוא סרב להענות לבקשות חוזרות לעזוב המקום בי הפריע לפעולות המשטרה. בסופו של דבר לא הוזר לא נעצר, אלא פונה ברכב משטרה עד ל'מטעדת הרועים' הסמוכה ומשם הלן לדרכו. נציגות ההקריות הוסברו ע"י סנ'צ בכר לגרוסרידר עוד בשבוע שעבר וגרוסרידר עצמו הסביים שנציג הצל'א לא נהג כיאות. גרוסרידר גם יקבל העתק מהדיווח הפנימי של משטרת ישראל על ההקריות.

ג.לא הצלחתי לברר פרטים על שתי ההקריות האחרות. נמסר לי שגרוסרידר לא התלונן על תקרית בחברון אצל תפ"ש וגם לא

היתה מספיק רציניות לכך אנו תמהים על התערבות הנשיא בנושא.

ד.יש להסביר בעם בנוסף לצל"א שאנו תמהים על ההגזמה והסילוף הניתנים לתקריות מסוג זה. הצל"א מודע היטב ליחס הבוז שאנו מעניקים לנציגיו ולחוסר הפעולה וההכרעה שממנו הם נהנים. קונבר עיבד יחס זה בניקוד כאן.

ה.כפי שמסרתי לן טלפונית אנו תמהים גם על הפרסום הנרחב והמיותר שנתן הצל"א לשחי הודעותיו האומללות מהחודש שעבר, כאשר פרסם אותן שוב בוירולטין שלו מחודש ספטמבר.

מנהל ארב'ל 2

טד

אק

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,ליאור,מזתים,ברנע,ארב2,ארב1,סייבל, משפט,ר/מרבז,ממז

זק: 1 פתוח: 3	שגרירות ישראל/וושינגטון טופס פנוק	דחיפות: רגיל סווג: שמור
אל: מצפ"א , מזת"ים , משה"ח, איתן הבר , לשכת שהב"ט.		תאריך וזמן תעור: 7 אוק' 1988 16:00
דע: מקש"ח, מתאם הפעולות,משהב"ט.		פס' פברק: הפשרד:
פאת: ק/ק לקונגרס,וושינגטון.		084 105

בית הנבחרים : וועדת המילטון ומתאם הפעולות בשטחים.

למברק הבר 313 מ-23.9.

1. ביום ד', ה-5 דנא,נפגש המתאם עם חברי וועדת המשנה לאירופה ולמזה"ת. נכחו הקונגרסמנים בן גילמן,בוב טוריסלי,הוארד ברמן,מל לוירן וגרי אקרמן, עוזרי הוועדה ומעדנו היועץ והח"מ. על אף שהשיחה קוימה בהענות לבקשת לי המילטון, הוא לא השתתף בשל שינוי של הרגע האחרון בלוח הזמנים שלו וכן בשל הצבעות בלתי פוסקות במליאה (שגרמו גם להפסקת הפגישה לאחר כ- 45 דקות).

2. השיחה התנהלה באוירה נוחה ומן הראוי לציין שלא נשאלו "שאלות קשות" (כדורי פלסטיק,מעצרים,אזרחים אמריקאים ממוצא פלסטינאי וכיוב').

3. גורן פתח בהסבירו מטרת ביקורו בוושינגטון ומתוך הבעת תודה לקונגרס על הסיוע שניתן ושיוסיף להנתן לשטחים. תאר את מדיניות משרדו כלפי התושבים המקומיים ואף הצביע על כך שחרף החששות בתחילת ההתנערות הממשל,על 18,000 עובדיו הערבים,ממשיך לתפקד. עצם צירוף המשך מעורבות המקומיים בממשל ושיתוף הפעולה מצדם הפתיע את השומעים והביאם לשאול שורה של שאלות,כדלקמן :

א) גילמן : בקש פרטים נוספים על מספר הערבים והישראלים העובדים בממשל.

ב) טוריסלי : שאל על ההשלכות הכספיות לממשל ולתושבי השטחים הנובעות מההחלטות תירדניות האחרונות. הופתע לשמוע שההשלכות לא היו חמורות כי, לפי הבנתו, ציפה לשמוע מגורן פירוט של מעמסה חדשה וכבדה על ישראל בעקבות נאום חוסיין.

ג) גילמן וטוריסלי (בהמשך לשאלה הנ"ל) ביקשו לדעת אם ניתן ל"כמת" במונחים דולריים את ההפסד לשטחים מ"נסיגת ירדן" משם ואת ההשפעה של ההתנערות

תפוצה: שרה רות נשק נ/נשק מירן נקסו ליאורה גבעון נ

דף: 2 פתוח: 3	שגרירות ישראל/וושינגטון טופס פנוק	דחיפות:
		סווג:
אל:		תאריך וזמן תנאור:
דע:		פס' פנרק: המשרד:
פאת:		84 67/105

על כלכלת השטחים.

ד) גילמן : שאל על המספר של תושבי השטחים העובדים כיום בישראל (לעומת המספר לפני האינתיפאדה).

ה) ברמן : הצביע על שיחות שחב"ט עם מנהיגי הפלסטינאים והתעניין במגעי המתאם עמם.

ו) ברמן : התעניין גם בהתעוררות הפונדמנטליזם בשטחים ושאל על מקומן של קבוצות איסלמיות בהתנערות.

ז) גילמן : בקש פרטים על מגזרים שונים של תושבי השטחים, לרבות פליטים ומתנחלים.

4. תוך כדי השאלות הנ"ל, ביקש לויין לדעת על לחצים מצד גורמים עויינים על תושבי השטחים במגמה להניאם מלעבוד בישראל. גורן מסר על מעשי התנכלויות, לרבות השמדת כ-20 אוטובוסים (ע"י בקבוקי תבערה) - מעשים שאש"פ מקבל את האחריות להם ומתפאר מהם.
לויין, ברמן וטוריסלי טענו שמעשים אלה אינם ידועים בארה"ב ותהו מה לא ניתן להם פירסום בכלי התקשורת. לבקשתם, הסכים המתאם לשלוח להם רשימה מפורטת של מקרים כאלה (באמצעותנו).

להיאום בשטחים : אנא.

5. לקראת סוף השיחה, אמר לויין כי מובן מאליו שמתאם נמצא אצל ידידים מובהקים של ישראל ולכן אסור שיעזוב מלבי שידע על ההשפעה של התנהגות ישראל בשטחים על דעת הקהל בארה"ב. להערכתו, החדעות מישראל והתמונות המשודרות בטלויזיה הן DEVASTATING, יש להן השפעה שהיא ושאיננה ניתנת לשיעור.

6. טוריסלי : הצטרף לדברי לויין, בהעירו כי ייתכן שחלק מהתגובות והתחבטאויות הישראליות

תפוצה:

קף: 3 פתון: 3	שגרירות ישראל/וושינגטון טופס פנוק	דחיפות: סווג:
אל:		תאריך וזפן תעבור:
דע:		פס' פנרק: המשרד:
פאת:		84 105 67

הינן בלתי נמנעות כי הרי מדובר בחברה דמוקרטית, אך לעומת זאת אין זה הדין לגבי התבטאויותיו של שר הבטחון.

7. לאחר שהקונגרסמנים יצאו להצביע במליה, שאל מייק וון-דוזן (עוזרו של לי המילטון ומנהל צוות העוזרים של הוועדה) על סגירת בתי הספר בשטחים (האם לא כדאי שהתלמידים ילמדו במקום שיתפרעו) ועל ההחלטה להוציא את הוועדות העממיות מהחוק.

8. עוזר אחר התעניין בגורלם של חמשת האמריקאים מהם נלקחו דרכוניהם בעקבות השתתפות בהפגנה. גורן ציין שהם נשלחו ע"י ה-ADC שהוא אירגון אש"פ וממומן ע"י אש"פ. לזאת הגיב וון-דוזן בחום, בטיענו שלא ידוע לו כל מידע מטעם ה-FBI או ה-CIA המעיד על מתן מימון אש"פי ל-ADC. עוד אמר שהדבר אינו סביר, מכיוון שהיה והדבר יתגלה, "זה יהיה הסוף של ה-ADC". בתגובה הצביע גורן על נעיצ ה-ADC בירושלי ם, יונתן כותוב, שהוא תומך גלוי באש"פ, אלא "הוא מתוחכם מדי לזרוק אבנים ברחוב".

ו. ת זמן

ל מ ד ן

תפוצה:

21

רח:	**מחלקת הקשר ניו-יורק**	רחיפות: מידי
מחון:	**טופס מברק**	סוג בטחוני: שמור
א ל : המשרד		תז"ח: 07/710
ר ע :		נר : 0 0193
מאת : נאו"ם		

אל : ארבל 2
מאת : יששכרוף

מועבי"ט - ישי"ע

1. ב-29/9 נפגש קדומי עם נשיא מועבי"ט (צרפת) והעלה את האפשרות של הודעה נשיאותית בעניין השטחים.
2. הנשיא הצרפתי לא גילה התלהבות לגבי הרעיון, אך הכטיח להעביר את העניין לנשיא הבא - רפ"ג. במשך השבוע קיים נשיא מועבי"ט (רפ"ג) התייעצויות בילטרליות עם חברי המועצה ובין שאר הנושאים (המפרץ ואפגניסטן) העלה את פניתו של קדומי.
3. לדברי ג'יימס וואט, בריטניה, רב חברי המועצה הביעו דעתם שאין הזמן מתאים להודעה, כמבוקש על ידי קדומי, בשל בעיות דחופות אחרות והן בשל ההתפתחויות הצפויות שטרם התרחשו באיזור קרי כחירות בישראל ומל"פ. נשיא מועבי"ט אמור לדווח על מגעיו בנדון בפגישת מועבי"ט ביום ב' הבא (10/10). בפגישתו של הנשיא עם ארה"ב (אתמול 6/10) הנשיא לא ציין שהוא מתכוון לנקוט פעולה בעניין הפגיה של קדומי.
4. בשיחה קצרה ואקראית עם יועץ רפ"ג היום (7/10) ציין שלא צופה לכל פעילות מועבי"ט בעניין השטחים וכי הוא מטופק לגבי האפשרות של הודעה נשיאותית.
5. אגב, ג'יימס וואט טיפר שלפני שבועיים, קדומי ניסה לידום שיחה עם שרי החוץ של ה-12, אך לדבריו, ה-12 השיבו לנציג אש"ף טרזי שאין אפשרות כזאת לאור בעיות של לו"ז והן בשל אי-מילוי תנאים על ידי אש"ף מבחינתם של כמה מתוך ה-12.
6. במקביל ראו נא מברק גביר מהיום על שיחתו עם שג'ארגנטינה כרכז תורן של הבלמ"זיות.
7. בעקבות הידיעות הנ"ל שוחח יוחנן ביין עם שג'רפ"ג - הנשיא התורן של מועבי"ט. הוא מנסה למנוע כל פעולה פומבית. אמר לביין כי יזמינו, כנראה ביום ג', לקבלת הבהרות ולהשלמת התמונה.

שהרה רהמ שחקב מע מעש מעוד 2
מעולר מצמיט קרנע ארבל סיט
ביין מנסה מדבר עמפ עטחים קוע יזמר

תאריך: 7.10.88	שר השולח: ג'. יששכרוף	אישור:

END

האינתיפדה: מסריטה למאורעות

מאת עמוס גורן

הסיפור העיקרי של ההרצאות: האינתיפדה נתקבלה בתקשורת האלקטרונית בעיקר, כהתקוממות עממית. תפישה פשטנית, רומנטית-אקזוטית, מנעה איבחון צדדים חשובים של האינתיפדה: ביטוי של שנאה לקיום היהודי בכל חלקי הארץ, מלחמה נגד החקלאות היהודית בכל מקום, אימוץ דפוסים של מאורעות שנות השלושים ופיגועי שנות החמישים והשישים. בין אם תימשך האינתיפדה שנה ובין אם שנתיים או שלוש - מבחינת אופייה היא מתמזגת עבר עכשיו עם הרצף המתמשך של שלילת הציונות מצד ערביי ארץ ישראל.

א. המימדים חסרי התקדים של הסיקור התקשורתי.

1. מספר הביקורים של כתבי החוץ עד יוני 14.000. בתקופת שלפני יום האדמה: מספר צוותי הטלוויזיה הזרים בשטח: 10. טלוויזיה ישראלית: 4 (נוכחות יומית).

2. השוואת ממדי הסיקור בטלוויזיה ברדיו ובסוכנויות הידיעות של א. האינתיפדה ב. מאורעות ארמניה הסובייטית ג. מאורעות אתיופיה (העברת אוכלוסים ממקום למקום תוך עשרות אלפי הרוגים).

3. אופי העריכה נוגד הבנת תהליכים. תימצות עשרות שעות וידיאו לדקות מעטות של עטורה. בהעדר פעולה הבטיח הכיתוב כי תבוא מחר. הערכה בנוסח משחק הטניס. הפייבוריט עם הפנים למצלמה. צהל מאחור, קסדות אטומות כמו הקלגסים הטוטוניים באלכסנדר נייווסקי. הפעם היחידה כמעט שנראו מפניהם: בעת שהיכו ערבים בצילום של משה אלפר (סיימון הכתב).

ב. הסיקור על פי שלבי ההתפתחות.

1. השלב הראשוני: שלב ההפגנות ההמוניות. אלפי מפגינים סביב משטרת עזה. בשטח כמעט אין כתבים אלא רק צלמים. ספקי המידע: סוכנויות הידע הפלשתיניות. שיטות פעולתן: הבטחת שרותים וסיפור גם יחד. הקשר עם הסוכנות מאפשר לבתב לצאת לשטח בעצמו, לקבל

שרותי תחבורה פלשתיניים, עם סיפור וכשהוא אינו פגוע.

2. שלב השטחים הפתוחים, עד יום האדמה 5.6.67. מידת האמינות של הפלשתינים גבוהה יותר במספרי ההרוגים מאשר בנסיבות המוות. תיזמון העברת המידע 3 עד 4 שעות שפני דובר צהל. חוסר התחשבות בנסיבות האמיתיות של המוות. לפי משרדי האינפורמציה הפלשתינים רוב ההרוגים נפגעו בבית או ברחוב ולא בהתפרעות.

3. העתונות הפלשתינית ככלי למאבק לאומי. משרדי המידע מרכזים מספר רב של משכילים, עורכי דין, סופרים, אנשי עסקים, ראשי ערים לשעבר, מרצים ומורים וכולם מעידים כי באו לעסוק במאבק ההסברה הלאומי ולא בעתונות לשמה.

4. המשך. לאחר ההצטרפות הראשונית בקשר עם התקשורת מופיעה מגמה להפיץ שמועות ולהגדיל את ההפקט גם בלי ביסוס כלל. ניתוח שלושה מקרים: פרשת העתון "העיר", פרשת תאונת המשאית בקרית מלאכי, ופרשה נוספת מאזור י"ש. המכנה המשותף: פירסום נרחב של שמות הרוגים, בכלי תקשורת בינלאומיים ובמקרה אחד גם בעל המשמר, כאשר אותם אנשים חיים וקיימים עד היום. מעקב אחרי העמדת הדברים על דיוקם. על המשמר פירסם התנצלות, אך כלי התקשורת העולמיים לא תיקנו.

5. סגירת השטחים את לקראת יום האדמה ולאחריו. ההתלבטות התאורטית: נוכחות המצלמות מלבה או מרגיעה, משפיעה על התהליך, אך לא יוצרת אותו. מידת הסגירה של השטחים והמדיניות בכמה מקרים קונקרטיים. אירועי כפר ביתא כמאורע קתארטי שאחריו חלה ירידה תלולה בעניין במתרחש.

6. מתקופת השריפות ועד מסמך חוסייני

(1) מקורות רעיון השריפות בתקופת המאורעות. הלק מהפולקלור של שני העמים.

(2) השוואת סיקור השריפות בארצות הברית ובאירופה.

(3) השוואת סיקור השריפות של האינתיפדה לסיקור שריפות יער בהר. מסקנה: התקשורת נרתעה מסיקור נרחב של השריפות מחשש להיפוך המצפן של טוב ורע, באשר המכבים והטוענים שריפות מזוהיים תמיד עם הטובים ואילו המשיתים בזדון מזוהים עם הרעים שברעים.

הספ

4. השפעת השרפות על המוראל הלאומי בארץ: תחושת ההתנגדות המשותפת לאינתיפדה התגבשה וקיבלה עידוד. בציבור הערבי רגשות של התנגדות, של אחדות גורל מול הרוצים לשרוף אותנו לגמרי, אסוציאציות של שרפות אחרות (של בתי כנסת בליל הבדולח) הביאו לאפקט הפוך מן הרצוי לנו (לשחרור).

5. מאמץ תקשורתי: ניתוח מפורט של המאמץ. למה הפרה שלנו "מיתרגם סופי".

התפשטות המאורעות אל מעבר לקו הירוק.

1. סקירת אירועי חודש אחד, אמצע יוני עד אמצע יולי, מראה שכמעט כל יום היה אירוע מעבר לקו הירוק.

ניתוח אירועים אלה מראה המשך דגם המאורעות מ 88-89 ושל פיגועי שנות ה60 וה70 וה80: השנאה לאמצעי האחיזה היהודים בקרקע ולרצון העז לעקור אחיזה זאת. האירועים: רצח חקלאים בשדה או בבית, הפרעה לתחבורה אזרחית, רכבות ואוטובוסים, פגיעות בכלי עבודה חקלאיים והשמדת יבולים. ניתוח הרצח בשקף ובשפיר.
מי היו הקורבנות (לסמיר קשה מיכה את העניין).

2. האינתיפידה חושפת גילויי שנאה מילוליים
הנוסח המילולי המתון המקובל על סנהיגי אש.
היכולת הערבים לקיים גחלי שנאה תחת נוסחים אדיבים ומתונים, על פי הפתגם הבדואי "ארבעים שנה חיכה הבדואי עד שנקם את נקמתו ואמר: הקוסתי".
חשיפה התקשורתית המסיבית של סנהיגי האינתיפדה חשפה שנאה זאת גם אצל המתונים: מובארק עוואד בצוותא (ציטוט ארוך) דוברים בשווריו של שד קופל.
תרגומים פיזול וסיבוב. מעלה את העניין.
גילוי העתונות האמריקנית ב'. שייסז במאמר מערכת את בישול השנאה הזה.
3. בסיכום: הסיקור הפשטני החסיך תהליכים חיים במאבק מתמיד אצל הערבים ואילו אצל היהודים הבשלת ההכרה שמאבק ערבי חשוב הוא לאומי, והקיום הלאומי היהודי הוא הפצם היסודי אשר יש לרפאו כדי לפתור את בעיית המזרח התיכון. מבחינה חשורית האינתיפדה כבר מתמזגת עם פעולות הפידאין, ועם המאורעות במאבק המתמשך בקיום הציוני.

מרים גרסיזו (גורן)
רח נחשון 10, ירושלים 95548
טל' 02-714555

71 - 74 לימודים במדור עיצובי חוץ של הטכניון: גרפיקה.
עבודה במשרד גדעון שגיא בתל אביב. ביצוע חוברות, סמלים, פוסטרים, בולים ועוד.
עבודה בפירסום יעקובסון. עיצוב מודעות קובץ, עלית ואח'.

74 - 78 לימודי אמנות, בצלאל, ירושלים.
עבודה בפרסום רוגוב, ירושלים. עיצוב מודעות, פוסטרים לסוכנות, להדסה, תכנון וביצוע חוברות.

78 - 82 עבודה בעתון "כל העיר" מאז יסודו. עיצוב מודעות.

82 - 87 עבודה בשבועון "כותרת ראשית" מיסודו ועד עזיבתו לתל אביב. עימוד העתון.

87 - 88 איור ספרים בהוצאת "מעריב" ובהוצאת "כתר".
איור חוברות סדעיות, לפרופ' גדעון כורש, הוראת המדעים, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

Jerusalem, August 18, 1988.
774-3

TO: Malcolm Honlein

FROM: Arye Mekel

Yossie Ben Aharon asked me to convey the following information to you up to date figures about the detainees:

(a) Since December 10 there were 11,000 detainees. However, some of them were arrested for one or two days and were released; others for as long as 6 months. Still others were arrested, investigated and released.

(b) 5,400 are in prison at the present time, of which 2,610 are in administrative detention.

THE DISTURBANCES IN THE TERRITORIES -- AN OVERVIEW

The initially spontaneous, highly intense, and widespread disturbances that erupted in the territories in early December 1987 have since assumed more low-key but ongoing patterns of confrontation, occasionally flaring into sporadic outbursts of violence. Extremist elements, for the most part local PLO-affiliated or radical Islamic fundamentalist activists, have sought to control events by encouraging militancy, especially among the youth, by pressuring other sections of the population into adhering to the confrontational line, and by resorting to violent means, including even the torching of forests and fields. In spite of all their efforts, however, the extremist elements have not been able to assert complete control.

The riots and civil disorders of the last several months are not isolated events. The disturbances are part of the Arab-Israel conflict, and the newest link in a chain of violence directed against the State of Israel and its vital interests. Militancy and extremism have never benefited the Palestinian Arabs. The months of confrontation and violence in the territories have not brought the Arab residents closer to finding a positive and sensible solution to existing problems.

Israel's policy throughout the period has been two-fold:

1) to end the violence and restore calm and order in the territories;
2) to promote prospects for peace negotiations in which all issues, including the future status of the territories, would be addressed.

1) VIOLENCE AND CIVIL DISORDER

The unrest in Judea-Samaria and the Gaza District has assumed two concurrent forms:

* violent riots and clashes with Israeli security personnel;
* civil disorders and attempts to paralyze the commercial and administrative infrastructure.

a) Violence

The riots and individual assaults -- in the form of rock-throwing, tire burning, attacks with sharp implements and Molotov cocktail firebombs, and the blocking of roads -- began spontaneously in December in the Jabaliya refugee camp near Gaza and then swept through the entire Gaza District. From there, the disturbances spread to Judea-Samaria (the West Bank) -- first in the cities and refugee camps, then in the villages. Since early spring, there has been a sharp drop in the number of incidents, which have become sporadic, localized, and smaller in size. However, in recent weeks there has been an increased use of more lethal means such as Molotov cocktails, explosive devices, and occasionally other weapons.

b) Civil Disorder

While there has been a reduction in the number and dimensions of violent incidents, there has been a rise in extremist efforts to disrupt commerce and public services, and paralyze normal activity. Almost all sectors of the population have been affected, including shopkeepers, teachers and students, and municipal administrative personnel. Agitators have demanded that the residents carry out commercial strikes and stay away from work, and that mayors, municipal

council members, other local officials, and police resign. More radical elements have even pressed for halting normal classroom activity and turning the schools into centers for fomenting unrest. By crippling normal activity, the extremists have brought economic hardship and other difficulties upon the local population.

2) THE EXTREMISTS -- THEIR MEANS AND TACTICS

Militant groups and individuals associated with the PLO or radical Islamic fundamentalism have been behind efforts to perpetuate and intensify the unrest in the territories. The key PLO factions involved are the FATAH (Arafat), the DFLP ("Democratic Front for the Liberation of Palestine" -- Hawatmeh), the PFLP ("Popular Front for the Liberation of Palestine" -- Habash), and the PCP ("Palestinian Communist Party"). For the most part, the PLO factions have cooperated with each other, although friction has occasionally developed between them. Radical Islamic fundamentalist groups that have been active include the Gaza-based "Islamic Jihad," which draws its inspiration from Iran and advocates violent Islamic revolution through holy war. During the last few months, the PLO and radical Islamic fundamentalist groups have been competing for influence over the population, especially in the Gaza District.

The means and tactics used by the extremist elements have been varied: flyers, radio broadcasts, local "popular" committees, and violent intimidation.

a) Flyers

The circulars that have received widest attention have been those issued by the "United National Command," an amorphous entity comprised of local PLO activists associated with the various factions. The flyers are drafted locally -- usually by one of the activists with the consent of the others -- and are then usually sent to PLO headquarters abroad for approval and broadcasting. Twenty-one such flyers have thus far been circulated, combining incitement with warnings and threats against local residents and office-holders who do not wish to cooperate. Once in a while, a particular flyer may appear in more than one version (as was the case with flyers 10, 17, and 21), signifying disagreement among the PLO factions. Besides the flyers issued by the "United National Command," others have also been distributed by individual PLO factions, radical Islamic fundamentalist groups, and the local "popular" committees.

b) Radio Broadcasts

The principal radio stations that have been active in agitating the population have been PLO Radio from Baghdad, Radio Monte Carlo (an independent Arabic language station with Syrian and PLO influences), and the Damascus-based "Radio Al-Quds" (representing Jibril's PFLP-GC, "Popular Front for the Liberation of Palestine -- General Command"), whose influence on events has declined in recent weeks.

c) Local "Popular" Committees

Established in certain refugee camps, villages, and city neighborhoods, their chief purpose is to ensure the continuation of the disturbances and the population's compliance with the demands of

the flyers and radio broadcasts. Activists and agitators attached to these committees are sent out to provoke riots and continued unrest, and also pressure, threaten, and harm those who violate instructions.

d) Violent Intimidation

Not satisfied with verbal pressure alone, the radical elements also initiate violent attacks on property and individuals as a form of coercion. When warnings do not work, shops and homes of non-compliant residents are firebombed by the radicals; supporters and former officials of Jordan have been among those attacked. Sometimes, individuals are even targeted for murder. Thus, an Arab policeman was killed on March 8 in order to pressure the local police forces in the territories to resign; on June 8, the mayor of El-Bireh, Hassan Al-Tawil, was badly wounded in an assassination attempt.

3) THE PRESENT STAGE

Several months of violence and civil disorder have led nowhere. The lengthy disruption of services and normal activity continues, but the local population has made no progress towards finding realistic solutions to fundamental problems. Lack of forward movement has eroded somewhat the influence of the agitators: commercial strikes do not follow the patterns and hours demanded by the flyers; schools have reopened; many of the police who had resigned have since returned to work; and all but a few municipal officials have remained at their jobs. Concerned by this trend, the radical elements have tried to heighten tensions, intensified their disruptive activity, and stepped-up their use of lethal firebombs and explosive devices.

The extremists have also taken to attacking nature itself by burning down forests, pastures, orchards, and fields in Israel. June 22 was designated by Flyer No. 19 as a "Day of Burning," and Filastin Al-Thawrah , the official PLO organ, dedicated its June 26 issue to praising the arson attacks, under the title "The Fire After the Stone." Since May, there have been more than 600 fires within the pre-1967 lines of Israel. About 80% of these fires were caused by arson. Approximately 40,000 acres of planted forest, natural woodland, pastureland and grazing area, as well as orchards, fields, poultry coops, and barns have been destroyed. The joint action of Jewish and Arab citizens of Israel has succeeded in limiting the damage: in addition to preventive measures, projects -- such as tree-plantings (in which foreign visitors to Israel also participate) -- are being carried out to restore damaged areas. By irrationally attacking the natural beauty and bounty of the country, the extremist elements have exposed not just their disdain for the land itself, but their ultimate destructive objective, which is to strike at the very existence of Israel.

Faced with the traditional local Arab leaders' loss of control, and the militant mood prevailing among the youth, the PLO has sought to channel and organize the unrest in ways that would increase PLO influence. Therefore, not only has the PLO sought to take the lead in the disturbances and guide them; it continues to take all measures which would prevent the disturbances from coming to an end. The PLO has shown that it will try to keep matters aboil through local agitators whose responsibility is to coerce the Arab residents into confrontational situations with Israel. Other measures have included

dispatching terrorist squads at more frequent intervals to attack Israeli civilians, and increased attacks on uncooperative local Arab figures of authority or potential rivals.

4) THE CONTEXT OF EVENTS

The unrest of the last several months is not an isolated development, but the most recent phase in the history of the Arab-Israel conflict. It has its roots in the many decades of violent Arab belligerency against Israel. Israel entered the territories in 1967 as a result of one major Arab effort to destroy it, and remains there pending a negotiated peace settlement which will safeguard Israel's security and vital interests.

The threat to Israel has throughout the years assumed many forms: war, terrorism, economic boycott, and hostile diplomatic activity. The disturbances, underscored by the extremist political goals of the militant elements who incite and agitate for their continuation, are part of this same effort. Violent acts carried out by a hostile population are not a new phenomenon in the history of the Arab-Israel conflict. Many of today's tactics in the territories were employed also in the years before 1948, especially in the large-scale disturbances of 1936-39, when the local Arab population was incited by extremist leaders to attack Jewish interests, disrupt commerce and normal activity, assault individuals, and burn fields.

The line of extremism and violence has brought nothing but hardship, suffering, and disaster to the Palestinian Arabs in the past. Violence and civil disorder have not provided a constructive or sensible solution to existing problems.

5) ISRAEL'S POLICY

From the outset, Israel's immediate objective has been to restore calm and public order. Violence can only be met by vigorous measures; giving in to violence and the dictates of extremism would not enhance the prospects for peace, but push them further away. Therefore, Israel's approach has been two-fold: to take whatever measures are necessary against militant elements, while seeking to promote dialogue and reconciliation with moderate circles within the Arab population.

On the one hand, steps taken by Israel have included:

* Deployment of security forces which are better trained to deter rioting and to more effectively put a halt to violence when it occurs;
* Arresting agitators and inciters, as well as local activists involved in planning and organizing disturbances;
* Temporary restrictions, including economic measures, in certain areas to prevent extremist elements from passing instructions and funds.

On the other hand, Israeli officials continue to meet with local leaders in order to provide a channel for discussing problems and promote moderation. The Prime Minister, Vice Prime Minister and Foreign Minister, and Minister of Defense have themselves held several

such meetings with local Arab representatives, thereby demonstrating Israel's determination -- at the highest levels -- to maintain a dialogue.

Ultimately, however, the complex issues, needs, and interests of Israel, the Arab inhabitants of the territories, and the neighboring Arab countries can be properly addressed and resolved only at the negotiating table. It is for this reason that in his recent meetings with local Arab figures representing a variety of views, Defense Minister Rabin made a point of soliciting their contribution to the composition of a Jordanian-Palestinian delegation which would meet with Israeli leaders.

Peace is possible. Israel hopes that the Arab residents of the territories and moderate circles within the Arab world will recognize that continued confrontation is a bankrupt policy and will not improve matters. Only moderation and negotiations will.

'N194/5.8.1988/3.08.07

1) VIOLENCE AND CIVIL DISORDER

The unrest in Judea-Samaria and the Gaza District has assumed two concurrent forms:

* violent riots and clashes with Israeli security personnel;
* civil disorders and attempts to paralyze the commercial and administrative infrastructure.

a) Violence

The riots and individual assaults -- in the form of rock-throwing, tire burning, attacks with sharp implements and Molotov cocktail firebombs, and the blocking of roads -- began spontaneously in December in the Jabaliya refugee camp near Gaza and then swept through the entire Gaza District. From there, the disturbances spread to Judea-Samaria (the West Bank) -- first in the cities and refugee camps, then in the villages. Since early spring, there has been a sharp drop in the number of incidents, which have become sporadic, localized, and smaller in size. However, in recent weeks there has been an increased use of more lethal means such as Molotov cocktails, explosive devices, and occasionally other weapons.

b) Civil Disorder

While there has been a reduction in the number and dimensions of violent incidents, there has been a rise in extremist efforts to disrupt commerce and public services, and paralyze normal activity. Almost all sectors of the population have been affected, including shopkeepers, teachers and students, and municipal administrative personnel. Agitators have demanded that the residents carry out commercial strikes and stay away from work, and that mayors, municipal

council members, other local officials, and police resign. More radical elements have even pressed for halting normal classroom activity and turning the schools into centers for fomenting unrest. By crippling normal activity, the extremists have brought economic hardship and other difficulties upon the local population.

2) THE EXTREMISTS -- THEIR MEANS AND TACTICS

Militant groups and individuals associated with the PLO or radical Islamic fundamentalism have been behind efforts to perpetuate and intensify the unrest in the territories. The key PLO factions involved are the FATAH (Arafat), the DFLP ("Democratic Front for the Liberation of Palestine" -- Hawatmeh), the PFLP ("Popular Front for the Liberation of Palestine" -- Habash), and the PCP ("Palestinian Communist Party"). For the most part, the PLO factions have cooperated with each other, although friction has occasionally developed between them. Radical Islamic fundamentalist groups that have been active include the Gaza-based "Islamic Jihad," which draws its inspiration from Iran and advocates violent Islamic revolution through holy war. During the last few months, the PLO and radical Islamic fundamentalist groups have been competing for influence over the population, especially in the Gaza District.

The means and tactics used by the extremist elements have been varied: flyers, radio broadcasts, local "popular" committees, and violent intimidation.

a) Flyers

The circulars that have received widest attention have been those issued by the "United National Command," an amorphous entity comprised of local PLO activists associated with the various factions. The flyers are drafted locally -- usually by one of the activists with the consent of the others -- and are then usually sent to PLO headquarters abroad for approval and broadcasting. Twenty-one such flyers have thus far been circulated, combining incitement with warnings and threats against local residents and office-holders who do not wish to cooperate. Once in a while, a particular flyer may appear in more than one version (as was the case with flyers 10, 17, and 21), signifying disagreement among the PLO factions. Besides the flyers issued by the "United National Command," others have also been distributed by individual PLO factions, radical Islamic fundamentalist groups, and the local "popular" committees.

b) Radio Broadcasts

The principal radio stations that have been active in agitating the population have been PLO Radio from Baghdad, Radio Monte Carlo (an independent Arabic language station with Syrian and PLO influences), and the Damascus-based "Radio Al-Quds" (representing Jibril's PFLP-GC, "Popular Front for the Liberation of Palestine -- General Command"), whose influence on events has declined in recent weeks.

c) Local "Popular" Committees

Established in certain refugee camps, villages, and city neighborhoods, their chief purpose is to ensure the continuation of the disturbances and the population's compliance with the demands of

the flyers and radio broadcasts. Activists and agitators attached to these committees are sent out to provoke riots and continued unrest, and also pressure, threaten, and harm those who violate instructions.

d) Violent Intimidation

Not satisfied with verbal pressure alone, the radical elements also initiate violent attacks on property and individuals as a form of coercion. When warnings do not work, shops and homes of non-compliant residents are firebombed by the radicals; supporters and former officials of Jordan have been among those attacked. Sometimes, individuals are even targeted for murder. Thus, an Arab policeman was killed on March 8 in order to pressure the local police forces in the territories to resign; on June 8, the mayor of El-Bireh, Hassan Al-Tawil, was badly wounded in an assassination attempt.

3) THE PRESENT STAGE

Several months of violence and civil disorder have led nowhere. The lengthy disruption of services and normal activity continues, but the local population has made no progress towards finding realistic solutions to fundamental problems. Lack of forward movement has eroded somewhat the influence of the agitators: commercial strikes do not follow the patterns and hours demanded by the flyers; schools have reopened; many of the police who had resigned have since returned to work; and all but a few municipal officials have remained at their jobs. Concerned by this trend, the radical elements have tried to heighten tensions, intensified their disruptive activity, and stepped-up their use of lethal firebombs and explosive devices.

The extremists have also taken to attacking nature itself by burning down forests, pastures, orchards, and fields in Israel. June 22 was designated by Flyer No. 19 as a "Day of Burning," and Filastin Al-Thawrah , the official PLO organ, dedicated its June 26 issue to praising the arson attacks, under the title "The Fire After the Stone." Since May, there have been more than 600 fires within the pre-1967 lines of Israel. About 80% of these fires were caused by arson. Approximately 40,000 acres of planted forest, natural woodland, pastureland and grazing area, as well as orchards, fields, poultry coops, and barns have been destroyed. The joint action of Jewish and Arab citizens of Israel has succeeded in limiting the damage: in addition to preventive measures, projects -- such as tree-plantings (in which foreign visitors to Israel also participate) -- are being carried out to restore damaged areas. By irrationally attacking the natural beauty and bounty of the country, the extremist elements have exposed not just their disdain for the land itself, but their ultimate destructive objective, which is to strike at the very existence of Israel.

Faced with the traditional local Arab leaders' loss of control, and the militant mood prevailing among the youth, the PLO has sought to channel and organize the unrest in ways that would increase PLO influence. Therefore, not only has the PLO sought to take the lead in the disturbances and guide them; it continues to take all measures which would prevent the disturbances from coming to an end. The PLO has shown that it will try to keep matters aboil through local agitators whose responsibility is to coerce the Arab residents into confrontational situations with Israel. Other measures have included

dispatching terrorist squads at more frequent intervals to attack Israeli civilians, and increased attacks on uncooperative local Arab figures of authority or potential rivals.

4) THE CONTEXT OF EVENTS

The unrest of the last several months is not an isolated development, but the most recent phase in the history of the Arab-Israel conflict. It has its roots in the many decades of violent Arab belligerency against Israel. Israel entered the territories in 1967 as a result of one major Arab effort to destroy it, and remains there pending a negotiated peace settlement which will safeguard Israel's security and vital interests.

The threat to Israel has throughout the years assumed many forms: war, terrorism, economic boycott, and hostile diplomatic activity. The disturbances, underscored by the extremist political goals of the militant elements who incite and agitate for their continuation, are part of this same effort. Violent acts carried out by a hostile population are not a new phenomenon in the history of the Arab-Israel conflict. Many of today's tactics in the territories were employed also in the years before 1948, especially in the large-scale disturbances of 1936-39, when the local Arab population was incited by extremist leaders to attack Jewish interests, disrupt commerce and normal activity, assault individuals, and burn fields.

The line of extremism and violence has brought nothing but hardship, suffering, and disaster to the Palestinian Arabs in the past. Violence and civil disorder have not provided a constructive or sensible solution to existing problems.

5) ISRAEL'S POLICY

From the outset, Israel's immediate objective has been to restore calm and public order. Violence can only be met by vigorous measures; giving in to violence and the dictates of extremism would not enhance the prospects for peace, but push them further away. Therefore, Israel's approach has been two-fold: to take whatever measures are necessary against militant elements, while seeking to promote dialogue and reconciliation with moderate circles within the Arab population.

On the one hand, steps taken by Israel have included:

* Deployment of security forces which are better trained to deter rioting and to more effectively put a halt to violence when it occurs;
* Arresting agitators and inciters, as well as local activists involved in planning and organizing disturbances;
* Temporary restrictions, including economic measures, in certain areas to prevent extremist elements from passing instructions and funds.

On the other hand, Israeli officials continue to meet with local leaders in order to provide a channel for discussing problems and promote moderation. The Prime Minister, Vice Prime Minister and Foreign Minister, and Minister of Defense have themselves held several

such meetings with local Arab representatives, thereby demonstrating Israel's determination -- at the highest levels -- to maintain a dialogue.

Ultimately, however, the complex issues, needs, and interests of Israel, the Arab inhabitants of the territories, and the neighboring Arab countries can be properly addressed and resolved only at the negotiating table. It is for this reason that in his recent meetings with local Arab figures representing a variety of views, Defense Minister Rabin made a point of soliciting their contribution to the composition of a Jordanian-Palestinian delegation which would meet with Israeli leaders.

Peace is possible. Israel hopes that the Arab residents of the territories and moderate circles within the Arab world will recognize that continued confrontation is a bankrupt policy and will not improve matters. Only moderation and negotiations will.

'N194/5.8.1988/3.08.07

מדינת ישראל

תאריך 12/8/88

אל: רמ"ט

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

רב־ח תשלום הכפיפה דקל האיר־
(רק במלון הילטון – כפוש פאלס)
לצורך הטיסה
למרקלים.
אורנה

UNREST AT "THE JERUSALEM POST"

(By Yael Hedaya, "Kol Ha'ir", Jerusalem, 22.7.88)

Something is happening at "The Jerusalem Post." This solid daily, the only English-language newspaper published in Israel, has in recent weeks become the focus of great internal unrest. It has already led to the resignation of one of its senior journalists, military correspondent Hirsh Goodman. The reasons for his resignation, as explained by Goodman in a letter he sent to the editors, reveal a bit of the source of his dissatisfaction. Goodman wrote, inter alia: "I cannot continue to be connected with a newspaper that has lost its sense of responsibility toward its readers, prints information based on rumors and unverified news items, harms Israel's good name, and worst of all, does not have the courage, or the honesty, to issue a retraction in an honorable manner."

Goodman is not the only one who is embittered. He had an alternative; last week he left the country on his way to Washington as part of his work for "U.S. News and World Report." But there are others who share his opinion who cannot permit themselves to resign, or to be interviewed openly. Most of their claims focus on the leftist line followed by the paper since David Landau was appointed associate managing editor. They believe that the "Post" has a special

responsibility as the only English-language Israeli newspaper, and the primary source of information for ambassadors, diplomats, and especially the hundreds of foreign correspondents who have flooded the country since the start of the Intifada. If the paper continues to adhere to this line, they claim, it is liable to lose thousands of readers to "The Nation," a new English-language newspaper scheduled to come out soon.

These correspondents offer two examples to strengthen their claim. The first: This year a major American Jewish organization cancelled dozens of subscriptions to the paper, which it used to supply free of charge to its guests in Israel. The second example involves a meeting that took place a few monthjs ago between the paper's editors and Deputy Chief-of-Staff Ehud Barak. According to one version, the meeting was intended as an opportunity to protest against the coverage of events in the territories, and Barak left the meeting shaken. He called the Defense Ministry spokesman and said: "Tell me, are those guys Jewish?" According to another version, Barak met with the editors for reasons totally unconnected with the uprising, and the issue was not discussed at all during the meeting. The IDF spokesman has confirmed that such a meeting took place, but has made it clear that the details of the meeting are classified.

Hirsh Goodman, the only one of those interviewed who saw fit to be interviewed by name, is prepared to list his complaints against the paper's editors. "We have abandoned the newspaper to people who think that this country is a dark conspiracy, and that they must save Israel from itself. Bullshit. We have to save Israel from the 'Jerusalem Post.' The 'Post' has a special responsibility. It should reflect Israel for better and for worse, to report on the news, and only to report. But it has become a newspaper with a crusade, heaven knows why. At the high points of the intifada, there were some 700 correspondents in Israel, and those 700 correspondents read only the "Jerusalem Post."

Goodman has specific examples of pieces he wrote that were not published or were neglected because, according to him, they did not fit in with the paper's extremist line. "I returned from the U.S., and I had a world-wide scoop. I was in Washington, and I read Shamir's letter to Shultz, in which he determines three main points, which are the points on which Shultz based his initiative. I wrote then that Shultz is about to start an initiative based on Shamir's three points (and it doesn't matter what they were), and the piece was not printed. The next day I asked why, and they responded, what does this mean, Shamir has softened? Are you working for them? I said: 'I read the letter!' It was a 16-page letter, and apparently I was the only person in this country

who had read it. Then the piece was printed three days later, buried on the second page."

Another example is headlines that Goodman calls "irresponsible." For example, "Father of Five Killed While Resisting Arrest." "Bullshit," shouts Goodman. "The man shouts 'Allah akhbar,' is holding an enormous kitchen knife, knocks a soldier to the ground and stabs him twice. The soldiers shoot in the air, at his legs, and then at him. He isn't a father of five, killed while resisting arrest. And I can go over 100 such headlines with you. All tendentious. Why? Is there a plot? The facts speak for themselves."

Another example: The exclusive story on the hypodermic syringes. (This was a report that claimed that IDF soldiers were going around with syringes containing a mysterious liquid and injecting Palestinian residents with it in order to frighten them or cause them to talk.)

Goodman: Recently a conference was held here for very serious policymakers from the U.S., precisely during the week when the "Post" published the story. I felt like walking around the hotel and stealing their newspapers from under the door. The truth was that they found some drug addict whose hand was full of needle marks and who claimed that soldiers had done this to him. (According to another version, the

story was not completely refuted. Y.H.) And when you ask the people at the "Post" why they do not verify the story, they say that the army lies anyway. I have heard this 100 times: The IDF spokesman is a liar. Perhaps. Go prove it.

"When you read the 'Post,'" says another correspondent, "you get the impression that soldiers enter villages and simply kill people, that the Palestinians are the 'underdog' and we are the 'evil Jews.' They give too much coverage to what they want. I want to withdraw from the territories also, but the 'Post' is doing a disservice. Because they lie too much, exaggerate too much, it isn't journalism. Not correct journalism. Then we're called the 'Palestine Post,', the 'PLO Post.'"

Erwin Frenkel, editor of the "Jerusalem Post," claims in response that the newspaper's stand has not changed. According to Frenkel, the events in the territories are reported objectively and professionally, and there has been no decrease in the number of the paper's readers. There is a respectable group of correspondents that supports Frenkel and Landau and claims that the "Post" has not changed for the worse, but on the contrary, has improved a great deal. David Landau, they say, is a talented editor, who does his work faithfully without a trace of tendentiousness. According to this version, those who complain are a group of embittered people, the likes of which can be found at any newspaper

8223 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך: 08.88.

בלמס יוצא

תוזם:8223
אל:בי/329,ורש/332,לוסאנגלס/56,אוטבה/88,לונדון/175,
שטוקהולם/57,מדריד/111,בריסל/102,ברן/141,פריס/272,מרסיי/63,
רומא/134,מילנו/65,קופנהגן/86,ברן/146,גנבה/87,אנקרה/81,
אינסברוק/93,ניקוסיה/111,אתונה/98,אוסלו/81,וינה/125,
האג/124,סינגפור/110,בנגקוק/192,טוקיו/155,ביירם/259,
דלהי/109,מונטבידאו/75,מכסיקו/114,קרקס/154,ריו/80,
הלסינקי/32,בוקרשט/79,ליסבון/58,קנברה/96,פרטוריה/96
מ-:המשרד,תא:110888,זה:1853,דח:מ,סג:בל
תח:@ גס:הסברה
נד:@

בלמס/מיידי

אל:הרשימה הרצ'ב
וושינגטון - השגירונא לקונסוליות

עמדת האו'ם בנושא שטחים.

א.להלן לידיעתכם הודעת דובר האו'ם באשר לעמדתם בנושא
מעמד השטחים.

ASKED WHETHER THE UNITED NATIONS HAD ANY ROLE IN PROVIDING SOME OF THE SERVICES TO THE WEST BANK RESIDENTS OR PERFORMING LEGAL DUTIES THERE, MR. GIALININ SAID: 'ABSOLUTELY NOT, AS FAR AS THE U.N. IS CONCERNED, THE WEST BANK IS OCCUPIED TERRITORY.'

ב.יוצא כי אפילו לדעת האו'ם אשר רואה אותנו רק כבעלי
מעמד של 'כובשים', מדטלת על ישראל האחריות הבלעדית לניהול
השטחים.

ג.לידיעתכם תשובת דובר האו'ם ניתנה על רקע השאלה האם לאו'ם

הפקיד בלשכה במתן שרותים לתושבי הגדה"ע או בבצוע משימות משטרתיות שם.

ד.הנ"ל לידיעתכם על רקע שאלות שנתקבלו ממסגר בציגרויות.

הסברה/מידע - משפט

אש

נא

תפ: רהמ,שהבט,שהח,מנכל,ממנכל,סמנכל,ארקיאניה,מצרים,מצפא,
אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,הדרכה,משת,הסברה,ממד,איר1,איר2,
איר3,משפט,מתאשטחים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

** ** ** **

חוזם:8/7073
אל:ני/288/רוש/281
מ-:המשרד/תא:100888/זת:1559/דת:ר/סג:שמ
תח:@ גס:@
נד:@

שמור/ רגיל

גביר/נאום.
דע: מתני/רוש

מעמד השטחים - לשלך 174.

1. על פי ידיעת אי. בי. מ-3/8 נמסר ממקור אש"פ בבגדאד שאש"פ בוחן אפשרות פניה לאו"מ בבקשה להעמיד את השטחים תחת פקוח בינלאומי ושמזכירות האו"מ בוחנת את מעמדה החוקי של יו"ש חוזר ושמזכירות האו"מ בוחנת את מעמדת החוקי של יו"ש (הדגש שלנו).

2. בררנא דיסקרטית מה האמת בסיפא של הידיעה הנ"ל ואם ייתכן שבמקביל להצהרה הרשמית חוקרת המזכירות את ההשלכות המשפטיות של ההתפתחויות המדיניות האחרונות.

ארב'ל 2

שס

רד

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/ר/מרכז/רם/אמן/ממד/ברנע/ארב2/סייבל/משפט/ליאור/מדתים/מתאמשטחים/אביטל/הסברה

מזדם:8,7181
אל:ורש/284
מ-:המשרד,תא:100888,זת:1704,דת:ב,סג:סר
תח:@ גס:מזתים
נד:@

סודי/בהול

השגריר, הציר/ ורש

הקצאת סיוע לשטחים. בהמשך למברק מצפא 227.

בשיחותיכם הדגישונא שהקצאות תוספיכה לסיוע לפליטים ולמערכת
המוניציפלית והבריאות, שנהנו עד עתה מסיוע ירדני נרחב. המטרה
לסייע לנזקקים ולגורמים מתוניים מתוניים חוזם:7181,8,מקור:משרד,שם
-מנה:@
צירוד:עברי,צבע:אדום,זק:1008/1715,עת:18,תר:542
אאאא
יעדים:ורש
מ-:המשרד,תא:100888,זת:1704,דת:ב,סג:סר
תפ:דהמ,שהח,שהבט,מנכל,ממנכל,בירן,מצפא,ליאור,מזתים,מתאמשטחים
תח:@ גס:מזתים
נד:@
***** א י ך ש ג י א ו ת *****

*****

בבבב
סודי/בהול

השגריר, הציר/ ורש

הקצאת סיוע לשטחים. בהמשך למברק מצפא 227.

בשיחותיכם הדגישונא שהקצאות תוספיכה לסיוע לפליטים ולמערכת

המרכיב הכלכלית והבריאותי, שנהנו עד עתה מסיוע ירדני נרחב. המטרה לסייע לנזקקים ולגורמים מתונים ולמנוע בניסת אלמנטים קיצוניים לחלל שנוצר.

ישראל תבקש תיאום לגבי יעדי של הנסיעים, אך לא תדרוש לשמש צינור להעברתם, שניתן לעשותה באמצעות ארגונים בינ"ל. מבחינת ישראל עדיף במרבן UNDP שעמד אנו עובדים זה זמן רב.

מנהל מזתים

מס

מס

תפ: רהמ, שהח, שהבט, מנכל, ממנכל, גירן, מצפא, ליאור, מזתים, מתאמשטחים

סודי-ביותר

7.8.88
4-פרו'-219

אל: שר הבטחון

מאת: היועץ המדיני לראש הממשלה

רה"מ ביקש להביא לידיעתך את הפרטים הבאים:

בפגישתו היום עם רה"מ, אמר ריצ'ארד מרפי כי ארה"ב מודאגת מן המעצר המינהלי של פייסל חוסייני ומסגירת המוסד שלו, שכן הדבר מהווה מסר לפלשתינים (גם אם המסר איננו מכוון), שישראל איננה מעוניינת בדיאלוג, ואיננה מוכנה לדון עם אדם "שמעוניין למתוח את החשיבה הפלשתינית מעבר לכותונת המשוגעים שבה היא נתונה".

מרפי טען, שצה"ל איננו בטוח מדוע חוסייני נעצר, ולאמריקנים נאמר שהדבר נחקר עתה. מרפי סבור שצריך ל"הפוך את הסדר", ואם ישנן הוכחות נגד חוסייני, להגיש נגדו משפט ולהרשיע אותו.

רה"מ השיב כי פייסל חוסייני הוא ההיפך ממנהיג מתון והוא אחד ממנהיגי האלימות ביש"ע, ואולי אפילו המנהיג החשוב ביותר של תנועת האלימות שם. נכון שהוא מסוגל לדבר אל הישראלים על שלום, סובלנות וכו', אך כל זה איננו אלא DOUBLE TALK.

רה"מ הסביר כי אין שום קשר בין הצעדים האדמיניסטרטיביים נגד פייסל חוסייני לבין דבריו הפומביים ונאומיו, ומעצרו מבוסס על עובדות שאין בהן ספק. אנו יודעים בדיוק מה מעשיו, והוא אדם קיצוני לא פחות מאביו, אם כי הוא, כמובן, מתוחכם יותר.

מרפי שאל אם בדעתנו להעמיד את חוסייני לדין, ורה"מ הסביר את הקשיים הכרוכים בהעמדתם לדין של עצורים מינהליים. פיקרינג טען כי עובדה היא שלפני 3 שנים, כאשר בא לכאן, לא היו עצורים מינהליים, ואילו עכשיו ישנם 2800. פיקרינג רמז שייתכן שהקשיים הבטחוניים אינם אלא תירוץ בידינו לאי העמדה לדין, ושלאמיתו של דבר אנו מעדיפים מעצרים מינהליים בשל העדר כוח אדם ויכולת ארגונית לחקור אנשים רבים, כדי להשיג הוכחות ולהעמידם לדין.

רה"מ הגיב שלא מדובר בשום תירוץ, וכי המספר הנוכחי של העצורים המינהליים הוא תוצאה של האינתיפאדה. רה"מ הוסיף כי ישנם קשיים בטחוניים אמיתיים בהבאת עדים והוכחות לבתי המשפט, והוא הדגיש כי הוא שלם עם מצפונו בענין זה. רה"מ הציע למרפי לשוחח גם עם שהב"ט ורה"מ הביע בטחונו שמרפי ישמע אצל שהב"ט נימוקים מפורטים יותר בנושא זה.

ב ב ר כ ה ,

אריה מקל

3.8.88
215-שט'-4

נתונים עדכניים - מדובר צה"ל - לגבי מספר העצורים

נכון להיום - מספר מצטבר מה-10/12 - היו 11,000 עצורים.

מתוכם יש שנעצרו ליום אחד ו/או יומיים ושוחררו ויש שנעצרו ל-6 חודשים, ו/או שנעצרו, נחקרו ושוחררו.

נכון ל-27/7 היו 5400 עצורים - שמתוכם 2610 הם עצורים מנהליים.

גורם צבאי בכיר: האינתיפאדה זו מלחמה שכבר הפסדנו בה

אומר ל"על המשמר": מעגל השנאה הולך וגדל, חפים מפשע נהרגים ללא צורך — אש"ף הגציח: היחיד של הפלשתינים ויש לדבר עמו — ישראל איבדה כוח ההרתעה בשטחים ודברי שרים במשולש (מודעי למשל) כי ניתן לחסל ההתקוממות, מנותקים מהמציאות — נשחקה אמינות הדיווח הצה"לי

אבי בניהו 29.7.88

"על המשמר", גורם צבאי בכיר לדבריו האינתיפאדה המתמשכת הינה "סרטן בגוף הטריטוריה". באשר מעגל השנאה טבור וחולך ומדי יום, מדא כל צורה נהרגים גשים וילדים חפים מפשע. "יקח שנים אריכות עד שהפצועים יגויים ואלי אנשים

(סוף בעמוד 2)

"האינתיפאדה זו מלחמה שכבר הפסדנו, והתמשכותה בכמ צורה שהיא תהיה לטובת אש"ף. עלינו להשתחרר מהתפיסה, ובעיקר מהחברה, שלא מדברים עם אש"ף ולהתחיל לדבר שלום אם אוייבנו", כך אומר ל"על-

(סוף מעמוד ראשון)

שבסופו של דבר נצטרך לחיות איתם בשלום. על קברניטי המדינה להסריז שאנו הוכים לסיים את העניין, לדבר עם אש"ף, שלכל הדעות הוא הנציג היחידי של העם הפלשתיני, אולם מצד שני להפעיל לחיצה מאוד גדה מ שישיר ליידות בקבוקי תבערה".

אבד בושר ההרתעה בשטחים

לדברי הקצין הבכיר איבדה ישראל בשטחים, מאז ראשית האינתיפאדה גם את כושר ההרתעה, גם את ההתראה וגם את הדבריה, והחבר מהריו לעולם הערבי.

"בעת מוכרחים למצוא גשר להבנה, התפיסות של חלק משרי הממשלה, כפי שבאו לידי ביטוי למשל בדבריו של השר מודעי, אינו תואמות למציאות, בעוד שבדור שמדובר באן בעם מתחום, ממשיכים ל[illegible] לעגיין כאן מספר חוליות מחבלים, את הקרב הזה נבר הפסדנו ו[illegible]ער שנעשה בעת ייתפס בצער מתור וחילשה", לדבריו.

שחיקה באמינות הדיווח

בהתייחסו להשפעת המצב על צה"ל אמר הגורם הצבאי הבכיר: "היחידים נמצאים במצב בלתי־נסבל, אבל החשש האמיתי נובע מגורמות חדשות המתפתחות בצה"ל: כך למשל האמינות בדיווח שהיתה בבסיס עוצמת צה"ל מאז ומתמיד, הולכת ונישחקת.

"בעבר יצאנו נישברים מכמה שקראנו "דיווח מצרי" הדמיון מזרחי. הערבים כבר יצאו מזה, אולם אצלנו זה מתרחב ומעמיק", סובע הקצין הבכיר.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

אריה אבן
לאיין

ט"ז בתמוז התשמ"ח
1 ביולי 1988
224.06 - 5569

שמור

א ל: מר א.מילוא, ס/ראש הנציגות, ג'נבה
מאת: מנהל ארב"ל 2

הנדון: תשובת ראה"מ לאיגרת נשיא הצל"א בעניין המצב בשטחים
למכתבי 5229 מה-17.6.88
מברקי 383 מה-28.6.88

רצ"ב תשובת ראה"מ לנשיא הצל"א. כן מצורף העתק ממנה לתיקיכם.

אנא מסרו המכתב לתעודתו בדרך המהירה והמתאימה הנראית לכם.

ב ב ר כ ה ,

משה מלמד

העתק: לשכת שה"ח
לשכת שהב"ט
לשכת מנכ"ל
✓ מר י.בן-אהרון, מנכ"ל משרד ראה"מ
מר ר.סיבל, היועץ המשפטי, משה"ח
גב' חמר גולן, מנהל המחלקה לזכויות האדם, משרד המשפטים
אל"מ יואל זינגר, רע"נ דבל"א, מפקדת פצ"ר

ISRAEL 40 ישראל

ראש הממשלה
THE PRIME MINISTER

Jerusalem, June 28, 1988.

Sir,

I wish to acknowledge receipt of your letter of 26 April 1988, which I read very attentively. Vice President Aubert's letter of 18 February also commanded my full attention.

May I, at the very outset, reiterate the position of the government of Israel regarding the Fourth Geneva Convention. As in the past, the government of Israel will continue to act de facto in accordance with the humanitarian provisions of that convention, although its de jure applicability remains in our view doubtful.

It is necessary to stress that the security authorities are faced with violent and widespread riots. Had they refrained from appropriate measures, a total breakdown of law and order would have developed, which would undoubtedly have caused much greater human casualties and suffering to the population. I believe that compared with any other armed forces faced with similar dangerous and provocative situations, the IDF's behaviour is exemplary. Our aim is to find satisfactory solutions to the humanitarian problems created by violence, unrest, and disturbances in Judea, Samaria, and the Gaza district.

I wish to assure you, Mr. President, that the government of Israel will continue as in the past, to extend its full co-operation to the ICRC and to grant its delegates all the facilities necessary for the exercise of their humanitarian functions. All ICRC complaints regarding violation of human rights and abuse of authority will continue to be thoroughly investigated and appropriate measures will be taken where necessary.

His Excellency
Mr. Cornelio Sommaruga
President
The International Committee of the Red Cross
Geneva

Allow me, sir, to express to you my government's appreciation to the ICRC for the humanitarian principles it stands for. I sincerely hope the ICRC will succeed in helping to safeguard these principles all over the world and in particular in our region.

Yours very sincerely,

Yitzhak Shamir

משרד החוץ-מחלקת הקשר

20051 תאריך : 28.06.88

** נכנס שמור
**
**
**

חוזם:6,20051
אל:המשרד
מ-:וינה,נר:179,תא:280688,זח:1200,דח:מ,סג:שמ
תח:@ גס:ארבל
נד:@

שמור/מידי

אל: ארב'ל 2

דע: מזתים, משהב'ט/מתאם הפעולות בשטחים

מאת: וינה

סוס''ת- פגישה עם ג'קומלי ב-27/6.

1. ג'קומלי פתח בהקדמה נרגשת במקצת בה ציין שזו חרפה ובושה שאחרי 40 שנה קיימת עדין בעית הפליטים הפלשתינאים. מנדט סוס''ת מיושן והוא התחבט קשות בשעתו האם לקבל עליו את תפקיד הנציב הכללי. עתה הוא נמצא בין הפטיש והסדן, מצד אחד המדינות התורמות והעצרת הכללית, ומצד שני מדינת ישראל.הוסיף ופרט את קשייו הידועים לנו. אמר שהמטרה העיקרית שלשמה יזם את הפגישה היא לבדוק באם יש שינוי במדיניות ישראל לגבי סוס''ת והאם אנו מעדנים לחסל או להכביד על עבודתה. הוסיף שמחשבות אלו עלו בראשו לאור התרשמותו שאין אנו עונים לאגרותיו ולבקשותיו וכן ברמזים מצידנו שלא נעמוד בהסכם מוצ'למור קומי'.בקש לקבל תגובתי לפני שיעבור לפרטים.

2. הגבתי שאנו מסכימים עמו שזו חרפה שבעית הפליטים הפלשתינאים עדיין קיימת, אך הוא יודע כמונו שהאשמה אינה אצלנו וכ'ו. אמרתי שאנו מעריכים מאוד את פעולות סוס''ת במה שנוגע לרווחת הפליטים ופרטתי הדברים בהתאם לחוזם 17997.

3. ג'קומלי הביע דאגה רבה מנוסח הדברים שנמסרו בכתב להופקינס בפגישתו עם המתאם (המסמך מה-22/6). לגבי הוצאות אכסון והובלת מכולות, הוסיף שכמות האספקה עתה היא רק החצי ממה שהיתה לפני 1982. הזהיר בפני האפשרות שנפסיק את אספקת המים באם לא יעמדו בתשלומים. הגבתי ברוח התדרוכים וסכמנו שאדוות שהוא יבדוק את אפשרויות סס''ת למצוא ממון וזאת מבלי לפגוע או לשנות את הסכם מיצ'למור-קומי'.

4. אישר שדילון יעזוב את סס''ת בסוף אוגוסט. דילון יבקר בארץ ביולי או אוגוסט על מנת לדון אתנו על טיוטת הדו''ח. הפגישה של דילון עם מור אורגנה ברגע האחרון ולכן לדבריו לא קיים עמנו מגע לקראת הביקור.

5. העליתי את נושא התנהגות סגל סס''ת.ג'קומלי הגיב שהוא אישית עושה ככל יכולתו לרסן תופעות מזיקות. לגבי העברת כספים וסיוע, חזר על הסברי דילון כפי שדווחתי במכתבי מה-8/6. חזרתי על מה שאמר המתאם להופקינס (חוזם 17954 סעיף 1).

6. מילס יוצא לפנסיה מוקדמת הקיץ. ווליאם ליי מוחזר לוינה.

7. ג'קומלי העלה שוב את נושא הטלפון מעזה ובקש שאעשה ככל יכולתי לחבר הקו לשיחות חו''ל, דבר שיקל על עבודתם.

8. השיחה שהתקיימה ביוזמת ג'קומלי נמשכה קרוב לשעתיים ונערכה ב-4 עינים. האוירה היתה עניינית, אך הפער בין עמדותינו נשאר כפי שהיה ולא הגענו לכל סכום מעשי.

9. בהמשך לשיחת הטלפון של המתאם עמי הבוקר, מסרתי לג'קומלי שהמתאם מחייב פגישה בהקדם.ג'קומלי לא יוכל להגיע ארצה תוך הזמן הקרוב כאשר הוא יוצא לג'נבה לפגישה עם מזכ''ל האו''מ לדיון על מחליף לדילון (ג'קומלי ימליץ על אמריקאי). ישמח להפגש עם המתאם בוינה ומציע כל מועד בשבוע המתחיל ב-11/7.

המתאם - אנא הברק החלטתך.

ירדן.

ר"ז

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ברנע,ארבל2,
ליאור,מזתים,מתאמשטחים

משרד התחבורה-מחלקת הקשר

תאריך :

יוצא ** **
**
**

שמור

סמ'

הודעה:1598/6
אל:בטחון/37/גנבה/35
מ-:המשרד/תא:020688/זה:1541/דח:ד/סג:שמ
תח:@ גס:ארבל
נד:@

שמור/רגיל

משהב"ט/ מקמר/ ג'נבה.

מתאם הפעולה בשטחים/משהב"ט/ רע"נ דבל"א/מפקדת כצ"ר/ מילוא/ג'נבה.

דע:לשכת שהב"ט/לשכת הרמטכ"ל/לוברני/משהב"ט/ אכ"א/נפגעים.

צל"א - המצב בשטחים.

ביקר אצלי ביום 30 במאי ראש בציגות הצל"א בארץ גרוסרידר/ בלוויית סגניתו החדשה הגב' אלידבת קנטס. להלן הנושאים העיקריים שהעלה בשיחה שהתנהלה באוירה טובה וכינוחה:

א. הצל"א מבחין ברגיעה המשתררת בהדרגה בשטחים ומקבל זאת בברכה/ ציין לטובה העובדה שבביקור שערכו בשכם בשבוע שעבר/ מצאו שלא היו יותר מצועים חדשים מהמהומות בבית החולים בעיר.

ב. הצל"א מודאג מריבוי הערעשים הקולקטיביים המוטלים על אוכלוסייתם של כפרים שלמים. (הזכיר במיוחד הכפרים תמון בשומרון ואידנא בגמת חברון שם נאסר על התושבים לעבוד בשדות ולאסוף היבולים. אפילו מפתחות הטרקטורים הוחרמו). כן קבל על עונשים במקומות אחרים כמו הפסקת זרם החשמל (הפרעת גם בבתי חולים ומרפאות)/ הטלת עוצר לזמן ארוך ומבלי להתיר

לתושבים לצאת לשעות ספורות בודי להצטייד מחדש.

ג. לשאלתי ציין שבציבי הצל"א נהנים מחופש תנועה מלא, גם בזמן ערבר ומלבד מקרים בודדים בהם חיילים או מפקדים בשטח אינם מודעים להוראות הקיימות. ציין עם זאת שהחל מתחילת השבוע הוחלט בעזה לאסור כניסת אנשי הצל"א למ.ב. שאטי. הם נדרשו להביא 'ניירי' ולציין בכל פעם סיבה על רצונם להיכנס. (המעשה לכל הדעות מנוגד להוראות הקיימות ולמדיניות המוצהרת של ממשלת ישראל ודרושה פעולה מיידית לביטולו).

ד. למרות הרגישה המסתמנת, הצל"א עדיין בדעה שבוחות צה"ל מרבים להשתמש בנשק חם גם כשהנסיבות אינן מצדיקות זאת.

ה. הצל"א מבקר באופן קבוע במחנות המעצר שהוקמו ע"י צה"ל. מחנה דהריה בולט בחוסר ארגון וביחסי המזלזל כלפי נציגי הצל"א וביקוריהם, דוקא מכיוון שהמצב במחנות האחרים יחסית משביע רצון.

ו. הצל"א טרם הצליח לקבל את קובץ הנוהלים החלים על מחנות המעצר של צה"ל בפי שביקש והטיפול בנושא מתעכב. (מבירורי במערכת הבטחון הבנתי שהבעיה בעיקרה טכנית ותיפתר בקרוב בין תפ"ש לפצ"ר).

ז. במחנה המעצר קציעות טרם נפתרה בעית הבקורים המשפחתיים בגלל היותו של המקום אידור בטחון סגור. הצל"א הציע נוהל ביקורים, אך הוא מוכן לקבל נוהל שאנחנו נציע ובלבד שהביקורים יוכלו להתקיים. (נראה לנו שהבעיה דורשת טיפול מיידי ויחובי, כי בקציעות מרוכזים מרבית העצירים המינהליים - אוכלוסית עצורים הנמצאת במרכז העניין הציבורי והזכאית לטיפול ויחס מיוחד לאור דרישות האמנה). הצל"א היה מעדיף לו העצירים המינהליים היו מועברים למקום אחר היאה יותר למעמדם.

ח. גרוסרידר ציין בסיפוק מיבויו של קצין קישור לצל"א בפצ"ר. הביע צערו על כן שכל ביקורי המשפחה בבלא אל-חייאם הופסקו בשבועות האחרונים. הגנרל לאחד השיב כשהצל"א מבה אליו, שהוא אינו חוזר אינו יכול לעזור להם.

ט. גרוסרידר ציין בתור הערה כללית שהצל'א במבוכה בגלל העובדה שלא קיים נוהל קבוע וידוע בצה'ל לטיפול בתלונותיו. כל זרוע עוסקת בשלה ולפעמים אין תאום בין המשרדים השונים.

י. הודעתי לגרוסרידר שמבתב נשיא הצל'א לראה'מ נמצאת בעיון והתשובה בהכנה. הפניתי תשומת לבו לכך שרצוי שהצל'א יודיע בפרסומיו הפומביים על הרגישה המסתמנת בשטחים כפי שהודיע במשך החודשים האחרונים על התגברות האלימות והמהומות.

יא. דיווחתי בנפרד לאב'א/נספגעים על נושא נוסף שהעליתי עלפי בקשתם.

מנהל ארב'ל 2

רס.צ

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ברנע,ארב2,
ליאור,מזתים,סייבל,משפט

מדינת ישראל

תאריך 1/6/88

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

י"א בסיון תשמ"ח
27 במאי 1988
4718
223.01

שמור
דחוף

אל: היועץ המשפטי, משה"ח.
סא"ל א. בונה, ענף דבל"א, מפקדת פצ"ר, ת"א.
גב' חמר גולן, מנהלת המח' לזכויות אדם, משרד המשפטים.

מאת: מנהל ארב"ל 2.

הנדון: חשובת ראה"מ לאיגרת נשיא הצל"א בעניין המצב בשטחים

...רצ"ב הצעתנו למכתב חשובה של ראה"מ למכתבו של נשיא הצל"א מיום 26.4.88. לנוחיותכם מצ"ב גם העתק מכתבו של נשיא הצל"א.

הקו המנחה בהכנת הטיוטה היה שחשובת ראש הממשלה אינה צריכה להתייחס לפרטים, אלא להביע עמדות עקרוניות ולהבטיח לנשיא הצל"א הערכת הממשלה לפעולות הארגון ודבקותנו בערכיו ההומניטריים ובמדיניותנו החיובית כלפיו.

אודה על הערות כל המכותבים כדי לאפשר הכנת נוסח סופי בכל ההקדם.
נבקש לקבל חשובתכם עד ה-10 ביוני.

בברכה,

משה מלמד

העתק: לשכת שה"ח.
לשכת מנכ"ל.
מר א. מקל, משרד ראה"מ
מר א. מילוא, ס/ראש המשלחת, הנציגות ג'נבה.
לשכת שהב"ט.

ISRAEL ישראל 40

It is necessary to stress that the security authorities were faced with violent and widespread riots. ~~If~~ Had they refrained from appropriate stern measures, these would have developed a total breakdown of law and order which would undoubtedly caused much greater human casualties and suffering to the population.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

DRAFT

SIR,

I WISH TO ACKNOWLEDGE RECEIPT OF YOUR LETTER OF 26 APRIL 1988 WHICH I READ VERY ATTENTIVELY . VICE PRESIDENT AUBERT'S LETTER OF 18 FEBRUARY ALSO COMMANDED MY FULL ATTENTION.

I HAVE ASKED THE RELEVANT AUTHORITIES TO EXAMINE THOROUGHLY THE SUBJECTS RAISED IN BOTH LETTERS. OUR AIM IS TO FIND SATISFACTORY SOLUTIONS TO THE HUMANITARIAN PROBLEMS CREATED BY VIOLENCE, UNREST AND DISTURBANCES IN JUDEA, SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT.

I WISH TO INFORM YOU THAT THE POSITION OF THE GOVERNMENT OF ISRAEL VIS A VIS THE FOURTH GENEVA CONVENTION REMAINS UNCHANGED AND WE SHALL CONTINUE AS IN THE PAST TO ACT DE FACTO IN ACCORDANCE WITH THE HUMANITARIAN PROVISIONS OF THAT CONVENTION, ALTHOUGH ITS DE JURE APPLICABILITY REMAINS IN OUR VIEW DOUBTFUL.

IN LINE WITH THE ABOVE POSITION I WISH TO ASSURE YOU THAT THE GOVERNMENT OF ISRAEL WILL CONTINUE AS IN THE PAST, TO EXTEND ITS FULL CO-OPERATION TO THE ICRC AND TO GRANT ~~COMPLETE~~ FREEDOM OF MOVEMENT TO ITS DELEGATES IN THE EXERCISE OF THEIR HUMANITARIAN FUNCTIONS. ~~ALL ICRC~~ COMPLAINTS REGARDING VIOLATION OF HUMAN RIGHTS AND ABUSES OF AUTHORITY ~~WILL BE~~ ARE THOROUGHLY INVESTIGATED AND ~~THE~~ NECESSARY MEASURES ~~WILL BE~~ ARE TAKEN AGAINST THE INDIVIDUALS RESPONSIBLE.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

ALLOW ME, SIR, TO EXPRESS TO YOU MY GOVERNMENT'S APPRECIATION TO THE ICRC FOR THE HUMANITARIAN PRINCIPLES IT STANDS FOR. I SINCERELY HOPE THE ICRC WILL SUCCEED IN HELPING TO SAFEGUARD THESE PRINCIPLES ALL OVER THE WORLD AND IN PARTICULAR IN OUR REGION.

YOURS VERY SINCERELY,

YITZHAK SHAMIR

HIS EXCELLENCY
MR. CORNELIO SOMMARUGA
PRESIDENT OF THE INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS
GENEVA

622

STATE OF ISRAEL

Press bulletin

JERUSALEM, 30 MAY 1988

#21 IDF ORDER REGARDING PROPER TREATMENT OF JOURNALISTS IN JUDEA, SAMARIA & GAZA

.88.05.30 (COMMUNICATED BY THE IDF SPOKESMAN)

THE IDF GENERAL STAFF/OPERATIONS BRANCH HAS RECENTLY CONVEYED THE FOLLOWING INSTRUCTIONS TO IDF COMMANDERS CONCERNING THE PROPER TREATMENT OF JOURNALISTS IN JUDEA, SAMARIA AND GAZA:

1. JOURNALISTS (MEANING INDIVIDUALS IN POSSESSION OF A VALID GPO PRESS CARD) ARE ALLOWED TO MOVE FREELY THROUGH JUDEA, SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT, WITH THE EXCEPTION OF AREAS THAT HAVE BEEN DECLARED "CLOSED MILITARY AREAS" BY A MILITARY COMMANDER HOLDING THE RANK OF LIEUTENANT COLONEL OR HIGHER.

2. A SOLDIER MAY NOT BE INTERVIEWED BY THE MEDIA WITHOUT PERMISSION OF THE IDF SPOKESMAN OR ITS REPRESENTATIVE IN THE FIELD (VIA THE SOLDIER'S COMMANDER).

3. A SOLDIER WHO HAS RECEIVED PERMISSION TO BE INTERVIEWED MUST BE PROPERLY GROOMED AND ATTIRED, AND WILL SPEAK IN A RESPECTABLE MANNER SOLELY ABOUT THE SPHERE OF HIS OWN ACTIVITY, TAKING INTO ACCOUNT FIELD SECURITY LIMITATIONS.

4. SOLDIERS ARE TO REFRAIN FROM HARMING JOURNALISTS OR DAMAGING THEIR EQUIPMENT.

5. SOLDIERS ARE TO REFRAIN FROM WAVING THEIR HANDS IN FRONT OF CAMERA LENSES.

6. IF A JOURNALIST VIOLATES A SOLDIER'S AUTHORIZED ORDER (SUCH AS AN ORDER DECLARING A REGION A "CLOSED MILITARY AREA"), HE SHOULD BE APPROACHED FIRMLY BUT COURTEOUSLY. IF HE CONTINUES TO REFUSE TO COMPLY, HE SHOULD BE BROUGHT TO THE COMMANDER FOR CLARIFICATION PURPOSES. TO THE DEGREE THAT IT IS POSSIBLE, SUCH A JOURNALIST SHOULD BE BROUGHT TO AN OFFICER HOLDING THE RANK OF LIEUTENANT COLONEL OR HIGHER, AND IN THE PRESENCE OF AN IDF SPOKESMAN REPRESENTATIVE. IN PARTICULARLY GRAVE CIRCUMSTANCES, THE COMMANDER IS AUTHORIZED TO DETAIN THE JOURNALIST AND TO TAKE HIM TO THE NEAREST POLICE STATION.

7. PHOTOGRAPHED AND/OR FILMED MATERIAL MAY ONLY BE CONFISCATED FROM JOURNALISTS/PHOTOGRAPHERS IF THERE IS REASONABLE BASIS TO SUSPECT THAT THE MATERIAL CONTAINS EVIDENCE OF A TRANSGRESSION AGAINST THE SECURITY OF IDF FORCES OR AGAINST THE SECURITY OF THE REGION, OR IF THE MATERIAL IN SOME WAY DAMAGES SECURITY.

MS/RR
#0

18:50 HOURS

ס ו ד י

דחוף עי"י רץ

מפקדת פרקליט צבאי ראשי
ענף הדין הבינלאומי
טל: 2925
חק'33(51) 0599
סיון תשמ"ח
30 מאי 1988

עותק 6 מתוך 44 עותקים
עמוד 1 מתוך 4 עמודים

מתאם הפעולות באי"ש ובאזח"ע
מזכיר הממשלה, מר אליקים רובינשטיין
משב"ט - המנכ"ל
היועץ המדיני לראש הממשלה, מר אריה מקל
משהב"ט - המזכ"ץ לשר הבטחון
היועמ"ש למערכת הבטחון
משה"ח - היועמ"ש
משה"ח - נציג משה"ח בשטחים המוחזקים, ד"ר יהוידע
משה"ח - מחלקת צפון אמריקה - מר משה בר
שב"כ - ר' 482
משטרת ישראל - אגף חקירות - רמ"ד הנחיה

הנדון: הגבלות על הכנסת כספים לאזורי הממשל - סקירה כללית

של היועץ המדיני לרוה"מ: 4-פרו - 151 מיום 23.5.88
של מזכ"ץ שהב"ט: ל/280 מיום 24.5.88
של מזכיר הממשלה: מיום 25.5.88
של יועמ"ש למערכת הבטחון: י/2425 מ - 25.5.88
י/9288 מ - 26.5.88

א. רקע:

1. כזכור, השגריר האמריקאי, מר תומס פיקרינג, וגורמים אמריקאיים רשמיים אחרים יצרו קשר עם נציגי ממשלת ישראל בנושא תפיסת כספים בנתב"ג, העירו הערות על-כך ואף טענו כי קיבלו תלונות ממספר אזרחים אמריקאים על כך שנתפסו כספיהם.

2. להלן נביא סקירה משפטית שתוכל לשמש בסיס למתן הסברים לגורמים האמריקאיים השונים המתעניינים בנושא שבנדון.

2/...

ב. הבסיס המשפטי:

3. כבר בשנת 1982 - על בסיס החלטת ועדת שרים לענייני בטחון ב/77 מיום 18.3.81 - הוצא באיו"ש ובאזח"ע צו בדבר הכנסת כספים לאזור. צו זה קבע חובה לקבל היתר לביצוע הפעולות שלהלן:

(1) הכנסת כספים לאזור (לרבות למדינת ישראל) וקבלתם מחוץ לאזור ע"י תושב האזור;

(2) הכנסת כספים לאזור (לרבות למדינת ישראל) ע"י תושב מדינת אוייב;

(3) הכנסת כספי אוייב (לרבות כספי ארגון טרור) ע"י כל אדם.

4. אותו צו קבע גם חובת הצהרה על הכנסת כספים לאזור. תקנות שהותקנו מכוחן נתנו פטור מחובת ההצהרה על הכנסת כספים מתחת לסכום פלוני. הסכום האמור שונה מעת לעת לפי התנאים בשטח. בין שנת 1984 לפברואר 1988 עמד הסכום הפטור מחובת הצהרה על 5000 דולר ארה"ב.

5. מטרת הצו הייתה להילחם בתופעה של הכנסת כספים ע"י ארגוני טרור, העלולים לשמש לקידום מטרותיהם באזור.

ג. ההיתר הכללי:

6. כבר בשנת 1982, בד בבד עם הטלת האיסור להכניס כספים או לקבלם באזור ללא היתר אישי, הוצאו תקנות הנותנות היתר כללי לכל תושב אזור מעל גיל 16 להכניס כספים לאזור עד סך 3000 דולר ארה"ב (מעל סכום זה, עדיין היה צורך לקבל היתר אישי מראש).

7. תקנות אלו הוחלפו בשנת 1985 בתקנות חדשות שהעניקו היתר כללי לכל אדם מעל גיל 16 להכניס לאזור כספים בכל סכום שהוא, כאשר לצד ההיתר הכללי להכניס כל סכום, המשיכה להתקיים חובת הצהרה על הכנסת כספים מעל סכום מסויים בשעת הכניסה לאזור דרך תחנות המעבר באזור (ותוך 48 שעות במקרה של הכנסת כספים בדרך אחרת). על-כן, החל משנת 1985 היה מותר להכניס לאזור כל סכום של כסף ללא צורך בקבלת היתר אישי אך היה על המכניס או המקבל להצהיר על כספים מעל סכום מסויים בעת הכנסת הכספים.

8. התיקון האמור שהוכנס בהיתר הכללי נבע מתפיסה שהיתה קיימת בשנת 1985, כי ניתן לפקח על הכנסת כספי ארגונים עויינים באמצעות חובת ההצהרה במקום באמצעות הגבלת הסכום שמותר להכניס ללא היתר אישי.

9. יודגש כי הוראות ההיתר הכללי הנ"ל, כפי ששונו מעת לעת, לא חלו על כספים השייכים לארגון טרור שהכנסתם לאזור מעולם לא הותרה בכל סכום שהוא.

3/...

ד. צעדים מאז פרוץ ההתקוממות בשטחים:

10. לאחר פרוץ ההתקוממות באיו"ש ובאזח"ע, ועל סמך מידע לפיו ארגוני הטרור פתחו במאמצים מיוחדים להעביר כספים לאזורים למימון פעולות ה - "אינתיפדה", הוחלט להגביר ולהדק את הפיקוח על הכנסת כספים לאזור.

11. תחילה הורד סכום הכסף הפטור מחובת ההצהרה מ - 5000 דולר ל -1000 דולר ארה"ב (ביום 18.2.88 באיו"ש וביום 29.2.88 באזח"ע).

12. מאוחר יותר - כאשר הצעד הראשון לא הספיק - תוקן התיתר הכללי בכך שהותרה הכנסת 400 דינר ירדני (כ - 1000 דולר ארה"ב) בלבד ללא קבלת היתר אישי. תקנות אלו נכנסו לתוקף ביום 15.3.88 באיו"ש וביום 27.3.88 באזח"ע.

13. חשוב לציין כי התקנות האמורות צמצמו רק את התיתר הכללי (החל על כל אדם באופן אוטומטי). עדיין רשאי כל אדם לפנות לרשות המוסמכת (ראש ענף כלכלה במינהל האזרחי) בבקשה לקבל היתר אישי מראש להכניס כספים. הרשות המוסמכת - בבואה להחליט באם לתת היתר אישי - תונחה, מן הסתם, ע"י השיקול אם קיימת סיבה לחשוד שהמדובר בכספי ארגון טרור.

14. התקנות החדשות פורסמו בדרך המקובלת, בה מתפרסמת תחיקת בטחון בשטחים. על פי דרך זו מופץ כל דבר חקיקה לכל הרשויות המקומיות, עורכי הדין המקומיים, לשכות המסחר וכו'.

15. ההגבלות על הכנסת כספים לאזור תקפות הן בכל נקודות הכניסה לאזור (קרי-במעברי הגבול בגשרי הירדן וברפיח) והן בכל נקודות הכניסה לישראל (נמלי תעופה ונמלי ים), כאשר מדובר בתושבי שטחים או בתושבי מדינות אוייב הנכנסים לשטחים דרך ישראל. שיטה זו נובעת מן העובדה שאין תחנות גבול ומכס בין ישראל לבין השטחים, ובהעדרן אין דרך אחרת למנוע עקיפת ההגבלות והפיקוח ע"י הכנסת הכספים לאזור דרך ישראל.

16. יצויין גם, כי בפועל לא החלו לחפש ולתפוס כספים בנתב"ג עד לשבוע האחרון של חודש אפריל, 1988, קרי - כחודש לאחר כניסת החקיקה לתוקף באזח"ע וכחודש וחצי לאחר כניסתה לתוקף באיו"ש.

ה. הבהרות נוספות:

17. חשוב להזכיר כי ההגבלה על הכנסת כספים לאזור חלה רק על תושב שטחים ועל תושב מדינת אוייב. אין כל הגבלה בצו על הכנסת כספים לאזור או לישראל ע"י תייר תושב מדינת חוץ שאינה מדינת אוייב (אם כי גם תייר יעבור עבירה אם יכניס לאזור כספים של ארגוני הטרור).

18. אם נתפסו כספים של אזרחים אמריקאים שאינם תושבי השטחים או תושבי מדינות אוייב, אזי הכספים נתפסו בטעות וללא בסיס משפטי ויש להחזירם לאלתר לבעליהם.

19. עם זאת, אם תושב אזור הוא גם בעל אזרחות זרה (אמריקאית, ירדנית או אחרת) אין הדבר מוסיף או מוריד; החוק רואה אותו כתושב האזור לכל דבר והוא לא יוכל להתחמק מהוראות תחיקת הבטחון החלה על כלל תושבי האזור, על יסוד העובדה שהוא הצליח לקבל אזרחות זרה.

20. מן הראוי להבהיר גם כי בנתב"ג רק תופסים כספים (כראיה **לביצוע** עבירה). אין בתפיסה זאת כדי להוות חילוט (דהיינו - הבעלות בכספים אינה מועברת מבעלי הכספים למינהל האזרחי או למדינת ישראל ע"י התפיסה בלבד). חילוט (המקנה את הבעלות בכספים למינהל האזרחי) מתבצע רק לפי הכרעת בית משפט צבאי, על-בסיס הרשעה בדין ולאחר קיום משפט פלילי.

21. למי שכספיו נתפסו מחמת הכנסה בלתי חוקית עומדות שלוש אופציות:

(1) לבקש סגירת התיק תמורת תשלום כופר (הכרוך, בדרך כלל, בהחזרת חלק מהכספים ובתשלום חלק מהם למנהא"ז ככופר);

(2) לעמוד לדין ולהסתכן בהרשעה ובחילוט של הכספים;

(3) במקרים מיוחדים - לפנות לרשויות החוק באזור בבקשה לעכב הליכים או לסגור תיק מחמת חוסר ענין לציבור.

22. נפנה את תשומת לבכם לכך כי סקירה זאת היא כללית ביותר והיא מיועדת לשמש כתגובה לבעיות הספציפיות שהועלו ע"י האמריקאים בלבד. תחיקת הבטחון בענין הכנסת כספים לאזור היא מורכבת ומכילה הוראות נוספות שלא נסקרו כאן (כגון: בענין תשלום כספים דרך הדואר או בהעברות בנקאיות). אם מי מבין המכותבים נתקל בבעיה ספציפית נוספת בתחום זה, מוצע כי יפנה אלינו לשם קבלת חוות דעת מיוחדת בנושא.

יואל זיסמן אלי"מ
רע"ן הדין הבינלאומי
בשם פרקליט צבאי ראשי

עכ/אט.

משרד החוץ

שלח לשנת רוגמ"

משרד החוץ

לשנת טובה

ולשלום הבאים,

בברכה

מאת

משרד החוץ

With the compliments of

Simona Agam - Frankel,
second secretary
Press and Information
the Embassy of Israel

19.5.88

Buitenhof 47, The Hague
Tel. 070-64 78 50

Zeist, the Netherlands, 22-04-1988

To His Honourable Excellency Mr. Yitzak Shamir
Prime Minister
Office of the Prime Minister
Hakiriya
Rupping Street
Jerusalem 91919, Israel

Your Honourable Excellency,

We ask You kindly to conduct a thorough and impartial investigation into all killings and other human rights violations by members of the Israeli armed forces in the Occupied Territories since 9 December 1987 and make public the results of the inquiry.

with kindly regards,

G.J.N.v.d. Hoeve - Verhoek.
Lae Ve Berg 52.
3703 TK Zeist.
the Netherlands.

M.J.C. Otten
2e Wittenburgerdwarsstr. 50
1018 LP Amsterdam
The Netherlands

Amsterdam, 16 April 1988

To: Mr. Yitzhak Shamir
Prime Minister
Office of the Prime Minister
Hakiriya
Rupping Street
Jeruzalem 91919, Israel

Your Excellency,

I am writing to you as one who is, also in her own country, concerned with the respect and realization of human rights.

Whilst I was still at school, I received a first and positive impression of your country. This positive image was strengthened during the following years. Unfortunately, lately numerous cases have been reported where human rights have obviously not been respected.

I have the honour to appeal to Your Excellency to condüct a thorough and impartial investigation into all killings and other human rights violations by members of the Israeli armed forces in the Occupied Territories since 9 December 1987, and make public the results of the inquiry.

Yours sincerely and
respectfully

Jeanine Otten

Jeanine Otten.

AMNESTY
INTERNATIONAL
Afdeling Nederland

Hengelo (O), april 20th 1988.

Although I know your time is precious I want to attract your attention for the second time to a matter of great concern.

As a member of Amnesty International I already wrote to you on march 15th about the way Israeli armed forces respond to Palestinian protest and unrest. The Violations of human rights are still increasing.

Amnesty International continues to be concerned about allegations of torture and ill-treatment, arbitary arrest and unfair trials.

I once more request you to take immediate action to prevent the use of unreasonable force in maintaining law and order.

I hope your Excellency will take my request as serious as it is.

I am looking forward to your answer,

yours faithfully,

Het Warner

Iet Warner
Anna Bijnsstraat 4,
Hengelo(O)
Holland.

Amnesty International is een onafhankelijke wereldwijde beweging die werkt voor de vrijlating van gewetensgevangenen: personen die vanwege hun godsdienstige of politieke overtuiging, ras, taal, sexe of etnische afkomst gevangen zitten en die geen geweld hebben gebruikt of gepropageerd; eerlijke processen binnen redelijke termijnen voor alle politieke gevangenen; afschaffing van de doodstraf en van marteling voor alle gevangenen. Amnesty International heeft o.m.raadgevende bevoegdheid bij de Verenigde Naties

6.5.88
5-שט'-132

הודעה לעתונות

שר הפנים חתם על צו לגירושו של מוברק עוואד

ראש הממשלה ושר הפנים יצחק שמיר, חתם אתמול (5.5.88) על צו לגירושו מן הארץ של מוברק עוואד, בתוקף סמכותו על פי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952. מוברק עוואד שוהה שלא כחוק בישראל מאז ה-22.11.87, עת פג תוקף אשרת השהייה שלו.

מוברק עוואד גרם בפעילותו לפגיעה בבטחון המדינה ובסדר הציבורי. הוא הקים במזרח ירושלים בינואר 85', "מרכז לחקר אי אלימות". הכספים לפעילותו של גוף זה מגיעים מחו"ל, מגורמים פלשתיניים הקשורים באש"פ. מטרתו של "המרכז" היא לטפח ביהודה, שומרון ועזה תנועה המונית של "התנגדות סבילה" אשר תעורר מרי אזרחי ותאלץ את ישראל לסגת מאיזורים אלה. עוואד גם תומך בפעילות המזויינת של אש"פ, וב-1986 הוא נפגש עם ראשי אש"פ במרוקו.

עוואד יזם פעולות מחאה נגד השלטונות, נסיון להחרים תוצרת ישראלית, הפרת חוקים וצווים, סירוב לשלם מיסים ועוד.

פעילותו של עוואד בלטה במיוחד בחודשים האחרונים, והוא אחד מן הגורמים העיקריים להפרות הסדר והמהומות ביהודה, שומרון ועזה. הוא עסק בהכנתם של כרוזי הסתה, שבהם נקראה האוכלוסיה לפעול נגד ישראל ונוכחותה בשטחים. כל הכרוזים כללו קריאות לפעילות אלימה נגד גורמים ישראליים ונגד גורמים פלשתיניים מתונים.

בכרוז 15, שהופץ בסוף אפריל 88', נכללו למשל, קריאות לביצוע פעילות אלימה ועוינת נגד המדינה, ו"להנחית מכות מכאיבות על היישות הפשיסטית"; קריאה לסוחרים בירושלים להפר את צו השלטונות בענין פתיחת חנויות ולא לשלם מיסים; קריאה להחרים תוצרת ישראלית "להגברת ההתפוררות הנדבך הכלכלי והחברתי של היישות הציונית קריאה "להנחית מכות אכזריות על העובדים במשטרה, בעיריות ובמועצות המקומיות (תוך ציון שמות אנשים ואיומים עליהם)"; קריאה לקיים יום עימות עם "כוחות הכיבוש" ב-1 במאי ולהניף דגלי אש"פ; קריאה לפגוע "בכוחות הכיבוש" ובמשתפי הפעולה עימם ב-10.5-9, וקריאה לשימוש באבנים, ובבקבוקי תבערה "לשריפת כל האוייבים, כי כל מכה בגוף האוייב מקרבת אותנו לנצחון הגדול".

מוברק עוואד שימש מוקד לפעילות גורמים עויינים לישראל, ועסק בהסתת גורמים תיקשורתיים ופוליטיים בחו"ל, לפעולה נגד ישראל. להלן לקט של פעולותיו הבלתי חוקיות בחודשים האחרונים:

- ב-18.12.87, בעת תפילת יום שישי בהר-הבית, עסק מוברק עוואד בהסתת המתפללים נגד ישראל.

- בתחילת ינואר 88' קיים מסיבות עתונאים, שבהן קרא לקיום "מרי אזרחי" בשטחים.

- עוואד הסית את האוכלוסיה לשריפת תעודות הזהות.

- הוא ארגן פעולות מחאה נגד ביקור מזכיר המדינה האמריקני, שולץ, בישראל.

- לפני כחודש נכנס לשטח סגור, התנגד למעצר חוקי, והשתתף בהפרת סדר, בהפגנה בעיסאוויה.

ב-17.11.87 פורסם בעתון הסעודי "אלמג'לה" ראיון עם מוברק עוואד, שבו חשף את דרכי פעולותיו. להלן קטעים מתוך ראיון זה:

"כל עוד בני העם הפלשתיני אינם יכולים לשאת את הרובים, הרי שאלה שאינם יכולים לעשות זאת, חייבים לפנות אל שיטות מאבק אחרות, אשר תחשופנה את ישראל בפני העולם. אנחנו מסיתים את האנשים למרי אזרחי ולהפגין נגד סגירת אוניברסיטאות ולא לשלם מיסים. כמו כן אנו מאיצים בהם שלא לחתום על אף מסמך הכתוב בעברית או שפה שאיננה ערבית".

"כבר אמרנו ואנו אומרים שאש"פ הוא נציגנו החוקי והיחיד, וכי הוא היחיד שיש לו יפוי כוח לדבר בשם העם הפלשתיני בועידה הבינלאומית או מחוצה לה. באשר אלינו, הרי שפעולתנו משלימה את פעולתו של אש"פ. אנו פועלים עם האנשים העניים, וזה איננו נגד המאבק המזויין. כפי שכבר אמרתי, אם יש אנשים העוסקים במאבק מזויין, הרי שעל האחרים לפעול באמצעים אחרים".

"אין זה הגיוני שכל בני העם הפלשתיני יישאו רובים. אם ישנם כאלה הלוחמים באמצעות רובים, הרי שאנו איננו נגדם, אלא אנו ממלאים את תפקידינו ונלחמים באמצעות אי האלימות בדרך של הסתת האנשים להתגרות בכיבוש".

"אנו אומרים לאש"פ שהוא זה אשר מייצג אותנו ואת עמנו ולא נקבל אף אחד אחר במקומו לעולם. לכן, עליו לחשוב על מה שאנחנו עושים. אם נצליח, הרי שזאת תהיה גם הצלחה של אש"פ וערוץ לפעילותו, ואם ניכשל, הרי שנאלץ לשאת את כל כישלוננו לבד".

פעילותו בפועל של מוברק עוואד לא רק חרגה מעקרונות "המאבק הבלתי אלים", שבו הוא כביכול דוגל, אלא שהיא גם ליבתה מתיחות וגררה אלימות חמורה שפגעה באופן מוחשי ויום יומי בסדר ובבטחון הציבורי. אין ספק, שעוואד שימש כלי חשוב ומשלים, במאבק של ארגוני הטירור נגד-עצם קיומה של מדינת ישראל.

תיק שלחים

88/4/14

* הקשר שתיים שלדיות יסקרה לפרטים את [illegible]
[illegible]

* בכם הוא [illegible]
(ניתן לשנות
[illegible]).

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

* [illegible]
[illegible]

ישראל תאפשר לחקלאים בשטחים לייצא את תוצרתם באופן עצמאי

פרס ונחמקין קיבלו ההחלטה בעקבות דחיית הפרלמנט האירופי את אישרור הסכמי הסחר בין ישראל וארצות השוק • תנאי ישראל ליצוא עצמאי נמסרו לראשי קואפרטיבים בגדה כבר לפני חודש • סוחרים יורשו לשווק תוצרתם עם שמות הערים בשטחים – "רמאללה", "שכם", "עזה"

מאת דן סגיר כתב "הארץ"

ישראל תאפשר לקואופרטיבים חקלאיים בשטחים להתארגן ולשווק את התוצרת החקלאית של חבריהם לארצות השוק האירופי המשותף לא דרך חברת "אגרקסקו". החלטה זו שקיבלו בימים אלה שר החוץ שמעון פרס ושר החקלאות אריק נחמקין, באה על רקע החלטת הפרלמנט האירופי לדחות את אישרור הסכמי הסחר של ישראל עם ארצות השוק לפני למעלה מחודש לאור המהומות בשטחים.

בפגישה שנערכה אמש בלשכת שר החוץ שמעון פרס ובה השתתפו שר החקלאות אריק נחמקין, שגריר ישראל בבלגיה אבי פרימור וסמנכ"ל משרד החוץ לעניני כלכלה יצחק מיצרחי, דנו המשתתפים בדרכים ובמועד להביא לאישרור ההסכם בפרלמנט האירופי.

אחת ההחלטות הבולטות שהתקבלו היתה להסיר את כל המכשולים הטכניים שהציבה ישראל עד עתה בפני יצוא חקלאי עצמאי מהשטחים לאירופה. נושא זה נדון מאז אוקטובר 1986 בין נציגי השוק לישראל ובסוף 1987 ביקר בישראל נציב השוק לעניני חקלאות, שר החוץ הצרפתי לשעבר קלוד

(סוף בעמוד 6)

"סגל ומשעל הדיוטות בעניני בורסה"

הארץ
13.4.88

יצוא מהשטחים

(סוף מעמוד 1)

שאסון לדון בנושא.

ההחלטה הישראלית, למרות שלא מודים בכך ישירות, באה במטרה לשפר את האווירה הקשה שנוצרה בעקבות רחיית האישרור של הסכמי ישראל עם השוק.

יסבלו קשות מהניתוק

בעקבות הפגישה מסר שר החקלאות ל"הארץ" שלמרות שלדעתו החקלאים הערביים יסבלו קשות מהניתוק מחברת "אגרקסקו", הוא יוריע בימים הקרובים לגורמים הערביים שיזמו את ענין השיווק העצמאי, על נכונותה של ישראל לאפשר יצוא כזה בכפוף למספר תנאים שהעמידה ישראל.

התנאים שהעמידה ישראל בפני מתן אישור ליצוא עצמאי נמסרו לראשי קואופרטיבים חקלאיים בגדה, בפגישה שנערכה לפני חודש בינם לבין צוות בין משרדי ישראלי שמונה לטפל בענין. אלו כוללים אישור תוכניות עונתיות ליצוא, קבלת רשיונות שוטפים ממשרד החקלאות, פיקוח וביקורת איכות, בדיקות בטחוניות ליצוא לפי דרישות שלטונות הבטחון ותיאום בין המייצאים העצמאיים לבין משרד החקלאות.

נושא אחר שעלה היה שאלת התווית שיודבקו על התוצרת החקלאית. ישראל מוכנה שאלו ישאו שמות ערים בשטחים כגון "רמאללה", "שכם", "עזה" וכד'.

תשובת היזמים הערביים נמסרה בממסך למשרד החקלאות ולשאר הגורמים המטפלים בענין. במסמך זה משיבים הערבים על חמשת התנאים שהוצגו בפניהם: הללו דורשים שרשיונות היצוא יהיו ליצוא ישיר וממושך ולא רשיון לכל משלוח; הבטחה מפני ביטולים שרירותיים של הרשיונות; ביקורות איכות ייערכו ע"י גורמי חקלאות הקשורים לירדן באזור, גורמים שאישורם קביל על ידי ארצות השוק המשותף; הסכמה לגבי תיאום ובטחון בתנאי שאלו לא ישמשו כלים לעיכובים והכבדות בירוקרטיות על המייצא מהשטחים; תוויות של "גדה מערבית" ו"רצועת עזה".

התשובה הישראלית תימסר להם בימים הקרובים. השר נחמקין מסר שבעקרון לא מתכוונת ישראל להתמקח עתה על הפרטים הטכניים (דבר שנעשה במשך שנה וחצי).

פגיעה ברכוש

(סוף מעמוד 1)

כית שלו היתה מנופצת.

לטענתו הושחתו כמה ספרי קודש, אך לא נראו במקום ספרי קודש מושחתים. האימאם אמר כי לפי מיטב ידיעתו נכנסו חיילים למסגד אחרי שניפצו את שמשותיו, פגעו שם בארון ספרי הקודש, והחרימו את המגבר המחובר לרמקולים של ה"מואזין". לדבריו, בעת שהמקרה התרחש, לא היה איש בתוך המסגד.

התושבים בכפר מספרים כי ביום שישי שעבר התקיימה במקום הפגנה של כמה עשרות נערים, שפוזרה בגז מדמיע. לדבריהם, אחרי שפוזרה ההפגנה, נכנסו לכפר חיילי צה"ל מצויידים בשני בולדוזרים, לשם פינוי מתרסים וצמיגים בוערים שהיו על הכביש. התושבים סיפרו כי במהלך פינוי המחסומים מהכביש הרסו הבולדוזרים את עשרות הגדרות, המעקות והרלתות שלאורך הכביש הראשי בכפר, הפכו על צידם שבעה טרקטורים שבבעלות הכפריים, עקרו עצים, ופגעו במכוניות פרטיות.

בעניין זה מסרו מקורות צבאיים, כי בידי צה"ל ידיעות על התקרית, וכי עתה מתקיימת בדיקה של נסיבותיה. בין היתר נבדקת אחריותם של מפקדים שהיו במקום.

יום האדמה
מה הם חושבים

סידרת ראיונות עם ערבים בישראל ובשטחים מגלח קונצנזוס — בלי מדינת ישראל

ארי שביט

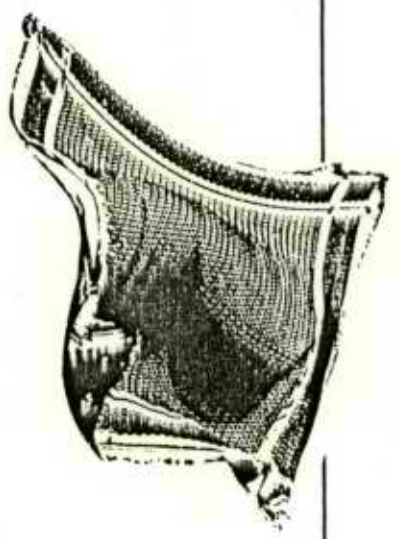

הכתבה הזאת מתחילה לפני כמה שבועות על כוס קפה ועוגת תות בדירתו של כתב ירושלמי ידוע, אחד הטובים שבעיתונאי ישראל. שנינו היינו בדרכנו להפגנת מרצאי־שבת של שלום־עכשיו, אבל בינתיים התפתח בינינו ויכוח: אני טענתי לזכותי להיות יונה גם אם אינני מאמין שנסיגה מהשטחים תביא לשלום־אמת. מארחי טען שאין זה כך. לדעתו, אין בין הישראלים לפלסטינים אלא בעיית השטחים. אם יאמין שהערבים רוצים גם את יפו ואת עכו, אמר, לא יוכל להמשיך ולהיות יונה — והמבנה הנפשי שלו איננו מתיר לו שינוי כזה.

אחרי ויכוח ארוך, שהפך לכמעט־נרגש, הסכמנו שנינו על דבר אחד: איננו יודעים די על עמדת הפלסטינים. בן־שיחי טען שבוקר אחד, בספריה, יגלה לי עד כמה עמדותיו של אש"ף מתונות. לך ודבר עם חיים הנגבי, אמר לי, דבר עם מירון בנבנשתי. הם מכירים את הערבים שלא דרך הסטריאוטיפים. הם יידעו לומר לך שכל מה שהפלסטינים מבקשים מאיתנו הוא מדינה בשטחים; שכל הדיבורים האחרים הנשמעים במחנה הערבי הם רק ביטוי לכיסופים.

הלכתי אל הנגבי ואל בנבנשתי, והלכתי אל הפלסטינים עצמם. נפגשתי עם פלסטינים מהגדה ועם ערבים ישראלים — עם אנשים שמרביתם אינם דוברים רשמיים, ולכן הם יכולים להתבטא בחופשיות. לא שוחחתי עם שום פליט ולא עם אנשי הזרם הדתי־מוסלמי. כיוון שכך, האנשים שדיברתי איתם הם מקרם לא מחייב דווקא של המגמות היותר מתונות בתנועה הלאומית הפלסטינית.

את כל מרואייני שאלתי על מה נסוב הסכסוך מנקודת־מבט פלסטינית. מה יהיה עבורם פתרון קביל. מה הוא המינימום שעל פחות ממנו לא יתפשרו.

רדה אשמאלי:
"מדינה — עם צבא"

רדה אשמאלי היא אחראית יחסי־הציבור במרכז הערבי של פייסל אלחוסייני, מי שנחשב אחד המנהיגים החשובים של תושבי השטחים.

אף־על־פי שהיא תושבת רמאללה, רכשה אשמאלי את השכלתה באוניברסיטה העברית בירושלים. האנגלית שלה מצוינת, והיא מתבלת אותה בביטויים עבריים כמו "לא בא בחשבון", או ביטויים מעורבים כמו "סחתיין וחצי".

שאלתי אותה מהן הזכויות הלגיטימיות של הפלסטינים, שישראל נדרשת להכיר בהן על־מנת שהסדר ישראלי־פלסטיני יהיה אפשרי.

"קודם כל מדובר על זכות השיבה. זו הזכות הראשונה שלנו. גם לאלו שהוגלו ב־67' וגם לאלו שהוגלו ב־48'. יש לאפשר לחזור. בשלב ראשון הם יחזרו למדינה הפלסטינית שתקום לצד ישראל, אחר־כך אולי יהיה הסכם נוסף על שיבה לישראל. בבוא הזמן נדון בכך.

"הזכות השניה שלנו היא הזכות להקים מדינה פלסטינית עצמאית. מדינה במלוא מובן המלה — עם מטבע, דגל, צבא. אני לא מוכנה להסכים למדינה בלי צבא. מדוע צבא פלסטיני צריך לאיים על ישראל? הלוא אתם מסכנים אותנו לא פחות משאנחנו מסכנים אתכם. אם לשתי המדינות יהיו צבאות חזקים, יהיה כבוד הדדי.

"עד שזה יקרה, וכל עוד ישראל רואה בפלסטינים טרוריסטים — אני רואה בה מדינה טרוריסטית. זאת מדינה שנולדה מתוך לא כלום. מי הם הישראלים? מאיפה באו? היו כאן הבטחות של הבריטים ליהודים

לתת להם מקום, ופתאום אתם פה. אני תוהה על כך הרבה: מהי ישראל. באמת, מהי ישראל? הלוא אפילו השפה שלכם אינה שפה, אלא אוסף של מלים ממקורות שונים. כן, אתה צודק, יש התנ"ך. אבל העברית המדוברת — כולה מלים זרות. יאללה מצד אחד, סוציאליזאציה מצד שני. וזה אומר משהו. אם האמונה הציונית לא היתה באה על חשבון העם שלי, הייתי יכולה להבין אותה. אבל מדוע שאני אסבול בגלל האמונה שלכם? אני יכולה להבין לפעמים מדוע היהודים רוצים להישאר, אבל אני לא מוכנה לשלם על כך שהם כאן. אין לי בעיה עם יהודים כבעלי אמונה, דת, אבל כשהם מאמצים אידיאולוגיה שפירושה הַשמדתי, אינני מקבלת זאת. היהודים החיים כאן הם ההוצאה לפועל של האידיאולוגיה הזו, הציונות, וזה כולל גם אנשים שטוענים כי אינם ציונים.

"מבחינה מושגית אני מבחינה בין שתי קבוצות. אלו שחיו כאן לפני 48', אלו שישיבתם באזור לא היתה קשורה בתנועה הציונית, הם פלסטינים־יהודים. להם יש הזכות המלאה להיות כאן. אבל אלה שבאו אחר־כך — הם באו מתוך בחירה וכחלק מהתהליך הציוני. הם לא חלק אינטגראלי מפלסטין. איתם יש לי בעיה, למרות שברור לי כי כעת הכל מעורב, וקשה להפריד בין הקבוצות האלו באופן מעשי.

"אתם צריכים להבין סוף־סוף שנמאס לנו. נמאס לנו ממכוניות משטרה וממעצרים וגירושים. אנחנו רוצים להרגיש חופשיים. לרבים מאיתנו לא קל לקבל מבחינה רגשית שלטון של בני דת אחרת. הרגש הזה הפך כעת לגורם חזק. עבור מוסלמים מאמינים לא בא בחשבון יותר להיות נשלטים על־ידי לא־מוסלמים."

בעילום שם:

"כמו אלג'יריה"

ג'מאל אינו שמו האמיתי. למרות שהוא מרגיש שהמדינה הפלסטינית בגדה ובעזה כמעט הוקמה, הוא מעדיף להתראיין בעילום שם. בעבר נעצר, והוא אינו שש לחזור לכלא. ודאי שלא בגלל ראיון עיתונאי. בן 25, חסון, ג'מאל הוא בוגר אוניברסיטת אל־נג'אח, בן אחד הכפרים שבאזור ירושלים. זה עתה התארס. בשיחה בינינו הוא מדבר בתחילה בזהירות מסוימת, ואחר־כך בכנות רבה, מחלהטת. כשהוא מתאר את הצלחת ההתנערות, חיוך עצום של ניצחון וגאווה מתפשט על פניו. ג'מאל הוא עצמה ובשרה של האינתפאדה.

"ישראל בשבילי היא כיבוש. ישראל היא רעיון חדש באזור שהביאה התנועה הציונית, רעיון שהשתלט על ארצנו מהים לנהר — וככזאת היא כיבוש. קשה אמנם להבחין בין כיבוש לבין לידת אומה, אבל אם תבדוק את המבנה החברתי של ישראל ואת הקשרים בין אנשים, תראה שהם אינם מגובשים כמו הפלסטינים. אלו אנשים מארצות זרות, שבהשפעת התנועה הציונית אומרים כי זו מדינתם. הם אינם אומה כמו הפלסטינים או הצרפתים. אם תלך בירושלים תראה ששני אנשים שגרים בשכנות לא מכירים זה את זה. אני לעומת זאת מכיר כל ילד בן שלוש בכפר שלי. הקשרים החברתיים בינינו הם של אומה, וליהודים אין קשרים כאלו.

"אין הצדקה לקיומה של ישראל. אני מוכן לקבל אותה בינתיים ככוח. אבל אם לדבר בכנות — ברור לי שזו לא אומה. למה הם באו הנה, היהודים? הם אפילו לא מדברים אותה שפה. חלק מדברים אנגלית, חלק שפות אחרות. הם לא אומה. ובסופו של דבר ישראל תתפורר. היא כמו בית בלי יסודות. היא לא נטועה כאן. אין לה שורשים חברתיים־כלכליים. אם ארצות־הברית לא תסייע לה שנה אחת, ישראל תתמוטט. וכעת, אפילו האבנים שלנו מספיקות כדי לפורר אותה.

"אני רואה את החיילים שלכם, כמה הם מפוחדים. אנחנו הבסנו אותם, כי הם אינם משוכנעים שיש להם זכות כאן. אביו של הש"ג מקריית־שמונה אמר, שהוא מעדיף את בנו פחדן וחי בבית מאשר גיבור מת. דִבְּרִי כזה אומר רק מי שיודע שאין לו זכות להיות כאן. ולכן אין לנו הערכה כלפי החיילים. אנחנו חזקים מהם. הם חלשים מפני שאינם מסוגלים להתמודד עם העובדות. הם מוטרדים נפשית בגלל שאין להם מה לעשות פה.

"אנחנו נמשיך במאבק. יש לנו תמונת עתיד שלמענה אנחנו נאבקים, ולא משנה מה יהיה המחיר. אולי קדוש אחד, אולי מיליון קדושים, אפילו כולנו. רק אלוהים יודע. אבל אין אנו פוחדים למות — וזה הניצחון. ברגע שנשים וילדים לא פוחדים מנשק — זה דבר גדול. לפעמים אני מקווה שאיהרג. אם מותי ייתן לאחרים לחיות, אם איהרג מאש האויב, אז יש לחיי משמעות. מוות של פלסטינים מחזק את הקשר בין הלבבות לבין האדמה. הדם הניגר משקה אותה.

"בכפר שלי כעת הדגל הפלסטיני בראש המסגד וכולם מרגישים חופשיים, יושבים ומדברים על אש"ף ללא פחד, כאילו כבר יש לנו מדינה. יש אנשים שחושבים שהניצחון עודנו רחוק, אבל בעיני הוא קרוב, המדינה הפלסטינית מעבר לרלת. המצב כעת הוא כמו באלג'יריה. כמה שהצרפתים היו ברוטאלים, זה לא עזר להם, והם נאלצו לעזוב ולחזור לצרפת."

— כשאתה אומר "כמו אלג'יריה", אלג'יריה בשבילך היא הגדה ועזה או הארץ כולה?

"פלסטין כולה. למה שאנחנו נסבול בגלל הגרמנים? אנחנו רוצים את כל זכויותינו. על זכויות לא מתפשרים. הפלסטינים כבר נתנו די, ועכשיו אני רוצה שנהיה מאושרים. האושר הישראלי נבנה על סבל פלסטיני, כעת היהודים צריכים לחזור למקומות שמהם באו. אלה שבאו מאמריקה — שיחזרו לאמריקה. אלה שבאו מאירופה — שיחזרו לאירופה. לישראלי קל לחזור לאמריקה אפילו אחרי שלושים שנה — הוא למעשה אמריקני. את היהודים מבני ארצות ערב אולי נוכל לקבל. וכמובן אלו שהם יהודים־פלסטינים, אלו שהיו כאן לפני 48'. להם יש זכות לחיות כאן, האחרים צריכים לחזור חזרה. אבל אם הם ירצו לבוא לבקר מדי פעם אחרי שיחזרו לאמריקה, נארח אותם ברוחב לב."

— בחברה הישראלית יש הרבה ביקורת עצמית, ניסיון של לפחות חלק מהאוכלוסיה לשמור על קוד מוסרי ובלתי־אלים גם כשמתנהל סכסוך חריף כל־כך. האם יש פעולות פלסטיניות שיש לך ביקורת עליהן — התקפות מחבלים, הלינץ' בקבטיה, רצח השוטר ביריחו?

"אש"ף הוא ארגון שנטוע בלב כל הפלסטינים. אני מאמין ש־90 אחוז מפעולותיו מצוינות, וביקורת יש לי רק על כך שחלק מארגוניו מושפעים מדי ממדינות ערב. אי־אפשר לבוא אליו בטענות על הפעולות שלו. אני גם מסכים להריגת משתפי פעולה. ארבעים שנה חיינו בפחד, וכעת צריך לשים לכך סוף. צריך לשמור על טוהר הקמח מפני התולעים. אנחנו איננו הורגים משתפי פעולה כך סתם. קודם מזהירים אותם פעם ופעמיים, ואם הם ממשיכים הם חייבים למות, כיוון שאינם פלסטינים יותר. אנחנו חייבים לכפות בכוח את ההשתתפות במאבק גם על מי שאינו רוצה בכך. בעלי חנויות, למשל. חובה על כולם לציית, מי שלא מציית — נשרוף את חנותו. זאת מהפכה של דם ושל אהבה. אנחנו מלמדים את האנשים להרגיש משוחררים."

"באמת מהי ישראל? הלא אפילו השפה שלכם אינה שפה אלא אוסף של מלים ממקורות שונים"

"את היהודים מבני ארצות ערב אולי נוכל לקבל, וכמובן את אלו שהם יהודים פלסטינים, אלו שהיו כאן לפני 48'. להם יש זכות לחיות כאן"

שיחה בבית אבו־נימר:

"למה את לא לוקחת בקבוק מולוטוב"

"יש לי בעיה עם היהודים. היה לי יותר קל אם הייתם צרפתים או אנגלים — עם קולוניאליסטי שמנצל עד הסוף"

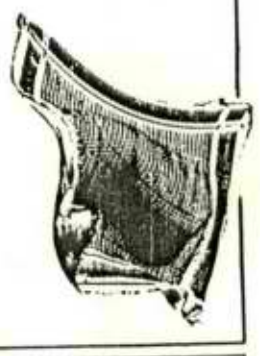

מוחמד אבו־נימר ואשתו אלהאם הם ערבים ישראלים. שניהם בני כפרים מהגליל, שעברו להתגורר בשיכוני נוסייבה מצפון לירושלים. בערב שהגעתי לביתם התארחה אצלם נוואל, אף היא ערביה ישראלית. עד שהגעתי עסקו אבו־נימר ונוואל בהכנת תוכנית לימודים על הדו־קיום עבור בתי־ספר ערביים, בעקבות ההתקוממות בשטחים. מוחמד פעיל בחד"ש ונחשב מתון יחסית. את רוב זמנו הוא מקדיש לנסיונות לקדם דו־קיום בין יהודים וערבים ובחודשים האחרונים הוא עובד במוסד ון־ליר. נוואל, תושבת תל־אביב, פעילה פחות. דעותיה חריפות יותר. היא מתלבטת בין חד"ש לבני הכפר. השיחה מתנהלת בעברית קולחת, כשהשאלות מעוררות פרץ עז של רגשות.

נוואל: "ההתקוממות בשטחים נתנה לנו תחושה של ביטחון־עצמי וגאווה. כעת ערבים ישראלים מרגישים שהם פלסטינים עם כוח וששוב לא צריך להסוות זאת. אין יותר משבר זהות. לכולם ברור שהאלמנט הפלסטיני בזהות שלנו הוא הקובע. מצד שני, דווקא בגלל זה אנחנו מרגישים אימפוטנטים. עוצמת הרגשות שלנו גדולה ואי־אפשר להביע אותה, כי להביע עם בקבוקי מולוטוב זה נגד החוק. הפעילויות שמנהיגות ערביי ישראל קבעה לנו חלביות מדי. בזמן שהאחים שלנו בשטחים מנהלים מלחמה שהיא בעצם גם המלחמה שלנו ומשלמים על כך בדם, אנחנו מתעסקים בקשקושים.

"ברור לי שהחיים איתכם השפיעו עלינו. אנחנו מדברים עברית ויש איזו מידה של התבוללות. אבל בסופו של דבר המדינה הזאת לא מייצגת אותנו. זו לא המדינה שלי, זה לא הדגל שלי. זה איזה מישחק שאנחנו נאלצים לשחק."

אילהאם אבו־נימר: "כאשה אני יכולה לומר שקיבלתי השפעה טובה מהיהודים — מבחינת מעמדי בחברה. אבל כפלסטינית אין לי ביטוי לאומי במדינה הזאת. לכן אינני יכולה להגדיר עצמי ישראלית. אני יכולה להסביר לכל אחד מה פירוש הדבר שאני פלסטינית. אבל אפילו לעצמי איני יכולה לומר מה פירוש הדבר שאני ישראלית.

(המשך בעמי 40)

ישראל

שלמה אברמוביץ

שכנוע ידידותי בשפרעם

על־פי ההודעה לעיתונות, התהליך היה דמוקראטי למהדרין. ביום ראשון התכנסה בשפרעם ועדת־המעקב של הערבים בישראל והחליטה ברוב קולות על שביתה כללית ביום האדמה. אלא שמי שהיה שם לא ראה שום הצבעה. המסר האמיתי מהמפגש בשפרעם היה שהצעירים — נלהבים וחמומי־מוח כמעט כמו בני־גילם בשטחים — מתחילים להשתלט על הלוך־הרוחות של ההנהגה הממוסדת של ערביי־ישראל. ביום רביעי הבא, יום־האדמה, נדע באיזו מידה הצליחה רוח־השטחים להדביק גם את הרחוב.

הישיבה אמורה היתה להיפתח בשלוש אחר־הצהריים. בשלוש וחצי נסגרו דלתות האולם של מועצת עיריית שפרעם. כשלושים איש, ביניהם מוזמנים רבים, נותרו עומדים מול הדלת הנעולה וקבלו לשווא. באולם ישבו ראשי המועצות הערביות, כשמסביבם עשרות צעירים משולהבים — סטודנטים, תלמידי־תיכון ואחרים. אחדים מהצעירים שוטטו בין השולחנות וחילקו כרוזים. כל מלה שנאמרה הוקלטה וצולמה בווידיאו. לפחות שמונה צעירים ישבו ורשמו כל מלה שיצאה מפי הנואמים. רק שלושה מהם היו עיתונאים. בחור מזוקן, מקושט בצעיף סרוג בארום, שחור, ירוק ולבן, חידרך את רושמי־הפרוטוקלים. כאשר מישהו מהנואמים קרא להכרזת שביתה כללית, זכה במחיאות־כפיים מחרישות־אוזניים. כאשר הציע שביתה חלקית בלבד הגיב הנוער בקריאות־ביניים ובצעקות. פעמיים נדמה היה שהישיבה עומדת להתפוצץ.

ראש מועצת פאסוטה, אסי ודיע, נרשם לדבר ולא דיבר.

— מה דעתך על ההחלטה?

"אני נגד שביתה כללית, אבל אני מֵקבל את דעת הרוב."

— מי עוד חושב כמוך?

"כל ראשי המועצות המקומיות נגד השביתה. שניים־שלושה דיברו נגד."

— מדוע אחרים לא דיברו?

"היתה אווירה מתוחה. מי שדיבר נגד שביתה כללית קיבל הרבה קריאות־ביניים."

— האם אתה פחדת לדבר?

התוודעות בשפרעם: ח"כ טובי וראש מועצת סחנין, ב'נאים

"אולי...כן. יכול להיות שלא היה לי האומץ. הצעירים לא נתנו לדבר בחופשיות."

— במלים אחרות, הצעירים השתלטו על הדיון.

"כן, וגם העבירו את ההחלטה שרצו להעביר. בשבילי ובשביל ראשי־מועצות אחרים זה היה יום עצוב מאוד."

ראש מועצת דבורייה, אסעד עזאיזה, היה מהבודדים שדיברו במהלך הדיון נגד שביתה כללית. הוא תקף את הוועד להחזרת האדמות: "מאז הקמת הוועד ב־1976 לא הוחזר אף דונם, לא הופסקה בנייתו של אף מיצפה ולא נמנעה הריסת בית אחד. יושבים מאה איש בשליטה מוחלטת של רק"ח ולא עושים כלום..."

למחרת שאלתי את ראש עיריית שפרעם, איברהים נימר חוסיין, המארח, אם נכון שבאולם נכחו גם תלמידים מבתי־ספר במזרח־ירושלים ואנשי בני־הכפר. "אולי," השיב, "אבל הם לא דיברו."

עם זאת, ההחלטה שהתקבלה בשפרעם תחייב, לפי כל הסימנים, את כלל ערביי ישראל. ביום רביעי צפויה שביתה כללית, ועל־פי נסיון החודשים האחרונים, צפויים גם בקבוקי־תבערה ואבנים, בשטחים ובישראל.

(המשך מעמ' 18)

לקראת יום־האדמה

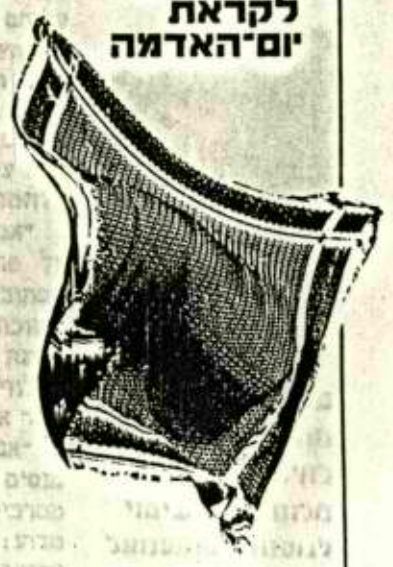

הדגל הזה, שאיננו הדגל שלי?! או אולי זה שאני רואה 'מבט לחדשות' כל ערב?"

מוחמד אבן־נימר: "המבחן שאנחנו עומדים בו כעת יותר חד. מצד אחד הזהות הפלסטינית שלנו מאוד חזקה, אבל מצד שני הציפיות מאיתנו מצד המתקוממים בשטחים הרבה יותר גבוהות. הם רוצים מדינה בכל פלסטין, וכשאנו באים להזדהות איתם ומדברים על מדינה ליד מדינה, קשה להם לשמוע זאת. שני הצדדים בוחנים אותנו כעת במיקרוסקופ. ישראלים דורשים שנשמור על החוק, ופלסטינים בגדה — שנהיה נאמנים לעמנו. וזה קשה."

נוואל: "אין לי שום הערכה כלפי שלום־עכשיו. לגבי אין שום הבדל בין יהודי שרוצה מדינה יהודית לצד מדינה פלסטינית לבין יהודי שרוצה שכל השטח יהיה יהודי. שריד ושמיר הם בדיוק אותו הדבר. שניהם מחזיקים בערך של מדינה יהודית עם אופי יהודי. אחד אומר 'לא יפה להפלות את הערבים, אולי נעשה להם קצת טוב', והשני לא אומר את זה, אבל מבחינה עקרונית אין שום הבדל."

מוחמד: "אני לא מסכים להציג את השמאל הישראלי כך. נכון שלימין ולשמאל הנחה משותפת בדבר האופי היהודי־ציוני של המדינה, וכאן אני מסכים איתך. מבחינתי כל עוד זאת מדינה יהודית — היא איננה דמוקראטית. אני רוצה להיות מוכר במיעוט לאומי עם הגדרה בתוך מבנה המדינה, ולכן מפ"ם ורצ פסולות בעיני. אבל אני יודע שיש הבדלים וגוונים שונים בתוך השמאל. אני חושב שיש אנשים כמו יגאל עילם למשל, שחוזרים בהם מהציונות שלהם. ובכל מקרה, אני רוצה לפעול כאינטרסאנט. אני צריך לשתף פעולה בפוליטיקה עם השמאל היהודי. מאוחר יותר, במה שלא אסכים איתם, ארפוק אותם. בעיני לא 'מדינה יהודית' ולא 'מדינה ציונית' באות בחשבון. אבל בשלב ראשון, כיוון שאינני מרגיש נכבש בגליל, אני נלחם יחד עם כל מי שאני יכול נגד הכיבוש בשטחים."

נוואל: "אני כן מרגישה נכבשת בגליל. ישראל לא מעניינת אותי. זאת מדינה מלוכלכת, ואני לא מרגישה שאני אזרחית שלה."

מוחמד: "גם אני לא מרגיש שאני לגמרי אזרח."

נוואל: "מדינה פלסטינית בגדה לא תפתור את הבעיה. מדינה כזאת לא תעזור לפליטים ולא תעזור לאזרחים הערבים בארץ. לכן צריך לפתור את כל הבעיות יחד, תוך מתן זכות הגדרה פלסטינית לערבים בגליל."

אילהאם: "מדינה בגדה לא תפתור שום דבר, כל עוד ישראל ממשיכה להיות מוגדרת כמדינה יהודית."

מוחמד: "זה נכון. אני בעד פתרון לשטחים בשלב ראשון, אבל ברור שהבעיה שלי לא נפתרת בכך. להפך. כשתהיה פלסטין בגדה ובעזה, יותר ישראלים ילחצו עלי לעבור אליה."

נוואל: "הבעיה איננה השטחים. הבעיה היא בשורש הקיום של המדינה. החברה הישראלית עוד לא תפסה את הסתירה המהותית שעליה נבנתה. ישראל קמה ב־48' על חשבון העם הפלסטיני שחלקו הגדול נמצא כעת בגלות, וכל זמן שלא מכירים בכך, אין שום תקווה."

מוחמד: "עלי לוחצת יותר בעיית השטחים. אני רוצה שתהיה מדינה פלסטינית לצד ישראל. אחר־כך, כל זמן שהזהות הלאומית היהודית תבוא על חשבוני אני אמשיך להילחם. רק אם תבטלו את המרכיב הציוני של המדינה אוכל להפסיק את המאבק. למשל, אינני יכול לקבל את המצב שיש חוק שבות יהודי ואין זכות שיבה לפלסטינים. יהיה שקט במדינה רק אם היהודים יפתרו שתי בעיות: יתנו לפליטים הנמצאים בתוך ישראל לשוב לכפריהם, ולפליטים שמחוץ לישראל זכות שיבה."

אילהאם: "צריך להיות חוק שבות לכולם, גם ליהודים וגם לפלסטינים. הפלסטינים יחליטו אם הם מעדיפים לחזור למדינה הפלסטינית בגדה ובעזה, או למדינת ישראל, ליפו ולחיפה."

נוואל: "אני מאמינה שצריכה להיות מדינה אחת דמוקראטית וחילונית בין הנהר לים. מבחינה מדינית היהודים אינם עם. מה משותף ליהודי מפולין וליהודי מעיראק? המדינה היהודית הזאת אפילו לא פתרה את בעיית האנטישמיות. אם להיות כנה עד הסוף, אז אני לא רוצה שהיהודים יהיו פה. הם לא עם ואין להם הזכות להשתלט על המקום הזה.

"אבל יש לי בעיה עם היהודים. היה לי יותר קל אם הייתם צרפתים או אנגלים — עם קולוניאליסטי שמנצל עד הסוף. אבל היהודים אינם כאלה. הם לא תנועה שרק באה לנצל. לכן באיזשהו חלק שבי קשה לי לשנוא אתכם. אתם אכלתם אותה חזק. בניגוד לרצוני אני מזדהה איתכם. יש פה אנשים שסבלו הרבה, אנשים שיש להם רגשות־אשמה על מה שעשו לנו. אנשים שבאו עם ערכים הומאניים ואפילו סוציאליסטיים. לכן אני לא רוצה שואה — לא ליהודים ולא לי. אבל את המדינה שלכם אני לא יכולה לקבל. יש לי בעיה עם זה שהיהודים בשלטון."

מוחמד: "את נהנית מהדמוקראטיה הישראלית ואינך מודה בכך."

אילהאם: "בעיני הדמוקראטיה הזו היא רק מישחק."

מוחמד: "אבל באמת, נוואל, אם את מרגישה כמו שאמרת קודם, למה את לא לוקחת בקבוק מולוטוב וזורקת אותו על הישראלים?"

נוואל: "עוד לא הגיע הזמן לכך. התהליכים עוד לא בשלים, אבל בקרוב הם יגיעו לבשלות."

בנבנישתי

"המציאות היא ברוטאלית ואנשים לא ברוטאלים כמו אנשי השמאל אינם מסוגלים נפשית להתמודד איתה"

מירון בנבנישתי:

"אני מציע ליפי־הנפש"

"אצל כל הקבוצות הפלסטיניות יש כעת הרגשה שכפעם הראשונה מאז 36' יש להם סיכוי נגד היהודים. הבעיה שלהם היא שאינם יכולים לתרגם את ההצלחה למונחים פוליטיים פוזיטיביים.

"העם הפלסטיני מורכב מארבע קבוצות אוכלוסיה שונות, שלכל אחת סדר יום שונה: הפליטים בפזורה הפלסטינית, הפליטים בגדה ובעזה, תושבי הקבע בגדה, וערביי ישראל. עבור שתים מהקבוצות מטרת הביניים הפוליטית והמטרה הסופית זהות. מדינה בשטחים לא תפתור את בעייתם כעקורים. הם יודעים היטב שאיש מתושבי הקבע שם לא ייתן להם את אדמתו, לעומת זאת, עבור 600 אלף תושבי הקבע בגדה נסיגה ישראלית היא כן פתרון. לכן המתונים ביותר בשטח — נאטשה, סניורה ובני מינם — הם מאנשי הקבוצה הזו. אבל כדי להשיג אחדות שורה הם חייבים להתלכד סביב המכנה־המשותף הנמוך ביותר — הקיצוני ביותר. אותן קבוצות שאין להן מה להרוויח מהסדר תמיד יכשילו אותו. את מי שינסה לחתום עליו יוקיעו כבוגד.

"לסבך הזה מצטרפת כעת ההערכה של הפלסטינים שהם יכולים להרוויח את כל הקופה. אדוארד סעיד, שבארץ אוהבים לחשוב שהוא מתון, אומר בארצות־הברית, 'אנחנו נהיה מאוד נדיבים עם היהודים' — כאילו הוא כבר כבש את תל־אביב. הם מרגישים שהצליחו

הנגבי

"האשליה, שבנסינה מהשטחים ניפטר מהערבים ווכל לחיות לבד, היא חלום כוזב וביטוי לנזעזות שהשמאל נגוע בה"

לפורר מבפנים את מרכז החברה הישראלית, ולכן אין עליהם שום לחץ להתפשר.

"השמאל בארץ לא מבין איך הפלסטינים תופסים את כללי המישחק: עבורם אם צד אחד מנצח, הצד השני מפסיד. וכעת הם מרגישים שהצד היהודי מפסיד. אחרי עשרים שנות כיבוש הם קלטו, לטוב ולרע, עם מי יש להם עסק. הם הבינו שישראל אינה סוריה, והגדה איננה אלחמה.

"אני מציע ליפי־הנפש שבינינו לא להתרשם מדיבורים על פתרון של שתי מדינות. כל מיני אנשים בארץ מסתובבים עם כל מיני הבטחות סודיות שקיבלו בפינות חשוכות מערפאת או מאחרים, שמה שאש"ף רוצה הוא מדינה ליד ישראל. אלה שטויות. כל ילד בן 12 המופיע בטלוויזיה ודורש מדינה ערבית־איסלאמית אחת הוא יותר אותנטי ויותר רציני מכל ההבטחות האלו ביחד.

"אני כל־כך מיואש מכך שאנשים חכמים אצלנו מנסים להתחמק מהמציאות. זה ממש מדכא אותי. אנשים מסרבים להקשיב למה שהערבים אומרים. ואני אומר לך מדוע: המציאות היא מציאות ברוטאלית, אשר מציבה בפנינו דילמות ברוטאליות. ואנשים לא ברוטאליים כמו אנשי השמאל, ידידי, אינם מסוגלים נפשית להתמודד איתה. הם לא די קשים עם עצמם ומתחמקים מהכרה במציאות כפי שהיא. לעומת זאת, הימין שלנו, כיוון שהוא ברוטאלי בעצמו, מבין את המציאות היטב.

"המצב היום הוא שתמונת המציאות הנכונה היא של הימין, ואילו הפתרונות הנכונים הם של השמאל."

חיים הנגבי:

"לווחר על ישראל כמדינה היהודית"

חיים הנגבי, מזכיר הרשימה־המתקדמת־לשלום, כמוהו כמירון בנבנשתי שייך למקום הזה, מכיר מקרוב ומבפנים את שני הצדדים של הסכסוך היהודי־ערבי. מי שהיה ממקימי מצפן בשנות השישים שומר על קשרים הדוקים למדי עם כמה מבכירי אש"ף בחו"ל ועם רבים מהמנהיגים הערביים בישראל ובשטחים. ישבתי עם הנגבי בבית־קפה בשולי הכפר הערבי שייך־מוניס (כיום רמת־אביב), ושאלתי אותו אם אותם פלסטינים שהוא מכיר מבחינים בין המאבק על גבולות 67' לבין המאבק על עוולות 48'.

"זו שאלה שאין תשובה בטוחה עליה. אני חושב שגם שום מזרחן אינו יכול לענות עליה. עד כמה שאני מבין, אישים פוליטיים פלסטינים אומרים שיסתפקו בגדה ובעזה, אבל אני יודע היטב שיש להם חלומות על יפו ורמלה, וחלומות כאלו משחקים תפקיד חשוב ביותר בהיסטוריה. אני לא רוצה לשפוט כאן עד כמה הם ישפיעו על המדיניות.

"יחד עם זאת ברור שהשמאל הציוני, שחושב שה־שטחים הם הבעיה, לא מבין את הסכסוך. צריך להבין שמנקודת־מבט פלסטינית קרה משהו בתחילת המאה, אשר בגללו כל ההתפתחות שלהם נעצרה. וזה לא מתחיל ב־67', אפילו לא ב־48' או ב־36'. צודק או לא צודק, המפעל הציוני כולו אשם במצבם האומלל, בכך שנשארו הקבוצה הערבית היחידה ללא מדינה.

"הפלסטינים מרגישים שהם מוכנים לקבל את היהודים כפרטים, אבל לא כתנועה לאומית אשר רוצה שלטון. יש לי בבית רשימה של 380 כפרים, עיירות וערים בתחומי הקו הירוק שלא קיימים עוד. והאינדיאנים האלה שלנו הם לא כמו האינדיאנים האמריקנים — הם אינדיאנים חיים. והם יותר ויותר חיים. מיספרם עולה, ותודעתם הלאומית מתפתחת.

"יש כאן עוד בעיה: בהיסטוריה הערבית אין שום פרק שלימד את הערבים לחיות כמיעוט. אצלנו החיים כמיעוט מוטבעים בנשמה — ולא משנה אם באנו מגרמניה, מרוקו או פולין. אצל הערבים אין מוּכנות רגשית לכך. ולכן הציונות יצרה מצב שמשגע אותם מבחינה נפשית. עבורם, קיומה של ישראל כפי שהיא פירושו השפלה מתמשכת.

"השמאל בארץ מאמין שאם ניסוג מהשטחים יבוא סוף לבעיה, וזו שטות. השמאל צריך להבין שהבעיה איננה שאנחנו שולטים על מיעוט ערבי גדול, אלא שאנחנו מיעוט קטן בתוך ים ערבי. עמך מרגיש זאת ולכן השמאל נמצא בעמדת נחיתות.

"אני לא מאמין שמדינת ישראל כאי מבודד במזרח הערבי היא אפשרות רצינית. אין ברירה אלא 'להחליק' אותה לתוך האזור. משום כך, התנאי ההכרחי לשלום אמיתי הוא ויתור על ישראל כמדינת העם היהודי.

"אני, כפלסטיני־שאיש־לא־מינה־אותו, אומר לישראל: מה שאני נותן לך תמורת הקמתה של מדינה פלסטינית בשטחים זה פסק זמן. בפסק זמן הזה את חייבת להוכיח שאת רוצה להשתלב באזור. את צריכה להתרחץ ולהיטהר כדי שלא יישאר ממך שמץ של סוכן זר. גם היצירה התרבותית שלך צריכה לקבל גוון מזרחי. שאף־אחד לא ישלה את עצמו, כי אחרי הנסיגה יהיה מין שלום כזה שיאפשר לכל להישאר כפי שהוא. האופציה הזו לא קיימת. בתנאים הדמוגראפיים הקיימים לא נוכל להמשיך ולהיות גטו. בין היתר, הפלסטינים לא יסכימו לקבל את המצב שליהודי מברוקלין מותר לבוא הנה ולפלסטיני מין־חילווה אסור. זכות השיבה היא פצצת זמן, שלא תפסיק לתקתק עד שהמציאות תפתור אותה באופן צודק.

"זה נכון שפלסטינים רבים אינם מקבלים את היהודים כעם. לשימחתי יש כאלו שכן משתכנעים שיש פה עם יהודי־ישראלי. אבל העניין הזה הוא אתגר לשמאל. עליו לשכנע את הערבים בכך.

"בטווח ארוך — ישראל שהפלסטינים יסכימו לקבל היא אך ורק ישראל דמוקראטית, עם שוויון זכויות מלא, שבה ערבי יכול להיות ראש ממשלה ורמטכ"ל. רק אז — כאשר במסגרת כוחות השוק החופשי וההתפתחות הדמוגראפית הטבעית תנצח הלאומיות הפלסטינית את הציונות — רק אז לא תהיה עוד בעיה של קיום יהודי באזור הזה. הגורם הציוני ילך פייפן בדרכי נועם. היהודים מעולם לא היו באזור הזה לבד. האשליה, שבנסיגה מהשטחים ניפטר מהערבים ונוכל לחיות לבד, היא חלום כוזב וביטוי לגזענות שהשמאל נגוע בה. ההפרדה לשתי מדינות היא בעיני מבוא לחיים משותפים בעתיד — וזו גם העמדה הפלסטינית. עלינו להבין אחת ולתמיד שאין ולא יהיה קיום נפרד ליהודים במזרח הערבי."

אלקאסם

"כל עוד הישראלים חסרי בטחון עצמי ומלאי דאגות — זכותם למדינה יהודית. אבל עם השגת השלום, מחכונת זו צריכה להיות פתוחה לשינויים"

סמיח אלקאסם:

"אין עם יהודי"

לחזון המתאר 'התמוססות בדרכי נועם' של ישראל היהודית שותף גם סמיח אלקאסם, החשוב בין המשוררים הערבים ישראלים. סמיח אלקאסם הוא דרוזי, איש רק"ח.

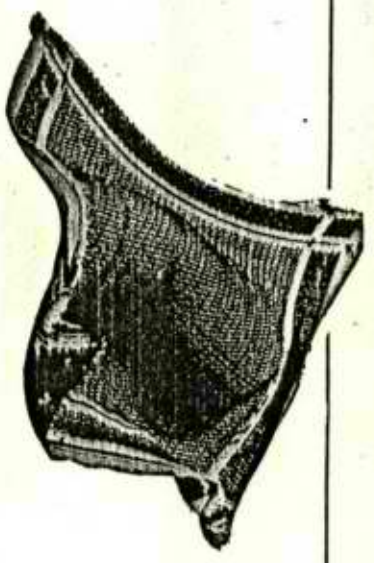

אולמרט

"המאקסימום שאנו רשאים לקוות לו הוא להוריד את הסכסוך לרמה יומיומית נסבלת"

שטיינברג

"הולך ומצטמצם חופש התמרון של ישראל. ערפאת הוא אולי המנהיג האחרון שאפשר להגיע איתו להסדר"

אשר לפי השמועה סיכוייו להיות חבר בכנסת הבאה טובים למדי.

— האם במסגרת הסדר שלום ישראל צריכה לוותר על אופיה היהודי?

"אין מסגרת שהיא קדושה ונצחית. תמיד יש שינויים, וצריך להשאיר את הדלת פתוחה לשיפורים. כל עוד הישראלים חסרי ביטחון־עצמי ומלאי דאגות — זכותם למדינה יהודית. אבל עם השגת השלום, מחכונת זו צריכה להיות פתוחה לשינויים. המציאות תכתיב את החלפת הדגל, ההימנון ואולי גם השם. השם 'ישראל' הוא שם לאומי. יש מי שאומר שאנו רוצים לחסל בעתיד את מדינת ישראל. לדעתי לא מדובר פה על חיסול ישראל, אלא על דרגה גבוהה יותר של התהוות אנושית בין ישראל לפלסטין, בין יהודים וערבים."

— האם לעם היהודי־הישראלי יש זכות להגדרה עצמית?

"זו שאלה תיאורטית. התיאוריה המרקסיסטית הציבה קריטריונים להגדרה מהו עם, ואין ספק שהעם היהודי אינו מקיים אותם. לכן אפשר אולי לדבר על עם ישראלי, לא על עם יהודי. כאשר ייווצרו תנאי שלום, תהיה התפתחות חברתית רחבה שתביא לשילוב הישראלים עם עמים אחרים באזור."

— כלומר, בביטוי 'מחנה שלום ציוני' יש מבחינתך סתירה פנימית?

"כן. אני מעדיף את הביטוי 'מחנה שלום ישראלי'. אבות הציונות ובראשם הרצל דיברו על 70 אלף קילומטר־רבוע, ובינתיים יש לישראל פחות משליש. לכן יש אצלנו גישה זהירה. אנו חוששים שהציונות רק בתחילת הדרך ויש לה כוונות התפשטות. לחששות האלו מוסיפה העובדה שישראל היא המדינה היחידה בעולם שלא הצהירה מהם גבולותיה."

— האם אתה שותף לדעה שמבטאים אנשי שמאל ישראלים, שהסכסוך הישראלי־פלסטיני הוא בעיקרו סכסוך על שטחים שנכבשו ב־'67, ושעם הנסיגה יבוא הסכסוך לקצו?

"בהחלט לא. מי שחושב שהסכסוך הוא על השטחים הוא שטוח ושטחי במחשבתו. הוא בורח מן האמת."

— האם במסגרת הסדר שלום יסכימו הפלסטינים לוותר על זכות השיבה?

"בשום פנים ואופן. בישראל יש חוק שבות, ואני חושב שזה חוק קשוח ואפילו גזעני. רק אם תינתן זכות שווה ליהודים ולערבים נוכל לקבלו. על ישראל לדעת שלפי כל עיקרון אנושי ולפי החלטות האו"ם, זכותו של פליט לשוב לביתו ולמולדתו. הבחירה חייבת להיות מוצגת לכל פליט ופליט — האם ישוב לביתו ויהיה אזרח ישראלי, או שיקבל פיצויים. במשא־ומתן על הסדר סופי זו תהיה דרישה שישראל תצטרך לקבל. אני יודע שיש ישראלים שנבהלים מכך שיהיו כאן עוד ערבים, אבל בתנאים של שלום ההסתייגות הדמוגראפית הזאת תאבד את חשיבותה."

יוסי אולמרט, מזרחן:

"אין פתרון סופי"

"התחושה בקרב הפלסטינים היא שהזמן פועל לטובתם. וכשזוהי התחושה אין שום סיכוי לשינוי עמדות. שינוי יחול רק כאשר הם יחשבו שהזמן פועל לרעתם.

"קיימת אמנם קבוצת סניורה־נוסייבה־אבו רחמה־רשאד אשאווה, אשר יש לה בעיה עם ציר הזמן ולכן היא אותחה לנו שתהיה מוכנה להידברות. אבל הבסיס החברתי של קבוצה זו צר, והיא אינה מנהיגות מייצגת, גם לא את אוכלוסיית השטחים.

"השאלה שאנחנו צריכים לשאול את עצמנו היא זו: האם יש אנשים או גורמים שחתימתם מחייבת, אשר יסכימו לראות בהחזרת השטחים את סוף הסכסוך. התשובה הכנה היא, שאין היום אנשים או גורמים כאלו.

"אי־ההכרה הפלסטינית ביהודים כעם הולכת מאוד עמוק. פירושה אי־נכונות להכיר בישראל כיישות לאומית אותנטית ולגיטימית. משום כך הפתרון של הסכסוך לא יכול להיות על־פי הדגם המצרי. שם היה מדובר בסכסוך טריטוריאלי, ואילו כאן הבעיה היא ההגדרה הלאומית הקיומית, ולא שטח אדמה כלשהו.

"כיוון שכך אינני רואה שום סיכוי לסיים את הסכסוך בפתרון של 'אחת ולתמיד'. אצל כל אחד מהצדדים יש מעגלי וטו פנימיים, שימנעו פתרון סופי וכולל כזה. המאקסימום שאנו רשאים לקוות לו הוא להוריד את הסכסוך לרמה יומיומית נסבלת, תוך שאנו מרופפים ככל הניתן את המגע בין כובש לנכבש."

מתי שטיינברג, מזרחן:

"לקוות להסדר עם ערפאת"

"בין השנים '82 ל־'86 היתה אצל אש"ף, בעקבות מלחמת לבנון, נכונות ללכת להסדר שלום תחת חסות אמריקנית. הפער בין היעד הסופי ליעד הריאלי הלך וגדל. מתוך כך הסכים ערפאת לוותר אפילו על הדרישה לזכות השיבה.

"מאז פברואר '86, אחרי שישראל החמיצה את ההזדמנות ההיסטורית הזו, השתנה המצב לחלוטין. כעת, כאשר אין הסדר וההתקוממות נמשכת, יש תהליך קבוע של הקצנה, אשר עלול בתוך זמן קצר לעשות את הסכסוך לאבסולוטי. הולך ומחברר שדווקא מנהיגות אש"ף מתונה בהשוואה למנהיגות בשטחים ולדור הצעיר של ההתקוממות. וככל שתימשך האנתיפאדה ילך ויגבר משקל התושבים המקומיים, הקיצוניים.

"משום כך הולך ומצטמצם חופש התמרון של ישראל. עלינו לקוות להסדר עם ערפאת, כי הוא אולי המנהיג האחרון שאפשר להגיע איתו להסדר. זה לא יהיה הסדר טוב. זה יהיה הסדר דחוק, ובכל זאת הוא טוב יותר מכל אלטרנטיבה. ישראל חייבת לעמוד על כך שההסדר יהיה סופי ובלי שום פתחים — לא זכות שיבה ולא שום דבר מסוג זה. אם לא נגיע לכך, נעמוד מול צעירי השטחים החושפים את הציפורניים שאש"ף ביקש עד כה להדחיק: מאבק מזוין, מדינה פלסטינית־מוסלמית, שחרור פלסטין כולה."

עילום שם:

"שני עמים טיפשים"

איש שיחי חפץ בעילום שמו. לא, הוא איננו חושש מהשלטונות הישראליים; מבני עמו לבושי הכאפיות◄◄

"אז כמה אלפים יחזרו ליפו וכמה אלפים יחזרו לחיפה. אין לכם מה לפחד, זה לא נורא, זאת בעיה טכנית"

הוא חושש. פלסטיני טוב, הוא נותן לי להרגיש, אל ייראה בימים אלו בחברת ישראלי. איש שיחי הוא אדם חביב ומאיר פנים, אחד מאותם תריסר בורגנים משכילים ממזרח ירושלים אשר ניסו במשך שנים לטפח קשרים עם ישראל בלי לבגוד בעמם. כשאדם כמוהו חרד מראיון בעיתון ישראלי, המצב אינו טוב. בפה מלא הוא מודה כי כעת הוא נמנע מלנסוע למערב העיר, פן יואשם בשיתוף פעולה. אלו ימים מטורפים, הוא אומר, לא מסתיר את העובדה שגם כשהוא גאה בהתקוממות בשטחים הוא חרד מפני התוהו ובוהו שעלול להשתרר בעקבותיה. הוא תולה כאפיה שחורה בהתאם להוראות הכרוזים. זה המצב, הוא נאנח, עכשיו אפילו אנשים כמוני צריכים לרוץ אחרי כל מה שנאמר בכרוז האחרון שהמחתרת פירסמה.

שאלתי אותו מה יהיה הסוף.

"פתרון חייב לבוא. השאלה היא אם יבוא בדרך של שפיכות דמים או בדרך של ידידות. לצערי אני חושב שיבוא בדרך הראשונה. יש כאן שני עמים טיפשים והשיגעון של אחד מביא לשיגעון של השני. שיגעון מוליך לשיגעון. אצלנו הפלסטינים יש שתי קבוצות — אלו שנלחמים ברחוב ואלו שיושבים בסלון ושותים ויסקי. היום אני וחברי, שותי הוויסקי, נדחקנו לשוליים. אין אנו מנהיגים יותר. הרחוב הוא המוביל. ישראל צריכה לדעת שהזמן העומד לרשותה קצר ביותר. הלחץ מלמטה עצום ובאופן טבעי קיצוני. אם לא תסגרו עניין עם ערפאת כעת, עוד מעט לא יהיה מנהיג שאיתו אפשר לדבר."

— האם הקמתה של מדינה פלסטינית בשטחים תספק אתכם, או שלפי השקפתכם ישראל כמדינה יהודית־ציונית תצטרך להשתגות על־מנת שיהיה שלום־אמת?

"אני מאמין שכשיהיה שלום מטבע הדברים המסגרת המדינית הישראלית תיאלץ להשתנות. כעת אתם מדכאים אותנו תחת התירוץ של ביטחון ישראל. אבל כשיהיה שלום לא תוכלו לעשות זאת יותר. לא תוכלו לדכא פלסטינים בגליל בטענה שהם מסכנים את הביטחון. כל המושגים ישתנו. כדי שתהיה קירבה, ישראל תהיה חייבת לוותר על המסגרת האידיאולוגית המונעת מגע של שלום."

— מהן הזכויות הפלסטיניות שישראל חייבת להכיר בהן כתנאי הכרחי להסדר שלום?

"זכות ההגדרה העצמית, הזכות לנציגות משלנו — כלומר אש"ף, וזכות השיבה. עליכם להבין שכפי שאף ישראלי לא יאמר שאין זכות ליהודי לחזור לארצו, כך אף פלסטיני לעולם לא יעז לומר שפלסטינים אינם יכולים לשוב לארצם. ואתם אינכם צריכים לחשוש מכך. כפי שלא כל היהודים חזרו לישראל, כך לא כל הפלסטינים יחזרו. לדעתי מתוך חמישה מיליון יחזרו רק מיליון וחצי. וכיוון שיהיו יחסי אמון, מה שנראה לך היום כחורבן ייראה אז בהקשר מתאים. אז כמה אלפים יחזרו ליפו וכמה אלפים יחזרו לחיפה — אין לכם מה לפחד, זה לא נורא, זה לא עניין של חיים ומוות. זאת בעיה טכנית."

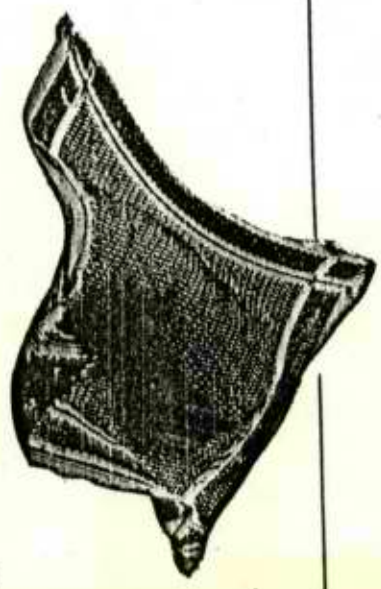

אחרית דבר:

"להפסיק לשקר"

במשך ארבעים שנה טיאטאה ישראל את הפלסטינים אל מתחת לשטיח תודעתה. הערפנו לראות בהם מחבלים מצד אחד ופרטים נטולי־זכויות מצד אחר. היו לכך סיבות טובות: החברה הישראלית עלתה וצמחה מתוך חורבן החברה הפלסטינית, והעימות עם הטראגדיה ההיא ומ־קומנו בתוכה איננו קל. כמו בהרבה נושאים אחרים, ימין ושמאל חלקו ביניהם את מירת העיוורון שווה בשווה: הימין, ובכלל זה גם מפלגת העבודה של גולדה מאיר, סירב להבין שהפלסטינים היו לעם, אבל הבין היטב על מה נסוב סכסוכם עם ישראל; השמאל ראה נכונה שהפלסטינים הם עם, אבל מיאן להבין שהקונפליקט בינינו לבינם הוא קונפליקט חזיתי. המרכז הישראלי, מצידו, ניסה לעקוף את כל הסבך הפלסטיני על־ידי היצמדות פאתטית לאופציית התעתועים הירדנית.

ההתקוממות בשטחים והתסיסה בגליל מרימים כעת את השטיח, שמתחתיו דחקנו את הפלסטינים. הנה הם מתגלים לעינינו בגודל טבעי: עם נחרץ ומגובש בדעותיו, שתביעותיו הלאומיות כמעט מוחלטות. עם, שתפיסת המציאות וההיסטוריה שלו שונה לגמרי משלנו, אך לא יותר חסרת שחר. המתונים שבפלסטינים מעבירים אלינו שלושה מסרים עיקריים: ספק אם היהודים הם עם הזכאי להגדרה עצמית; המשך קיומה של ישראל כמדינה יהודית אינו בא בחשבון; על זכות השיבה של הפליטים לארצם לעולם לא יוכלו לוותר.

שלוש התביעות הללו אינן אות מתה במסמכים ארכיוניים של הארגון לשחרור פלסטין. אלו דרישות פוליטיות ממשיות — גם אם לא מיידיות — שאין מנהיג פלסטיני לאומי אותנטי, בישראל או בשטחים, אשר יוותר ולו על אחת מהן. אין מנהיג פלסטיני לאומי אחד המוכן להתחייב בפומבי על מה שנראה ליונים כה רבים מובן מאליו: שהשטחים הם מוקד הסכסוך, ושהנסיגה מהם תביא לסיומו.

כשאלה פני הדברים, על היונים לחדול מהגישה הפאטרנאליסטית שלהם, המתרצת בתירוצים שונים ומ־שונים את עמדות הפלסטינים. הפלסטינים הם כעת ילדים גדולים, והם יודעים לדבר בעצמם. הם גם אינם משקרים — למי שאינו רוצה שישקרו לו, ולמי ששואל ישירות את השאלות הקשות. מדבריהם עולה מסר חד וברור: לא ייתכן שלום ציוני־פלסטיני. שותפינו לארץ הזאת מרגישים שגם הצדק וגם מאזן הכוחות ההיסטורי נוטים לצידם. כיוון שכך, הם אינם מוכנים למערכת יחסים סימטרית בין מדינת ישראל לבין מדינת פלסטין, לכשתקום. הברירה שהם מציבים בפנינו, במקרה הטוב, היא ויתור על ישראל כמדינה יהודית או המשך המאבק, וזאת ברירה שאי־אפשר להימלט ממנה.

מי שמוכן לוותר על ההגדרה העצמית הלאומית והתרבותית היהודית, ולהפקיד את גורלו בידי המזרח הערבי, ייתכן שיוכל להגיע להבנה ולהשלמה עם הפ־לסטינים. מי שאינו מוכן לכך חייב להבין, שגם אם נשיג הסדר, הוא יהיה רק הפוגה זמנית. זו תהיה הפוגה חיובית בתוך מציאות של סכסוך קשה ומתמשך.

יעשה כל אחד מאיתנו את הבחירה שלו — אבל החובה המוטלת על כולנו היא להפסיק לשקר. הסכסוך הישראלי־פלסטיני הוא מפלצת איומה ונוראה המאיימת לזלזל־חיים הן את הישראלים והן את הפלסטינים. כל עוד אנו מעמידים פנים שאם נזין אותה בכך־וכך קילומטרים מרובעים או בכך־וכך מנגנוני אוטונומיה או בכך־וכך סרבני גיוס, היא תיעלם כלא היתה — אנחנו פשוט משקרים.

אסור ליונים בישראל להפקיר את המציאות בידי הימין. הגיע הזמן שנעז להרים את מבטנו ולהתבונן בסכסוך הנורא הזה ישר בעיניים.■

מדינת ישראל

תאריך 30/3/88

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

[illegible]

1. לעיון אקל

שר הביטחון

2. (א)

הקריה, יא' ניסן תשמ"ח
29 מרס 1988

ק/

3408

לכבוד
חבר הכנסת
אהוד אולמרט
רח' עין גדי 14
י ר ו ש ל י ם 93383

שלום רב,

אני מאשר קבלת מכתבך מיום 27.3.88 בענינו של מוברק עוואד.

מאחר והפנית את המברק לכתובת הלא נכונה, ואין לי ספק שאתה מודע לכך, אסתפק באישור קבלת המברק.

בברכת חג שמח,

יצחק רבין
שר הבטחון

העתק: ראש הממשלה ושר הפנים

*עא

י מברקה 25904

2035

יר 504 1008015
ירושלים 81 27 0935

ייר הבטחון מר יצחק רבין הקריה תלאביב

נוכח הופעותיו החוזרות ונישנות של מובראס עואד בכלי התקשורת
מהן הוא מסית כמרי אזרחי תוך הטפה לעמדות השוללות את זכות
הריבונות של ישראל על כבצע מיד את צו הגירוש התלוי
יעומד נגדו וזאת בניגוד לאור עובדה שמובאר עואד היינו אזרח זר הנמצא
בארץ ללא אשרת שהייה חוקית. אני מזהיר כי להמשך שיהיתו של מובראס עואד
בארץ יש השפעה חמורה על המשך המהומות ביהודה ושומרון ועזה. ולכן
יש לגרשו לאלתר למרות התנגדות ממשלת ארצות הברית
חיכ אהוד אולמרט

ספ נבדקו

TELEX NETCOPY

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נבנס ** ** ** **

תוכן:3/19778
אל:המשרד
מ-:אוטבה/נר:91/תא:220388/זת:1330/דת:ר/סג:שמ
נד:@

שמור/רגיל

אל מצפ'א

הופעת חנה סנירוא בפני הועדה לזכויות האדם בפרלמנט.

א. בזכור בודקת הועדה הפרת זכויות אדם בשטחים.

ב. סנירוא התייחס בדבריו לגרושים,מעצרים מנהליים,הגבלת חופש הביטוי בתקשורת הפלסטינאית,חוסר האפשרות לבחור מנהיגות מקומית והעבשה קולקטיבית. תאר את עקרי הבניה באז ראת אופיו הדמוקרטי של המל'פ'.

ג. כאשר נשאל לגבי טקטיקת ההפגנה של אשף המכוונת בלפיר והעובדה שיותר פלסטינאים נהרגו עי אשף מאשר עי ישראלים,השיב שלעתים ישנם אי הבנות בין הפלסטינאים אך נרגע הם מאוחדים בנחישותם להוציא לפועל זכותם להגדרה עצמית.

ד. חפ' סבנד רובנישטין,שהשתתף לאחרונה במשלחת הסקר שמונה עי הצד הערבי,התייחס להשלכות מאי הזמנת נציג אשף לועדה. סנירוא הגיב שעל קנדה להכיר בעם הפלסטינאי ובאשף כנציגו הלגיטימי,בהקשר זה על קנדה להתיישר לפי הקו של מדינות מערב אירופה.

ה. סנירוא סיפר על השיטות שנוקטים חיילי צהל בריסוס בתים ומסגדים בגז מדמיע שגרמו עד כה ל-30 הפלות וכן למרות שגרמו לנכויות ולמוות.

ו. בהופעתו בפני הועדה בנושא מניעת מזון למחנות חדר

מדבריו במסיבת העתונאים בהם סתר את שה"ח קלמן. במקרים רבים תרומות של מזון עי פלסטינאים וישראלים לא הגיעו למחנות. היו מקרים בהם הרשמד המזון. מזון דלק ואפילו תרופות נמנעו מהתושבים וגרמו למקרי מוות.

2. מסגר חפ' שצפו להופעה מתונה של סנירורא התאכזבו והביעו התרשמותם שדבר על פי הדואות אשף.

גדעון מאיר==

חפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/שהבט/בירן/מצפא/ליאור/מזתים/ מתאפשטרים/אביטל/מעת/השברה/גרנט/ארבל2/ר/מרכז/ממד

SECRET

February 23, 1988.

AUTONOMY FOR THE INHABITANTS OF JUDEA, SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT

In order to provide full Autonomy to the inhabitants of Judea, Samaria and the Gaza district, Israel is ready to negotiate its details with Jordan and with representatives of those inhabitants, paving the way to negotiations on the final status of these areas and to negotiations on a Peace Treaty between Israel and Jordan.

PROPOSAL

A. The Self-Governing Authority (Administrative Council)

1. Elections

- A Self-Governing Authority (Administrative Council) ("SGA(AC)") will be elected by the Arab inhabitants of Judea, Samaria and the Gaza district.

- The elections will be free, based on the preservation of the rights of peaceful assembly, free expression and secret ballot, and appropriate measures to prevent disruption and disorder.

- Free electoral campaigning will be guaranteed subject to the measures mentioned above and in accordance with the agreement on election modalities. The election will be organized, conducted and supervised by a Central Electoral Commission, composed of authorized Israeli civilian personnel and of local Palestinian Arabs to be agreed upon, together with other civilians - individual and institutions - as worked out and agreed upon.

Implementation of the detailed electoral modalities will be worked out by Israel and representatives of the Inhabitants.

2. Structure and Procedure of the SGA(AC)

The SGA(AC) will consist of one body. The number of its members will be appropriate to and determined by the practical functions to be fulfilled by its members. It will allocate its functions among its members and will determine the rules of procedure relating to its own proceedings.

3. Jurisdiction

The SGA(AC) should have jurisdiction over the Arab Inhabitants of Judea, Samaria and the Gaza district and over the relevant physical infrastructures to be agreed upon, subject to cooperation and coordination arrangements with Israel.

4. Powers and Responsibilities of the SGA(AC)

The Powers and Responsibilities which will be transferred to the SGA(AC) are in the following domains:

(1) Administration of Justice - Supervision of the administrative system of the courts in the areas; dealing with matters connected with the prosecution system and with the registration of companies, partnerships, patents, trademarks, etc.

(2) Agriculture - All branches of agriculture and fisheries, nature reserves and parks.

(3) Finance - Budget of the administrative council and allocations among its various divisions; direct taxation.

(4) Civil Service - Appointment and working conditions of the Council's employees (Today, the civil service of the inhabitants of Judea-Samaria and Gaza, within the framework of the Military Government's Civilian Administration, numbers about 12,000 persons.)

(5) Education and Culture - Operation of the network of schools in the areas, from kindergarten to higher education; supervision of cultural, artistic and sporting activities.

(6) Health - Supervision of hospitals and clinics; operation of sanitary and other services related to public health.

(7) Housing and Public Works - Construction, housing for the inhabitants and public works projects.

(8) Transportation and Communications - Maintenance and coordination of transport, road traffic, meteorology; local postal and communications services.

(9) Labour and Social Welfare - Welfare, labour and employment services, including the operation of labour exchanges.

(10) Municipal Affairs - Matters concerning municipalities and their effective operation.

(11) Local Police - Operation of the local police force, and maintenance oof prisons for criminal offenders sentenced by the courts in the areas.

(12) Religious Affairs - Provision and maintenance of religious facilities for all religious communities among the Arab inhabitants of Judea, Samaria and the Gaza district.

(13) Industry, Commerce and Tourism - Development of industry, commerce, workshops and tourist services.

5. Cooperation and Coordination

In view of the links and the free movement that will prevail between Judea, Samaria and the Gaza district and Israel and for the general welfare of the inhabitants, arrangements will be agreed upon, in a number of domains, for cooperation and coordination with Israel.

The SGA(AC) will operate, therefore, in its spheres of competence in three ways:

- As appropriate in the local domains allocated to it.
- In coordination with Israel, in spheres relating both to Israel and the Inhabitants of the areas; coordination meaning joint planning, leaving the implementation to the SGA(AC).

- In cooperation with Israel, in the spheres affecting both Israel and the inhabitants of the Areas; cooperation meaning joint operation from the higher level of planning to the lower level of implementation.

Details of these domains will be worked out in the negotiations.

6. Residual Powers and Responsibilities

Powers and responsibilities which are not transferred to the SGA(AC) will be reserved to Israel.

The powers and responsibilities of the SGA(AC) will not apply to the Israeli Defence Forces nor to Israeli civilians in Judea, Samaria and Gaza District. Israelis will not participate in the elections for the SGA(AC).

7. Implementation

When the SGA(AC) is established and inaugurated, the Israeli military government and its civilian administration will be withdrawn. There will be an orderly transfer from the military government to the SGA(AC) of those powers and responsibilities which will be exercised by the SGA(AC) in accordance with the agreement.

B. Special Issues

1. Security

All necessary measures will be taken and provisions made to ensure the security of Israel and its neighbors during the transitional period and beyond.

- A withdrawal of Israeli armed forces will take place and there will be a redeployment of the remaining Israeli forces into specified security locations.

- Arrangements will be implemented to ensure internal and external security and public order.
- To assist in providing internal security, a strong local police force will be constituted by the SGA(AC).

In the case of Jordan joining in the negotiations, arrangements could be made for Jordan participating in:

- The strong local police force may include Jordanian citizens.
- Jordan may cooperate with Israel in joint patrols and in manning of control posts to ensure the security of the borders.

2. Water

(1) The subject of water in Judea, Samaria and Gaza District will be determined in the course of the negotiations on the final status.

(2) During the transitional period, every additional development of water resources in the Judea, Samaria and Gaza District and their use will be based on the following:

a. the present use of water by the inhabitants of the Judea Samaria and Gaza District and Israel will not be adversely affected;

b. a unanimous decision of Israel and the SGA(AC).

(3) A joint body of Israel and the SGA(AC) will be authorized to deal with the changing needs of water, and with the preparation of development projects for the benefit of all those involved, which will be jointly decided upon by Israel and the SGA(AC).

Israel proposes the establishment of a Joint Israeli-Jordanian body in order to develop and use water resources for the benefit of all.

3. Land

(1.) The subject of land in the Judea, Samaria and Gaza District will be determined in the course of the negotiations on the final status.

(2.) During the transitional period -

(a) lawful private possession and ownership of land by any person will be protected without any discrimination on grounds of religion, national or ethnic origin, residence or citizenship

(b) land in the possession of or allocated to or administered by localities inhabited by Israelis and lands included in the Israeli security locations will be administered by an authority designated by Israel;

(c) uses of other lands will be subject to approval by a joint body of Israel and the SGA(AC).

4. Laws

(1.) The laws and orders in force in Judea, Samaria and Gaza District and all powers vested by virtue of them shall remain in force.

(2.) The SGA(AC) will have powers to promulgate regulations in its spheres of competence, subject to coordination with Israel, as mentioned above.

(3.) Jordan is invited to participate in a joint committee with Israel and the SGA(AC) which will be established to examine existing legislation in Judea, Samaria and the Gaza District, and determine which laws will remain in force, which will be abolished, and will decide unanimously on ways of changing the laws in these areas.

5. The Continuing Committee

Jordan and Egypt are invited to constitute along with Israel and representatives of the SGA(AC), during the transitional period, a continuing committee, to decide by agreement on the modalities of admission of persons displaced from Judea, Samaria and Gaza in 1967, together with necessary measures to prevent disruption and disorder.

The Committee may also deal with other matters of common concern (e.g. economic cooperation, etc.)

The Committee will take its actions and resolutions on the basis of unanimity.

The United States will be invited to participate in the Committee.

6. The Refugee Problem

(1) A long-range program for improving the living conditions of refugee camps residents will be prepared.

(2) Jordan and Egypt and other interested parties are invited to participate in efforts to establish agreed procedures for a prompt, just and permanent implementation of the resolution of the refugee problem.

C. Negotiations on the final status

(1) As soon as possible, but not later than the third year after the beginning of the transitional period, negotiations will take place to determine by agreement the final status of Judea, Samaria and the Gaza district, and its relationship with its neighbours.

(2) These negotiations will take place between Israel, Jordan, Egypt and representatives of the inhabitants of Judea, Samaria and the Gaza District.

D. Negotiations on Peace Treaty between Israel and Jordan

(1) As soon as possible, but not later than the third year after the beginning of the transitional period, negotiations will take place aiming at concluding a Peace Treaty between Israel and Jordan.

(2) These negotiations will take place between Israel and Jordan which will be joined by the elected representatives of the inhabitants.

(3) These negotiations will be based on the principles of Security Council Resolution 242 and will resolve among other matters the location of the boundaries and the nature of the security arrangements.

These negotiations will take into consideration the outcome of the negotiations on the final status and will also recognize the legitimate rights of the Palestinian Arabs and their just requirements.

שמור יוצא ** ** ** **

מרכז:2,13215
אל:ברש/557
מ-:המשרד/תא:230288/זת:1716/דת:מ/סג:שמ
נד:0

שמור/מיידי

א.ר. - 410

וושינגטון

פגישת אישים מהשטחים עם קלוארידס.

להלן נקודות מדוות הירוץ לעניינים ערביים בעזה בנושא.

1. ב-20.2 נפגשה משלחת אישים מהשטחים עם עוזרו של מרכז קלוארידס בבית טגן הקונסול האמריקאי בירושלים. בפגישה נמסר על תוכנית עולץ לקידום מהלין השלום לקראת ביקורו בישראל באשר מתוכנית כוללת:

א. פרסום הצהרת עקרונות בהסכמת כל הצדדים שבעקבותיה תבוצע ועידה בינ'ל בהשתתפות אש'ף אשר יוצג במסגרת משלחת ירדנית-פלסטינית.

ב. קיום בחירות לעיריות בשטחים והקמת 'מועצה נבחרת'.

ג. בעבור חצי שנה ממחילת הידוזמה תחחיל תקופת מעבר שתימשך 3 שנים בה תיבון מעין אוטונומיה בשטחים במסגרתה תצא ישראל מהשטחים כאשר הבטחון יהיה באחריותה הבלעדית.

ד. תקופת המעבר תשמש מבחן לטיב היחסים בין ישראל לתושבי השטחים כאשר מהתרחן המשפי יהיה קשר עם ירדן.

ה. אש'ף שייוצג במסגרת משלחת ירדנית-פלסטינית יבלול

אישים שאינם אנשי אש"ף מובהקים.

ד. תבסיס לפסוק שלום הוא החלטות מועבי"ם 242 ו-338.

2. בפגישת באישים השתתפו מהרצועה עו"ד באיז אבו רחמה, עבאס אל-שרוא, ערך א-שרוא, סאמי אבו סליים וד"ר מחמד צ'אם, ומירו"ש: אליאס פריג', סעיד בכאן, יאסר עביד, חנא אלאטרש, ח'אלד אלקטב.

3. לדברי באיז במסר לשליח האמריקני כי תוכנית שולץ בוללת בתוכה את זרעי הכשלון משום שהיא מתעלמת מקיומו של אש"ף, גורסת הכרה בהחלטת מועבי"ם 242 (אותה צריך לשכנע) ואינה מבטיחה זכות הגדרה עצמית לעם הפלסטיני. בתגובה השיב קלוארידס שעל אש"ף להכיר בישראל ולשנות מדיניותיו.

4. בפגישה ביקש עודדר של מרכז שמשלחת אישים מהשטחים תיפגש עם שר החוץ שולץ בניגוד להחלטת הפגישה עימו בארק' 87 ונגון שהפלסטינים יעשו שגיאה אם לא ייפגשו עימו.

5. בתגובה להצעה מסר באיז כי השתתפותו בפגישת-אישים עם שח"מ האמריקני מותנת בהסכמת אש"ף בכפי שתתפרסם באמצעי התקשורת.

6. לדברי באיז מסר השליח האמריקאי שתוכנית שולץ הוצגה בפני חוסיין ומובראק אשר הגדירוה כתוכנית הטומנת בחובה סיכוי לתהליך השלום אך לדידם של אנשי הממשלת, ירדן תדחה את התוכנית משום שאין היא לוקחת בחשבון את אש"ף והיא נוטה יותר לצד ישראל.

מבהל מזתי"ם

ת.ס.י

תפ: שהם, רהם, שהבט, מנכל, ממנכל, סמנכל, ממד, רם, אמן, מזתים, מצפא, מתאמשטחים

12218 תאריך : 22.02.88

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שגרה ** דחופה
**
**
**

תרגום:2,12218
אל:גבבה/256
מ-:המשרד/מ:220288/זמ:1730/דמ:ר/סג:שמ
נר:8

שגרר/רגיל

השגריר

אע"ב - ערבזי רש"ע.

העלינר גם נושא ההפרעות המכוונות ליציאת פרעלים מיש"ע בפגישה עם סגן מתאם הפעולה. גם לר נראה שבעלה הנושא בעת ביקור המשלחת ריש דוגמאות לרוב.

עם זאת צריך לדבר בי ישדנר העיקרי הוא להציג בפני המשלחת שגרר סביר של השתתפות בתעסוקה (בישראל ובמקומותיהם) מצד ערבזי יש"ע ולא להתמקד יתר על המידה בנושא ההפרעות שתוצאתן חרטת מצב התעסוקה.

ארב"ל 1

מג.י

תפ: שתח/רתם/שתבט/מבכל/ממבכל/ר/שרבז/רם/אמן/ממד/ברנע/ארבל1/ליאדר/מזתים/נייבל/משפט/מתאמשטחים/מבכלעבודה/ירעמש/עבודה

תאריך : 22.02.88

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמרד יוצא ** ** ** **

תרדם:2,12137
אל:גבבה/253
מ-:תמשרד/תא:220288/זת:1641/דת:ם/סג:שמ
נד:ם

שמרד/מיידי

ר.א 220.26/1959

אע'ב - איגודים מקצועיים.

להלן בסמ בקדושת שיובלו (בשלוב התדמר שבידכם) לשמשכם במקרה וייתסתח דיון בסוגיית האיגודים המקצועיים בי"ש במהלך מושב הדעד המבהל:

1. מאז שנת 85 החלו בעילי ארגוני המחבלים לראות בחברי האיגודים המקצועיים אליהם, גם במאגר לגיוס לפעילות חבלנית ובאן מאז בחשפו מספר פרשיות של פעילות חבלנית בהן היו מעורבים בעילי וחברי איגודים מקצועיים. (עד אז ראו בחברי האיגודים בקאדר בעיקר למאגר באמצעות פעילות מחאה והפגנת סדר).

א. ביוני 85 בחשפה התארגנות שאנשיה היו חברים באחד מאיגודי הסוגלים. מיסד האיגוד יצא לחו"ל ונוויים ע"י בעילי בת"ח לפעילות בואית. בשובו, גייס חבר אחר באיגוד לפעילות וזה גייס 6 חברים נוספים. חבר האיגוד יצא לירדן, שבר אימונים ושם הוטל עליו לחטל משחפי בעולה עם השלטונות ואף לבצוע לחטוף חיילים לצורן ניהול מו"מ לשחרור בלואי בח"ע. ההתארגנות בחשפה טרם שביצעה המשימות שהוטלו עליה.

ב. בספטמבר 85 בחשפה התארגנות שחבריה משתייכים ל'איגוד השרברבים' בירושלים. אחד מחברי האיגוד גויים לפעילות חבלנית בשיצא לירדן שבר אימונים בשימוש באמצעי לחימה והכנת מטענים והדרן לגייס

חברים נוספים מהאיגוד. 4 חברי ההתאגדות ביצעו מסע ביקורים של הנהגת מטעני חבלה במקומות ציבוריים שרנים בירושלים שכתוצאה מהם נפגעו מספר יהודים.

ג. בדצמבר 85 בחשפה התארגנות שאנשיה היו חברים באיגודי מרשלים בירושלים. חבר באיגוד גויים שנה קודם בירדן לפעילות חבלנית ע"י המח"ט. בשנב גויים חברי איגודים נוספים. יצא לאימונים וקיבל הנחיות להציב מכוניות תופת במרכזים הומים בירושלים ולפגוע במתפללים באזור הכותל המערבי.

ד. בינואר 86 בחשפה התארגנות של 'החזית העממית' - חבש, שאחדים מחבריה השתייכו לאיגוד החשמלאים בירושלים. אנשיה פצעו נוסכינים 2 בחורים ובחורה בירושלים העתיקה. בינואר 87 ורצחו בירי אקדח ישראלי בעיר העתיקה באוקטובר 87. בכוונתם היה להתנקש בחייהם של ישראלים נוספים ולהשליך בקבוקי תבערה. אחדים מחברי ההתארגנות השתתפו בצורה פעילה בהפרות סדר שהתקיימו בחדשים האחרונים באיזור ירושלים.

2. מהאמור לעיל ניתן לציין שאיגודי הפועלים משמשים בראש ובראשונה כחלק מהתשתית של ארגוני המחבלים בי"ש המוצא ביעדיו בהפרות סדר חמורות ומך בתחום הפעילות החבלנית. עסוקם ביעוד שלשמו קיימים איגודי פועלים היבו שולי לחלוטין.

3. חלקם של ראשי איגודים וחברים מן השורה בארועי הפרות סדר בחודשים האחרונים בולט. תוך תאום עם מפקדות ארגוני המחבלים מתוץ לשטח.

ארב'ל 1

א.ד

תפוצה: שהח/רהמ/שהבט/מבבל/ממבבל/ר/מרכז/רם/אמן/ברנע/ארבל1/ממד/ סייבל/משפט/ליאור/מזתים/מבבלעבודה/יועמש/עבודה/מתאשטחים

12160 תאריך : 22.02.88

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור דחוף

**
**
**
**

תרגום:2/12160
אל:
אתונה/162/ברן/224/ברייסל/186/האג/186/לונדון/250/מדריד/157/
מרסיי/83/פריס/437/רומא/234/אנקרה/98/איסטנבול/97/
ניירובי/57/ניקוסיה/126/סינגפור/111/פרטוריה/120/קינשאסה/90/
ריגה/204/אוסלו/124/ברקשט/121/ברן/178/טלסינקי/85/גנבה/257/
ליסבון/154/מילנו/131/קופנהגן/194/שטוקהולם/169/בי/635/
ביירות/321/ורזילה/174/גואטמלה/94/לימה/163/מונטבידאו/107/
מכסיקו/178/סנהדרה/85/סנטיאגו/183/קיטו/149/קרקס/210/
רייו/120/בנגקוק/289/טוקיו/285/קנברה/145/ורש/514/אוטבה/138/
בוגוטה/129
מ-:המשרד/תא:220288/זת:1650/דת:ם/סג:שש
נד:8

שמור/מיידי

א.ר. 404

א ל: הרשימה הרצ'ב

שטחים - 'ההתנערות' כמידת הצלחתה - סיכום ביניים

ארגוני אש"ף ובמידה בה אחרים (ארגונים פרואמתאליסטיים ומסבלגה הקומוניסטית הפלסטינית) משקיעים מאמצים בניסיון למנוע ההתקדמות בלקבוע בפטריס לפיהם תפעל אובלוטית השטחים. המגמה היא להשיג 'התנערות' מהשלטון הישראלי ולצורך זה נוטים הגורמים הללו לשורת צעדים (אך שיש הבדלי ניואנסים ביניהם), שהעיקריים בהם: המשך הפרעת העבר ומיטרדן; הנהגה מאוחדת ועמדות עממיות מקומיות; אי- יציאת פועלים לעבודה בישראל; שביתה מסחר עפ"י תבחיבים; שיתוק המנהל האזרחי ע"י התלקות העובדים הערביים; התפטרות ראשי ערים ומועצות מקומיות ממונות. באמצעות בדיקת כל אחד מאלמנטים אלה נבקש לראות מידת הצלחת 'ההתנערות'.

1. המשך הפרעת העבר ומיטרדן. בזכור המהומות החלו בעזה

סטרטגית ותמחיש גם את גורמי הבח השונים בשטחים. גם הירח חלק לא מבוטל מתפרות הסדר הזה עדיין סטרטגאני באשר החלק המאורגן הזה של בסיס מקומי ובו נוטלים חלק בעילי אש"ף מתארגנים השונים. מבל מקום, תפרות הסדר והתהדמות בפלעטין והאמצעים לזיבויין יוצרים ניבור בין ישראל לתושבי השטחים ומשרתים את 'ההתנערות'. יתר על בן, התמונה לא רק בגער קשות בתדמיתה של ישראל אלא גם התדרר את הבושא הפלסטיני למוקד ההתעניבות.

2. הקמת מפקד מאוחות בבל אזורים עדיין לא התממשה אך במספר לא קטן של ישובים הוקמו ועדות עממיות המכוונות את התנועות ברמה המקומית.
לאחרונה אותרו בקיעים ותחרות בין גורמי הבח לשליטה והשפעה על האוכלוסיה. שרב מוצאים ביטוי היריבות הבסיסית הקיימת באש"ף בין תזיתרת השמאל לבין פת"ח ובין אלה לבין הגורם הדתי. הניגוד התחותי בין הגורמים האשלאמיים לבין גורמי אש"ף נרבע מחשרני הבסיסי בראית הממרה ארבנת התורות: הקמת מדינה מוסלמית בזרך של ג'יהאד נגד היהודים מול 'מדינה פלסטינית דמוקרטית חילונית' באמצעות שילוב של התאבק האלים ומרי אזרחי. דוגמא לבקיעים בתוך גורמי אש"ף ניתך למצא בהוקעת הרשבי פת"ח התתרנים (סבירות, באיז אבו רחמה וכו') ע"י התזית הדמוקרטית והחזית העממית תון אירם בחיסולם הניזי. בבקודה זו ניתך לספם שגורמי הבח לא השיגו, למרות בשלב זה, יעדיהם ואפשר שהתחרות הגוברת ביניהם על השפעה תוביל לעימות אלים.

3. אי יציאת נרשלים לעבודה לישראל ביעד של גורמי הבח לא הצליח. למרות האיומים, הלחצים והסניעות ברבבים מסיעי הנרשלים, עדיין אחוז היוצאים לעבודה גבוה יחסית. אם יצליחו אש"ף וגורמים אחרים להחזיר בספים לשטחים שיאפשרו להם לשלם לנרשלים את נדאי מרשחת לחם הצלחה הרבה יותר גדולה.

4. שביתת התספר, לערמת זאת, מתנהלת במעט לגמרי עפ"י תבחיבים רגיתית וסגירת עסקים למספר שעות ביום גם היא מרבתת. (למעשה זה מתרון ביניים שמאפשר לסוחרים להתקיים איך שהוא). ההצלחה בבקודה זו היא למרות שהסוחרים בקלעו למצב בלבלי קשה בתוצאה מהשביתה הממושכת ולמרות שרוב הסוחרים היו נדאי רוצים שלא תם ישלמו מחיר 'ההתנערות'.

5. בסיבות להביא להתמוטטות המינהל האזרחי, בין השאר ע"י הפסקת עבודת העקידים הערביים, התהוויים ב-98 אחוז מבלל

ערבי המיעוט האזרחי, לא כשא ברי. לאור זאת רוב רובם של השירותים האזרחיים לתושבי השטחים ממשיכים לתפקד.

6. התפטרות ראשי ערים ומועצות מקומיות נראה בעיני גורמי חבח באחת המטרות המרכזיות להשגת 'ההתפטרות'. לקידום מטרה זו מרגעלים אומנים, לחצים ואף בסיוכות לפגיעות ברכוש ובנפש. עד עתה רק בשתי מועצות התפטרו מספר חברים אך לא ראשי מועצות אלה. יצויין שרוב ראשי הערים וחברי המועצות הממונות יזועים בפרו-ירדנים ואלמנט זה לא רק איבד השפעה אלא גם 'זמן הזתר' ע"י ארגוני התזיתות של אש"ף. הצלחת גורמי חבח להביא להתפטרות ראש עיר מרכזי (או רצח של ראש עיר) עלולה לגרור לתגובת שרשרת של התפטרויות. (יצויין שגם הכסיכות להביא להתפטרות שוטרים מקומיים זכנה להצלחה מזערית ביותר).

7. אם הקריטריונים שמציב לעיל מהווים אינדיקציה למידת 'ההתפוררות' של השטחים מישראל, הרי שכנכון לרגע זה, ההצלחה היא חלקית ונמטפר תחומים מוגבל. עם זאת, המצב בשטח כזיל ורווי מתח וכל ניצוץ עלול להביא להוצרות תמרכת מצב מחורשת. במקביל, משקיעים ארגוני אש"ף וגורמי חח אחרים מאמצים גדולים להשגת היעדים שנמנה לעיל ומתמרנה שצוירה יכולה להשכות תוך זמן קצר ביותר. במיזה גורמי חבח לא ישיגו יעדיהם בלחצים לא מך חכמנע שיעמוד לפגיעות ביזיות שיתבטאו גם ברציחות רזאת למען יראו וייראו. (היו פגיעות ביזיות במשתפי פעולה אך לא עד כדי רצח). נראה שמידת הצלחת 'ההתפוררות' תמיה בעיקרה פרנקציה של התגברות אחת משתי המגמות הקיימות עתה בשטחים: איתור השורות מול מאבקי כח פנימיים אלימים.

מכחל מזתי'ם

מב

תפ: שחח/רחם/שחבט/מנכל/ממנכל/שמנכל/ממד/רם/אמן/הסברה/מזתים/מתאטטחים

February 21, 1988.

THE ARAB REFUGEE CAMPS PROBLEM IN JUDEA-SAMARIA AND GAZA

1) The Refugee Problem : An Obstacle To Peace

The refugee problem, created by the Arab invasion of Israel in 1948, is one of the issues which must be resolved as part of an overall settlement. But the nature of the problem has changed. The refugees who stayed in the "camps" for 40 years, producing 2nd. and 3rd. generations of camp dwellers (an unprecedented phenomenon in the modern era), and the deliberate refusal of the world community, and in particular the Arab States, to permit their rehabilitation, have turned the refugee camps into more than a tragic consequence of war. They have become one of the most insidious causes of the prolongation of the conflict. It is in the refugee camps that deprivation, frustration and irredentism foster, and it is their dwellers who provide much of the cannon fodder for terrorism, riots and unrest.

Realistically, the Arab-Israeli conflict cannot be resolved through a magic formula. Mutual trust and understanding must be developed and nurtured before real peace can be achieved. The elimination of the refugee camps in Judea-Samaria and Gaza will help remove irrationality, hatred and fear from political discourse. The Arab notion that nothing should be done for the refugees as long as a political settlement has not been achieved is morally wrong and unjust.

2) The Present Situation

There are 183,000 persons (about 31,000 families) in 8 refugee locations in the Gaza district, and 83,000 in 18 locations in Judea-Samaria. Many of them may be neither refugees nor offspring of refugees but former residents of villages and towns for whom life in a refugee camp is a step up. Regardless of their origin, they all profess desire "to return to their homes in Haifa, Jaffa, Acre and Lod", i.e. in the State of Israel. The world's refusal to allow, let alone help, Israel to improve their living conditions or even provide municipal amenities, for fear of 'lending permanence' to their existence and 'depriving' them of refugee status has been unconscionable. It cannot help but encourage the refugees to believe that they would indeed one day "return to their homes".

If the dismal image of these camps, which the world professes to abhor, is ever to be alleviated, the international community must help make the refugees understand that there is no such option. They will never be resettled in areas of pre-67 Israel.

The reasons for this are well known:

1) The displacement of the refugees was caused by the Arab war of aggression against Israel. The responsibility for their plight lies therefore with the Arab states.

2) An equal, if not larger, number of Jews were forced to leave the Arab countries as a result of the same wars. Over 700,000 of these refugees were absorbed in Israel. The estimates of Arabs who left in 1948 are around 550,000. In effect, a population exchange took place as a consequence of wars intended to push Israel into the sea.

3) The Arab leaders have repeatedly declared their insistence that "the refugees return to their homes". This is tantamount to a call to undermine Israel's existence.

3) The Options

There are three options for the refugees:

i) Staying in their present condition

ii) Resettling in Arab countries, possibly with international assistance

iii) Relocation in permanent housing near their present locations.

i) The Arab countries, with the acquiescence of the international community, prefer the status quo. It is not the refugees' welfare that interests them, but Israel's discomfiture at having to deal with a hostile, bitter population in ever-worsening, crowded conditions while unable to do anything about it. After 40 years, this option looms as not only cynical but inhuman, unspeakably cruel and unacceptable.

ii) The combination of good employment opportunities and living under Arab sovereignty is available only in Arab countries. Since the refugees cannot anyway ever return to their original homes, countries like Jordan, Syria, Egypt or the Gulf states could offer them an environment that is no more foreign to them than Judea-Samaria and Gaza. The many Palestinian Arabs who have successfully settled in those

countries prove what two Palestinian researchers have noted: the Palestinians are culturally, linguistically, racially and religiously identical with the Arabs of their host countries. Regrettably, there is no sign of Arab willingness to emulate Israel's absorption of refugees nor of international inclination to encourage it.

iii) Israel has always been willing to resettle the refugees in their present locations. The refugees work in Israel or in the areas administered by Israel, and are in many respects integrated in these areas. Moving into better housing in the neighborhood would appreciably improve living conditions without causing dislocations. The Camp David agreement draws no distinction between permanent residents and refugees: all will be subsumed under the autonomy arrangements to be agreed upon by Israel, Jordan, Egypt and representatives of the inhabitants. The latter will also be entitled to take part in the negotiations for a permanent solution for Judea-Samaria and Gaza.

4) Practical Steps

i) Gaza. As a result of UNRWA inaction in various fields, mainly in supplying the refugee camps with such services as sewers, electricity, water, housing, etc. the military government has had to provide the camps with these services, both directly and through the nearby municipalities and local councils.

Since living conditions in the Gaza district were appreciably worse than in Judea-Samaria, a refugee-rehabilitation department was established in the military government in Gaza in 1971. Its goals were to improve the basic living conditions of the camp residents. The proposed solution was to build new and modern neighborhoods near the camps and move the camp population into them. The overall program envisioned the construction of 2.5 million square meters of living space for some 31,000 families. To date, some 10 new neighborhoods have been constructed, housing some 11,000 families. To encourage the refugees to participate in the new housing projects, they were given an opportunity to acquire the land and to build their homes as they wish. (Many of the families had never owned any property or assets.) Their old shelters in the camps would be demolished as soon as they moved, to alleviate the overcrowding.

There has been resistance to the new projects for the following reasons: a) It contradicts the political stand of the PLO and the Arab states, which oppose any rehabilitation and change of status for the refugees. b) The U.N. General Assembly continues to adopt resolutions calling on Israel "to take immediate and effective steps to return the refugees involved to the camps." c) The change to modern housing requires a change in the lifestyle of the refugees. d) The program endangers UNRWA's hold over the refugees and its status at the United Nations.

However, there is growing understanding among the refugees of the benefits of the program. Its main consequences are: a) The transformation of the refugee into a permanent urban resident of the Gaza district; b) The alleviation of the density problem by urbanizing the whole area; high-rise apartment blocks are the best solution; c) reducing dependence on services provided by UNRWA; d) the strengthening of his links with the permanent residents and with the local authorities providing municipal and government services, thus contributing to the implementation of the Camp David accords.

ESTIMATED COST:

The estimated cost amounts to $ 30,250 per family as follows:

Infrastructure development	$ 3,150
Public services institutions	$ 3,100
Average building cost (120 sq. m.)	$24,000

These figures do not include land cost.

So far, 31,000 families live in camps, but, for the sake of planning, we have to take into consideration an additional 1,000 families per year, and 5-8 years as a probable period of carrying out such a project. Therefore our calculation will be based on a solution for 36,000 - 39,000 families.

The estimated cost of relocating 36,000 families on the basis of $ 30,250 per family will therefore amount to $ 1,139,000,000.

ii) Judea-Samaria. While the rehabilitation of the Gaza camps was begun in 1971, the problem of the camps in Judea-Samaria has remained relatively untouched. The reasons are that the conditions there were not as bad, and that the resistance of the camp inhabitants

to change has been greater. Israel proposes improving the condition of living of the Judea-Samaria refugees by building new homes for them on land they would themselves own, with proper infrastructure and communal services. The refugees will maintain their own homes and would be employed in constructive jobs. They would be integrated socially, economically and administratively into the regular population with equal rights and equal status in Judea and Samaria. There will be individual planning for each family and special planning for each camp according to its particular conditions. Existing camps and new housing projects will be integrated into nearby local authorities, with the more remote camps receiving independent municipal status. The program will seek maximal residents' participation, both in planning and execution, adopting modern criteria in adopting basic facilities such as schools, clinics, community services et al. The program includes the integration of the services now provided by UNRWA strictly to refugees with those provided for the general population of Judea and Samaria.

ESTIMATED COST

So far, only 14,000 families live in camps, but, for the sake of planning, we have to take into consideration an additional 500 families per year, and 5 - 8 years as a probable period of carrying out such a project. Therefore, our calculation will be based on a solution

for 16,500 - 19,000 families.

The estimated cost for a family living in camp amounts to $39,000 as follows:

Infrastructure development	$ 6,300
Public services institutions	$ 3,700
Average building cost (120 aq. m.)	$29,000

These figures do not include land cost.

The estimated cost of the program for 16,500 families on the basis of $ 39,000 per family will therefore amount to $ 679,000,000.

The total estimated cost for all the refugee camps inhabitants in both areas will therefore reach the amount of $1,818,000,000.

The program will take 5 to 8 years to be fully implemented. The estimated cost - $1.818,000,000. Israel expects that states and international organizations interested in resolving the refugee problem, both from the humanitarian and the political point of view, will participate in the project.

5) Conclusion

Keeping the refugee camps in their present condition until a final settlement is reached and encouraging the refugees' hope to retrieve their original homes is cruel and unconsciounable. It will needlessly prolong suffering, uncertainty and frustration and contribute to promoting terrorism, tensions and war. A program to improve their living conditions will contribute immeasurably to the relaxation of tensions and to normalcy, and pave the way to the implementation of the autonomy proposals agreed on by Egypt, Israel and the United States at Camp David.

תאריך : 02.88. משרד החוץ-מחלקת הקשר 11364

בלמס ירצא

הודעה:2,11364
אל:דוש/464,גבבה/237
מ-:המשרד,תא:210288,זת:1448,דת:מ,סג:בל
נד:@

בלמ'ס/מיידי

י.א 220.26/1902

אל: וושינגטון
דע: ג'נבה בלון. דע: אליאב

איגודים מקצועיים בישע.

לפי העתון 'אלנהארי' הירי'ל במזרח-ירושלים (פרו-ירדני) נפגש יו'ר התאחדות האיגודים המקצועיים בארה'ב עם שולץ ומסר לו שההתאחדות שבראשה הוא עומד לא תסכים להצעה בשימוש בכוח ע'י ישראל בשטחים.

ארג'ל 1

יל.

תפ: שהה,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ברנע,ארבל1,
ליאור,מזרחים,מתאם שטחים,בירן,מצפא

[illegible]

[illegible]

[illegible]

REFUGEE CAMPS IN JUDEA, SAMARIA AND GAZA DISTRICT

A PROPOSAL

A. BACKGROUND

1. Camps and Refugees - 1987

	Judea & Samaria	Gaza District	TOTAL
Total Population	836,000	545,000	1,381,000
Refugees	280,000	367,000	647,000
Camps	18(+2)*	8	26(+2)
Camps Population	83,000	183,000	266,000
Families in Camps	14,000	31,000	45,000

* 2 camps are included in the municipal area of Jerusalem.

About 15% of camp dwellers are not refugees nor "registered persons" in UNRWA's records.

2. Standard of Living

A wide gap exists between the individual wellbeing of the refugees and the poor appearance of the refugee camps:

- In 1982 UNRWA ceased to distribute the basic food rations, directing them only to the needy or "hardship cases", recognizing by this act the fact that the main body of refugees is in no need of basic assistance.

- Israel's statistical abstract shows that households in refugee camps in Gaza district are not lagging far behind the households in towns in Judea, Samaria and Gaza district, and are better off than households in villages in these areas, in household facilities and possession of durable goods:

	Judea and Samaria		Gaza District	
	Villages	Towns	Refugee Camps	Towns
Kitchen	75.8%	93.4%	94.3%	95.8%
Water Source:				
Running Water	49.5%	91.0%	68.5%	83.2%
Tap in Courtyard	15.3%	7.3%	29.4%	15.0%
Toilet	85.5%	99.8%	97.4%	98.7%
Bathroom	44.3%	77.7%	65.8%	78.7%
Electricity:				
Around the clock	46.4%	98.2%	94.4%	93.7%
Part of day	41.0%	1.0%	0.7%	0.1%
Gas or electrical cooking:	85.3%	83.1%	82.2%	89.8%
Electric refrigerator	55.2%	93.8%	75.1%	83.0%
Washing Machine	23.3%	75.0%	34.3%	47.1%
TV Set	72.0%	97.7%	81.4%	88.9%
Private car	6.2%	22.0%	7.0%	20.6%
Average number of persons per household	6.50		6.45	
Median housing density (persons per room)	2.7		2.6	

- There is no problem of unemployment in Judea, Samaria and Gaza district.:

* In Judea and Samaria 96.2% of the Labour force (age 14+) are employed. 30.7% are employed in Israel.
* In Gaza district 98.5% of the labour force are employed. 46.1% are employed in Israel.

B. DEFINING THE PROBLEM

1. Apart from the political problem, the humanitarian problem now lies not with the refugee population as a whole, of which only a minority live in refugee camps, but in the miserable appearance of the refugee camps, which actually became poor urban suburbs of towns, managed unskilfully by UNRWA.

2. The main problems of the Refugee camps are:

- The lack of proper housing due to unplanned individual enlargements of the basic and original "shelters" built "temporarily" in the first half of the 50's.

- The lack of proper and modern infrastructure like roads, public buildings and facilities, open spaces and parks for recreation, etc.

- The lack of proper municipal and community facilities and services like sewers, street cleaning, garbage collection, street-lighting, etc.

- The lack of central municipal planning and proper municipal laws, and the lack of a development master-plan.

C. PROGRAMME GUIDELINES

1. Housing

The main drive must be by building new houses for or by the refugees. This can be done in three alternative ways:

- Building new neighbourhoods near the camps, based on modern infrastructure.

- Building of individual houses on available spaces in towns near the camps.

- Building new houses on the outskirts of the existing camps, relying on improved camp services.

The programme will be based both on individual planning for each family and on special planning for each refugee camp , according to its own particular condition.

The programme will be based on maximal participation of the camp residents in both planning and execution.

2. Infrastructure

The programme will be based on adopting modern criteria in constructing the overall basic facilities such as schools, clinics, community centers, etc.

Moreover, the programme will be based on providing modern municipal services to every inhabitant and on modern environmental planning.

3. Basic Services

In order to provide the refugees with the same services provided for the non-refugee population in Judea, Samaria and Gaza district two main steps will be taken:

- Existing camps and new housing projects will be integrated into nearby local municipalities and the more remote camps will receive independent municipal status.

- Present services provided by UNRWA will be integrated with those provided for the population in these areas.

D. COST AND FINANCING

1. Basis of Cost Estimate

- Estimated cost is based on number of families in the camps (31,000 in Gaza district and 14,000 in Judea and Samaria.)

- Estimated Cost Per Family in U.S. $:

	Judea & Samaria	Gaza District
Infrastructure	6,300	3,150
Public Buildings (Education, health, religion) & Commercial centers.	3,700	3,100
Housing Units (120 sq. m.)	29,000	24,000
Total	39,000	30.250

- Due to the fact that the projects will be spread over several years a growth of about 1,000 families per year in Gaza district and of about 500 families per year in Judea and Samaria, must be taken into consideration.

2. Estimated Costs in millions of U.S.$.

	Judea & Samaria	Gaza District	Total
Planning	15	10	25
Development of Infrastructure	88	98	186
Education, health and religious institutions and commercial centers	52	96	148
Integrating services	20	40	60
Construction	406	744	1,150
TOTAL	581	988	1,569
5 Years increase	98	151	249
GRAND TOTAL	679	1,139	1,818

NOTES

(1) This estimate does not include the cost of lands required for the project.

(2) The plan is designed for a time span of five to eight years.

(3) The plan is based on experience and conclusions drawn from the ongoing rehabilitation programme implemented in Gaza district. This programme already housed 11,000 families comprising of about 66,000 persons.

2. Financing

Financing the projects will be drawn from several sources:

- Private investors and contractors.

- Inhabitants interested in building their own houses or in purchasing their own homes from private contractors.

- Contributions by International and (hopefully) Arab organizations and states.

E. CONCLUSIONS

Former experience, based on several years of implementing rehabilitation programmes in Gaza district, teach us that the main problem lies in convincing the refugee population and refugee-oriented organizations that this programme is meant for their own good.

The housing projects in Gaza district were a success. More refugees are joining in the programme, and more are waiting to participate if and when more investments will be drawn in and more financial resources will be allocated to it.

Showing the refugees that this programme has serious financial backing will convince them to take part in it.

This task is the responsibility of the international and Arab communities.

י.פ. מידע בע"מ

נציגות "ישראל שלנו" בארץ
רחוב קריניצי 4
רמת-גן 52453
טל' 03-727604
03-736181

ישראל שלנו
Israel Shelanu
The Hebrew Weekly Newspaper

בס"ד, יום ו' כ"ד שבט תשמ"ח 12/2/88

מכובדי,

רצ"ב הנני מעביר לעיונך העתק של מאמר נוסף בקשר לתכנית פעולה, מדינית וביטחונית, המיועדת לענות על המצב החדש שנוצר בשטחים בשבועות האחרונים.

נוכח חומרת המצב וחשיבות הבעיה, אני מרשה לעצמי לבקש לגזול מזמנך, ולעיין פעם נוספת בפרטי התכנית על היבטיה השונים.

אהיה אסיר תודה לכבודו, אם ימציא לי את דעתו ואת תגובתו על הדברים הכלולים בתוכנית.

ישראל שלנו

כתובת בארה"ב : שמואל שמואלי
993 EAST 17TH STREET
BROOKLYN, NY 11230
U.S.A
או בטלפון: 001-718-258-8696

כתובת בישראל : קריניצי 4 רמת-גן 52453

בברכה כבוד

6208

המערכה על הבית האחרון

נכנסנו השבוע לחודש השלישי במערכה הגורלית על הבית השלישי. מי שאינו מבין שהאש אחזה בבית – על כל פינותיו, שוגה באשליות, ועדיין איש לא קם בתנופה לכבות את הלהבות שלשונן מלחכת כבר ביפו-תל־אביב, בוואדי ערה, ועל דרך המלך לירושלים.

מאת שמואל שמואלי

המצב המידרדר והולך ביו"ש מז' ירושלים, וזה איננו כבר רק נחלת „מטיפים בשער", שקריאתם וניתוחיהם היו בקול קורא במדבר הפוליטי והשממון המחשמץ בקרב מנהיגי ישראל. כיום המצב ברור לכל: למשלה אין פתרונות מעשיים כדי להתמודד עם המצב הטחוני – וספק אם מישהו רואה בריאליזם כלשהו פתון מדיני קרוב.

את הביטוי הנחרץ למצב שמענו דווקא מפי ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אשר קרא כשפני מתחים ומעוותים: „הדו־קיום בין יהודים וערבים ביושלים – מת" בהיסטוריה הקצרה של האגושות, כבר אירעו מקרים רבים דומים שמעצמות אזיריות קרסו כתוצאה מקונספציה מוטעית.

רבים וטובים התריעו בזמנו מפני הכנסת הסוס לעיריה אולם הצמרת המנהיגותית לא שעתה להם ממלכת האצטקים הגיבורים נכנעו לכוח קטן של פולשים ספרדיים בשל אמונתם האלילית. גם בימינו עוד, חזינו בממלת השאה הפרסי, רק מפני שהיסה לנעול נגד תומייני בעוד מועד – ובשלב האחרון שעז לעצות הנשיא קרטר ולא דיבא את המתקוממים. מסקנה, שרוב הציבור בישראל וחברי כנסת רבים חשים שופע אנו עומדים בפני מהלך היסטורי דומה – אולם אין בכחם לחושיע. ביום, הקובעים את מדיניותה של יש"ראל בכל המישורים הם שלושה אנשים בלבד: יצחק שמיר, שמעון פרס ויצחק רבין.

השלישיה – מול הבתונת שעל הקיר

נראה כי שלושת המוסקטרים הללו לקו – אם בשל לחץ האירועים, או מחמת ייעוץ מוטעה שהג מקבלים מעוזריהם ואולי בשל קונספציות שונות בהם ום שבויים – באיבוד שיקול הדעת הפשוט, תוך עוורון מוחלט לכתובת המתנוסטת על הקיר.

המצב כיום פשוט: אם נשלים עם המצב בשטחים ולא נקרא עליו תגר – האירועים ישלטו עלינו, במקום להיפך. לעומת זאת אם נשלים באמצעים נוספים את שיטות הפעולה ואיכויות הכח הצבאי הפועל ליצירת סדר בשטחים – נמנע את ההסלמה, ואדרבא, מעז ייצא מתוק.

המאמץ המיידי כיום צריך להיות במישור החזרת הסדר לשטחים.

אוחלת היה הבטחונית בשטחים גורמת לתאוצה בהדרדרות המצב, המכפילה את עצמה מיי שבוע. העידוד המוראלי שמקבלים ילדים ונערים ערביים – כתוצאה מ„הנצחון" על היילי צה"ל החמושים מכף רגל ועד ראש – הוא ללא שיעור.

כל יום שחולף, אשר במהלכו יבולים צעירים אלה להתגדרות בדחי אחזיל, מקבל שריצלידות לתוספת בשטח, או לזהתם בבירור מאוחר יותר, מכפילה את עזיתתם.

אם בכפר מסוים היו נזרקים 50־40 צעירים לזרוק אבנים על חיילי צה"ל מטוחה של 20 מטר מבל שיתפסו, ואם נתפסו כמה מהם, שוחררו לאחר מכן – הוי שבשבוע לאחר מכן הופיעו 600 צעירים כדי להשתתף במהומות באותו כפר. שכן, מה יש להם להפסיד?

האוטובוס השרוף והפנטזיה הערבית

באשר אין מוריא, מה הפלא שבבר 200 נשובבים נפגעו במהומות ושמונה אוטובוסים נשוסו. בבין, לחברת „אגר" יש ביטוח. אולם איפה סוליט הביטוח של עם ישראל. אם שולחים אוטובוס כדי להסיע פועלים ללא משמר, מה הפלא שנערים מוציאים את הפועלים והנוג (הערבי) מהאוטובוס ומציתים אותו. „זגר" יקבל על כך פיצוי – אולם העידוד המוראלי של צעירים אלו למראה האוטובוס העולה באש – בצירוף הפנטזיה הערבית הבסיסית – הוא גורם מסלים ראשון במעלה, שישפיע בצורה חריפה על אירועים עתידיים בשטחים.

זו, כמובן, רק רוגמא קטנה מיני רבות, המבהירה את הדעיון הפשוט שאין לשקול את המלחמה בשטחים רק במאוניים של רווח והפסד מיידיים. ההיפוך, השיקול הראשוני לכל פעולה חייב להיות במישור הפסיכולוגי הציבורי – שכן כל „המלחמה" הזאת, לפחות לשלב הזה, היא כלי־כולה על רקע פסיכולוגי.

לפיכך קשה להבין גם את ההתאבנות המחשבתית בשיטות דיכוי המהומות. לצערי מהעובדות נשמה כיום אני יכול להסיק אחת מן השתיים: או שהצמרת הבטחונית איבדה לחלוטין את שיקול דעתה (מקבוצית, או שרבים החליט במורד לפני כ־10 „ימי להמשיך בשיטה הקלוקלת כדי לאבוד עץ שמיר קבלו עליו, במקום להיפך. לעומת זאת אם נשלים באמצעים נוספים את שיטות הפעולה ואיכויות הכח הצבאי הפועל ליצירת סדר בשטחים – נמנע את ההסלמה, ואדרבא, מעז ייצא מתוק.

המאמץ המיידי כיום צריך להיות במישור החזרת הסדר לשטחים.

אוחלת היה הבטחונית בשטחים גורמת לתאוצה בהדרדרות המצב, המכפילה את עצמה מיי שבוע. העידוד המוראלי שמקבלים ילדים ונערים ערביים – כתוצאה מ„הנצחון" על היילי צה"ל החמושים מכף רגל ועד ראש – הוא ללא שיעור.

כל יום שחולף, אשר במהלכו יבולים צעירים אלה להתגדרות בדחי אחזיל, מקבל שריצלידות לתוספת בשטח, או לזהתם בבירור מאוחר יותר, מכפילה את עזיתתם.

אם בכפר מסוים היו נזרקים 50־40 צעירים לזרוק אבנים על חיילי צה"ל מטוחה של 20 מטר מבל שיתפסו, ואם נתפסו כמה מהם, שוחררו לאחר מכן – הוי שבשבוע לאחר מכן הופיעו 600 צעירים כדי להשתתף במהומות באותו כפר. שכן, מה יש להם להפסיד?

מדוע אין משבשים את שידורי „אל קודס"?

תחנת „אל קודס" מהווה כיום את הגורם המתסיס ביותר בשטחים. היא יוצרת אוירה של מלחמה מתמדת בשטחים. היא המכוונת את האירועים. משם יצאה הקריאה לתושבי חברון להשתתף במאמץ המלחמתי – אשר הביאה את הצלתהה במהומות הקשות שאירעו שם בסוף השבוע. שדרני „אל קודס" הצליחו בערביו בית לחם הנוצרים וגרמו לשילובם במאורעות. התחנה משדרת את נוסח הכרזות המופצים ביו"ש עוד בטרם הופצו. אם מעז בעל תנות לפתוח את תנותו, לא חולפת חצי שעה – ו„אל קודס" משמיע נגדו אימום על חיי וחיי משפחתו. במשך כל הזמן צמודים תושבי יו"ש ועזה למקלטי הרדיו מהם הם שומעים שירים לאומניים פלשתינאיים, שירי לכת, סיפורים דיסיוניים – והכל כדי לשלהב את הרוחות.

לא יתכן שנאפשר לתחנת מחבלים לשלהב את יהלדים ה„גיבורים", ללמדם כיצד להפעיל „רוגטקות" משוכללות בשיטת „עשה זאת בעצמך". או להשמיע שמות של משתפי פעולה ערביים ובכללם שוטרים ערביים החנשים עתה לחייהם.

למחול הזה אין שום תירוצים. אפילו אם לכאורה, אין אפשרות לשבש את השידורים הללו בשל אמנה בינלאומית כלשהי (ודבר זה דורש בדיקה יסודית, שכן אין כל הגיון שהאמנה תכלול תחנה טירוריסטית) – אין להתחשב בכך, בהתחשב בעוצמת ההשפעה על האירועים הסוערים בשטחים שיש לתחנה זו.

אפילו אם נכונים הדברים, לטענה זו אין כל ממש בכל הנוגע להמון העם המחוזים 90% מהמתפרעים יתכן שכלפי המנהיגים הקיצוניים בשטחים אין נשק הגירוש אפקטיבי עוד כבעבר. אלה חולמים על מדינה פלשתינאית שתקום תוך זמן קצר. הגירוש עשוי להיות אות של כבוד וקידום בהיראריכיה של המדינה שבדרך. אפילו הקורבן של פירוד מהמשפחה לזמן קצר – משתלם.

הגירוש – נשק מרתיע להמון העם

אולם בכל הנוגע להמון העם, מורים כל המומחים שאינם כבולים בהשקפות פוליטיות, כי נשק הגירוש הוא נשק מרתיע בעשרות מונים לעומת כל עונש אחר, לרבות מכות, מעצרים, כדורי גומי וכו'.

אולם, הרי לא ניתן לגרש ילדים בני 14־10 ללבנון, בקעת הירדן, או לחוף הסעודי, בשל הבעיה המוסרית הכרוכה בכך. לפיכך אין מנוס מלהחליט גם על גירוש משפחתו של כל צעיר ערבי עד גיל 18 שיתפס בהשתתפות בהפרעות הסדר.

הערבים בשכם ובכפרים הערביים אמוניי על האוטוריטה של ראש המשפחה. שום נער לא יהין להמרות את פי אביו. ואם הלז יידע כי משפחתו תגורש – הוא יקשור את כנו למיטה וינקוט באמצעים המונים ביותר, כדי למנוע מכנו לגול עליו את חרפת הגירוש.

באיזורים המפותחים יותר – כמו רמאללה ובית לחם – בעלי תרבות נוצרית בעיקרה, בשל המצב הכלכלי המשופר והנוך מעולה יותר – השפעת האב אומנם איננה דומיננטית כמו באיזורים אחרים, אולם בכל מקרה כאשר מדובר על עצם הקיום – הן הנער והן אביו יימנעו מפעולות חבלה.

המעטים שימשיכו להתפרע, אם בכלל, יהיו החברים המוסבעים של האירגונים הקיצוניים – מיעוט מבוהל שאותו יש להשליך לבית־הסוהר דווקא. עלינו למנוע מהם את האפשרות להתהפך ליגיבורים לעומת זאת, אין כל הגיון בשליחת נערים צעירים מהמון העם לבית הסוהר, שכן שם הם לומדים כיצד להתפך למחבלים של ממש. לאלה יש פתרון אחד – גירוש!

אולם, כיום מהלך כזה איננו מעשי, שכן התהליכים המשפטיים מאפשרים למצוני הגירוש לעיתר – ובינתיים סופגת ישראל ביקורת על כל פעולה בנפרד: בהחלטה, באישור הממשלה, בערעורים למיניהם ולבסוף בעת ביצוע הגירוש.

לעומת זאת אם יתוקן החוק כאמור, ניתן יהיה לגרש מיידית כל מסגין שיוכה שהשתתף בהפרות הסדר, יהר עם בני משפחתו ללא צורך בהחלטת ממשלה.

בית הדין הצבאי לא יזדקק להוכחות מרובות. אם יתזו מכמאיות שיושאלו מנציני „שבאב", ובאמצעים רבים נוספים שאי אפשר לפרטם במסגרת זו יביאו להישגים הבאים:

א. ערעור הבטחון העצמי של ה„שבאב", בקבוצה, אשר תצטרך להפנות אנרגיה בחשש מפני הבלתי צפוי, הבלתי נודע.

ב. מידע מוקדם על חסימת צירים ומתן זמן הרתעה לבוחות הבטחון לטפל בכך, אם באמצעות יחידות ניידות או באמצעות מסוקים שיהיו קשורים בקשר ישיר למודיעין השטח.

ג. זיהוי המרפים באמצעות השוואת גליקול שנקלטו במשרדים מהכפרים הערביים, ומהרכזי טירור אחרים, ללא צורך להשתמש באמצעי־זיהוי אחרים, כגון הלשנה וכו' – אמצעים העלולים בסערת המאורעות להיות משענת קנה רצוץ.

במישור הטקטי ניתן כמובן להשתמש באמצעים נוספים, ואם האמצעים שנמנו לא יספיקו, אפשר להחליט, למשל, לבצע תפיסה בארבעת הכביסים אשר הביחה את הצלתהה במהומות הקשות שאירעו שם בסוף השבוע. שדרני „אל קודס" הצליחו בערביי בית לחם הנוצרים וגרמו לשילובם במאורעות. התחנה משדרת את נוסח הכרזות המופצים ביו"ש עוד בטרם הופצו. אם מעז בעל תנות לפתוח את תנותו, לא חולפת חצי שעה – ו„אל קודס" משמיע נגדו אימום על חייו וחיי משפחתו. במשך כל הזמן צמודים תושבי יו"ש ועזה למקלטי הרדיו מהם הם שומעים שירים לאומניים פלשתינאיים, שירי לכת, סיפורים דיסיוניים – והכל כדי לשלהב את הרוחות.

לא יתכן שנאפשר לתחנת מחבלים לשלהב את יהלדים ה„גיבורים", ללמדם כיצד להפעיל „רוגטקות" משוכללות בשיטת „עשה זאת בעצמך". או להשמיע שמות של משתפי פעולה ערביים ובכללם שוטרים ערביים החנשים עתה לחייהם.

למחול הזה אין שום תירוצים. אפילו אם לכאורה, אין אפשרות לשבש את השידורים הללו בשל אמנה בינלאומית כלשהי (ודבר זה דורש בדיקה יסודית, שכן אין כל הגיון שהאמנה תכלול תחנה טירוריסטית) – אין להתחשב בכך, בהתחשב בעוצמת ההשפעה על האירועים הסוערים בשטחים שיש לתחנה זו.

אפילו אם נכונים הדברים, לטענה זו אין כל ממש בכל הנוגע להמון העם המחוזים 90% מהמתפרעים יתכן שכלפי המנהיגים הקיצוניים בשטחים אין נשק הגירוש אפקטיבי עוד כבעבר. אלה חולמים על מדינה פלשתינאית שתקום תוך זמן קצר. הגירוש עשוי להיות אות של כבוד וקידום בהיראריכיה של המדינה שבדרך. אפילו הקורבן של פירוד מהמשפחה לזמן קצר – משתלם.

הגירוש – נשק מרתיע להמון העם

אולם בכל הנוגע להמון העם, מורים כל המומחים שאינם כבולים בהשקפות פוליטיות, כי נשק הגירוש הוא נשק מרתיע בעשרות מונים לעומת כל עונש אחר, לרבות מכות, מעצרים, כדורי גומי וכו'.

אולם, הרי לא ניתן לגרש ילדים בני 14־10 ללבנון, בקעת הירדן, או לחוף הסעודי, בשל הבעיה המוסרית הכרוכה בכך. לפיכך אין מנוס מלהחליט גם על גירוש משפחתו של כל צעיר ערבי עד גיל 18 שיתפס בהשתתפות בהפרעות הסדר.

הערבים בשכם ובכפרים הערביים אמוניי על האוטוריטה של ראש המשפחה. שום נער לא יהין להמרות את פי אביו. ואם הלז יידע כי משפחתו תגורש – הוא יקשור את כנו למיטה וינקוט באמצעים המונים ביותר, כדי למנוע מכנו לגול עליו את חרפת הגירוש.

באיזורים המפותחים יותר – כמו רמאללה ובית לחם – בעלי תרבות נוצרית בעיקרה, בשל המצב הכלכלי המשופר והנוך מעולה יותר – השפעת האב אומנם איננה דומיננטית כמו באיזורים אחרים, אולם בכל מקרה כאשר מדובר על עצם הקיום – הן הנער והן אביו יימנעו מפעולות חבלה.

המעטים שימשיכו להתפרע, אם בכלל, יהיו החברים המוסבעים של האירגונים הקיצוניים – מיעוט מבוהל שאותו יש להשליך לבית־הסוהר דווקא. עלינו למנוע מהם את האפשרות להתהפך ליגיבורים לעומת זאת, אין כל הגיון בשליחת נערים צעירים מהמון העם לבית הסוהר, שכן שם הם לומדים כיצד להתפך למחבלים של ממש. לאלה יש פתרון אחד – גירוש!

אולם, כיום מהלך כזה איננו מעשי, שכן התהליכים המשפטיים מאפשרים למצוני הגירוש לעיתר – ובינתיים סופגת ישראל ביקורת על כל פעולה בנפרד: בהחלטה, באישור הממשלה, בערעורים למיניהם ולבסוף בעת ביצוע הגירוש.

לעומת זאת, אי אפשר לפטור את ראש הממשלה מאחריות למעשה. לו היה שמיר עומד בתוקף על כך שאיש מפלגתו, השר שריר, יניש תוך שבועיים את הצעת החוק – היתה הפרשה יורדת מזמן מעל סדר היום, והיתה מאפשרת לקבריניסי המרינה לחשוב במונחים ראציונליים על מידת האפשרות להציע את ביטול החוק המאפשר פניה לבג"ץ.

יש פתרון אסטרטגי צבאי למהומות

השימוש באמצעים הפשוטים שנמנו כאן, ובאמצעים רבים נוספים שאי אפשר לפרטם במסגרת זו יביאו להישגים הבאים:

א. ערעור הבטחון העצמי של ה„שבאב", בקבוצה, אשר תצטרך להפנות אנרגיה בחשש מפני הבלתי צפוי, הבלתי נודע.

ב. מידע מוקדם על חסימת צירים ומתן זמן הרתעה לבוחות הבטחון לטפל בכך, אם באמצעות יחידות ניידות או באמצעות מסוקים שיהיו קשורים בקשר ישיר למודיעין השטח.

ג. זיהוי המרפים באמצעות השוואת גליקול שנקלטו במשרדים מהכפרים הערביים, ומהרכזי טירור אחרים, ללא צורך להשתמש באמצעי־זיהוי אחרים, כגון הלשנה וכו' – אמצעים העלולים בסערת המאורעות להיות משענת קנה רצוץ.

במישור הטקטי ניתן כמובן להשתמש באמצעים נוספים, ואם האמצעים שנמנו לא יספיקו, אפשר להחליט, למשל, לבצע תפיסה בארבעת הכביסים אשר הביחה את הצלתהה במהומות הקשות שאירעו שם בסוף השבוע. שדרני „אל קודס" הצליחו בערביי בית לחם הנוצרים וגרמו לשילובם במאורעות. התחנה משדרת את נוסח הכרזות המופצים ביו"ש עוד בטרם הופצו. אם מעז בעל תנות לפתוח את תנותו, לא חולפת חצי שעה – ו„אל קודס" משמיע נגדו אימום על חייו וחיי משפחתו. במשך כל הזמן צמודים תושבי יו"ש ועזה למקלטי הרדיו מהם הם שומעים שירים לאומניים פלשתינאיים, שירי לכת, סיפורים דיסיוניים – והכל כדי לשלהב את הרוחות.

לא יתכן שנאפשר לתחנת מחבלים לשלהב את יהלדים ה„גיבורים", ללמדם כיצד להפעיל „רוגטקות" משוכללות בשיטת „עשה זאת בעצמך". או להשמיע שמות של משתפי פעולה ערביים ובכללם שוטרים ערביים החנשים עתה לחייהם.

למחול הזה אין שום תירוצים. אפילו אם לכאורה, אין אפשרות לשבש את השידורים הללו בשל אמנה בינלאומית כלשהי (ודבר זה דורש בדיקה יסודית, שכן אין כל הגיון שהאמנה תכלול תחנה טירוריסטית) – אין להתחשב בכך, בהתחשב בעוצמת ההשפעה על האירועים הסוערים בשטחים שיש לתחנה זו.

אפילו אם נכונים הדברים, לטענה זו אין כל ממש בכל הנוגע להמון העם המחוזים 90% מהמתפרעים יתכן שכלפי המנהיגים הקיצוניים בשטחים אין נשק הגירוש אפקטיבי עוד כבעבר. אלה חולמים על מדינה פלשתינאית שתקום תוך זמן קצר. הגירוש עשוי להיות אות של כבוד וקידום בהיראריכיה של המדינה שבדרך. אפילו הקורבן של פירוד מהמשפחה לזמן קצר – משתלם.

הגירוש – נשק מרתיע להמון העם

אולם בכל הנוגע להמון העם, מורים כל המומחים שאינם כבולים בהשקפות פוליטיות, כי נשק הגירוש הוא נשק מרתיע בעשרות מונים לעומת כל עונש אחר, לרבות מכות, מעצרים, כדורי גומי וכו'.

אולם, הרי לא ניתן לגרש ילדים בני 14־10 ללבנון, בקעת הירדן, או לחוף הסעודי, בשל הבעיה המוסרית הכרוכה בכך. לפיכך אין מנוס מלהחליט גם על גירוש משפחתו של כל צעיר ערבי עד גיל 18 שיתפס בהשתתפות בהפרעות הסדר.

הערבים בשכם ובכפרים הערביים אמוניי על האוטוריטה של ראש המשפחה. שום נער לא יהין להמרות את פי אביו. ואם הלז יידע כי משפחתו תגורש – הוא יקשור את כנו למיטה וינקוט באמצעים המונים ביותר, כדי למנוע מכנו לגול עליו את חרפת הגירוש.

באיזורים המפותחים יותר – כמו רמאללה ובית לחם – בעלי תרבות נוצרית בעיקרה, בשל המצב הכלכלי המשופר והנוך מעולה יותר – השפעת האב אומנם איננה דומיננטית כמו באיזורים אחרים, אולם בכל מקרה כאשר מדובר על עצם הקיום – הן הנער והן אביו יימנעו מפעולות חבלה.

המעטים שימשיכו להתפרע, אם בכלל, יהיו החברים המוסבעים של האירגונים הקיצוניים – מיעוט מבוהל שאותו יש להשליך לבית־הסוהר דווקא. עלינו למנוע מהם את האפשרות להתהפך ליגיבורים לעומת זאת, אין כל הגיון בשליחת נערים צעירים מהמון העם לבית הסוהר, שכן שם הם לומדים כיצד להתפך למחבלים של ממש. לאלה יש פתרון אחד – גירוש!

אולם, כיום מהלך כזה איננו מעשי, שכן התהליכים המשפטיים מאפשרים למצוני הגירוש לעיתר – ובינתיים סופגת ישראל ביקורת על כל פעולה בנפרד: בהחלטה, באישור הממשלה, בערעורים למיניהם ולבסוף בעת ביצוע הגירוש.

לעומת זאת, אי אפשר לפטור את ראש הממשלה מאחריות למעשה. לו היה שמיר עומד בתוקף על כך שאיש מפלגתו, השר שריר, יניש תוך שבועיים את הצעת החוק – היתה הפרשה יורדת מזמן מעל סדר היום, והיתה מאפשרת לקבריניסי המרינה לחשוב במונחים ראציונליים על מידת האפשרות להציע את ביטול החוק המאפשר פניה לבג"ץ.

הרגע האחרון לאופנסיבה בחזית רחבה נגד אש"ף

אולם בכך לא די. אין זה מספיק מבחינה אסטרטגית להשתמש בנשק הגירוש. הבעיה היא שהערבים כיום אינם מאמינים שלממשלה יהיה אומץ לצאת לאופנסיבה נגד אש"ף.

עיקר כוחו של נשק הגירוש הוא בהרתעה: החשש מפני גירוש בעתיד. אולם, עדיין, אפילו אם יתחילו להשתמש בנשק זה באופן שיטתי ורציני, אפילו אז לא יושג האפקט המרתיע המלא, אלא לאחר תקופה ארוכה יחסית.

לפיכך יש צורך לפתוח באופנסיבה רבתי בחזית רחבה של מאבק מטעם ממשלת ישראל נגד כל מה שמייצג את אש"ף. רק כך יתחילו הערבים בשטחים להאמין כי להברותיה של ממשלת ישראל יש כיסוי בשטח.

האופנסיבה הזאת צריכה לכלול את ההחלטות הבאות:

- להוציא מחוץ לחוק את כל הארגונים האש"פיים ופירוקם, לרבות ארגונים הנראים תמימים למראה כמו: ארגוני סטודנטים, התארגנות בפאקולטות, עיתונים, סוכנויות ידיעות פלשתינאיות, מגאזינים, מחוזות, קבוצות תאטרליות, אגודות מקצועיות, איגודים שונים, מועדונים, ארגונים חקלאיים, אגודות נשים, אגודות צדקה וכו'.
- מניעת הזרמת כספי אש"ף לשטחים באמצעות ארגונים אלה, או בדרכים עוקפות, כצורה מוחלטת. (גוכל להסיר את הרסן הזה בצורה מבוקרת, רק לאחר שיימצא הסדר מוסכם בשטחים).
- חשיפת הקשר בין מרכזי אש"ף בנצרת עם מרכזי אש"ף בשכם ובירושלים, פירוקם והעמדתם לדין. (כיום התיאום המרכזי בהתקיממות, נעשה באמצעות נצרת ואיש אינו פוצה פה ומצפצף).
- מעצר או הגליית מסיתים במסגדים או ברחוב, הקוראים כיום ללא מורא „אטבח אל יהוד", או קריאות מלחמה דומות.
- פתיחת חנויות בכוח והפרת השביתה. החשיבות בכך איננה נעוצה בעצם השביתה. מצידנו הם יכולים לשבות ולהפסיד כסף ככל העולה על רוחם. הצורך בשבירת השביתה נובע מכך שיש צורך לשבור את „המאפיה", הבלתי מזוהה בינתי"ם, המטילה טרור ופחד בקרב בעלי החנויות. ככל שמתמשכת שביתת המסחר כן מתחזק כוחה של המאפיה המקומית.

הסוחרים היו רוצים מזמן לפתוח את חנויותיהם אולם הללו פוחדים וכצדק: בכל פעם שמישהו מהם הפר את השביתה, שרפו גורמים אלמוניים את חנותו או מכוניתו, לאחר שחיילי צה"ל הסתלקו מהמקום. הדרך לפתור את הבעיה היא אחת מן השתיים: או להסתפק בפתיחה בכוח של דלתות החנויות במרכז מסחרי אחר בכל יישוב ומקור מועצת קבועה למשך זמן מה על מרכז מסחרי זה – או לעקור את כל דלתות החנויות בי"ש ולאלץ בכך, כאילו, את המוחרים לשהות בחנותם גם בלילות ולאיימצאו כל כך הרבה מסגרים שיוכלו לבנות מחדש את דלתות החנויות בפרק זמן סביר.

אין זה הכרחי לבצע את הפעולה בבת אחת בכל יו"ש, אפשר לעשות זאת בחלקים. החלטה על כך צריכה להינתן במערכת הבטחון תוך שיקול האם בזמן הביצוע בחלקים מסויימים לא יתרבו המהומות באותם חלקים שטרם הגיעו תורם להפגיש. אולם, הרי לא ניתן לגרש ילדים בני 14־10 ללבנון, בקעת הירדן, או לחוף הסעודי, בשל הבעיה המוסרית הכרוכה בכך. לפיכך אין מנוס מלהחליט גם על גירוש משפחתו של כל צעיר ערבי עד גיל 18 שיתפס בהשתתפות בהפרעות הסדר.

הערבים בשכם ובכפרים הערביים אמוניי על האוטוריטה של ראש המשפחה. שום נער לא יהין להמרות את פי אביו. ואם הלז יידע כי משפחתו תגורש – הוא יקשור את כנו למיטה וינקוט באמצעים המונים ביותר, כדי למנוע מכנו לגול עליו את חרפת הגירוש.

באיזורים המפותחים יותר – כמו רמאללה ובית לחם – בעלי תרבות נוצרית בעיקרה, בשל המצב הכלכלי המשופר והנוך מעולה יותר – השפעת האב אומנם איננה דומיננטית כמו באיזורים אחרים, אולם בכל מקרה כאשר מדובר על עצם הקיום – הן הנער והן אביו יימנעו מפעולות חבלה.

המעטים שימשיכו להתפרע, אם בכלל, יהיו החברים המוסבעים של האירגונים הקיצוניים – מיעוט מבוהל שאותו יש להשליך לבית־הסוהר דווקא. עלינו למנוע מהם את האפשרות להתהפך ליגיבורים לעומת זאת, אין כל הגיון בשליחת נערים צעירים מהמון העם לבית הסוהר, שכן שם הם לומדים כיצד להתפך למחבלים של ממש. לאלה יש פתרון אחד – גירוש!

אולם, כיום מהלך כזה איננו מעשי, שכן התהליכים המשפטיים מאפשרים למצוני הגירוש לעיתר – ובינתיים סופגת ישראל ביקורת על כל פעולה בנפרד: בהחלטה, באישור הממשלה, בערעורים למיניהם ולבסוף בעת ביצוע הגירוש.

לעומת זאת, אי אפשר לפטור את ראש הממשלה מאחריות למעשה. לו היה שמיר עומד בתוקף על כך שאיש מפלגתו, השר שריר, יניש תוך שבועיים את הצעת החוק – היתה הפרשה יורדת מזמן מעל סדר היום, והיתה מאפשרת לקבריניסי המרינה לחשוב במונחים ראציונליים על מידת האפשרות להציע את ביטול החוק המאפשר פניה לבג"ץ.

השר שריר – גורם חשוב במחדל

הסגנוריה היחידה שאני יכול ללמד על מחדלי שלישיית הצמרת בעניין זה, הוא תוסר אימונם שאפשר להגיע להחלטה כזאת של הסרת שוט הבג"ץ מעל המגורשים.

הסיבה לכך, מסתבר, מדהימה.

לפני שנה פנה שר הבטחון, יצחק רבין, לשר המשפטים אברהם שריר, בבקשה להכין חוק שיציא את הג'יהאד האיסלמי ואירגוני טירור אחרים מחוץ לחוק. התברר כי המשפטנים במשרד המשפטים המזוהים, מרצון או באונס, כ„כוחות הקידמה" – הערימו מכשולים רבים ועד היום לא נוסחה הצעת החוק, שבוודאי יש לה קונצנזוס מכריע בעם. השר שריר, אשר התגלה במערומיו כמי שאינו יכול לשלוט אפילו על אנשי משרדו, קיבל השבוע פרס. הממשלה אישרה לו נסיעה נוספת בחבי העולם. בינתיים, באין חוק ואין דיין, חזינו בראש מועצת סידה הישראלי אומר לעמיתו מטוללים מול מצלמות הטלויזיה: „אנחנו איתכם במלחמה לחירות ועצמאות". וראש מועצת טול־כרם עונה לו: „נחיה אפילו כמו נחשים בחול ואנו נכיש כמו נחשים". האם אין זה מרד פשוט? איזו מדינה בעולם היתה מובלת זאת – ועוד תוך ניצול מצאני הומניטרי של חלוקת פיתות לעיר הנצורה ממועצת סידה לתושבי טול־כרם.

מדהים: הבית בוער, המשפטנים צוחקים מהממשלה ושר המשפטים יוצא לחו"ל... לפיכך, לא בבר, לא העלו שמיר ודיין כלל על דעתם שיש סיכוי לבטל את הצורך בבג"ץ למצווי הגירוש. אם על הצעת חוק שיש לו קונצנזוס לאומי מעירנים קשיים בירוקרטיים – על חוק שיהיה שנוי במחלוקת על מידת הבציה האסטטית שלו, על אחת כמה וכמה...

לעומת זאת, אי אפשר לפטור את ראש הממשלה מאחריות למעשה. לו היה שמיר עומד בתוקף על כך שאיש מפלגתו, השר שריר, יניש תוך שבועיים את הצעת החוק – היתה הפרשה יורדת מזמן מעל סדר היום, והיתה מאפשרת לקבריניסי המרינה לחשוב במונחים ראציונליים על מידת האפשרות להציע את ביטול החוק המאפשר פניה לבג"ץ.

הרגע האחרון לאופנסיבה בחזית רחבה נגד אש"ף

אולם בכך לא די. אין זה מספיק מבחינה אסטרטגית להשתמש בנשק הגירוש. הבעיה היא שהערבים כיום אינם מאמינים שלממשלה יהיה אומץ לצאת לאופנסיבה נגד אש"ף.

עיקר כוחו של נשק הגירוש הוא בהרתעה: החשש מפני גירוש בעתיד. אולם, עדיין, אפילו אם יתחילו להשתמש בנשק זה באופן שיטתי ורציני, אפילו אז לא יושג האפקט המרתיע המלא, אלא לאחר תקופה ארוכה יחסית.

לפיכך יש צורך לפתוח באופנסיבה רבתי בחזית רחבה של מאבק מטעם ממשלת ישראל נגד כל מה שמייצג את אש"ף. רק כך יתחילו הערבים בשטחים להאמין כי להברותיה של ממשלת ישראל יש כיסוי בשטח.

האופנסיבה הזאת צריכה לכלול את ההחלטות הבאות:

- להוציא מחוץ לחוק את כל הארגונים האש"פיים ופירוקם, לרבות ארגונים הנראים תמימים למראה כמו: ארגוני סטודנטים, התארגנות בפאקולטות, עיתונים, סוכנויות ידיעות פלשתינאיות, מגאזינים, מחוזות, קבוצות תאטרליות, אגודות מקצועיות, איגודים שונים, מועדונים, ארגונים חקלאיים, אגודות נשים, אגודות צדקה וכו'.
- מניעת הזרמת כספי אש"ף לשטחים באמצעות ארגונים אלה, או בדרכים עוקפות, כצורה מוחלטת. (גוכל להסיר את הרסן הזה בצורה מבוקרת, רק לאחר שיימצא הסדר מוסכם בשטחים).
- חשיפת הקשר בין מרכזי אש"ף בנצרת עם מרכזי אש"ף בשכם ובירושלים, פירוקם והעמדתם לדין. (כיום התיאום המרכזי בהתקיממות, נעשה באמצעות נצרת ואיש אינו פוצה פה ומצפצף).
- ישראל תסתפק ריגן בקביעה, כי ישראל לא תבודד מהאוטונומיה.

חוסיין תובע את כל השטחים ודורש שארה"ב תסכים שהדבר יהווה תקדים גם לרמת הגולן.

המלך חוסיין דורש „קינג סייז" – הוא אינו מסתפק ב„תוכנית ריגן", שכן זוהי כבר בכיסו. עכשיו מרפי יצטרך להבהיר את מעמד ירדן במזרח ירושלים: כמה זמן יקוצר שלב הבניים עד להסדר הסופי ואיפה לדעת ארה"ב יעבור הגבול הסופי בהסדר הקבע. האם יכלול את לטרון, אם לאו...

אולם אין זה הכל. חוסיין גם דורש שבהסכם יכתב שההסדר ביו"ש יהווה תקדים לרמת הגולן, לאחר הסכמה אמריקנית מראש (ואולי בכתב) לוויתור על כמעט כל רמת הגולן, על פחות מכך חוסיין אינו יכול להתפשר, שכן עניין זה סוכם כמפורש, בין חוסיין ואסאד ב„עידית רבת עמון".

מכאן שכלל לא ברור על מה רגים בישראל, עם מרפי. האם שוב תבנס ישראל לסחרחורת של דיונים בפרטים שוליים ומייגעים, בעוד שתמונת המצב ברורה – ויתור על כל יו"ש, עזה והגולן תמורת מסמך מפוקפק.

בוודאי נשמע בזמן הקרוב הצהרות קשוחות בנוסח „ישראל לא תסכים ליותר ממה שהוסכם בקמפ דיוויד" וכו'. אולם ברור לחלוטין כי אין ביניהם למהות הדיונים עם הממשל האמריקני ולא כלום. הרי אי אפשר לערוך דיונים רציניים על „עסקי אויר". האם יעלה על הדעת שמרפי יתכחש ל„תוכנית ריגן" – בשעה שחוסיין דורש הרבה יותר?

בשעתו, כאשר סאדאת בא לכנסת, שרתה בישראל אופוריה לאומית. בנין הצליח לסחוף עימו את הרוב – להסכמה לתוכנית השלום של קמפ דיוויד.

דרוש הקמת „שב"כון" וימ"ש (יחידת מלחמת שטחים)

הביצוע צריך להיות לא באמצעות צה"ל כי אם על ידי יחידה מיוחדת שתוקם לשם כך במשמר הגבול. ביחידה זו צריכים למפקדי הכיתות וסגניהם לשלוט בערבית. המדובר ביחידת מתנדבים המוכנים למלא את המשימה ויש אפילו לפתור אותם בשלב זה משירות מילואים. צה"ל יכול רק לספק את העזרה הצבאי בלבד לאירועים חריגים, לאחר שבתוך זמן קצר הוא יוכל לשוב למסגרת אימוניו.

מתוך מה שנשאר מהשב"כ ובניוס מתנדבים נוספים מבחוץ, יש להקים „שב"כון" – יחידת שב"כ שתהווה את העיניים והאוזניים של הימ"ש (יחידת מלחמת שטחים) של משמר הגבול. יחידה זו תנסה לפצח בין השאר את ההתארגנות של הקודקוד במרכזי השטחים: תברר היכן מודפסים 100 אלף עותקי כרוזים מדי פעם; תפסוק מחלקי כרוזים ולהגיע לשולחיהם וכו'.

בנוסף, על הממשלה להנחות את „המוסד" לרדוף ולספל במנהיגי אש"ף ובאירגוניהם בכל רחבי העולם – זאת בנוסף לפעילות מדינית והסברתית נמרצת, כדי לחשוף את פרצופו האמיתי של אש"ף.

אין מנוס. הביצוע צריך להיות חריף והחלטי הן כדי להוכיח שהצעקנים בכנסת שמאל הם משענת קנה רצוץ לעתיד אש"ף, והן כדי לחפות על שגיאות העבר לפיו אישרו את התארגנות אש"ף. מתברר, כי עד עתה נעשו בענין זה כל השגיאות האפשריות. המדיניות הממשלתית אישפרה לאש"ף להתארגן במסגרת אירגונירברים שקיבלו תמיכה כספית ישירה ממרכזי אש"ף. כב

נוער רץ - סניף ערד

כ"ג בשבט תשמ"ח
11 בפברואר 1988

משרד ראש הממשלה
ירושלים
16-02-1988
מס' התיק

לכבוד
מר יצחק שמיר
כבוד ראש הממשלה
בניני הכנסת
ירושלים

כבוד ראש הממשלה מר יצחק שמיר,

הנדון: מדיניות הכיבוש בשטחים.

אנו בני נוער החתומים מטה מביעים בזאת את מחאתנו על מדיניות הכיבוש בשטחים וכל הכרוך בה.

כחיילי צה"ל בעתיד אנו מתנגדים למדיניות זו שאינה מוסרית, מעמידה את חיילנו במצבים קשים ולא אנושיים ובנוסף לזאת מציבה את מדינת ישראל באור שלילי בעיני העולם כולו.

אין אנו מסרבים לשרת בשטחים אך אנו מתנגדים למצב הקיים שמכריח נוכחות צה"ל בשטחים הכבושים.

אנו מבקשים ממך שיינקטו במהירות האפשרית צעדים לשיחות שלום.

בכבוד רב

בני נוער מערד

עכ/הס

שם	כיתה	הערה
שירה רן	ג1	
נועה שיינפלד	ו'2	
כליה מכנר	ו'3	
נבוסקה מיכל	ד'	
איגלוי מיכל	ו'1	
ליז רוזן	ו'2 (עדת ישורון)	
נלי אדרי	ז'3 (ג'ב)	
סמדר ארזן	ז'1 (ג'ב)	
גיורי פנחס	ו'1 ב'	
אלמו נדב	ד'	
רונית פרחי	ג'-2	
שרון שאקי	ג'-1	
אלקת פרבמן	ג'	

שם	כיתה	מגיב
שחר לביא	יא-4	
עדי כהן	יא-9	
עלמה כהן	ג - 7	
גיל רמן סמלוג	יא-4	
אלרום קפלן	ו - 9	
יעקיר יגאל	ו - 9	
אלמוג גלנט	יא-4	
מלאכי רובין סיון	יא-4	
אלה ישורון	יא-4	
נועה רובקה	יא-4	
איתי רובינשטיין	ו' 4	
אריאל נ'	ג'4	
ג'ק ברנבאום	ו' 4	
שני אסיאג	גד' 5	
יובל שפיגלר	יא 9	
טיגה שלום	יא-9	
שי הקר	יא-5	
עדן רוט	יא-5	
אלכסנדר	ו'/ - 3	
אורי נוי	ו' 3	
נדב סמואל	ו' 3	
קשתי הדר	יא 3	
קורן ברס	יא 3	
אלעד יעקובי	יא' 3	

שם	כיתה	הערות
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

שם	כיתה	חתימה
אמיר אזולאי	ז' 1	
מיה אלמוג	ז' 2	
אלי ביטון	ז' 3	
מירב פרישמן	ז' 4	
עופר סעדון	ז' 5	
אורי ברוך מלכה	ז' 6	
מיכל מיכאלי	ז' 7	
יובל אדר	ז' 8	
שחר אטיאס	ז' 9	
~~[illegible]~~	~~ז' 10~~	
~~[illegible]~~	~~ז' 11~~	
יהונתן שפר	ז' 10	
נועם ~~[illegible]~~	ז' 9	
עמית בכר הורוביץ	ז' 8	
עמית לבנון	ז' 7	
עומר ויזן	ז' 6	
הילה אדרי	ז' 5	
יובל הלוי	ז' 4	
שקד בן חיים אלוני	ז' 3	
מיכל פרץ	ז' 2	
אביגיל ~~[illegible]~~	ז' 1	

יום	כיתה	תלונה
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

official text

ISRAEL AND THE OCCUPIED TERRITORIES*

Israel is a parliamentary democracy which guarantees by law and respects in practice the civil, political, and religious rights of its citizens. It has free elections, a multiparty political system, an independent judiciary, and an elected legislature (the Knesset) which may limit the Government by legislation and can bring it down by a vote of no confidence. There is no constitution; a series of basic laws defines the responsibilities of government institutions. Emergency regulations, associated with the state of emergency in force since the founding of the State in 1948, are still in effect.

Israel and its Arab neighbors, except for Egypt, continue to be in a formal state of war. Pursuant to the 1979 Egypt-Israel Treaty, Israel returned the remainder of the Sinai Peninsula to Egypt in 1981. Israel continues to occupy other territories (the Golan Heights, Gaza Strip, the West Bank, and the eastern sector of Jerusalem) captured in the 1967 war. In mid-1985, Israel withdrew the bulk of its troops from southern Lebanon, where they had been since the 1982 war, but it still maintains a residual presence and continues to support a local militia, the "Army of South Lebanon."

Many Israelis doubt that other Arab states are prepared to accept Israel's right to exist on the basis of U.N. Security Council Resolutions 242 and 338. Terrorist incidents within Israel and the absence of peace treaties between Israel and most of its Arab neighbors make security a dominant concern for Israel.

Approximately 16 percent of the population of Israel are Arabs who do not share the Zionist principles upon which the State was founded. Some Jewish groups in Israel also reject Zionism.

*Because of the sharply differing sociopolitical environments in Israel and in the Arab territories which Israel has occupied since the 1967 war, the respective human rights situations are treated in separate but parallel fashion. The report on the occupied territories follows the report for Israel.

USIS
United States Information Service
Tel Aviv, 71 Hayarkon Street, 63903 Tel. 654338 ext. 204
Jerusalem, 19 Keren Hayesod Street, 94188 Tel. 222376

Israeli society is characterized by its openness and by its wide-ranging and lively public debate of virtually all issues of popular concern. Police and internal security functions are under the control of cabinet ministers who must answer to the Knesset concerning the actions of personnel for whom they are responsible and whose performance is subject to the scrutiny of a vigorous free press.

Israel enjoys a relatively high standard of living. It has a predominantly market economy with substantial governmental participation and subsidized prices for basic commodities. Economic policy has a strong orientation toward social welfare. In recent years, Israel experienced increasing balance of payments deficits, rising foreign debt, triple-digit inflation, and declining foreign exchange reserves. A new economic program, initiated in 1985, has significantly reduced the level of inflation and improved Israel's international financial position.

As in the past, the most significant human rights problems for Israel in 1987 derived from the strained relations between the Israeli authorities and some Israelis on the one hand and the Arab inhabitants of the occupied territories on the other hand. These problems were again exacerbated in 1987 by attacks against Israelis in those areas and by acts of provocation or violence by Jewish settlers. The number of attacks on Israelis and acts of violence by settlers increased somewhat in 1987.

RESPECT FOR HUMAN RIGHTS

Section 1 Respect for the Integrity of the Person, Including Freedom from:

a. Political Killing

There is no indication that political killing is sanctioned by Israeli authorities.

b. Disappearance

There were no reports of disappearances.

c. Torture and Other Cruel, Inhuman, or Degrading Treatment or Punishment

Such practices are prohibited by law and by regulation. Evidence or confessions obtained under duress are inadmissible in court, and the administrative codes of conduct of the prison and police authorities contain stringent sanctions against the use of force or brutality. Police officers accused of brutality or violence against prisoners or suspects may be prosecuted either in administrative courts for violation of the code of conduct or in regular criminal courts for criminal assault.

In October 1987, a special judicial commission, headed by former Supreme Court President Moshe Landau, issued a report which found that since 1971 the General Security Service (the Israeli internal security agency or Shin Bet) had routinely used physical and psychological mistreatment to obtain confessions, which were often the only evidence against persons accused of security offenses. The commission recommended that no criminal action be taken against Shin Bet personnel who had employed illegal interrogation methods before the report was issued. The commission recommended that limited and clearly delineated "physical and psychological pressure" may be exerted in the interrogation of terrorism suspects. These allowable pressures as well as illegal practices were defined in a secret annex submitted to the Prime Minister.

d. Arbitrary Arrest, Detention, Exile, or Forced Labor

Israeli law provides guarantees against arbitrary arrest or imprisonment. Writs of habeas corpus and other procedural and substantive safeguards are available. Defendants are considered innocent until proven guilty.

Administrative detention is allowed under emergency regulations and may be employed in security-related cases when it is determined to the satisfaction of a judge that formally charging a person would compromise sensitive sources of evidence. Any person under administrative detention is entitled to representation by counsel and must be brought before the president of the appropriate district court within 48 hours of being taken into custody. Upon application of the Defense Minister to a district court, the right to representation by counsel may be delayed from 48 hours to 7 days in most instances and up to 15 days in terrorist-related cases. Each case of administrative detention must be submitted to judicial review at least every 3 months thereafter for the entire period of detention. The decision of the president of the district court can be appealed to the Supreme Court. No cases of administrative detention were reported in Israel in 1987.

Israel does not accord prisoner-of-war status under the Third Geneva Convention to prisoners captured in Lebanon following the 1982 Israeli invasion of Lebanon who were not members of the armed forces of another country.

Again in 1987, Israeli military forces brought an unknown number of prisoners captured in southern Lebanon across the border to prisons in Israeli territory in violation of the Fourth Geneva Convention.

There is no forced labor.

e. Denial of Fair Public Trial

The right to a hearing by an impartial tribunal with representation by counsel is guaranteed by law. The judiciary is independent and effectively insulated from political interference. With the exception of security cases, which may be tried by military courts, all trials are open. In security cases, Israeli law provides that part or all of a trial may be closed, with the burden of justifying nonpublic proceedings falling on the prosecution. Counsel is present during closed proceedings. In some cases, security grounds are cited to deny access to evidence by defendants or their lawyers. In security cases, the law also allows for restrictions on the choice of defense counsel, but there were no known cases in 1987 in which this provision was invoked.

In October the special judicial commission headed by former Supreme Court President Moshe Landau issued its report on the methods and practices of Shin Bet. The commission had been set up after the Supreme Court ordered the release of an Israeli Circassian army officer, Izat Nafsu, who had been imprisoned for 7 years after being convicted of security offenses on the basis of an extracted confession and false evidence provided by the Shin Bet.

The Landau Commission report stated that by 1974 it had become "well-rooted practice and the accepted norm" for Shin Bet interrogators to lie to the courts about their interrogation methods and that by the early 1980's Shin Bet interrogators "had been given written instructions" on how to lie to the courts when accused persons tried to retract their forced confessions. As a result of Shin Bet assurances, which the Landau Commission found to be systematic perjury over the last 17 years, the courts had refused to accept these retractions.

The Landau Commission recommended that external supervision and control of the Shin Bet by the Prime Minister, the Parliament, the Cabinet, and the State Comptroller should be expanded and strengthened. It further recommended that the Attorney General and military judicial authorities take steps to permit retrials in response to all legitimate requests submitted as a result of the report, and that guidelines should be developed to allow prisoners sentenced in military courts in the occupied territories (where there currently is no appeal mechanism) the right to retrial.

On the ground that they were not aware of the regular and systematic Shin Bet practice of perjury, the report recommended that political, judicial, and military authorities should not be held responsible. It also recommended that no criminal action should be taken against Shin Bet personnel who committed perjury before the report was issued.

f. Arbitrary Interference with Privacy, Family, Home, or Correspondence

Privacy of the individual and the sanctity of homelife and correspondence are protected by law. However, Israeli Arab political activists complain that their incoming and outgoing mail is delayed or confiscated. There are effective legal safeguards against arbitrary invasion of the home.

Section 2 Respect for Civil Liberties, Including:

a. Freedom of Speech and Press

Freedom of speech and press, basic rights in Israel, are limited by security-based censorship provisions. These rights are protected by law and the judiciary and are broadly exercised. An independent and vigorous press expresses a wide variety of political opinion.

The media are censored under emergency regulations, which allow prohibition of material that, in the opinion of the censor, will harm the defense of Israel, the public safety, or public order. Censorship decisions may be appealed through the judiciary. In practice, censorship of the media is usually limited to national security matters. Journalists generally know which security-related areas are off-limits to publication and practice self-censorship. Licenses to publish newspapers are required and normally are routinely issued. All newspapers are privately owned and managed.

In 1987 a weekly Arabic magazine was denied permission to publish due to alleged connections with an external Palestinian organization which advocates violence against Israel. There was no allegation that the magazine itself advocated violence.

Israeli radio and television are run by the independent Israel Broadcast Authority (IBA). The Government helps to fund the IBA and appoints its governing board, but has little control over programming. The independence of the IBA is protected by law, subject to the censorship provisions. Radio and television programs are in Arabic as well as in Hebrew.

Movies and theater are subject to censorship if deemed pornographic or otherwise offensive to religious or social mores or likely to create a disturbance of public order. Censorship board actions, rarely imposed, can be appealed in the courts. Possession and distribution of literature considered hostile to the State or issued by illegal Palestinian organizations are punishable offenses.

Israeli law forbids public manifestations of support for organizations defined by the State as terrorist in nature. Proscribed acts include flying the Palestinian flag or displaying its colors, displaying Palestinian nationalist slogans, and publicly expressing support for the Palestine Liberation Organization (PLO).

Israeli law also prohibits the intentional fomenting of racism.

b. Freedom of Peaceful Assembly and Association

Freedom of assembly and the right to demonstrate are protected by law and court rulings. Permits are required and routinely granted for political rallies and outdoor meetings beyond an established size. Any contact by Israelis with the PLO, its subdivisions, non-PLO organizations classified by the Government as terrorist groups, or with individual members of these groups is punishable under Israeli law. In 1987 several cases were initiated against Israelis who met with PLO members, but no one has actually been prosecuted.

Israel has a free, democratic labor movement, which plays an important role in social, economic, and political life. Israel's most powerful labor organization, the General Federation of Labor (Histadrut), and its affiliates operate the largest national health insurance program and seven retirement pension systems, as well as a number of large industrial enterprises. About 85 percent of all Israeli workers are Histadrut members. The membership includes 60 percent of the adult Israeli Arab population. Israeli workers, including those in the public sector, make frequent use of the right to strike. Histadrut has traditionally been active in the international field; it runs a large labor assistance program and is active in various international labor organizations. Israel's labor laws are modern and comprehensive; they reflect social democratic values and the conditions of employment negotiated by Histadrut over many years. The collective agreements law of 1957 governs trade union representation and collective bargaining.

c. Freedom of Religion

Israel was founded as a Jewish state in which all citizens are assured freedom of religion by law. Muslims, Christians, Druze, and other minority religious groups make up about 17 percent of the population. The prevailing interpretation of the Jewish nature of the State has been secular rather than religious. The Law of Return of 1950, which abolished all British Mandate restrictions on Jewish immigration, and the Citizenship Law of 1952, which granted every Jew the right to citizenship upon arrival in Israel, confers an advantage on Jews in matters of immigration, residence, and citizenship.

All religious groups may maintain contacts with their coreligionists outside Israel. Foreign clergy are permitted to live in Israel to minister to their coreligionists. Several thousand Israeli Muslims make the pilgrimage to Mecca each year. There is no operating Islamic seminary in Israel. Muslims may obtain such training in institutions in East Jerusalem, the West Bank, Gaza, or Egypt. The International Center of the Baha'i Religion is located in Haifa, and a Mormon study center is located in Jerusalem.

Under Israeli law, each religious community is governed in matters of personal status by its own religious law and not by civil law. A system of religious courts, which coexists with the civil judiciary, does not fully protect the rights of individuals who do not follow the dominant tradition within their religious community. Difficulties do not normally arise in religious worship, but do occur in areas such as marriage, legitimacy, inheritance, or conversion. Women's rights, in particular, are limited in some religious communities. Some Jewish and Christian congregations have complained that local and regional authorities have used zoning regulations to prevent establishment or expansion of their congregations.

An antiproselytizing law enacted in 1977 prohibits the offering and receipt of material benefits as inducements to religious conversion. In 1979 the Justice Minister stated that the law is not intended to restrict the religious freedom of any community or to impede any community from the pursuit of normal educational or philanthropic activities. Since its enactment the law has not been employed, but it nevertheless continues to cause uneasiness among some Christian groups. Persons considered missionaries and purporting to belong to missionary groups have been subjected to physical attacks by individuals and in some cases harassment by extremist Jewish religious groups. The police have been active in protecting missionary groups.

The Ministry of Religious Affairs cooperates with and gives financial support to various interfaith groups which seek to promote understanding among different religious groups.

d. Freedom of Movement Within the Country, Foreign Travel, Emigration, and Repatriation

Under Israeli law, Israeli citizens enjoy freedom of movement within the country and are free to travel abroad or to emigrate, subject to government review to determine whether military service obligations have been satisfied. Emergency regulations, however, provide that Israeli citizens may be confined by administrative order to their neighborhoods or villages, barred from traveling to the occupied territories, or prevented from traveling abroad. Restrictions of this nature have been applied most often to Israeli Arabs. Bans on the travel of an Anglican pastor, Canon Riah Abu al-Assal, and of an attorney, both of whom are officials of the Progressive List for Peace, a small, mostly Arab political party, were extended by administrative orders of the Prime Minister in his capacity as Acting Minister of Interior. A number of Arab journalists are also under restrictions not to leave their towns or are affected by other travel restrictions. In all cases, the Israeli authorities maintain that the restrictions are based on security grounds. Travel restrictions are subject to court appeal, but restricted persons are routinely denied access to evidence against them, and thus have been unable to mount successful appeals.

Since 1948 Israel has taken in over a million Jewish refugees, principally from the Middle East, North Africa, and the Soviet Union, and has worked toward integrating them into its society and economy; the flow of immigrants from abroad continued in 1987. United Nations General Assembly Resolution 194 of December 11, 1948, calls upon Israel to permit Arab refugees who left their homes in the 1947-48 fighting to return if they are willing to live in peace, or to be compensated for their losses if they choose not to return. Israel has refused to recognize the validity of this resolution, pointing to the uncompensated losses of its own citizens who fled Arab states at the same time. Israel has allowed the return of some Arab refugees under the principle of family reunification, but the great majority of requests have not been approved. Israel has, on occasion, indicated willingness to accept some refugees in the context of a final peace settlement.

Section 3 Respect for Political Rights: The Right of Citizens to Change Their Government

Israel is a parliamentary democracy with a multiparty system. All adult Israeli citizens have the right to vote and to participate in the political process.

The Israeli Arab community is underrepresented in the national Government; 16 percent of Israel's total population is Arab, but only 7 of 120 Knesset members are not Jews, and there are no Arabs in the Cabinet. This may be due, in part, to poor political organization within the Arab community and to refusal by some Arabs to participate in Israeli politics. Israeli Arabs are included in the parliamentary delegations of several of the Zionist parties, the Progressive List for Peace, and the non-Zionist Israeli Communist Party.

Israeli Arabs actively participate in local (municipal) elections, and Israeli Arab municipal councils serve in Arab towns throughout Israel. These municipal councils freely participate in Israeli regional councils.

Women participate freely in the political process and account for more than 40 percent of the political party membership. Ten members of the Knesset and two of the judges of the Supreme Court are women. There is 1 woman in the 23-member Cabinet.

Section 4 Governmental Attitude Regarding International and Nongovernmental Investigation of Alleged Violations of Human Rights

Human rights offices in the Ministry of Foreign Affairs and the Ministry of Justice answer requests for information on human rights laws and regulations and on specific cases from nongovernmental domestic and international human rights groups, as well as from foreign governments and intergovernmental organizations. Officials in the Interior, Defense, Religious Affairs, Housing, and Education ministries also accept requests for information. Several human rights groups in Israel work for the protection of individual liberties and women's rights. Private Israeli groups, such as the Israeli League for Human and Civil Rights, the Association for Civil Rights in Israel, and Peace Now, freely criticize Israeli government actions in Israel, the Occupied Territories, and Lebanon. They issue statements and reports, hold press conferences, and organize demonstrations without government interference.

The Government permits visits to Israel by representatives of private international human rights groups, as well as the United Nations Economic and Social Council, the World Health Organization, and the International Labor Organization. The Government has generally permitted the International Committee of the Red Cross to visit prisoners taken in Lebanon and the occupied territories, but only after a delay of 14 days. The Government also investigates and replies to most inquiries by organizations such as Amnesty International.

Section 5 Discrimination Based on Race, Sex, Religion, Language, or Social Status

Women's rights in Israel are protected by law as well as by governmental and private organizations. The Equal Opportunity Law forbids discrimination on account of sex or marital or parental status, and employers are legally bound to pay female workers a wage equal to that paid male workers for the same or generally similar work. Amendments to labor laws in 1987 allow women to choose between early retirement at age 60 or mandatory retirement at age 65. Men do not have the option of early retirement at age 60. Laws and regulations also provide for protection of the rights of female employees with respect to pregnancy and childbirth. The Government includes a senior adviser on the status of women, and the Civil Service Commission and several government ministries have officers responsible for promoting fair treatment for women and ensuring that the rights of women are protected. Nongovernmental women's organizations also work to advance the status of women, ensure equal opportunity in all fields, and provide other family services such as child care for working mothers.

Over 40 percent of university graduates are women, as are 39 percent of the work force. Fifty-two percent of Israeli civil service employees are women. They account for approximately two-thirds of the instructors employed in the educational system. Women are underrepresented at the higher levels of government and the civil service, although there is debate over whether they occupy fewer senior positions as a result of discrimination or because they generally follow different career patterns from those followed by men. Women are well represented in professional and technical jobs in the media, and work in a broad range of nongovernment professions and other occupations. Women are drafted into the army but are barred from many positions (some because they are combat-related).

By law, the Israeli Arab minority has equal rights in most respects, and Israeli Arabs have made substantial educational and material progress since the founding of the State. A few have risen to responsible positions in the civil service, generally in the Arab departments of government ministries.

Despite some governmental and private efforts to bridge the gap, there is little social interaction between Israeli Arabs and Israeli Jews, and Israeli Arabs tend to feel estranged from the mainstream of Israeli society and political life. They are disadvantaged in their access to, and the quality of, education, housing, and other services, and are discriminated against in such areas as employment and appointment to government positions. Government grants to Arab local councils represent a smaller percentage of the budgets of these bodies than is the case for government grants to Jewish municipalities. In 1987 Arab local councils held several short work stoppages and organized a 1-day general strike to protest the lack of budget parity.

While Arabs make up about 16 percent of the population of Israel, less than 2 percent of senior government positions are held by Arabs, less than 3 percent of Israeli judges are Arabs, and no large bank, industrial enterprise, or agricultural undertaking in Israel is headed by an Israeli Arab. Only 3 percent of university students and less than 1 percent of the university academics are Israeli Arabs.

Druze and Circassians are subject to Israel's military draft, and some Bedouin serve voluntarily in special units. Most Israeli Arabs do not wish to serve, however, and most of those who do wish to enlist are disqualified on security grounds. They therefore are not eligible for many economic and social benefits which require military service as a precondition. Nonveterans are particularly disadvantaged in seeking housing and new-household subsidies, and in applying for government employment and scholarships in the universities.

CONDITIONS OF LABOR

Legislation enacted in 1986 established the minimum wage at 45 percent of the average salary as determined by the Central Bureau of Statistics. The Labor Ministry frequently uses provisions of the 1957 Collective Agreements Law to extend provisions of collective agreements to workers not covered by agreements. Public sector negotiations in 1987 lowered the maximum workweek to 45 hours for the public sector. Private sector negotiations moved toward a shorter workweek but remain at a legal maximum of 47 hours. Maximum legal work hours are 8 hours per day, 45 hours per week. The Youth Labor Law of 1955 prohibits the employment of children under the age of 15 and regulates employment of youths under the age of 18. The Labor Inspection Law of 1954 provides a labor inspection service to enforce health and safety standards in the workplace.

Approximately 120,000 Palestinians from the West Bank and Gaza daily enter Israel legally for employment; they are not allowed to remain overnight. There is also a large "gray market" for the labor of Palestinians from the occupied territories. Working conditions and wages, particularly for the gray market laborers, are often below Israeli legal standards.

In the course of the war of June 1967, Israel occupied the West Bank, East Jerusalem, the Golan Heights, the Gaza Strip and the Sinai Peninsula. As a result of the peace treaty between Egypt and Israel, the Sinai Peninsula was restored to Egypt. No peace treaty, however, has been concluded between Israel and its other neighboring countries. The West Bank and Gaza remain under military government. Israel unilaterally annexed East Jerusalem and regards the Golan Heights as subject to Israeli law, jurisdiction, and administration.

The United States recognizes Israel as an occupying power in all of these territories and therefore considers Israeli administration to be subject to the Hague Regulations of 1907 and the 1949 Fourth Geneva Convention concerning the protection of civilian populations under military occupation.

Israel denies the applicability of the Fourth Geneva Convention to the West Bank and Gaza, although it states that it observes many of the Convention's provisions in these areas. Israel enforces Jordanian law in the West Bank and British Mandate regulations in the Gaza Strip, although it has issued military orders significantly altering or overriding substantial portions of many of these laws.

Since 1967 approximately 60,000 Israeli citizens have taken up residence in the West Bank and Gaza, most of them in suburban enclaves. Their presence has resulted in a dual system wherein Palestinians are subject to laws and regulations in effect before the 1967 war, as amended by Israeli military authorities, while Israeli residents are subject to laws and regulations applicable to Israeli nationals living in Israel.

The complex human rights situation in the occupied territories arises from the absence of a peace settlement; the territories remain under military administration, and communal conflict continues between occupation authorities, Israeli settlers, and the Palestinian population. Among the signs of friction are active resistance to the occupation, including episodes of violence, sometimes encouraged by outside groups. Friction also arises from security measures taken by Israel to counter terrorism or other perceived threats to security. Other concerns include Israel's denial of residency rights to spouses and relatives of some residents and to those who try to return to the occupied territories following prolonged absences. Discontent is also caused by civilian Israeli settlers who are governed by different rules from those imposed on Palestinians, and who sometimes engage in violent activities against Palestinians. The advocacy by some Israeli political figures of annexation or permanent control of the territories, and the refusal of the main Palestinian organizations to recognize Israel or to accept a negotiated peace, further contribute to a complex situation.

For many years, the situation in the occupied territories has fluctuated between periods of calm and periods of unrest, but tensions have been chronic and increasing, especially in the refugee camps and among younger Palestinians. Beginning in early December 1987, there were several weeks of violent confrontation, involving demonstrations and provocations by Palestinians and harsh reprisals by Israeli occupation authorities to restore security, which resulted in 22 Palestinian deaths and numerous less serious casualties on both sides by the end of the calendar year.

Israel implements its policy in the occupied territories through a Civil Administration created in 1981 under Defense Ministry control and staffed by military and civilian personnel. Israel's national police, border police, internal security service (Shin Bet), and the Israel Defense Forces (IDF) all have roles in the Civil Administration. The national police, which includes local Palestinians in its ranks, is seldom criticized by Palestinians for abuses, but is often castigated for its ineffective measures to combat crime. There are frequent complaints by West Bankers and Gazans about the actions of the Border Police, IDF, and security services.

The Civil Administration has sought to reshape local politics, notably by trying to reduce the influence of the Palestine Liberation Organization (PLO) and other dissident Palestinian organizations. Israel has also discouraged political organizations above the municipal level, and has transferred powers of Palestinian bodies to the Civil Administration. Authorities permitted municipal elections in 1972 and 1976, but postponed subsequent elections on security grounds, and removed many elected and appointed local officials. Threats by extremists have also inhibited the development of moderate Palestinian leaders; even those who have expressed support for the PLO have been intimidated for cooperating with Israel or, at times, for even engaging in dialog with Israelis. Since 1985, Israel has replaced several Israeli military appointees with non-PLO Palestinian mayors who have local and Jordanian support.

Israel has allowed the establishment of four universities in the West Bank and one in Gaza, but has restricted certain student and faculty activities which it believes threaten security. All five universities and many other schools were closed by the military government for varying periods in 1987. Several students were killed in clashes with IDF soldiers during demonstrations at West Bank campuses.

Israel permits criticism of its policies by the East Jerusalem-based Arabic press, but often censors articles or editorials and restricts circulation of Arabic publications in the West Bank and Gaza. Broad restrictions on free speech and assembly apply in the occupied territories.

During 1987 there was a significant increase in violence and instability in the occupied territories, causing suffering to both Palestinian residents and Israeli settlers. With the exception of the major unrest at the end of 1987, PLO factions and various PLO dissident groups claimed responsibility for nearly all violent acts against the IDF, Israeli civilians, or Palestinians who disagreed with such groups. Yet, much of the violence appears to have been spontaneous or locally generated.

Incidents of violence by Israeli settlers increased during the year, including the shooting death of one Palestinian youth, the use of unauthorized armed patrols, physical harassment, disruption of legally authorized political meetings, attacks on refugee camps, and running of IDF roadblocks. Occupation authorities stated they would take legal action against the settlers, and several were arrested. However, Palestinians assert that the authorities are generally lenient with Israeli settlers who violate security regulations.

RESPECT FOR HUMAN RIGHTS

Section 1 Respect for the Integrity of the Person, Including Freedom from:

a. Political Killing

Political killing is not condoned by Israel. However, there have been casualties as a result of both terrorist acts and Israeli security measures. In 1987, 42 Palestinians were killed and approximately 300 were wounded, of whom 22 were killed and approximately 150 were wounded in unrest in December, by the IDF or other Israeli security forces. The majority of the Palestinian casualties resulted from the use of lethal force by the IDF against demonstrations during which rocks, other objects, and sometimes Molotov cocktails were thrown at IDF soldiers. However, some of the Palestinian casualties were passers-by hit accidentally by IDF gunfire and others were unarmed persons fleeing from the IDF or running IDF roadblocks. An Israeli settler was arrested by the authorities and charged with killing a Palestinian in Gaza.

Palestinians were believed responsible for the killing of 2 IDF soldiers and 6 Israeli civilians in 1987, as well as the wounding of approximately 135 other Israeli soldiers and civilians.

In some cases, Israeli military authorities have prosecuted or taken administrative action against IDF soldiers who have fired on unarmed Palestinians. However, Palestinians have charged that punishment of IDF personnel is often light or is suspended.

b. Disappearance

Israeli authorities neither sponsor nor condone disappearances.

c. Torture and Other Cruel, Inhuman, or Degrading Treatment or Punishment

Torture is forbidden by Israeli law, and Israeli authorities state that they do not condone torture.

Palestinians and international human rights organizations complain of widespread and systematic mistreatment of prisoners. Amnesty International reports that confessions are extracted from suspects by severe interrogation and that security prisoners are subject to beatings, extended solitary confinement, hooding, and cold showers. Nearly all convictions in security cases are based on confessions.

Attorneys are normally not allowed to see clients until after the suspects have confessed. The International Committee of the Red Cross is also denied access to prisoners for a prescribed period, resulting in frequent charges of physical mistreatment that are difficult to corroborate or disprove. Most interrogations are carried out by the General Security Service (Shin Bet). In 1987 a special judicial commission headed by former Israeli Supreme Court President Moshe Landau issued a report on Shin Bet practices since 1971. The commission found that Shin Bet officials for many years had used physical and psychological pressure to obtain confessions, and that they had routinely perjured themselves by denying in court that such mistreatment had occurred.

In September a report was published by an Israeli Arab Anglican priest and two Americans about children in Israeli prisons, providing details of alleged mistreatment of persons under 18 years of age. The report described 16 cases of minors whose experiences, while being held in Shin Bet interrogation centers, were said to reveal a pattern of abuse of Palestinian children by the IDF. The General Security Service, which conducts most interrogations, did not comment on the report.

In October, five guards from the "Ansar II" military prison in Gaza were convicted of mistreating juvenile prisoners. In November, General Amram Mitzna, Officer in Charge of the IDF Central Command, announced that the commander and most of the staff of the FARA military prison in the West Bank had been dismissed and replaced by more professional military police. He also announced that new regulations had been adopted for the detention and treatment of juvenile prisoners. Among the new regulations are provisions requiring approval of the Legal Adviser for the Occupied Territories before arresting anyone under 14 years of age, "to ensure that children are not imprisoned without sufficient reason." New procedures were to be instituted "to enable better control over how children aged 12 to 14 are treated in prison."

d. Arbitrary Arrest, Detention, or Exile

Persons arrested for common crimes in the occupied territories are usually provided the opportunity for bail, access to an attorney, and a clear statement of charges, although these rights are sometimes delayed. Individuals may be held in custody without formal charges for up to 18 days. The normal detention period after charges are filed is 60 days before trial. This can be extended indefinitely by a Supreme Court judge for 3-month periods.

Persons held for security reasons are not allowed bail and initially are denied access to counsel or other outside contact. Many Palestinians suspected of security offenses are arrested without warrants. Officials at times have declined to confirm detentions to consular officers who have inquired on behalf of nationals of their countries. Under Israeli law, denial of notification of arrest to third parties, including immediate family members, can be extended for up to 15 days. Many who are released without charges have claimed ignorance of the reasons for their detention. Security detainees are usually denied access to their attorneys for 18 days, and access may be denied indefinitely for security reasons or if officials believe granting access would impede the investigation.

Palestinians are often detained, sometimes in sizable numbers, after terrorist incidents or demonstrations. Such detentions usually do not result in formal charges and are not prolonged. Persons arrested during demonstrations are tried in military courts on security grounds. Security forces commonly detain persons without prompt notification of their relatives and without the use of warrants.

Israeli authorities often impose curfews or close off Palestinian areas on the basis that they are conducting investigations following security incidents. These actions disrupt the daily lives of the Palestinian inhabitants, who charge that the actions are a form of collective punishment.

The use of 6-month administrative detention and deportation continued in 1987, when 9 Palestinians were deported and over 120 Palestinians were placed under administrative detention. The United States has stated that deportation is inconsistent with the Fourth Geneva Convention. Administrative detentions require confirmation by a military judge. The hearing is confidential and the detainee and counsel are routinely denied access to evidence cited as grounds for the detention, since judges usually determine that confidentiality of the evidence is required for security reasons. Such rulings can be challenged in Israel's Supreme Court, which has yet to overturn any of these determinations.

There is no forced labor in the occupied territories.

e. Denial of Fair Public Trial

Jordanian law, substantially modified by Israeli military orders, remains in force in the West Bank for most criminal and civil matters. British Mandatory law, as modified by Israel, prevails in Gaza. The application of these laws, except in land acquisition and security cases, or where jurisdiction has been transferred by military order, has been left in the hands of an independent Palestinian judiciary. Palestinian residents of the occupied territories accused of nonsecurity offenses receive public trials in local courts. Israeli law is applied in East Jerusalem and the Golan Heights.

Palestinians accused of security offenses, which are not precisely defined under Israeli law, are normally tried in Israeli military courts and are defended by counsel. However, Israeli residents of the occupied territories who are accused of security offenses are tried by the Israeli district court closest to their residence or the site of the offense. The Israeli district courts are stricter than military courts regarding admissibility of evidence and general standards of judicial practice.

Most military trials are public, except for some cases involving serious security offenses, but many trials involve the use of at least some secret evidence, which neither the accused nor his attorney can see. At the request of the defendant, the Supreme Court will review whether sufficient security grounds exist to keep the evidence secret. It appears that the Supreme Court has always upheld the use of secret evidence. Consular officers are normally able to attend court proceedings involving foreign citizens. Palestinian minors are tried in the same courts and under the same rules as adults. Convictions in these courts are often based on confessions recorded in Hebrew, a language most residents of the occupied territories do not understand.

Orders of the Civil Administration may be appealed to the Israeli Supreme Court. Nonjudicial administrative orders of the military government may be appealed to area military commanders and the Supreme Court. Military court verdicts are not appealable, except on broadly interpreted procedural grounds to the Supreme Court, although the area commander may exercise the right of commutation.

f. Arbitrary Interference with Privacy, Family, Home, or Correspondence

Under occupation regulations, military authorities may enter private homes and institutions without prior judicial approval in pursuit of security objectives. An existing military order, for example, permits soldiers to search persons or premises on the West Bank without warrant on the suspicion that a person or organization may possess a proscribed publication.

In the West Bank and Gaza during 1987, at least 6 Arab houses were demolished and 13 sealed after their occupants or relatives of the occupants were accused of involvement in security incidents. Twenty-six individual rooms were also sealed. Such actions were usually taken before the suspects were tried.

Most Palestinians and other observers believe that mail and telephone services in the West Bank and Gaza are monitored. Individuals are questioned on their political views by security officials. Such inquiries have in some cases involved overnight detention.

Section 2 Respect for Civil Liberties, Including:

a. Freedom of Speech and Press

Freedom of expression is generally allowed, subject to restrictions imposed by the authorities on security grounds. Proscribed acts include displaying the Palestinian flag, its colors, or Palestinian nationalist slogans, and publicly expressing support for the PLO.

The Arabic press, most of which is located in East Jerusalem, is outspokenly critical of Israeli policies and actions. Stories about arrests, prison sentences, land seizures, and other controversial topics are generally reported, but editorials and articles are often censored in whole or in part. All items in Jerusalem's Arabic press must be submitted to the censor for prior review, and at least 20 editorials and commentaries were censored in 1987. Several Palestinian journalists were interrogated about allegedly inflammatory articles or for failing to submit articles to the censors. The censor also prevented East Jerusalem Arabic papers from printing stories about alleged Israeli torture of Palestinian prisoners until Israeli papers ran the story. Hebrew papers need submit only articles on military security matters to the censors. Censorship decisions may be appealed to the chief censor.

Materials licensed to be published in East Jerusalem are free to circulate throughout Jerusalem but need a further license for distribution in the West Bank and Gaza. In 1987 two newspapers were denied the right to distribute for 2 weeks for failing to submit material to the censors. Military orders also forbid the printing or publishing of politically significant material without a license. Political significance is not defined in the orders. During 1987 Israeli authorities closed one Jerusalem press agency for 6 months and one West Bank agency for 2 years. Another West Bank publishing company was closed for 6 months.

A permit is required for publications imported into the occupied territories. Arabic educational materials, periodicals, and books originating outside Israel are censored and may be banned for anti-Semitic or anti-Israeli content, or for encouraging Palestinian nationalism. In the past several years, the number of titles banned by Israel has declined significantly. Possession of banned materials by West Bank or Gaza Arabs is a criminal offense. Usually, however, possession of illegal publications is one of a series of charges levied against persons accused of security offenses.

At some point in 1987, Israeli authorities closed every university, as well as a number of vocational, secondary, and elementary schools, in the West Bank and Gaza on security grounds. The schools were closed for periods ranging from 1 day to 4 months, and some were subject to repeated closures. Military authorities also accused some Palestinian students of being agitators and expelled them from the occupied territories in violation of the Fourth Geneva Convention.

The Hakawati Theatre in East Jerusalem, a Palestinian nationalist ensemble, was closed 6 times for periods of 12 to 24 hours to prevent the staging of plays deemed harmful to Israeli security. Arabic-language radio and television programs from Jordan, Syria, and other Arab countries, including broadcasts of the Voice of Palestine, are received in the occupied territories without interference. Foreign journalists have not reported difficulties in meeting inhabitants of the occupied territories, although one foreign journalist was briefly detained in 1987 after interviewing an IDF soldier in uniform. As with reports by the local Arabic press, all reports filed by the foreign press are subject to military censorship.

b. Freedom of Peaceful Assembly and Association

Professional, labor, and fraternal groups are active and often take public stands on political issues. Political parties and other groups viewed as primarily political are not permitted. Public gatherings of more than 10 people require permission, which is often withheld from both Palestinian and Israeli groups on grounds of public order.

There are approximately 40 labor unions in the occupied territories, grouped into 2 rival federations. Since the beginning of the occupation, 15 new labor unions have been permitted to register in the West Bank, but over 100 applications have been turned down, and several Arab unions have been disbanded by Israeli authorities because of asserted security concerns. During 1987 Israeli authorities closed down three labor union offices in the West Bank. The Young Men's Muslim Association in Hizma Village was closed for 6 months, and Women's Day celebrations were banned in Qalqilya.

West Bank unions are generally small and confined to urban workers in skilled craft trades. Israeli authorities must approve all candidates for union positions, but subsequent elections are held without interference. Strikes are legal, except when conducted for political reasons.

c. Freedom of Religion

Freedom of religious practice exists in the occupied territories. No group or sect is banned on religious grounds. Muslim and Christian holy days are observed without hindrance, and Muslims and Christians operate a variety of private schools and institutions. There has been no reported interference with the publication or distribution of religious publications.

Israel protects Muslim and Christian holy places and assures freedom of access to them. On occasion, the authorities have denied both Arab and Jewish groups access to certain religious sites on religious or security grounds.

Israel facilitates travel into Jordan for Muslim pilgrims to Mecca by expediting bridge clearance procedures and extending the hours of operation of the bridges. In 1987 several thousand pilgrims from the occupied territories made the hajj. However, 20 were reportedly refused permission on security grounds.

d. Freedom of Movement Within the Country, Foreign Travel, Emigration, and Repatriation

Freedom of movement is generally unrestricted for Arabs within the occupied territories, but some restrictions exist. Approximately 100,000 Palestinians travel daily to Israel to work. All residents over 16 must carry identity documents and show them to security officials if requested. Arab vehicles are often stopped for security checks, sometimes by Israeli settlers at unauthorized roadblocks. Palestinians residing in the occupied territories need permits to remain overnight in Israel or East Jerusalem; West Bankers and Gazans are generally forbidden to remain in East Jerusalem after midnight, but the rule is not always rigorously enforced.

Following violent incidents, curfews lasting several hours to a day are often imposed in the surrounding area. At least 10 West Bank towns and 5 refugee camps were placed under curfew at least once during 1987. The Deheisheh and Balata camps were under curfew more than 10 times. Israeli authorities justify curfews as security measures, but Palestinians often perceive these restrictions as a form of collective punishment.

In 1987 over 100 Palestinians were placed under new or renewed orders restricting them to their towns for 3 months or more. Such orders do not require formal charges and are made by regional military commanders without judicial review. Many of those affected were political activists, outspoken critics of Israeli policies, or PLO supporters.

Most inhabitants of the occupied territories are permitted to travel abroad, and many thousands do so each year. Exit visas are required. Many residents of the West Bank are Jordanian citizens and use Jordanian passports for travel to or through Jordan. Israel issues laissez-passers to residents of the occupied territories to facilitate foreign travel from ports and airports in Israel. In some of these cases, restrictions are imposed on reentry. Travel bans are also imposed on some persons suspected of, but not charged with, antioccupation activities.

Israeli security forces have banned travel by Palestinian residents of certain areas and some bans have lasted for more than 2 months. Travel bans were imposed on at least 10 West Bank towns and villages in 1987. Two-way travel between the West Bank and Jordan is permitted, and all members of the Jordanian Parliament resident in the West Bank were allowed to travel freely to attend parliamentary sessions. Israeli authorities justify travel bans as security measures, but Palestinians often perceive these restrictions as a form of collective punishment.

There are no obstacles to emigration. Israel sometimes refuses to renew the laissez-passers of West Bank residents who study or work abroad, on the ground that they have abandoned their residence, even though they may not have acquired foreign citizenship. Those who have acquired foreign citizenship are ordinarily not allowed to resume residence in the West Bank. Persons subject to these restrictions are permitted to return to the West Bank as tourists only, and are sometimes refused entry entirely. Entry or residency permission is frequently denied to spouses, relatives, and children, following the emigration of the head of their household. Israel also has not permitted the return of many former West Bank residents who were not present in the territories, for whatever reason, at the time of a 1967 census conducted several months after the June war.

Persons who marry residents of the occupied territories do not have the right to take up residency in the occupied territories. The majority of those wishing to join their families in such cases are refused permission to do so. Israel states that such requests are granted for humanitarian reasons. However, Palestinians assert that there are over 10,000 family reunification requests pending, many of them for several family members. Israel permitted approximately 1,400 persons to rejoin Palestinian families in 1987.

Gazans normally do not need prior approval for travel to the West Bank. Under special arrangements concluded between Israel and Egypt, thousands of Gazans regularly cross into Egypt, particularly to work or visit relatives in the divided city of Rafah. Israel permits Golan Heights Druze to return after attending school in Syria; it has not, however, permitted the return of other Syrians who fled or were expelled from the area during and after the 1967 war.

Section 3 Respect for Political Rights: The Right of Citizens to Change Their Government

There is no self-government in the territories above the municipal level. Palestinians are not represented on the Higher Planning Council, the main regional body in charge of physical planning. At the municipal level, Arab civil servants, institutions, and municipal officials operate under the Civil Administration. Most villages retain their traditional leadership. No Palestinian political parties or overtly political organizations are permitted.

Municipal elections were last held in 1976. A few elected mayors have continued to hold office. Others were dismissed and replaced by Israeli officials. In October 1986, Arab mayors were appointed to replace Israeli officials in Ramallah, El-Bireh, and Hebron. With these appointments, all West Bank municipalities now have Arab mayors. Bethlehem and Tulkarem are the only major towns governed by elected Arab mayors. Arab residents of East Jerusalem are permitted and encouraged to vote in Jerusalem municipal elections. Approximately 20 percent did so in the 1983 elections.

Most Palestinian residents of the West Bank are Jordanian citizens and as such are represented by 2 senators and 30 members of the Jordanian Parliament. Although Jordan has held elections to fill vacant seats in Parliament, Israel has not permitted similar elections in the West Bank since 1967.

Section 4 Governmental Attitude Regarding International and Nongovernmental Investigation of Alleged Violations of Human Rights

Many local groups, both Israeli and Palestinian, are concerned with human rights issues. Publications and statements from these groups are allowed to circulate in the occupied territories. Arab and Israeli human rights groups continued to increase their coordination during 1987.

Israel normally permits international human rights groups to visit the occupied territories and does not interfere with their investigations. However, one member of Law in the Service of Man, the main West Bank human rights group, was put under administrative arrest on security grounds in 1987. The military censor also prohibited the group from publishing requests for students who had been arrested to contact the organization about their situation.

Section 5 Discrimination Based on Race, Sex, Religion, Language, or Social Status

Palestinians living in the West Bank and Gaza are subject to pre-occupation Jordanian law as amended by laws and regulations of the Israeli military authorities. Jewish settlers residing in these areas, however, are subject to the same Israeli law, jurisdiction, and administration as applied to Israeli nationals residing in Israel. Under this dual system, on a broad range of issues, including the right to due process, the acquisition and loss of residency, freedom of movement, land use, and access to social services, Palestinians in the West Bank and Gaza are usually treated less favorably than Jewish settlers in the same areas. In addition, Jewish settlers involved in security violations have generally been treated more leniently by Israeli security personnel than Palestinians involved in similar incidents.

Israel has declared that Israeli law applies to all inhabitants of East Jerusalem and the Golan Heights.

The use of land by Israeli authorities for military purposes, road projects, Israeli settlements, and other purposes which restrict access, significantly affects the lives and economic activities of Palestinians. Palestinians are excluded from the Higher Planning Council, which draws up plans for land use in the occupied territories, and exercises certain powers transferred from local municipal and village councils in 1971. Government planning bodies, military officials, and Israeli settlers are represented on the Council.

The authorities have discriminated against the Palestinian population in the use of a substantial portion of the land in the occupied territories which is under government control. Approximately 5 percent of the land to which Palestinian access has been restricted has been turned over to Jewish Israeli nationals for residential, agricultural, or industrial use.

The Government of Israel funds basic services for Palestinians, primarily from tax revenues generated in the occupied territories. However, Israeli settlements also receive large annual subsidies from the Government, and individual Israelis may receive inducements to take up residence in the occupied territories. Palestinians do not receive such assistance.

Palestinians returning from Jordan, as well as other Arabs and persons of Arab descent, regardless of citizenship, are subject to extensive searches, and many complain of unnecessarily harsh or humiliating treatment and harassment.

The West Bank is served by four universities, one college, one community college, and a variety of other educational institutions, all established or upgraded since the beginning of the Israeli occupation. None of the universities receives financial support or other assistance from the occupation authorities. Palestinian teachers in the occupied territories must receive certificates from the Israeli authorities, the issuance of which is based on security and political criteria as well as professional competence.

The Israeli-occupied portion of the Golan Heights consists of 1,295 square kilometers, and has an Arab population of about 15,000, mostly Druze and a small percentage of Alawites. Approximately 7,500 Israeli settlers live in some 32 settlements in the Golan Heights. Druze village councils have complained that they do not receive sufficient funding to provide minimal municipal services, and a third of the estimated 4,000 school children are reported to be studying in substandard classrooms.

There are no legal or administrative prohibitions on the employment of women in the occupied territories, although traditional cultural mores and family commitments restrict most to homemaking. Most Palestinian women holding jobs outside their homes reside and work in urban areas. Employment of women is concentrated in service industries, education, and health services, with a small number working in journalism, law, and other professions.

Although women legally have equal access to public education, custom and family pressures limit the number of women in West Bank schools. Even so, female school enrollment is quite high by Middle Eastern standards. A little over 45 percent of the primary and secondary school students are female. While female enrollment at the postsecondary level varies from 30 to 45 percent at coeducational colleges and universities, a number of West Bank teacher and vocational training centers are all male or all female.

There is a wide range of women's cooperative groups for health care, child care, handicraft production, vocational training, and other services. The Society for the Preservation of the Family is active throughout the West Bank in supporting women's needs.

CONDITIONS OF LABOR

Working conditions in the West Bank are governed by the Jordanian Labor Law of 1960, which allows a maximum workweek of 48 hours, except for certain hotel, food service, and cinema employees, whose workweek is 54 hours. There is no minimum wage provision. Child labor is not permitted. Histadrut, the Israeli National Labor Organization, has taken steps to assure that working conditions for Golan Druze and residents of East Jerusalem are comparable to those of Israelis.

נדב ענר

18.1.1988

בעית הפליטים כיום

א. רקע

בעית הפליטים הערבים שנוצרה ב- 1947-8 עברה טרנספורמציה יסודית במהלך השנים. היא הפכה מבעיה אנושית-כלכלית לבעיה מדינית-פוליטית והפכה לחלק ממה שנקרא הבעיה הפלסטינית.
הפלסטינים עצמם נוטים להדגיש היום, גם בעקבות התירוץ שניתן ע"י אש"פ לאי קבלת החלטה 242, כי בעיתם אינה בעית פליטים אלא בעיה לאומית. לכן יכול המלומד הפלסטיני רשיד חלידי, לכתוב במפורש "אחת הסיבות לכך שהפלסטינים חדלו לראות את עצמם כפליטים היא כי מבחינה טכנית רובם כבר אינם כאלה" ולהוסיף בגילוי לב כי "התמורה הדמוגרפית במשך שני העשורים האחרונים, בהם רב הפלסטינים חדלו להתגורר במחנות הפליטים, עברה ללא שימת לב".
עם זאת, בכל מו"מ מדיני, תעמוד בעית הפליטים כסעיף על סדר היום ולו רק בעקבות דרישת אש"פ לזכות השיבה שתתורגם במונחי המו"מ להחזרת הפליטים או לתשלום פיצויים כלשון החלטת האום 194 III מיום 11.12.48 או מאידך, כלשון קמפ-דיוויד "מצרים וישראל יפעלו זו עם זו וכן עם צדדים מעונינים אחרים, כדי לקבוע נהלים מוסכמים לשם ביצוע מהיר, צודק וקבוע של הפתרון לבעית הפליטים".

ב. בעית הפליטים כיום

ניתן לחלק את הבעיות הכרוכות בנושא הפליטים לשלוש קטגריות:

1. בעית הדימוי
הביטוי "פליט" בכלל טעון מטען אמוציונלי רב ובמיוחד המושג "פליט פלסטיני" שניזון גם ממערכת תעמולה אדירה במשך השנים. הדימוי של הפליט הפלסטיני כאדם חסר מולדת וחסר בית, כאדם משולל זכויות אלמנטריות, כאדם נרדף וכנצרך מבחינה כלכלית עדין שריר וקיים, אך הקשר בין דימוי זה למציאות התרופף במשך השנים.
לכך ניתן להביא מספר דוגמאות:
- מבחינה כלכלית השתלבו הפליטים והפלסטינים בכלל, בתהליכי ההגירה והעיור שעברו על העולם הערבי ומצבם הכלכלי השתפר מכיון שענו על צרכי כח האדם הן המיומן והן הפשוט.
גם ביו"ש ועזה השתלבו הפליטים בתהליכי הפיתוח שחלו באזורים אלה ומצבם הכלכלי של תושבי מחנות הפליטים בחבל עזה טוב לעיתים יותר מאשר מצבם של הכפריים ביו"ש.
- מבחינה מדינית הוכללו, לדוגמא, תושבי מחנות הפליטים בירדן במסגרת הבחירות לפרלמנט ובכך הפכו לאזרחים שווי זכויות בירדן, לאחר שהפלסטינים בכלל, זכו כבר מזמן באזרחות ירדנית.

שמירת הסטטוס המיוחד של הפליט אינה נובעת, איפוא, מן התנאים האובייקטיבים בהם הם חיים אלא מסיבות פוליטיות-חברתיות ומתוך רצון לזכות בטובות הנאה השמורות לפליטים בלבד באמצעות ססו"ת.

2. בעית מחנות הפליטים

רק בשתי מדינות נותרו מחנות הפליטים כ"מחנות" נפרדים למרות התהליך שעבר עליהם במשך השנים, תהליך של הפיכתם לפרוורים עירוניים לכל דבר אשר האוכלוסיה בהם מתחלפת בהתאם לכללי המוביליות הכלכלית והחברתית המקובלת בכל חברה. מדינות אלו הן: לבנון, בה הפכו מחנות הפליטים לאתרים צבאיים בעקבות ההתקפות על הפלסטינים המתגוררים בהם, וישראל, בה נותרו המחנות כמחנות בעיקר מסיבות פוליטיות וחברתיות.

במחנות הפליטים ביו"ש ובעיקר בעזה נוצר פער בין ההתפתחות הכלכלית האינדיבידואלית של הפליטים לבין המראה העלוב של מחנות הפליטים שנוצר כתוצאה מבניה בלתי מבוקרת של תושביהם מחד ומהזנחה רבת שנים והן מצד התושבים עצמם, הן מצד הגורמים האחראים ובמיוחד ססו"ת והן מצד הגורמים המוניציפלים הסמוכים שסרבו לספק שירותים מוניציפליים למחנות הפליטים.

3. בעית ססו"ת (אונר"א)

סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים שנוסדה ב-1949 כגוף זמני הפכה בעיני הפליטים עצמם ובעיני ארצות ערב לסמל המחויבות לבעית הפליטים ולסמל למצבם של הפליטים. אין לזלזל בתרומתה של ססו"ת לשיקומם הכלכלי של הפליטים אך צריך לזכור כי מרגע יסודה הפכה ססו"ת לבת ערובה בידי ארצות ערב, בידי הפלסטינים, בידי הפליטים ובידי עובדיה. ססו"ת הפכה במשך הזמן לגוף בעל אינטרסים עצמיים מובהקים המנסה לשמור על קיום העצמי.

ססו"ת פועלת כיום במישורי החינוך הבריאות, חלוקת מנות מזון ואחריות מוניציפלית למחנות הפליטים. עקב אילוצים תקציביים נאלצה ססו"ת לקבוע סדרי עדיפויות לעבודתה והיא העניקה עדיפות לטיפול בחינוך ובבריאות. את מנות המזון הפסיקה לספק לכלל אוכלוסית הפליטים והגבילה אותן לנצרכים ואת אחריותה לנעשה במחנות הפליטים כמעט והזניחה.

כדי לפצות על אי הענקת מנות המזון ניסתה ססו"ת להחליף את כרטיסי המזון ל"כרטיסי פליט" שיהוו מעין תעודת זהות, אולם הדבר לא עלה בידה בגלל התנגדות ירדן וסוריה לפעולה זו ולאחר מכן גם עקב הפסקת הפעולה בעזה. מאידך הרחיבה ססו"ת את פעולתה בלבנון והחילה עקרונותיה לגבי כל הפלסטינים בלבנון ועתה היא מנסה לעשות זאת גם ביו"ש ובעזה - במסגרת של אספקת מזון לפלסטינים בשטחים.

ג. המלצות לפעולה

1. במישור המו"מ עם ארצות ערב ובמישור ההסברתי - שימת דגש על ההקבלה בין קליטת יהודי ארצות ערב ע"י ישראל לקליטת הפליטים ע"י ארצות ערב ובערעור הדימוי של הפליט המסכן.

2. במישור השירותים לתושבי יו"ש ועזה - המטרה חייבת להיות טשטוש ההבדלים בין הפליטים לסביבתם והחלשת מעמדה של ססו"ת כמספקת שירותים וכמייצגת הפליטים, משום כך מומלץ:

- לצרף את מחנות הפליטים למסגרת הרשויות המוניציפליות הסמוכות ואספקת

שירותים ע"י רשויות אלו. למחנות המנותקים מרשויות מוניציפליות יינתן מעמד מוניציפלי עצמאי.
- העדפת שירותים מימשליים או ממשלתיים על פני שירותי ססו"ת הניתנים בחינם - הן שירותי בריאות והן שירותי חינוך.
- הפנית משאבים כספיים לפרויקטים כלכליים, חברתיים וחינוכיים שלא דרך ססו"ת ולכלל האוכלוסיה, בלי להפלות בין פליטים לתושבים רגילים. (אפשר דרך גורמי אום אחרים - UNDP, יוניצ"ף וכו').

3. במישור מחנות הפליטים - בנית שכונות חדשות לפליטים ובמקביל פינוי מחנות הפליטים הקיימים הן כדי לענות על צרכי הפליטים בדיור טוב יותר והן כדי לענות על בעית הדימוי של המחנות.

4. בעית חבל עזה - מכיון שחבל עזה מהוה בעיה כללית שאינה ייחודית לפליטים (המהווים 50% מאוכלוסיתו) ראוי להקים צוות חשיבה שיציע תכנית פעולה כללית שתתייחס לנושאים הבאים: צפיפות האוכלוסיה (בניה לגובה), אספקת מים וחשמל, שירותים מניציפליים, תעסוקה (חקלאות ותעשיה) וכד'.

הבעיה בהפעלת תכנית זו היא פוליטית ותקציבית כאחד:
- במישור הפוליטי יש לבוא בדברים עם ארה"ב, התורמת העיקרית לססו"ת ולשכנעה כי יש לפעול במסגרת כללית לסיוע לשטחים אם במסגרת "שיפור איכות החיים" ואם במסגרת "בנית האמון בקרב תושבי השטחים" וכי עליה להסיר את התנגדות ארצות ערב לכך.
- במישור התקציבי - יש לתאם מימון התכנית בעיקר עם ארה"ב:
* חיסולה של ססו"ת יתכן וישחרר תקציבים אולם הוא יחייב השקעות בנושאים אחרים (כגון פיצויי פיטורין לעובדי ססו"ת שלא ישולבו בתכנית הכללית).
* התכנית לשיקום מחנות הפליטים תחייב, בהתאם להערכה שנערכה בעבר, השקעה של כשני מיליארד דולר, יתכן וחלקם יתקבלו כהחזר ע"י תשלום הפליטים עבור בתיהם, אבל עיקרה יחייב השקעה של מקורות חוץ.

רק שטרית!

משרד החוץ
מחלקת ההסברה

ירושלים, ו' בחשון תשמ"ח
29 באוקטובר 1987

א ל ראש הנציגות
הממונה על ההסברה

תגובת דר"צ למסיבת העתונאים של ראג'יב שחאדה מרמאללה
מטעם ארגון LAW IN THE SERVICE OF MAN

במסיבת העתונאים שערך ראג'יב שחאדה ב-20.10.1987
צוטטו תלונות של עצירים על **מכות** ויחס בלתי הולם
של חיילים בי"ש.

לוטה הטקסט של מסיבת העתונאים וכן תגובת דר"צ כפי
שנמסרה למתענינים.

אין לתת לתגובה תפוצה יזומה.

ה ס ב ר ה / מ י ד ע

172/3.08.04/29.10.1987

Press Conference held by Rajib Shehade on behalf of *Law in the Service of Man*, Ramallah, 20 October 1987.

Anwar Ismail Mohammed el-Masri, 19, of Balatta Refugee Camp said he was detained by soldiers on September 20, and taken to a building used by troops as an observation post at the entrance to the camp. He said he was taken to the roof and beaten with clubs, including one which a soldier drove a nail through. He showed reporters his blood-stained trousers, an open red wound on his leg he said was from the nails and photos of his bandaged legs taken by *Law in the Service of Man* after his release.

Ahmed Jarmi, 13, of Balatta, said he was hospitalized for 10 days at Rafadiyah Hospital with his arm in a cast and his mouth swollen from beatings in which he lost a front tooth. He showed reporters his blood-spattered pants, photos of wounds taken by Law in the Service of Man, and his missing tooth. He said the tooth was kicked out when a soldier kicked him repeatedly in the face as he lay on the ground.

Kahad Abdel Kareem Mirab, 14, of Halhul, said he and his brother were stopped July 21 by soldiers in a jeep as they were transporting wood in a mule-drawn cart on the Hebron Road. He said that a soldier hit him and his brother. He said he was taken by soldiers to Queen Halyon hospital in Hebron where he received three stitches in the head. He said he has filed a complaint with the army and is represented by Felicia Langer.

Salim Mohammed Salim, 20, of Balatta, said he was detained July 30 by soldiers who took him to the roof of the same building at Balatta described above and beat him. He was again picked up on October 16 and beaten again. He showed marks on his chest, back, and an ugly black bruise on his upper left arm which was in a cast. He said he was released from Rafadiyah Hospital today, where he was taken after being questioned at Army Headquarters in Nablus. He said he was released on 10.000 shekel signature bond today after a statement was taken. No charges were filed.

Law in the Service of Man charges that although such brutality is not an army policy, it is tolerated, and to this extent sanctioned. The Organization maintains that the Palestinian

population has no redress and complaints filed are rarely investigated by the Army.

It says the cases of brutality described above and in 30 Sworn Affidavits were carried out or witnessed by groups of soldiers and no action has been taken against the soldiers perpetrating the brutality.

What is the Army response to these charges ?

Response of the IDF Spokesman to Press Conference held in Ramallah, 21 October 1987.

Army directives for the area explicitly prohibit violence of any sort. Any soldier against whom charges of conduct contrary to Army directives are lodged, is brought to justice and punished by the Army.

In the past year, there have been a number of cases in which soldiers were court-martialled according to the instructions of the Advocate General, and after having been proved guilty of such conduct, were appropriately punished. It is the Army's interest that its directives be carried out.

In the past year, a number of meetings have taken place between "Law in the Service of Man" and the legal advisor to the military commander of the area of Judea and Samaria, during which the lawyers of the Organization were asked to relay to the legal advisor any complaint of misconduct on the part of soldiers or border police, after which, he assured them that they would receive a reply, including a detailed account of the investigation.

In reality, however, the number of complaints received was negligible, and those that were relayed, were submitted after a long period of time had elapsed, thereby making investigation extremely difficult. When dealing with allegations of violence, if the complaint is not received promptly, it becomes extremely difficult to investigate. Since we are dealing with units that are rotated frequently, the investigators have difficulty in locating those against whom the complaints have been lodged.

Any resident of Judea and Samaria who wishes to submit a complaint about alleged violence may do so with the Red Cross, lawyers, the police and others.

The Army is interested in receiving all complaints and investigating them. Army directives relating to the treatment of the civilian population are clear and unequivocal, and the Army does its utmost to ascertain that they be carried out.

Affidavit 1

I, the undersigned, Jamal Muhammad Ishtewi, 24 years of age, employed as a driver and a resident of Balatta camp, do declare after being warned to tell the truth or be liable to criminal penalty, the following:

In the morning of Thursday, September 17, 1987, at approximately four o'clock, the Israeli military authorities imposed a curfew on the camp of Balatta. Later that day at around 4:30 in the afternoon, soldiers knocked on the door of our house. My father opened the door, and they told him that they wanted to go up to the roof. The rest of the family and I were sitting on the roof when they came up, and one of the soldiers asked me for my identity card. He checked it and returned it to me. The soldiers stayed on the roof for about a quarter of an hour, then searched the house and left. The curfew was later lifted.

The next day, September 18, at about seven o'clock in the evening, I was about to sit down on the bed at my grandfather's house which is next to ours, when I was startled by a soldier breaking the window and pointing his gun at me. At the same time, a number of soldiers (I think about 9) were entering the house through the wooden gate which they had kicked down and by jumping over the wall. They entered the room and two soldiers grabbed me from either side. I asked them if I could put on my shoes but they did not let me finish and took me outside into the main street. There I saw at least 50 soldiers and a number of military jeeps. When the soldiers saw me, they started running around me, hitting me with their clubs and insulting me: "brother of a whore" and "fucker". I pressed up against the wall to protect my face from the blows. The soldiers continued to hit me indiscriminately on my head and arms. Later the soldiers led me away from the house, and while walking along I saw a soldier carrying an iron rod about 45 cm long with a three-forked tip. He lifted it to hit me over the head but I hid behind one of the soldiers and just then my mother and sisters came running up to save me from the soldiers. One of them hit my mother's hand with a club and she started screaming at the top of her voice.

The soldiers forced me into the military jeep and when I sat in the seat, I was hit by a glass bottle on the head that shattered into small pieces. Blood poured from my head. A soldier started hitting me with a club and then kicked me in the stomach, saying: "Akhou al-manyouka [brother of a whore], your friends have hit you." The soldiers took me to the outskirts of the camp on the Nablus-Ramallah road. Three military vehicles were there, They put my hands in plastic handcuffs and tightened them so hard that the veins of my hands stood out. They then kicked me out of the car and one of them beat me on the back with a club. A drop of blood from my head dripped on a soldier's shirt and he shouted: "You have dirtied me, you akhou al-manyouka," and fell upon me hitting. I appealed to one of the soldiers to take me to a hospital but those appeals fell on deaf ears. They continued to beat with with their clubs on my back and legs.

During that time my sister Tamam arrived and started wiping the blood from my face. A military truck was driving on the main Nablus-Jerusalem road, and the driver stopped his truck next to the other military vehicles and pulled out a knife-dagger and attacked her. She ran away but fell down and he followed her and swung at her but hit the ground instead. It was then that I lost consciousness. I came to later to find soldiers sprinkling water on my face. After that, the soldiers transported me in a military vehicle to Huwara military camp where a doctor performed first aid pouring a bottle of blue iodine on my wounded head to stop the bleeding. After that I was transported to the military headquarters in the city of Nablus where I found two young men from the camp, Kamal el-Jaramy and Ramadan Ihleileh, who were bleeding profusely form their heads and faces and looked as though they were dead. Later an officer came who introduced himself to us as Captain Haim, the Civilian Administration Officer who ordered us to be transported to Rafidiyah hospital in a military ambulance.

I stayed in hospital for five days under treatment. I still suffer from the wounds on my head, and there are scars on my back from the beating.

Duly signed this day, 24 September, 1987
(Name available for publication) [Source: al-Haq files]

Affidavit 2

I, the undersigned, Anwar Ismail Muhammed el-Masri, 12 years of age, a student in first preparatory and a resident of Balatta camp in Nablus, do declare, after being warned to tell the truth or be liable for criminal penalty, the following:

In the morning of Sunday, September 20, 1987, at around eight o'clock, I went to Ittihad hospital in the city of Nablus for a check-up on the incision made during an appendicitis operation I had undergone a week earlier. After the nurses did the check-up and took out the stitches, I returned to the camp. When I got out of the car, a piece of iron hit me on my back. I looked behind me and saw a soldier looking at me from the roof of one of the buildings used by the soldiers for continuous observation.* I went home and washed, and left the house at around twelve noon to go with a group of friends to visit some of the wounded in Rafidiya hospital who had been assaulted and injured by the soldiers.

I went with my friends Hakem About 'Aisha, Samir Hammouda and Sameh Ja'ara. As we were walking through the olive grove in the direction of Balata el Balad, we were surprised by a number of soldiers walking behind us. They were saying" "Bo,bo" which is the Hebrew word for "come". But we were afraid of them and ran towards the camp. The soldiers followed us and caught my friend Sameh. I hid in the upstairs of a tire repair shop in a pile of tires. Moments later I heard one of the soldiers asking the shop owner where I was but the shop owner said that there were no children here. The soldier, however, went up to the attic and started saying: "Come out boy or I'll shoot," but I stayed in hiding between the tires. He started moving the tires and searched among them until he saw me. He grabbed me and led me outside the shop where I saw another soldier standing. One of the soldiers twisted my arm hard and led me to the building used by the soldiers as an observation post at the entrance to the camp. He took me up to the roof and there he said to me: "Do you see blood on the floor ?" And I said "Yes," and he said: "if you don't tell me who tells you to throw stones at the soldiers, I'll make your blood flow on the floor." Then he hit me with a club on my head, shoulders and back that bruised and swelled up

immediately. During the beating the club broke and he got angry and started swearing at me. He brought a nail and drove it into the club near the end, and started hitting me on my leg. Blood flowed profusely because the nail punctured my flesh. Then he put my hand on the floor and stepped on it with his boots saying "I will break those hands of yours that throw stones."

During that time I heard my mother's voice shouting from the bottom of the building saying "I want my son." The soldier responded by saying: "You whore, bring the stretcher so that you may take him away dead." But my mother said that she would go to the military governor so he swore at her using obscene language.

It should be mentioned that after I was taken up to the roof, I had told the soldier who caught me—who was wearing dark glasses and a purple cap—days before I had undergone surgery for appendicitis. I showed him the place where I had been cut, which was covered with gauze and bandages, but he did not care. I was in great pain because of the severe beating with the club and especially by the nail driven into it, which caused wounds on my leg and back. I started crying from the pain as another soldier started kicking me in the stomach with his feet. He then pushed me down the stairs, and I fell all the way to the bottom. There he opened the outside gate. My mother took me on her shoulders and began to run towards the camp but the soldier shot a tear-gas grenade in our direction. Despite the dizziness my mother and I felt, she managed to take me away from the place and to put me in a car which took me to Ittihad hospital where they performed first aid.

I am still under treatment as of this day, September 24.

Duly signed this day, 24 September, 1987.
(Name available for publication)

*The Israel army habitually uses the roofs of private houses and public buildings in towns and camps as look-out posts.

Medical Report
Ittihad Hospital

Name Anwar el-Masri

The above mentioned was admitted to Ittihad Hospital on September 20, 1987, after he had been subjected to beatings with clubs on several areas of his body: the head, back, stomach, legs and hands. Blood was flowing from every area as a result of these beating by soldiers, as he said. He had been beaten on the appendicitis surgery cut which was performed 12 days before the date of this incident. His medical status is now satisfactory and he is in need of bandage changes and medical attention at home.

Doctor's signature
Hospital seal
Date: 28 September, 1987
[Source: al-Haq files]

Affidavit 3

I, the undersigned, Arafat Khalil al-Jabbar Abou Munshar, 32 years of age, employed as a merchant and truck driver, and resident of the city of Hebron, do declare, after being warned to tell the truth or be liable to criminal penalty, the following:

I am a merchant of cement and iron in Hebron and I also drive a transport truck. Due to the nature of my work, I often go to Israeli areas like Tel Aviv and Beit Shemesh to take cement and make arrangements. I also go to Haifa.

On September 21, 1987 around 7:00 a.m. while on my way to Beit Shemesh and in the vicinity of Zakaria, I found a military jeep parked by the side of the road near the bus stop. After I had passed it by approximately 500 meters, the jeep began to follow me and used its car horn and flashed its lights, and one of those inside gave me a signal to stop. In the jeep were three soldiers, Border Police. I believe that they were Border Police because they were wearing dark green military uniforms and they had a six-pointed star on the side of their jeep as a distinguishing mark. I stopped my car by the side of the road and they told me to get out of the car after swearing at me and using vulgar language. I got out to see what was wrong.

Once I was out, one of them said: "Your car came close to ours and you wanted to kill us." I answered them saying that that was inaccurate and that the space between my car and theirs was nearly four meters. I apologized to them for fear of being delayed and as an attempt to ease the situation. One of them answered: "You are apologizing but you really wanted to kill us." And all three started to beat me severely, using their gun butts, their hands and feet. They concentrated on my leg and arm muscles, my back and on the area between my legs, and I felt weak. They continued to beat me incessantly like this for nearly ten minutes. I fell to the ground and as I lay, they hit me hard on the head and all parts of my body. Throughout this time they were cursing and insulting me.

Their description: One was tall and full-bodied, clean-shaven with a normal complexion; and the others were average height and

clean-shaven with no distinguishing marks. All three spoke Arabic fluently; I believe they were Druze.

After beating they left me lying on the ground and drove away without concern for me. I then tried to drive my car to reach the closest telephone to call my family to inform them and to ask them to send one of my brothers to drive the car since I could no longer do so because of the pain. I reached Beit Shemesh and from there called my family in Hebron. They sent my brother to drive the car and I returned to Hebron where I went to a doctor for an examination. I am still being treated in a private clinic. I did not file a complaint with the police because of my belief that it would be useless. In addition, the nature of my work requires me to go constantly to Israeli towns and I would not put it past some of them to do more to me than that.

Duly signed this day, 24 September, 1987.

(Name available for publication)

Medical Report

Dr. Faisal A. Amer

Patient's Name: Arafat Khalil Abd-al-Jabbar Abou Munshar

The above mentioned individual arrived this evening at my private clinic suffering from bruises on the chest and back and appendages, and from severe pain and swellings in several areas of his body due to severe concussions resulting from an assault on his body by individuals in a military vehicle, as he alleged.

He was given injections and the necessary treatment for his condition, and is expected to return here at a later date for a check-up on his condition.

Signature
Seal: Dr. Faisal Abdallah Amer
Hebron
21 September, 1987

[Source: al-Haq files]

משרד החוץ
המרכז למחקר מדיני

שמור

סיקור נושא

תאריך 12.2.88
מס 9/88

דגם טלגרם

השתקפות האופוריה באש"פ בשירת דרויש

רקע

1. מחמוד דרויש הוא האינטלקטואל הבכיר ביותר בממסד אש"פ. נבחר במל"פ האחרון (אפריל 1987) לועה"פ של אש"פ, למרות סירובו, לדבריו, עד אז, לעסוק בפוליטיקה והעדפתו את הכתיבה. מכהן כיו"ר איגוד הסופרים והעתונאים הפלס' ולו טור שבועי ב"אליום אלסאבע" (שבועון ערבי היו"ל בפריס והנוטה לזרם הפרגמטי באש"פ).

2. נחשב לגדול המשוררים הפלס' ונערץ בעולם הערבי. בטורו השבועי משקף דרויש את העמדות הרווחות בזרם המרכזי של אש"פ. ידוע בלשונו השנונה וחיצי ביקורתו מופנים הן כלפי ישראל והן כלפי מדינות ערביות (כאשר אלה מתנכלות לנושא הפלס').

3. השיר המובא להלן (מתוך "אליום אלסאבע", 25.1) משקף את "מצב הרוח" בו שרויים אש"פ והפלסטינים על רקע האירועים בשטחים. אש"פ סבור, כי אירועי "ההתקוממות" יצרו הזדמנות נדירה לאפשרות של שינוי אסטרטגי בנושא הפלסטיני. תחושתו היא, כי באמצעות ה"אבן" הצליח להעלות את הבעיה הפלסטינית אל מרכז דעת-הקהל העולמית והוא מקווה להעמיק הפילוג השורר בחברה הישראלית ולקדם את יעד הקמת המדינה הפלסטינית העצמאית.

4. תחושה זו מובעת בצורה קיצונית בשירו של דרויש. השיר משקף, להערכתנו, את תחושת אש"פ כי בעיתוי הנוכחי עליו להתמקד בהמשך ההתססה בשטחים ולהימנע מכל ויתור בהקשר המדיני. יתר על כן, שירו של דרויש מבטא למעשה את המטרה האסטרטגית, ארוכת הטווח, של אש"פ: כינון מדינה פלסטינית בכל שטחה של ישראל.

5. יצוין גם, כי נמתחת בשיר ביקורת על העמדה הערבית המסתפקת בהפרחת מילים וסיסמאות אך אינה עושה דבר למען פתרון הבעיה הפלסטינית. כמו כן, ישנה הדגשה של הזהות הפלסטינית ועצמאות החלטתה - "עלינו אנו, לחיות ככל שנרצה".

שמור

החולפים עם המילים החולפות

הוי, העוברים בין המילים החולפות
שאו את שמותיכם, והסתלקו
קחו את שעותיכם מזמננו, והסתלקו
גנבו את שתאבו מכחול הים ומחול הזכרון
קחו אילו תמונות שתרצו, כדי שתדעו
אתם לעולם לא תדעו
כיצד תבנה אבן מאדמתנו את תקרת השמים.

הוי העוברים בין המילים החולפות
לכם החרב - ולנו דמנו
לכם הפלדה והאש - ולנו בשרנו
לכם טנק נוסף - ולנו אבן
לכם פצצת גז - ולנו הגשם
אך עלינו וגם עליכם שמים ורוח
אם כן, קחו את חלקכם מדמנו...והסתלקו
בואו, תחגגו...והסתלקו
עלינו, אנו, לשמור על זרי החללים
עלינו, אנו, לחיות ככל שנרצה.

הוי העוברים בין המילים החולפות
כאבק המר, עברו להיכן שתרצו, אולם
אל תעברו בינינו כחרקים המעופפים
כי יבולנו שבארצנו שלנו הוא
לנו חיטה אותה נשקה מטל גופנו
לנו כאן מה שאינו לרוחכם
אבן...או עוף השמיים
קחו אם כן את העבר, אם תרצו, אל שוק העתיקות
והשיבו את שלד העצמות לדוכיפת, אם תרצו
על צלחת חרס
כי לנו מה שאינו לרוחכם, לנו העתיד
ויבולנו שבארצנו - שלנו הוא

הוי העוברים בין המילים החולפות
אספו את אשליותיכם לתוך בור נטוש, והסתלקו
השיבו את מחוגי-הזמן אל לגיטימיות עגל הזהב
או אל מקצב נגינת האקדח!
כי לנו מה שאינו לרוחכם כאן, אז הסתלקו
לנו מה שאין לכם: מולדת שותתת דם, עם שותת דם
מולדת שאפשר לשכוח ולזכור...
הוי העוברים בין המילים החולפות
הגיעה העת שתסתלקו
מצאו לכם מקום כרצונכם, אך לא בינינו
הגיעה העת שתסתלקו
ושתמותו היכן שתרצו, אך לא בינינו
כי יבולנו שבארצנו שלנו הוא
שלנו פה העבר
פעימת החיים הראשונה כאן - שלנו היתה
שלנו ההווה, ההווה והעתיד
שלנו העולם הזה... והבא
אז צאו מארצנו
מאדמתנו ...ממימנו
מתבואתנו...ממלחנו ...מפצעינו
מן הכל, וצאו
מנבכי הזכרון
הוי העוברים בין המילים החולפות.

מיכאל הרר - ערב 2

16749

תאריך : 26.01.88

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

יוצא ** ** ** **

תרזם:1,16749
אל:ברן/423,לונדון/522,פריס/704,רומא/457,ביירס/619,
ברזיליה/353,טוקיו/434
מ-:המשרד,תא:260188,זח:1700,דח:ר,סג:ש
נד:0

שמור/ רגיל

נ.מ.1237 - 210.02

אל:ברן,לונדון, פריס, רומא, ביירס, ברזיליה, טוקיו.

מועב"ט - דו"ח המזב"ל על השטחים.

להלן לידיעתכם העקרונות המנחים אותנו בנדון:

1. ישראל (ואהו"ב) הביעו כבר בעבר התנגדותן לועידה הבינלאומית במתכונת ההלטות העצרת (38/58/C והלאה).

2. התנגדות ישראל לועידה ביב"ל עפ"י ההחלטות הנ"ל, אינה סותרת מדיניות ישראל לנהל מו"מ ישיר עם שכנותיה במסגרת בינלאומית המוסכמת על הצדדים למו"מ. אי לכן ישראל תקום בברכה נסיונות המזב"ל לקדם AN EFFECTIVE NEGOTIATING PROCESS

ולהתיר את המבוי הסתום הנוכחי (סעיף 55 של הדו"ח).ישראל רואה באיגרת שוורצנדזה למזב"ל נסיון לעורר מחדש את רעיון 'הועדה המכינה' שהועלה בהחלטת העצרת ושבדחה בארגן עקבי ע"י ישראל ואהו"ב.

3.יש לזחות בתוקף ממצאים ומסקנות בדו"ח המבוססים על טענות שרא שהושמעו ע"י נבי שיחו הערבים של גולדינג, תוך הבעת צער על כך שהמזב"ל אמנם מודה בקיומן של סתירות ומכיר בקושי לבדוק אמיתות הטענות (סעיף 49) אך בכל זאת נוחר להסתמך על טענות בלתי בדוקות באלו להסק

מסקנות והצעת הצעות. דוגמה טובה לכך קיימת בסעיף 27 של הדו"ח ו- 3 ההמלצות הכלולות בו. יש להדגיש שצה"ל (מפקדת פצ"ר) מנהל מערכת הדרכה נרחבת לצורך הטמעת הוראות המשפט ההומניטרי הבינ"ל, והטענות על הפרעות בביצול לפיגועי פצועים וחולים ולהכנסת מזון ותרופות הן מופרכות מן היסוד.

4. בקשר לזברי המבל והמלצותיו על תחולת (APPLICABILITY) האמנה הרביעית יש לחזור בתוקף על כך שאמצעי העבישה הנבקטים בידינו אינם עומדים בסתירה להוראות האמנה עפ"י פירושן המשפטי המקובל עלינו ודבר זה גם אושר בפסקי דין רבים של בג"צ. יש לצטט מחדש עמדתנו הרשמית בלפני יישום האמנה בפי שבוטחה בהודעתנו לצל"א והמובאת מחדש להלן:

ISRAEL MAINTAINS THAT IN VIEW OF THE SUI GENERIS STATUS OF JUDEA, SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT, THE DE JURE APPLICABLITY OF THE FOURTH GENEVA CONVENTION TO THESE AREAS IS DOUBTFUL. ISRAEL PREFERS TO LEAVE ASIDE THE LEGAL QUESTION OF THE STATUS OF THESE AREAS AND HAS DECIDED, SINCE 1967, TO ACT DE FACTO IN ACCORDANCE WITH THE HUMANITARIAN PROVISIONS OF THAT CONVENTION'

5. יש לנו עניין מיוחד להבליט אותן קביעות, המלצות ומסקנות 'חיוביות' שבדו"ח המב"ל ושמהן אנו יכולים להפיק תועלת מדינית והסברתית:

5.1) הצרת המב"ל באחריות הבלעדית של ישראל על שמירת החוק והסדר בשטחים.

5.2) קביעתו של המב"ל המשתמעת מהנ"ל, שאין טעם ותבלית בנסיון להציב חילות או משקיפים בלשהם מטעם האו"ם.

5.3) ההערבה שהמב"ל מביע לש"ם שאנו מרשיטים לרשד הבינלאומי של צל"א(ICRC) לצורך מילוי משימותיו ההומניטריות.

5.4) קריאת המב"ל להגברת הסיוע הבינ"ל באמצעות UNDP לפיתוח השטחים ושיפור איכות החיים של התושבים והעבותנו

6. ליתן פירוש תובלו להעזר גם בהודעה ' מפי תוגים מדיניים' שהודברקה אליכם בנפרד.

מא/מס

תב: שהח/רהמ/שהבט/מנבל/ממנבל/סמנבל/ממד/רט/אמן/ארב2/אירא/
אירב/אמלט/אסיה/מתאמשטחים

15738

תאריך: 88.[illegible] **משרד החוץ-מחלקת הקשר**

סודי

יוצא **
**
**
**

תרזם:1,15738
אלנבי/983,ורש/783,ורנה/305,גנבה/342,בנגקוק/445,טוקיו/418,
ביירס/584,ברן/267,קופנהגן/235,אוסלו/171,שטוקהולם/214,
מבטיקן/281,מונטבידאו/207,אתונה/300,בון/389,בריסל/387,
האג/312,לונדון/484,פריס/662,רומא/424,אוטבה/291,קנברה/232,
לימה/220,קוקס/353,מילנו/179,מדריד/278,ניקוסיה/229,
ניירובי/101,סינגפור/215,אנקרה/163,קינשאסה/175,בוקרשט/196
מ-:המשרד,תא:250188,זת:1709,דת:ר,סג:ס
נד:@

שמור/מיידי

ביבוש שה'ח הערביים בתוניס.

1. ביבוש שה'ח של הליגה הערבית בנושא השטחים הסתיים ב-24.1. להלן עיקרי ההחלטות (עפ'י טיק, ר' מונטה קרלו 24. עדיין אין בידינו הנוסח המלא):

א. קריאה למועבי'ט 'לשאת באחריותה בקבלת ההחלטות ובקיומן הצעדים לשם שימת קץ לביבוש הישראלי בכל האדמות הפלסטיניות והערביות הכבושות'.

ב. קריאה לאו'מ 'לפקח על כסיגת כוחות הביבוש הישראלי ולאפשר לעם הפלסטיני לממש זכותו להגדרה עצמית עפ'י החלטות האו'מ'.

ג. על מועבי'ט 'לשאת באחריותה המלאה בלפי הפרות הריישות הצינונית את אמנת ג'נבה הרביעית באדמות הפלסטיניות והערביות הכבושות ושקידתה בביצוע כשני מלחמה...ולאלץ הריישות הצינונית להפסיק לאלתר מעשים אלה ולהשיב המגורשים לבתיהם'.

ד. הקמת ועדה בהשתתפות שה'ח של ירדן, סוריה, אלג'יריה, תוניסיה, עיראק, יו'ר המחלקה המדינית של אש'פ, מזכ'ל הליגה, וכן מעודיה או

ר"מ, מעניין שאולה שאריתם על "הישראלים הצינוניים" (סעיף ג')

מוצרים רלוונטי
לשיחה עם
הבנק הלאומי
בינ"ל (סוף ב')

ברורית, לגיבוש תובנית מעולה ערבית משותפת לביצוע 'ההחלטות הערביות הערטקות בסכסוך הישראלי-ערבי' ולהתוויה וניהול של הפעילות הערבית המשותפת באו"מ, במועצה"ט ובזירה הבינ"ל לקידום תהליך למען ועידה בינ"ל 'על בסיס ההחלטות הפסגות הערביות'.

ה. חברות הליגה התחייבו לשגר סיוע בסכ לתושבי השטחים באמצעות הקרן שהוקמה ע"י אש"פ/ובאמצעות הערוצים והמנגנונים הבינ"ל.

2. המתבטים זאת תביעת הסורים כי מדינות ערב שיחדשו יחסיהן עם מצרים תפעלנה לניתוק קשריה עם ישראל. כן לא התקבלו: התביעה הסורית שהסיוע הכספי הערבי יוגש באמצעות הליגה, ותביעת לוב להמנע מקריאה לבינוס ועידה בינ"ל.

הערות ראשוניות

3. בשני תחומים מרכזיים לא התקבלו החלטות קונקרטיות:

א. הועדה הנ"ל מורכבת מגורמים בעלי מטרות מנוגדות (למשל: ירדן, סוריה, עיראק ואש"פ). לפיכך ספק אם ועדה זו תוכל להוביל למהלכים חבלתיים בתהליך המדיני.

ב. לא הוגדרו סכומי הסיוע הכספי לפלסטינים בשטחים.

4. בולט הפער בין אופיין הכוללני של ההחלטות לבין שאיפותיו הקונקרטיות של אש"פ, ערב הבינתים, לגיים לחץ בל-ערבי לקידום החלטה חדשה של מועצה"ט לפי תסריט אש"פ. כך נעדרת מן ההחלטות תמיכה מפורשת במוזמה פלסטינית עצמאית (תמיכה שצויינה בהחלטות ועדת ירושלים של הועידה האסלאמית שהתכנסה ב-5.1).

5. נראה כי סוריה וירדן הצליחו לשבש (כל אחת מסיבותיה שלה) את מאמצי אש"פ לתרגם את ארועי השטחים להישגים מדיניים קונקרטיים ואופרטיביים עבורו בכנס זה.

ס. עם זאת,מבחינת אש"ס: הקרן המיוחדת שלו הוברה באחד הערובים להזרמת כספים ערביים; נאמר בהחלטת בי התהלין למען ועידה ביג'ל יתבסס על החלטת הסכנות הערביות (בבן יובל אש"ס לטעון שהדגש הוא על הסכנה המשותף בסכנות הערביות ולאו דוקא על תרצאות סכנת עמאן. בן יובל אש"ס לברש טעיף 1/ב' ד לעיל במשקף החלטות פאס).

ערב 2
ת

תם: שתת,רתמ,שהבט,מנכל,ממנכל,טמנכל,ממד,רם,אמן,אוקיאניה, מברים,מצפא,אירא,אירב,אסיה,מאס,אמלט,מזתים,ארבל2,אירג

The Washington Post

LETTERS TO THE EDITOR

1-23-88

Violence on the West Bank (Cont'd.)

It is touching to hear from concerned friends of Israel that Israel should withdraw from the West Bank and Gaza lest both its soul and its image be destroyed by the "occupation." These good friends fail to realize that it is only out of concern for them and their sensibilities that Israel is staying in the "territories." For the Israelis know that if they depart, a rather nasty dispute will erupt among the four major Arab groups there: the PLO, the Moslem Brotherhood, the communists and the pro-Hashemites. It will probably be won within a year or two by the better trained and organized PLO, but then another contest will ensue, this time among the Arafat, Habash, Hawatmeh, Gibril, Abu Musa and Abu Nidal factions of the PLO. And if the Lebanon experience is any guide, the toll of these altercations will be somewhere between 50,000 and 100,000 people.

The winner of the final round will undoubtedly be the faction with the strongest backer, which means that the pro-Syrian group will prevail and the Syrians will be "invited" to bring stability to the area they consider as much a part of "Greater Syria" as Lebanon. The Israelis will not relish the prospect of a Syrian army—whose task force equals the size of NATO's and whose air force is twice the size of Israel's—stationed on the outskirts of Jerusalem and Tel-Aviv. So they will rush to engage the Syrians somewhere in the Samarian mountains and, aware that Israel's fate is in the balance, will probably win. But what with task force, air and missile battles raging 15 miles from Israel's population centers, and with the Palestinians flanking Jerusalem on three sides and Tel-Aviv on two and attacking along a line nine miles from the sea, the price of victory will be at least 100,000 Israeli casualties and double that number of Syrians and Palestinians.

Now, it may take some time before Israel can acquire the sensitivity to the sufferings of others so magnificently demonstrated in this century by its critics: the Germans, French and British, let alone the Syrians, Egyptians and Jordanians. And it may take just as long for Israel to exercise the kind of restraint displayed by America's National Guard and police in subduing demonstrators at Kent State University; rioters in Newark, Detroit and Watts; and the dangerous women and children of that notorious cult in Philadelphia. But Israel will tenaciously cling to the "territories" if for no other reason than to spare its noble friends abroad monumental guilt. After all, living with the responsibility for precipitating the slaughter of more than a quarter of a million people cannot be easy.

DAVID BAR-ILLAN
Jerusalem

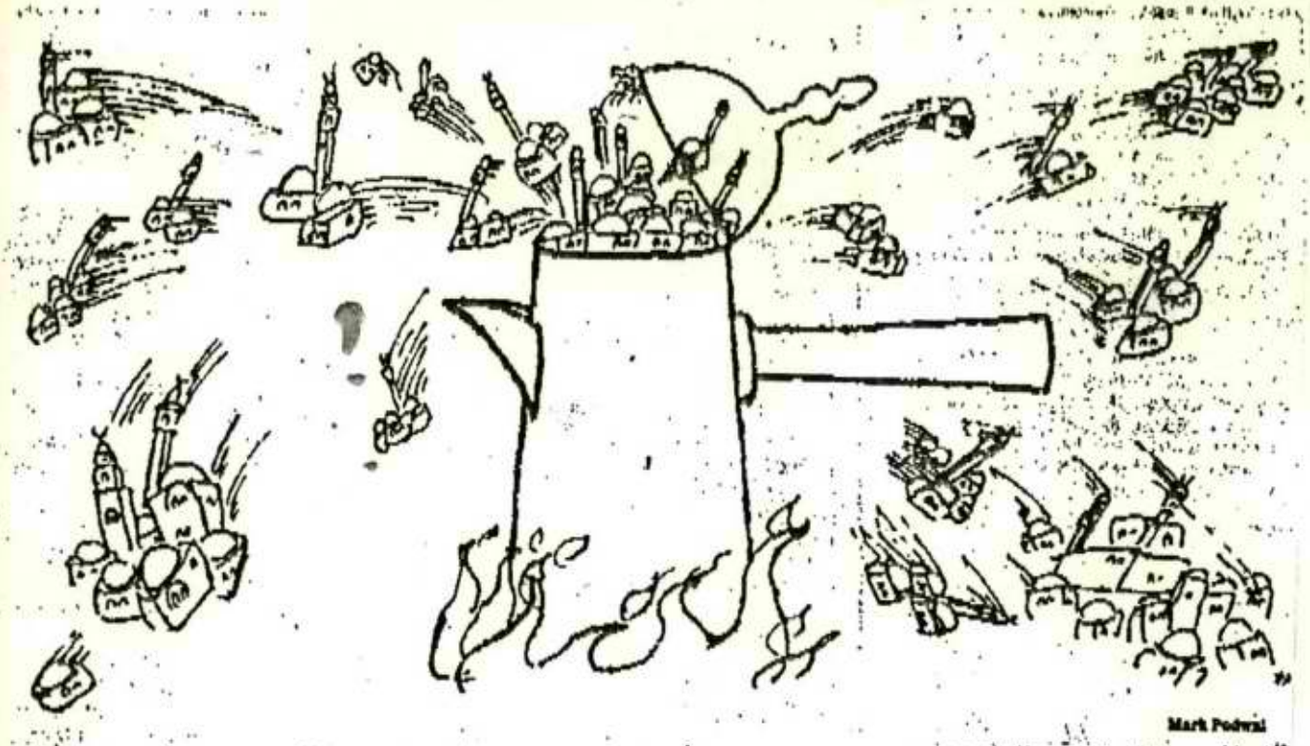

Mark Podwal

Simplistically Blaming Israel

By David Bar-Illan

JERUSALEM — The trouble with much of the thinking about the Israel-Arab conflict today is that it not only relies on television as a source of information but resembles television coverage itself. Simplistic and superficial, it views the present situation out of the context of history and offers quick fixes without regard to consequences.

Television's excuse is that it must squeeze its film footage into the mini-drama of the 7 o'clock news. Political thinkers have no such excuse. Yet they seem to be afflicted by television's snapshot view of life. They see events depicted in cinematic terms, as clashes between good and evil, occupiers and occupied, and conclude that whatever is wrong must be the fault of the occupiers, and all that is needed is an end to the occupation.

In truth, riots, like terrorism, were endemic to the region and to this country long before the "occupation" in 1967. Nor do the underlying reasons for the volatility of the present situation have anything to do with the conduct of the "occupiers."

The first and foremost of these reasons is the deplorable condition of the refugee camps, where most of the rioting began. That the problem of several hundred thousand Arab refugees has not been resolved in 40 years is unconscionable. Yet blaming Israel for this condition is even more unconscionable.

Israel has consistently offered to provide housing for the refugees nearby. But all its efforts have been cynically shot down not only by the Arabs, who seem to prefer that the refugees fester and remain a political problem, but also by the whole world community. Typically, Prime Minister Yitzhak Shamir's repeated appeals to the international community — most recently through the President of Italy — to address this problem have received next to no attention.

The absence of a political solution also contributes to the unrest. Uncertainty breeds instability and as long as the Arabs of Gaza, Judea and Samaria believe that Israel may one day relinquish these territories, they will not reconcile themselves to Israeli rule. But, incredibly, the whole world seems to blame Prime Minister Shamir, who has repeatedly declared his eagerness for direct negotiations without conditions.

How about a long view of culpability?

His great offense, it seems, is his refusal to accede to the Soviet-Palestine Liberation Organization proposal for an international conference; his position was endorsed, until recently, by the United States. No one seems to feel that criticism should be leveled against King Hussein of Jordan, even though he clings to the international conference idea precisely because he knows it is a nonstarter. After all, even the conference's greatest advocate in Israel, Foreign Minister Shimon Peres, has conditioned it on the exclusion of the P.L.O., on Soviet resumption of diplomatic relations with Israel and on the opening of the Soviet Union's gates to Jewish emigration — conditions that are unlikely to be met in the foreseeable future.

There is only one route to peace: open-ended, pressure-free, face-to-face direct negotiations between the parties to the conflict. That is the way sovereign states solve their differences. In talks between Jordan and Israel, representatives of the Palestinians should participate. But they cannot be members of the P.L.O. for the simple reason that no country can negotiate with an organization that does not recognize its right to exist.

A couple of years ago, King Hussein seemed to agree to the principle of direct negotiations, but under pressure from Syria and the Soviet Union he has withdrawn again into the international conference cocoon. His reluctance to negotiate with Israel without being assured of at least a complete Israeli withdrawal to the 1949 armistice lines and its relinquishment of Jerusalem, a solution that would mean Israel's demise, is in a way understandable. His own grandfather, as well as many others, big and small, have been assassinated for considering compromise and co-existence with Israel.

This history, like the recent riots, points to one of the tragedies of the Middle East: the fact that Arab moderates never seem to win the day, at least not for long. A recent item from Cairo, hardly noticed in America, tells of the Egyptian Education Ministry's refusal — long before the riots — to allow maps contributed by Unicef into the Egyptian school system because they included the name Israel — and this only 10 years after Anwar el-Sadat's visit to Jerusalem!

Those who seek the real roots of the Arab-Israeli conflict need look no further. □

David Bar-Illan, a concert pianist, is director of the Jonathan Institute, a private antiterrorist foundation based in New York and Jerusalem.

מדינת ישראל

תאריך 20/4/88

אל: ~~ה~~

מאת: לשכת ראש הממשלה.

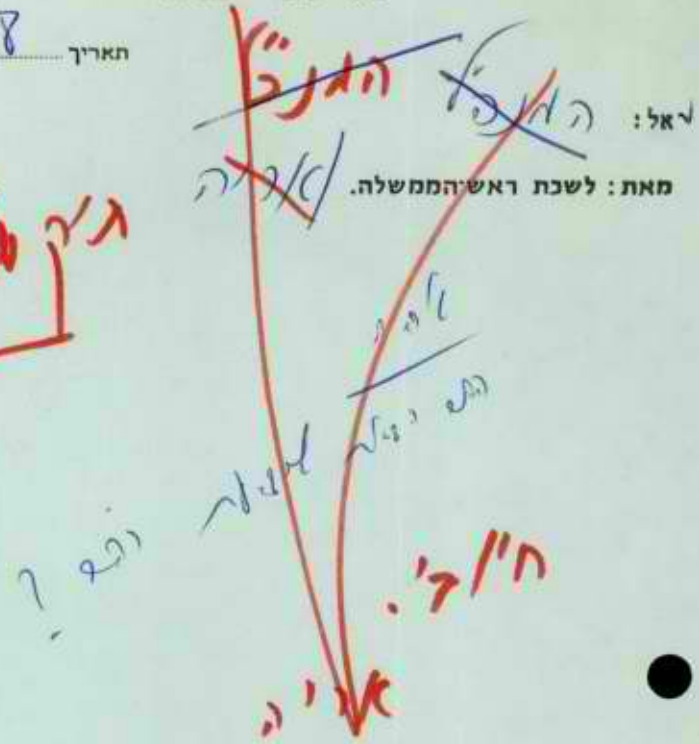

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כט' בטבת התשמ"ח
19 בינואר 1988

אל : [illegible]

מאת : מנהל כלכלית ב'

הנדון : <u>השתלשלות חתימת הפרוטוקולים החדשים עם הקהיליה האירופית</u>

א. לפי דווח מהבקר הוחלט אתמול בערב בישיבת הועדה של יחסי חוץ של הפרלמנט האירופי כצפוי לא לדון במושב הנוכחי בפרוטוקולים החדשים שלנו. מכאן הם יסירו הנושא מעל סדר היום של הפא"ר מתוך נמוק טכני שהיות והמסמכים נשלחו באחרו מבריסל ולא היה מספיק זמן לעיין בהם.

ב. לאור הנ"ל רואה לנכון לסכם השתלשלות זו ומצ"ב סקירה על השתלשלות חתימת הפרוטוקולים החדשים עם הקהיליה האירופית כולל הערכת מצב והצעות לפעולה.

[illegible]

ב ב ר כ ה ,

ד"ר י. עזורי

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

השתלשלות חתימת הפרוטוקולים החדשים עם הקהילה האירופית

א. רקע

1. לאחר תקופה ארוכה בת מספר שנים ומו"מ אינטנסיבי ומייגע עם הקהילה האירופית חתמנו ב- 8.12.86 בראשי תיבות על הפרוטוקול המשלים, דהיינו, על הסכם המעניק לנו הטבות בתחום החקלאות כתוצאה מהסכם נו מ- 1975 ומהרחבת הקהילה האירופית מ- 10 ל- 12 מדינות.

אחד ההישגים הכלכליים והמשמעותיים בהסכם זה הוא בייצוא פרחים שלגביו תחול הורדה הדרגתית במכס עד לביטולו ב- 1.1.93. לדידנו היתה חשיבות רבה שפרוטוקול זה יכנס לתוקף מוקדם ככל האפשר על מנת לאפשר למגדלי הפרחים שלנו להנות מהנחות במכס על ייצוא פרחים לקהילה כבר בעונה הנוכחית שהחלה בחודש נובמבר 1987. (יודגש שגובה ההנחה במכס עומד עתה על 7.28% ולפי החשוב ערך החסכון במכס לעונת הייצוא הנוכחית יסתכם בקרוב ל- 8 מיליון דולר).

2. כתוצאה מהצטרפות ספרד ופורטוגל לקהילה האירופית נהלנו מו"מ עם הקהילה על חתימת פרוטוקול להתאמה טכנית שיסדיר את תנאי הסחר בינינו לבין שתי המדינות המצטרפות בתקופת המעבר שנקבעה ל- 7 שנים.

למרות שאין כל קשר בין הפרוטוקול להתאמה טכנית לבין הפרוטוקול המשלים דלעיל, כרכה הקהילה שני ההסכמים יחד, דהיינו, יישומו של הפרוטוקול המשלים מותנה בחתימת הפרוטוקול להתאמה טכנית עם ספרד ופורטוגל.

ב- 31.7.87 חתמנו בראשי תיבות על הפרוטוקול להתאמה טכנית עם ספרד ופורטוגל.

3. ביולי 1988 חתמנו בראשי תיבות על פרוטוקול פיננסי חדש המעמיד לרשות ממשלת ישראל מלווה בסך 63 מיליון יחידות חישוב בתנאים מיוחדים (פרוטוקול זה מתחדש מדי 5 שנים, כאשר מחליטים על שיעור גידול הסכום).

2/.

4. לאחר החתימות בראשי תיבות על כל הפרוטוקולים החדשים משימתנו היתה לדאוג לזירוז התהליך הפרוצדורלי לכניסת הפרוטוקולים לתוקף. במקביל ביקשנו מהנציבות הפעלת צעדים אוטונומיים לגבי ייצוא פרחים לקראת עונת הייצוא.

כידוע עכבה מועצת שרי החוץ של הקהילה את אשור הפרוטוקולים החדשים בשל עמדת הבריטים אשר כרכו ענין החתימה המלאה על הפרוטוקולים בנושא הייצוא מהשטחים ובעיית תמ"א.

בעקבות ביקור שיישון בחודש אוקטובר 1987 בארץ ולאחר מו"מ בינינו לבין משלחת מהנציבות שהגיעה לישראל וכן המגעים שהתקיימו בין משלחתנו בבריסל ובין הנציבות נחתם ב- 8.12.87 מסמך שלפיו הושגה הבנה והגענו להסדר עם הקהילה בענין הייצוא מהשטחים. (מצ"ב כייר בנושא).

5. לאחר אשור הפרוטוקולים ע"י מועצת השרים חתמנו ב- 15.12.87 בחתימה מלאה על כל הפרוטוקולים הנ"ל עם 12 מדינות חברות הקהילה האירופית.

6. הקהילה בהשראת הספרדים יצרה Linkage חדש בין כניסה לתוקף של הפרוטוקול המשלים לבין הסכמתנו להפעלת צעדים אוטונומיים על פרוטוקול ההתאמה. מכאן שהפעלת ההנחות על פרחים, כפי שהבטיחה הנציבות, היתה מותנה ביישום פרוטוקול ההתאמה בו בזמן.

לאחר מגעים אינטנסיביים עם הנהלת המכס והאוצר, הודענו על הסכמתנו להפעלת הפרוטוקול להתאמה טכנית החל מ- 1.2.88 ובו ביום תפעיל הקהילה הפרוטוקול המשלים והנציבות אף התחייבה להקדים ולהפעיל ההנחות על ייצוא פרחים מישראל.

7. הנציבות נסוגה מעמדתה הנ"ל בכך שהתנתה הפעלת הפרוטוקול המשלים באשור הפא"ר. הפרוטוקולים החדשים נשלחו לאשור הפא"ר וזאת לפני פרסומם בעתון הרשמי של הקהילה ולפני כניסתם לתוקף. על פי ה- Single Act אשור הפרוטוקולים יתאפשר ע"י השגת רב של כל חברי הפרלמנט. אשור הפרוטוקולים היה צפוי להתקבל ב- 20.1 (במושב הפא"ר המתקיים ב- 22 - 18 בינואר).

ב. <u>הערכת מצב (נכון להיום)</u>

למרות שרתמנו את כל הבירות של הקהיליה למאמצי שכנוע בקרב הפרלמנטרים התגבשה הערכה חזקה שאין אפשרות להשיג את 260 הקולות הדרושים לאשור הפרוטוקולים שלנו. לאור הנ"ל החליטה הסיעה הסוציאליסטית (שהיא הגדולה ביותר) להסיר ענין אשור הפרוטוקולים מסדר היום של הפא"ר על מנת למנוע הצבעה נגד.

אי אשור הפרוטוקולים בפא"ר מעכב כניסתם לתוקף ומכאן לא ניתן ליישם ההטבות במכסים על יצואנו החקלאי ובעקר האמור לגבי פרחים.

כאשר הפרוטוקולים לא יאושרו במושב הנוכחי של הפא"ר, צפויה במקרה הטוב דחיה של מספר חודשים עד להחזרתם של הפרוטוקולים לאשור מחדש. בנסיבות אלו סביר להניח שאין כל סיכוי שהנציבות והמועצה ינקטו בירזמה כלשהי להפעלת צעדים אוטונומיים לגבי הפרוטוקול המשלים.

ג. <u>הצעות</u>

1. כזכור הסכמנו להצעת הנציבות להפעלת הפרוטוקול להתאמה טכנית עם ספרד ופורטוגל ב- 1.2.88 ובתנאי שמצדם יפעילו הפרוטוקול המשלים בר ביום. עשינו מאמצים רבים ללכת לקראתם ולקבל הצעת הנציבות להפעלת כל הפרוטוקולים ביחד.

עמדת ישראל צריכה להיות שאין להפריד בין הפעלת הפרוטוקול להתאמה טכנית עם ספרד ופורטוגל לבין הפרוטוקול המשלים.

2. המוצא היחיד שנותר בתנאים של היום הוא להבטיח יישום ההטבות במכסים החלים על יצוא פרחים וזאת על מנת לאפשר ליצואנו להנות מהטבות אלו. לכן עלינו לרכז עתה כל מאמצינו להשגת מטרה זו. אם מטרה זו לא תושג תוך זמן קצר תפחת התועלת הכלכלית שתצמח ממנה בגלל עונת היצוא שאופיה היא נמשכת עד ספטמבר אך עקר היצוא בפרחים מתבצע בחודשי נובמבר - אפריל. (נותר עתה לבצע כ- 60% מסך הייצוא עד סוף העונה).

3. לכן הצעתנו, עד לאשור כל הפרוטוקולים הנ"ל בפא"ר, היא הפעלת צעדים אוטונומיים על פרחים (כפי שהובטח לנו כבר חגיגית במספר הזדמנויות) כנגד הפעלה אוטונומית מצדנו על יבוא מכוניות מספרד וכן נצטרך לאתר גם מוצר חשוב לפורטוגלים.

4. לדעתי צפוי שהקהיליה תקשור בשלב מאוחר יותר יישום ההטבות על פרחים בהפעלת הפרוטוקול להתאמה טכנית מצדנו עם ספרד ופורטוגל. על כך נצטרך לתת את דעתנו בעוד מועד.

דר' י. עזורי

ירושלים, 18 בינואר 1988

משרד החוץ
ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

כ"ט בכסלו התשמ"ח
20 בדצמבר 1987

ייצוא חקלאי ישיר מיש"ע - השתלשלות העניינים

באוקטובר 1986 החליטה הקהילה להעניק לתוצרת המשוקת מיש"ע אותה שיטת העדפה במכסים (PREFERENTIAL SYSTEM) המיושמת לגבי מדינות ערב ובמיוחד ירדן וכן ישראל.

בעקבות החלטה זו שיגרה הנציבות משלחת לשטחים כדי לבדוק דרכי ביצועה והגיעה למסקנה שהדרך היעילה ביותר היא דרך נמלי ישראל ולכן פנתה הנציבות לישראל לאפשר ייצוא ישיר מאיזורים אלו לשווקי הקהילה האירופית ללא מעורבות אירגוני השיווק הישראליים.

בעקבות ביקורו של קלוד שייסון בארץ (10-13.10.87) הושגה הבנה לפיה:

א. התוצרת מיש"ע תישא תווית עם שם המקום ממנו הופקה התוצרת כגון: חברון, יריחו וכו'.

ב. הנפקת תעודות מקור ע"י לשכת מסחר ערבית מקומית.

ג. ביצוע הייצוא יסוכם בין אירגוני השיווק הישראליים והמגדלים הערביים.

ד. שיגור משלחת מטעם הנציבות כדי לסכם ביצוע פרטי ההבנה שהושגה לעיל.

הקהילה עמדה על כך כי לחקלאים הערביים ינתן חופש בחירה באשר לביצוע הייצוא אם ע"י צינורות השיווק של ישראל ואם בדרך אחרת, כמו כן הבהירה הקהילה כי ישנה זיקה (LINKAGE) בין אישור הפרוטוקולים החדשים ביניהן לקהילה ובין הסדרת עניין הייצוא מיש"ע.

ב- 17.11 הגיעה ארצה משלחת מומחי הנציבות כדי לעמוד מקרוב על הבעיות שהתעוררנה מביצוע ייצוא חקלאי מיש"ע. הוצע למשלחת של הנציבות נוסח הסדר שיכלול בנוסף לנקודות לעיל גם אפשרות של התקשרות ישירה בין החקלאי הערבי ובין הקניינים באירופה כשהדבר יקבע ע"י ועדה בינמשרדית שתוקם כדי לדון בבקשות של חקלאים ערביים בנדון.

ברור שנוסח זה לא היה מקובל ע"י הנציבות וכל אותה עת נמשכו המגעים באמצעות שגרירותנו בבריסל על מנת להגיע להבנה שתהיה מקובלת על שני הצדדים ולאפשר בכך חתימת הפרוטוקולים.

ב- 8.12.87 נחתם מסמך בין שגרירנו בבריסל ומנהל אגפו של שייסון בנציבות, דרייה. מסמך זה אושר ע"י שגרירי מדינות ה- 12 ולפיו:

א. ייצוא ישיר מיש"ע יתאפשר תוך הסדרת העניינים הקשורים בכך: תעודות מקור, שמות המותגים, בדיקות פיטוסניטריות, בקרת איכות ונוהלי מכס.

ב. צוות בינמשרדי ישראלי מיוחד יאפשר לחקלאים הערביים חופש בחירה באשר להתקשרות ישירה עם קניינים באירופה.

ג. הצדדת הישראלי ינהל מגעים עם המגדלים הערביים ע"מ להגיע להסכם בנוגע לביצוע הייצוא.

חשוב להדגיש כי לאורך כל המגעים בינינו לקהילה שמרנו העקרון לפיו ביצוע הייצוא יהיה באמצעות צינורות השיווק הישראלים, דהיינו, אגרסקו ומועצת ההדרים.

כלכלית ב'

צפיפות אוכלוסיה

הדעה הרווחת היא כי רצועת עזה היא אחד האזורים הצפופים ביותר בעולם - ולא היא!

להלן הנתונים לגבי הצפיפות - אנשים לקמ"ר:

רצועת עזה - 1548
אזור ת"א - 5993
(המקור הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה)

מקאו	-	24.500
מונקו	-	18.121
הונג-קונג	-	5309
גיברלטר	-	5167
סינגפור	-	4403
הותיקן	-	1682
מלטה	-	1212
ברמודה	-	1057

(המקור: UNITED NATIONS - DEMOGRAPHIC YEARBOOK 1985, N.Y 1987)

אזור המטרופולין
של קייהין (כולל
את טוקיו ויוקוהמה) - 10.015 (נתונים ל-1978)
(המקור: ספר השיאים של גינס 1986)

לא נמצאים בידי נתונים לגבי אזורים אורבניים מרכזיים כגון ניו-יורק, מכסיקו סיטי, קהיר, לונדון ואחרים.

19

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
וושינגטון

441

טופס מברק
דף 1 מתוך 1 דפים
סווג בטחוני: שמור
דחיפות : מיידי
תאריך וו"ח:21/1/88-16:00
מס' מברק

אל: המשרד

אל: מצפ"א, הסברה, מצתים
מאת: ציר הסברה - וושינגטון

נודע לנו כי חנה סיניורה ופאיז אבו קואסמה בלוית מרדכי בראון ויהושפט הרכבי באים בשבוע הבא לוושינגטון (ומניח - וגם בערים אחרות) כאורחי הועד הבינדתי (נוצרי יהודי מוסלמי) למען שלום במזרח התיכון.

האם ידוע לכם?

משרד
אשר נעים

END

מדינת ישראל

תאריך 19/1/88

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

[illegible]

מדינת ישראל

משרד החקלאות
ההנהלה

לכבוד
מר מקל
משרד ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

הנידון: יצוא מהשטחים

להלן תמונת מצב בנושא יצוא חקלאי מיהודה, שומרון ועזה.
לאחר משא ומתן ארוך הושג סיכום דברים עליו חתמו בשם הנציבות מר דורייר, ובשם ישראל השגריר פרימור. בנייר סיכום זה ישנם דברים הברורים לשני הצדדים ולעומת זאת ישנם נושאים שיהיו בחילוקי דעות בעתיד מתוך פרושים שונים של הצדדים.

הנושאים המסוכמים ובהם אין חילוקי דעות הם:

1. תוצרת מיו"ש ומעזה רשאיות לצאת מהארץ עם זיהוי נפרד (לא כרמל), הזיהוי הוא אזורי (תוצרת עזה, חברון, שכם וכדומה), לא יהיה זיהוי למלה פלסתין או שטחים).

2. מסמכי היצוא (תעודת מקור) יחתמו ע"י לשכות המסחר המקומיות ביו"ש ובעזה, על מסמכים אלה לא יופיע זיהוי ישראלי והם יהיו מסמכי היצוא ושיגיעו לשוק המשותף.

3. בנושא ביקורת איכות וביקורת פיטוסנטרית יהיו הכללים של השוק המשותף.

4. יתאפשר ליצרנים מיו"ש ומעזה ליצור קשר ישיר עם קניינים בחו"ל כדי לסכם עיסקה.

עם הסיכומים הנ"ל אין חילוקי דעות.
לגבי סעיפים 3 ו-4 שבהסכם יש אי בהירות בהבנה.
נוסח סעיפים אלו הוא כדלהלן:
"סעיף 3 - צוות מיוחד ישראלי בינמשרדי יאפשר ליצרנים ויצואנים ערבים בחירה חופשית לנהל משא ומתן ולקיים קשרים ישירים עם קניינים בארצות השוק למען קידום האינטרסים המסחריים של היצרנים הערבים ובהתיחס לאריזה והובלה.
סעיף 4 - הצוות הישראלי יקיים דיונים עם יצרנים ויצואנים ערבים של תוצרת חקלאית במטרה להשיג פתרון מוסכם על השאלות המתייחסות לביצוע עסקות כאלה"
עד כאן לשון הסעיפים שבהסכם.

2/..

הבנתנו לגבי הביצוע היא כי במקרה וסוחר ערבי סיכם עיסקה עם קניין בחו"ל הביצוע של העיסקה יעשה בצנורות השיווק הקיימים בישראל כיום, כלאמר אגרקסקו והמועצה לשיווק פרי הדר.
הנציבות מצפה כי במקרה וסוחר ערבי יפנה לועדה הבינמשרדית ויבקש ליצא התוצרת לא באמצעות צנורות השיווק המקובלים בישראל, הועדה הבינמשרדית תדון בנושא ותענה בחיוב.
עמדת משרד החקלאות היא שהיצוא מנמלי ישראל יעשה רק בצנורות השיווק המקובלים.
נושא זה ימשיך להיות עיקר חילוקי הדעות בין ישראל והשוק בעתיד.
קלוד שסון, במכתבו לשגריר בתאריך 11.12.87, מבהיר את פרושו להסכם כי יצואנים ערבים יכולים לסגור עיסקה עם קניינים בחו"ל ובנושא אריזה תובלה ושיווק יערכו דיונים בועדה הבינמשרדית תוך חתירה לשיטות מעשיות לביצוע חוזי יצוא.
שסון מציין כי הנציבות שומרת לעצמה הזכות לערוך יחד איתנו תוך כמה חודשים את התוצאות המעשיות של הנסיון.
לסיכום, עמדת משרד החקלאות היא כי היצוא בפועל יעשה רק ע"י צינורות השיווק הקיימים, ידוע כי הנציבות לא מקבלת עמדה זו, וזה הנושא שגם בעתיד יהיו בו חלוקי דעות עם הנציבות.
מצ.ב. מכתב שסון לשגריר מתאריך 11.12.87, וטקסט הסיכום החתום.

בכבוד רב,

אריה זיו
סגן מנהל כללי
(סחר-חוץ)

MISSION D'ISRAEL
AUPRES DES
COMMUNAUTES EUROPEENNES

משלחת ישראל
ליד הקהיליות האירופיות

Bruxelles, le 7 décembre 1987

Cher Monsieur Durieux,

J'ai l'honneur de vous confirmer par la présente, que mon Gouvernement comprend que l'application des dispositions concernant les exportations des territoires ne vont pas affecter les exportations agricoles israéliennes des produits frais et transformés, et en particulier l'application des règlements de la C.E.E. concernant le système de prix de référence et de taxe compensatoire.

Je vous saurai gré de bien vouloir me faire parvenir l'accord de la Communauté sur ce qui précède.

Je vous prie de croire, Cher Monsieur Durieux, à l'assurance de ma haute considération.

A. PRIMOR
Ambassadeur
Chef de la Mission

Monsieur Jean DURIEUX
Conseiller Hors Classe,
D.G.Relations Extérieures
Commission des Communautés
Européennes,
1040 - Bruxelles

40, avenue de l'Observatoire - 1180 Bruxelles - T. (02) 374.90.80

CLAUDE CHEYSSON
Commissaire Européen

Bruxelles, le 11 décembre 1987.

Monsieur le Premier Ministre,

J'ai pris connaissance avec beaucoup d'attention des conclusions auxquelles ont abouti les pourparlers entre l'Ambassadeur Primor et Jean Durieux s'agissant des exportations vers la Communauté de produits originaires des Territoires Occupés, via Israël.

Les deux signataires sont d'accord pour dire que le para. 3 des conclusions reconnaît aux exportateurs arabes la liberté de conclure directement des contrats commerciaux avec les importateurs européens, s'ils le souhaitent.

S'agissant des discussions envisagées au para. 4, nous partons de l'idée qu'elles ne s'éterniseront pas et qu'elles viseront pour l'essentiel les modalités pratiques d'exécution des contrats d'exportation (packaging, transport, marketing).

J'ai informé de ce qui précède les Etats Membres de la Communauté et malgré certaines réticences nous sommes prêts à mettre à exécution les dispositions de cet arrangement. Toutefois, nous nous réservons le droit d'apprécier avec vous d'ici quelques mois les résultats tangibles de cette expérience.

Veuillez recevoir, Monsieur le Premier Ministre, les assurances de ma haute considération.

C. Cheysson

C. Cheysson.

S.E. Monsieur Shimon Peres
Vice-Premier Ministre et
Ministre des Affaires Etrangères

Jérusalem

Brussels 7 December 1987

Joint European Commission/Israel Conclusions on Exports from the Territories

1. An agreement has been reached which will permit the export of industrial products from the Territories through Israel.

2. Agricultural exports from the Territories through Israel will be possible in accordance with the arrangements made concerning : certificates of origin, labelling, phytosanitary checks, quality control, customs procedures.

3. A special Israeli Interministerial team shall give the Arab producers and exporters a free choice to negotiate and establish direct links with buyers in the EEC market for the advancement of the commercial interests of the Arab producers, and with regard to packaging and transport.

4. The Israeli team will hold discussions with Arab producers and exporters of agricultural goods in order to reach an agreed solution on questions relating to the execution of such transactions.

Jean Durieux
Conseiller hors classe
Commission of the European Communities

Avraham Primor
Ambassador of Israel
to the European Communities

מדינת ישראל

תאריך 19/1/88

אל: [illegible]

מאת: **לשכת ראש־הממשלה.**

רצ"ב נייר של הידברות עם השלטים
שקבלתי, ס"ג בקשה, ממשרד
ראש הממשלה. השורה התחתונה היא
שצריך יהיו בדיונים בנושא כך.

[illegible]

אין טעמים

מדינת ישראל

משרד החקלאות
ההנהלה

לכבוד
מר מקל
משרד ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

הנידון: יצוא מהשטחים

להלן תמונת מצב בנושא יצוא חקלאי מיהודה, שומרון ועזה.
לאחר משא ומתן ארוך הושג סיכום דברים עליו חתמו בשם הנציבות מר דורייר, ובשם ישראל השגריר פרימור. בנייר סיכום זה ישנם דברים הברורים לשני הצדדים ולעומת זאת ישנם נושאים שיהיו בחילוקי דעות בעתיד מתוך פרושים שונים של הצדדים.

הנושאים המסוכמים ובהם אין חילוקי דעות הם:

1. תוצרת מיו"ש ומעזה רשאיות לצאת מהארץ עם זיהוי נפרד (לא כרמל), הזיהוי הוא אזורי (תוצרת עזה, חברון, שכם וכדומה), לא יהיה זיהוי למלה פלסתין או שטחים).

2. מסמכי היצוא (תעודת מקור) יחתמו ע"י לשכות המסחר המקומיות ביו"ש ובעזה, על מסמכים אלה לא יופיע זיהוי ישראלי והם יהיו מסמכי היצוא ושיגיעו לשוק המשותף.

3. בנושא ביקורת איכות וביקורת פיטוסנטרית יהיו הכללים של השוק המשותף.

4. יתאפשר ליצרנים מיו"ש ומעזה ליצור קשר ישיר עם קניינים בחו"ל כדי לסכם עיסקה.

עם הסיכומים הנ"ל אין חילוקי דעות.
לגבי סעיפים 3 ו-4 שבהסכם יש אי בהירות בהבנה.
נוסח סעיפים אלו הוא כדלהלן:
"סעיף 3 - צוות מיוחד ישראלי בינמשרדי יאפשר ליצרנים ויצואנים ערבים בחירה חופשית לנהל משא ומתן ולקיים קשרים ישירים עם קניינים בארצות השוק למען קידום האינטרסים המסחריים של היצרנים הערבים ובהתיחס לאריזה והובלה.
סעיף 4 - הצוות הישראלי יקיים דיונים עם יצרנים ויצואנים ערבים של תוצרת חקלאית במטרה להשיג פתרון מוסכם על השאלות המתייחסות לביצוע עסקות כאלה"
עד כאן לשון הסעיפים שבהסכם.

2/..

הבנתנו לגבי הביצוע היא כי במקרה וסוחר ערבי סיכם עיסקה עם קניין בחו"ל הביצוע של העיסקה יעשה בצנורות השיווק הקיימים בישראל כיום, כלאמר אגרקסקו והמועצה לשיווק פרי הדר.
הנציבות מצפה כי במקרה וסוחר ערבי יפנה לועדה הבינמשרדית ויבקש ליצא התוצרת לא באמצעות צנורות השיווק המקובלים בישראל, הועדה הבינמשרדית תדון בנושא ותענה בחיוב.
עמדת משרד החקלאות היא שהיצוא מנמלי ישראל יעשה רק בצנורות השיווק המקובלים.
נושא זה ימשיך להיות עיקר חילוקי הדעות בין ישראל והשוק בעתיד.
קלוד שסון, במכתבו לשגריר בתאריך 11.12.87, מבהיר את פרושו להסכם כי יצואנים ערבים יכולים לסגור עיסקה עם קניינים בחו"ל ובנושא אריזה תובלה ושיווק ישרכו דיונים בועדה הבינמשרדית תוך חתירה לשיטות מעשיות לביצוע חוזי יצוא.
שסון מציין כי הנציבות שומרת לעצמה הזכות לערוך יחד איתנו תוך כמה חודשים את התוצאות המעשיות של הנסיון.
לסיכום, עמדת משרד החקלאות היא כי היצוא בפועל יעשה רק ע"י צינורות השיווק הקיימים, ידוע כי הנציבות לא מקבלת עמדה זו, וזה הנושא שגם בעתיד יהיו בו חלוקי דעות עם הנציבות.
מצ.ב. מכתב שסון לשגריר מתאריך 11.12.87, וטקסט הסיכום החתום.

בכבוד רב,

אריה זיו
סגן מנהל כללי
(סחר-חוץ)

MISSION D'ISRAEL
AUPRES DES
COMMUNAUTES EUROPEENNES

משלחת ישראל
ליד הקהילויות האירופיות

Bruxelles, le 7 décembre 1987

Cher Monsieur Durieux,

J'ai l'honneur de vous confirmer par la présente, que mon Gouvernement comprend que l'application des dispositions concernant les exportations des territoires ne vont pas affecter les exportations agricoles israéliennes des produits frais et transformés, et en particulier l'application des règlements de la C.E.E. concernant le système de prix de référence et de taxe compensatoire.

Je vous saurai gré de bien vouloir me faire parvenir l'accord de la Communauté sur ce qui précède.

Je vous prie de croire, Cher Monsieur Durieux, à l'assurance de ma haute considération.

A. PRIMOR
Ambassadeur
Chef de la Mission

Monsieur Jean DURIEUX
Conseiller Hors Classe,
D.G.Relations Extérieures
Commission des Communautés
Européennes,
1040 - Bruxelles

40, avenue de l'Observatoire - 1180 Bruxelles - T. (02) 374.90.80

CLAUDE CHEYSSON
Commissaire Européen

Bruxelles, le 11 décembre 1987.

Monsieur le Premier Ministre,

J'ai pris connaissance avec beaucoup d'attention des conclusions auxquelles ont abouti les pourparlers entre l'Ambassadeur Primor et Jean Durieux s'agissant des exportations vers la Communauté de produits originaires des Territoires Occupés, via Israël.

Les deux signataires sont d'accord pour dire que le para. 3 des conclusions reconnaît aux exportateurs arabes la liberté de conclure directement des contrats commerciaux avec les importateurs européens, s'ils le souhaitent.

S'agissant des discussions envisagées au para. 4, nous partons de l'idée qu'elles ne s'éterniseront pas et qu'elles viseront pour l'essentiel les modalités pratiques d'exécution des contrats d'exportation (packaging, transport, marketing).

J'ai informé de ce qui précède les Etats Membres de la Communauté et malgré certaines réticences nous sommes prêts à mettre à exécution les dispositions de cet arrangement. Toutefois, nous nous réservons le droit d'apprécier avec vous d'ici quelques mois les résultats tangibles de cette expérience.

Veuillez recevoir, Monsieur le Premier Ministre, les assurances de ma haute considération.

C. Cheysson

C. Cheysson.

S.E. Monsieur Shimon Peres
Vice-Premier Ministre et
Ministre des Affaires Etrangères

Jérusalem

Brussels 7 December 1987

Joint European Commission/Israel Conclusions
on Exports from the Territories

1. An agreement has been reached which will permit the export of industrial products from the Territories through Israel.

2. Agricultural exports from the Territories through Israel will be possible in accordance with the arrangements made concerning : certificates of origin, labelling, phytosanitary checks, quality control, customs procedures.

3. A special Israeli Interministerial team shall give the Arab producers and exporters a free choice to negotiate and establish direct links with buyers in the EEC market for the advancement of the commercial interests of the Arab producers, and with regard to packaging and transport.

4. The Israeli team will hold discussions with Arab producers and exporters of agricultural goods in order to reach an agreed solution on questions relating to the execution of such transactions.

Jean Durieux
Conseiller hors classe
Commission of the European Communities

Avraham Primor
Ambassador of Israel
to the European Communities

משרד החוץ
המרכז למחקר מדיני

ירושלים, כח' בטבת תשמ"ח
18 בינואר 1988
.121

אל : מר א. לוין, ראש המרכז

מאת : אלי שקד, ערב 1

הנדון : ביטויים בוטים נגד ישראל סביב האירועים בשטחים

רצ"ב מבחר סלקטיבי של ביטויים אנטי-ישראליים חריפים שהופיעו בשבועות האחרונים בתקשורת הממסדית המצרית בהקשר לאירועים בשטחים.

מדובר בלקט מייצג של ביטויים מסוג זה לאחר עבודת ניפוי שעשינו מתוך כלל ההתיחסויות האנטי-ישראליות, הרבות מספור, שהופיעו בתקשורת המצרית מאז תחילת האירועים.

לשימושכם.

ב ב ר כ ה ,
אלי שקד

משרד החוץ
המרכז למחקר מדיני

התבטאויות קיצוניות בתקשורת הממסדית המצרית

1. ב-17.12 כותב "אלאח'באר" על כך כי בארבעים שנות קיומה של ישראל השתמשו מנהיגיה בצעדי דיכוי וטרור כמו אילו של הנאצים, כמו כן משווה את ממשלת ישראל למשטר האפרטהייד. באותו יום טען פרשן רדיו קהיר שכוחות הכיבוש הישראלים רודפים את הפצועים הפלס' בבתי חולים.

2. ב-18.12 "אלאח'באר" מבליט ידיעות על מעשי התאכזרות של הישראלים, הריגת תינוק פלסטיני בן שמונה ימים, הוצאת אנשים מבתיהם והכאתם בקתות הרובים לעיני בני משפחותיהם, הריגת עצורים, וכן שחיילים ישראלים הטילו מימיהם במיכל המים בעזה.

3. ב-20.12 סגן עורך "אלאהראם" כותב כי בישראל מנהיגים המושלים "בהגיון של מחנות המעצר הנאציים ... ומיישמים במלואן את שיטותיה של דרא"פ".

4. ב-26.12 הופיע ב"אלאח'באר" מאמר אנטישמי חריף של עבד אלסלאם דאוד תחת הכותרת "התלמוד התלמוד". בין היתר: "לציונות חוקה כתובה ושמה התלמוד, ובה קריאה ליהודים להשחית את העולם באמצעי מין וסמים, וכמו כן כולל תכנית להטיל יד ברזל על כלכלת העולם ואמצעי התקשורת על מנת לשעבדם לשרות הציונות.

5. ב-27.12 מדווח "אלאח'באר" כי "עצורי ההפגנות (ביו"ש) הועברו למחנה מעצר הדומה ביותר למחנות הנאציים". באותו יום דיווח רדיו צות אלערב כי שלטונות ישראל ממשיכים להטיל עונשים קולקטיביים על התושבים הערביים ע"י מניעת אספת מים למספר מחנות, כפרים ושכונות בערים בגדמ"ע.

6. "אלאהראם" ב-28.12 כותב על מסע דיכוי חדש נגד הפלסטינים ועל "הרעבת ילדים ונשים במחנות ... ונטיה לגרש מאות מאדמותיהם".

7. ב-31.12 כותב צלאח אלדין חאפט' ב"אלאהראם" כי "אלה המנהלים את מסע הדיכוי נגד הפלסטינים ... רוצים להרוס את מסגד אלאקצא ולהקים את ישראל הגדולה מהנילוס עד למפרץ".

8. מחמד אלחיואן מ"אלמג'מהוריה" כותב ב-1.1 כי ישראל מבצעת בשטחים פשעים נוראיים יותר ממעשי הנאציזם והפאשיזם באדמה כבושה כלשהי.

9. ב"אלג'מהוריה" מה-6.1 כותב אלחיואן כי פרס ושמיר מסכימים על הצורך לחסל את הערבים. עאטף פהים כותב באותו גיליון כי "שמיר, שרון וגולדה טבחו בילדים הפלסטינאים כמו שהורדוס היהודי טבח בילדי בית-לחם".

10. וחיד עבד אלמגיד ומחמד אלסיד סעיד קוראים ב"אלאהראם" מה-6.1 לפתח את ההתקוממות לכלל מרי אזרחי ו"מאבק צבאי חסר פשרות".

11. פרשן "אלאח'באר" מה-18.1 מאשים את ישראל בנסיון לרצוח את מרק גולדינג - שליח מזכ"ל האו"ם - ומזכיר בהקשר זה את רצח הרוזן ברנדוט. לטענת העיתון "רצח שליחים בינלאומיים הוא תחביב ישן של מנהיגי ישראל מאז שעמדו בראש כנופיות הטרור הציוני בפלס' לפני קום המדינה".

מדינת ישראל

תאריך 17/1/78

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

רב׳ תודה שהפלי האחרונים
מאלה הוסרה על שבת.
הלוי כולל הצמר שמעון שלו
ערן תמר טל אלמוג גלעד
אורה

תאריך : 01.68 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** 8908

בלמס ירצא

חדד:1,8908
אל:בי/571,דוש/425,לרס אנגלס/96,אוטבה/163,אתונה/165,בון/199,
בריסל/225,האג/166,לונדון/269,פריס/363,מדריד/161,רומא/236,
מילנו/97,ברן/138,גנבה/184,קופנהגן/132,שטוקהולם/109,
וינה/164,ביקוויה/124,אנקרה/90,אמסטבדם/70,אוסלו/89,
פרטוריה/100,קייפטאון/9,טוקיו/228,ביירות/325,ברזיליה/187,
מונטבידאו/121,מכסיקו/156,קרקס/188,ריו/104,מונטריאול/109,
טוקיו/74,אטלנטה/66,בוסטון/81,שיקגו/106,יוסטון/83,
מיאמי/90,סנטיאגו/76,פילדלפיה/65,הלסינקי/68,בוקרשט/120,
ורשה/58,ליסבון/104,מנילה/80,סידני/82,קנברה/130,
הונקונג/67,קטמנדו/60,אבידג'אן/72,קיטו/112
מ-:המשרד,תא:140188,זת:1934,דח:ב,סג:ב
נד:ס

בלמס/בהול

הבריגדות

נאום-ביד יורק

ארועים בשטחים והדגשי הסברה - 14.1.

1.ארועים:
ברוב מחנות הפליטים נמשך העוצר והיד אירועים ברדיום.בירו"ש
יציאה לעבודה ברגיל,בעזה יצאו לעבודה פחות מ-50 אחוז באשר
הסיבה העיקרית העוצר שהוטל על מחנות הפליטים.
ירו"ש - בקלקיליה היתה התקהלות ליד ביתו של מגורש (ג'ברה)
זריקות אבנים ושבירת בסחר.
בטול כרם - התקהלות ליד בית העיריה, זריקת אבנים והבערת
צמיגים,אבנים נזרקו לעבר סיור צה"ל,אחד החיילים נפגע
ונטפל במקום,הוטל עוצר על מחנה הפליטים בטול כרם.
ברמאללה בשבירת שבירת החטר,בכפר בעזה (ג'י רמאללה) מחסום
אבנים. כן נזרקו אבנים על אוטובוס בקו 60 מירושלים
לחברון.
רצועת עזה - בדיר אל בלח וחאן יונס שביתות מסחר,בלילית

מאסף מידע חשאי בניים של [illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שקט.
יחידת אוכל"א נכנסה לכוננות מאז יובש לצורך פעולת נקיון/בזיר עדה המצב שקט.
לביה"ח שיבא הובאה גופה של בן 18/אין סימני ירי/המוכנר מסר כי בסטר נמחלה.לביה"ח בבית ג'לה הגיע גופת צעיר בן 30 שבהרג בשטח אש של צה"ל במדבר יהודה/צה"ל בודק נסיבות מותו.
אתש (13) בסטר נעמה ליד טול כרם נורה למוות חסן מוסטפה ג'בבר מעלי לאחר שטיור צה"ל הותקף ע"י המון מתפרע בכרזלים ואבנים/נמעלה בכך את מספר ההרוגים ל-30 (לא כולל מקרה הסטירה בביה"ח שיבא המוזכר לעיל).
2.התרשמו יזיעות באילו התעורר בעיות באספקת מזון לתושבי מחנות הפליטים.בתגובה תוכלו להדגיש שצה"ל דואג לאספקת מזון שוטפת למחנות שנמצאים בעוצר.צה"ל מסיר מדי יום מספר שעות את העוצר על מנת לאפשר לתושבים להצטייד במזון. ולצאת מחנותם כדי להביא אספקה.
3.סי"ב פרסמה אבלילה שבין יום שלישי ליום רביעי תבדקת בת 4 חודשים וילדה בת 12 ממחנה הפליטים דיר עמר ליד רמאללה נחנקו למוות מגאז מדמיע.דובר צהל מכחיש את הידיעה. על רקע זה נטען בעירות שונות באילו שימוש בגאז מדמיע גורם נזק קבוע ואף הביא במקרים נסויימים למוות.סגן קרפ"ר שבוע הבריא מדבר הן על בסיס ספרות מקצועית והן על סמך נסיון כי גאז מדמיע אינו גורם כל תופעות לוואי (כהגלה או מוות).
4.במסגר אמצעי תקשורת דווח על הבאה בפועים בבתי חולים:דובר צה"ל מכחיש הידיעות ומוסיף כי חיילי צה"ל נהגים בהומניות בפצועים המטופלים בבתי חולים בשטחים ובישראל (ראר נדרובנר בנושא שרותי רפואה בשטחים).
5.בסוי תקשורתיים:
בקשר לידיעות כדבר צנזורה על חומר עיתונאי והגבלות נסיסוי תקשורתי מסר הצנזור הראשי של צהל את הדברים הבאים:
הצנזורה הצבאית לא צנזרה דבר מכל זה שעולם ונכנס באחרונה בשטחים ע"י עתונאים ישראלים וזרים.העתונאים הזרים העבירו לחו"ל את כל מה שמצאו לנכון/מבלי שהצנזור גרע דבר.
בשעתי נזרח ירושלים צונזרו רק קטעים שקראו להפגנות אלימות ולהכרזת סדר. לא צונזרה, למשל/קריאתו של חנא סנירוה להחרים סיגריות ישראליות.
6.כעת לעת הברקנו לכם שדורי קול אש"פ בנגדד וקריאות ערבאת לתושבי השטחים.על פי בקשת וושינגטון הרגענו וקבענו ההתבטאויות.נוכל לתבריק לכם על פי בקשה.

הסברה/מזרים

תאריך : 13.01.88 משרד החוץ-מחלקת הקשר 7855

בלמס ירצא

חדזם:1,7855
אל:
אתונה/153,ברן/179,בריסל/202,האג/154,לונדון/245,פריס/313,
רומא/218,מילנו/92,מרסיי/68,מדריד/148,ניקוסיה/112,
ניירובי/54,סינגפור/112,אנקרה/82,אמסטרדם/64,קינשאסה/92,
פרטוריה/100,גנבה/167,וינה/150,אוסלו/84,ברקשט/113,ברן/124,
הלסינקי/63,קופנהגן/122,שטוקהולם/96,ליסבון/97,צירין/21,
בנגקוק/222,טוקיו/209,קנברה/122,בומבי/41,וולינגטון/55,
מנילה/74,סידני/76,קטמנדו/58,קולומבו/46,רנגון/50,ורש/383,
ארטבה/147,לוסאנג'לס/90,מונטריאול/102,טורונטו/64,אטלנטה/62,
בוסטון/75,יוסטון/76,מיאמי/82,פרנציסקו/67,פילדלפיה/59,
שיקגו/96,אבידג'אן/66,יאונדה/102,לילונגווה/49,מבבנה/41,
מונרוביה/78,קיימטאון/6,הונגקונג/63,ורשה/56,אקרה/51,
טוקיו/44,ניו/517,ביירות/295,בוגוטה/64,ברזיליה/167,גואטמלה/56,
לימה/118,מונטבידאו/110,מכסיקו/142,סנחוזה/67,סנטיאגו/99,
קיטו/102,קרקס/167,ריו/91,אסונסיון/45,האיטי/30,להבאז/57,
הונדורס/52,סנטודומינגו/51,סנפאולו/75,סלבדור/59,פנמה/47,
קינגסטון/41
מ-:המשרד/תא:130186/זת:1814/דת:ב/סג:ב
נד:0

להלן הודעת דובר צה"ל מיום 13.1.88 שעה 1700:
ארבעה תושבי יו"ש גורשו היום ללבנון.
המגורשים הם:

חסאם עותמאן מוחמד חדאר-בלאטה.
בשיר אחמד כמל חיירי - רמאללה
ג'מאל מוחמד עבדאללה שאכר ג'אברה - קלקיליה
ג'יברייל מחמוד מוחמד רג'וב - דורא
הארבעה גורשו בתוקף צווים בחתימת אלוף פיקוד המרכז
עמרם מצנע לאחר שנסתיימו ההליכים המשפטיים. המגורשים הם
מראשי המסיתים והמארגנים של הפרות הסדר ביו"ש בשבועות
האחרונים.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

הערת מחלקת הסברה:
ראו תדרוכנו בנושא גרושים חוזר 19427 מ-29.12.87 ותדרוכנו מ-3.1.-.

הסברה/מידע/מזתים

צש

תפ: הסברה

תאריך : 01.88 משרד החוץ-מחלקת הקשר 8030

בלמס ירצא

חוזם:8030/1
אל:בי/516,ורש/382,לוס אנגלס/89,אוטבה/146,אתונה/152,ברן/178,
בריסל/201,האג/153,לונדון/244,פריס/317,מדריד/147,רומא/217,
מילנו/91,ברן/123,גנבה/166,קופנהגן/121,שטוקהולם/95,
וינה/149,ניקוסיה/111,אנקרה/81,אמסטרדם/63,אוסלו/83,
פרטוריה/99,קייפטאון/5,טוקיו/208,ביירות/293,ברזיליה/166,
מונטבידאו/109,מכסיקו/141,קרקס/165,ריו/90,מונטריאול/101,
טורונטו/63,אטלנטה/61,בוסטון/74,שיקגו/95,יוסטון/75,
מיאמי/81,פרנציסקו/66,פילדלפיה/58,הלסינקי/62,בוקרשט/112,
ורשה/55,ליסבון/96,מנילה/73,סידני/75,קנברה/121,הונגקונג/62,
אבידג'אן/65,קיטו/101
מ-:המשרד,תא:130188,זת:1941,זת:ב,סג:ב
נד:ג

בלמס/בהול

ארועים בשטחים והדגשי הסברה - 13.1.

1.המצב בשטחים היה שקט יותר בהשוואה לאתמול.בי"ש היתה שביתת מסחר חלקית בערד שברצועה היתה השביתה כמעט מלאה.רוב הפועלים מי"ש יצאו לעבודה בישראל.מהרצועה יצא מספר קטן יחסית של פועלים.
להזכירכם,מספר הפועלים היוצא בימים כתיקונם מי"ש ומעזה לעבודה בישראל נע בין מאה למאה ועשרים אל.
בי"ש:נרשמו זריקות אבנים על אוטובוסים בירחו,בהן נפצע חייל צה"ל.בנפת רמאללה נרשמו מספר הפרות סדר וכזרקו אבנים על כלי רכב. כאל-בירה נחסם בציש וכזרקו אבנים על מכוניות שבהגה כאלץ לירות באויר.בקלקיליה הוטל עוצר על שבונה שהיו בה הפרות סדר. כמו כן הוטל היום עוצר על מחנות אל-עמארי,קלאנדיה ובלאטה.כמשך העוצר מאתמול במחנות אל-עסכר ועין בית עילמא,וכן בטול כרם.הוסר העוצר מאל-ערוב.
בחינות הבגרות התקיימו כסדרן זה היום השלישי ברצינות.השתתפו בהן 13000 נבחנים .

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2. העוצר שהוטל על מחנות הפליטים בעיקר ברצועה, נרבע מהערבדה שהם הסכר למוקד המהומות. היו כניות למימשל של אנשי מסחר ותושבים עירוניים שבקשו להרגיע את מחנות הפליטים בשל הפגיעה הקשה בעסקים, וכן מחשש שדעם תושבי המחנות יופנה גם נגדם. בידוע, קיים פער גדול ברמת החיים בין תושבי המחנות לבין שכבה מבוססת של תושבי הערים ברצועה. מבין כ-650 אלף תושבי הרצועה, 42 אחוז הם פליטים.

3. ג'יהאד איסלמי
בתקרית שהייתה אתמול ברפיח התנפלו ארבעה מקומיים חמושים בסכינים על סיור צה"ל. אחד התוקפים נורה ונהרג. בתחקיר התברר כי חבר בחבר ה'ג'יהאד האיסלאמי' שנעצר בזמנו. ונדון לשלוש שנות מאסר באשמת פע"ם.
על רקע זה הבהרנו לכם בנפרד תדרון הסברה בנושא 'פונדמנטליזם איסלמי במז"ת'. מפנים את תשומת לבכם לתדרון שהעברנו ב-20.11.87 בנושא 'פונדמנטליזם בשטחים'.

4. במספר בירות דווח כאילו הכניס צה"ל טנקים למחנות פליטים ברצועה. דובר צה"ל מוסר כי מדובר בנגמשים ולא בטנקים.

ברצועה: אמש נורה ונצע צעיר מעזה שניסה לתקוף קצין צה"ל. היום בצהריים תקפו מספר תושבים במחנה הפליטים בחאן-יונס באבנים ובסכינים את חיילי צה"ל ושוטרי מג"ב ששמרו על הערבר.
החיילים השתלטו ללא ירי על שלושה תוקפים בני 21 להביאום למעצר. במעבק נפצעו קל שני חיילים אחד בראשו והשני בכתפו וביבו.

בבית חנון היתה התפרעות שבעקבותיה נורו מספר יריות תושב מקומי נפצע קל. ברפיח נעצרה תושבת העיר שתקפה חייל במוט ברזל. בכל מזנות הפליטים ברצועה הוטל עוצר, פרט למחנה מועזי.
ת"מ מזכ"ל האו"ם גולדינג הגיע לרפיח כשהוא מלווה בעשרה צוותי טלביזיה ברגע שנכנס למחנה הפליטים ניתך מטר אבנים עליו ועל הצוותים. האורחים נחפזו לעזוב את המקום.

5. גרושים: ארבעה מתושבי יו"ש שנעצרו בעקבות ההפגנות גורשו היום ללבנון. הודעת דובר צה"ל בנושא הובהרה אליכם בנפרד. ברצועה - לאחר שהועדה המייעצת המליצה לאלוף פיקוד הדרום לבצע את צווי הגירוש נגד הארבעה החליט האלוף לאחץ החלטותיה ולבצע הגרושים. לפי ההליך הרגיל אמורים הסנגורים להחליט עד מחר אם יפנו לבג"צ, אולם ניתנה להם ארכה והם

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ירבלו לפגישה לבג'יצ עד יום א' בשעה 1100.

6.חומר ויזואלי
נציגותכם בלונדון בקשה מיקבץ קטעי טלביזיה שהפקנו בזמנו בנושאי דו-קיום בשטחים.המיקבץ עומד לרשותכם במידת הצורך(שיטת VHS ויומאטיק NTSC/PAL) הוא כולל ששה נושאים: שיקום פליטים בעזה,הדרכה חקלאית בעזה,שרותים רפואיים ביו"ש,השבחת צאן ביו"ש,שיתוף פעולה בתחום המים ביהודה,השקייה ביו"ש.

הסברה/מזתים

צש.י

תפ: שהח,מכבל,זמכבל,סמכבל,אוקיאניה,מצרים,מצפא,אירא,אירב,
אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,אירג,הדרכה,זעת,הסברה,ממד

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 13.01.88 7343

בלמס ידיעה

חדזם:1,7343
אל:בי/473,ורש/343,לוסאנגלס/81,אוטבה/128,אתונה/133,ברן/159,
בריסל/180,האג/136,לונדון/219,פריס/290,מדריד/124,רומא/192,
מילנו/81,ברן/114,גנבה/151,קופנהגן/107,שטוקהולם/81,
וינה/133,ביקוסיה/100,אנקרה/70,ארסלו/73,טוקיו/190,
ביירס/261,ברזיליה/150,מונטביזאו/94,מכסיקו/128,קרקס/149,
ריו/77,מונטריאול/91,טורונטו/54,אטלנטה/53,בוסטון/66,
שיקגו/84,יוסטון/65,מיאמי/72,פרנציסקו/60,פילדלפיה/52,
ה יוקי/51,ברקשט/105,ורשה/47,ליסבון/80,סידני/63,
קנברה/107
מ-:המשרד,תא:120188,זח:2338,דח:מ,סג:ב
נד:@

בלמ"ס/מיידי

בהמשך לשלגר חדזם 3252 מ-6 ליגואר 1988.

ב-5 ביגואר 1988 ראה אור בפריס דו"ח אמנסטי על הפגיעה בזכויות הילדים ברחבי העולם. הדו"ח מוחה על כי בכל העולם, כוחות ממשלה עוצרים, כולאים, מעניטי, טרובחים ומוציאים להורג ילדים. הדו"ח מציין גם מקרים שבהם ערכו הורים לעיני ילדיהם, או מקרים שילדים נולדו בכלא והופרדו מאמותיהם מיד.

הדו"ח מביא דוגמאות מבורמה, טרי-לנקה, הפיליפינים, בנגלדש, קיפסטן, אפגניסטן, איראן, עיראק, סוריה, טורקיה, אתיופיה, אוגנדה, דרא"פ, ארה"ב, ברבדוס, סורינאם, קולומביה, אקואדור, פרו ארגנטינה וצ'ילה. גם ישראל נכללת ברשימת הקלון. בפעם הראשונה ישראל נזכרת בכתב הדוחאי לדו"ח: "ילדים כחטפים, כעצרים או כאסירים בצ'ילה, בישראל ובשטחים הכבושים ובאוגנדה. ילדים מעונים על מנת לסחוט מהם מידע, על מנת שהוריהם יפסרו מידע או כדי להפחיד את הקהילה שלהם". בפעם השניה נזכרת ישראל בגוף הדו"ח: "נראה

טרפלו בצורה קשה ע"י צה"ל כאשר בעצרו, או בעת חקירתם במרכזי המעצר של הצבא. נראה שרבים מסגר מבוגר אגרוף, בעיטות וחבטות מקל בכל גופם, למעמים עד כדי פציעה חמורה. ב-1987 קיבל 'אמנסטי אינטרנשיונל' ידיעות לפיהן עשרות ת למידי בים שהשתתפו בהפגנות או שיידו אבנים, הועמדו בבראה, למשפט 'מזורזי' בהעדר עורכי דין ובני משפחה. הז נידונו לעונשי מאסר עד 4 חודשים'. זו כל ההתייחסות לישראל בחתב הלוואי (2 עמודים) ובדו"ח (12 עמודים).

ירוייך כי לגבי כמעט כל המדינות האחרות הנזכרות בדו"ח, מובאים פרטים מלאים: שמות, תאריכים, מהלך האירוע. בלפי ישראל מועלות, לעתים זאת, האשמות בלתי ומעורפלות שאינן מאפשרות שום בדיקה לגופו של עניין. עוד ירוייך כי הקט ע ל ישראל מנוסח בלשון-תנאי (CONDITIONNEL), דבר שמעיד כי ארגון אמנסטי אינו מאמץ לגמרי את ההאשמות, ובמכע מלקבוע אותן כעובדות. במקרה שמוגשות תלונות על מקרים פ ופיים, משרד המשפטים בודק אותן ביסודיות ושולח תשובה למרכז אמנסטי העולמי.

לשם השוואה ראוי להעיר כי הדו"ח מתייחס בשלוש שורות וחצי לטבח שערך הצבא הסורי בטריפולי, שם נהרגו יותר מ-200 איש, בהם נשים וילדים. כמו כן מתעלם הדו"ח מהצבא האיראני המשתמש בילדים להטענרות חזיתית ולמעבר בשדות מוקשים.

אנו מניחים - ודאת לידיעתכם בלבד ולא לייחוס - כי הדו"ח, שהתפרסם ב-5 בינואר, הוכן זמן רב לפני כן, ומכאן שהוא אינו מתייחס למהומות האחרונות בשטחים. לפיכך תוכלו בהתייחס לדו"ח למסור את הדברים הבאים:

1. לא נערכים משפטים מזורזים, לא לילדים ולא למבוגרים. מאשרים לנאשם לשכור עו"ד, לזמן עדים ולהתכונן למשפט. זכותו של כל נאשם לשכור סניגור ערבי או יהודי.

2. ניתן לעצור נערים מתחת לגיל 14 רק באישור מראש של היועץ המשפטי, ורק במקרים שהיו מעורבים בפח"ע. בעת הפגנה עשויים להעצר נערים בכל גיל מתחת לגיל 16, כיון שאין חובת נשיאת תעודת זהות עד גיל זה. ברגע שנתברר שהעצורים במהלך ההפגנה הם מתחת לגיל זה, הם משוחררים מיד בערבות. כיום מוחזקים שלושה עצורים מתחת לגיל 14: שניים החשודים בטירון לרצח, ואחד בן 13, שנתפס בעת הטלת בקבוק תבערה. שלושה עצירים אלה מוחזקים בתנאי מעצר מיוחדים ובנפרד מאשר העצירים.

FORMS חלף חשוון בע"מ 336482

משרד החוץ-מחלקת הקשר

הערה: לסנפארולו, וולינגטון ומרסיי - המברק הנ"ל מועבר לבקשתכם.

מזתי"ם - הסברה/מידע - ארבל 2

מס

[redacted]: שהה/מנכ"ל/ממנכ"ל/סמנכ"ל/אוקיאניה/מצרים/מצפא/אירא/אירב/
אסיה/מאפ/אמלט/מזתים/ארבל2/אירג/הדרכה/צעת/הסברה/ממד/
מתאמשטחים

תאריך : 01.88 משרד החוץ-מחלקת הקשר 7114

בלמס ירגא

תרזם:1/7114
אל:בי/468/ורש/339/לרס אנגלס/79/אוטבה/124/אתונה/131/בון/157/
בריסל/178/האג/134/לונדון/216/פריס/287/מדריד/123/רומא/139/
מילנו/80/ברן/110/גנבה/148/קופנהגן/104/שטוקהולם/78/
וינה/131/ניקוסיה/99/אנקרה/69/איסטנבול/52/אוסלו/70/
פרטוריה/85/טוקיו/167/ביירות/255/ברזיליה/148/מונטבידאו/93/
מנטיקו/126/קרקס/143/ריו/76/מונטריאול/58/טורונטו/50/
אטלנטה/51/בוסטון/64/שיקגו/82/יוסטון/63/מיאמי/69/
פרנציסקו/58/פילדלפיה/50/הלסינקי/50/בוקרשט/104/ורשה/45/
ליסבון/85/מנילה/64/סידני/60/קנברה/105/הונגקונג/54/
קטמנדו/53/אבידג'אן/58/קיטו/93
מ-:הנשרד/תא:120186/זת:2001/דת:ר/סג:ב
נד:8

בלמס/צירדי

שטחים - דו"ח ארועים ירמי והדגשי הסברה.(2.) :

1.ביוש"ע היתה היום שביתת מסחר כללית ברוב המקומות בהשבות לקריאה להשבתת המסחר עד ה-13.1. נרשמו מקרים רבים של הפרות סדר, התקהלויות וזריקות אבנים,ביחוד בשכם,רמאללה ועזה.

ביו"ש: בעקבות הפרות סדר המוניות הוטל עוצר על מחנות הפליטים אל-עסכר ג'ילזון ואל-ערוב. בבוקר נרגם במרכז חברון אוטובוס בקו 60 ושמשותיו נופצו.
לבית החולים בשכם הגיעו 4 פצועים מקומיים. נסיבות פציעתם עדיין אינן ברורות.
בחיכות הבגרות ביו"ש נמשכו היום בסדרן.

בעזה: בסביבות הצהריים הותקף בסכינים סיור רגלי של צה"ל ברפיח,ואחד החיילים נדקר. בנסיון לפזר את התוקפים נפתח אחד החיילים באש.אחד התוקפים נהרג ושלושה נפצעו.
בג'בליה הותקף כוח צה"ל במקלות ומסמרים. ההמון נקרא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

להתפזר/נמשלא נענה ובשקטה סבבה לחיי החיילים פתח אחד החיילים באש/שבירים מהמתפרעים נפצעו קל.

ערצר הרטל על המחנות ג'יבליה ושאטי.
גם בעיר עזה היו התפרעויות שבהן נפצעו מספר תושבים פלסטינים.

2.ביקור גולדינג.סגן מזכ'ל האו'ם גולדינג נפגש היום עם ראש אל-שאורה בעזה. במטרה בכינת גולדינג למחנות הפליטים שאטי וג'יבליה בגלל הערצר שהרטל עליהם.

3.ציוד לפיזור הפגנות.נמסר שמשרד הבטחון רכש שש מיבליות לפיזור הפגנות וכן אלות/קסדות ומגינים.
אביזרים אלו נועדו להקטין עד כמה שאפשר את השימוש בנשק חם.

4.גירושים: הועדה המייעצת דחתה את הערר של ארבעת המיועדים לגירוש/ואלוף פיקוד הדרום קיבל את המלצתה.לפי בקשתם/ניתנה למועמדים לגירוש אפשרות לשם פניה לבג'צ עד ה-17.1.בכל הנראה/יעתדו כל הארבעה לבג'צ.
מבין השמות המועמדים לגירוש בי"ש/ארבעה הודיעו שהם מדותרים על ההליכים המשפטיים/לפיכך תוכל ישראל לגרשם בזמן שתקבע. יצויין כי בין המדותרים גם האיש שקודם לכן ביקש מבג'צ להידה מיוצג בועדה המייעצת ע"י אחד עשר עורכי דין.
הדיון בעתירה אמור להתקיים מחר ה-13.1.

5.הסתה - בקול אש"ף מבגדד שודדר ב-10.1 הוראות להכנת בקבוקי מולוטוב:'העבין לא מצריך יותר מאשר בקבוק ריק שיש למלאו בבנזין יחד עם נפט גולמי וכן חתיכות שעם עם תוספות.
בבקבוקים אלה יש להפגיז את סיורי הכובשים'.
ערבאת אמר לעתון המצרי 'אל אחבאר'(12.1):'אשף לא יכניס את האפציה הצבאית'.

6.נפגעים:מספר ההרוגים מתחילת האירועים הוא 32,כולל היום/אתמול נפטר מפציע תושב רפיח שנפצע ב-8.12 שלשום הרג תושב סגעיה (עזה) במהלך הפגנה אלימה.

הסברה/מזרחי

צש.י

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח/מכבל/מבכל/טמבכל/אדקיאניה/מצרים/מצא/אירא/אירב/
אסיה/צאפ/אבלט/מדתים/ארבל2/אירג/הדרכה/צעת/הסברה/ממד/
מתאסעטה ירב.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך 11.01.88 6267

בלמס ידצא

תדזם:1,6267
אל:ני/411,ורש/310,אוסבה/111,לרסאנגלס/71,אתונה/108,ברן/133,
בריסל/149,האג/111,לונדון/187,פריס/243,מדריד/105,רומא/165,
מילנו/61,ברן/99,גנבה/129,קופנהגן/90,שטוקהולם/73,וינה/117,
אנקרה/58,איסטנבול/41,אוסלו/58,פרטוריה/80,טוקיו/168,
ביירס/223,ברזיליה/132,מונטבידאו/83,מכסיקו/107,קרקס/126,
ריו/67,מונטריאול/82,טורונטו/48,אטלנטה/47,שיקגו/75,
יוסטון/60,מיאמי/62,פרנציסקו/56,פילדלפיה/47,הלסינקי/47,
ברקשס/92,ורשה/41,ליסבון/70,מנילה/57,סידני/52,קנברה/93,
הונגקונג/51,קטמנדו/48,אבידג'אן/54,קיטו/79,בוסטון/58,
ניקוסיה/88
מ-:המשרד,תא:110188,זת:1911,דת:ב,סג:ב
ד:ם

סקירת אירועים והזגשי הסברה: 11.1

1. נרצעה היו אמש התפרעויות שהתרכזו בעיר עזה. במהלכן תקפו מקומיים 3 תחנות משטרה ניסו לתקוף שוטרים מקומיים, ואלה נאלצו לירות באויר. כך השתלטו צעירים מקומיים על מסגד והחלו להשמיע קריאות הסתה ברמקולים המשמשים לצרכי התפילה.
באחת ההתפרעויות נהרג בעיר מקומי ומשפחתו תטפה את הגופה מבית החולים. קבוצת חיילים שנשלחה לבית המשפחה הותקפה ונאלצה לפתוח באש. כתוצאה מכך נפצע מקומי.
אגודת עורכי הדין ברצועה החליטה להמשיך לזמן בלתי מוגבל את השביתה שפירושה אי הופעתם בפני בתי הדין צבאיים השופטים את עצורי המהומות. נסיונות לשכנעם כי צעדם מוטעה מבחינה אתית וכי הם גם מזיקים לעצורים עלו בתוהו.

2. היום נרשמו הפרות סדר בעיר עזה וברפיח היתה שביתת מסחר, לפחות חלקית, בערים אלו. לבית החולים באשקלון הגיע בצוע מהרצועה ועדיין לא ברורות נסיבות הפציעה, 3 מקומיים נפצעו בג'בליה בעת שכוחות צה"ל נזרו מפירי סדר שהקימו מחנזמים וידו אבנים, בחאן יונס נפצע קשה צעיר שידה אבנים

של אוטובוס, בעזה נפצע מקומי בעת יידוי אבנים על כוח של צה"ל.וגם בבית חנון נפצע מקומי בעת פיזור הפגנה. במהלך הפרות הסדר ברצועה נפצעו מידוי אבנים 2 חיילי צה"ל (בג'וליה ובדיר עומר) וכן נהג אוטובוס ישראלי (בעזה). 60 תושבי הרצועה נעצרו היום, חשודים בהתפרעויות,ו-24 איש הושמו במעצר מנהלי (21 בג'וליה ו- 3 בחאן יונס). עקב המשך ההתפרעויות הוטל עוצר על בורג' ועל חאן יונס.

3. גם בי"ש נמשכו התפרעויות. מכוניתו של ראש המועצה מטה בנימין, פנחס וולבשטיין, נקבו שהיה עמו בקלעה למארב של עשרות מקומיים שחסמו את הכביש בצמיגים בוערים. במהלך התקרית נאלצו השניים לירות אל עבר המתפרעים. צעיר בן 16 נהרג ואחר נפצע. אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע מסר (גל'צ) כי מתחקיר עולה שהשניים היו בסכנת חיים ופעלו בהתאם לנהלים. ג'קול ישראל' כמסר כי השניים נעצרו לחקירה. בחברון היה נסיון לבצע שביתת מסחר, אך בנפת בית-לחם, בטול כרם ובקלקיליה התנהל המסחר כרגיל. בחברון- יידו אבנים על אוטובוס 'אגד'. 2 מהזורקים נעצרו. במחנה הפליטים בלטה הוארן העוצר עד מחר בלילה, וגם בטול-כרם עוצר חלקי עד מועד זה. בחינות הבגרות המתוכננות בי"ש בוצעו כמועדן.

4. מספר ההרוגים באירועים, כולל היום, הגיע ל-26.

5. הפרות סדר כמשכו גם במזרח ירושלים אם כי בקנה מידה קטן יותר בהשוואה לאירועי אתמול. התל משעות הבוקר המוקדמות ניסו צעירים לחסום כבישים בעזרת אבנים וצמיגים בוערים. 2 אוטובוסים ישראליים נרגמו באבנים ובאחד מהם נפצעה קל נוסעת. 3 איש נעצרו. שביתת המסחר הכללית נמשכה.

6. בבירות מסריימות פורסם כאילו נהרגה בעשה אשה בהריון כתוצאה מירי ריימון גז על עבר ביתה. דו"צ מכחיש הידיעה.

7. הסתה: להלן מדברי ערפאת ברדיו רבאט (5.1):
"גלים מהפכניים של התקוממות רצופה של עמנו תימשך, למרות הקורבנות. גלים אלה יימשכו עד לסיום הכיבוש הישראלי ולתפיסת השלטון.. במסגדים הקדושים בירושלים הקדושה".

הסברה-מזתים

ל/ח

תאריך : משרד החוץ-מחלקת הקשר 7801

בלמס ירצא

חודם:1/7801
אל:וולינגטון/51
מ-:המשרד/תא:130186/זח:1710/דח:מ/סג:ב
נד:ם

בלמ"ס/מיידי

אל: וולינגטון/ השגריר

פיגועים - שבת 1987. לשלבס נר 3 מ-5.1.88.

להלן רשימת פיגועים שבוצעו בשנת 1987. מדובר רק בפיגועים שגרמו לקרבנות/ פצועים או הרוגים. בסוגריים שם הארגון או הארגונים שלקחו אחריות.

17.1.87 - שני האחים שלום (16) ואבי (23) אוחיון נדקרו בשוק העיר העתיקה כ-200 מטר משער שכם. הראשון נפצע בינוני/ השני קל. (פתח/ אבו נידאל).
1.2.87 - פיצוץ ליד תחנה באוטובוס בקו 940 מחיפה לירושלים. 9 (תשעה) נוסעים נפצעו/ מהם אחד קשה ושניים בינוני. (פתח)
22.2.87 - הושלך רימון ליד שער שכם על ג'יפ מג"ב וחבורת שוטרים שעמדו סביבו. נפצעו 12 (שנים-עשר) שוטרים ו-5 (חמישה) עוברי אורח ערביים. (פתח/ החזית הדמוקרטית)
11.4.87 - הושלך בקבוק תבערה על מכונית ליד אלפי מנשה. נהרגו עופרה מרזס (35) ובנה טל (5). נפצעו נכדו קשות בעלה אברהם (37)/ הבת עדי (7)/ הבן ניר (14) ונפטו נוסף/ יוסף לאלו (14).
16.4.87 - חמש קטיושות נורו על אצבע הגליל. 3 (שלושה) נפצעו. (חזית המאבק העממי).
19.4.87 - חולייית מחבלים תודה לישראל בגבול הצפון/ ליד מצפה הרי. בהתקלות עם חיילי צה"ל נהרגו שלושת המחבלים ושני חיילי צה"ל/ סגן יואב שרון (21) וסמ"ר אסף אלרן (20). (פתח).

משרד החוץ-מחלקת הקשר

25.4.87 - הושלך בקבוק תבערה על רכב ישראלי בעזה. נפצעו חריש עטף, תושב דימונה, ובנו בן השלוש.
1.5.87 - אריה ראדה (40) נפצע מדקירות סכין בקסבה של חברון.
2.5.87 - הושלך בקבוק תבערה על אוטובוס ישראלי בקלקיליה. נוסע נפצע (פתח).
7.5.87 - התפוצץ מטען במרכז המסחרי בקרית גת. נפצעו שני יהודים וערבי. (בח 17).
21.5.87 - ליד אלון מורה נמצאה גופתו של הילד רמי חבה (8). גולגולתו רוצצה באבן.
23.5.87 - ירירות בג'נין על רכב קרובו של ראש העיר. הנוסע נפצע.

24.5.87 - מסעד שרשכה (64) מנתיבות נדקר ונפצע בעת שערך קניות בעזה.
26.5.87 - החייל רועי זיידברג (20) נפצע מדקירות סכין ונסיון דריסה ליד כפר יונה.
27.6.87 - בקבוק תבערה הושלך על רכב ישראלי בואדי ג'וז, ליד הר הצופים. תיבוקת נפצעה קל.
27.6.87 - מטען התפוצץ בחוף הכרמל. הדסה שכטר (28) נפצעה קשה ובנה יניב (8) נפצע קל.
2.8.87 - סרן רון טל (22) נורה למוות בעת שכהג ברכבו בעזה. (פתח).
13.8.87 - שוטר ערבי נורה למוות בעת שישב על מרפסת המשטרה בבית ג'אללה.
21.9.87 - יסמין אשכר, ערביה מעכו שהייתה בחודש ה-8 להריונה, נרצחה ע"י מחבל שחשב כי היא יהודיה.
22.9.87 - ערן הורוביץ (14) ויניב לוי (14) הוכר ונדקרו בסכין בפרדס ברמת השרון, אך הצליחו להבריח את התוקפים. (פתח).
24.9.87 - חייל מילואים אלכסנדר ארד (43) נרצח בדקירות סכין כשהמתין לטרמפ בצומת מגידו. המחבל, שנתפס במקום, הודה כי רצח את יסמין אשכר (21.9) בהשבר כי היא יהודיה. (פתח).
28.9.87 - נמצאה גופתו של החייל סטיב דנמן ליד כפר מסאריק. הוא נרצח במכות גרזן (פתח).
28.9.87 - שלושה נוסעים נקרו בסכין ונפצעו נהג מונית, שבתאי חגי (35) שהסיעם לבית צפאפה (בח 17).
6.10.87 - ארבעה מחבלים שנסעו במכונית בעזה פתחו באש על אנשי בטחון שניסו לעצרם. בתקרית נהרג איש השב"כ ויקטור ארג'ואן וארבעת המחבלים, שהשתייכו לג'יהאד האיסלמי, לחזית ג'יבריל ולחזית חבש.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

10.10.87 - יגאל שחף (25) נורה למוות בעת טיול בעיר העתיקה בירושלים, ביריה דולורוזה". (פתח).
25.11.87 - מחבל שחדר לארץ בגלשן אויר מדרום לבנון נהת ליד קרית שמונה, הרג ששה חיילים ופצע 7. ההרוגים: רב"ט ניב חזון (19), סגן יעקב וייר (21), סמל דניאל מילר (21), רב"ט גיא נתנאל (19), רב"ט בנימין בסירטמן (20), סגן לירון פניני (22). (החזית העממית - ג'יברייל).
25.11.87 - בסופרמרקט "המשביר לצרכן" במרכז ירושלים נרצחו המנהל רפי וייצמן (35) והקב"ט זכריה מיימוני (50). (פתח).
5.12.87 - מטען צד התפוצץ ליד רכב ישראלי שנסע בקרבת חלחול. נוסע אחד נפצע קל. (פתח, החזית העממית - חבש, אבו-מוסא).
6.12.87 - שלמה סאקל (45), סוכן "כתר פלסטיק" מבת-ים, נרצח בדקירות סכין בעזה (כח 17).

מבין נסיונות הפיגוע שסוכלו יצוינו שניים:
7.5.87 - חוליה של חמישה אנשי "פתח" שהיו בדרך לפיגוע הרג המוני בארץ נתקלו בכוח של "גולני" בדרום לבנון. שני מחבלים נהרגו.

25.12.87 - נתפסה חוליה של שלושה מחבלים חדרה לישראל מירדן, ליד מעוז חיים. המחבלים היו חמושים בנשק קל ורימונים, והשתייכו לפלג אבו אל-עבאס התומך בערפאת.

הסברה/מידע - ערב 2

מג/ת

תפ: הסברה, ארקיאניה, ממד/ערב2

CRIMINAL JURISDICTION IN THE ADMINISTERED AREAS

1. Introduction

In both the Hague Regulations and the Fourth Geneva Convention, an attempt is made to strike a balance between security considerations of the military government and the humanitarian considerations with respect to the local population. Indeed, one of the Regional Commander's major preoccupations is to achieve a proper compromise between the two. Thus where, for example, there is a deterioration in public order or a threat to security in or emanating from the administered areas, the Israel Defense Forces ("IDF") Regional Commander must intervene if he is to fulfill his duty under Article 43 of the Hague Regulations. As will be shown below, his intervention is subject to various judicial, quasi-judicial and administrative safeguards, which ensure that, in each specific case, a balance between security and humanitarian considerations is achieved, without sacrificing one for the sake of the other.

According to Article 43 of the Hague Regulations of 1907:

> "The authority of the legitimate power having in fact passed into the hands of the occupant, the latter shall take all the measures in his power to restore and ensure, as far as possible, public order and safety, while respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country."

Article 64 of the IVth Geneva Convention, which is intended to supplement Article 43 of the Hague Regulations, certainly recognized the capacity of the occupant to matters pertaining to security (although not only to security). This Article provides:

> "The Occupying Power may, however, subject the population of the occupied territory to provisions which are essential to enable the Occupying Power to fulfill its obligations under the present Convention, to maintain orderly government of the territory, and to ensure the security of the Occupying Power, of the members and property of the occupying forces or administration, and likewise of the establishments and lines of communication used by them."

In the interpretation of the Fourth Geneva Convention, by Jean S. Picter, the occupying power is said to be empowered by Article 64 to enact three types of legislation:

a. It may promulgate provisions required for the application of the Convention in accordance with the obligations imposed on it by the latter in a number of spheres: child welfare, labour, food, hygiene and public health, etc.

b. It will have the right to enact provisions necessary to maintain the "orderly government of the territory" in its capacity as the power responsible for law and order.

c. It is, lastly, authorized to promulgate penal provisions for its own protection.

II. PENAL MATTERS

Accordingly in penal matters, the local courts continue to entertain jurisdiction regarding criminal offences according to the local Jordanian law which remained intact. In only one sphere has Israel intervened: by abolishing capital punishment — a penalty which the local courts had, under Jordanian law, been empowered to impose. With respect to violations of the security enactments of the military government, the military courts have jurisdiction to deal with such offences.

III. MILITARY COURTS

a. Structure and Procedure

Military courts were established in the Region under the Order concerning Security Provisions, 1970, based upon Article 66 of the Fourth Geneva Convention:

> "In case of a breach of the penal provisions promulgated by it in virtue of the second paragraph of Article 64, the Occupying Power may hand over the accused to its properly constituted, non-political military courts, on condition that the said courts sit in the occupied country..."

The Order established two types of courts: single-judge courts and courts composed of a panel of three judges. The judges of the former type of court, and the president of the latter, must be army officers with legal training, while the other two judges of the panel may be officers without legal qualifications.

The judges with legal training are either senior officers on the Military Advocate-General's staff or prominent jurists in the reserves. All such judges are members of the Israeli Chamber of Advocates.

Trials before military courts are held in accordance with the procedure obtaining in the courts of the common-law countries, which guarantees observance of the rules of natural justice including, inter-alia, presentation of a written statement of charge; proceedings in the presence of the accused; publicity of proceedings; translation of the proceedings for the accused by an interpreter provided by the court (subject to the right of the accused to ask for another interpreter) and the accused's right to be represented by counsel of his choice (see below). The rules of evidence are those obtaining in courts martial, which are the rules of evidence applicable in common-law courts.

The sole jurisdictional difference between the two types of the courts described above lies in their sentencing powers. A single-judge court may not impose a prison sentence exceeding five years or a fine. Both courts are empowered to try any offences included in the Regional Commander's enactment as well as offences under local law that can be tried in the local courts.

Most cases are heard by a single-judge court. A three-member court may remit a case to a single-judge at the request of a military prosecutor. This provision is to the benefit of the accused, since the sentencing powers of a single-judge court are more limited.

b. Right of Appeal

A military court of appeal as such has not been instituted in the Region, but petitions against verdicts and sentences of the military courts may be submitted to the Regional Commander. This procedure is based upon Article 73 of the Fourth Geneva Convention, which states explicitly that:

> "Where the laws applied by the court make no provision for appeals, the convicted person shall have the right to petition
>
> against the finding and sentence to the competent authority of the Occupying Power."

On the scope and nature of appeals under Article 73, Pictet comments as follows:

> "The word 'appeal' in this paragraph must be taken to mean any recourse to law aimed at obtaining the quashing or alteration of the sentence. It could take the form of an ordinary appeal, an appeal to the High Court, or possibly a petition for a review of the sentence."

That the right of appeal is qualified is further substantiated by the British Manual, which observes, with reference to Article 73, that "there is no absolute right of appeal." Von Glahn, also, in discussing Article 66, observes:

> "The last sentence of Article 66 does not mean that an occupant is required to create an appellate system of occupation courts. Article 73...covers the problem by providing that an appeal may be directed to the 'competent authority' would be the theater commander of the occupant, although a military governor might well constitute the authority in question."

The Order concerning Security Provisions of 1970 designated the Regional Commander as a "a competent authority" for the purposes envisaged in Article 73, Section 43 of the Order states:

> "There shall be no appeal against judgement to a judicial instance but the convicted person may make appeals and applications to the Regional or District Commander, as the case may be, concerning conviction or sentence. The Military Court which sentenced the defendant shall bring to his knowledge his right under this section."

This point was dealt with by the military court in the case of Military Prosecutor v. Raid Salman el Hassan el Hatib, where it was held that:

> "In the opinion of the Court, any person reading Article 73 and interpreting it in the ordinary way cannot but come to one conclusion alone: where the Occupying Power does not under its instruments provide for the possibility of appeal, it will nevertheless fulfill its obligation if it sets up some other body to which appeal or other requests can be made, and that was done by Section 39 (s.43) of the Security Provisions Order. Accordingly, the court rejects this submission."

c. Right to Legal Representation

Article 72 of the Fourth Geneva Convention vests detainees with the right to counsel, but this right is qualified, in that it does not oblige the occupying power to allow communication with a lawyer if the offender is suspected of grave and hostile security offences.

Nevertheless, even within the first few months of its administration, the military government, in the Order concerning Prison Installation, 1967 gave detainees the right to meet with counsel of their choice. Section 11 of this Order provides:

> "Where a prisoner wishes to meet a lawyer and the governor is convinced that the request was made for the purpose of dealing with the legal affairs of the prisoner, he shall permit the meeting in the prison environs provided there is no obstacle from the point of view of security to holding the meeting, and the meeting will not impede the course of the investigation."

This right was later extended by the Order concerning Defence in a Military Court 1970, providing that, when his case comes to trial, the accused should have the choice of being represented by counsel, rather than conducting his own defence (section 2); while section 4 imposes an obligation on the court to appoint defence counsel in serious offences when the accused himself has not done so. In that event, section 10 provides that the cost of counsel be borne by the military government.

d. Visits by the International Committee of the Red Cross

On the initiative of the Israeli authorities, delegates of the International Committee of the Red Cross (hereinafter "ICRC") are permitted to visit security detainees in absolute privacy during the period of their investigation. The first visit may be made within fourteen days of the arrest.

In addition, doctors approved by the ICRC are permitted to examine detainess who complain of improper treatment. Their reports are investigated by boards of enquiry whose findings are reported to the ICRC.

This arrangement with the ICRC is unique and without precedent, as was emphasized by the organization's President at a press

conference on 1st February, 1978. He pointed out that, since it is exceptional for the ICRC to have access to detainees under interrogation, and since one of the most important duties is to check the state of health of detainess, more delegates, especially medical delegates and preferably Arabic speaking, would be required.

e. Evidence Required for Conviction

As has already been stated, the rules of evidence obtaining in Israeli courts are applied in the military courts of the Region. These rules are based, for the most part, on the common law, with one important distinction: while under the common law (and in many other legal systems) an accused may be convicted on the strength of his own admission, in Israel the courts require some additional evidence in order to find the accused guilty.

The reason for demanding additional evidence, as held by the Israeli Supreme Court on numerous occasions, is to remove all possible suspicion that the accused might be confessing to a crime he did not actually commit. The additional evidence must, therefore, be independent of the confession, and may consist of any of the following: (a) proof that only the accused could possibly have committed the offence; (b) proof that the implements with which the offence was committed were indeed in the accused's possession; or (c) proof that the accused had knowledge that only the person committing the offence could have possessed.

If the accused retracts his confession, on the grounds that it was obtained by improper means, the burden rests on the prosecution to prove that the confession was not obtained under coercion or duress, in a "trial within a trial." If the prosecution fails to discharge this burden, the court will rule that the confession is inadmissible.

f. Stay of Proceedings

The rights of the accused in a military court are further protected by the Order concerning the Closing of Files (1980), which empowers the Regional Commander, the legal adviser to the Military Government, or the Military Advocate General to close the police file or to stay proceedings in the court if no public interest would be served by proceeding with them. The same Order enables the Military Advocate General or the legal adviser to the

military government to stop proceedings on the grounds of insufficient evidence.

It has been contended that the provision of this Order obstruct the due process of law. Such criticism is surprising in view of the fact that this procedure is common to all systems of law which recognize the institution of nolle prosequi. The main purpose of this institution is to avoid the trial of a person likely to be acquitted, or of a person whose conviction would serve no public interest. The Order is intended, therefore, to enhance the rights of the accused and not to violate them in any way.

IV. THE LEGAL PROFESSION

Upon the establishment of the military government in 1967, local lawyers declared a strike, withheld all legal services and refused to appear in the courts (except the religious courts).

To circumvent this development, the military government initiated legislation in accordance with its obligations under international law, to assure the continued and orderly provision of legal services to the local populations. The Order concerning Appearance in Court by Israel lawyers (Emergency) of 1967, enabled Israeli lawyers to represent litigants in civil and criminal matters before the local courts. The validity of the Order was originally limited to a period of six months, but at the end of this period the military government, finding that local lawyers still had no intention of resuming practice, extended the validity of the Order until such time as the Regional Commander would be satisfied that it was no longer required for the purpose of ensuring the continued working of the local courts and of providing proper professional legal services to the population.

The military government's efforts to encourage local lawyers to resume practice brought no response, as the Jordanian Bar in Amman induced them to continue striking by subsidizing them and even threatening them with loss of citizenship or with charges of treason.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

15-JAN-1988

EXCERPTS FROM FLYERS DISTRIBUTED ON 8-9 JANUARY 1988

"...These are the Jews, the brothers of monkeys, prophet murderers, blood-suckers, and warmongers...."

"...When you are required to stop them, one of the two important things is: either a holy death or victory over them and forcing them out...."

"...Let the whole world hear that the Moslem Palestinian people rejects all solutions of capitulation and rejects the international conference for it does not restore to our people their rights...."

"...Liberation will not be accomplished except by a sacrifice of blood and continuous jihad until victory...."

"...Do not let the blood of our dead be spilled in vain, but turn each drop of blood into a firebomb and a time bomb and an explosive device which will tear the Jews apart...."

Islamic Resistance Movement

"...The blessed outburst happened only because of Allah's spirit which will be strengthened...."

"...Remember the glory of the first martyr of Islam. What happened then? And what did the blood do afterwards? Remember, merciful father, that you and your children and your property are the property of Allah, and that the true loss is to turn one's back. To the victory of truth and rubbing the nose of the oppressor in the dirt. We tell everyone what the fighting prophet said: 'Go in God's path and whoever shall die, he is a martyr....'"

"...Therefore, we ask of you to obey Allah, rebel against your enemies...."

"...Announcement! Any car that will pass along the road tomorrow, Saturday, will be burnt or destroyed. Any place that shall be opened will have its gates burnt or destroyed, even afterwards...."

"...Yes! To jihad until the liberation of Palestine --- all of Palestine...."

Islamic Jihad

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

13-JAN-1988

ISLAMIC FUNDAMENTALISM IN THE MIDDLE EAST

Introduction

Islamic fundamentalism in its extreme form is considered to be one of the most serious threats to stability and the strategic balance in the Middle East today. Khomeini's Iran set the stage for increased activism and militancy among Moslems who seek to impose a theocratic doctrine upon the entire region. The war between Iran and Iraq, which has now entered its eighth year, raises apprehensions that fundamentalism might ultimately engulf the Arab and Moslem world.

The recent disturbances in the territories administered by Israel have also included Islamic fundamentalist manifestations. Fundamentalist preachers and leaders, especially in the Gaza District, have used mosques as centers of incitement and agitation, and have called for a jihad (holy war) against the Jews. Members of such extremist organizations as the local "Islamic Jihad" have themselves assaulted Israelis, as seen during the attempted stabbing of a soldier on January 12.

General

Despite the Iranian connection, Islamic fundamentalism cannot be viewed as a single unified movement, nor has it reached the level of a consolidated well-orchestrated campaign linking the countries of the region. Islamic fundamentalism actually comprises a number of non-institutionalized trends and movements, some of which operate underground in small groups. Indeed, often lacking charismatic leadership of their own, the fundamentalists are divided organizationally, as well as by communal and personal rivalries, as seen, for example, in the case of the Shi'ites in Lebanon.

Nevertheless, the Islamic fundamentalists share a basically similar outlook. They reject Arab nationalism (and not just its secular forms), Western culture, democracy, and modernization. The fundamentalists ultimately wish to see the existing regimes in the Middle East replaced by Islamic republics based upon the Shar'ia (Islamic holy doctrine), and seek to remove all foreign influences -- political, social, and cultural. One of their goals is the elimination of Israel. Extremist groups, especially aggressive and fanatic, seek to forcefully impose their will and reach their aims through violence, terror, murder, and revolution. Their hostility towards existing Arab regimes and enmity towards all foreign elements -- real or imagined -- in the Middle East is fiercely militant and virulent.

The Islamic fundamentalists seek to gain support by exploiting frustrations and discontent in the region. Unsolved political problems, economic and social hardship, the failures of pan-Arab nationalists, dissatisfaction among the intelligentsia, students, professionals, and educated members of the middle and lower social classes, and the wide popularity of Islam among those seeking spiritual content to their lives provide fertile ground for fundamentalist activity.

At present, Islamic fundamentalism as a whole is more a serious irritant than a real alternative to existing Arab regimes. The main problem in recent years has been that of extremist Islamic fundamentalist terrorism, inside and outside the region. However, fundamentalism could become a serious danger in times of acute turmoil, such as during a power vacuum caused by the collapse of a regime in a country with considerable Islamic potential, or during a severe economic crisis which could explode into massive violent demonstrations. The fear that the fundamentalists, in cooperation with other opposition elements, might undermine existing regimes has led Arab governments, on the one hand, to meet popular Islamic aspirations by giving an Islamic character to at least some of their policies, while, on the other hand, taking steps to suppress fundamentalist activity.

In the territories administered by Israel, the emergence of extremist Islamic fundamentalist activity in recent years further illustrates the problems posed by this militant ideology. Combining their radical religious outlook with a vehemently active hatred of Israel, the extremist fundamentalists, particularly in Gaza, cooperate with pro-PLO elements in acts of terrorism and violent incitement. Like similar groups elsewhere, the local fundamentalists in the territories receive support from Iran. Centered in some of the mosques, these groups also have a foothold in "Al-Azhar" University (Gaza), the College of Islamic Studies (Hebron), and Al-Najah University (Nablus).

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

Addendum

Lebanon has become the most visible arena, outside Iran, for Islamic fundamentalist activity in the Middle East. Fundamentalism has found a foothold within Lebanon's Shi'ite community, historically the weakest community in that country. Hezbollah, a radical and violent organization, receives financial backing, arms, and instructions from Iran (which has also sent hundreds of its own 'Revolutionary Guards" to the Beka'a). Numbering between two to four thousand members, Hezbollah is engaged in a power struggle with Amal, also Shi'ite-based, but a relatively moderate movement which, unlike Hezbollah, does not advocate transforming Lebanon into an Islamic republic. The PLO and Hezbollah cooperate with each other against Amal.

Based primarily in south Beirut, part of southern Lebanon, and the Syrian-controlled Beka'a, the extremist Shi'ite fundamentalists operate under a variety of guises: among them, the "Islamic Jihad," the "Organization of Revolutionary Justice," and the "Oppressed of the Earth." Acts of terror in Lebanon include bombings and the kidnapping of foreigners for ransom and political extortion; targets have been hit also in the Gulf and Western Europe.

Fundamentalism among Sunni Moslems, is centered in Tripoli, in the "Islamic Unity" movement, which also has ties with Iran.

Jordan

Growing manifestations of Islamic fundamentalism among the population have caused the Jordanian government to respond on two levels: preaching an enlightened and tolerant Islam in an attempt to neutralize extremism; vigorously suppressing dangerous Iran-backed fundamentalist elements. The government does not appear to be facing any real danger in the short term.

Syria

Although maintaining close links with the Khomeini regime and allowing the Hezbollah to operate from Syrian-controlled areas in Lebanon, the Assad regime has applied the severest of measures against Islamic fundamentalists at home, as seen in the 1982 Hama massacre (according to various estimates, more than 10,000 people were killed) and suppression of the Syrian "Moslem Brotherhood." Occasionally, similar steps have been taken also against overly assertive Hezbollah elements in Lebanon.

Iraq

Small Islamic fundamentalist underground groups, the leading one being "ad-Da'awa," receive assistance from Iran and Syria. However, the majority of Shi'ites have not given their support to Iran in the Gulf War.

The Arabian Peninsula

Although Islam is a pillar of government policy in Saudi Arabia, this has not prevented outbreaks of severe violence at the instigation of extremist fundamentalist elements, backed by Iran. Moreover, an attempt by fundamentalists from Iran to seize the Ka'aba during the annual pilgrimage to Mecca in August 1987 resulted in the deaths of hundreds.

In the Gulf states, especially Kuwait, terrorist attacks have been carried out by pro-Khomeini Shi'ites. Sunni fundamentalists are also active.

Sudan

Islamic fundamentalism is strong in this country. Having a large following among students, and to some extent even in the army, it is the third largest political force in the nation's parliament. Enforcement of Islamic law is one of the factors in the ongoing civil war between the non-Moslem blacks of the south and the Moslems of the north.

Libya

Although Khaddafi does not aim for the establishment of Arab Islamic republics, he uses militant Islamic fundamentalism as an instrument for infiltration and subversion in the Arab/Moslem world, and in black Africa. He has set up an "Islamic Legion" of mercenaries to serve his extremist pan-Arab ambitions.

The Maghreb

Fundamentalist activity is relatively weak in Morocco, where the royal house traces its origins to the family of the Prophet Muhammad.

In contrast, the fundamentalists are relatively strong in Tunisia, where during Bourguiba's last year as President, fundamentalist fanatics launched violent demonstrations. The government responded by arresting 2000 and executing two, and accused Iran of being responsible for the disturbances. Bourguiba's successor has responded to Islamic appeal by trying to institutionalize fundamentalist activity within the framework of law.

Islamic fundamentalist violence has occurred also in Algeria: e.g., the November 1986 riots in Constantine. There too, the regime has sought to persuade the population that Islam is a basis for its ideology and social policies.

21-DEC-1987

HUMAN RIGHTS IN JUDEA-SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT

General Background

The Jordanian law obtaining in Judea and Samaria and the Egyptian law applicable in the Gaza District have remained in force since 1967. In some cases, social and economic developments in these areas have necessitated the amendment of existing laws.

In addition, since 1967 the Regional Commanders of Judea-Samaria and the Gaza District have promulgated enactments relating to matters of security, public order, and the general welfare of the population. Israel has, in this regard, acted in full accordance with international law.

The Defense (Emergency) Regulations of 1945, which were enacted by the British Mandatory Government, continue to have appication both in Israel and in the administered areas. Throughout the period of Jordanian rule, from 1948 to 1967, these regulations remained an integral part of the local Jordanian law, as they did in the Gaza District under the Egyptian Military Administration.

Since 1967, Israel has acted de facto in accordance with the humanitarian provisions of the Fourth Geneva Convention, while leaving aside the doubtful de jure applicability of the Convention because of the unresolved status of Judea-Samaria and the Gaza District.

Legal Rights and Safeguards

The Military and Civil Administration has consistently maintained a policy of non-interference in the local judicial system, which is independent and subject solely to the law. The local judicial system comprises civil and criminal courts, the Land Registry Office, the Registrar of Companies, and the Registrar of Trademarks and Patents; it is staffed almost exclusively by local officials.

Military courts have been established in conformity with international law and are empowered to try offences under the security enactments of the Regional Commander. Trials before the military courts are held in accordance with the procedures and laws of evidence obtaining in the courts of common law, thereby guaranteeing observance of the rules of natural justice. The right of review against the decision of a military court is granted only to the accused, and not to the prosecutor. Requests for review are submitted to the Regional Commander, who may review sentences and mitigate them, but, under no circumstances, increase them.

The rules of evidence applied in the military courts in

Judea-Samaria and the Gaza District are those obtaining under English Common Law, and thus are as favorable as the rules of evidence of many legal systems in Europe and elsewhere. Indeed, conviction in military courts in Judea-Samaria and the Gaza District must be based on evidence brought in addition to a confession, if there is one, and cannot be based on the confession alone, as under English Common Law. The additional evidence must be independent of the confession.

All local residents have the right, unprecedented elsewhere, to petition the Supreme Court of Israel, sitting as the High Court of Justice, which supervises adherence to the rule of law under international law and the liberal norms of the Israeli legal system. The High Court of Justice is highly regarded by international observers for its integrity, impartiality, and professionalism, as seen, indeed, by the number of local residents who petition the Court for redress.

The Military and Civil Administration has tried to ensure, as much as possible, normal daily life for the residents, including the publication of newspapers (subject only to a limited measure of military censorship intended solely to prevent incitement to violence and hostile activity), academic activity, and movement within the administered areas, from the areas to Israel, and from the areas to Jordan and other Arab states. Freedom of access to holy places and freedom of worship are guaranteed by law.

BRIEFING

Israel Ministry of Foreign Affairs · Information Division · Jerusalem

Easing the Living Conditions of the Arab Refugees

Recent events in the territories have cast attention on the poor conditions prevailing in the Arab refugee camps, especially in the Gaza District. When Israel entered Judea-Samaria and the Gaza District in 1967, the inhabitants of the camps were found, after 19 years of Arab rule, to be living in the same abject squalor and misery as had existed in 1949.

Since 1970, Israel has been engaged in a consistent effort to improve the living conditions there. Beginning in that year, plans were drawn up and steps were taken to improve the situation of the refugees, and provide them with proper housing and an infrastructure of services. Nine residential projects were built, housing some ten thousand families who chose to leave the camps. Each of these families was given a plot of land, and more than 70% built their own home according to their own needs and preferences. The new neighbourhoods were built on state land within municipal areas near the camps, and each was provided with its own network of electricity, water, sanitation, roads, paved sidewalks, and developed surroundings. In each neighbourhood, public buildings -- schools, health clinics, shopping centres, and mosques -- were built.

The policy continues. A refugee who wishes today to leave the camp is given a plot of land, chooses his own type of dwelling and construction plan, receives a building permit from the municipal authorities who are responsible for supervising

construction, and becomes the full property owner once the building is completed, his property being registered in the Land Register.

Within the limited means and resources at its disposal, Israel cannot resolve this most difficult problem on its own. However, by initiating and going ahead with this refugee rehabilitation programme, Israel seeks to show that a solution to the problem is feasible.

Since 1971, a little noticed UN resolution on the Gaza Strip has been annually adopted, most recently on October 30, 1987. The resolution states inter alia:

> The General Assembly ... reiterates strongly its demand that Israel desist from the removal and resettlement of Palestine refugees in the Gaza Strip....

This year's vote on the resolution was: 150 for; 2 (Israel, the United States) against; 3 (Costa Rica, Liberia, Zaire) abstaining.

A similar annual resolution on the West Bank, also adopted again on October 30, 1987, states inter alia:

> The General Assembly ... alarmed ... by Israel's plans to remove and resettle the Palestine refugees of the West Bank and to destroy their camps ... calls once again upon Israel to abandon those plans and to refrain from any action that leads to the removal and resettlement of Palestine refugees in the West Bank....

On this resolution the vote was: 145 for; 2 (Israel, the United States) against; 7 (Costa Rica, El Salvador, Equatorial Guinea, Central African Republic, Ivory Coast, Liberia, Zaire) abstaining.

Is it not ironic that many of those who preach about the need to overcome the plight in the camps have repeatedly lent a hand to UN resolutions which would, if implemented, perpetuate the problem?

BRIEFING

Israel Ministry of Foreign Affairs · Information Division · Jerusalem

Medical Care in the Territories

When Israel began administering Judea-Samaria and the Gaza District in 1967, it found the population, especially in the Gaza District, to be suffering from malnutrition, communicable disease, and a high mortality rate.

The last twenty years have seen major growth and improvement in health services, as well as in the number and quality of public hospitals and clinics. Previously untreated diseases — such as heart disease, cancer, and kidney problems — are today cured by medical teams and equipment on location. A network of clinics and maternal and child health centres was developed in order to maintain a proper health level through preventive medicine and routine medical care. A modern immunization system was established along lines similar to those in Israel, and virtually all children in the territories have been vaccinated. In villages which do not have separate medical facilities of their own, a special program that provides first aid services and initial medical treatment is underway.

Several projects were completed during the last two years:

1. Ramallah Hospital — surgical rooms, laboratories, a blood bank, X-ray facilities, a unit for intensive care and heart valve operations, and a cardiology department for open heart surgery;

2. Hebron Hospital — surgical rooms and an X-ray department;
3. Beit Jallah Hospital — an emergency room and an X-ray department;
4. Rafidiye Hospital in Nablus (Shechem)— an expanded X-ray department;
5. Watani Hospital in Nablus — intensive care unit in the cardiology department;
6. Shifa Hopsital in Gaza — maternity wards with new adjacent surgical rooms;
7. Khan Yunis Hospital — renovation of the surgical department.

In the Gaza District, where medical conditions in 1967 were especially severe, the current situation reflects a significant change for the better in the level of medical care. There are 7 hospitals in the area: 6 government and one private (church-run), as well as a special hospital run jointly by the Civil Administration and UNRWA for lung disease patients. The Gaza District has 945 hospital beds filled to 68.4% capacity. Each sub-district has its own health bureau — 5 in the entire Gaza District. There are 26 general clinics along with public health services and maternal and child health centres.

In Judea-Samaria, there are 17 hospitals, 9 of them government. The 1,315 hospital beds there are filled to 73.9% capacity. Seven sub-district health bureaus, responsible for the operation of 163 general clinics, are in the area. Services are provided also by 126 maternal and child health centres and two centres for the prevention of tuberculosis and lung disease.

A comparison of the situation in recent years with that of 1967 reveals the following:

* Infant mortality (per 1000 births) has dropped from 85 to 34 in the Gaza District, and from 38 to 25 in Judea-Samaria;

* The number of doctors in the Gaza District has doubled, and in Judea-Samaria is 2.5 times that of 1967;
* The number of nurses has similarly increased;
* There are 25 times as many public health clinics in the Gaza District today as there were in 1967, and in Judea-Samaria twice as many;
* There are 14 times as many infant nursing centres in the territories today as there were in 1967.

Medical institutions in Judea-Samaria and the Gaza District have links with medical facilities in Israel, and the Arab inhabitants have access to medical care and hospitalization in Israel. Israeli experts advise the health services in the territories in such special fields as oncology, hematology, diagnostic radiology, neurology, ear, nose and throat, general surgery, and infant intensive care. Israeli specialists visit the medical facilities in the territories and the most senior specialists serve as advisors for planning and organizing new medical units and departments. Senior medical personnel and clinic directors in the territories visit medical institutions in Israel. Thus, the Deputy Director of Ramallah Hospital, who serves as supervisor of health services in the West Bank for Jordan, maintains professional contacts with hospitals in Israel. Such ties contribute to professional cooperation between the medical institutions.

Special courses and professional symposia are provided for medical personnel from the territories. The following programs were held in Israel in 1987:

Gaza District

* Fourteen anesthetists completed a two-year course recently at Beilinson Hospital, in addition to 7 other doctors who completed two-year courses in other fields at that medical centre.
* Six doctors completed programs at Hadassah, Tel Hashomer, and Soroka hospitals.

* Twelve nurses participated in a year-long course on midwifery that was held at Asaf Harofeh hospital.
* From Gaza, 20 participants took part in a year-long course for senior directors at the School for Welfare Services in Ashkelon.

Judea-Samaria

* Ten doctors are participating in two-year courses at Hadassah, Bikur Holim, Shaare Tzedek, and Hillel Yafeh hospitals.
* 180 doctors are participating in one day weekly courses at hospitals in Israel.
* Eighteen nurses participated in a course for infant intensive care at Beilinson Hospital.
* A medical team from Ramallah Hospital received heart surgery training at Tel Hashomer Hospital.

The following courses are scheduled for 1988:

* A year-long course for family doctors (beginning on February 1) at the Ben-Gurion University Faculty of Medicine.
* At Tel-Aviv University, 20 doctors will soon begin a course on internal medicine.
* A two-year course for medical directors will soon open at Ben-Gurion University; 35 participants are expected.

BRIEFING

Israel Ministry of Foreign Affairs · Information Division · Jerusalem

Expulsion of Nine Agitators from the Territories

On January 3, the Israel Defence Forces Spokesman announced that five residents of Judea-Samaria and four from the Gaza District were given expulsion orders. The nine are:

1. Adil (Bashir) Nafa Hamad;
2. Husam Uthman Muhammad Hadar;
3. Bashir Ahmad Kamil Khayri;
4. Jamal Muhammad (Abdallah) Shakir Jabara;
5. Jibril Mahmud Muhammad Rajub;
6. Muhammad Abu Samara;
7. Hasan Ghanim Muhammad Abu Shakra;
8. Furayj Ahmad Khalil Khayri;
9. Khalil Kuka.

The IDF Spokesman noted that the nine are leading activists who have been involved in incitement and subversive activity on behalf of terrorist organizations; all were chief organizers and instigators of the recent violent public disorders in the territories.

Each one is affiliated with an extremist organization: one with Habash's PFLP; three with extreme Islamic fundamentalist organizations; and the rest with Fatah. Following trials, five were sentenced in the past to long prison terms for their terrorist activities. Two were later released in prisoner exchanges with the Jibril organization, on the condition that they would no longer engage in subversion; however, immediately following their release, they renewed their activities. Expulsion

has been decided upon as the only means left to halt the activities of these nine agitators in the territories and, thereby, aid in the restoration of calm there.

The expulsion orders will be carried out only after the legal process is pursued in its entirety. The nine have 96 hours in which to appeal the decision before an advisory committee to the regional military commander. In the event that their appeal will be denied, they then will have 48 hours to appeal to the Israel Supreme Court.

Background on Nine Agitators to be Expelled from the Territories

1. Adil (Bashir) Nafa Hamad -- Kalandia
   Born in 1960. Prominent senior Fatah activist in the Ramallah region of Kalandia, and a major figure in organizing disturbances in the camp for seven years. He founded the "Shabiba"* organization in Kalandia in 1982; violent activities of that group are done at his behest. On several occasions he has incited pupils to leave their classrooms, join public disturbances, and engage in such violence as rock-throwing and tire-burning. In 1982, he was involved in the destruction of the Kalandia police station and the throwing of firebombs. In 1983, he was given a 3-month suspended sentence and a heavy fine for incitement, and in that year was also slated for expulsion together with other violent agitators. In 1985, he participated in burning the house of a woman thought to be cooperating with the authorities. From January through July 1986, he was placed under administrative detention.

2. Husam Uthman Muhammad Hadar -- Balata/Nablus
   Born in 1961. Connected to senior Fatah operatives; maintains contact with Fatah activists overseas. Since July 1987, one of the heads of the "Shabiba" in Balata and the vicinity. In October 1983, he was detained as a suspect engaged in hostile activity on behalf of the "Shabiba" in his area. In January 1985, he was detained for involvement in subversive activity

at Al-Najah University on Fatah Day. Arrested again later that year, he admitted to recruiting for Fatah and confessed his intention to take part in terrorist attacks. He was consequently sentenced to a 5-year prison term, 18 months of which were served (he was released in July 1987). He was one of those responsible for initiating most of the disorders in the camp and the surrounding areas, as well as participating in them, in recent weeks.

3. Bashir Ahmad Khayri -- Ramallah

Born in 1942. A senior PFLP (Habash) operative in Ramallah, he holds high positions in that organization. Active in agitating the population and causing public disturbances. In 1967, he was placed under 5 months' administrative for incitement. In 1969, he was sentenced to 15 years for setting a bomb that killed several people and for recruiting for the PFLP. In 1970, the PFLP demanded his release as well as that of other terrorists in exchange for the freeing of hostages; the hijacked planes were later blown up in Jordan. He was released in 1984, and two years later (July 1986) was issued an order restricting his movements for 6 months. From January to June 1987, he was placed under administrative detention.

4. Jamal Muhammad (Abdallah) Shakir Jabara -- Kalkilya

Born in 1959. In recent years a prominent Fatah activist in his area; the organization's representative on the terrorist organizations' coordinating committee in Kalkilya. The "Shabiba" group in the area takes no steps without first consultinwith him. In 1979, he was sentenced to 18 years in prison for organizing a local cell, recruiting members, and planning and carrying out terrorist attacks; he was released in the prisoner exchange with the Jibril organization after serving 6 years. He initiated and took part in meetings to coordinate the disturbances and strikes in the city, and had a prominent role in the riots there on December 21, 1987.

5. Jibril Mahmud Muhammad Rajub -- Dura

Born in 1953. A major Fatah operative in Judea-Samaria. Maintains constant contact with senior Fatah operatives, and engages in agitating the population. In November 1970, he was arrested and sentenced to life imprisonment for membership in a terrorist cell that carried out 10 terrorist attacks and possessed large quantities of weapons. In May 1985, he was released as part of the prisoner exchange with the Ahmed Jibril organization. In November 1985, he was arrested again for his role as a major Fatah activist. Released in May 1986, he returned to intensive Fatah activity, was placed under administrative detention in 1986 and was released in March 1987.

6. Muhammad Abu Samara -- Gaza

Born in 1961. One of the leaders of the local Islamic Jihad organization, an extreme Islamic fundamentalist group. Since 1983, he has been arrested and sentenced several times for agitation.

7. Hasan Ghanim Muhammad Abu Shakra -- Khan Yunis

Born in 1950. A prominent activist in the Salifiyyun extremist Islamic fundamentalist organization in the Gaza District; his positions are very close to those of Islamic Jihad. He has incited demonstrations and commercial strikes, and initiated threats against local secular residents. He has been warned several times by the authorities, and in October 1986 was fined 1,150 sheqels for his part in disturbances. During the recent events in the Gaza District, he called for a *jihad* (holy war) and, claiming that the Israeli soldiers were poisoning the wells, called upon the crowds to attack the IDF and the Jews.

8. Furayj Ahmad Khalil Khayri -- Gaza

Born in 1948. Considered to be one of the most prominent Fatah activists in the Gaza District, he maintains contact with Fatah activists overseas and coordinates the organization's activities in the District. Active in

recruiting new Fatah operatives and attempts to expand the Fatah infrastructure. Encourages the involvement of high school and college students in violent demonstrations. IN 1968, he was sentenced to 13 years' imprisonment for his activities in the Fatah. After serving 6 years, his sentence was commuted and he was released. In 1981, he was sentenced to 5 years for his role in a hostile organization and for the possession of firearms.

9. Khalil Kuka -- Gaza

Born in 1948. Chairman of the "Jam'iyya Islamiyya" (a local body identified with the Moslem Brotherhood) in the Gaza District, and Imam in the Shati Mosque, his sermons are extremely radical in nature, calling for the Moslems to fight the Jews with every means available, even if many were to die in the process.

* "Shabiba"

Organized by adult PLO activists who have served time in prison for terrorist activity, young Palestinian Arabs (ages 12-30) have formed groups known as the "Shabiba." The "Shabiba" is organized around schools, universities, and neighbourhoods, and seeks to influence the population, primarily through violent means, such as sending masked men into the schools to force students into the streets, and placing barriers on the roads so that local residents will be prevented from going to work. These groups incite and take a major role in disturbances in the territories.

Islamic Fundamentalism in the Territories

See background paper, November 20, 1987.

December 30, 1987

Expulsion Orders in the Administered Territories

The Government of Israel is legally responsible for the security of Judea-Samaria and the Gaza District pending a final, negotiated agreement concerning the juridical and political status of these areas. Such an agreement has thus far been elusive due to the refusal of most Arab countries to hold direct peace talks with Israel.

The recent wave of violent disturbances in Judea-Samaria and Gaza prevented inhabitants from leading normal lives in social, economic and educational spheres. The inciters of these riots intended to create anarchy. The riots resulted in a tragic loss of life which Israel deeply regrets.

One of the measures which may be considered in adjudicating the cases against the instigators of these disorders is expulsion.

The expulsion of those responsible for organizing and inciting wanton violence would represent a measure of last resort, in order to restore and ensure public safety and to prevent a tragic loss of life in the future.

As Defence Minister Yitzhak Rabin has stated, "Expulsions have proven effective in preserving peace in the area. This step is taken with care and prudence in conformity with the law of the land, and is subject to review by Israel's High Court of Justice." The legal basis that permits Israel to take these firm measures is as follows:

1. Introduction

In both the Hague regulations and the Fourth Geneva Convention, an attempt is made to strike a balance between security considerations and the humanitarian conditions with respect to

the local population. Indeed, one of the Regional Commander's major preoccupations is to achieve a proper compromise between the two. Thus where, for example, there is a deterioration in public order or a threat to security in or emanating from the administered areas, the Israel Defence Forces (I.D.F.) Regional Commander must intervene if he is to fulfill his duty under Article 43 of the Hague regulations. As will be shown below, his intervention is subject to various judicial, quasi-judicial and administrative safeguards, which ensure that, in each specific case, a balance between security and humanitarian considerations is achieved, without sacrificing one for the sake of the other.

According to Article 43 of the Hague regulations of 1907: "The authority of the legitimate power having in fact passed into the hands of the occupant, the latter shall take all the measures in his power to restore and ensure, as far as possible, public order and safety, while respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country."

According to Article 64 of the Fourth Geneva Convention: "The occupying power may, however, subject the population of the occupied territory to provisions which are essential to enable the occupying territory to fulfill its obligations under the present convention, to maintain the orderly government of the territory, and to ensure the security of the occupying power, of the members and property of the occupying forces or administration, and likewise of the establishments and lines of communication used by them.

II. The Defence (Emergency) Regulations, 1945

Most of the Security measures adopted by the military government in the administered areas are based upon the local Jordanian legislation, of which the Defence (Emergency) Regulations, 1945 (the "Regulations") form a part. The regulations were enacted by the British Mandatory Government in 1945 and applied to the whole area under the Mandate, which included the administered areas.

The question as to whether the regulations are still in force in the region was examined by the Israel Supreme Court when dealing with petitions concerning deportation orders. In Abu Awad V. Regional Commander of Judea and Samaria, the Court concluded that the regulations had remained an integral part of the local Jordanian Law by virtue of a 1948 proclamation by the commander of Jordan's Arab Legion and the Jordanian Constitution of 1952. Also in the recent case of Nazal, Makboul and Jayussi V. Commander of Judea and Samaria, the Israeli Supreme Court held that Regulation 112 of the regulations (under which expulsion orders are issued) is valid in the areas of Judea and Samaria. In the case of Kawasma and Wilhelm V. the Ministry of Defence, the court once again confirmed the right to petition to the High Court of Justice to review an expulsion order.

III. Deportation Orders

Regulation 112 of the Regulations empowers the IDF Regional Commander to deport persons from the administered areas for reasons of security. According to this regulation, a person against whom a deportation order has been issued is required to remain outside the administered areas. However, permission may be requested to return and it will be given careful consideration by the authorities.

The powers of the Regional Commander are strictly limited by Regulation 108 of the Regulations to those cases in which the presence in the administered areas of the person against whom the order has been issued might endanger security.

Any person against whom a deportation order has been issued may appeal to an Advisory Committee which has been authorized by Regulation 112(8) of the Regulations to recommend to the Regional Commander either that he implement the order or that he set it aside. The Committee conducts a hearing at which the appellant and his lawyer may make a presentation. The Committee examines all the evidence (including classified material) and testimony

before making its recommendations. Indeed, in recent years, the Committee has recommended the cancellation of two such orders. A copy of the Committee's findings is sent to the recipient of the order. The appellant may petition the Supreme Court against the recommendation of the Advisory Committee or against the subsequent decision of the Regional Commander. The Court examines whether the order in question complies with the law, and if the recipient of the order so requests, it also examines the classified information. A representative of the International Committee of the Red Cross is present at the hearings before the Advisory Committee and the Supreme Court.

The Regional Commander exercises his powers to issue deportation orders only in the most extreme cases where no other measure can effectively restore and maintain security in the administered areas. Typically, the recipient of a deportation order has a long history as a leader or officer of a terrorist organization. Moreover, he has demonstrated that he will not be deterred by detention or lesser administrative measures. When a very prolonged period of detention is envisaged as a means to prevent someone from seriously endangering security, his expulsion may be preferred.

Deportation orders are, nevertheless, rarely used. During recent years very few such orders have been issued. Given the numerous incidents of terrorism and widespread involvement of individuals in terror organizations, this demonstrates that the sanction of deportation is indeed used only in the gravest instances.

Finally, under IDF Regulations, the actual expulsion is carried out in such a manner as to avoid all danger to the deportee.

IV. Article 49 of the Fourth Geneva Convention and "Deportation"

The question has been raised as to whether expulsion of individuals in the manner described above is in accordance with Article 49 of the Fourth Geneva Convention. In reference to this

issue, the Israel Supreme Court held in the Abu Awad case that "The directive in Regulation 108(1) teaches us that the powers granted to the authority due to the emergency situation are given to it for one purpose alone, that is, for ensuring the public order and security. Dr. Piotet also regards this purpose as a legitimate one. It has nothing to do with the deportations for forced labor, torture and extermination that occurred in the Second World War.

Furthermore, the objective of the respondent was to remove the applicant from the country and not to bring him to Israel, to prevent the danger he constitutes to the safety of the public, and not to make use of his manpower by exploiting him for the benefit of Israel."

Also, in the case of Nazal, Makboul and Jayussi V. Commander of Judea and Samaria, the Supreme Court noted that expulsion to Jordan of Jordanian citizens who are residents of the administered areas does not constitute a violation of Article 49.

In his article, "No Peace — No War in the Middle East" (Sydney, 1969) the leading international jurist Julius Stone writes: "...It seems reasonable to limit the sweeping literal words of Article 49 to situations at least remotely similar to those contemplated by the draftsmen, namely the Nazi World War II practices of large-scale transfer of populations, whether by mass transfer or transfer of many individuals, to more hostile or dangerous environments, for torture, extermination, or slave labor..."

V. Conclusion

In light of the magnitude of the risk of terrorism facing Israel and the need to maintain law and order in case of grave disturbances, her infrequent use of expulsion orders against individuals who pose a grave and immediate threat to security is both reasonable by objective standards and in full conformity with Israeli law and the Fourth Geneva Convention.

ISLAMIC FUNDAMENTALISM IN THE TERRITORIES

Islamic fundamentalism, bolstered in recent years by a general religious reawakening among the Moslem nations, has, since Khomeini's rise to power in Iran, taken a militant and organized form in many parts of the Middle East. Its impact has also been felt in Judea-Samaria and the Gaza District.

Since the late seventies, not only have the traditional fundamentalist groups in the territories gathered strength, but new and radical fundamentalist elements have emerged. In addition to their radical religious outlook, these groups have adopted Palestinian nationalist views. Their approach to Israel is one of unmigitated hatred. Israel is considered to be an evil that must be eradicated through *jihad* — holy war — and replaced by an Islamic state. Any political compromise with Israel is to be rejected.

The radical Islamic fundamentalist groups are characterized by a high level of organization and discipline. Operating primarily through secret cells, they conduct an aggressive and violent policy, directed also at the local population. They seek to impose their philosophy upon the local Palestinian inhabitants, and try to penetrate the various organizations operating in the territories. Furthermore, they maintain contacts with extremist Islamic groups in a number of Arab states, and receive funds from them. Apparently, funds are also obtained from Iran.

Most of the Islamic fundamentalist organizations operating in the territories have concentrated their activity in the Gaza District. They seek to gain influence among the Palestinian inhabitants, and in the meantime have postponed the struggle against Israel. However, one of the most radical of the Islamic fundamentalist organizations there is "Al-Jihad Al-Islami", which began organizing in 1981 around a number of mosques in Gaza and the "Al-Azhar" Islamic College. "Al-Jihad Al-Islami" espouses armed struggle and the immediate use of holy war against Israel; the approach that considers the Islamic revolution to be a slow

and gradual process is totally rejected. The group's philosophy combines a religious fanaticism with Palestinian nationalism. Its extremist approach has taken tangible form, beginning in late 1986, in a series of murders and stabbings of Israeli citizens who visited the Gaza District.

In recent months, the PLO has increasingly cooperated with the Islamic fundamentalist groups and the ideological disagreements between them have been set aside. This process of increased collaboration has also taken the form of joint terrorist activities. Recent attacks have been traced to "Al-Jihad Al-Islami" together with the PLO, especially Arafat's Fatah.

14650

ארין : משרד החוץ-מחלקת הקשר

סכום ** סדר

**
**
**

חדש:12/14650
אל:המשרד
מ-:מקמר/נר:2102/תא:201207/זת:1630/דת:מ/סג:ע
נד:ב

שמור/מיידי

201500 מאת: אזחע רמ''ח י.ב.ע(.)
אל: ת.ב.ע/ רמ''ח י.ב.ע(.)
רע: ת.ב.ע/ מתאם הפעולה בשטחים(.)
עד''מ אלוף הפקוד(.)
אזחע/ רא''ז(.)
אין''ש/ רמ''א
סב''ם 590/ ריהודה(.)
אין''ש/ רמ''ח י.ב.ע(.)
ש''ת/ מז''תיש- נר יהודא שיית(.)
אזחע/ ירושם(.)
אזחע/ רע''ן מר''ש(.)
אזחע/ מפקדי נפות3X(.)
אזחע/ ק.אג''מ(.)
שמור(.) נד-2-864(נד-2-864)(.)
הכדון: הפרות הסדר האחרונות באזח''ע- פעילות ממשלתית
ותגובות בשטח(.)

כללי

1.במהלכת עשרת הימים האחרונים התרחשו בדצועה הפרות
סדר חריגות בעוצמתן ובהיקפן במהלכן נהרגו 9(9) מקומיים
ונפצעו 111(111) (הנתונים נכונים ל-18(18) דצמ'
09:00(09:00).) הפרות הסדר החלו על רקע''
שצוקה נפשית '' הקיימת בשטח מזה זמן כאשר המניע העיקרי
להתפרצותן היתה השמועה שפורסה בעקבות תאונת דרכים
הקטלנית וקרבת מחסום ארז שבהלכה נהרגו 5(5) מקומיים(.)

הד לאירועים(.)

2.בשורת עיתונאים וקריינים בלשכת רמא"ז ובמח' י.ע.ע עם אישים המייצגים גורמים פוליטיים וסקטוריאליים שונים בשטח, מתקבלת תמונה אחידה ביחס לגורמים יעדים ועקיבים שהביאו להתפרצות גל הטרור הנוכחי עיקרם משקעים בניסיונם הקיימים בקרב האוכלוסייה אליה נוסף התרחשויות שהביאו להתפרצות בעיתוי הנוכחי.

גורמים בניסיון

3.התחום המדיני.
א. הקפאון עזה זמן רב בכל הקשור לקידומו של התהליך המדיני במזה"ת והתחושה הקיימת בשטח, לפיה בנסיבות הנוכחיות לא צפוי גם כל שינוי בתחום זה בעתיד (" לא רואים את האור בקצה המנהרה"-" חיים בחורף תקרה") . תחושה זו התחזקה בעקבות שורת התפתחויות שאירעו לאחרונה ובמרכזן: 1) פעולת עמאן- שהתקיימה ב-6(8) עד 11(11) נרג' 87(87) שבה נדחקה לקרן זוית הבעייה הפלסטינית כאשר במרכז הדיונים עמדה מלחמת איראן עיראק.) גם הפיוס בין ירדן לאש"פ וביטוס הועדה הירדנית - פלסטינית המשותפת, בעצם ימיב אלה מתפרשות בשטח בחטרות ערך בכל הקשור למאמצים ליישוב הבעיה הפלסטינית.)
2) הצהרות מנהיגים ישראלים בכל הנרגע לעתידה של הרצועה הן מצד רוה"מ (עזה חלק בלתי נפרד מתחום מדינת ישראל). והן מצד שה"ח פרס (פורז הרצועה) היוצרות הונך רזאות ותסכול בשטח בכל הקשור למדיניותה של ממשלת ישראל בפועל.)
תחושת חוסר הודאות מחזקת עוד יותר בעקבות הצהרותיהם של חבר הכנסת רובינשטיין (העברת הרצועה לבאמנות מצרית) והשרים פרץ ושמירא וסגן שהביים דקל בנושא הטרנספר.)
ב) חוסר הוחלה מהאפשרות לכינוסה של ועידה בינ"ל הנתפסת בשטח כזרן המועדפת לקידום התהליך המדיני, זאת בהתחלוקת וקיימת בישראל בסוגיה זו המעכבת קידומו של התהליך.)
ג) פסגו וייגן- גרבצ'וב שלא העמיקה את תשומת הלב לה ציפו בסוגיה הפלסטינית.)

ב. מדיניות ישראל בשטח
1) ההתחלוויות הישראליות בשטח והתבטוי להקפתן של נוסנות לאזור שהוא הצפוף ביותר בעולם, תוך השלכות על אומות מדינה עבוריות לשמש לנושת ההתרחבות הטבעית של האוכלוסייה הפלסטינית.) בנוסף לכל - התנבלויות המתנהלים לאוכלוסייה הפלסטינית (רצת התלמידה בזא"ן).) 2) נוכחות צבאית

משרד החוץ-מחלקת הקשר

במרכזי הערים ובקרבת המבללה האסלאמית והתנדבות החיילים בלבני האוכלוסייה (מעצרים, בדיקות בטחוניות ואורח פרובוקציוני(.) 3) נטל המיסים הכבד(מס הכנסה ומע"מ) המוטל על האוכלוסייה המקומית ודרך הגבייה הבלתי הולמת במיוחד במקומה שבה נכרת הדרדרות בצמצב הכלכלי(.)

ג. גורמים קוצרי -בלכלייים(.)
1. סגירת שערי האוניברסיטאות במזרחות ערב ובמיוחד מצריים בנבי תושבי הרצועה(.)
2) חוסר מקומות תעסוקה לאקדמאים והעסקתם בפשרות שאינן הולמות הכשרתם המקצועית ורמת השכלתם(.)
3) הדרדרות במצב הכלכלי בכועל יוצא מתהליך דומה שארע במזרחות ערב בהשפעת המלחמה במפרץ- וירידת מהירי הנפט(.)

גורמים מיידים
4) השמועה שנפרצה בעטח בעקבות תאונת הדרכים וקרבת מחסות ארז (8)8) דצמ' 87(87)) שבה נהרגו 5(5) מקומיים וכפצוע 5(5) קפיה הסדובר בתאונה מכוונת שבוצעה ע"י אחי הנזקר בכיכר פלסטין בעזה, שלמה סקל ימים קוד לכן(6(6) דצמ' 87(87)(.) 5) הגעת כתב אישום כנגד אחד מתושבי גוש קטיף החשוד בהריגת הילדה אנרצאר אלעטר בביה"ס שכינה בדא"ב(.) 6) ההחלטה בדבר גירוש ע"א עדיד עודד הכתוב עדיין במעצר לקראת סיום ההליכים המשפטיים בעניינו(.)

ארגון והנהוגה(.)
7) מהתייחסויות של אישים בעטח העקבות תימוכין מול מידע והערכות שב"כ מתבר בי הפרות הסדר החלו בכל הנראה באורח ספונטני ללא יד מכוונת או התערבות חיצונית(.)
8) עם ההרחבות הפרות הסדר ביטר שגורמים לאומיים ודתיים בעטח ומחוצה לו(אש"ף - פת"ח) כיצלו המצב להגברה נוספת בהיקף האירועים ובהומרתם(.) תופעה זו גאה לכלל ביטוי בהפצת כרוזים שקראו להמשך הפרות הסדר ולשביתה נסחר(ג'יהד איסלמי, חזי"ע ע"י יום האזכרה להקמתה ב-11(11) דצמ'(.) 9) הפרת הסדר ההפתחו למימדים חריגים בהואה מדיניות סכינית של ההתפתחויות(הרוגים בצועים, שמועות כמו למעל הרצלת מיים בח"י דעכמה היקף הנכפעים ע"י דעברת כצועים לבתי חולים בישראל ושיכורי נוהלי הפתיחה באש) (.) ובכועל יוצא מניצוץ ע"י גורמים בעטח ונחוצה לו שביקש להרחיב היקף האירועים(.)

בעילות ממשלית(.)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

(10) נוכח הפרות הסדר החריגות באזור בנקטו ע"י המנא"ז
המעולות הבאות שנועדו להרגעת הרוחות ולהזמת חרשת
השערות שהתפתחו בשנת במסגרת זו ציינו:
א. פגישות רמא"ז עם אישים בולטים ברצועה (11 ו-16
דצמ' 37(87)) וכן כנסים עם למעלה ממאה מנכבדי הרצועה
שייצגו מגרים סקטוריאליים שונים באוכלוסייה (ראשי
רשויות ונועצות מקומיות וכפריות
ירושבי ראש אגודות , מוחיתארים, אנשי עסקים ומסחר,
מרעצת הנאמנים של אלאזהר ואנשי זת).) במהלן הפגישות
הבהיר הרמא"ז את השתלשלות האירועים בפי שהתרחשו בפועל
תוך הזמת השמועות השקריות והופצו באזור והזגישים כי
הממשל לא יעבור לסדר היום ויבקרט הצעדים המתחייבים
להרגעת הרוחות (.) במסגרת הצעדים להשבת הסדר על כנר
וכמחורה של רצון הדרה רמא"ז על שחרור (40) עצירים
שנעצרו בהפרות הסדר האחרונות, מהלן שקיבל ביטוי בירזמת
מנא"ז באמצעי התקשורת(.) ב. פגישת אלוף פז"מ ב-16(16)
דצמ' 37(87) עם למעלה ממאה אישים ממגזרים שונים באזור
במגמה להרגיע הרוחות(.) במסגרת זאת הדגיש בעיקר ההכחירות
שנתכן לכיתות הצבא להימנע בכל שכיתן מחיכון עם האוכלוסייה
ומפתיחה באש לעבר מקומיים , אלא במקרים שנשלפת סכנת
חיים(.) ג. פגישות שקוימו במח' י.ש.ע עם אישים בולטים
באזור ומנהיגי הסגרה שהועברו ע"י רמ"י י.ש.ע באמצעות
קול ישראל בערבית במטרה להרגיע את הרוחות(.)
ד. פעילות ברמה הנמוכה שכללה בין היתר שיחות עם אימאמים
ומטיפים ומסגדים ועם עובדי המנגנון הממשלתי (במערכות
החינוך והבריאות) וכן כיתוק החשמל מהמסגדים ותפילות
יום השישי(.) ה. הקומת חופשת החורף בבתי הספר וכתוצאה
מכן הארכתה ב-10(10) ימים נוספים(החל ה-16(15) דצמ'
ועד 9(9) ינו')(.) ו. הנסיעת הלימודים במכללה האיסלאמית
ובתיכון אלאזהר החל מה-9(9) דצמ' תוך חיזוק דלימודים
בזרוג החצמו-21(21) דצמ' - תיכון אלאזהר, ו-22(22)
דצמ' המכללה האיסלאמית(.) הלימודים ב- ו'. טי.כי יתודשו
ב-19(19) דצמ' 87(87)(.) 11) בשיחות שקליינר עם אישים
שונים שנגלו חלק בפגישות דלעיל התקבל הרושם שהמסרים
נקלטו ובניחד בכל הקשור לנסיגת הרמא"ז לכלוס
מדיניות של " ולת בתוחה" בלפי האוכלוסייה המקומית(.)
ניכר שההחלטה בדבר שחרור 40(40) העצירים ושחוררם בפועל
הרפו לאמינותו של המנא"ז בעיני האוכלוסיה(.)

צעדים מומלצים בראיה מקדמית בטווח המיידי(.)
1) צמצום הנוכחות הצבאית בערכזי הערים
להחלפת החיילים הסדירים בחיילי מילואים(.)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

13) שחרור העצירים כמחווה של רצון טוב(.)
14() המכוונת משמרש בנסק חס- המרבחן כפרמטר חזש בהתכהגות הצבא- חרן העזמת הטלת עוצר על פני היכון מיוחר עם האוכלוסייה המקומית(העוצר בגיבליה- מהלן בעל השפעה חיובית)(.)

סיכום
15) המצב בשטח עדיין רגיש וטערן חומר נפץ אף כי נברת ירידה בהיקף הפרות הסזר(.) יחד עם זאת מקובלת ההערכה המורגשת ע"י המקומיים שכל התפתחות חריגה עלולה "להצית" מחדש את השטח ללגרום לתגובת שרשרת של הפרות סדר שתכוצל שוב ע"י גורמים בשנת ומחוצה לר המעוכינים בוסלמת המצב(.) 15) מעבר לכך, חשוב לציין כי ב-1(1) יכו' חל ירם השבה לידסוד המתי"ח העלול להיות מכוצל לחידוש הפרות הסזר(.) 17.)אין להוציא מכלל אפשרות כי ארגוני החבלה יכצלו את האזירה שכוצרה בשטח בעקבות הנרות הסדר וצעדי הנגד שנכקטו ע"י כוחות הבטחון לשם ביצוע פיגועי פח"ע(.)

חפ: ליאור/מזתים

XXXX

כתב לוואי

ירושלים, כ"ה בטבת תשמ"ח
15 בינואר 1988

אל ראש הנציגות
הממונה על ההסברה

EXPULSION ORDERS IN THE ADMINISTERED TERRITORIES

בכפיפות לחוזם 7333 מה-12.1.1988 מצ"ב העותק

המתוקן של המסמך המשפטי הנ"ל, הבא להחליף את

העותק הפגום שצורף לחוזרנו 103/8.1.1988/3.08.04.

הסברה/מידע

December 30, 1987

Expulsion Orders in the Administered Territories

The Government of Israel is legally responsible for the security of Judea-Samaria and the Gaza District pending a final, negotiated agreement concerning the juridical and political status of these areas. Such an agreement has thus far been elusive due to the refusal of most Arab countries to hold direct peace talks with Israel.

The recent wave of violent disturbances in Judea-Samaria and Gaza prevented inhabitants from leading normal lives in social, economic and educational spheres. The inciters of these riots intended to create anarchy. The riots resulted in a tragic loss of life which Israel deeply regrets.

One of the measures which may be considered in adjudicating the cases against the instigators of these disorders is expulsion.

The expulsion of those responsible for organizing and inciting wanton violence would represent a measure of last resort, in order to restore and ensure public safety and to prevent a tragic loss of life in the future.

As Defence Minister Yitzhak Rabin has stated, "Expulsions have proven effective in preserving peace in the area. This step is taken with care and prudence in conformity with the law of the land, and is subject to review by Israel's High Court of Justice." The legal basis that permits Israel to take these firm measures is as follows:

1. Introduction

In both the Hague regulations and the Fourth Geneva Convention, an attempt is made to strike a balance between security considerations and the humanitarian conditions with respect to

the local population. Indeed, one of the Regional Commander's major preoccupations is to achieve a proper compromise between the two. Thus where, for example, there is a deterioration in public order or a threat to security in or emanating from the administered areas, the Israel Defence Forces (I.D.F.) Regional Commander must intervene if he is to fulfill his duty under Article 43 of the Hague regulations. As will be shown below, his intervention is subject to various judicial, quasi-judicial and administrative safeguards, which ensure that, in each specific case, a balance between security and humanitarian considerations is achieved, without sacrificing one for the sake of the other.

According to Article 43 of the Hague regulations of 1907: "The authority of the legitimate power having in fact passed into the hands of the occupant, the latter shall take all the measures in his power to restore and ensure, as far as possible, public order and safety, while respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country."

According to Article 64 of the Fourth Geneva Convention: "The occupying power may, however, subject the population of the occupied territory to provisions which are essential to enable the occupying territory to fulfill its obligations under the present convention, to maintain the orderly government of the territory, and to ensure the security of the occupying power, of the members and property of the occupying forces or administration, and likewise of the establishments and lines of communication used by them.

II. The Defence (Emergency) Regulations, 1945

Most of the Security measures adopted by the military government in the administered areas are based upon the local Jordanian legislation, of which the Defence (Emergency) Regulations, 1945 (the "Regulations") form a part. The regulations were enacted by the British Mandatory Government in 1945 and applied to the whole area under the Mandate, which included the administered areas.

The question as to whether the regulations are still in force in the region was examined by the Israel Supreme Court when dealing with petitions concerning deportation orders. In Abu Awad V. Regional Commander of Judea and Samaria, the Court concluded that the regulations had remained an integral part of the local Jordanian Law by virtue of a 1948 proclamation by the commander of Jordan's Arab Legion and the Jordanian Constitution of 1952. Also in the recent case of Nazal, Makboul and Jayussi V. Commander of Judea and Samaria, the Israeli Supreme Court held that Regulation 112 of the regulations (under which expulsion orders are issued) is valid in the areas of Judea and Samaria. In the case of Kawasma and Wilhelm V. the Ministry of Defence, the court once again confirmed the right to petition to the High Court of Justice to review an expulsion order.

III. Deportation Orders

Regulation 112 of the Regulations empowers the IDF Regional Commander to deport persons from the administered areas for reasons of security. According to this regulation, a person against whom a deportation order has been issued is required to remain outside the administered areas. However, permission may be requested to return and it will be given careful consideration by the authorities.

The powers of the Regional Commander are strictly limited by Regulation 108 of the Regulations to those cases in which the presence in the administered areas of the person against whom the order has been issued might endanger security.

Any person against whom a deportation order has been issued may appeal to an Advisory Committee which has been authorized by Regulation 112(8) of the Regulations to recommend to the Regional Commander either that he implement the order or that he set it aside. The Committee conducts a hearing at which the appellant and his lawyer may make a presentation. The Committee examines all the evidence (including classified material) and testimony

before making its recommendations. Indeed, in recent years, the Committee has recommended the cancellation of two such orders. A copy of the Committee's findings is sent to the recipient of the order. The appellant may petition the Supreme Court against the recommendation of the Advisory Committee or against the subsequent decision of the Regional Commander. The Court examines whether the order in question complies with the law, and if the recipient of the order so requests, it also examines the classified information. A representative of the International Committee of the Red Cross is present at the hearings before the Advisory Committee and the Supreme Court.

The Regional Commander exercises his powers to issue deportation orders only in the most extreme cases where no other measure can effectively restore and maintain security in the administered areas. Typically, the recipient of a deportation order has a long history as a leader or officer of a terrorist organization. Moreover, he has demonstrated that he will not be deterred by detention or lesser administrative measures. When a very prolonged period of detention is envisaged as a means to prevent someone from seriously endangering security, his expulsion may be preferred.

Deportation orders are, nevertheless, rarely used. During recent years very few such orders have been issued. Given the numerous incidents of terrorism and widespread involvement of individuals in terror organizations, this demonstrates that the sanction of deportation is indeed used only in the gravest instances.

Finally, under IDF Regulations, the actual expulsion is carried out in such a manner as to avoid all danger to the deportee.

IV. Article 49 of the Fourth Geneva Convention and "Deportation"

The question has been raised as to whether expulsion of individuals in the manner described above is in accordance with Article 49 of the Fourth Geneva Convention. In reference to this

issue, the Israel Supreme Court held in the Abu Awad case that "The directive in Regulation 108(1) teaches us that the powers granted to the authority due to the emergency situation are given to it for one purpose alone, that is, for ensuring the public order and security. Dr. Piotet also regards this purpose as a legitimate one. It has nothing to do with the deportations for forced labor, torture and extermination that occurred in the Second World War.

Furthermore, the objective of the respondent was to remove the applicant from the country and not to bring him to Israel, to prevent the danger he constitutes to the safety of the public, and not to make use of his manpower by exploiting him for the benefit of Israel."

Also, in the case of Nazal, Makboul and Jayussi V. Commander of Judea and Samaria, the Supreme Court noted that expulsion to Jordan of Jordanian citizens who are residents of the administered areas does not constitute a violation of Article 49.

In his article, "No Peace — No War in the Middle East" (Sydney, 1969) the leading international jurist Julius Stone writes: "...It seems reasonable to limit the sweeping literal words of Article 49 to situations at least remotely similar to those contemplated by the draftsmen, namely the Nazi World War II practices of large-scale transfer of populations, whether by mass transfer or transfer of many individuals, to more hostile or dangerous environments, for torture, extermination, or slave labor..."

V. Conclusion

In light of the magnitude of the risk of terrorism facing Israel and the need to maintain law and order in case of grave disturbances, her infrequent use of expulsion orders against individuals who pose a grave and immediate threat to security is both reasonable by objective standards and in full conformity with Israeli law and the Fourth Geneva Convention.

כתב לוואי

ירושלים, כ"ה בטבת תשמ"ח
15 בינואר 1988

אל ראש הנציגות

הממונה על ההסברה

שרות רפואי בי"ש

מאז שנת 1967 פועלת ישראל על מנת לשפר את איכות השרות הרפואי בי"ש.

בשיתוף פעולה הדוק עם מוסדות הרפואה בישראל, פותחה תשתית רפואית והוקמו בתי חולים, יחידות לטיפול נמרץ, מרפאות, מרכזי בריאות עם מיכשור רפואי מתקדם הכולל ציוד לביצוע ניתוחי לב, בנק דם ועוד.

על רקע האירועים האחרונים בשטחים אוזכר גם נושא שרותי הרפואה בשטחים. מצ"ב נייר רקע בנדון לשימוש על פי צורכי המקום, אך אין אנו ממליצים להפיצו באופן רחב.

109/15.1.1988/3.08.031

BRIEFING

Israel Ministry of Foreign Affairs · Information Division · Jerusalem

Medical Care in the Territories

When Israel began administering Judea-Samaria and the Gaza District in 1967, it found the population, especially in the Gaza District, to be suffering from malnutrition, communicable disease, and a high mortality rate.

The last twenty years have seen major growth and improvement in health services, as well as in the number and quality of public hospitals and clinics. Previously untreated diseases — such as heart disease, cancer, and kidney problems — are today cured by medical teams and equipment on location. A network of clinics and maternal and child health centres was developed in order to maintain a proper health level through preventive medicine and routine medical care. A modern immunization system was established along lines similar to those in Israel, and virtually all children in the territories have been vaccinated. In villages which do not have separate medical facilities of their own, a special program that provides first aid services and initial medical treatment is underway.

Several projects were completed during the last two years:

1. Ramallah Hospital — surgical rooms, laboratories, a blood bank, X-ray facilities, a unit for intensive care and heart valve operations, and a cardiology department for open heart surgery;

2. Hebron Hospital — surgical rooms and an X-ray department;
3. Beit Jallah Hospital — an emergency room and an X-ray department;
4. Rafidiye Hospital in Nablus (Shechem)— an expanded X-ray department;
5. Watani Hospital in Nablus — intensive care unit in the cardiology department;
6. Shifa Hopsital in Gaza — maternity wards with new adjacent surgical rooms;
7. Khan Yunis Hospital — renovation of the surgical department.

In the Gaza District, where medical conditions in 1967 were especially severe, the current situation reflects a significant change for the better in the level of medical care. There are 7 hospitals in the area: 6 government and one private (church-run), as well as a special hospital run jointly by the Civil Administration and UNRWA for lung disease patients. The Gaza District has 945 hospital beds filled to 68.4% capacity. Each sub-district has its own health bureau — 5 in the entire Gaza District. There are 26 general clinics along with public health services and maternal and child health centres.

In Judea-Samaria, there are 17 hospitals, 9 of them government. The 1,315 hospital beds there are filled to 73.9% capacity. Seven sub-district health bureaus, responsible for the operation of 163 general clinics, are in the area. Services are provided also by 126 maternal and child health centres and two centres for the prevention of tuberculosis and lung disease.

A comparison of the situation in recent years with that of 1967 reveals the following:

* Infant mortality (per 1000 births) has dropped from 85 to 34 in the Gaza District, and from 38 to 25 in Judea-Samaria;

* The number of doctors in the Gaza District has doubled, and in Judea-Samaria is 2.5 times that of 1967;
* The number of nurses has similarly increased;
* There are 25 times as many public health clinics in the Gaza District today as there were in 1967, and in Judea-Samaria twice as many;
* There are 14 times as many infant nursing centres in the territories today as there were in 1967.

Medical institutions in Judea-Samaria and the Gaza District have links with medical facilities in Israel, and the Arab inhabitants have access to medical care and hospitalization in Israel. Israeli experts advise the health services in the territories in such special fields as oncology, hematology, diagnostic radiology, neurology, ear, nose and throat, general surgery, and infant intensive care. Israeli specialists visit the medical facilities in the territories and the most senior specialists serve as advisors for planning and organizing new medical units and departments. Senior medical personnel and clinic directors in the territories visit medical institutions in Israel. Thus, the Deputy Director of Ramallah Hospital, who serves as supervisor of health services in the West Bank for Jordan, maintains professional contacts with hospitals in Israel. Such ties contribute to professional cooperation between the medical institutions.

Special courses and professional symposia are provided for medical personnel from the territories. The following programs were held in Israel in 1987:

Gaza District

* Fourteen anesthetists completed a two-year course recently at Beilinson Hospital, in addition to 7 other doctors who completed two-year courses in other fields at that medical centre.
* Six doctors completed programs at Hadassah, Tel Hashomer, and Soroka hospitals.

* Twelve nurses participated in a year-long course on midwifery that was held at Asaf Harofeh hospital.
* From Gaza, 20 participants took part in a year-long course for senior directors at the School for Welfare Services in Ashkelon.

Judea-Samaria

* Ten doctors are participating in two-year courses at Hadassah, Bikur Holim, Shaare Tzedek, and Hillel Yafeh hospitals.
* 180 doctors are participating in one day weekly courses at hospitals in Israel.
* Eighteen nurses participated in a course for infant intensive care at Beilinson Hospital.
* A medical team from Ramallah Hospital received heart surgery training at Tel Hashomer Hospital.

The following courses are scheduled for 1988:

* A year-long course for family doctors (beginning on February 1) at the Ben-Gurion University Faculty of Medicine.
* At Tel-Aviv University, 20 doctors will soon begin a course on internal medicine.
* A two-year course for medical directors will soon open at Ben-Gurion University; 35 participants are expected.

כבוד המיבדקים הנכבדים.

בהשורה לשיחה עם המנכ"ל הנכבד.

"מרכז ובניאי" לפיקוח תרופה" לפרקליט אורי הדיין הנכם
מתבקשים לבדוק מתוך אי הדיון של עניה תוכנה".

2. בדיון מהלך מחוץ שי"מרכז ובניאי לפיקוח מדיניות האוכל
ו"הצלחה"

3. אבידן מהלך מחוץ ש"מרכז ובניאי לפיקוח מדיניות האוכל
שישלחו אל שמעון ישראלי רשימה שם נציג אחד בלבד של מדינת
ו אנו נוכיח הצדקה עצמי לעמוד על תלק מן הנושא

2. בדיון עם פרופ' הקונ"ל האוכלוסיה:
ג'ון פרי"צר).

1. יש הודעתי לי הקלו הנשמעים בא"ה ב:
א. הוועד פועל מהלך של הודעתי הבקיר שם המשפט
האומר פה, ישראל. בלבד מחמ"ד רבמן אומר אומנם כ
ו ישנן הכרות מסוימת לגישה ישראלי מרשם יורב".
ב. מבלטרון מהלך הקונ"ל "ש הנלך מוכרה מספר הנושים
והנוכחים המבקשים הבנה לעמדה הישראלי"

מאת: אריה מקל
אל: רה"מ

מדינת ישראל

תאריך 14/1/88

אל: רה"מ

מאת: **לשכת ראש־הממשלה.**

ההצעה הראשונה בתורנו
תקפה השבוע בתורנו מ"מדד אי
שהב"כ רה"מ
שאתם
רב"ב הקטר האחרון של
מה מ"מדד שתוכרזה בישיבת "מסי".
(לגבי מקומם הסדיקה לרשום את
מילה ה"ו פרשנות).
אורנה

14.1.88
3-דש-7309

מהטלויזיה הירדנית בעברית מה-11.1.88

התקפה אישית חריפה על רבין

לאן תיגרר ישראל ע"י יצחק רבין שהולך בתלם שרוני.

ההתקוממות בשטחים הכבושים לא פרצה בגלל הריגת נער בחאן יונס או עזה.

זה מאבק שנמשך בחלומו של העם הפלש' 20 שנה. בתקופה זו נבעו פצעים עמוקים בלב העם הפלש' ולבסוף הגיע לשלב של פרץ החומה של פחד ממוות.

מהות ההתקוממות ידועה היטב לרבין.

זהו מאבק שיימשך עד שיובטחו זכויות העם הפלש' במולדת חופשית.

13.1.88
723-שט-3

הודעה לעתונות

שר הפנים חתם על צו לגירושו של מוברק עואד

ראש הממשלה ושר הפנים יצחק שמיר חתם היום על צו לגירושו מן הארץ של מוברק עואד, בתוקף סמכותו על פי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.

מוברק עואד נולד בירושלים בשנת 1943 ובמאי 1970 היגר לארה"ב, שם התאזרח וקיבל אזרחות אמריקאית. החל משנת 1983 הוא נכנס לישראל, כתייר בדרכונו האמריקאי, 15 פעמים, ובכל פעם שהה למשך תקופה שלא עלתה על שלושת ה חודשים המותרים לתייר, על פי החוק.

כניסתו האחרונה של עואד לארץ היתה ביום 21.8.87 ותוקף רשיון השהיה שניתן לו, על פי החוק הכניסה לישראל תשי"ב 1952, עם כניסה זו פג ביום 20.11.87. בקשתו להאריך את תוקף השהיה נדחתה על-ידי משרד הפנים על בסיס אותו חוק, ומאז ה-20.11.87 הוא שוהה איפוא בישראל שלא כחוק.

מוברק עואד הקים בירושלים את "המרכז הפלשתיני לחקר אי אלימות" והוא עומד בראשו. מטרתו של גוף זה היא לטפח ביהודה, שומרון ועזה תנועה המונית של "התנגדות סבילה" אשר תעורר מרי אזרחי, ותאלץ את ישראל לסגת מאזורים אלה.

עואד תומך גם בפעילות המזוינת של אש"פ עואד אישית, ו"המרכז לחקר אי אלימות" מקיימים קשרים עם גורמים באש"פ וב"פתח" ומקבלים סיוע כספי מגורמים פלשתינים פרו-אש"פים בחו"ל. ב-1986 נפגש עואד עם ראשי אש"פ במרוקו.

במסגרת פעולות "המרכז לחקר אי אלימות" יזם עואד וארגן פעילויות שונות ובכללן פעולות מחאה נגד השלטונות, נסיון להחרים תוצרת ישראלית ועוד. הוא פועל מתוך שיתוף פעולה עם פייצל חוסייני, מבכירי פעילי הפת"ח ביהודה ושומרון, במסגרת "הועד נגד היד הקשה". ועד זה יוזם ומארגן פעולות מחאה על ארועים שונים, הפרות סדר, כרוזים, כינוסים וכו'. רעיון נוסף שהעלה היה שתושבי יש"ע יכתבו על כל שקל את המילה "אש"פ".

עואד פעיל גם במסגרת אגודת "החוק בשירות האדם" שמרכזה ברמאללה. אגודה זו עוסקת, היתר, בהפצה בעולם של "מעשי הקלון של הכיבוש".

עואד עוסק גם בהסתת גורמים תקשורתיים ופוליטיים בחו"ל, לפעולה נגד ישראל, וכן ניסה לעודד פליטים פלשתיניים המתגוררים ביש"ע "לחפש את בתיהם בישראל, שבהם התגוררו לפני מלחמת העצמאות". כן ארגן הפגנות שונות, וביניהן הפגנה "נגד 20 שנות כיבוש", הפגנה נגד ביקור שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בישראל ועוד. בפעילותיו אלה עבר מוברק עואד על הוראות רבות של חוק העונשין תשל"ז - 1977.

ב-17.11.87 פורסם בעתון הסעודי "אלמג'לה" ראיון עם מוברק עואד, שבו חשף את דרכי פעולותיו. להן קטעים מתוך ראיון זה:

"כל עוד בני העם הפלשתיני אינם יכולים לשאת את הרובים, הרי שאלה שאינם יכולים לעשות זאת, חייבים לפנות אל שיטות מאבק אחרות, אשר תחשופנה את ישראל בפני העולם. אנחנו מסיתים את האנשים למרי אזרחי ולהפגין נגד סגירת אוניברסיטאות ולא לשלם מיסים. כמו כן אנו מאיצים בהם שלא לחתום על אף מסמך הכתוב בעברית או שפה שאיננה ערבית".

"כבר אמרנו ואנו אומרים שאש"פ הוא נציגנו החוקי והיחיד, וכי הוא היחיד שיש לו יפוי כוח לדבר בשם העם הפלשתיני בועידה הבינלאומית או מחוצה לה. באשר אלינו, הרי שפעולתנו משלימה את פעולתו של אש"פ. אנו פועלים עם האנשים העניים, וזה איננו נגד המאבק המזויין. כפי שכבר אמרתי, אם יש אנשים העוסקים במאבק מזויין, הרי שעל האחרים לפעול באמצעים אחרים".

"אין זה הגיוני שכל בני העם הפלשתיני יישאו רובים. אם ישנם כאלה הלוחמים באמצעות רובים, הרי שאנו איננו נגדם, אלא אנו ממלאים את תפקידינו ונלחמים באמצעות אי האלימות בדרך של הסתת האנשים להתגרות בכיבוש".

"אנו אומרים לאש"פ שהוא זה אשר מייצג אותנו ואת עמנו ולא נקבל אף אחד אחר במקומו לעולם. לכן, עליו לחשוב על מה שאנחנו עושים. אם נצליח, הרי שזאת תהיה גם הצלחה של אש"פ וערוץ לפעילותו, ואם ניכשל, הרי שנאלץ לשאת את כישלוננו לבד".

To: L.DAVIS (05:LRA020)
From: AIPAC-NATL-OFFICE (CRC500) Delivered: Tue 12-Jan-88
Subject: memo for officers

TO: AIPAC officers

FR: Political Department

RE: Presidential candidates comments on the West Bank and Gaza

REPUBLICANS:

BUSH:

In response to inquiries, George Bush defended the Administration's stance as of 12/30/87. No further statement has been reported.

DOLE:

In a statement to The New York Times, (12/30/87) Senator Dole made the following comment:

> "Israel has the right and the responsibility to maintain order but does not have the right to use excessive force. Some way must be found to meet the needs of Israeli security and the concerns of the Palestinians and the Arab countries."

Before a Manchester business group, Senator Dole responded to a question about human rights (NYT 1/7/88):

> He criticized Israel for using what he termed "excessive force" against Arab protesters on the West Bank and Gaza. "When you start using live ammunition on young people and mothers, you've got a problem, more than a P.R. problem, and we don't like it."

HAIG:

In a breakfast interview with members of the Washington Bureau of the LA Times December 24, 1987, Alexander Haig said:

> The Administration's public scolding of Israel is counterproductive because it only strengthens Israeli hard-liners.
>
> > "You know damn well that when you get criticism in a democracy from a foreign government, even from the United States government in the case of Israel, the leadership has got to respond in a manly way."
> >
> > "I say cool it ... give it a little more time and see what happens."

Also Haig said that the United States should not "exacerbate the peace process," but should instead work "quietly and diplomatically" to achieve "social justice for the Palestinian people."(The New York Times, December 30,1987)

KEMP:

Jack Kemp was critical of the Administration's decision to abstain from voting in the United Nation's Security Council.

Mr. Kemp felt that the United Nations was "picking on Israel." (The New York Times, December 30, 1987)

ROBERTSON:

Responding to questions while campaigning in Iowa, Pat Robertson made the following statements (AP 1/8/88):

1. Robertson criticized Israel for "excessive use of force" in dealing with Arab unrest on the West Bank.

2. He predicted such action would produce additional violence.

3. Robertson said if elected, he would convene a Middle East peace conference in Washington and invite leaders of Israel, Jordan, Egypt, Syria and perhaps the PLO.

> "The PLO could be included, or the Palestinians could be included but I would like the representative from the moderate Arabs ...who are trying to bring about harmony and not trying to bring about a radical solution."

DEMOCRATS:

Overview

After the U.S. abstention in the UN, most of the Democrats said the violence in the occupied territories illustrates the failure of the Reagan Administration's policies in the area. (The New York Times, December 30, 1987)

BABBITT:

Bruce Babbitt said Israel's response to the demonstrations was:

1. "understandable because the Israeli security forces have been forced to deal with incredible acts of sabotage for so long"

2. "But the plain fact is that you deal with unarmed crowds without the use of deadly force."

Babbitt supported the Administration's condemnation of Israeli actions saying:

> "It is the responsibility of friends to be critical."(The New York Times, 12/30/87)

DUKAKIS:

Michael S. Dukakis issued a statement saying:

> "Israel should review carefully the procedures used to respond to disorder consistent with legitimate security concerns." (The New York Times, December 30, 1987)

GEPHARDT:

The Gephardt campaign has no official statement to release at present (1/12/88).

GORE:

The Gore campaign has released no official statement regarding the West Bank and Gaza Strip.

HART:

In an interview with Cable News Network the week of December 21, 1987, Hart said:

1. "The United States should be putting more pressure on Israel to find a solution to the problem."

2. "The United States should provide more assistance for economic growth and development in the occupied lands."

JACKSON:

Rev. Jesse Jackson issued the following statements on 12/23/87:

1. He called on Israel "to end its repression of the Palestinians and to withdraw its troops from the occupied territories as soon as possible."

2. "Democracy and occupation are not compatible."

3. Jackson suggested that Reagan send a delegate to the region and urged an international conference to resolve the conflict.

"The present policy has left Israel with false security and the Palestinians with no security. We call for a new Middle East Peace formula - a mutual recognition policy on the part of Israel and the Palestinians.

4. "Israel must be guaranteed security."

SIMON:

In a meeting with reporters of The Boston Globe (12/22/87), Senator Paul Simon asserted:

1. That the current violence on the West Bank and Gaza Strip is the result of the Reagan administration's failure to contribute to a settlement of the Palestinian homeland question.

"You have had seven years of drift when you need to pull Jordan and Israel together ...You had a president of the United States who frankly cannot provide leadership on this kind of thing. You had a secretary of state who could but ...has decided not to provide leadership..."

2. Mr. Simon said that Palestinians should be represented at the negotiating table but not by the PLO. (The Boston Globe, 12/23/1987)

Bob Asher

March Trip:

- This is an election year. The P.M. must come with a clear list of things that are important to Israel. We should work together on these items.

Please Note:

This is an election year. The U.S. Treasurer
wants a clear list of things that are important
to them. We should work together on these
items.

תאריך : 19.01.88

סודי נכנס **
**
**
**

הודעה:1/9311
אל:המשרד
מ-:ברזילי'ה/נר:64/תא:140188/זת:1500/דת:מ/סג:ס
נד:@

נדד/מיידי

אל:אמלט 2 / מזחים

דע:הקונס'ל סאו פאולו, ריו

'משלחת פרלמנטרית לשטחים'-לשלנר 36 מה-9.1

א.יו"ר הפרלמנט אוליסס גימראש הבהיר בתשובה לשאלתי שהוא שמע על הזמנה אך אינו יודע פרטים.הוסיף שאין זו 'משלחת פרלמנטרית' אלא ועדה של קבוצת חברי הבית.'משלחת פרלמנטרית'היא זו היוצאת על פי החלטת הנהלת הבית הקובעת גם ההרכב.

הבטיח לבדוק הנושא ויחזר מקרוב.

ב.ספרתי לסמפאיו הבקר שיחתי עם אוליסס אמש.ידע כבר ליה (אוליסס דווח למשה'ח) והביע ספוק מכך שהקבוצה יוצאת ללא 'ברכתי' היו"ר והנהלת הבית.

כפר ע-AMAURY MULLER (ראש השדולה האש'נית -חבר הקבוצה) נאם אתמול בפרלמנט נאום השמצה נגד ישראל והשווה את ישראל למשטר הנאצי.הגדיר הנאום כ-OBSCENO. כפר גם שוקבוצה יוצאת עם צוות טלויזיה של'גלובו'.

ג.הרכב הקבוצה כפי שקבלתי מסמפאיו:
איש אחד בלבד ממפלגתו של לולה,שלשה ממפלגתו של בריזולה,שני קומוניסטים שבעה חברי PMDB אחת מ-PSB (מפלגה סוציאליסטית קיצונית אנטי ישראלית) ראשת מ-PDS

(מפלגת מרכז ימינ).לפיכך,המידע באילו הקבוצה אורגנה
על ידי זי,מפלגתו של לולה אינו נכון.

ז.לפני שנודע לי הרכב המשלחת,ביקשתי מצבי חזן ליצור
קשר עם אנשי
PI וינסרה להעיג בדרך כלשהיא,התנערותם מן הידמה.
לאחר שנודע לי ההרכב,ביקשתיו שינסר לשכנע את איש
ה-PI שלא יסע.
אגב,אין בין חברי הקבוצה איש מסאר פאולו ולבן,אפשרויות
הפעולה בעיר זו מוגבלות.

ח.ביקשתי מאלי תגרורי לנסות להביא את 'גלרבו' משלחת
ערות.ברט לבן,אין הרבה מה לעשות גם בריו.רק שני
חברי פרלמנט מעיר זו נרסעים:אחד ממפלגתו של בריזולה
ואחד קומוניסט.

ט.אני מבקש להעיל ידיעינו באספה המחוקקת בשני נושאים:

1.התבטאויות במליאה לגינוי הידמה והצגתה כמזיקה ואל
דמוקרטית.הצגת שאלות על סקירות המימון לנסיעה.
הבלטת אי'שותם של המארגנים לבעיות אנושיות חמורות
ומקרמות אחרים בעולם כגון אפגניסטן,קמבודיה,וכו'.
הצגת הידמה כמוחרת ללורת אש ולא לבבותה.הדגשת ההיבט
של ההוערבות בעניניה הפנימיים של מדינה אחרת דוקא
מצד מי שמחמים בקנאות נגד כל התערבות זרה אצלם וכו'.

2.נסירן לשכנע חברים נוספים בקבוצה לבטל נסיעתם.

3.נכונה לנחזיר לתקשורת התבטאויות והערות ברוח הדברים
מעיל 6 א' הנ'ל.

צרפתי

חפ: שחח,והמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,שפי,אמלט,לי אור,
נזתיב,ממז,אביטל,מעת,ירכנסת,מתאמשטחים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7816 תאריך: 13.01.88

נכנס ** סודי
**
**
**

חוזם:1,7816
אל:המשרד
מ-:ברז'יליה,נר:55,תא:130188,זח:1230,דח:ב,סג:ס
נד:@

סודי/בהול

אל:סמנכ'ל / אמלט

משלחת פרלמנטרית לשטחים

לשלי נר 36 מ- 9.1 ולשלר נר 121 מ-11.1

סמפאיו בקשני לבא אליו ''בענין דחוף ועדין''.

בראשית השיחה, הבהיר שהמזכ'ל פאולו טרסו, הוא שבקשו להזמיננו מאחר שהם מודאגים מן האפשרות שבקור המשלחת יגרום לחכוכים העלולים להעיב על היחסים ''שהם ואנחנו שוקדים לשפר''. ספר שה'משלחת' אמורה להגיע לארץ בשבת 16.1 לפנות ערב בטיסת אייר פרנס. הוסיף שהם ניסו בכל הדרכים, למנוע יציאת המשלחת. (רצה להראות לי מזכר פנימי שבו סמפאיו עצמו, למפיראה, שנתמנה משנה למנכ'ל לענינים בילטרליים - במקום COSTA RONALDA והמזכ'ל עצמו, התנגדו למשלחת , הגבתי שאין כל צורך להראות לי). הבהיר שהקונגרס מנסה בכל הדרכים להפגין ריבונותו בפני הרשות המבצעת והם חסרי אונים. בקש כאמור בשם המזכ'ל , שנעשה כל מאמץ למנוע שבקור המשלחת יגרום לאי- נעימויות. סמפאיו ספר ששגרירם בארץ אינו יודע עדיין על בוא המשלחת והוא, סמפאיו, יודיע לו עוד היום. איש שיחי אמר, כמהרהר בקול: ''הטוב ביותר היה אילו שלטונות ישראל היו נוטלים על עצמם ללוות את המשלחת בבקוריה'' והוסיף מייד שהוא מבין שהדבר אינו מעשי מאחר שהם לא טרחו אפילו להודיע על בואם ועל כוונותיהם. הוסיף ''דעתו'' ('אל תצטט אותי') שכל הענין אינו אלא פרובוקציה והצטער שוב שאין בידם למנוע יציאת המשלחת.

DIR [2010 **
**
**
**

DIR:8187.1
NT:CRWELL
D:ZCPR3.LIB,CC:55,DN:13018B,DR:DES1,TO:5:0:10
LT:8

DIR:\ZCPR3

NT:DESIGN \ HARD

ANYONE SEEN/HEARD TWOOD'S

TOOT IF 39 A- 1.9 ITWIT IT IZI A-1.1

ORDER! ZCOM! TIM NT.! ''ZRI'! TOUP MUI!'.

ZCHW'N AW'DN, NEC'C WOOD'C ENIT! OCOA. GIN WZCW!
YDJ9/11' BUNC WOO AITNKD AI NWEWJIN WZGJC DOWJDN
'JZID ZNCJC'D.RWJZ'D ZDW'Z NZ D/OD'D ''WOO INEN!I
'WJCI'D ZWEJ'!. DEC WO.QWJDN' WZJDN YDA'Q CWJY EWEN
I.9I YEZIN NZC EO'ON N!'C BZIO. DIO'P WOO I'OI ECC
ZZZC'D. YZIIW 'Z'WN DOWJDN. (ZXEN.YDPWIN Z' BJCC
BI'D' WZI QBEN!I WXEI, YBB'ZCNC, WJNBEP EWEN YDJC'I
'II'I'D E'ZOOC'D - COSTA ADJANOR AT2O3
NOBIC' WXEN, NO!ZIII YDWJDN ,.NXEO' WN'I CC ZIJJ
YDJWIN YJ). NEC'C WJBGIIZD WZON ECC OZZC'D YDEN'I
C'ZGIIWO' ECC' OJWJN NOZXWN INO NOC' N!I'D. EOW CWJI'
EWO/ZO'D'Z' , BIJWJN CC BNWY YDIIW WZGJC NOWJDN 'WZID
TW!- EW'EI'IN. OBEN'I OEC WWXC'D ZNCY N'II 'IIW
WZ'I'I NZ CIN NOWJDN IOJN. OBEN'I, 'II'Q ZJ WIC N'ID.
N!W WJN' NOC, COOIIC ZOJC: ''NOW! E'IIW NJN N!ZC
WZOIEIW 'WJNC N'I EJOC'D NZ QXWO YDIIN WN NOWJDN
ZCQIE'N'' IOJO'P QW'Z WJNW CC'I WJNEC N'II CWW!
BWNC WOO TN BJOI! NE'ZI YDII'Q NZ CINO IWZ CJIIEN!NO.
OJO'E 'YDII' (NZ NZBO NJN!C) WCC'NWI'I N'II NJN
CJ'EIJGE'D (NXEWC WIC WN'I C'IIO YDIIW 'Z'WN NOWJDN.

ז'אירו קואליו שנכח בשיחה העיר שיש לאחדים כוונות פוליטיות פנימיות, במהלך השיחה, תארנו לנו 'תפריט' שבו חברי המשלחת מבקשים לבקר במחנה פליטים מבלי להודיע כל כך מראש לאיש, וקצין צה'ל במקום מונע כניסתם. הם יוכלו להפוך זאת בנקל לתקרית. אמרתי שבמקרה כזה ספק אם יש בידו של מישהו להושיע.
ספרתי לסמפאיו שאני אמור לפגוש היום את אוליסס. בקשני להפנות תשומת לבו של יו'ר האספה המחוקקת (ויו'ר מפלגתו של NELSON WEDEKIN , מי שאמור לעמוד בראש 'המשלחת'), לאופי הפרובוקטיבי של ההתארגנות לקשיים שהדבר עלול לעורר ולבקשו להנחות את המשלחת בהתאם. בתום השיחה, הבטיח להודיעני עוד היום, הרכב ה'משלחת' ומספר הטיסה. ידוע לו שאיירטון סוארס מצטרף וגם עתונאי אחד או שניים. עד כאן סמפאיו.

אני מסופק אם אפשר לעשות משהו בשלב זה, יומיים לפני יציאת ה'משלחת' מברזיל, אפילו לנסות לשנות ההרכב.
אני מתכוון להסביר לאוליסס שאופי ההתארגנות אינו מצביע על כוונות הוגנות לתרום לידידות ביננו , שלא יעניק חסות רשמית כלשהי למשלחת.

צרפתי

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,רהמ,שהבט,שפי,אמלט,ליאור,מזתים,ר/מרכז, ממד,יורכנסת

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5945

תאריך 11.01.88

סודי

דחוף **
**
**
**

תודם:1/5945
אל:ברזיליה/121
מ-:חמשרד/תא:110188/זח:1648/דח:ב/סג:ס
נד:@

בהול לא להזעיק/סודי

ג.נ. 972

השגריר

'משלחת פרלמנטרית לשטחים הכבושים'.

שלך 36.

א. גם אנחנו סבורים שאיננו יכולים למנוע הביקור ומציעים שתנקוט בעמדת הצאתה.

ב. כל עוד דאין בידך מידע רשמי על הביקור אין מקום להתייחסותך. מבחינתנו חשוב להרויח זמן, בהנחה שהם יעשו הכל כדי להיות חזרה בברזיל ב-27.1 להצבעה על החוקה החדשה.

ג. אם וכאשר תמסר לך הודעה רשמית על הביקור עליך להשיב שהנך רושם ההודעה לפניך ושמודיע על כך לירושלים. אז גם תובל לפנות לאולימס גימראש בבקשה לדאוג להרכב מאוזן בין ידידים ומתנגדים לנו.

ד. מבל מקום יש להשאיר עדרי הביקור והתיאומים במישור המשלחת רשגרירות ברזיל בישראל, מבלי לערב אותנו. זאת בהנחה שהשגריר ממילא יפנה אלינו לבשיקבל ההודעה על בוא המשלחת.

ה. לידיעתך, עמדתנו היא שלא חוזר לא נובל לקבל משלחת תחת הכותרת הנ'ל ולא חוזר ולא נובל לסייע לה בכל

שמסייעים לאורחים אחרים הבאים לבקר בישראל.

ס מנכ"ל אמל"ט

י.ל

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,שפי,אמלט,ליאור,מזתים,כהנא,
אביטל,הסברה,ר/מרכז,ממד,ירובנסת,מתאמשטחים

3566ת אף. ס.ע.ג. תוצרת הארץ FORMS 8.86

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ח בטבת התשמ"ח
8 בינואר 1988

ד ח ו ף
ש מ ו ר

אל : ראש הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: אש"פ והאירועים ביו"ש ועזה

פיקרינג, בשיחה בנושא אחר, התייחס לכך שבדבריך בפומבי אתה נוטה להתייחס לאש"פ כמקור המהומות. הוא סבור כי הדבר עלול "לבנות" את אש"פ יותר מהמגיע לו, שכן לפי ההערכות המודיעניות למיניהן, גם של אנשינו ושהב"ט, אין זו בהכרח תמונת המצב. אמרתי כי אני מניח שאינך מתייחס לאש"פ ספציפית בקשר לאירוע זה או אחר, אלא להסתתם הכוללת, ומכל מקום אעביר הדברים.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: מנכ"ל משרד ראש הממשלה
יועץ רה"מ לתקשורת והדובר
עוזר רה"מ לענינים מדיניים

תאריך: 05.01.88 1826

שמור נכנס **
**
**
**

חוזם:1,1826
אל:המשרד
מ-:אתונה,נר:10,תא:050188,זח:1045,דח:ב,סג:ש
נד:@

שמור/בהול

אל:איתן מרגלית-ארופה 2,סי'בל-משפט-בהול

דע:לשכת מנכ''ל מדינ',הסברה,מע''ת,לשכת שר המשפטים.

מאת:השגריר

משלחת עו''ד מיוון-לישראל לפעילות למען העצורים מהשטחים.

1.בעקבות שיחתנו הטלפונית-הרי הפרטים על חברי המשלחת שהגיעו שלשום מיוון יו''ר- FOTIS KOUVELAS הוא חבר פעיל של מפלגת השמאל ALLINIKI ARISETERA שהיא מפלגתו של KIRKOS אשר פרשה-
לפני שנה מהמפלגה הקומוניסטית -פנים והקימה מפלגה חדשה שמאלית. נבחר לאחרונה לפני זמן קצר כיו''ר ה''בר'' של כל עו''ד באתונה ברוב של כ-50 אחוזים.שמאלן בדעותיו אך לא חוזר לא קומוניסט ועומד בקשר הדוק,מקצועי ופוליטי עם ה''לובי''הערבי באתונה.פרט פיקנטי: לפני כשבוע השתתף הוא וחבריו קומוניסטים ושמאלנים,בהפגנה באתונה למען 2 המנהיגים הקומוניסטים התורכים שנעצרו בתורכיה-שהמשטרה היוונית פזרה בכוח-והגיש תלונה חריפה לממיוון על ההתנהגות הברוטלית של המשטרה היוונית נגד המפגינים.מתואר כאיש חרוץ והגון-אך קרוב לאשף ומיצג אינטרסים של חברות ערביות ונראה שהוא היה יוזם המשלחת עם חברי המפלגה הקומוניסטית.

2.חברי המשלחת השייכים לזרם הקומוניסטי הקיצוני THEODOROS SHINAS

ו- COSTAS DAILIANIS עומדים בקשר עם הערבים ותוארו הקומוניסטים פעילים.

3.חבר פאסוק SOTIRIS FELIOS משתייך לאגף השמאלי בפאסוק.

4.ע''ד ממפלגת הנאו דמוקרטיה (האופוזיציה הליברלית שמרנית) DIMITRIS PAXINOS .

5.לאחר בדיקתי מסתבר שהיוזמה ליציאה המשלחת באה מהארגונים הפלשתינאים באתונה ומאשף-שגם מממנים את המשלחת.

6.המשלחת לא חוזר לא קבלה אישור פורמלי של ה''בארי'' האתונאי ליציאה אם כי הנושא הועלה ונדון בהנהלת הבאר ללא שנתקבלה החלטה בנידון והיוצאים- נסעו על אחריותם ובשמם.

7.אין ספק שכוונת אשף והערבים להפיק מהמשלחת תועלת מירבית עם שובה לידון עי פרסום ממצאיה מסקנות אנטי ישראליות נגד ישראל בכלל וצורת ניהול המשפטים נגד העצורים בפרט והחברים הקומוניסטים והיו''ר מודעים לכך.

8.רצוי מאוד שתוסדר פגישה של מומחה ממשרדנו ומשרד המשפטים עם המשלחת להסבר עמדתנו בכלל ופעילות המערכת המשפטית בארץ בפרט-וההליכים המשפטיים בקשר לעצורים ונושא המגורשים ואם ניתן לספק להם גם חומר בכתב.

9.בכלל החשיבות שמייחסים פה למשפטנים מה גם שבמשלחת מיוצגות כל המפלגות כולל מפלגת השלטון והאופוזיציה ואפשרות התבטאויותיה בשובה-אודה האם תעשו מאמץ לפגשהם ולעדכננו על הקשרים והשיחות איתה והצעותיכם.תודה.

גלבוע.

סח

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,אירב,סייבל, משפט,ליאור,מזתים,מתאמשטחים,כהנא,אביטל,מעת,הסברה,שרהמשפטים

מדינת ישראל

תאריך 29/12/19

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש-הממשלה.

[illegible] שלח את [illegible] ב-ן. המצב
הרגשי הוא כדלקמן:

1) משיחת הטלפון הנוכחית לארה"ב עם שימון פרס,
[illegible]
עולה:
א. אם יהיו דרישות שיבקשו ארה"ב להסיר
את המילים תוצרת Made in Hebron
וכד'.
ב. אם יהיו דרישות שיבקשו שהשימוש
ייעשה בלשכה המיוחדת המוקמת
לאחשור בארה"ב.

מדינת ישראל

תאריך .....

אל:

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

ב) לגבי טענה שהם מדברי לגיו הגיע
בקשה בעניין. נציגה שהם תושבים
ממזרח שלח והיו תיפושים קטנים מהקונים
ולחב הפשעים שיעזו אלה של
הפלגים, ושלחן מהן הוסיפו
נוספו.

ג) נגיב השיק הישראלי (מערבי) הגיע
מהשני הקלאו שיחלו לכאן השלום
עבי הסיפוח הנל, אין הוועדה מין
ע בינים בנל.

ד) בעניינה הרי למשרדנו טענות לאשר
יבוא בהמשכי תבנים: בבי זולון
(ערעור של שרה הקלאו בע"מ, שערים, פרבי
בנין, קמ"ט תקלאו.

מדינת ישראל

תאריך .....

אל:

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

לכבוד השר מטעם בבקשה לטפל
של הגב'. משפחת המקומה
לרקפת הרבה תודה.

ת המקומה
ושנתיים, שמעתי
deals
לי בא יתניו (בדיוק בזמן
להתחרות מטעמי מיסים).

אריה.

מדינת ישראל

דחוף

תאריך 22/12/22

אל: הח"מ

מאת: לשכת ראש-הממשלה.

מדינת ישראל

תאריך 27/12/21

אל: [illegible]

מאת: **לשכת ראש־הממשלה.**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כ"ט בכסלו התשמ"ח
20 בדצמבר 1987

ייצוא חקלאי ישיר מיש"ע - השתלשלות העניינים

באוקטובר 1986 החליטה הקהיליה להעניק לתוצרת המשוקת מיש"ע אותה יחס העדפה במכסים (PREFERENTIAL SYSTEM) המיושמת לגבי מדינות ערב ובמיוחד ירדן וכן ישראל.

בעקבות החלטה זו שיגרה הנציבות משלחת לשטחים כדי לבדוק דרכי ביצועה והגיעה למסקנה שהדרך היעילה ביותר היא דרך נמלי ישראל ולכן פנתה הנציבות לישראל לאפשר ייצוא ישיר מאיזורים אלו לשווקי הקהיליה האירופית ללא מעורבות אירגוני השיווק הישראליים.

בעקבות ביקורו של קלוד שייסון בארץ (10-13.10.87) הושגה הבנה לפיה:

א. התוצרת מיש"ע תישא תווית עם שם המקום ממנו הופקה התוצרת כגון: חברון, יריחו וכו'.

ב. הנפקת תעודות מקור ע"י לשכת מסחר ערבית מקומית.

ג. ביצוע הייצוא יסוכם בין אירגוני השיווק הישראליים והמגדלים הערביים.

ד. שיגור משלחת מטעם הנציבות כדי לסכם ביצוע פרטי ההבנה שהושגה לעיל.

הקהיליה עמדה על כך כי לחקלאים הערביים ינתן חופש בחירה באשר לביצוע הייצוא אם ע"י צינורות השיווק של ישראל ואם בדרך אחרת, כמו כן הבהירה הקהיליה כי ישנה זיקה (LINKAGE) בין אישור הפרוטוקולים החדשים בינינו לקהיליה ובין הסדרת עניין הייצוא מיש"ע.

ב- 17.11 הגיעה ארצה משלחת מומחי הנציבות כדי לעמוד מקרוב על הבעיות שתתעוררנה מביצוע יצוא חקלאי מיש"ע. הוצע למשלחת של הנציבות נוסח הסדר שיכלול בנוסף לנקודות לעיל גם אפשרות של התקשרות ישירה בין החקלאי הערבי ובין הקונים באירופה כשהדבר יקבע ע"י ועדה בינמשרדית שתוקם כדי לדון בבקשות של חקלאים ערביים בנדון.

ברור שנוסח זה לא היה מקובל ע"י הנציבות וכל אותה עת נמשכו המגעים באמצעות שגרירותנו בבריסל על מנת להגיע להבנה שתהיה מקובלת על שני הצדדים ולאפשר בכך חתימת הפרוטוקולים.

ב- 8.12.87 נחתם מסמך בין שגרירנו בבריסל ומנהל אגפו של שייסון בנציבות, דרייה. מסמך זה אושר ע"י שגרירי מדינות ה- 12 ולפיו:

א. ייצוא ישיר מיש"ע יתאפשר תוך הסדרת העניינים הקשורים בכך: תעודות מקור, שמות המותגים, בדיקות פיטוסניטריות, בקרת איכות ונוהלי מכס.

ב. צוות בינמשרדי ישראלי מיוחד יאפשר לחקלאים הערביים חופש בחירה באשר להתקשרות ישירה עם קניינים באירופה.

ג. הצוות הישראלי ינהל מגעים עם המגדלים הערביים ע"מ להגיע להסכם בנוגע לביצוע הייצוא.

חשוב להדגיש כי לאורך כל המגעים בינינו לקהיליה שמרנו העקרון לפיו ביצוע הייצוא יהיה באמצעות צינורות השיווק הישראלים, דהיינו, אגרסקו ומועצת ההדרים.

5732 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך : 12.87.

נכנס ** שמור
**
**
**

תדזם:12/5732
אל:המשרד
מ-:בריסל/נר:68/תא:081287/זח:1130/דח:1/סג:ש
נד:@

רון שלחים

בהול /שמור

26-120
24-109

בהול 081130 דצם 87

אל: מנהל בלבלית ב' - דובר המשרד

דע: חקלאות/צבי אלרן, תנועת מאיה

רומא /מיכאלי זייף

מאת: בריסל/אורון

רומא- העתיד נא למיכאלי וזייף

קהיליה - יצוא מהשטחים.

א. אחר מו"מ ארוך ומורכב נחתם הבוקר (השגריר מצידנו
ו- XJRXQJS מנב"ל יחסי חוץ מהצד הנציבות) על מסמך סיכום
משותף בנושא הייצוא מהשטחים. להלן המסמך במלואו :

JOINT EUROPEAN COMMISSION/ISRAEL CONCLUSIONS ON
EXPORTS FROM THE TERRITORIES.

1. AN AGREEMENT HAS BEEN REACHED WHICH WILL PERMIT
THE EXPORT OF INDUSTRIAL PRODUCTS FROM THE TERRITORIES
THROUGH ISRAEL.

2. AGRICULTURAL EXPORTS FROM THE TERRITORIES THROUGH ISRAEL WILL BE POSSIBLE IN ACCORDANCE WITH THE ARRANGEMENTS MADE CONCERNING : CERTIFICATES OF ORIGIN, LABELLING, PHYTOSANITARY CHECKS, QUALITY CONTROL , CUSTOMS PROCEDURES.

3. A SPECIAL ISRAELI INTERMINISTERIAL TEAM SHALL GIVE THE ARAB PRODUCERS AND EXPORTERS A FREE CHOICE TO NEGOTIATE AND ESTABLISH DIRECT LINKS WITH BUYERS IN THE EEC MARKET FOR THE ADVANCEMENT OF THE COMMERCIAL INTERESTS OF THE ARAB PRODUCERS, AND WITH REGARD TO PACKAGING AND TRANSPORT.

4. THE ISRAELI TEAM WILL HOLD DISCUSSIONS WITH ARAB PRODUCERS AND EXPORTERS OF AGRICULTURAL GOODS IN ORDER TO REACH AN AGREED SOLUTION ON QUESTIONS RELATING TO THE EXECUTION OF SUCH TRANSACTIONS.

ב. הנוסח הנ"ל נמסר היום על ידי הנציגות למשלחות
הקבועות של ה-12 והוא יובא לדיון ראשון ה-CYREPER
(הנציגים הקבועים)
המתכנס מחר. הקורים שה- COREPER יקבל הסכום
הנ"ל ויאשר באותה הישיבה את החתימה על הפרוטוקולים
החדשים.

ג. נמבקשנו שלא למסור הדברים הנ"ל לעתונות לפני הדיון
בנושא מחר.

אורון.

אק===

תפ: שהח,סגנל,ממנכל,מינרבי,בלנליתב',אירא,אירב,אוצר,תמס,מכס,
זירף/חקלאות,(בנמרד),ליאור,מזתים,מתאמשטחים

XXXX

מדינת ישראל

תאריך .....

אל:

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

-1-

אודיה על פניות ואת דן ברוך ומהנים
את מניעה הרצוי". על ממשלת
ישראל מוטלת עכשיו במידה מיוחד
לבניה ר הפסק האלימות המשתתפים בכל
האמצעים בתוקפים הקודמים למשקיף, שכן
המשך האלימות בתוך על הקרנות את
פתרון שלום ומעל אולי יסכל כ
סיכוי להשגתו מהיר הנראה עתה.

מדינת ישראל

תאריך .....

-2-

אל:

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

לרגל האמצעים לביטחון שבו שם בפעולת
טרור־סטית נתבקש שקאמה לאיחוד
האחיונים ואמרו מרם ש"כים למשתתפי
מסיבת הידידות, את תנאיה הוא תיבדים
לבבה. אף כי ראת אספר האמצעים
לביטחון קטן ומעיקה האותם
שהשארתם בשטח תקבה את הביבים
ותשוב את ההרגלה. כיבוץ צומחים

מדינת ישראל

תאריך .....

-3-

אל:

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

עדיין לא שמעתי כלום מצדכם בעניין
משפטיה של הגב' בעלי האלוף.

בהקדם כי תשמיעו לנו בדבר
ממצא ותיקבלו הודעת האמון בהקדם.

303265 / 303289

17048 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** תאריך: 12.87

דוצא בלמס

חדזם:12/17048
אל:דוש/745/אתונה/299
מ-:המשרד/תא:241287/דת:1529/דת:ב/סג:ב
נד:ם

בלמס/בהול

גלבוע - אתונה

דע:דוש בלון

החלטת ההסתדרות הכללית בנושא ההתפתחות בשטחים. עלון 115.

להלן החלטת הועדה המרכזת:

THIS IS TO INFORM YOU THAT THE HISTADRUT EXECUTIVE COMMITTEE WHICH CONVENED YESTERDAY DISCUSSED THE RIOTS IN THE WEST BANK AND GAZA AND CONDEMNED THE EXTREMISTS IN BOTH SIDES WHO ARE UNDERMINING JEWISH-ARAB CO-EXISTENCE. THE COMMITTE DESRIED THE LOSS OF BOTH ARAB AND JEWISH LIVES IN THE UNREST AND CALLED FOR A CONTINUATION OF ACTIVE EFFORTS TOWARDS A COMPREHENSIVE PEACE IN THE MIDDLE EADT.

THE HISTADRUT FURTHER PROMISED TO PROTECT THE RIGHTS OF THE ISRAELI ARAB WORKERS TAKING PART IN THE GENERAL STRIKE THAT HAS BEEN CALLED TODAY IN THE ISRAELI ARAB SECTOR IN PROTEST OF THE LATEST EVENTS. ABRAHAM ALON INTERNATIONAL DEPARTMENT, HISTADRUT.

עד כאן

הסברה/מידע

מא"ד

תפ: שהח"ר המ"מנכ"ל"ממנכ"ל"שהבט"ליאור"מזתים"אירב"ר/מרכז"ממד"
כהנא"אביטל"מעת"הסברה"בירן"מצפא

טופס 8 86 ולף ושות' בע"מ טל. 334667

.

.

.

.

מדינת ישראל

תאריך 24/11/דג

אל: אלי כהן

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

אלי היקר!

אודה לך אם תעשה לבדוק את
הסוגיה הבאה:

1) האם ניתן להטיל ממשלה
המתבססת את [illegible] הגופים הממשלה
(ציבוריים?) לכינוי את "השלטון
בפועל" שמעון ועצה בלדון
בשם ההנהגה המערבית (כך). אם כן -
מתי הוקמה.

2) האם ההחלטה הנ"ל (אם קיימת)
מתיקה את השינוי [illegible]
בה? [illegible]

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ב' בחשון התשמ"ו
17 באוקטובר 1985

1232
1290

אל: ד"ר יוסף ביילין, מזכיר הממשלה

הנדון: הכינוי הרשמי לשטחים שנכבשו על-ידי ישראל במלחמת ששת הימים
סמך: מכתבך מיום 24.9.85

בשעתו היה מקובל לכנות את השטחים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים (כלומר, יהודה והשומרון, חבל עזה, סיני ורמת הגולן) בשם "השטחים המוחזקים." שם זה שימש גם בחקיקה. ראה תקנות שעת חירום (השטחים המוחזקים על-ידי צבא הגנה לישראל - שיפוט ועזרה משפטית), תשכ"ז-1967, שתוקפן הוארך על-ידי החוק להארכת התוקף של תקנות שעת חירום (עבירות בשטחים המוחזקים - שיפוט ועזרה משפטית) תשכ"ח-1967 (ספר החוקים תשכ"ח, עמ' 20).

לאחר מכן, שעה שהממשלה דנה בהארכה נוספת של תקנות שעת חירום אלה, הציע שר המשפטים לשנות את שמן, כך שבמקום "השטחים המוחזקים" יאמר "יהודה והשומרון, חבל עזה, רמת הגולן, סיני ודרום סיני."

הצעה זאת נתקבלה על-ידי הממשלה ולאחר מכן על-ידי הכנסת. ראה החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשל"ח-1977 (ספר החוקים תשל"ח, עמ' 48). שינוי זה, הנוקב בשם האזורים, נשאר בעינו בחוקים שהאריכו תוקפו של חוק זה מזמן לזמן, ונתקבל גם בדברי חקיקה אחרים ובמסמכים רשמיים שונים.

ככל הידוע לי, לא נתקבלה עד כה על-ידי גוף רשמי כלשהו החלטה הקובעת את השם הרשמי של האזורים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים. מכל מקום, ודאי הדבר שמבחינה משפטית אין איסור מוטל על אדם או גוף כלשהו להשתמש בשם "השטחים המוחזקים" או שם אחר, שיראה לו הולם שטחים אלה. עם זאת, כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו, באופן מודע ומכוון, את השם "יהודה, שומרון וחבל עזה", כפי שניתן ללמוד מן החקיקה ומסמכים רשמיים אחרים, מן הראוי, לדעתי, ששם זה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים.

ב ב ר כ ה,

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

מדינת ישראל

תאריך 6/12/87

אל: רה"מ/ה"המנכ"ל

מאת: לשכת ראש-הממשלה.

הר"ב היבן עזי משה"ר, בלוקלוד
אוישר ה פרוטוקולים עי מועצ- השרים
של הקהילה ב-24/12/87.

ה פרוטוקולים אי"ר לפי אומר לאשר
את ה פרוטוקולים ב- 88/1/8,
ונא אומרים ל ה פנים ל ברוקל ב 88/2/1.

אריה

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

השתלשלות יחסינו הכלכליים עם הקהילה האירופאית

1. לאחר תקופה ארוכה בת מספר שנים ומו"מ אינטנסיבי ומייגע עם הקהילה האירופית חתמנו ב- 8.12.86 בראשי תיבות על הפרוטוקול המשלים, דהיינו, על הסכם המעניק לנו הטבות בתחום החקלאות כתוצאה מהסכמינו מ- 1975 ומהרחבת הקהילה האירופית מ- 10 ל- 12 מדינות.

אחד ההישגים הכלכליים והמשמעותיים בהסכם זה הוא בייצוא פרחים שלגביו תחול הורדה הדרגתית במכס עד לביטולו ב- 1.1.93. לדידנו היתה חשיבות רבה שפרוטוקול זה יכנס לתוקף מוקדם ככל האפשר על מנת לאפשר למגדלי הפרחים שלנו להנות מהנחות על ייצוא פרחים לקהילה כבר בעונה הנוכחית שהחלה בחודש נובמבר 1987.

2. כתוצאה מהצטרפות ספרד ופורטוגל לקהילה האירופית היה עלינו לנהל מו"מ עם הקהילה על חתימת פרוטוקול להתאמה טכנית שיסדיר את תנאי הסחר בינינו לבין שתי המדינות המצטרפות בתקופת המעבר שנקבעה ל- 7 שנים.

כידוע פרוטוקול זה יהווה חלק בלתי נפרד מהסכמנו עם הקהילה משנת 1975.

למרות שאין כל קשר בין הפרוטוקול להתאמה טכנית לבין הפרוטוקול המשלים דלעיל, כרכה הקהילה שני ההסכמים יחד, דהיינו, יישומו של הפרוטוקול המשלים (לגבי ייצוא חקלאי) מותנה בחתימת הפרוטוקול להתאמה טכנית עם ספרד ופורטוגל.

3. לאחר מאמצים רבים הצלחנו לסיים המו"מ עם ספרד ופורטוגל ולחתום בראשי תיבות על הפרוטוקול ב- 3.7.87. למותר לציין שהסכם זה פותח לתעשיות הישראליות שוק פוטנציאלי בעל חשיבות ממדרגה עליונה. במיוחד האמור לגבי ספרד. ואין ספק שיש לצפות מכך לתמורות חיוביות בהיקפי הסחר בינינו לבין ספרד במיוחד בשנים הבאות.

4. יצויין שבאותה תקופה נחתם בינינו לקהילה בראשי תיבות על פרוטוקול פיננסי חדש המעמיד לרשות ממשלת ישראל מלווה בסך 63 מיליון יחידות חישוב בתנאים מיוחדים. פרוטוקול זה מתחדש מדי 5 שנים, כאשר מחליטים על שיעור גידול הסכום.

5. לאחר השלמת כל המשא ומתן בכל התחומים הנ"ל ולאחר החתימות בראשי תיבות על כל הפרוטוקולים החדשים משימתנו היתה לדאוג לזירוז התהליך הפרוצדורלי לכניסת הפרוטוקולים לתוקף. ביקשנו מהנציבות לזרז התהליך במיוחד לגבי הפרוטוקול המשלים על מנת לאפשר הפעלת הנחות במכס על ייצוא פרחים לקראת עונת הייצוא. במקביל ביקשנו מהנציבות הפעלת צעדים אוטונומיים כדי להבטיח יישום ההנחות הללו, שהן משמעותיות, ללא דיחוי.

בעונת הייצוא 87/88 שהחל ב- 1.11.87 ותסתיים ב- 30.9.88 תהיה הנחת המכס בגובה 4.48% עד סוף שנת 1987 ו 7.28% בינואר - ספטמבר 1988. לפי החישוב ערך החסכון במכס לעונת ייצוא זו יסתכם בקרוב ל- 8 מליון דולר.

2/.

6. כידוע עכבה מועצת שרי החוץ של הקהילה את אישור הפרוטוקולים החדשים שהורכבו על שולחנה בשל עמדת הבריטים אשר התנגדו נמרצות כל עוד ענין הייצוא החקלאי מהשטחים ובעית תמ"א לא יוסדרו וכך נוצר LINKAGE בין החתימה המלאה של הפרוטוקולים לבין ענין הייצוא מהשטחים. לאחר משא ומתן בינינו לבין משלחת הנציבות שהגיעה לישראל בנושא השטחים ולאחר מכן בין אנשי שגרירותנו בבריסל לבין הנציבות, הושג הסכם המאפשר ייצוא חקלאי מהשטחים כדלקמן:

א. הנפקת תעודת מקור ע"י לשכת מסחר ערבית מקומית.

ב. ציון המותג הערבי על האריזה כגון - תוצרת חברון, יריחו וכו'.

ג. הקמת ועדה בינמשרדית שבמסגרתה תעניק חופש בחירה לחקלאי הערבי להתקשר ישירות עם הקניין באירופה ולקבוע מחירי התוצרת.

ד. ביצוע הייצוא יהיה בידי אירגוני השיווק הישראלים.

באשר לנושא תמ"א, דרשו הבריטים שהנציבות תשגר איגרת לישראל על הפרת הסכם בינינו לקהילה דבר שהתנגדנו לו בכל תוקף.
נראה שהנציבות אכן תשגר איגרת שתצביע רק על ליקוי דרכי הביצוע מבלי לציין הפרת ההסכם. ועל פי בקשתנו אם יהיה צורך בכך אף לכנס המועצה לש"פ בהסתמך על הסכמנו עם הקהילה.

7. לבסוף אישרה מועצת השרים של הקהילה את כל הפרוטוקולים החדשים וב- 15.12.87 נחתמו בחתימה מלאה ע"י 12 שגרירי המדינות החברות בקהילה וע"י שגרירנו בבריסל. הקהילה בהשראת הספרדים יצרה LINKAGE חדש בין כניסה לתוקף של הפרוטוקולים לבין הסכמתנו להפעלת צעדים אוטונומיים על פרוטוקול ההתאמה הטכנית ומכאן שהפעלת ההנחות על פרחים מ- 1.1.88 מותנה ביישום מיידי של פרוטוקול ההתאמה מאותו תאריך (ככל הנראה הספרדים לוחצים על הורדה מיידית של מכס עבור מכוניותיהם). עמדתנו אמנם חיובית להפעיל מיידית פרוטוקול ההתאמה, אך קיים קושי טכני ביישום מצד המכס שלנו שזקוק למספר חודשים לשם הערכות להפעלת הנחות המכס. אנו מנהלים כעת מגעים עם הנהלת המכס ועם האוצר בנדון.

8. בינתיים הפרוטוקולים החדשים נשלחו לאישור הפרלמנט האירופי לאשורו הצפוי במושב של ה- 18.1.88 ואח"כ תפורסם תקנה בעתון הרשמי של הקהילה המאשרת סופית כניסת הפרוטוקולים לתוקף ב- 1 לחודש שלאחר מכן.

דר' י. עזורי

18 בדצמבר 1987

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

להלן הצעות לדיון בנושאים הקשורים ליחסינו עם הקהילה האירופית

1. הפעלת צעדים אוטונומיים
לגבי יצוא פרחים החל מ- 1.1.88. למעשה זוהי משימתנו החשובה והדחופה ביותר.

2. יצוא מהשטחים
ברגע שהקהילה תפעיל הצעדים האוטונומיים על יצוא פרחים יהיה עלינו ליישם את ההסכם שהושג בינינו לבין הנציבות בכל הקשור ליצוא מהשטחים. יש לזכור שהברירים הביעו חששות באשר ליישום ההסכם על ידי ישראל ולכן מניחים שהנושא ימשיך להיות על סדר היום.

3. תמ"א
בעיית תמ"א (היטל מיוחד שחל על יבוא בישראל) עדיין לא מצאה את פתרונה. אנו צופים שהנושא יועלה במסגרת כינוס המועצה לש"פ ישראל - קהילה.

4. יישום פרוטוקול המשלים
יש לקבוע עם הנציבות את אופיה ודרך תפקודה של הקמת הועדה לש"פ כלכלי - מסחרי. אנו מייחסים חשיבות רבה לועדה זו, כיוון שהיא צריכה לפקח על המנגנונים ואופן הביצוע של הפרוטוקול המשלים בתקופת המעבר של 10 שנים ובפרט לגבי שטת מחירי הרפרנס.

5. פרוטוקול התאמה עם ספרד ופורטוגל
למותר לציין שפרוטוקול זה פותח לתעשיות הישראליות שוק פוטנציאלי, בפרט בספרד, בעל חשיבות ממדרגה עליונה וחובה עלינו לנצל את כל האפשרויות הטמונות בשוק זה.

6. כללי מקור
ישראל מעוניינת לפתוח לאלתר במו"מ עם הנציבות בנושא כללי מקור. מטרתנו היא לפשט את ההסכמים הקיימים ביחס לכללי מקור בשל ההתפתחויות הניכרות בטכנולוגיה שהתרחשו מאז הסכמנו מ- 1975.

ישראל מבקשת איפוא לחתום על הסכם בדומה לזה שחתמה הקהילה עם מדינות אפטא כדי להביא לפתרון נאות של סוגיה זו.

7. ש"פ תעשייתי - טכנולוגי
לאחר חתימת הפרוטוקולים החדשים המעניקים הטבות ליצואנו לשוקי הקהילה והמסדירים תנאי הסחר בינינו לבין הקהילה, יש למקד את פעילותינו בשנים הבאות להרחבת והעמקת ש"פ התעשייתי- טכנולוגי עם הקהילה. מהבחינה הישראלית ש"פ זה יכול לשמש גורם כלכלי חשוב ביותר לעדוד הצמיחה הכלכלית בישראל ע"י אתור פרויקטים ובצועם דרך מפעלים ישראליים בעלי טכנולוגיות גבוהות. לשם כך רצ"ב פרוט הצעותינו בנדון.

2/..

8. ש"פ חקלאי ומדעי

מתנהלים לשביעות רצוננו באמצעות המשרדים הנוגעים בדבר.

9. ש"פ סוציאלי

המדובר בהסכם שיאפשר יצירת בסיס לש"פ בתחום הבטוח הסוציאלי.

10. ש"פ בארצות שלישיות

ישראל מעוניינת להשתלב בפרויקטים שימומנו ע"י הקהילה האירופית במדינות מתפתחות. קיימת פעילות נמרצת של הקהילה בתחום ש"פ הכלכלי עם העולם השלישי ובפרט מדינות אמל"ט, אסיה ואפריקה.

11. חרם ערבי

דרישתנו מאז ומתמיד היא השבת הרמוניזציה של חוקים בקהילה נגד החרם הערבי שיחייב את כל המדינות החברות.

דר' ז. עזורי

18 בדצמבר 1987

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

יג' בתשרי התשמ"ח
6 באוקטובר 1987
116

ש"פ תעשייתי עם הקהיליה .
הצעות לעתיד

בנפרד מש"פ בינינו לקהיליה במסגרתו מוקצב סכום כסף (בשנת 1988 כ- 700,000 ימ"א) לעדוד ופיתוח פרוייקטים תעשייתיים, להלן מספר רעיונות להרחבת מסגרת ש"פ בדרכים נוספות :

1. הקמת קרן משותפת לישראל ולקהיליה האירופית.

2. הקמת ועדת היגוי לבדיקת הדרכים לעידוד ש"פ תעשייתי (כולל מו"פ תעשייתי) והרחבת השקעות אירופיות בפרוייקטים ישראלים בארץ.

3. הקמת מרכז לש"פ תעשייתי ששלוחותיו תמוקמנה בבריסל ובישראל. במרכז ישתתפו פקידים, תעשיינים, אנשי עסקים ובנקאים משני הצדדים. המרכז יתרכז במיוחד בסיוע לתעשיות הקטנות והבינוניות באירופה ובישראל ובאיתור שותפי סחר ומו"פ.

4. הזמנת ישראל ליטול חלק במסגרות הטכנולוגיה המתקדמת של הקהיליה האירופית BRITE, ESPRIT, EUREKA.

רעיונות אלו הועלו בהזדמנויות שונות כמו בעת ביקורו של חבר נציבות הקהיליה נרייס בארץ במאי 1986, הממונה על אגף התעשייה והטכנולוגיות הגדולות של הקהיליה.

אם כי עד כה טרם נענינו בחיוב להצעות אלו הרי שהעלתן בהזדמנויות המתאימות יכולה להביא לפריצת דרך ולנכונות להגביר ולהרחיב ש"פ בינינו לקהיליה.

5. ש"פ בין ישראל ומוסדות הקהיליה שיכול להתבצע תוך ניצול היתרונות הנובעים מהיותה של ישראל המדינה היחידה שיש לה הסכם סחר חופשי עם ארה"ב והקהיליה האירופית.

כלכלית ב'.

JOINT EUROPEAN COMMISSION/ISRAEL CONCLUSIONS ON EXPORTS FROM THE TERRITORIES.

1. AN AGREEMENT HAS BEEN REACHED WHICH WILL PERMIT THE EXPORT OF INDUSTRIAL PRODUCTS FROM THE TERRITORIES THROUGH ISRAEL.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2. AGRICULTURAL EXPORTS FROM THE TERRITORIES THROUGH ISRAEL WILL BE POSSIBLE IN ACCORDANCE WITH THE ARRANGEMENTS MADE CONCERNING : CERTIFICATES OF ORIGIN, LABELLING, PHYTOSANITARY CHECKS, QUALITY CONTROL , CUSTOMS PROCEDURES.

3. A SPECIAL ISRAELI INTERMINISTERIAL TEAM SHALL GIVE THE ARAB PRODUCERS AND EXPORTERS A FREE CHOICE TO BEGOTIATE AND ESTABLISH DIRECT LINKS WITH BUYERS IN THE EEC MARKET FOR THE ADVANCEMENT OF THE COMMERCIAL INTERESTS OF THE ARAB PRODUCERS, AND WITH REGARD TO PACKAGING AND TRANSPORT.

4. THE ISRAELI TEAM WILL HOLD DISCUSSIONS WITH ARAB PRODUCERS AND EXPORTERS OF AGRICULTURAL GOODS IN ORDER TO REACH AN AGREED SOLUTION ON QUESTIONS RELATING TO THE EXECUTION OF SUCH TRANSACTIONS.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כ"ט בכסלו התשמ"ח
20 בדצמבר 1987

ייצוא חקלאי ישיר מיש"ע - השתלשלות העניינים

באוקטובר 1986 החליטה הקהיליה להעניק לתוצרת המשוקת מיש"ע אותה יחס העדפה במכסים (PREFERENTIAL SYSTEM) המיושמת לגבי מדינות ערב ובמיוחד ירדן וכן ישראל.

בעקבות החלטה זו שיגרה הנציבות משלחת לשטחים כדי לבדוק דרכי ביצועה והגיעה למסקנה שהדרך היעילה ביותר הינה דרך נמלי ישראל ולכן פנתה הנציבות לישראל לאפשר ייצוא ישיר מאיזורים אלו לשווקי הקהיליה האירופית ללא מעורבות אירגוני השיווק הישראליים.

בעקבות ביקורו של קלוד שייסון בארץ (10-13.10.87) הושגה הבנה לפיה:

א. התוצרת מיש"ע תישא תווית עם שם המקום ממנו הופקה התוצרת כגון: חברון, יריחו וכו'.

ב. הנפקת תעודות מקור ע"י לשכת מסחר ערבית מקומית.

ג. ביצוע הייצוא יסוכם בין אירגוני השיווק הישראליים והמגדלים הערביים.

ד. שיגור משלחת מטעם הנציבות כדי לסכם ביצוע פרטי ההבנה שהושגה לעיל.

הקהיליה עמדה על כך כי לחקלאים הערביים ינתן חופש בחירה באשר לביצוע הייצוא אם ע"י צינורות השיווק של ישראל ואם בדרך אחרת, כמו כן הבהירה הקהיליה כי ישנה זיקה (LINKAGE) בין אישור הפרוטוקולים החדשים בינינו לקהיליה ובין הסדרת עניין הייצוא מיש"ע.

ב- 17.11 הגיעה ארצה משלחת מומחי הנציבות כדי לעמוד מקרוב על הבעיות שתתעוררנה מביצוע ייצוא חקלאי מיש"ע. הוצע למשלחת של הנציבות נוסח הסדר שיכלול בנוסף לנקודות לעיל גם אפשרות של התקשרות ישירה בין החקלאי הערבי ובין הקניינים באירופה כשהדבר יקבע ע"י ועדה בינמשרדית שתוקם כדי לדון בבקשות של חקלאים ערביים בנדון.

ברור שנוסח זה לא היה מקובל ע"י הנציבות וכל אותה עת נמשכו המגעים באמצעות שגרירותנו בבריסל על מנת להגיע להבנה שתהיה מקובלת על שני הצדדים ולאפשר בכך חתימת הפרוטוקולים.

ב- 8.12.87 נחתם מסמך בין שגרירנו בבריסל ומנהל אגפו של שייסון בנציבות, דרייה. מסמך זה אושר ע"י שגרירי מדינות ה- 12 ולפיו:

א. ייצוא ישיר מיש"ע יתאפשר תוך הסדרת העניינים הקשורים בכך: תעודות מקור, שמות המותגים, בדיקות פיטוסניטריות, בקרת איכות וגוהלי מכס.

ב. צוות בינמשרדי ישראלי מיוחד יאפשר לחקלאים הערביים חופש בחירה באשר להתקשרות ישירה עם קניינים באירופה.

ג. הצוות הישראלי ינהל מגעים עם המגדלים הערביים ע"מ להגיע להסכם בנוגע לביצוע הייצוא.

חשוב להדגיש כי לאורך כל המגעים בינינו לקהיליה שמרנו העקרון לפיו ביצוע הייצוא יהיה באמצעות צינורות השיווק הישראלים, דהיינו, אגרסקו ומועצת ההדרים.

כלכלית ב'

מדינת ישראל

תאריך 27/8/87

אל: [redacted]

מאת: לשכת ראש־הממשלה. [redacted]

תיק שטויות

9918

תאריך : 17.08.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

יצא ** ** ** **

תדדם:8/9918
אל:בריסל/161/קופנהגן/100/האג/161/אביב/366/בטחדן/228
מ-:המשרד/תא:170887/זת:1553/דת:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מיידי

75 צ.ס.

אל: השגריר בריסל

דע: השגריר קופנהגן

השגריר האג

זירף/חקלאות

מתאם הסערלות בשטחים

יצוא חקלאי מהשטחים

א. קיימנו אתמול התיעצות בהשתתפות עזדרי, זירף, ואורון. טרם נפלה ההכרעה בדרג הממשלתי ומצפים להחלטת שרי החקלאות הבטחון והחוץ.

ב. אנו אוספים עובדות ומספרים העשויים לסתור את הנקודות השליליות בדו"ח ההולנדי. ביכתיים אין טעם להכנס לדיון על הדו"ח כל עוד לא תהיה בידינו החלטת השרים.

ג. מיד לאחר ההחלטה ובמידה והיא תהיה חיובית נבין שהמלצנו נרצה לקיים שיחות בירור על הדו"ח עם ההולנדים ועם הנציבות.

י. מינרבי
סמנכ"ל בלבלה

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/ר/מרכז/רט/אמן/ממד/מיגרבי/
נלנליתב'/אירא/אירב/ליאור/מזתים/אכב/ברנע/ארבל3

משרד החוץ

אלי שמר אריה שרון - סינגל 26/8/87

לרקשרן רבה שלום הרב"
ההולכי דרשא יבוא תקלאי ישיר
שהשלמים לקהילה הבוירלמית.

בברכה

מאת

אלי לר- כהלית ר'

EXPORT OF AGRICULTURAL PRODUCE FROM THE WEST BANK AND THE GAZA STRIP

- difficulties and opportunities -

Report of a mission sent by the Netherlands Government

June 1987

List of Contents

page

Preface 3

Summary 4

1. Introduction; the mission's approach 5

2. The production of fruits and vegetables in the West Bank and Gaza 5

2.1 West Bank vegetables 6

2.2 West Bank fruits 7

2.3 Gaza vegetables 7

2.4 Gaza fruits 8

3. The marketing of fruits and vegetables in the West Bank and Gaza 8

3.1 Export markets 9

3.2 Quality of the produce 10

3.3 The physical marketing infrastucture 11

3.4 The Jordanian Development Plan for the territories 12

3.5 The organizational marketing infrastructure 12

4. Conclusions and recommendations 13

4.1 Conclusions 13

4.2 Recommendations 14

Annex I List of reports consulted by the mission

Annex II Export calendar for Western Europe

Annex III Domestic production, imports, exports and consumption of fruits and vegetables in Jordan in 1986

Annex IV Vegetables and fruits, exported from the West Bank to Amman in 1985 and 1986

Annex V Fruits exported from Gaza to Amman in 1985 and 1986

Annex VI List of exportable products from the territories

מטכ"ל / אג"מ / מבצעים 88
87 דצמבר 12

אל: מצביד קבוצי / ורגה
(כ ו ח - ת פ ע צ ה)

הנדון: אי.וש/אזח"ע - תמונת מצב

1. האירועים באי.וי"ש / אזח"ע ראשיתם בתאונה שאירעה ביום שלישי 8 דצמ' 87 בין רכב ישראלי לבין רכב מקומי שכתוצאה ממנה נהרגו 4 מקומיים תושבי ג'בליה (ראפידים נפצעו).

2. ביום רביעי 9 דצמ' 87 פורסמה בעיתון אל פיגר האשמה ישירה כפיה נהג הרכב הישראלי פגע בכוונה תחילה ברכב מ"ג'בליה" ובמהלך היום הותקף סיור צה"ל באזור זה. בעקבות ירי שביצעו חיילי הסיור נהרג מקומי נוסף ו-10 אחרים נפצעו.

3. שני האירועים הנ"ל ניתפסו ע"י הציבור המקומי כמעשי התגרות מכוונת נגדו וכמעשה הפרות סדר שהחלו באזח"ע עברו לאי.וי"ש, התרחבו למקומות שונים במרחבי האזורים והתמקדו בעיקר באזח"ע: חן-יונס ורפיח ובאי.וי"ש בשכם (בעיקר בבלטה) ורמאללה.

4. לגורמים המיידים להתפרצות הפרות הסדר יש להוסיף מספר גורמי רקע אחרים כדלקמן:-

א. כינוס הפיסגה הערבית שלא מין המנין ברבת עמון בתאריכים 8-11 נובי 87 הציב את נושא הסכסוך במפרץ כנושא מרכזי. ודחק את הסוגיה הפלסטינית לשוליים.

ב. על רקע זה וכאור דיונים המתקיימים בימים אלה במועצת הבטחון ובעצרת האום בעניין הפלסטיני יצאה הצמרת המדינית של אש"פ ובראשה יו"ר הארגון יאסר ערפאת בקריאה לתושבי השטחים להגביר פעילותם כנגד השלטון, ע"מ להעלות את הנושא הפלסטיני לכותרות.

ג. יום החז"ע שמועדו 11 דצמ' משמש כגורם קבוע המשפיע על העלייה ברמת הפרות הסדר.

5. פריסת כוחות במהלך השישי-שבת ראה נספח מצורף (נספח א').

6. נפגעים מתחילת האירועים עד מוצאי שבת ראה נספח מצורף (נספח ב').

7. כ י ד י ע ת כ ם.

ישראל מעוז. סא"ל
רז"ר תורן

מטכ"ל / אג"מ / מבצעים 88
87 דצמבר 12

נ ס פ ח א '

הנדון: אי"ש / אזח"ע - פריסת כוחות

1. להלן פריסת כוחות הבט"ש באי"ש / אזח"ע בתאריכים 12/11 דצמבר 87.

א. אי"ש סה"כ הופעלו - 7 פלוגות +4 מחלקות + מחסומים מנמ"רים.

1) מרחב שומרון
א) מח' מב"ח 35 - ג'נין (מתחלפת ב'יום ראשון בערב).
ב) 2 פל' מב"ח 35 - שכם (מתחלפות ב'יום ראשון בערב).
ג) פלנ"ט 1 - שכם.
ד) פל' מגדוד 433 חטיבה 500 - קלקליה (מתחלפת מחר בבוקר).
ה) מח' מ"י"דית מבא"ח 1 - ג'נין.
ו) מח' מ"י"דית מבה"ד 3 - מחסומים באזור בלאטה (סיימה היום ב-17:30 חוזרת לפע'לות מחר בבוקר).
ז) בה"ד 13 ובט"ר חת"מ - מחסומים (סיימו פע'לות היום ב-17:30 חוזרת לפע'לות מחר בבוקר).

2) מרחב שומרון
א) פל' 403 / 162.
ב) מח' מבה"ד 4 - הופעלה הבוקר ברמאללה.

3) מרחב יהודה
א) פל' מ"חנ"ט 94 בחברון.
ב) פל' מגדוד 12 בחברון.

ב. אזח"ע - סה"כ הופעלו 8 פלוגות.

1) עזה
א) שת' פלוגות מ - 424.
ב) פל' מגדוד 17.
ג) פל' מ - 906.

2) חאן - יונס
א) פל' מגדוד 435.
ב) פל' מבה"ד 1.

3) רפיח
א) פל' מ- 424.
ב) פל' מבה"ד 1.

ישראל מזרז, סא"ל
רז"ר תורן

ס ו ד י

נ ס פ ח ב '

נפגעים אי"ש / אזח"ע

אי"ש

081502 - נהג משאית ישראלית נשרט קלות בפניו מפגיעת אבן סמוך לתחנת הדלק הצפי במ.פ. בדהי'ישה.
101000 - 5 מקומיים הגיעו לביה"ח "אל תיחאד" בשכם כשהם פצועים באורח קל כתוצאה מעימות עם שוטרי מג"ב בבלטה.
101030 - חי"ל צה"ל נפצע באורח קל כתוצאה מידוי אבנים בקסבה בשכם.
101030 - מקומי אחד נהרג ו-2 נפצעו מירי חי"לי צה"ל במהלך פיזור מתפרעים בקסבה בשכם.
101415 - מקומי פצוע באורח קל מירי הגיע לביה"ח "רפדיה" בשכם. הרקע לארוע אינו ברור.
111300 - שלושה מקומיים הרוגים הובאו לביה"ח "אל תיחאד" ו"אנגליקאני" בשכם כמו כן הגיעו לביה"ח הנ"ל שמונה מקומיים פצועים מירי.(הרוגים/פצועים תושבי מחנה בלטה) הרוגים ופצועים מאירוע ירי שיטתי של חיילי צה"ל בעת הפגנה.
121120 - במהלך סגר שהוטל באזור ככר השוטר בחברון בוצע נוהל עצירת חשוד שבמהלכו נפצע מקומי באורח קל.

אזח"ע

090919 - 3 בקבוקי תבערה נזרקו לעבר סיור של חי"לי צה"ל בעת שבצעו מרדף אחר מיידי אבנים במ.פ. ג'בליה. אין נפגעים. כמו כן הוצת אחד מרכבי הסיור. חי"לי הסיור בצעו ירי לאויר אח"כ כרגלי המתפרעים. כתוצאה מכך נהרג מקומי 1-10 נוספים נפצעו. גופת המקומי נחטפה ע"י המתפרעים. טיפול במשפחת הנפטר.
100800 - חי"ל צה"ל נפצע באורח קל כתוצאה מזריקת אבנים לעבר הש.ג. בממשל חן יונס.
100800 - 2 מקומיים נפצעו באורח קל - בינוני כתוצאה מירי חי"לי צה"ל בעת פיזור מתפרעים בעזה.
100923 - 2 בקבוקי תבערה נזרקו לעבר סיור צה"ל בצומת האין כניסה בחן יונס. אין נפגעים. חי"לי הסיור בצעו ירי באויר. כתוצאה מכך נפצעו 3 מקומיים.
101025 - מקומי אחד נהרג ו-4 נפצעו מירי שבצעו אנשי שב"כ בעקבות זריקת אבנים לעבר רכבם בצומת דיר אל בלאח.
101745 - שוטר מקומי, תושב רפיח הגיע לביה"ח בחן יונס פצוע באורח בינוני מירי לטענתו נפצע סמוך לביתו. הרקע לאירוע לא ברור.
111537 - שלושה מקומיים נפצעו, שניים באורח קל-בינוני ואחד בצורה שיטחית מירי שבצעו חי"לי צה"ל לעבר מיידי אבנים מרובע 5 בג'בליה.
121140 - שלושה חי"לים השייכים לבה"ד 1 נפצעו באורח קל במהלך הפרות סדר ברפיח.
121230 - שני חי"לים השייכים לחט' 84 נפצעו באורח קל מפגיעת אבנים ברפיח.
121358 - משת"פ צה"ל, תושב חן יונס הותקף ע"י מקומיים ונשקו נחטף סמוך לביה"ח בחן יונס. המשת"פ נפצע בראשו באורח קשה.
****** - במהלך הפרות סדר בחן יונס ורפיח ב-12/12 ביצעו חי"לי צה"ל מספר פעמים נוהל עצירת חשוד כתוצאה מכך נפצעו סה"כ 13 מקומיים. (2 ברפיח באורח בינוני ו-11 בחן-יונס, 5 באורח בינוני ו-6 באורח קל).

<u>סה"כ נפגעים באי"ש</u>

1 אזרח ישראלי פצוע.
1 חייל צה"ל פצוע.
4 מקומיים הרוגים.
17 מקומיים פצועים. (מספר לגו סלפי).

<u>סה"כ נפגעים באזח"ע</u>

6 חיילי צה"ל פצועים.
2 מקומיים הרוגים.
37 מקומיים פצועים. (מספר לגו סלפי, לאור הפגיעה ב צוותי בתי חולים מקומיים. סגיר שמספר קטן יותר)

אל:המשרד
מ-:לונדון,נר:125,תא:111287,זת:1300,דת:מ,כג:ב
נד:@

3539

663057 ת/1

3781

בלמס/מידי

אל:מנהל מדתים

דע:מנהל הסברה אירופה 2

מאת:הסברה לונדון

1. מעצר רדואן עיאש. להלן מברק המיועד לרה"מ ומשרד
הביטחון בעניין המעצרו של אבו רדואן עיאש חתום על ידי
מזכל אגודת העתונאים הלאומית.

2. אנא אישורך להנחיית נבחרת למזכל הכולל את תוכן מברקנם
146 מיום 9.12 והבחירות נוספות אם יש.

להלן המברק בנוסחיין בסעיף 1:

TO ISRAELI EMBASSY-LONDON
PLEASE TELEX THE FOLLOWING
1) TO T YITZHAK SHAMIR PRIME MINISTER
2) TO HEAD OFFICE OF THE MINISTRY OF DEMFENCE.
ON YOUR HEBREW TELEX MACHINE.
THANKS .
NATIONAL UNION OF JUORNALISTS, LONDON.
TO THE PRIME MINISTER OF ISRAEL YITZHAK SHAMIR:
THE NATIONAL UNION OF JOURNALISTS, REPRESENTING
OVER 30,000 MEMBERS IN BRITAIN AND IRELAND, IS
SHOCKED TO HEAR OF THE ARREST AND IMPRISONMENT
UNDER 'ADMINSTRATIVE DETENTION' OF COLLEAGUE RADWAN

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ABU AYYASH, PRESIDENT OF THE ARAB JOURNALISTS ASSOCIATION.
N. THE NUJ BELIEVES THIS ACTION BY THE ISRAELI
GOVERNMENT FURTHER DEMONSTRATES ITS LACK OF CONCERN
FOR THE HUMAN RIGHTS OF THE PALESTINIAN PEOPLE
AND ITS DISREGARD FOR FREEDOM OF THE PRESS. ON
BEHALF OF THE NJJ, I THEREFORE URGE YOU TO RELEASE
MR.AYYASH IMMEDIATELY, OR THAT CHARGES ARE BROUGHT
WHICH CAN BE PROPERLY DEFENDED IN AN OPEN COURT
OF LAW. HARRY CONROY
GENERAL SECRETARY, NATIONAL UNION OF JOURNALISTS.

TO THE HEAD OFFICE OF THE MINISTRY OF DEFENCE:
THE NATIONAL UNION OF JOURNALISTS, REPRESENTING
30,000 MEMBERS IN BRTAIN AND IRELAND, HAS LEARNED
OF THE ARREST AND ADMINISTRATIVE DETENTION OF RADWAN
ABU AYYASH, PRESIDENT OF THE ARAB JO JOURNALISTS
ASSOSCIATION. THE NUJ UNDERSTANDS THAT NO CHARGES
HAVE BEEN MADE AND NO EXPLANATION GIVEN FOR THE
ARREST OF MR AYYASH AND STRONGLY URGES THAT HE
BE RELEASED IMMEDIATELY OR THAT CHARGES BE BROUGHT
AND HEARD IN AN OPEN, PUBLIC, V COURT OF LAW.
HARRY CONROY GENERAL SECRETARY, NATIONAL UNION
OF JOURNALISTS.

8 בדצמבר 1987
652-דש'-3

אל : רה"מ
מאת: עוזר רה"מ לענינים מדיניים

הנדון: מובארכ עוואד

סאליבן התקשר כדי להכחיש ידיעה שפורסמה הבוקר ב"דבר" לפיה אמר דיפלומט בשגרירות ארה"ב בתל-אביב כי "ארה"ב תראה בגירוש עוואד - הפרה גסה של אמנות בינלאומיות" (רצ"ב הידיעה).

סאליבן ביקש להדגיש ששום דיפלומט בשגרירות לא אמר דברים כאלה, וכי בשיחה עם כתב "דבר" רק חזר איש השגרירות על ההודעות הקודמות של מחמ"ד, בנושא זה, ותו-לא. סאליבן הוסיף שלשגרירות האמר' אין שום כוונה לנהל "מערכה תקשורתית" בנושא מובארכ עוואד.

בברכה,

אריה מקל

העתק: המנכ"ל

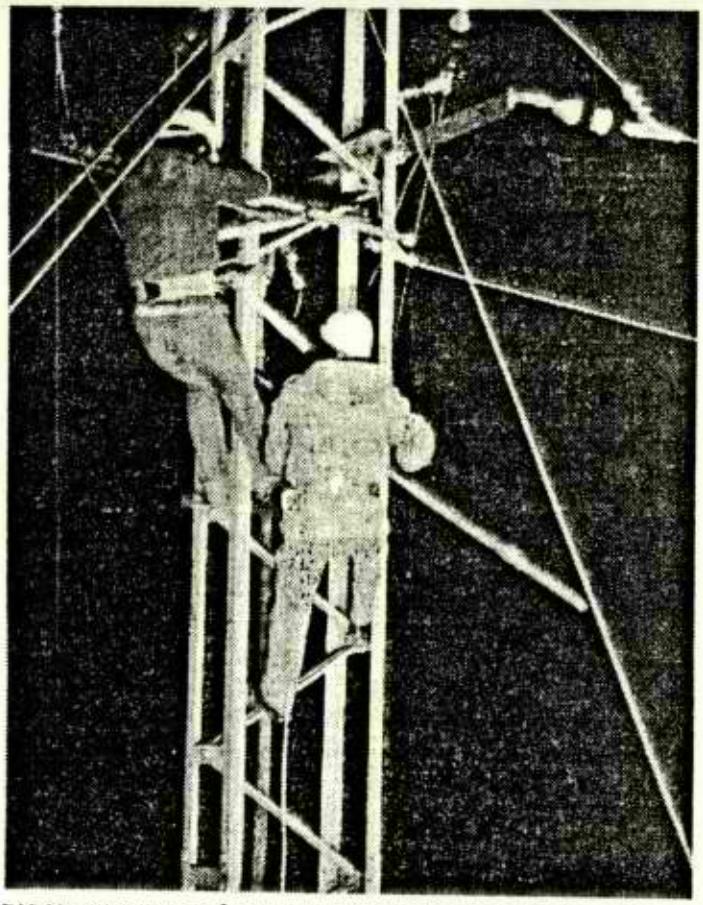

עובדי חברת החשמל השלימו אתמול את מבצע חיבור השכונות היהודיות של ירושלים לרשת הישראלית (ראה ידיעה בעמ' 3). (צילום: יצחק הררי)

ארה"ב תראה בגירוש עוואד – הפרה גסה של אמנות בין־לאומיות

מאת יוסי מלמן,
כוספרו המדיני של „דבר"

ארה"ב תראה בגירושו של מובארק עוואד מישראל „הפרה גסה" של אמנות בין־לאומיות כולל אמנת ז'נווה בקשר לטיפול בשטחים כבושים, כך הזהיר דיפלומאט בשגרירות ארה"ב בשיחה עם „דבר".

ההערכה בשגרירות האמריקאית בתל־אביב היא שראש הממשלה יצחק שמיר־ החליט להביא לגירושו של הפלשתיני בעל האזרחות האמריקאית והוא יעשה זאת בקרוב מאוד, כנראה עד סוף השבוע.

10,000 בכנס הזדהות

עם הידידות הדדית"

לשכת ראש הממשלה

ו' בכסלו תשמ"ח
27 בנובמבר 1987
3-דש-640

לכבוד
הרב אריה דרעי
מנכ"ל משרד הפנים
ירושלים

הנדון: מובראכ עוואד

בשבוע שעבר נענה משרד הפנים לבקשת ועדת הפנים של הכנסת, לשגר נציג לדיון בנושא מובראכ עוואד. איננו יודע מי אישר לנציג משרד הפנים את השתתפותו בדיון הזה, אך כאשר מדובר בהופעה של נציגי משרדכם בפני ועדות הכנסת, מן הראוי לקבל מראש את אישורו של השר. כלל זה, היה יפה במיוחד לגבי מיקרה זה, שבו היה מדובר בנושא כה רגיש.

בסופו של דבר לא התקיים הדיון הנ"ל, אך נכונות נציגכם להשתתף בו, ללא רשותו של השר, וללא כל תיאום עמנו, גרמה למכתב תלונה של מ"מ יו"ר הכנסת אל ראש הממשלה, בטענה שבעוד הממשלה דורשת שהמליאה לא תדון בנושא מובראכ עוואד, הסכים נציג משרד הפנים (וכן משרד החוץ) להופיע, באותו נושא, בפני ועדת הפנים. בקשת אישור הופעה מראש משר הפנים היתה מונעת השתלשלות ארועים זו.

ב ב ר כ ה ,
אריה מקל

העתק: מזכיר הממשלה

ו' בכסלו תשמ"ח
27 בנובמבר 1987
3-דש-640

לכבוד
הרב אריה דרעי
מנכ"ל משרד הפנים
ירושלים

הנדון: מובראכ עוואד

בשבוע שעבר נענה משרד הפנים לבקשת ועדת הפנים של הכנסת, לשגר נציג לדיון בנושא מובראכ עוואד. אינני יודע מי אישר לנציג משרד הפנים את השתתפותו בדיון הזה, אך כאשר מדובר בהופעה של נציגי משרדכם בפני ועדות הכנסת, מן הראוי לקבל מראש את אישורו של השר. כלל זה, היה יפה במיוחד לגבי מיקרה זה, שבו היה מדובר בנושא כה רגיש.

בסופו של דבר לא התקיים הדיון הנ"ל, אך נכונות נציגכם להשתתף בו, ללא רשותו של השר, וללא כל תיאום עמנו, גרמה למכתב תלונה של מ"מ יו"ר הכנסת אל ראש הממשלה, בטענה שבעוד הממשלה דורשת שהמליאה לא תדון בנושא מובראכ עוואד, הסכים נציג משרד הפנים (וכן משרד החוץ) להופיע, באותו נושא, בפני ועדת הפנים. בקשת אישור הופעה מראש משר הפנים היתה מונעת השתלשלות ארועים זו.

ב ב ר כ ה ,

אריה מקל

העתק: מזכיר הממשלה

16253

תאריך : 23.11.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

יוצא **
**
**
**

תודם:11/16253
אל:סידני/113/ארטבה/285/קנברה/238
מ-:המשרד/תא:231187/זת:1244/דת:ר/סג:ש
נד:ם

ג'גיל/שמור

הקונסל סידני/ארטבה

דע:קנברה

חנא סנירא

א.עורך עתרן אל בג"ר מאז 1977.בוצרי מוערך במתרן יחסית תדמך באשם אך אינו מעורב בטרור.אזכר בזמנו בנציג אכשרי במשלחת ירדנית בלסטינית משרתפת.ישראל אשרה מועמדות אכשרית זו

ב.ברטים על העיתרן

אחת.על פי דוחות ממקורות גלויים בדוקים ממרמן על ידי הפתח

שתים.עתרן מעולם לא יצא בגינרי פרטני נגד מעשי רצח וחבלה ארגון הפתח נטל עליהם האחריות

שלוש.ב-13.11.87 הרגבל העתרן להכבה (רק בתחום מזרח ירושלים) משום שב-11.11 פרסם עצומה,ששלחו תומכי אשם בשטחים,רבה סמלים של ארגונים לא חוקיים וציטטי הסתה מבלי להגישה לצנזורה בנדרש.אילו הוגשה היתה נפסלת

ג.סנירא יצא ב-4.6.87 בהצעה להקים רשימה ערבית לקראת הבחירות המוניציפליות בירושלים.בעקבות יוזמתו זו נשרפו בליל ה-20.6 שתי מכוניות של ידי אנשי ה'חזית העממית' זרחי דוגמא לטרור פנימי שארגוני אשם מנהלים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ל
ש להניח שסבירה יתקיף את ישראל בנושאים הבאים
מעצרים מנהליים,גירושים,צנזורה,תנאי מעצר וכו.אין
להתנגש עמו קרולמוס אלא להסביר מדיניותנו בנידון
דתישאל

מזתים-הסברה

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,הדס,
מרקיאניה,בירן,מצפא,ליאור,מזתים,מתאמשטחים,אבריטל,מעת,הסברה

משרד החוץ-מחלקת הקשר

15633

תאריך : 21.11.87

שמור נכנס

**
**
**
**

מזדם:11/15633
אל:המשרד
מ-:לונדון/נר:257/תא:201187/זת:1400/דת:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

אל:מנהל מזת'ים

מאת:הסברה/לונדון

ביקור של משלחת המפלגה הליברלית לירוש'ם.

1.בראש המשלחת יעמוד THE EARL OF WINCHILSEA AND NOTTINGOAM מבית הלורדים. המשלחת כוללת 6 חברים.

2.יחצר את הגשר בירם א' 29 נוב'.

3. מתכננים ביקור בבית לחם ,חברון,עזה, רמאללה, בית זית ושכם, וכנראה לא יבקרו בישראל.

4. המארחים האיגוד המקצועי של עתונאים בירוש'ם.

5. הביקור ממומן על ידי הליגה הערבית.

6.בדיפ פרטים נוספים על חברי המשלחת.

7.נושאים עימם רשימה של אישים בישראל המייצגים דעות ביקורתיות על מדיניות ממשלת ישראל.

8. ראש המשלחת נפגש למשך שעה עם השגריר וסוכם שלא יכתוב דו'ח מסכם עד אשר יתאפשר לו לשמוע את הצד הישראלי בביקור נפרד בישראל.

מריאל.

אך

תב: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/ר/מרכז/רם/אמן/ליאור/מזתים/
מתאסשטים/אירב/ממד

תאריך : 11.87 משרד החוץ-מחלקת הקשר 15189

שמור דחוף **
**
**
**

תרזם:11/15189
אל:
אתונה/256/ברן/350/בריסל/334/האג/298/לונדון/428/פריס/724/
רומא/418/מילנו/186/מדריד/257/אוסלו/169/קופנהגן/216/
ליסבון/167
מ-:המשרד/תא:201187/זת:1439/דת:מ/סג:ש
נד:@

מיידי/שמור

אל: בריסל-אורון

דע: תפוצת מאיה

משלחת הנציבות לבדיקת ייצוא חקלאי מהשטחים.

המשלחת בלורי מורגן היו ב-20.11 אצל דר' עזורי.
נבחרו: ארבל-ממח' מזת'ים,צבי אלון ממחקלאות ולב.

הנקודות העיקריות שעלו:

א. ייצוא הדרים מעזה-ציבידים התרשם כי חקלאי עזה מרוצים מההסדר הקיים לגבי ייצוא תוצרתם למז'א'ר והיו רוצים ליישמר גם לגבי ייצוא לקהיליה.

הדגשנו שאנו עומדים על כך שייצוא שמוטי מעזה לא ישפיע על מחירי הרפרנס החלים על התפוזים שלנו.כמו כן ציינו ההסדר שהציע איילנד,יו"ר המועצה לשווק פרי הדר,לחקלאי עזה ובי הוא מקובל על חלקם,דהיינו,לאפשר לחקלאי הערבי לבחור את הקניינים באירופה ולנהל עמם מו"מ על מחירים כאשר הביצוע של הייצוא יהיה בידי המשווקים הישראלים. תגובת המשלחת על הצעה זו היתה חיובית מאוד.

ב. הבדיקות הפיטוסניטריות-חברי המשלחת טענו שבעזה נערכות בדיקות פיטוסניטריות להדרים.מצדנו הודענו שאין כל בעיה

בכל הקשור לבדיקות פיטוסניטריות ועליהם להחליט מה רצוי להם.

ג. דר' עזרי מסכם הישיבה. יש לנו הרצון הטוב והנכונות להגיע להסדר מעשי שיכול לפתור כל הבעיות שתתעוררנה. חלק ממטרת הביקור באן לעמוד על מורכבות הבעיה ובי הפתרון שיימצא מחייב שת"פ מצד כל הצדדים.

ביום ב' 23.11 תערך ישיבת סיכום בה יעלו הנקודות שהוסכם עליהם ואפשר כבר להתחיל ביישומם והנקודות שעדיין מצריכות לבון.

בלבלית ב'

מ/א

תפ: שהח,דהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,בלבליתב',אירא,אירב, ליאור,מזתים,מתאסשטחים,מבס,תמס,אוצר,@ממחקלאות/תלV

15213 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך : 11.87

שמור יוצא ** ** ** **

תרזם:11/15213
אל:
אתונה/258,ברן/351,בריסל/336,האג/301,לונדון/429,פריס/725,
רומא/422,מילנו/188,מדריד/258,אוסלו/170,קופנהגן/217,
ליסבון/168
מ-:המשרד,תא:201187,זח:1448,דח:מ,סג:ש
נד:@

מיידי/שמור

אורון בריסל,פריס נמרוד נוביק

דע: תפוצת מאיה

משלחת בעניין יצוא מהשטחים.

להלן סיכום הדיונים שהתקיימו אתמול בהשתתפות נציגי משה"ח,משהב"ט וממחלקאות וכן נציגים מעל הגופים הנוגעים בדבר:

א. יצוא תעשיתי- הוחלט דעות והבהרות,ברצע יצוא בפועל ללא הקלות.המשלחת הביעה ספוקה המלא וסוכם שאם תתעוררנה בעיות בעתיד ניתן ליישבן על ידי מגעים שוטפים בין הנציגות כאן לבין מתאם הפעולות בשטחים.

ב. תעודת מקור- המשלחת קבלה מירב האינפורמציה הדרושה. הודענו על הסכמתנו שלשכת מסחר מקומית תנפיק תעודת המקור 1 EUR.דאגנו לכל התאומים הטכניים הדרושים מצדנו ליישום מיידי.הודענו למשלחת שעליהם לסכם העניין עם לשכת המסחר הערבית.

ג. מתוצ שבוי- סוכם על יישום מיידי והודענו שמצידנו נעשר כל ההכנות הדרושות לבצוע.המשלחת לקחה על עצמה לתאם הדברים עם הגורמים שבשטחים.

ד. תעודה פיטוסניטרי-מסרנו מלוא האינפורמציה והדגשנו חובת בדיקה פיטוסניטרי על פי דרישות OECD ו-EEC.הבדיקה הפורמלית נעשת בנמלים ובדיקה ראשונית בבתי האריזה. הסכמנו להמשיך בשיטה הקיימת או לאפר יצוא ללא תעודה פיטוסניטרית.מבחינתנו לא חזר לא תתעורר על בעיה והמשלחת תודיענו מה עדיף לה.

ה. פקוח אכות- הודענו על החובה בפקוח איכות על פי החוק הישראלי.לא חזר לא התעוררה בעיה בסוגיה זו. המשלחת תודיענו באיזה אופן יוצר לנהוג.

ו. בדיקה בטחונית- הודענו שבמקרה של אריזה עצמית שתתבצע על ידי החקלאים הערבים יש צורך בבדיקה בטחונית מיוחדת.המשלחת הביעה הבנה מלאה לדרישה זו.

רשמו לפניהם שיהיה נח יותר ליצואנים אם האריזה תתבצע בפקוח ישראלי.

ז. נוהלי מכס- מסרנו אינפורמציה בכל הקשור לרישומי יצוא שהוחתמו על ידי מנהלת המכס ומשרד החקלאות. פרטנו את הדוקומנטים הדרושים ליצוא והחייבים ללוות הסחורה בדרכה ליצוא.אין בעיות.

ח. פעולות שוק- הם טענו שחלק מהחקלאים הערבים מעדיפים לבצע יצוא ישר ללא מעורבות אגרסקו.לפי הבנת שייסון יש לתת לחקלאים הערבים לבחור בעצמם דרך הבצוע.מצדנו הבהרנו שעל פי הסכם יש להשאיר הנושא למו"מ בין החקלאים הערבים לבין ארגוני השוק הישראלי ללא מעורבות מצד הנציבות.הוספנו שלמטרה זו הקמנו קבוצת מומחים אשר תהווה בתובת לכל חקלאי ערבי שירצה להפגש ולדון מעשית בשאלות בלשהן ביחס ליצוא מהשטחים.

ט. סכום- ברור שבסוגיה של יצוא חפשי ללא אגרסקו לא היתה כל הסכמה ונותרו העמדות הישנות של שני הצדדים.לעומת זאת המשלחת הביעה ספוק רב מהסכומים שהושגו בכל יתרת הנושאים הכ"ל והשיחות התנהלו באוירה טובה ועניינית.עשינו מאמצים בדי להראות רצון טוב מצדנו והסכמנו ליישום מיידי של הנקודות שעליהם הוסכם בעת בקור שייסון.

בתום בקורם בשטחים נקיים ב-23 דנא פגישת סכום

ועל כן נבריק בהמשך.

מנהל בלבלית ב'

מ/א

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,בלבליתב',אירא,אירב,מנכס,
ליאור,מזתים,מתאסשטחים,תמס,ארצר,@ממחקלאות/תלV

14343

תאריך : 30.11.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **
**
**
**

מזדם:14343/11
אל:המשרד
מ-:שטוקהולם/נר:68/תא:191187/זת:1400/דת:ר/סג:ש
נד:0

רגיל/שמור

אל:אירופה 2/ מזתי"מ

נושא: ראשיד א-שורה בשבדיה

א. הדסקאי מרסברג סיפר לי אמש כי א-שורה נמצא בעיצומו של ביקור בן שבוע בשבדיה באורחם. מעריבים אותר באיש אמיץ, בעל דעות עצמאיות ונחשיד השתלבות עזה במסגרת ירדנית. מעבר לשיחותיו במשה"ח סודרה לו הרצאה במכון ליחסי חוץ. בציגת המכון סברה כי א-שורה הציג שם תמונות מצב קודרת. אינו מצפה לשום פריצת דרך בתהליך השלום או מיזמה ישראלית כלשהיא. אינו תולה תקוות בפטגת עמאן. נאשר בשאל על עמדותיו בלפי אש"ף התחמק מתשובות ברורות. נציג אש"ף נבה באולם.

ב. הידת ומניחים כי יעדיף בתו"ל היו ידועים מראש ברורנא דרכים למדע בעתיד בציגויות של ביקורים צפויים של ציגים מהשטחים.

לוי.

תפ: שהח/רהמ/שתבט/מנכל/ממנכל/ר/מרכז/רט/אמן/ממד/אירב/ליאור/
מזתים/מתאמשטחים

מרכז ההסברה

יהודה, שומרון וחבל עזה

משק וחברה

1967–1987

מאת

משה פלבר

תוכן העניינים

הקדמה 5

אוכלוסייה וכוח עבודה 6

גודל האוכלוסייה 6
שיעורי הילודה 6
השפעת ההכנסה וההשכלה 6
מיעוט מספר הגברים באוכלוסייה 6
הרכב הגילים: אוכלוסייה צעירה 7
ההגירה מן השטחים 7

השתתפות בכוח העבודה 7
התעסוקה והאבטלה 7
המועסקים בישראל 8

אוכלוסייה ויישובים יהודיים ביו"ש 8

התפתחות כלכלית 10

צמיחת התוצר 10
גידול מואץ עד 1973 10
"שוק משותף" ישראלי 10
צמיחת התוצר בלא השקעות 10
גידול פריון הייצור – גורם עיקרי לצמיחה 10
גידול התוצר בשנות השבעים 11
התייצבות בשנות השמונים 11

הצריכה הפרטית 12
גידול מהיר בצריכה הפרטית: 1968–1972 12
ראשית הירידה בקצב גידול הצריכה 12
הירידה בהוצאה למזון מכלל הצריכה 12
המשך ההאטה בגידול הצריכה בשנות השמונים 13
הגידול המועט בצריכה מהיר מן הגידול בהכנסות 13
שלושה הסברים 13
דוגמאות לגידול בצריכה הפרטית 13
עלייה ברמת הדיור 14

הצריכה הציבורית 14
גידול סך הצריכה הציבורית ואחוז מימונה המקומי: 1968–1972 14
ירידת אחוז הצריכה הציבורית מכלל התוצר בשנות השבעים 15
קיפאון בשנות השמונים 15

חיסכון והשקעה 16
זינוק בחומש 1968–1972 16
תנודות בשנות השבעים 16
התייצבות בשנות השמונים 16

מאזן התשלומים 17
תנופה בסחר החוץ: 1968–1973 17
יצוא שירותים 17
יצוא ויבוא סחורות 17
הסחר בשנות השבעים 17
יצוא ויבוא בשנות השמונים 18
כיווני תנועות הון ביוש"ע 18

ענפי משק עיקריים 19

חקלאות 19
הכפלת התוצר בחומש הראשון 19
תרומת ישראל לגידול בתפוקת החקלאות 19
התפתחות מהירה פחות בשנות השבעים 20
האטה בשנות השמונים 20

תעשייה 20
התוצר התעשייתי לא התפתח 20
גורמים להיעדר התיעוש המהיר 20
יצוא תעשייתי לישראל 20
הבדלים בין יו"ש לחבל עזה בתוצר ובתעסוקה 20
הפיגור בשכר בתעשייה 21

בנייה 21
התאוששות מהירה אחרי 1968 21
חלקה הגבוה של הבנייה הפרטית למגורים 22
תנופה בשנים 1974–1980 22
האטה בשנות השמונים 22
תנופת הבנייה הישראלית ביוש"ע: 1978–1982 22
האטת קצב הבנייה הישראלית מאז 1983 22

שירותים ציבוריים 23

חינוך 23
גידול ההוצאה לחינוך ביו"ש פי 2.5 בחומש 1967–1972 23
גידול שיעורי הלמידה וצמצום הבערות 23
עליית רמת ההשכלה באוכלוסייה 23
מוסדות להשכלה גבוהה 24

בריאות 24
גידול פי 8 בהוצאה לבריאות בשנים 1967–1972 24
עלייה בניצולת בתי־החולים 24

משפט ומינהל 24
הממשל הצבאי והמינהל האזרחי 24
חוק ומשפט 25
מעמד המתיישבים הישראלים 25

רשימת פרסומים 26

הקדמה

ביולי 1986 מלאו 19 שנה וחודש אחד לתחילת השלטון הישראלי ביהודה, שומרון וחבל עזה – כאורך תקופת שלטון ירדן ומצרים בשטחים אלה. מכאן ואילך אך טבעי הוא שכבר שחולף זמן רב יותר, תלך ותתמעט תודעת ההשפעה של תקופת הכיבוש הירדני־מצרי בחבלי ארץ אלה, תלך ותשכח. כ- 70% מכלל אוכלוסיית תושבי השטחים – כ-900 אלף מהם, טרם הגיעו לגיל בית־הספר ביוני 1967, אשר על כן שלטון ישראל הוא המשטר היחידי הנטוע בתודעתם האישית.

לתפנית זו נודעות משמעויות רבות, בתחומים שונים ומגוונים; אכן, שנות דור עברו מאז ההתלבטויות של ממשלת ישראל, בקיץ 1967, אם להתיר כלל – ובאיזו מידה – מעבר של עובדים וסחורות בין שני צידיו של מה שהיה עד אז "הקו הירוק".

הסקירה הנוכחית באה לתאר את ההתפתחויות המרכזיות בתחומי המשק והחברה, שהתרחשו בחבלי ארץ אלה במרוצת 20 השנים האחרונות. העובדות והנתונים הסטטיסטיים מצביעים על שילוב מתהדק והולך של מערכות המשק והמינהל של שטחי יהודה, שומרון וחבל עזה באלו של מדינת ישראל. המסקנות המדיניות, החברתיות או הבטחוניות המתבקשות מכך הם ענייננו של כל קורא.

אוכלוסייה וכוח עבודה

בעקבות מלחמת־ששת־הימים ביוני 1967, הורחב הקף השטח שבשליטתה של ישראל בצפון, במזרח ובדרום. מאז, הוחזר חצי האי סיני למצרים, כחלק מהסכם השלום של ישראל עימה, ורמת־הגולן ומזרח ירושלים סופחו למדינת ישראל. כיום שולטת ישראל בכל איזור יהודה ושומרון ובחבל עזה. שטחם של יו"ש (יהודה ושומרון) כ–5.8 מיליוני דונם וחבל עזה כ–364 אלף דונם, ויחדיו הם מהווים כשליש משטחה של מדינת ישראל בגבולותיה עד יוני 1967.

גודל האוכלוסייה

אין מספרים מדויקים על האוכלוסייה הערבית בשטח יוש"ע (יהודה, שומרון, עזה). בעוד אשר במדינת ישראל נערכו מאז 1967 שני מפקדי אוכלוסין – ב–1972 וב–1983 – הרי בשטחים הללו ניתן להישען רק על אומדנים ועל רישומי המינהל. 3 חודשים אחרי מלחמת־ששת־הימים, בספטמבר 1967, נערך שם מפקד אוכלוסין, שהצביע על מספר כולל של כ–995 אלף נפש – כ–596 אלף נפש מהם ביהודה ושומרון וכ–399 אלף בחבל עזה. מספרים אלה נמוכים מהאוכלוסייה שנרשמה שם לפני המלחמה ומצביעים על הגירת פליים אל מעבר לגבולות השליטה הישראלית – הגירה שהיקפה מוערך בכ– 250 אלף נפש – תנועה שנמשכה עד לסוף 1968. בסוף אותה שנה הוערך מספר תושבי יו"ש ב–583 אלף וחבל עזה ב–359 אלף – ס"ה 942 אלף נפש.

מאז 1969 גבוה שיעור הריבוי הטבעי בשטחי יוש"ע מן ההגירה מהם ומספר האוכלוסין עולה בהתמדה. במרוצת שנת 1971 עבר מספר זה את המיליון ובסוף 1973 כבר הסתכם ב–1.054 מיליון (650 אלף ביו"ש ו–402 אלף בחבל עזה). בסוף 1975 התגוררו שם מעל ל–1.1 מיליון נפש, בסוף 1981 עבר המספר את ה–1.2 מיליון וב–1987 עברה האוכלוסייה את קו ה–1.4 מיליון (כ–60% ביהודה ושומרון ו– 40% הנותרים בחבל עזה).

שיעורי הילודה

גידול מהיר זה באוכלוסיית השטחים מקורו בראש ובראשונה בשיעורי ילודה גבוהים במיוחד – כאשר קצב הילודה בחבל עזה גבוה, במשך כל התקופה, מאשר זה שביהודה ושומרון. עד לאמצע שנות השבעים נמצאו שיעורי הילודה בכל השטחים בעלייה: ביהודה ושומרון הם עלו מ–4.4% ב–1968 ל–4.7% ב–1976; בחבל עזה מ–4.3% ל–5.1% בין שתי שנים אלו. בעשור האחרון החלו שיעורי הילודה לחזור ולרדת והגיעו לאחרונה ל–3.9% ביו"ש ול–4.7% בחבל עזה.

השפעת ההכנסה וההשכלה

כלכלנים וסוציולוגים מבחינים בשני שלבים של השפעת העלייה בהכנסה הכספית על שיעורי הילודה. בשלב הראשון (בין 1967 ל–1976 בנתונים שלפנינו) חלה עלייה בהכנסת המשפחה, המאפשרת פרנסת תינוקות נוספים – ושיעור הילודה עולה. בשלב השני מתעורר הרצון במשפחה לעודד השכלה רחבה יותר לילדים, דבר שגורם הן להעלאת הוצאות המשפחה (על חינוך) והן להקטנת הכנסותיה (הנוער לומד במקום לעבוד ולהשתכר) לנפש – דבר שגורם לצמצום שיעור הילודה.

העלייה ברמת ההשכלה (בעיקר של נשים) תורמת, גם מצד עצמה, לנטייה להקטין את המשפחה – הודות למידע רב יותר על תכנון המשפחה המגיע לתודעתן. פרט לזאת, השכלה רבה יותר משפיעה גם בכיוון של הוצאות גבוהות יותר של המשפחה על כל ילד – לתזונתו, לבריאותו ולזמן המוקדש לטיפוחו בנוסף לחינוכו.

מיעוט מספר הגברים באוכלוסייה

גורם נוסף לירידה בשיעורי הילודה ניתן לראות בירידה המתמשכת במספר הגברים (בקבוצות הגיל שבין 25 ל–44; עד לגיל 24 מספרם שווה למספר הנשים) כנראה בגלל הגירתם לצורכי פרנסה. ב–1977, למשל, היו ביו"ש רק 759 גברים לכל אלף נשים בקבוצת גיל זו – ובחבל עזה היה מספר הגברים 710 בלבד. ההאטה בגלי ההגירה התזירה

מעט את האיזון לנתונים אלה, שב–1984 הצביעו על 871 גברים לאלף נשים ביו"ש ו–840 בחבל עזה.

הרכב הגילים: אוכלוסייה צעירה

לשיעורי ילודה גבוהים בשטחי יהודה, שומרון ועזה הצטרפה, מאז 1967, ירידה חדה בתמותת תינוקות וילדים – הודות לעלייה משמעותית ברמת הבריאות מאז ראשית השלטון הישראלי ולגידול ניכר במספר הלידות בבתי־חולים במקום בבית. צירוף זה מביא לכך, ששיעור הצעירים באוכלוסייה גבוה בהרבה בשטחים מאשר בישראל. ב–1984, למשל, היוותה אוכלוסיית הילדים עד גיל 14 30.1% מכלל יהודי ישראל, אך 50% מכלל האוכלוסייה בשטחים. לעומת זאת, היוו יהודי ישראל מעל לגיל 45 כ–27% מכלל האוכלוסייה בעוד אשר בני 45 ומעלה היוו רק 13.3% מקרב אוכלוסיית השטחים.

ההגירה מן השטחים

להגירה נודעה השפעה על אוכלוסיית שטחי יוש"ע עוד בתקופת השלטון הירדני, מאז ראשית שנות החמישים, כשרוב המהגרים מן השטחים הינם צעירים בגילי העבודה. מאז 1967 תלויות הנטייה והנכונות להגר גם במצב הכלכלי בישראל, בנוסף לזה שבמדינות ערב אליהן עוברים המהגרים – ובמידה לא מבוטלת גם במצב הכלכלי בשטחי יוש"ע עצמם. לאחר גל הגירת הפליטים בעקבות מלחמת־ששת־הימים התייצבה ההגירה, עד 1974, בממוצע נמוך יחסית של 4.5 נפשות לאלף. באותה שנה הוא קפץ ל–23 נפשות לאלף (בעקבות אי־הבטחון הכלכלי אחרי מלחמת־יום־הכיפורים) ונשאר כך עד ל–1980. בשנות השמונים פחתה עוד יותר נטיית תושבי השטחים להגר, הן בשל ירידה במצבן הכלכלי של ארצות ערב יעדי ההגירה (בעיקר ארצות הנפט) והן בשל תקנות חדשות (1983) בממלכת ירדן, המגבילות מהגרים מיוש"ע. וכך מצביעים נתוני 1984 על שיעור נמוך של 8.4 מהגרים לכל אלף תושבים בכלל השטחים – 7.4 לאלף ביו"ש ו–9.4 לאלף בחבל עזה.

השתתפות בכוח העבודה

לכל האמור עד כאן באשר לתכונות האוכלוסייה ביהודה, שומרון וחבל עזה והשינויים המתחוללים בה נודעת השפעה יתירה על דפוסי כוח העבודה וההשתתפות בו. נתוני השנים הראשונות מצביעים על עלייה נמשכת ב"השתתפות בכוח העבודה" (דהיינו כל המבקשים לעבוד – המועסקים והמובטלים כאחד – מכלל השייכים מבחינת גילם לכוח העבודה: שכן ישנם באוכלוסייה נשים, סטודנטים ורבים אחרים שכלל אינם מבקשים לעבוד) מ–29.8% מכלל האוכלוסייה ב–1968, ל–34.8% ב–1970 ולשיא של 36% ב–1973. אחרי אותה שנה חלה ירידה בשיעור ההשתתפות עד להתייצבות בסביבת 33.3% בין 1977 ל–1979 ובשנות השמונים מסתמנת שוב עלייה, שהגיעה ל–38.1% בסוף 1986.

ראוי לשים לב למאפייני האוכלוסייה ביוש"ע הקובעים שם את הבסיס לנושא כוח האדם: ראשית, הגיל הצעיר של האוכלוסייה – 54% ממנה הם מתחת לגיל העבודה.

שנית, שיעור נמוך של השתתפות נשים בכוח העבודה, 6.7% ב–1985 (9% בממוצע לשנים 1975–1981) לעומת 37% מקרב הנשים היהודיות בישראל. זאת מן הסתם מחמת שיעורי הילודה הגבוהים (4.5 ילדים בממוצע לאם, לעומת ממוצע של 2.4 ילדים בלבד לאמהות יהודיות בישראל) הקושרים את הנשים לבית. בנוסף לכך, אין אהדה חברתית־מסורתית לעבודת האשה מחוץ לביתה (דבר שיש לו ביטוי גם בשיעור השתתפות נמוך, של 10% בלבד, בקרב נשים לא־יהודיות בישראל).

ושלישית, מספרם הנמוך־יחסית של גברים בגיל 25 עד 44 – שהם עיקרו של כוח העבודה – מחמת שיעורי ההגירה הגבוהים דווקא בקרב גילאים אלה. מאפיינים אלה הם המסבירים את חלקו הקטן של כוח העבודה בסך כל האוכלוסייה (15.6% ב–1968, 18.6% ב–1970, 19.6% ב–1975, 18.9% ב–1980 ו–19.5% ב–1986) לעומת המקובל בישראל (כ–34% ב–1986 – 37% בקרב היהודים ו–22% בקרב הלא־יהודים). מובן, כי לתופעה של כוח עבודה מצומצם כל־כך מכלל האוכלוסייה אי־אפשר שלא תהיינה השלכות על מיעוט עוצמתו הכלכלית של ציבור זה – מה גם שהעלייה האיטית בהשכלתו של כוח העבודה אינה תורמת כולה להכנסות, שכן רבים מהזוכים בהשכלה גבוהה נהיים מובטלים.

התעסוקה והאבטלה

אף כי גם בנושא התעסוקה אין נתונים מדוייקים לתקופה שקדמה למלחמת־ששת־הימים, הרי המספרים הקיימים לגבי התקופה שלאחריה הם כה מובהקים – עד כי אין מקום לספק כי חל שיפור ניכר במצב התעסוקה של תושבי יוש"ע. על סמך מפקד האוכלוסין של 1967 מתברר, שמספר המועסקים נע לפני המלחמה ב–1967 בין 190 ל–195 אלף (כ–135 אלף ביו"ש וכ–55 אלף עד 60 אלף בחבל עזה). הואיל וב–1973 הגיע מספר המועסקים לכ–196 אלף, הרי נוכח העובדה שגודל האוכלוסייה בשטחים אלה טרם הגיע לזה שלפני המלחמה – ברור כי מצב התעסוקה שופר במידה ניכרת.

שיפור זה במצב התעסוקה נובע הן מירידת שיעור האבטלה (אחוז הבלתי מועסקים מכלל השייכים לכוח העבודה) מ–13% ב–1968 ל–0.8% ב–1973 והן מהעלייה בשיעור השתתפות בכוח העבודה (מ–29.8% ב–1968 ל–36% ב–1973, כאמור בסעיף הקודם). יש לציין, שכל הגידול בתעסוקה בשנים אלו חל בתעסוקת תושבי השטחים בישראל, שכן בשטחי יוש"ע עצמם חלה ירידה (של 3.5% לשנה, בממוצע ל–5 השנים עד 1973) בתעסוקה – בעיקר בענף החקלאות, שעבר את התמורה המרשימה ביותר בעקבות השלטון הישראלי. גם מבחינת המשק הישראלי גדל שיעור המועסקים משטחי יוש"ע מכלל העובדים בארץ, מ–1% ב–1969 ל–3% ב–1971 ולכ–6% ב–1973.

גם לאחר תקופת הצמיחה המהירה, עד לסוף שנות השבעים, המשיכו שיעורי האבטלה להישאר מתחת 1% – כאשר שיעורי האבטלה בחבל עזה נמוכים בהרבה (בין 0.1% ל–0.5%) מאשר ביו"ש. אולם בשנות השמונים היו שיעורי האבטלה לכלל השטחים גבוהים מ–1%: בשנת 1985 הגיעו לשיא של 3.6%, שירד ל–3% ב–1986 (ושוב, שיעורי האבטלה בחבל עזה נמוכים הרבה יותר ורק בחלק מהתקופה עלו מעט על אחוז אחד, לעומת 5% אבטלה ביו"ש ב–1985 ו–3.8% ב–1986.

עליית קצב האבטלה בשנים האחרונות היגה בעיקר תוצאת גידול מהיר יותר באוכלוסייה שבגיל העבודה, וזה בראש ובראשונה מחמת צמצום ההגירה מן השטחים. כלומר, שאף כי התעסוקה גדלה גם בשנים האחרונות – מספר המועסקים ביוש"ע גדל בכ–10 אלפים ב–1983, בכ–9 אלפים ב–1984 ובכ–4 אלפים ב–1985 –ובכ–20 אלף במרוצת השנתיים 86–1985 – הרי גידול כוח העבודה היה בקצב כזה, שהותיר גם מספר רב יותר של מובטלים.

המועסקים בישראל

אחד השינויים המפליגים ביותר שהתרחשו בנושא הדמוגרפי־כלכלי ביהודה שומרון וחבל עזה במרוצת שנות השלטון הישראלי הינו במספר המועסקים מקרבם בתחומי מדינת ישראל. הספקות של החודשים הראשונים לאחר מלחמת־ששת־הימים, אם להתיר אם לאו מעבר של כוח עבודה מן השטחים אל מעבר למה שהיה עד אז הקו הירוק, נמוגו לא פחות מהר מן ההבנה בדבר הכדאיות הכלכלית (ולכן גם החברתית ואפילו הבטחונית) שבמעבר סחורות מן השטחים (ובחלוף הזמן, בפועל גם מישראל) אל מדינות ערב באמצעות מדיניות "הגשרים הפתוחים".

כך חל גם גידול מהיר ביותר של מספר המועסקים מאזורי יוש"ע בישראל, מ–5 אלפים (שהיו אז 4% מכלל העובדים ביוש"ע) ב–1968, ל–12 אלף ב–1969, ל–20 אלף ב–1970, ל–34 אלף ב–1971, ל–52 אלף ב–1972 ול–65 אלף ב–1973. ב–5 השנים הבאות ישנה התייצבות סביב מספר זה, שחוזר לעלות רק ב–1978 לכ–68 אלף, ל–75 אלף ב–1980, ל–79 אלף ב–1982, ל–93 אלף באמצע 1984 ולאחר ירידה קלה לכ–95 אלף ב–1986 שהם 36% מכלל עובדי יוש"ע).

ההתפלגות של כ– 90 אלף המועסקים מיוש"ע בישראל של 1986 מגלה, כי כמעט מחציתם – כ–48% מהם – עבדו בענפי הבנייה: 18% בתעשייה ו–14% חקלאות. 20% הנותרים עבדו בכל יתר הענפים ובמיוחד בשירותים. כל עובדי השטחים יחדיו היוו רק 6.5% מכלל המועסקים בישראל (לעומת 0.5% ב–1968 ו–5.7% ב–1973) אם כי 42% מכלל המועסקים בענף הבנייה בישראל ו–18% בחקלאות היו ב–1986 תושבי יוש"ע. (ראה נתונים על השוואת שכר עובדי יוש"ע בשטחים ובישראל בפרק ג' סעיף 2: הפיגור בשכר בתעשייה).

אוכלוסייה ויישובים יהודיים ביו"ש

בתום עשור לשלטון ישראל, בשנת 1977, עמד מספר המתיישבים היהודים ביו"ש על כ–5 אלפים נפש (ב–1975 עדיין היו רק 2.5 אלפי מתיישבים). באותה

שנה גרו מתיישבים אלה ב–34 יישובים, מהם 21 בבקעת הירדן ו–6 בגוש עציון.

כעבור 8 שנים, בשנת 1986 גדל מספר המתיישבים פי שנים־עשר והגיע ל–60 אלף נפש – ומספר היישובים גדל כמעט פי ארבעה – 125 מקומות יישוב (ובכללם 8 יישובים עירוניים) המפוזרים (מאז 1979) בין 5 מועצות אזוריות. 8 המועצות המקומיות (העירוניות) הן: מעלה־אדומים (12.4 אלף נפש), אריאל (כ–5 אלפי נפש), קריית־ארבע (4.3 אלפי נפש), עמנואל (3.8 אלפי נפש), גבעת־זאב (2.6 אלפי נפש), אלקנה (אלפיים נפש) ומעלה־אפריים (כאלף נפש). ב–5 המועצות האזוריות ישנם (פרט למועצות המקומיות) עוד למעלה מ–100 יישובים קהילתיים או חקלאיים (מושבים, קיבוצים, מושבים שיתופיים) כדלקמן: במועצה אזורית הר חברון – 900 נפש ב–12 יישובים; במועצה אזורית גוש עציון – 3.5 אלפי נפש ב–13 יישובים. במועצה אזורית מטה בנימין – 3.6 אלפי נפש ב–25 יישובים: במועצה אזורית בקעת הירדן – כ–3 אלפי נפש ב–25 יישובים; במועצה אזורית שומרון – כ–9.5 אלפי נפש ב–21 יישובים (ראה גם סוף סעיף 3 של פרק ג' להלן על תנופת הבנייה הישראלית ביוש"ע). סקר של ההסתדרות הציונית שנערך ב–1985 הראה, בין השאר, כי גילו הממוצע של המתיישב היהודי ביו"ש הינו 36, משפחתו הממוצעת בת 4.7 נפש, ביותר משני שליש מן המשפחות עובדת גם האשה. 74% מגדירים עצמם כעובדי השירות הציבורי, 12.5% בתעשייה, 12% עצמאים ו–1.5% בחקלאות. ל–53% מהמתיישבים השכלה על־תיכונית, כ–79% נוסעים לעבוד מחוץ למקומות מגוריהם (62% לעיר הגדולה הקרובה ו–17% ליישובים אחרים ביו"ש).

צמיחת התוצר

גידול מואץ עד 1973

קצב צמיחת התוצר ביוש"ע בחמש־שש השנים הראשונות של השלטון הישראלי היה מהיר אף יותר מן הצמיחה המואצת, שישראל התפרסמה בעטיה. אפילו המשק הישראלי, שאופיין פעם במה שנחשב קצב צמיחה רב־שנתי הגבוה בעולם (כמעט 10% של גידול שנתי ריאלי בתוצר הלאומי הגולמי בממוצע ל־25 השנים (1948–1973) לא הגיע לקצב של גידול התל"ג ביוש"ע – ממוצע שנתי של 18% (!) , ריאלית, בחומש הראשון לשלטון ישראל.

"שוק משותף" ישראלי

קצב הגידול ביו"ש לא היה נמוך במיוחד גם לפני שלטון ישראל. מאז אמצע שנות החמישים אופיין המשק הירדני בקצב צמיחה מהיר ומראשית שנות השישים (עד למלחמת־ששת־הימים) גדל התוצר ב־8% לשנה, אף כי היה נמוך מעט יותר ב"גדה המערבית של הירדן" (דהיינו יו"ש) מסיבות פנים־ירדניות. אולם הידוק קשרי יו"ש עם המשק הישראלי וחבל עזה הביא, בפועל, לשוק משותף – שאיפשר מעבר חופשי כמעט של סחורות וכוח אדם בין מה שהיו 3 משקים נפרדים לפני 1967. הגיאות הכלכלית המחודשת במשק הישראלי (אחרי שנות המיתון) מ־1968 עוד הוסיפה לפריחה הכלכלית של השטחים – מה גם, שמלכתחילה היה התוצר לנפש בישראל גבוה פי 10 מזה של חבל עזה ופי 6 מהתוצר לנפש ביו"ש. הביקוש הגואה בישראל לכוח אדם ולמוצרים מן השטחים הביא לכך, שכשליש מגידול התוצר בשטחים נבע מ"הכנסות מחו"ל של גורמי ייצור", דהיינו בראש ובראשונה הכנסות מעבודה בישראל.

ההדגמה המרשימה ביותר לצמיחת התוצר ביוש"ע בחמש השנים שעד 1973 הינה העובדה, כי חלקו של התוצר עלה מכ־78% מכלל המקורות לרשות המשק הזה ב־1968 לכ־97% ב־1973. במילים אחרות, התלות של משקי יוש"ע במקורות חיצוניים (עודף היבוא על היצוא) ירדה מ־22% ל־3% (כאשר עודף היבוא בישראל של 1973 היה כ־18% מן המקורות).

צמיחת התוצר בלא השקעות

התופעה המיוחדת ביותר לגידול מהיר זה בתוצר של יוש"ע בשנים אלה הינה עובדת התרחשותו בלא עלייה של ממש בחלקן של ההשקעות מן התוצר, עלייה המאפשרת בדרך־כלל גידול בתוצר. במקום זאת, התבסס גידול התוצר בשטחים בראש ובראשונה על העלייה בהכנסות (ובעקבותיה האצה בקצב הצריכה והחיסכון, ראה סעיפים 2 ו־4 בפרק זה) מעבודה בישראל ומזרימת ידע, טכנולוגיה ושיטות ארגון וייצור מודרניים מישראל לשטחים.

הודות לאלו נמצא, כי אף שחלקם של המועסקים בחקלאות, למשל, ביוש"ע ירד מ־42% מכלל המועסקים ב־1969 ל־32% ב־1973 – הרי חלקו של התוצר החקלאי מכלל התוצר ירד רק מ־37% ל־35%, מה שמתבטא בעלייה שנתית ממוצעת של 19% בתוצר החקלאי לנפש. עלייה זו בתוצר לנפש (ביטוי מקובל לפריון הייצור) בולטת במיוחד בענף "בנייה ועבודות ציבוריות", שעד ל־1973 היתה בקצב שנתי ממוצע של 41% (!): בעוד ששיעור המועסקים בענף ירד מ־9% ל־6% מכלל המועסקים בין 1969 ל־1973 הרי חלקו של תוצר הענף מכלל התוצר בשטחים עלה מ־5% ל־8%. לעומת זאת – חלקו של התוצר התעשייתי בכלל התוצר היה ונשאר נמוך (8%) במשך כל התקופה, אף ששיעור המועסקים בענף עלה מעט מ־13% ל־15%). קיפאון זה בתעשייה, הינו בעיקר תוצאה ישירה הן של תחרות חריפה מצד התעשייה הישראלית והן של היעדר יוזמה (מקומית או ישראלית) להשקעה בתחום זה.

גידול פריון הייצור – גורם עיקרי לצמיחה

הרכב ענפי משונה זה של התוצר גם הוא יוצא דופן נוסף בתהליכי צמיחה מקובלים, בהם מצטמצם לרוב חלקם של "הענפים הראשוניים" (וחקלאות בראשם) ומתרחבים ענפי התעשייה – שינוי הגורם גם לנדידת תושבים מן הכפרים לערים. במקרה של

יוש"ע לא ארע אף אחד מן השלושה: משקל התקלאות מכלל התוצר לא ירד (ועד לאמצע שנות השבעים אף עלה), משקל התעשייה לא עלה ואף לא התרחש תהליך משמעותי של עיוור האוכלוסייה (בין השאר מחמת קרבתו היתירה של הכפר אל העיר ביוש"ע).

גם ירידת פריון הייצור (התוצר לעובד) האופיינית כל כך לראשיתם של תהליכי צמיחה מהירה לא התרחשה ביוש"ע, אדרבא – פריון הייצור עלה עד אמצע שנות ה–70 ביו"ש ועד סופן בחבל עזה. עלייה זו, היא שתרמה לצמיחת התוצר – ולא השקעות הון מסיביות, כמקובל – והיא נבעה בעיקר מאימוץ טכנולוגיות מודרניות, שנלמדו בישראל ויושמו לענפים מסורתיים כחקלאות ובנייה.

עליית משקל היצוא התעשייתי מכלל היצוא ומיזוג יחידות משקיות קטנות ליחידות גדולות יותר הן עוד שתי תופעות המציינות משקים בצמיחה. אך בכלכלת יוש"ע, חרף היותה בתהליך צמיחה, הן לא התרחשו.

גידול התוצר בשנות השבעים

צמיחת התוצר הלאומי ביוש"ע במרוצת שנות השבעים, שעמדה על ממוצע של כ–10% לשנה (או 8% לנפש לשנה) לא היתה שווה לאורך כל התקופה. עד לאמצע העשור נמשכה הפריחה של ראשית התקופה, אם גם בקצב איטי יותר של 14% גידול ממוצע שנתי בתוצר. אולם מאז 1975 ירד קצב גידול התוצר ל–7% לשנה. התוצר הלאומי לנפש גדל ב–2% פחות – 12% בממוצע בחצי הראשון של העשור ו–5% לשנה בחציו השני.

הגורם לגידול זה, שעדיין הוא מהיר מהמקובל, נשאר כמו בתקופה הקודמת – תעסוקת תושבי יוש"ע בישראל. ב–1974 הועסק כשליש מכוח העבודה של יוש"ע בישראל וכ–8% מכלל המועסקים בסקטור העסקי בישראל היו פועלים מהשטחים. נוכח התפתחות זו, אין תימה שהאבטלה בשטחים אלה נעלמה לחלוטין ושכר העבודה שם הלך והתקרב לזה המקובל בישראל.

להאטה בצמיחת המשק הישראלי בשנים שלאחר מלחמת־יום־הכיפורים היתה השלכה גם על הירידה בביקוש לעובדים מיוש"ע, דבר שנודעה לו גם השפעה על התוצר בשטחים אלה. אולם באותה תקופה חל גם גידול בביקוש לעובדים בירדן ובמדינות הנפט, מה שפיצה את עובדי השטחים על אובדן מקומות עבודה בישראל. ואמנם, מספרי ההגירה מן השטחים למדינות ערב עולים במחצית השנייה של העשור – אף שההכנסות מהעבודות שם ממשיכות להיות מזרמות, בחלקן הגדול, לישראל. אלא שברור, שאין דומה השפעתו על התוצר של מי שעובד בישראל – אך חי וצורך ביוש"ע – להשפעה של מי שמהגר ושולח רק את כספו למחיית בני ביתו.

התייצבות בשנות השמונים

כבר בסוף שנות השבעים התגלו סימנים ראשונים של האטה בקצב גידול התוצר בשטחים, אך בראשית שנות השמונים קיבל הדבר ביטוי ממשי: קצב צמיחת התוצר, בממוצע למחצית הראשונה של שנות השמונים, ירד ל–2.5% ביוש"ע. זאת, אחרי שמיתון הפעילות הכלכלית, שאפיין את המשק הישראלי במחצית השנייה של שנות השבעים, הגיע בראשית העשור הנוכחי גם לירדן ולשכנותיה.

חרף עליות וירידות זמניות במרכיבים שונים של התוצר הלאומי, כגון התוצר התעשייתי או החקלאי, הרי גם במרוצת שנות השבעים והשמונים לא השתנתה התמונה הבסיסית של היות התעשייה פחות מ–10% מכלל התוצר של יוש"ע, אף כי לקראת אמצע העשור הנוכחי גדל שם התוצר התעשייתי בכמעט 10% לשנה – הרבה יותר מאשר כלל התוצר הלאומי בשטחים אלה. זאת, לעומת ירידת תוצר החקלאות בשנים 84–1981 בכ–2% בכל שנה – למרות שובם של מועסקים רבים לענף זה, נוכח סימני האבטלה הגוברים ביוש"ע. סיבה נוספת לירידת התוצר החקלאי ביוש"ע טמונה בירידת הביקוש ליבוא מוצרים חקלאיים בירדן, נוכח צמיחת התוצר החקלאי שם – מלבד הגבלות אדמיניסטרטיביות שהטילה ירדן על היבוא מיוש"ע.

* * *

לסיכום נושא זה של צמיחת התוצר: יש לשער שניתן לראות את הסמיכות הרבה של המשק הישראלי לזה של יוש"ע, את היעדרו של שלטון עצמאי עם רשות כלכלית מרכזית, שתיזום ותעודד השקעות פרטיות בשטחים, את האופי המשפחתי של בעלות על עסקים (לא רק משקים חקלאיים זעירים,

אלא גם בתי מלאכה ואף מפעלי תעשייה גדולים) המונע התקשרויות של שותפות או אשראי מחוץ למשפחה – את שלושת אלה כגורמים, שיש בהם להסביר את השוני בין דפוסי צמיחה מקובלים לבין מה שהתרחש ביוש"ע. ניתן לצפות לכך, כי עוצמת השפעתם של שני האחרונים משלושת גורמים אלו תפחת משהו, נוכח החלטתה של ממשלת ישראל להתיר פתיחתו של בנק ירדני ביו"ש. אם וכאשר יוצרו התנאים למימוש היתר זה, יוכל בנק כזה לתעל את חסכונותיהם של תושבי יוש"ע – במידה שיופקדו בו – לעבר השקעות פרטיות, שיאפשרו חידוש הצמיחה.

הצריכה הפרטית

הצריכה, המהווה את היעד הסופי של כל פעילות כלכלית, הינה לפיכך מודד מקובל ביותר להצלחתה של פעילות זו. הצריכה הפרטית הינה מודד מדוייק עוד יותר בהיותה מתייחסת לאותו חלק של הצריכה עליו מחליט הפרט בעצמו (להבדיל מצריכה ציבורית – חינוך, בריאות, רווחה ודומיהם – המיועדת אמנם להגיע, בסופו של דבר אל הפרט, אלא שאין הוא שותף להחלטה כיצד וכמה יצרוך ממנה).

גידול מהיר בצריכה הפרטית: 1968–1972

ואכן, הצריכה הפרטית ביוש"ע גדלה בקצב מהיר ביותר בחומש הראשון שלאחר מלחמת־ששת־הימים – פי 2.6, מכ–500 מיליוני ל"י ב–1968 לכ–1,310 מיליונים ב–1972, בעוד המחירים עלו רק בכ–60%, כלומר הכפלה ריאלית של הצריכה הפרטית במהלך 5 שנים. קרוב לוודאי, שבשנתיים הראשונות התרחש חלק ניכר מהגידול בצריכה הפרטית גם הודות לשימוש בחסכונות (ולא רק הודות לגידול הכנסה שוטפת). אולם נוכח התחושה של היעדר התייצבות מדינית, שאפיינה את גישת תושבי האיזור, הרי לאחר שהמשיכו הכנסותיהם לעלות – היה בהן כדי להספיק הן להמשך העלייה ברמת הצריכה ("רמת החיים") הפרטית והן להעלאת שיעור החיסכון מהכנסתם.

מדד מדוייק עוד יותר ל"רמת חיים" הוא הצריכה הפרטית לנפש (שהרי יכולים סכומי ההוצאה לצריכה הפרטית להיות מוכפלים, אך אם זה חל בד בבד עם גידול מקביל בגודל האוכלוסייה – כי אז לא התרחשה כלל עלייה ב"רמת החיים" הואיל והצריכה הפרטית לנפש נשארה קבועה). בחמש שנים אלו עלתה הצריכה הפרטית לנפש של תושבי השטחים ב–12% בממוצע בכל שנה, חרף העלייה שנרשמה בשיעורי החיסכון, מה שמצביע בהכרח גם על עלייה נכבדה בהכנסותיהם של תושבי יוש"ע.

עליית הצריכה הפרטית לנפש התבטאה באותן שנים במגוון רחב של נושאים, למן שיפור באיכות וגידול בכמויות של מזון שנצרכו ועד לרכישה מוגברת של מוצרים בני־קיימא. הנושא הראשון מוצא ביטויו בנתונים מהם עולה, כי הערך התזונתי של סל מזונות ממוצע יומי לנפש עלה בתקופה הנסקרת מ–2,344 קלוריות ב–1968 ל–2,719 קלוריות ב–1973 ביו"ש, ומ–2,091 ל–2,377 קלוריות בחבל עזה. ובאשר לרכישת מוצרים בני קיימא, לדוגמא: ב–1967 החזיקו 4.8% מאוכלוסיית יו"ש במקררים חשמליים (3% בלבד בחבל עזה), שיעור שעלה ל–21% (ולכ–10% בחבל עזה) ב–1973. שיעור מחזיקי מקלטי הטלביזיה ביו"ש עלה, באותה תקופה, מ–1.8% (3.0% בחבל עזה) ל–19% (15.5% בחבל עזה).

ראשית הירידה בקצב גידול הצריכה

קצב גידול מהיר זה ברמת החיים, שפקד את אזורי יוש"ע בשנים הראשונות, לא יכול היה להישאר קבוע. ואכן, בחלוף השנים, נפל קצב גידול הצריכה באורח נכבד. בדיקת הנושא על פני העשור של שנות השבעים מגלה, כי בחציו הראשון חל גידול שנתי ממוצע של כ–10% בצריכה הפרטית ושל כ–8% בצריכה הפרטית לנפש. בחצי השני של העשור נמשכת ההאטה בקצב, אם כי במידה שונה בשני האזורים: ביו"ש ניתן לרשום עלייה שנתית ממוצעת של הצריכה הפרטית לנפש בשיעור של 5%, לעומת 3% בלבד בחבל עזה.

הירידה בהוצאה למזון מכלל הצריכה

בהתאם למה שמצביעים מחקרים כלכליים תיאורטיים, מתברר שגם באזורי יוש"ע מביאה עליית ההכנסה לנפש לירידה בחלקה של ההוצאה למזון מכלל ההוצאה לצריכה הפרטית (ובמקביל, לעליית משקל ההוצאה על מוצרים בני קיימא).

העלייה המהירה, שתוארה לעיל, בערך התזונתי של סל המזון הממוצע הואטה ביותר – ועד 1977 הגיעה רק ל–2,780 קלוריות לגבי יו"ש ו–2,386 לגבי חבל עזה. כאמור, עלייה מזערית בלבד לעומת נתוני 1973. נתונים מאותה שנה מגלים, כי בעוד שההוצאה למזון מכלל ההוצאה לצריכה פרטית היתה 39% בישראל – הרי ביו"ש היה השיעור 46% (47% בירדן) ובחבל עזה 58%. ההוצאה על אחזקת הדיור, ריהוט וציוד המטבח – לעומת זאת – היוותה 24% מכלל ההוצאה לצריכה פרטית בישראל, 16% ביו"ש ו–13% בחבל עזה.

המשך ההאטה בגידול הצריכה בשנות השמונים

ההאטה בקצב עליית רמת החיים ביוש"ע, שבלטה בהשוואת המחצית השנייה של שנות השבעים עם מחציתן הראשונה, נמשכה גם לתוך שנות השמונים. ב–4 השנים הראשונות, 1981–1984, חלה עלייה שנתית ממוצעת של הצריכה הפרטית בשיעור של 3% (לעומת 6% ביו"ש ו–4% בחבל עזה במחצית השנייה של שנות השבעים). בצריכה הפרטית לנפש התבטא הדבר בעלייה שנתית ממוצעת של פחות מ–1% ביו"ש ואפילו בירידה קלה (בשנתיים הראשונות) בחבל עזה.

חלקה של האטה זו מוסבר בצמצום הכנסות, במקביל למגמות המיתון במשק הישראלי באותה תקופה. חלק ממנה נובע בהחלט מהגברת אי־היציבות המדינית במזרח התיכון באותן שנים, שהביאה לאי־ודאות כלכלית – ולכן לנטיית תושבי השטחים למעט בצריכתם ולהעדיף חיסכון רב יותר. מובן שכאשר המדובר בצריכה פרטית לנפש, הרי כבר המשך מגמת הגידול באוכלוסייה – בד בבד עם האטה, כאמור, בגידול בהכנסות – גורם לצמצום בצריכה לנפש.

הגידול המועט בצריכה מהיר מן הגידול בהכנסות

ראוי לציין כי העלייה האמורה בצריכה הפרטית (בכלל ואף לנפש) התרחשה במחצית הראשונה של שנות השמונים, תרף הגידול האיטי ביותר של התוצר הלאומי הגולמי ביוש"ע – 2.9% ב–1981–1982 ו–1% בלבד ב–1983–1984. זאת, הודות לעלייה בהכנסות מקומיות – הן מגידול העברות מחו"ל (בעיקר לחבל עזה) והן לעליית ההשפעה של הסובסידיות שמעניקה ממשלת ישראל למצרכי היסוד, מצרכים שמשקלם גבוה במיוחד בסל הצריכה של תושבי יוש"ע. כך גדלה, בשנתיים הראשונות, ההכנסה הפנויה של תושבי השטחים ב–4% (ביו"ש ב–2% ובחבל עזה ב–8%) ובשנתיים הבאות היא ירדה ב–2%.

שלושה הסברים

הסבר כלכלי לגידול הצריכה, חרף ירידת ההכנסות, נשען על הכלל לפיו רמת הצריכה של בני המשפחה נקבעת בהתאם לציפייה כללית, רב־שנתית, להכנסות – ואינה מושפעת מירידה (הנראית בעיניהם כזמנית, ארוכה כמעט ככל שתהיה) בהכנסות. כלל זה תקף עוד יותר בחברות מסורתיות, כגון החברה הערבית, בהן קיימים נהגים מושרשים של סיוע הדדי בין בני המשפחה המורחבת, במיוחד בעת מצוקה כלכלית.

הסבר אחר, בהקשר דמוגרפי, מצביע על כך שבשנים האחרונות גדלה קבוצת הגברים גילאי 25 – 34 מהר יותר מזו של בני 18 – 24. בקבוצה המבוגרת יותר רב חלקם של ראשי משפחות גדלות והולכות, מאשר בקרב הקבוצה הצעירה – ולכן גדולות גם הוצאותיה של קבוצה זו לצריכה, הקשורה בהקמת משקי בית ולידת תינוקות, מה שמגדיל את סך הצריכה של האוכלוסייה.

הסבר שלישי מעלה את החשד, כי הטלת ההגבלות על העברת כספים מחו"ל מגדילה את חלקן של ההכנסות הבלתי מדווחות – ושלמעשה, לפחות חלק מהגידול בצריכה אכן ממומן, כמקובל בדרך כלל, מגידול בהכנסות.

דוגמאות לגידול בצריכה הפרטית

אף כי העלייה בצריכה הפרטית היתה, כאמור, איטית יותר בשנות השמונים – היא הקיפה את כל התחומים. הערך התזונתי של סל מזונות ממוצע לנפש המשיך לעלות והגיע, ב–1985 ל–2,858 קלוריות ביו"ש ול–2,553 קלוריות ברצועת עזה. שיעור המשפחות עם ציוד צריכה בר־קיימא גם הוא המשיך לעלות: ב–1985 היו ביו"ש ל–84.6% ממשקי הבית תגורי בישול (לעומת 32.7% ב–1974), ל–66.3% מקרר חשמלי (22.6% ב–1974), ל–78.9% היה מכשיר טלביזיה (20.5% ב–1974) ול–7.6% מכשיר טלפון (4.4% ב–1974). בחבל עזה היו באותה שנה השיעורים גבוהים מעט יותר (המספרים

בסוגריים מציינים את האחוז ב–1974): תנור בישול 86.1% (12.7%), מקרר חשמלי 77.8% (14.1), מכשיר טלביזיה 84.7% (19.1%) ומכשיר טלפון 12.2% (3.1%).

דומה, כי קצב הגידול המהיר ביותר נרשם ברכישת מכוניות פרטיות – בשנתיים הראשונות של העשור הנוכחי. בין 1981 ל–1983 עלה שיעור משקי הבית שבבעלותם מכונית פרטית מ–6.3% ל–9.9% ביו"ש ויותר מאשר הוכפל מ–6.7% ל–14.1% בחבל עזה. נראה כי מדיניות האטת הפיחותים בישראל באותן שנים סייעה לגידול מהיר זה.

יתירה מזו, בעבר בלט שיעור הצטיידות נמוך יחסית במיוחד באביזרים חשמליים, שנועדו ישירות להקל על עקרת הבית – כנראה מפני שרוב הנשים הנשואות לא נהגו לעבוד מחוץ לבית וההוצאה על מכשירים כאלה לא נראתה חשובה. אך עם העלייה ברמת החיים מסתמן שינוי אפילו בזאת, וחלקן של המשפחות שיש להן מכונות כביסה עלה במרוצת החצי הראשון של העשור הנוכחי (בין 1981 ל–1985) מ–27% ל–37% מכלל המשפחות ביו"ש ומ–16% ל–39% מכלל המשפחות בחבל עזה.

יש לציין כי חלק ניכר מן ההבדל בשיעורים דלעיל בין יו"ש לחבל עזה, לטובת האחרון, נובע מן העובדה כי עוד לפני השלטון הישראלי היה חבל זה מרושת למערכת החשמל באורח מלא יותר מאשר יו"ש – הבדל הקיים עד היום, כאשר ישנם עדיין כפרים ביו"ש שטרם חוברו לרשת החשמל. מובן, כי להפרש זה ישנה השלכה ישירה על הנטייה לצרוך מכשירים חשמליים כטלביזיה, מקרר, מכונת כביסה או תנור חשמלי.

עלייה ברמת הדיור

עלייה מקבילה ברמת החיים מתגלה גם בתנאי הדיור ביוש"ע. צפיפות הדיור, דהיינו מספר הנפשות לחדר, ירדה מ–3% ב–1974 ל–2.7% ב–1981 ול–2.5% ב–1985. באותה שנה היו 91.2% מהבתים ביו"ש ו–93.5% מהבתים בחבל עזה מחוברים לרשת החשמל – לעומת 81.6% ו–88.5% בהתאמה ב–1981. ההבדל ברמת החישמול בין שני האזורים בולט עוד יותר כאשר מביאים בחשבון, שביו"ש אין אספקת החשמל מליאה גם למי שמחוברים לרשת שכן, רק מעט יותר ממחצית משקי הבית מקבלים חשמל במשך כל שעות היממה.

בין האינדיקטורים הנוספים: עליית שיעור הבתים בהם ישנו מטבח פרטי מ–61% ב–1974 ל–73.1% ב–1981 ביו"ש ומ–68.4% ל–80.1%, באותה תקופה, בחבל עזה. או העלייה המהירה יותר, בין אותן שנים, בחלקם של הבתים בהם בנוי חדר רחצה – מ–23.7% ל–50.7% ביו"ש ומ–18.3% ל–61.2%, בחבל עזה. (בתי שימוש היו נפוצים יותר כבר קודם לכן ומשום כך קצב העלייה של חלקם בכלל הבתים, שהגיע ב–1981 ל–85% ביו"ש ול–98% בחבל עזה, פחות מרשים).

הצריכה הציבורית

גידול סך הצריכה הציבורית ואחוז מימונה המקומי: 1968 – 1972

הצריכה הציבורית ביוש"ע כוללת את הוצאותיהם של השלטון המקומי ושל המינהל האזרחי מטעם הממשל הצבאי לשירות תושבי השטחים (ראה גם פרק ד' להלן). ההכנסות למימון צריכה זו מקורן במיסוי של התושבים ובהשלמת הסכומים בידי ממשלת ישראל. בתום חמש השנים הראשונות, עד 1972, עלה המימון המקומי של ההוצאות ביו"ש והגיע לכ–80% מכלל הצריכה – בעוד שבחבל עזה הגיע שיעור זה רק לכ–37% מההוצאה. ההסבר להבדל זה טמון במשקל הנכבד יותר של פליטים (מהם לא ניתן לגבות מיסים) בחבל עזה וכן ברמת ההתפתחות הכלכלית הנמוכה יותר, שחייבה הוצאות ציבוריות רבות יותר.

ההוצאות לצריכה ציבורית אזרחית ביו"ש היו גבוהות פי שנים ב–1972 לעומת התקופה שקדמה לשלטון הישראלי. משקל המיסים מכלל התוצר המקומי עלה מכ–2.5% בתקופת שלטון ירדן לכ–7% ב–1972. בחבל עזה היתה ההוצאה לצריכה ציבורית, לפני השלטון הישראלי, נמוכה עוד יותר מזו שביו"ש – כך שעליית הצריכה הציבורית, בעקבות שלטון ישראל, בולטת כאן עוד יותר. חלקם של המיסים בתוצר של חבל עזה הגיע ב–1972 רק ל–3.2% – וגם זאת לאחר גידול מהיר (פי 15) במרוצת חמש השנים שקדמו לה.

בתקופה זו של חמש השנים הראשונות לשלטון הישראלי, גדלה הצריכה הציבורית הריאלית ביו"ש ב–35% ובחבל עזה ב–75%. עם זאת, ירד שיעור

המימון הישיר מישראל לצריכה זו ביו"ש מכ–80% ב–1968 לכ–50% ב–1972. בחבל עזה, אליו הפנתה ישראל סכומים נכבדים בהרבה מאשר ליו"ש, נשארו העברות הממשל הישראלי גבוהות מסך הצריכה הציבורית (כאשר היתרה מימנה גם חלק מן ההשקעה הציבורית).

ירידת אחוז הצריכה הציבורית מכלל התוצר בשנות השבעים

בחינת חלקה של הצריכה הציבורית מן התוצר במרוצת העשור של שנות ה–70 מגלה ירידה מתמדת (במקביל לירידה שחלה גם בחלקה של הצריכה הפרטית מן התוצר). ירידה נמשכת זו בחלקה של סך הצריכה (הפרטית והציבורית כאחת) ביוש"ע אפשרה הן הקטנת התלות של יוש"ע ב"עודף יבוא" משטחי ישראל והן הכפלה, ויותר מכך, של הסכומים להשקעה מכלל התוצר.

ב–1971 היוותה הצריכה הציבורית כ–14% מן התוצר המקומי, שיעור שירד ל–9% ב–1975 ולכ–7.5% ב–1980. בשטחי יו"ש היו השיעורים 12.5%, 9% ו–6.5%, בהתאמה; ובחבל עזה היתה ירידה דרסטית ביותר – מכ–18% ב–1971 ל–10.5% ב–1975 ול–8% ב–1980.

ראוי לציין, כי כל שיעורי צריכה ציבורית אלה גמוכים במידה ניכרת מהמקובל בישראל ובמשקים אחרים משתי סיבות עיקריות: ראשית, בניגוד למצוי במדינות אחרות – אין בשטחי יוש"ע הוצאה ציבורית לבטחון, למדיניות חוץ או על שוק ההון, הואיל ונטל זה מוטל כולו על השלטון הישראלי. שנית, חלק ניכר מהשירותים הציבוריים – הנכללים בדרך כלל בצריכה הציבורית, בהיותם מסופקים בידי רשות שלטונית זו או אחרת – ניתן ביוש"ע באמצעות מלכ"ר (מוסדות ללא כוונת רווח) כגון סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם וארגוני צדקה (בינלאומיים) שונים, ומכיוון שכך נכללת צריכה זו במסגרת הצריכה הפרטית (הגבוהה יותר, בהתאם לכך) ולא הציבורית.

קיפאון בשנות השמונים

בסוף שנות השבעים התייצבה הצריכה הציבורית, תהליך שנמשך בעיקרו לתוך שנות השמונים. בשנתיים הראשונות של העשור גדלה הצריכה הציבורית ביו"ש ב–1% לשנה ובחבל עזה היא לא השתנתה לאחר שבשנתיים הקודמות (1979–1980) היא אף ירדה. הקיפאון־למעשה בצריכה הציבורית הושפע, במידה רבה, מצמצום ההעברות הכספיות מירדן – הן בשל הגבלות ישראליות על קבלת כספים ממקורות אויב והן בשל ביטול העברות מירדן לאותן עיריות שראשיהן הודחו ב–1982. וכך, למרות שהוגברה גביית מסים ואגרות מהתושבים המקומיים (16% ריאלית ביו"ש) עדיין הוצרך הממשל הצבאי לסבסד את הצריכה הציבורית.

בשנים 1983–1984 גדלה הצריכה הציבורית ביוש"ע ב–3% לשנה, שיעור שהיה בו לשמור ביו"ש על רמת הצריכה לנפש – חרף האצת גידול האוכלוסייה. בחבל עזה ירדה הצריכה הציבורית לנפש מחמת הגידול המהיר יותר באוכלוסייה. לגידול זה בכלל הצריכה הציבורית נתלווה גידול בשיעור מימונה המקומי, הודות לעלייה בהכנסות ממיסים. עלייה זו נבעה מגידול קצב האינפלציה, מהגברת הצריכה הפרטית (שהגדילה ההכנסות ממיסי קנייה למיניהם) ומהעמקת הגבייה.

ביו"ש עלו ההכנסות ממיסים ישירים (מיסים על ההכנסה) ב–27% ריאלית לשנה וממיסים עקיפים (מיסים על הקנייה) ב–40%. בחבל עזה היו השיעורים 19% ו–43%, בהתאמה – מה שאך הגדיל את "עצמאותו הכלכלית" של האיזור, שמאז 1980 אינו תלוי בכספי הממשל הצבאי לכיסוי הוצאותיו לצריכה ציבורית.

חיסכון והשקעה

החיסכון הינו אותו חלק מן ההכנסה שאינו מוקדש לצריכה (פרטית או ציבורית) וניתן על כן להעבירו למימון ההשקעה (שמטרתה, לרוב, לאפשר יצירת הכנסה נוספת). זהו טעמו של הקשר שנהוג לציינו בין חיסכון להשקעה, וזו גם הסיבה להשקפה הפשטנית בדבר הזיהוי של הגדלת הצריכה כהתפתחות "שלילית" והגדלת חיסכון כהתרחשות "חיובית". יש אשר ניתן להגדיל את הצריכה והחיסכון כאחד, זאת כאשר ההכנסה גדלה ומאפשרת הן "לאכול יותר מן העוגה" והן להיותר עם עוגה גדולה יותר. וזה אשר ארע ביוש"ע ברוב שנות השלטון הישראלי בה.

זינוק בתומש 1968 – 1972

אפילו כאשר הוכפלה הצריכה הפרטית הריאלית במהלך חמש השנים הראשונות של השלטון הישראלי, הרי חלקה מכלל ההכנסה הפנויה הלך וירד. חלקו של **החיסכון**, לעומת זאת, עלה מ–10% מההכנסה הפנויה ב–1968 ל–22% ב–1972 ביו"ש ומ–14% ל–25%, באותה תקופה, בחבל עזה. אולם חלק ניכר מגידול זה בחיסכון נאגר במוזמנים או במט"ח ולא הופנה, באמצעות המוסדות הכספיים, להגדלת ההשקעה. זו, מן הסתם, סיבה חשובה לכך – כי אף שההשקעה גדלה באופן ניכר בחומש זה, הרי עדיין נשארה נמוכה ביחס למקובל במשקים אחרים.

בין 1968 ל–1972 גדלה **ההשקעה** ביוש"ע פי 4 (!) אך היא עדיין הגיעה בסוף התקופה לכלל 15% בלבד מהתוצר הלאומי הגולמי – לעומת כ–17% בארצות כמצרים, סוריה, ירדן ועירק, וכ–33% במשק הישראלי. תופעה נוספת, שבלטה באותן שנים, היא **השינוי בהרכב ההשקעה**: בעוד שבתחילה נתבצעה רובה בידי הסקטור הציבורי, דהיינו השלטון הישראלי – שביקש, בעיקר, להבטיח תעסוקה ליושבי יוש"ע באמצעות השקעה ב"עבודות דחק" – הרי עם חלוף השנים ועליית הביקוש לעובדי השטחים, הן בישראל והן ביוש"ע עצמן, שוב לא נתקיים צורך זה. לעומת זאת, הצמיחה הכלכלית המהירה ביוש"ע ואווירת הרגיעה הבטחונית והמדינית הביאו להתרחבות העסקים הפרטיים ולהתאוששות ההשקעה הפרטית – בעיקר במבני תעשייה, בציוד ובכלי תחבורה (טרקטורים, משאיות ומכוניות מסחריות) – השקעה שמומנה ברובה הגדול מן החיסכון הפרטי, שהחל להיות מופנה במידה גוברת גם למטרות אלו.

תנודות בשנות השבעים

השוואת נתוני השינויים בהכנסה הפרטית עם השינויים שחלו בצריכה הפרטית מצביעים על כך, ששיעורי **החיסכון** ביוש"ע המשיכו לעלות עד לאמצע שנות השבעים – ומאז ואילך השתנו הדברים בין שני האזורים: בעוד שביו"ש החלו שיעורי החיסכון לרדת הרי בחבל עזה הם המשיכו לעלות עד לסוף העשור.

בשנות השבעים המשיכו **ההשקעות** ביוש"ע לעלות, הן באופן מוחלט והן – וזו התפתחות משמעותית – כחלקן מכלל התוצר; אף שברובו הופנה הגידול בהשקעות לבניית בתי מגורים יותר מאשר להשקעות בנכסים יצרניים. בראשית התקופה, ב–1970, היו ההשקעות ביוש"ע 10% מכלל התוצר; באמצעה, ב–1975, הן הגיעו ל–19% מהתוצר ולקראת סופה, ב–1980, הן התייצבו בסביבות 24% מהתוצר. חלוקה אזורית מגלה, בעשור זה, עליית ההשקעות מ–9% ל–24% ביו"ש ומ–13% ל–23% בחבל עזה.

כאמור, החלק הארי של השקעות אלו התבצע בבנייה למגורים. התנופה בענף זה החלה ב–1974, על רקע ירידת הביקוש בישראל לכוח אדם מן השטחים – בד בבד עם הצטברות גוברת של חסכונות (בלתי מושקעים בחלקם הניכר) אצל תושבי יוש"ע. הדגמה לתנופה זו ניתן לראות בכך, שבין 1974 ל–1980 היה ממוצע התחלות הבנייה לנפש **נוספת** באוכלוסייה 74 מ"ר ביוש"ע, לעומת 57 מ"ר בלבד בישראל.

שיעור ההשקעה בבנייני מגורים, מכלל ההשקעה בנכסים קבועים, עלה ביוש"ע מ–36% ב–1970 ל–53% ב–1975 ול–55% ב–1980. ביו"ש הסתמנה ירידה בשיעור זה בסוף התקופה, אחרי עלייה מ–48% ל–60% בחומש הראשון, ל–55% ב–1980. בחבל עזה, לעומת זאת, היתה העלייה בשיעור ההשקעה בבנייני מגורים מכלל ההשקעה בנכסים קבועים חדה הרבה יותר – מ–14% בלבד ב–1970, ל–45% ב–1975 ול–56% ב–1980. לשם השוואה מעניין לציין, כי שיעור זה עמד בישראל בסוף שנות השבעים ברמה של כ–35% בלבד.

התייצבות בשנות השמונים

בשנות השמונים נמשכה הירידה בשיעור **החיסכון** הפרטי (שהחלה באמצע שנות השבעים ונבלמה מעט בסופן ובראשית שנות השמונים) שהגיע באמצע שנות השמונים לכ–15% ולשיעור כפול מכך בחבל עזה. החיסכון הגבוה יותר שם קשור, מן הסתם, בגיל הצעיר ובאבטלה הפחותה בעזה מאשר ביו"ש.

גידול **בהשקעות** במרבית שנות השבעים, שהואט בסופן, נמשך בראשית שנות השמונים – בממוצע של כ–3% לשנה. אולם בשנתיים הבאות, 1983–1984, ירדו ההשקעות באותו שיעור ממוצע וחזרו להיקפן ב–1979. השקעות הסקטור הפרטי ירדו בשנתיים אלו בממוצע של 6% (לאחר שבשנים

1981–1982 עלו מעט) וזאת בעיקר בגלל צמצום הבנייה ביוש"ע. אפילו ההשקעה הציבורית, שעלתה ביוש"ע בשנים 1981–1983 הודות להוצאה גדולה על תשתית בשטחים, ירדה ב–6% ב–1984. ראוי לציין כי, בדומה לחיסכון, גם בהשקעות היתה ירידה חריפה בהרבה ביו"ש מאשר בחבל עזה – שוב, קרוב לוודאי, מחמת ההבדלים הדמוגרפיים בין האזורים (גיל ושיעור אבטלה).

מאזן התשלומים

דיון במבנה הכלכלי של יוש"ע כמשק נפרד דורש התייחסות גם לנושא מאזן התשלומים – תנועות היבוא והיצוא של סחורות, שירותים והון. מובן, כי בהיות שטחים אלה נתונים לשליטת ישראל, קשה לראות בתנועת עסקים בין עזה לאשקלון או בין כפר־סבא לטול־כרם סחר בינלאומי מקובל: אולם, כאמור, ברגע שהמדובר במשקים נפרדים, בתור שכאלה, אי־אפשר להתעלם בסקירת כלכלתם מהעסקים המתרקמים ביניהם. ברור גם, כי ככל שתולף הזמן והולך ומעמיק תהליך השילוב בפועל בין המשק הישראלי ליוש"ע – כן הולך ומאבד דיון זה ב"סחר הבינלאומי" שביניהם ממשמעותו המקובלת. עם זאת, כל עוד המדובר בישויות מדיניות נפרדות – יש לסקור את ההתרחשויות הכלכליות ביניהן כחלק ממה שמקובל לתאר תחת הכותרת "מאזן התשלומים".

תנופה בסחר החוץ: 1968–1973

מבחינה מסויימת משקפות ההתפתחויות בסחר החוץ של יוש"ע את השינוי הקיצוני שעבר על שטחים אלה עם מלחמת־ששת־הימים. המשק של שטחי יוש"ע, בעיקרו משק חקלאי בעל רמת הכנסה נמוכה לנפש ושוק מקומי מצומצם – תנאים שמנעו התרחבות וצמיחה – נחשף לפתע לקשרים הדוקים עם משק גדול וחזק בהרבה, שהגדיל את סחר החוץ עימו בקצב מהיר ביותר: בין 1968 ל–1973 גדל ריאלית היקף סחר החוץ של יו"ש ב–20% בממוצע לשנה, ובחבל עזה ב–35% (!) בממוצע שנתי; ובמרוצת אותן שנים עלה חלקו של הסחר עם ישראל, מכלל סחר החוץ של יוש"ע, מ–60% ב–1968 ל–85% ב–1973.

יצוא שירותים

לפני 1967 היה עודף היבוא על פני היצוא בחבל עזה גבוה יותר מאשר כלל התוצר המקומי, הפרש שכוסה ממכירות לצבא המצרי ולכוחות האו"ם, מהברחות למצרים ומעזרת קרובים מחו"ל. ביו"ש, לעומת זאת, היה עודף היבוא רק כרבע מן התוצר – עודף שכוסה ברובו הודות ליצוא שירותים לתיירים שבאו מרחבי ארצות ערב. אולם בעקבות המלחמה פסקה כמעט לחלוטין תנועת תיירות זו, ובמקומם מגיעים תיירים מישראל ומעבר לים – ואלה כמו אלה לנים לרוב בישראל, מה שקיצץ בהכנסות מיצוא זה. אך לעומת זאת, עלה יצוא "שירותי עבודה" לישראל (דהיינו עובדי יוש"ע המועסקים בישראל) בקצב הגבוה פי 3 מאשר הגידול בעודף יבוא הסחורות – דבר שסייע להורדת חלקו של עודף היבוא מ–22% ל–10% מכלל המקורות הכלכליים לרשות משק זה, בין השנים 1968 ו–1973.

יצוא ויבוא סחורות

הרכב **יצוא** הסחורות השתנה אך מעט ב–5 השנים הללו, אף כי היקפו עלה יותר מאשר פי שלושה: ב–1968 היה היצוא החקלאי שווה כמעט לתעשייתי בעוד אשר ב–1973 היווה היצוא התעשייתי כ–60% מכלל יצוא הסחורות (וב–1984 – 78%). מכלל היצוא התעשייתי הופנו לישראל 80% ב–1973 (לעומת 65% ב–1968) לרוב מוצרי טקסטיל, רהיטים וחומרי בנייה. לארצות אחרות היה רוב היצוא התעשייתי מוצרי חקלאות (פרי הדר, שמן זית).

הרכב **יבוא** הסחורות, שגם הוא גדל בשנים אלו ביותר מאשר פי 3, השתנה יותר. בעוד שב–1968 היווה היבוא החקלאי ליוש"ע כ–35% מכלל היבוא הרי ב–1973 הוא ירד ל–18% מכלל יבוא הסחורות – כאשר היבוא התעשייתי עלה, בהתאם, מ–2/3 ל–4/5 מכלל היבוא. זאת ועוד: ב–1972 וב–1973 היה יצוא הסחורות החקלאיות מיוש"ע גבוה מאשר היבוא החקלאי אליה.

הסחר בשנות השבעים

במרוצת שנות השבעים לא השתנו דפוסי סחר החוץ של יוש"ע במידה רבה, לעומת השנים הראשונות של השלטון הישראלי – אף כי קצבי הגידול הואטו במיוחד במחצית השנייה של העשור, עם הרפיון הכללי שהסתמן בכלכלת ישראל ויוש"ע כאחד.

בעוד שבראשית שנות השבעים היווה היצוא של חבל עזה 38% מכלל היצוא של יוש"ע, הרי ב–1980 הוא הגיע ל–45% מכלל היצוא. ב–1972 הופנו מאותו איזור 47% מהיצוא לישראל, 43% לארצות אחרות ו–10% לירדן – לעומת 76%, 18% ו–6% בהתאמה ב–1980.

ביו"ש היו התנודות חריפות פחות: החלוקה בין ישראל לירדן, כיעדים ליצוא, עלתה משווין בראשית העשור ל–60% לישראל בסופו (יצוא יו"ש לארצות אחרות, פרט לירדן, נע סביב 1% ברוב השנים).

יצוא ויבוא בשנות השמונים

בראשית שנות השמונים נהנה היצוא מיוש"ע מהתאוששות קצרה בה הוא גדל בכ–6.5% בממוצע לכל אחת מהשנים 1981 ו–1982, לאחר גידול ממוצע של 1% בלבד לשנה בסוף שנות השבעים. בשנים שלאחר מכן חלה בו ירידה, אך ב–1986 הוא התאושש והסתכם בכ–395 מיליוני דולר, מעט יותר מאשר ב–1982). שינוי מקביל חל ביבוא הסחורות, שעלה ב–4% לשנה ב–1981 ו–1982, ירד בשנים לאחר מכן, אך חזר והגיע ל–873 מיליוני דולר ב–1986 (לעומת 729 מיליוני דולר ב–1982).

חלקה של התעשייה בסחר המשיך לעלות גם בשנות השמונים והגיע ל–94% מן היצוא ול–85% מן היבוא ב–1985. שיעור גבוה זה בולט במיוחד נוכח חלקה הנמוך כל כך של התעשייה בתוצר של יוש"ע – וההסבר לכך טמון, כנראה, בעובדה שחלק ניכר מן היצוא התעשייתי הינו עבודות בקבלנות־משנה, שמבצעים תושבי יוש"ע עבור מפעלים ישראליים.

עליית חלקו של היצוא התעשייתי מכלל התעשייה הינה הגורם גם לירידת חלקו של חבל עזה בכלל היצוא של יוש"ע לירדן – מכ–37% באמצע שנות השבעים לכ–27% ב–1982 ולכ–19% ב–1985, הואיל ועיקר היצוא של חבל עזה לירדן הינו חקלאי. כך, למשל, חלקו של יצוא ההדרים (שכמעט כולם מחבל עזה) מכלל היצוא החקלאי מיוש"ע לירדן ירד מ–80% לכ–50% במרוצת העשור האחרון. סך יצוא הסחורות מיוש"ע לירדן עלה מכ–17 מיליון דולר ב–1968 ל–125 מיליון דולר ב–1982 אבל חזר וירד ל–85 מיליון דולר ב– 1985 ול–100 מיליון דולר ב–1986.

כיווני תנועות הון ביוש"ע

מאזן התשלומים, המרכז את רישום כל התנועה של סחורות ושירותים אל המשק (יבוא) וממנו (יצוא) מתאזן – בסופו של דבר – הודות לתנועה של הון, לשם מימון עודף היבוא או כתשלום עבור עודף יצוא.

עד 1972 היתה תנועה של הון לתוך יוש"ע, שכן עודף היצוא לירדן בתוספת "העברות חד־צדדיות" (כגון המענקים לפליטים מסוכנות הסעד של האו"ם, תרומות ארגוני צדקה מערביים, תשלומי ממשלת ירדן כ"משכורות" לעובדיה והעברות ממשלת ישראל באמצעות הממשל האזרחי) היה גבוה מעודף היבוא במסחר של יוש"ע עם ישראל. כלומר, שבאותן שנים ראשונות היה מצבן של יוש"ע הפוך מזה של המשק הישראלי – סך כל ההכנסות שהגיעו מחוץ לשטחים אלה עלה על כלל ההוצאות ליבוא סחורות ושירותים מחוצה להן. כתוצאה מכך, הצטבר עודף של מטבע חוץ בידי תושבי השטחים באותן 5 שנים שעד 1973.

אולם ברוב שנות השבעים מאז 1973 (מלבד 1976 ו–1978) היה המצב הפוך – סך ההוצאות במט"ח היו גבוהות מן ההכנסות – והיתרות שהצטברו בשנים הראשונות הלכו ונאכלו עד לסוף העשור. עיקר השינוי במגמה חל ביו"ש, שכן בחבל עזה נשאר מאזן התשלומים מאוזן למדי. מצב חיובי זה בעזה הגיע לרמה גבוהה כל כך בשנות השמונים, עד כי בשנתיים 1982 ו–1983 חזר מצב כלל תנועות ההון ביוש"ע לזה ששרר לפני 1973 – שוב הצטברו יתרות מט"ח בשטחים.

השינויים הבולטים ביותר במשק של יוש"ע מאז היותו בשלטון ישראל מתבטאים בזינוק המהיר של תפוקת ענף החקלאות, בעיקר בשנים הראשונות: בעלייה המהירה ביותר בשיעור של אוכלוסיית המפרנסים המועסקים בישראל (0% באביב 1967, 4% ב–1968, 37% ב–1986); בהתרחבות המהירה בענף הבנייה ובגידול מהיר לעצמו (אף כי פחות מרשים מאשר בענפים אחרים) של ענף התעשייה.

חקלאות

הכפלת התוצר בחומש הראשון

בחמש־שש השנים הראשונות של שלטון ישראל הוכפל התוצר־לעובד בחקלאות ביוש"ע. זאת, כתוצאה מעליית התוצר בממוצע של 12% לשנה, בד בבד עם ירידה של 30% במספר המועסקים בענף. כדי להתרשם מקצב גידול גבוה זה של 12% בתוצר החקלאי של יוש"ע כדאי להשוותו עם שיעור גידול בן כ–3.5% ברוב ארצות המזרח התיכון באותה תקופה, 3% בארצות אירופה ו–6% בישראל. הישג זה בולט עוד יותר, כאשר מובאת בחשבון התלות הרבה של החקלאות בתנאי הטבע – רק 4% מן השטח המעובד ביו"ש נתונים להשקיה ("שלחין") לעומת 45% בישראל ובחבל עזה, בעוד הרוב הגדול של השטח הינו "בעל" (מושקה בגשמים בלבד).

לפני מלחמת־ששת־הימים היו נהוגות ביו"ש שיטות עיבוד עתיקות יומין – זריעה בידי אדם, קציר במגל וחרמש, השקיה בתעלות עפר פתוחות או שימוש באנרגיה של כ–50 אלף בהמות עבודה (בעיקר חמורים). מענף החקלאות התפרנסו משקים רבים וקטנים ומרביתם הגיעו לרמת הכנסה נמוכה ביותר. כמחצית מכלל התעסוקה ביו"ש היתה בחקלאות (לעומת כ–6% בישראל) בעוד שרק רבע מן התוצר נבע ממנה, בין השאר, מפני שהבעלות המשפחתית על חלקות רבות ומצומצמות קשרה את בני המשפחה למשק – אך העסיקה אותם באורח מלא רק בשיא העונה; כך שברוב השנה היו, למעשה, באבטלה סמויה. נחשלות זו התבטאה יפה בהשוואת היבול לדונם, שב–1966 היה גבוה יותר בחקלאות הישראלית מאשר ביו"ש: בחיטה – פי 2.2; בדורה – פי 6.2; בעגבניות – פי 2.5; בגידולי מיקשה – פי 2.7; בבננות – פי 2.6.

תרומת ישראל לגידול בתפוקת החקלאות

ההתקדמות שחלה מאז בתפוקה החקלאית ביוש"ע הינה תרומת השלטון הישראלי – שהדריך ועודד את החקלאים להזדקק לטרקטורים וכלים חקלאיים, לשפר את שיטות ההשקיה והעיבוד, להגביר את השימוש בדשנים וחומרי הדברה, להמיר זנים מעוטי יבול באחרים עתירי יבול, להרחיב את גידולי התעשייה, היצוא ומוצרים "מחוץ לעונה". כל אלה סייעו להגביר את התפוקה החקלאית במרוצת חמש השנים הראשונות לשלטון ישראל, בשיעורים ניכרים ביותר – תופעה בולטת במיוחד נוכח המקובל ברוב ארצות המזרח התיכון, בהן הגדלת התפוקה הינה, בעיקר, תוצאה של הרחבת השטח המעובד.

סיבה נוספת להגדלת היבולים בשטחי יוש"ע טמונה בעצם הקשר עם המשק הישראלי, שיש בו רמת ביקושים גבוהה בהרבה מאשר במקומי ושניתן להציע לו כמויות גדולות יותר של תוצרת יקרה יותר – בנוסף ליצוא אל מעבר לים, שניתן לבצע דרכו. ואמנם השטחים המוקדשים לירקות ליצוא (סלרי, בצל, קישואים) ולתעשייה (במיה, שעועית) וגידולי שדה מחליפי יבוא (כחיטה) הורחבו במידה רבה על חשבון גידולים רווחיים פחות (כגון גידולי מיקשה, שחלקם בתוצר של יו"ש ירד מ–4% ב–1967 לפחות מ–0.5% ב–1973).

מאז ראשית שנות השבעים קיימת תנועה תופשית כמעט לחלוטין של מוצרים חקלאיים בין יוש"ע לישראל. ההבדל הנכבד שנותר בין כושר הייצור של שני המשקים לא הביא אלא לשינויים שוליים בלבד בנוהגי הייצור של החקלאות הישראלית, וככלל אין לה "לחשוש" מפני היצע מיוש"ע או "להתחשב" בו.

התפתחות מהירה פחות בשנות השבעים

במרוצת שנות השבעים נמשכה התפתחותו המהירה של הענף, אף כי לא בקצב של השנים הראשונות לשלטון ישראל. חרף היות הקלאות יו"ש הקלאות־בעל בעיקרה (בניגוד לחבל עזה, שבה כמעט 50% מן השטח המעובד מושקה) ותלויה במידה רבה בתהפוכות מזג האוויר, כמו גם בתנודות ביבולים – בעיקר הואיל ומוסקים רק אחת לשנתיים את מטעי הזיתים הרבים באיזור זה – בכל זאת נרשם, בעשור זה, גידול שנתי ממוצע של 5% בתוצר החקלאי. העלייה בפריון גם היא נמשכה, מה שהשתקף בעליית התוצר־לעובד בקצב שנתי ממוצע של כ־18%.

האטה בשנות השמונים

בשנות השמונים התהפכה המגמה, ומאז שיא הייצור החקלאי בשנת 1980 נרשמו אך ירידות שנתיות. כיוון שהתוצר החקלאי ביו"ש נע בין 31% ל־36% מכלל התוצר המקומי (אף כי היווה כ־50% לפני 1967) ירידה זו בתוצר הינה משמעותית למדי. בשנתיים הראשונות, 1981 ו־1982, ירד כלל התוצר החקלאי ביו"ש ב־3% לשנה – זאת חרף עלייה של 7% פי שלושה ביצוא ירקות לירדן ועלייה של 7% בתפוקת הגידולים האחרים מלבד מטעי הזיתים (שהירידה מתפוקת השיא שלהם ב־1980 הינה הגורם הכמעט בלעדי לירידת כלל התוצר החקלאי בשנתיים אלה). הירידה בתוצר החקלאי ביו"ש החמירה בשנתיים הבאות (1983–1984) והגיעה ל־5% לשנה. בכל שנות הירידה הללו לא הצטמצם מספר המועסקים בענף באותו שיעור, כך שהתרחשה גם ירידה בפריון הייצור (התוצר לעובד) בחקלאות.

תעשייה

התוצר התעשייתי לא התפתח

חרף הגידול הנכבד בתוצר התעשייתי לא התחוללו בו שינויים כה מרשימים כבכלל התוצר או בתוצר החקלאי (מטעמים שהוזכרו בסעיף 1 בפרק ב'). אמנם ב־5 השנים הראשונות לאחר מלחמת־ששת־הימים גדל התוצר התעשייתי ריאלית ב־15% (12% ביו"ש ו־28% בחבל עזה) לשנה, אך חלקו בכלל התוצר נשאר נמוך ומעולם לא הגיע ל־10% ממנו (לעומת 15% בירדן, 20% במצרים וסוריה ו־25% בישראל). יתירה מזו, המבנה של ענף התעשייה – החלוקה לענפי משנה – כמעט שלא נשתנה לעומת התקופה שקדמה לשלטון ישראל. הגידול המהיר בתפוקה הכוללת היה פרי התרחבות באותם תחומי ייצור מסורתיים, לא פריצה אל אופקים חדשים – אלא פשוט גידול כמותי של תהליכי ייצור קיימים.

גורמים להיעדר התיעוש המהיר

מלבד הסיבות הכלליות, כגון קרבת המשק הישראלי המפותח יותר, ישנם עוד גורמים להיעדר התיעוש המהיר ביוש"ע: השוק המקומי מצומצם, מחמת כוח קנייה נמוך; מחסור ביוזמה ובידע להשקעה; טכנולוגיה מפגרת; השכלה ומיומנות נמוכות; היעדר שירותים משלימים (שיהא בהם לסייע ליותר אנשים להקדיש יותר זמן לתיעוש מתקדם יותר, למשל – מעונות יום לאמהות עובדות); עוני באוצרות טבע ומקורות אנרגיה.

כך מתרכזות רוב "התעשייה" בעיקר בעיבוד "מוצרים ראשוניים" כמזון, משקאות, טבק (כשלושה רבעים מסך המכירות ב־1973) ואף מוצרי טקסטיל והלבשה. וגם באלו טרם רוכז ההון הדרוש להקמת מפעלים מודרניים ויעילים: עדיין קיימים מאות בתי־מלאכה קטנים וביניוניים, המבוססים בעיקר על מלאכת־יד – כאשר 60% מכל "המפעלים" הללו מעסיקים לא יותר מ־5 עובדים ורק 10% מעסיקים יותר מ־10 עובדים.

יצוא תעשייתי לישראל

מלבד היות תעשיית יו"ש תלויה גם היא (בנוסף לתפוקת החקלאות) ביבול הזיתים (אצירת שמן, שימור זיתים, ייצור סבון) היא מושפעת גם מן הביקוש בישראל. ביוש"ע מייצרים לשיווק בישראל מוצרי הלבשה (בעיקר שלב התפירה, הנעשה בקבלנות משנה), מוצרי עץ (רהיטים), רהיטי קש, מוצרי אריגה (שטיחים) ואף חומרי בנייה. התרחבות קשרי הסחר עם ישראל הגדילו במידה רבה יבוא זה בישראל, פי שלושה בין 1968 ל־1973. באותן שנים גדל פי שלושה גם משקל סך יצוא הסחורות ביוש"ע מכלל הייצור התעשייתי – מ־20% ל־60%.

הבדלים בין יו"ש לחבל עזה בתוצר ובתעסוקה

ההבדלים בין יו"ש לחבל עזה מתבטאים גם בחלקה של התעשייה מכלל התוצר והתעסוקה בשטחים אלה. בעוד שביו"ש היה חלקו של התוצר התעשייתי מכלל התוצר כ–9% עד לאמצע שנות השבעים ומאז ירד לכ–8% עד לראשית שנות השמונים, בהן החל התוצר התעשייתי לעלות שוב (עד 9.2% ב–1984) – הרי בחבל עזה עלה חלקו של התוצר התעשייתי מכלל התוצר הלאומי המקומי מ–4% ל–6% בחומש הראשון (1968–1973) והמשיך ל–10% ב–1976 ול–13% ב–1978. מאז הוא ירד ל–11% ב–1980, ל–9% ב–1982 וחזר ועלה לכ–11% ב–1984.

באשר לחלקם של המועסקים בתעשייה מכלל המועסקים ההבדלים בין יו"ש לחבל עזה הם כדלקמן: ביהודה ושומרון עלה שיעור המועסקים בתעשייה מ–13% ל–16% במרוצת 1968 – 1973 ומאז הוא נע בין 15% ל–16% מכלל המועסקים, בכל השנים עד ל–1986. בחבל עזה, לעומת זאת, הסתמנה ירידה מתמדת בשיעור המועסקים בתעשייה במשך עשור – מ–15% ב–1967 ל–13% ב–1976 – ולאחר מכן תנודות: 14% ב–1978, 18.5% ב–1980, ובערך 16% במרוצת כל החצי הראשון של שנות השמונים.

הפיגור בשכר בתעשייה

פרט לחלקם הנמוך של התוצר התעשייתי מכלל התוצר ושל המועסקים בתעשייה מכלל המועסקים ביוש"ע, כביטוי לנחשלות המתמשכת של ענף התעשייה באזורים אלה – ניתן לראות עדות לכך גם בתחום השכר. אף שהפער בין שכרם הממוצע של רוב תושבי יוש"ע המועסקים בישראל לבין שכרם של אלה העובדים בשטחים עצמם הלך והצטמצם עד שכמעט נעלם במרוצת השנים, הרי הוא בהחלט נשאר קיים לגבי עובדי התעשייה.

כך למשל, בעוד אשר כלל העובדים מיו"ש המועסקים בישראל השתכרו ב–1970 בממוצע ב–74% יותר (בחבל עזה 102% יותר) מאחיהם שהועסקו בשטחים, הרי ב–1984 הם השתכרו ב–8% פחות (בחבל עזה 23% פחות) מאחיהם שהועסקו בשטחים. גם בענף הבנייה השתכרו העובדים מיו"ש, שהועסקו בישראל ב–1970, 97% יותר (בעזה 213% יותר) מהשכר שקיבלו חבריהם שעבדו בסמוך לביתם: אולם ב–1984 הם השתכרו 7% פחות (ובעזה רק 8% יותר) משהשתכרו אחיהם שעבדו בבנייה באיזור מגוריהם. עיקר שיפור זה בשכר עובדי יוש"ע התרחש במרוצת המחצית הראשונה של שנות השבעים, ואחרי 1975 השיפור נמשך באיטיות רבה יותר. אולם בענף התעשייה, לאחר השיפור הראשוני עד 1975, נשאר שכר עובדי התעשייה מיו"ש שהועסקו בישראל גבוה בכ–30% (ולגבי העובדים מחבל עזה גבוה בכ–40%) משכר עובדי התעשייה שהועסקו ביוש"ע עצמה.

יתירה מזו, באותם ענפי משנה בתעשייה בהם משולם ביו"ש השכר הגבוה ביותר (מזון, פלסטיקה, מחצבות) אין הפרש ניכר בין שכר זה לשכר שהיו מקבלים אותם עובדים בישראל. דבר זה מצביע על ראשיתה של התקדמות בחלק מן המפעלים, על השקעת הון רב יותר הגורמת לפריון ייצור גבוה יותר ומאפשרת גם תשלום שכר רב יותר.

בנייה

ענף הבנייה, בעיקר הבנייה הפרטית, סבל יותר מאשר ענפים אחרים ממלחמת־ששת־הימים והתאושש לאט יותר מהם. לא רק שאי־הוודאות הפוליטית, ששררה בעקבות המלחמה לא יצרה אווירה המעודדת אנשים לבנות לעצמם בתים – אלא שגם העברת הכספים מקרובים בחו"ל, שמימנה בשנים שלפני כן חלק לא מבוטל מתנופת הבנייה הפרטית, פסקה זמנית. תוצאות המלחמה גם גרמו בתחילה לקשיים ביבוא עץ, ברזל ומלט הדרושים לפעילות הבנייה.

התאוששות מהירה אחרי 1968

אולם משנפתרו בעיות אלו והסתמנה רגיעה בתחושתם של תושבי יוש"ע התאושש הענף עד מהרה, ומכ–64 אלף מ"ר "התחלות בנייה" (המדד המקובל לפעילות בענף הבנייה) ב–1968 זינק הנתון פי 8 עד לכ–530 אלף מ"ר ב–1973 – וזאת הרף הירידה במספר המועסקים בענף (מכ–30 אלף לפני 1967 לכ–14 אלף ב–1968 ולכ–9 אלפים ב–1973). הואיל וממילא היה זה תמיד ענף עתיר עבודה ומעוט־הון ביוש"ע (עלות בניית מ"ר בישראל כפולה מזו שביוש"ע גם מבלי לכלול את מחיר הקרקע), קרוב לוודאי שרבים המשיכו לעבוד בו

בנוסף לעבודתם האחרת (בישראל או בשטחים) בשעות הערב או בימי חופשה – מלבד מה שחלק נכבד מהבנייה ביוש"ע מתבצע בידי בעל הבית ובני משפחתו, בעיתות הפנאי שלהם.

חלקה הגבוה של הבנייה הפרטית למגורים

למעלה מ–80% מהבנייה ביוש"ע הינה פרטית (לעומת 50% בלבד בישראל), רובה למגורים וחלקה הקטן למבני ציבור או לענפי משק (בתי־מלאכה, ממגורות לדגן ודומיהם). בעוד שביו"ש מתבצעת רוב הבנייה למגורים בכפרים, בחבל עזה המצב הפוך – רוב הבנייה בכפרים הינה ציבורית בעוד אשר הבנייה למגורים מתרחשת בעיקר בערים. הבנייה למגורים נעה סביב 55% מכלל ההשקעה בנכסים קבועים ביוש"ע במחצית השנייה של שנות השבעים, אחרי שעלתה מ–36% ל–53% מכלל ההשקעה בין 1970 ל–1975. (לשם השוואה, ב–1980 היה שיעור זה של הבנייה למגורים מכלל ההשקעה בנכסים קבועים – 35% בישראל, 26% בירדן ו–15% בסוריה).

תנופה בשנים 1974–1980

התנופה הגדולה באמת בבנייה ביוש"ע החלה ב–1974, נוכח הירידה בביקוש למועסקים מן השטחים במשק הישראלי בעקבות מלחמת־יום־הכיפורים. נוסף לזמינות זו של עובדים הצטברו עד אז סכומי חיסכון ניכרים בידי תושבי יוש"ע והוצאתם על (שיפור) מגורים נראתה מטרה חיובית. מאותה שנה ועד 1980 הסתכם, בממוצע, שטח התחלות הבנייה לנפש נוספת (דהיינו לנפש מקרב התוספת השנתית לאוכלוסייה) ב–74 מ"ר ביוש"ע – כ–30% יותר מאשר הנתון של 57 מ"ר בישראל, שרמת חייה גבוהה בהרבה.

האטה בשנות השמונים

בשנות השמונים השתנתה המגמה ונעצרה הפריחה המשקית הכללית, וזו של ענף הבנייה בכללה. בשנים 1979–1980 עוד גדלה ההשקעה בבנייה ב–4.4% לשנה. שיעור זה ירד לגידול שנתי של 1.1% בלבד בשנים 1981–1982 ובשנתיים שלאחר מכן אף הצטמק היקף הבנייה ביוש"ע ב–7.7% לשנה. הגיאות שהתרחשה בענף הבנייה ביוש"ע ב–1974, בעקבות המיתון בביקוש לעובדים בישראל, לא חזרה על עצמה ב–1984. אדרבא, באותה שנה היו נתוני התחלות וגמר הבנייה ביוש"ע נמוכים ב–14% ו–10%, בהתאמה, מאשר ב– 1983 – אף כי הירידה נעצרה ב– 1985 ובנתונים ראשונים לסיכום 1986 ישנם סימנים להתאוששות.

תנופת הבנייה הישראלית ביוש"ע: 1978–1982

ההתיישבות של יהודים באזורי יוש"ע החלה עוד בתוך השנה של מלחמת־ששת־הימים. העשור הראשון לשלטון ישראל ראה התגבשויות רבות, כפריות בעיקרן ברחבי כל השטחים של ארץ־ישראל. אולם בתום עשור זה, ומן הסתם גם בעקבות המהפך המדיני בשלטון ב–1977, חלה תאוצה רבה בבנייה הישראלית עבור ישראלים המתיישבים, בהיקף גובר והולך, ביישובים לא־חקלאיים ביוש"ע. בחמש השנים 1978 – 1982 גדלו השטחים של התחלות בנייה בממוצע שנתי של 74% (!) משנה לשנה (השיא ב–1980 – 213%, והמינימום ב–1978 – "רק" 26%). ב–1982 התבצעו באזורי יוש"ע כ–8% מכלל התחלות הבנייה וכ–4% מכלל גמר הבנייה בישראל. שטח התחלות הבנייה הישראלית ביוש"ע היווה באותה שנה 40% מכלל התחלות הבנייה שם (לעומת 20% ב–1981 או 5% ב–1979).

האטת קצב הבנייה הישראלית מאז 1983

אולם ב–1983 התהפכה הקערה על פיה: שטח התחלות הבנייה הישראלית בשטחי יוש"ע נפל ב–50% לעומת 1982; בין 1982 ל–1984 הצטמק סך ההשקעה בבנייה ישראלית ביוש"ע מ–5% ל–3% מכלל ההשקעות בבנייה בישראל, ושטח התחלות הבנייה הישראלית ביוש"ע ירד מ–8% ל–4% מכלל התחלות הבנייה בישראל ומ–35% ל–20% מכלל התחלות הבנייה ביוש"ע.

פעילות הבנייה המתוארת לעיל התרחשה בעיקר ב–126 יישובים ברחבי יו"ש, שב–27 מהם פחות מ–100 נפש, ב–39 מהם בין 100 ל–200 נפש, ב–14 מהם 200–300 נפש, ב–9 מהם בין 300 ל–500 נפש, ב–4 בין 500 לאלף נפש וב–11 מאלף עד 12.5 אלף נפש (ראה גם סוף פרק א' על אוכלוסייה ויישובים יהודיים ביו"ש).

שירותים אלה הינם, למעשה, עיקרה של "הצריכה הציבורית" (ראה סעיף 3 בפרק ב' לעיל) או יעדי ההוצאה של התקציבים הציבוריים. הם נועדו לצרכים רבים ומגוונים, למן נקיון הדרכים ועד לבטחון המדינה. הואיל ואין נתונים מאלפים על הראשון ובאשר לא קיימת הוצאה ביוש"ע על האחרון, יתרכז התיאור דלהלן בסעיפים מרכזיים בודדים. כלל ההוצאה הציבורית לנפש ביוש"ע היתה גבוהה, ריאלית, פי שניים(!) ב–1972 לעומת השנה שקדמה לראשית השלטון הישראלי – אך עדיין היוותה רק שביעית(!) מרמת ההוצאה הציבורית לנפש בישראל.

חינוך

גידול ההוצאה לחינוך ביו"ש פי 2.5 בחומש 1967–1972

כמחצית מכל ההוצאה הציבורית בתחום השירותים הסוציאליים מופנית לחינוך, ומרביתה לתשלומי שכר למורים. אף כי בשנים הראשונות לשלטון ישראל ירד מספר התלמידים, בד־בבד עם הצמצום הכללי באוכלוסייה (ראה פרק א') התרחבה מערכת החינוך – גדלו מספרי הכיתות והמורים וכעבור זמן גם מספר התלמידים. ב–5 השנים עד 1972 גדלה ההוצאה הציבורית הריאלית על חינוך לנפש ביו"ש פי 2.5, אף כי גם אז היתה אותה הוצאה בישראל גבוהה פי 5. בחבל עזה נרשם בהוצאה זו גידול רק בכ–30%, בגלל האחוז הגבוה הרבה יותר שם של בתי־ספר בניהול האו"ם – שאופי פעולתו אינו מאפשר הכללת תקציביו בנתוני ההוצאה הציבורית. לפני מלחמת־ששת־הימים היו ביוש"ע 985 מוסדות חינוך (גני־ילדים, בתי־ספר יסודיים ותיכוניים, סמינרים למורים) וב–1973 הגיע מספרם ל–1,223, גידול של כ–25% – שיעור שהינו גבוה באורח ניכר מאשר 9% הגידול במספר התלמידים (מ–280 ל–304 אלף) בין אותן שנים. כך עלה שיעור התלמידים מכלל האוכלוסייה מ–23% ל–30% ביו"ש ול–28% בחבל עזה. מספר כל הכיתות במוסדות אלה גדל מהר הרבה יותר – מ–4,148 כיתות ב–1968 ל–8,413 ב–1973 – שיעור גידול של 103%; מספר המורים גדל ב–39% בין אותן שנים (מ–7,463 ל–10,356).

גידול שיעורי הלמידה וצמצום הבערות

לעלייה הנזכרת בחלקם של התלמידים מכלל האוכלוסייה נודעת גם משמעות של הגברה מהירה בשיעורי הלמידה (דהיינו, אחוז התלמידים במוסדות לימוד מתוך כל בני הגיל האמורים ללמוד) באוכלוסיית יוש"ע – מ–67% ב–1970 ל–79% ב–1975 ול–87% ב–1980 (שיעורים גבוהים יותר מהמצוי בקרב ערביי ישראל באותן שנים – 62% ב–1970 ו–67% ב–1975 ו–1980). כתוצאה מכך הצטמצמה הבערות (0 שנות לימוד) מ–48% מכלל האוכלוסייה בגיל העבודה ביו"ש ב–1970, ל–37% ב–1975, לכ–29% ב–1980 ולכ–25% ב–1984 (בחבל עזה היו השיעורים, באותן שנים – 51%, 39%, 30% ו–26%, בהתאמה).

עליית רמת ההשכלה באוכלוסייה

הצד השני של אותה מטבע מתבטא בעליית רמת ההשכלה הממוצעת של כוח העבודה. כך עלה שיעור הגברים בעלי השכלת 9 שנות לימוד ומעלה מכלל אוכלוסיית הגברים בגיל העבודה ביו"ש – מ–22% ב–1970, ל–35% ב–1975, ל–42% ב–1980 ול–46% ב–1984. המספרים, לאותן שנים ואוכלוסייה, בחבל עזה אף גבוהים יותר – 32%, 41%, 47% ו–52% בהתאמה. חלקם של בעלי אותה השכלה בקרב גברים בני 18 עד 24 ביו"ש הינו 67%, שיעור הגבוה מהשורר בקרב המוסלמים בישראל (66%) ומתושבי חבל עזה (64%).

עיקר התנופה במערכת החינוך ארעה בשנים הראשונות לשלטון ישראל ומאז 1974 שיעורי הגידול של מדדי החינוך הינם רגילים יותר. כך הגיע כלל מספר מוסדות החינוך ביוש"ע ל–1,431 ב–1986 – 11% יותר מ–1,293 מוסדות בשנת 1980 (שהיו אז 6% יותר ממספרם ב–1973). מספר התלמידים ב–1980 הגיע ל–396 אלף, שהינם 30%

יותר ממספרם ב–1973. זהו אותו שיעור גידול שחל במספר הכיתות (30%) שהגיע ל–10,912 ב–1980. בין 1980 ל–1985 גדלו מספרי התלמידים ביוש"ע בכ–20% והכיתות בכ–16% והגיעו בראשית 1986 ל–475 אלף תלמידים ול–12,610 כיתות.

מוסדות להשכלה גבוהה

עד 1970 לא היו קיימים כלל מוסדות להשכלה גבוהה ביוש"ע. אולם מאז 1971 הוקמו 7 אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות ביו"ש וב–1985 למדו בהן כ–10 אלפים סטודנטים. בחבל עזה אוניברסיטה אחת ובה כ–4 אלפי סטודנטים. גידול אוכלוסיית הסטודנטים צובר תאוצה (בשנתיים האחרונות, לבד, גדל מספר הסטודנטים ביו"ש ב–25%). כתוצאה מכך גדל גם חלקם באוכלוסייה של בעלי השכלה גבוהה (13 שנות לימוד ומעלה) שהגיע ב–1984 ל–21% מכלל הגברים בני 18–34 ביו"ש ול–26% מהם בחבל עזה.

בריאות

גידול פי 8 בהוצאה לבריאות בשנים 1967–1972

הזינוק בהוצאה הציבורית לבריאות, שארע בעקבות מלחמת־ששת־הימים, בולט אף יותר מאשר בחינוך: ההוצאה הציבורית לנפש, על בריאות, עלתה ביו"ש כמעט פי 8 (!) בין 1966 ל–1972 – אף כי גם ברמתה הגבוהה יותר, עדיין לא הגיעה לעשירית (למעשה היתה קטנה פי 12) מההוצאה על בריאות לנפש בישראל. בחבל עזה היתה ההוצאה הציבורית לנפש גבוהה מעט יותר, אך אין שם נתונים לתקופה שקדמה ליוני 1967.

בשנת 1972 הצטרף חלקם באוכלוסייה של הזקנים (מעל גיל 65) ושל הפעוטות (עד גיל 5) לכלל 17% ביו"ש וכ–25% בחבל עזה – לעומת 10% בישראל. מבנה גילים זה הופך את אוכלוסיית שטחי יוש"ע לצרכנים גבוהים יחסית של סוגי טיפול מסויימים בשירותי בריאות. באותן 5 שנים ראשונות הוכפל הסגל הרפואי והורחבו שירותים כגון חיסונים, סניטציה, מניעת זיהום אוויר ופעולות אנטי־מלריות – דבר שהוריד באורח ניכר את שכיחות מחלות הילדים הנפוצות ומחלות "נשכחות" בישראל, כשחפת או מלריה.

בחומש הראשון לשלטון ישראל גדל שיעור הלידות בבתי־חולים פי 2.5, דבר שהוריד ללא ספק, את אחוזי הפטירה של תינוקות ואמהותיהן. תופעה זו הינה, קרוב לוודאי, גורם מרכזי שתרם לעליית שיעור הריבוי הטבעי ביוש"ע מ–2.4% ב–1968 ל–3% ב–1972 (ולכ–3.5% במרוצת שנות השבעים והשמונים).

עלייה בניצולת בתי־חולים

בהיות כמחצית אוכלוסיית יוש"ע צעירה ביותר (עד גיל 14) ועוד כ–20% ממנה בין גיל 14 ל–24, הרי אין היא נזקקת לשירותי בריאות מסועפים כאוכלוסייה בוגרת יותר. עם זאת, היא נהנית משירותי בריאות, ציבוריים ופרטיים, מפותחים מאוד ביחס לרמת ההוצאה הציבורית בשטחים. ב–15 השנים האחרונות נוסף רק בית־חולים אחד ביוש"ע (ומספרם של כל בתי־החולים בשטחים, מאז 1980, הוא 24) וסך מספר המיטות כמעט לא נשתנה – פרט לעליות וירידות במשך השנים, וכן עלייה במספרן ביו"ש לעומת ירידה במספר המיטות בחבל עזה – ומגיע כמעט ל–2,300.

אולם תנועת החולים בבתי־חולים אלה הלכה וגדלה בהתמדה והסתכמה בגידול של יותר ממחצית – מכ–88 אלף ב–1970 לכ–136 אלף, ב–1985. גם תפוסת המיטות ב–17 בתי החולים של יו"ש גדלה מ–70% ל–82% בין אותן שנים (בחבל עזה היא נשארה בסביבות ה–70%) וכן עלה מספר הניתוחים בכ–85%, מכ–17 אלף לכ–32 אלף בין 1970 ל–1984. בכל הנתונים האלה חלה ירידה ב–1985.

משפט ומינהל

הממשל הצבאי והמינהל האזרחי

הואיל ושטחי יוש"ע עברו לשלטון ישראל כתוצאה ממלחמה (ששת־הימים) הוכרז, עוד בעת המלחמה, הממשל בהם כנתון למרותו של מושל צבאי לכל איזור – יו"ש, חבל עזה (ובשעתו גם מרש"ל – "מרחב שלמה", שכלל את מרכז ודרום סיני).

הממשל הצבאי הקים, מיד בראשיתו, מערכת של קמ"ט – "קציני מטה", לנושאים אזרחיים שונים – במקביל למערכת משרדי הממשלה בישראל – כגון: קמ"ט בריאות, קמ"ט חקלאות, קמ"ט סעד וכדומה.

אלה פעלו, כאזרחים לכל דבר, במטרה להקל על חיי תושבי השטחים ולשפר את רווחתם – במקביל למערכות מקומיות של השלטון המקומי – בנסיון להביא להתערבות מינימלית בניהול חייהם. הדבר לא היה תמיד פשוט, באשר אותו מושל צבאי היה אחראי, באמצעות הצבא שלרשותו, גם לבטחון באיזור ולביעור פעולות חבלניות עוינות נגד ישראל באמצעים צבאיים תקיפים. מבחינה זו, חל שיפור מסויים בשינוי – הפורמלי לכאורה – של מערכת השלטון הישראלי ביו"ש למסגרת של ה"מינהל האזרחי" כדי להפריד בין הפעילות האזרחית־המסייעת לזו הצבאית־המונעת.

חוק ומשפט

מאחר שסיפוח יו"ש בידי ירדן מעולם לא הוכר בינלאומית (וחבל עזה כלל לא סופח בידי מצרים) לא ראתה ישראל ביו"ש שטח אויב. אף־על־פי־כן, קיבלה על עצמה, מרצונה, את המגבלות המוטלות במשפט הבינלאומי (סעיף 43 ב"תקנות האג" וסעיף 64 ב"ועידת ג'נבה" הרביעית) על הכוח הכובש, הבאות להגן על האוכלוסייה הנכבשת מפני שרירותו.

הממשל הצבאי (או ה"מינהל האזרחי" שבא בעקבותיו) קיבל על עצמו מגבלות אלה – כולל האיסור לשנות, ללא צורך של טובת התושבים או בטחון ישראל, חוקים ותקנות קודמים (ירדניים או מצריים) שהוחלו באיזור. בית־המשפט העליון בישראל, בשבתו כבג"ץ (בית־דין גבוה לצדק) פתוח לעתירות של תושבי יו"ש נגד המינהל הישראלי – והוא אכן מגן עליהם, במקרה של שינויים לא מוצדקים לדעתו בסטטוס קוו, בין השאר גם אגב הישענות על כללי המשפט הבינלאומי.

מערכת המשפט המקומית המשיכה להתקיים, בצו המושל הצבאי, ולפעול בהתאם לחוקים שהיו נוהגים שם בטרם יוני 1967. בתי־משפט שלום, בתי־משפט מחוזיים ובית־משפט ("עליון") לערעורים פועלים במערכת, כמו גם הפרקליטות המרכזית המנחה את פרקליטי המחוזות האחראים לחקירות פליליות ולהעמדה לדין. ישנם מקומות (כגון יריחו, קלקיליה, ג'נין ואחרים) בהם משמש השופט המקומי כתובע, בהיעדר פרקליט. כן פועלת מערכת בתי דין מוסלמיים־שרעיים, דוגמת בתי־הדין הרבניים בישראל, לנושאים דתיים.

בין 1975 ל–1986 עלה מספר העניינים שנתבררו בפני שלוש הערכאות ביו"ש מכ–26 לכ–69 אלף, בעוד שבחבל עזה עלה המספר הכללי באותו עשור לאט יותר מ–101 ל–118 אלפי תיקים. אף שמספר התיקים בבתי־המשפט ביו"ש עלה פי 2.6 במרוצת העשור האחרון עלה מספר התיקים שנדונו, באותה תקופה, בביהמ"ש העליון רק ב–30%; עיקר הגידול התרחש בתיקים פליליים שנדונו בבית־משפט השלום – פי 3.3.

מערכת בתי־הדין הצבאיים פועלת במקרה של עבירות בטחוניות, אף כי זכותה לשפוט גם נאשמים בעבירות פליליות (בהתאם לחוקים המקומיים). הערעור על פסקי בית־הדין הצבאי ביד המפקד הצבאי באיזור, שאכן נענה לעיתים לפניות התושבים ומקל בעונשים או אף מבטלם.

מעמד המתיישבים הישראלים

ההכרזה ב–1979 על הקמת 5 המועצות האזוריות ביו"ש וזו בחבל עזה באה גם להשליט סדר באי־בהירות ששררה לא פעם, באשר למעמדם של אזרחי ישראל המתיישבים ביו"ש. מעתה, היישובים היהודיים ביו"ש אינם כפופים להוראות השלטון המקומי ומינהל התכנון האזורי – אלא מנהלים את ענייניהם וכפופים למערכת המשפט הישראלי. גם התקצוב של משרדי הממשלה בישראל כולל אותם כמקומות יישוב בישראל ומעמיד לרשותם שירותים ברמה ישראלית, להבדיל ממקומות היישוב המקוריים ביו"ש המטופלים באמצעות המינהל האזרחי.

רשימת פרסומים

אריה ברגמן, **צמיחה כלכלית בשטחים המוחזקים, 1968 עד 1973**, בנק ישראל, ירושלים, 1974.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **סטטיסטיקה של יהודה, שומרון וחבל עזה**, כרך ט"ז, 2, ירושלים, אוגוסט 1986.

דן זכאי, **ההתפתחות הכלכלית ביהודה ושומרון ובחבל עזה, 1981–1982**, בנק ישראל, ירושלים, 1984.

דן זכאי, **ההתפתחות הכלכלית ביהודה ושומרון ובחבל עזה**, 1983–1984, בנק ישראל, ירושלים, 1986.

רפי ישראלי (עורך), **עשר שנות שלטון ישראלי ביהודה ושומרון**, הוצאת מגנס, האוניברסיטה העברית, 1981.

אברהם כהן, **כלכלת הגדה המערבית 1968–1980**, רבעון לכלכלה, 121, עמ' 154 – 166, תל־אביב, יולי 1984.

יעקב לפשיץ, **ההתפתחות הכלכלית בשטחים המוחזקים, 1967 עד 1969**, משרד הבטחון, תל־אביב, 1970.

רפאל מרון, **ההתפתחות הכלכלית ביהודה ושומרון ובחבל עזה**, 1970–1980, בנק ישראל, ירושלים, 1982.

Meron Benbenisti, **The West Bank Handbook** – A Political Lexicon, The Jerusalem Post, 1986.

Meron Benbenisti, **The west Bank Data Project,** American Enterprise Institute for Public Research, Washington & London, 1984.

Daniel J. Elazar (editor), **Judea, Samaria and Gaza: Views on Present and Future,** American Enterprise Institute for Public Research, Washington & London, 1982.

מרכז ההסברה / שירות הפרסומים
ערכו יהואש ב' ונחמה לוין
הפיק מנחם פאלק
תמוז תשמ"ז * יולי 1987
נדפס בדפוס אחוה, ירושלים

PARLIAMENT OF AUSTRALIA
HOUSE OF REPRESENTATIVES

OFFICE OF PHILIP RUDDOCK, M.P.
MEMBER FOR DUNDAS

SUITE 302
EASTWOOD CENTRE
160 ROWE STREET
EASTWOOD, N.S.W. 2122
TEL. 858 1011

PARLIAMENT HOUSE
CANBERRA, A.C.T. 2600
TEL. (062) 72 1211

Prime Minister Yitzhak Shamir,
The Knesset,
Jerusalem,
Israel

18 November 1987

Dear Prime Minister,

I am writing with regards to Dr. Faisal Husseni, Director of the Arab Research Centre, Jerusalem and Amnesty Prisoner of Conscience.

As a Member of the Australian Parliament and a member of the Parliamentary Amnesty Group, I am concerned that Dr. Husseni is being held on account of his non-violent political activity.

Dr. Husseni was originally arrested on 13 April 1987 and served with a six-month administrative detention order. This was later reduced to three months. However, he has since been re-arrested and is now serving another six months in administrative detention.

I would mention that, as a member of the Australia/ Israel Friendship Group I am conscious of the special circumstances which do require some vigilance, in relation to security matters. Nevertheless, it does seem to me that detention, where a person is not advocating the use of violence and has disassociated himself from it, does undermine your Nation's reputation in circumstances such as these.

I look forward to hearing from you.

Yours sincerely,

(Philip Ruddock)
Member for Dundas

c.c. His Excellency, Mr. Ben-Yaacov, Ambassador

מזכירות הממשלה
20-11-1987
תקבל

ילדים שרוצים לשחק

איך מלמדים?

מאת: ג'ון הולט

הוצאת דביר

[illegible]

17035 תאריך : 24.11.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

** נכנס **
**
**
**

תוזם:11/17035
אל:המשרד
מ-:קנברה/נר:103/תא:241187/זת:1400/זת:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

אל: מז'"תים/ ארב"ל 1

הנדון : פייצל אל -חוסייני

1. קיבלנו העתק מכניה של חבר הפרלמנט האוסטרלי PHILIP RUDDOCK לרה"מ שמיר/ ב-18 נובמבר בענין מעצרו של פייצל אל-חוסייני. במכתבו מציין רודוק שאל-חוסייני נעצר לראשונה ב/ 13/4/87 והוצא נגדו צו מעצר מנהלי ל- 6 חודשים/ שהוקפחת ל-3 חודשים. מאז נעצר אל-חוסייני שנית ובעת הוא מרצה מעצר מנהלי בן 6 חודשים.

רודוק מביע דאגה ממעצרו של אל-חוסייני בשל "פעילות פוליטית לא אלימה".

2. רודוק / חבר פרלמנט מטעם המפלגה הליברלית/ מוסיף במכתבו שהוא חבר קבוצת הפרלמנט למען אמנסטי וכן חבר אגודת הידידות אוסטרליה ישראל (ביקר בישראל בינואר 1986 כחבר במשלחת הפרלמנטרית מטעם המפלגה הליברלית) ונכזה הוא מודע לנסיבות המיוחדות הדורשות עמידה על המשמר בהקשר לנושאים בטחוניים. יחד עם זאת נראה לו שהמקרה של אל-חוסייני / כשמדובר באדם שאינו דוגל בשימוש באלימות/ פוגע בשמה הטוב של ישראל.

3. מניחים שתרצו שנשיב לרודוק. נודה לקבלת הנחיות על אל-חוסייני והנחיות לתשובה.

שגרירות

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/הדס/אוקיאנית/ליאור/מזכ[redacted]/ברנע/
ארבל1/ר/מרכז/ממד/מת אשטחים

תאריך : 08.11.87 **משרד החוץ-מחלקת הקשר** 5559

שמדר ידצא **

תדזם:5559,11
אל:אתרנה/81,ברן/128,בריסל/102,האג/111,לונדון/155,פרים/279,
רומא/159,תילנד/53,מדריד/89,אוסלו/55,קופנהגן/71,ליסבון/61
מ-:המשרד,תא:081187,דת:1737,דת:ר,סג:ש
נד:ס

שמדר/רגיל

להלן לידיעתכם דוחה מאורך מצ'יגותנו בבריסל על שיחתו עם ראש לשכת שייסון בנושא יצוא תקלאי ישיר מהשטחים:

א. מסר שיעביר דרכינו בימים הקרובים תשובתו של שייסון למכתב מטרוה"ת ושה"ח מה- 20.10. אמר ששייסון מקוה שביתן להגיע להבנה בנושא על ידי המגעים הישירים מבלי התערבות של המדינות החברות ובטרם יועבר הדיון למסגרת השתוף הפעולה המדיני, בלחצן של האחרונות.

ב. לדבריו משלחת המומחים שלהם מוכנה ליציאה ב- 17 דצא, התחנם, אך הם מצפים לתגובתנו המהירה למכתב שייסון מאחר שאין לצפות שמומחים יוכלו לנהוג בעיות עקרוניות שלא סוכמו בדרג המדיני.

ג. חזר והדגיש את הבעיות העלולות להתעורר בהרכבת הפרוטוקולים החדשים בהצבעת רוב [illegible].

ד. הגבתי שאם אכן הכוונה היא לנתח יצוא תקלאי מהשטחים הרי מתבקשת, בפי שסוכם בניקוד שייסון בארץ, בדיקה מקצועית על דרכים מעשיות להוצאת התלטתם לפועל. באשר לפרלמנט לפי מיטב ידיעתנו ישנה תמיכה רחבה בפרוטוקולים החדשים ואין אנו צופים לקשיים בלשכם אלא אם גורם מחוץ לפרלמנט יעלה את הנושא וינרום ליצירת הקשר בין הפרוטוקולים לנושא השטחים. מכל מקום מוטב שנמשיך במאמצים להגיע להבנה במקום לחזות מצבים שכולנו מקוים שלא יוצרו.

ה. הנ"ל חדר על לחץ הזמן רביקש שבעשה במיטב יכולתנר
כדי להעביר מכתבר של שיסון ותגובתכר בהקדם האפשרי.

עד כאן

מנהל בלכלית ב'

ת.נ.

הע: שהח,רהמ,שחבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רם,אמן,בלכלית ב',
אירא,אירב,מדתים,מתאסשטחים

XXXX

ד' בכסלו תשמ"ח
2 בנובמבר 1987
3-דש-684

לכבוד
חה"כ אהרון נחמיאס
מ"מ יו"ר הכנסת
הכנסת
ירושלים

אדוני מ"מ היו"ר,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום 24/11/87, אל ראש הממשלה. כידוע לך, ראש הממשלה לא היה בארץ, בימים שאליהם מתיחס מכתבך.

אשר לטענות שהעלית במכתבך: כידוע לך, הממשלה לא היתה יכולה להתערב בשיקולי יו"ר ועדת הפנים של הכנסת לקיים דיון בענייננו של מובראכ עוואד, ולפיכך הוחלט לשגר לדיון זה נציגים שישיבו על שאלות טכניות בלבד.

דיון לגופו של הענין, ניתן לקיים רק בועדת החוץ והבטחון.

ב ב ר כ ה ,

אריה מקל
עוזר רה"מ לענייינים מדיניים

שגרירות ישראל / וושינגטון

388

המשרד

טופס מברק

דף ___ מתוך ___ דפים

סווג בטחוני שמור

דחיפות מיידי

תאריך/ז"ח 1630 19 באוק' 87

מס' מברק

אל: מזתי"ם

מצפי"א

מאת: הציר-יועץ, וושינגטון

ראש עירית בית-לחם

לחלן מתירש ומפטרסון:

קיים בוושינגטון הרבה שיחות ופגישות, עם מזכיר המדינה זו הפגישה הראשונה מאז 1984. רב הדברים שאמר בפגישות תואם הדברים הפומביים שלו הן במכון וושינגטון והן במועצת נציגי הארגון האמריקנים לערבים ממוצא פלסטיני. עיקר הדברים הם תמיכתו בוועידה בינ"ל לצורך השלום, התנגדותו לתוכנית המים בהרודיון וכן נסיון לגייס כספים למפעל ביוב אזורי לבית לחם בית גיאלה, בית צחור ומחנות הפליטים באזור. לדבריו ישראל תעניק 3 מליון דולר לשלוש שנים אם יהיו סכומים מקבילים (Matching Funds) ממקורות אחרים. ניסה להשיג הכספים ממקורות בארה"ב. פטרסון אמר שקשה יהיה להשיג הכספים מארה"ב אם כי לא בלתי אפשרי. זאת ועוד שיתוף כספי אמריקני יהיה נסיון ראשון מסוגו של שתוף ישראל-אמריקני בפרויקט בשטחים, זה אינו בהכרח בלתי אפשרי.
בוושינגטון פרייג' פגש גם את המילטון, קנדי, סולדז, אובי ופיט וילסון מהגבעה.

בשיחות שהיו לפרייג' עם בוש הוזכרו או נרמזו נושאים כגון בחירות לראשי עיריה, איחוד משפחות, גירושים, עיכוב יציאה מהארץ. פרייג' ציין קשריו ורצונו להמשיך בהחזקת הקשרים עם מנהיגים ישראלים מאז ימי אשכול ז"ל ועד היום והפליג בשבחיו של תת אלוף סנה.

פטרסון מינה לפגישה אם אכן ישראל הגישה 3 מ' דולר למפעל הביוב. אנא הגיבו.

מ ת נ י

מדינת ישראל

חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ (החברה "המזרח ירושלמית")

החברה המזרח ירושלמית פועלת בשטחי ירושלים שהיו עד 1967 1987 תחת שלטון ירדן ובשטחי יו"ש, כיורשת החברה הבריטית לה ניתן הזכיון בתחומי ירושלים וסביבתה ב-1927 ע"י ממשלת המנדט.

עם איחודה של ירושלים במלחמת ששת הימים החליטה ממשלת ישראל לכבד את הזכיון שבידי החברה ולפיכך התאפשר לה להמשיך ולפעול ואף להרחיב את פעולותיה עשרת מונים ע"י אספקת החשמל לכל השכונות היהודיות החדשות שהוקמו בירושלים מאז. כמו כן כיבד המימשל הצבאי את הזכיון שבידי החברה ומכח מציאות זו מספקת החברה את החשמל לכל הישובים, מחנות צ.ה.ל ומתקני מקורות שבתחומי יו"ש, למעט יוצאים מהכלל אחדים כגון ישובי גוש עציון, וגשר אלנבי (נמצאה דרך נאותה לחברם לרשת של חברת החשמל לישראל).

בהתאם לנתונים המעודכנים מספקת החברה חשמל לכ-100 אלף צרכנים מתוכם כ-30-32 אלף צרכנים יהודים הצורכים למעלה ממחצית הצריכה הכוללת המסתכמת בכ-450 מליון קוט"ש לשנה.

כ-95% מהחשמל המסופק ע"י החברה לצרכנים נרכשים בצובר מהרשת הארצית של חברת החשמל לישראל באמצעות קוי חיבור אחדים בין שתי הרשתות בירושלים.

שיא הביקוש בחורף האחרון הגיע לכ-110 מגווט. הגם שהחברה עשתה במשך השנים מאמצים להתמודד עם שיעור הגידול המואץ בהקף פעילותה בעיקר כתוצאה מפעולות הפיתוח בשכונות היהודיות בירושלים ובישובים ביו"ש, לא הצליחה לקיים רמת אמינות ויעילות מניחות את הדעת ותפקודה היה לקוי, במיוחד בשנים האחרונות, כאשר החברה נקלעה למשבר כספי חמור אם כתוצאה מהחזקת מספר מנופח של עובדים, אם בהעדר רמה מספקת של מיומנות מקצועית, אם בגלל קיום ייצור עצמי של חשמל ביחידות דיזל-גנרטורים בלתי יעילות (אשר כיסה רק חלק קטן ביותר של הצריכה) ואם בשל הפסקת התמיכה הכספית מבחוץ.

עם זאת ראוי לציין שבדיקות שערכו מהנדסי משרד האנרגיה במשך השנים בעקבות התקלות שהיו מפעם לפעם באספקת החשמל לשכונות היהודיות, לא העלו סימנים של כוונות זדון מצד החברה ועובדיה.

2/..

מאידך גיסא יש לזכור שעובדת היותה של חברה ערבית מזרח ירושלמית (שיש בה סממנים בולטים של לאומנות) ספק החשמל לצרכנים יהודים היוותה מאז ומתמיד מוקד למריבות גוברת והולכת, חשדנות וסלידה מצד רבים מקרב אותם צרכנים כלפי החברה ועובדיה.

מזה כשלש שנים שאין החברה עומדת בתשלומיה לחברת החשמל לישראל עבור החשמל הנרכש מהרשת הארצית ורק הודות לעקולים וצווי הוצאה לפועל מצליחה חברת החשמל לישראל לגבות חלק ניכר מהחובות השוטפים והמצטברים. עם זאת גדל והולך לסרוגין הקף החוב המצטבר של החברה המזרח ירושלמית לחברת החשמל לישראל ועומד כיום על כ-43 מליון ש"ח וזאת כאמור מעבר לגביה השוטפת באמצעות העקולים.

הזכיון המקורי של החברה המזרח ירושלמית עתיד לפקוע, עם תום 60 שנה, ב-31 בדצמבר 1987. לחברה ניתנה הודעה על כך ע"י שר האנרגיה והתשתית כבר לפני חדשים רבים הן במגעים עם הנהלתה והן בכתב, בה נקראה לבא בדברים עם משרד האנרגיה על מנת להבטיח את אספקת החשמל התקינה לאחר תום הזכיון. קוימו עמה מגעים מתמשכים בעשרות פגישות והתכתבויות בענין זה בהשתתפות שר האנרגיה , ושאר גורמי המשרד. השר דיווח מפעם לפעם על נושאים אלה לראש הממשלה לממלא מקומו ולקבינט וקבל את אישורם למהלכים שננקטו על ידו וע"י משרדו.

המגעים שהתקיימו עם מועצת המנהלים של החברה במחצית השנה האחרונה הצביעו על אפשרות סבירה שניתן יהיה באמצעות פעולת חקיקה נאותה להביא, בסופו של דבר, להעברת האחריות לאספקת החשמל (עם תום הזכיון) בכל השכונות והאזורים היהודים בירושלים ובישובים, המתקנים הצבאיים ומתקני מקורות, לידי חברת החשמל לישראל בצורה מסודרת ללא זעזועים באספקה בד בבד עם מסירתה מחדש של האחריות לאספקה לשכונות הערביות בירושלים ולישובים הערבים ביו"ש שהיו בתחום זכיונה הקודם לחברה המזרח ירושלמית ("זכיון" לתקופה של 12 שנה).

בהתאם לכך ננקטה יוזמה ע"י שר האנרגיה והממשלה, לאחר שהענין נדון בקבינט ובמליאת הממשלה לחקיקת חוק מתאים בכנסת אשר יסמיך את שר האנרגיה לארגן מחדש את אספקת החשמל בשטחים שהיו באזור הזכיון הקודם ע"י חלוקת האחריות לאספקה בין שתי החברות בהתאם לעקרונות שהוזכרו לעיל.

3/..

הוחל גם(עוד לפני חדשים אחדים) בסידרת מגעים במישור הטכני בין חברת החשמל לישראל לחברה המזרח ירושלמית, בחסות ובניהול משרד האנרגיה במגמה לערוך סידורים נאותים להעברת האספקה מהחברה המזרח ירושלמית לחברת החשמל לישראל. במגעים אלה חלה הפסקה לאחרונה והם טרם התחדשו, יחד עם זאת הינחה שר האנרגיה והתשתית את חברת החשמל לישראל לבצע שורת פעולות מכינות ובהן התקנת קוי חשמל וסידורים נאותים אחרים על מנת לאפשר לה ליטול לידיה בצורה מהירה וחלקה ככל האפשר את האספקה לשכונות בירושלים ולישובים ביהודה ושומרון, מידי החברה המזרח ירושלמית. מרבית ההכנות בתחומי ירושלים תושלמנה תוך שבועות אחדים ואולם בשטח יו"ש ידרשו הכנות פרק זמן נוסף.

לפני שבועות אחדים יצאה לעמאן משלחת של דירקטוריון החברה המזרח ירושלמית בראשותו של יו"ר הדירקטוריון בפועל חנא נאצר, סגן ראש עירית בית לחם, ככל הנראה במגמה לקבל את ברכתם של הגורמים שם לעקרונות ההסדר שיבוא בעקבות החקיקה הנ"ל. ככל הידוע חזרה המשלחת מעמאן מבלי שקיבלה את האישור המצופה.

?מאידך נודע כי הירדנים הסכימו על ההסדר המוצע

על אף זאת איתנים שר האנרגיה ומתאם הפעולות בשטחים בדעתם שיש לגשת ללא דיחוי להפעלת ההסדר החדש אפילו יעשה הדבר באורח חד צדדי. למותר להוסיף שהעקרון הבסיסי המנחה את פעולת הממשלה בענין זה הינו אבטחת אספקת חשמל אמינה ויעילה לכל הצרכנים.

26 אוקטובר, 1987

רם חביב

מדינת ישראל

26/10/87
תאריך

אל: רה"מ

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

[illegible] משרד האוצר.

[illegible]

[illegible] הצעה פרטית-יקר, הצעתו
[illegible], שלום אני הספרן...

[illegible]

מדינת ישראל

חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ (החברה "המזרח ירושלמית")

1967

החברה המזרח ירושלמית פועלת בשטחי ירושלים שהיו עד 1987 תחת שלטון ירדן ובשטחי יו"ש, כיורשת החברה הבריטית לה ניתן הזכיון בתחומי ירושלים וסביבתה ב-1927 ע"י ממשלת המנדט.

עם איחודה של ירושלים במלחמת ששת הימים החליטה ממשלת ישראל לכבד את הזכיון שבידי החברה ולפיכך התאפשר לה להמשיך ולפעול ואף להרחיב את פעולותיה עשרת מונים ע"י אספקת החשמל לכל השכונות היהודיות החדשות שהוקמו בירושלים מאז. כמו כן כיבד המימשל הצבאי את הזכיון שבידי החברה ומכח מציאות זו מספקת החברה את החשמל לכל הישובים, מחנות צ.ה.ל ומתקני מקורות שבתחומי יו"ש, למעט יוצאים מהכלל אחדים כגון ישובי גוש עציון, וגשר אלנבי (נמצאה דרך נאותה לחברם לרשת של חברת החשמל לישראל).

בהתאם לנתונים המעודכנים מספקת החברה חשמל לכ-100 אלף צרכנים מתוכם כ-30-32 אלף צרכנים יהודים הצורכים למעלה ממחצית הצריכה הכוללת המסתכמת בכ-450 מליון קוט"ש לשנה.

כ-95% מהחשמל המסופק ע"י החברה לצרכנים נרכשים בצובר מהרשת הארצית של חברת החשמל לישראל באמצעות קוי חיבור אחדים בין שתי הרשתות בירושלים.

שיא הביקוש בחורף האחרון הגיע לכ-110 מגווט. הגם שהחברה עשתה במשך השנים מאמצים להתמודד עם שיעור הגידול המואץ בהקף פעילותה בעיקר כתוצאה מפעולות הפיתוח בשכונות היהודיות בירושלים ובישובים ביו"ש, לא הצליחה לקיים רמת אמינות ויעילות מניחות את הדעת ותפקודה היה לקוי, במיוחד בשנים האחרונות, כאשר החברה נקלעה למשבר כספי חמור אם כתוצאה מהחזקת מספר מנופח של עובדים, אם בהעדר רמה מספקת של מיומנות מקצועית, אם בגלל קיום ייצור עצמי של חשמל ביחידות דיזל-גנרטורים בלתי יעילות (אשר כיסה רק חלק קטן ביותר של הצריכה) ואם בשל הפסקת התמיכה הכספית מבחוץ.

עם זאת ראוי לציין שבדיקות שערכו מהנדסי משרד האנרגיה במשך השנים בעקבות התקלות שהיו מפעם לפעם באספקת החשמל לשכונות היהודיות, לא העלו סימנים של כוונות זדון מצד החברה ועובדיה.

2/..

מאידך גיסא יש לזכור שעובדת היותה של חברה ערבית מזרח ירושלמית (שיש בה סממנים בולטים של לאומנות) ספק החשמל לצרכנים יהודים היוותה מאז ומתמיד מוקד למריבות גוברת והולכת, חשדנות וסלידה מצד רבים מקרב אותם צרכנים כלפי החברה ועובדיה.

מזה כשלש שנים שאין החברה עומדת בתשלומיה לחברת החשמל לישראל עבור החשמל הנרכש מהרשת הארצית ורק הודות לעקולים וצווי הוצאה לפועל מצליחה חברת החשמל לישראל לגבות חלק ניכר מהחובות השוטפים והמצטברים. עם זאת גדל והולך לסרוגין הקף החוב המצטבר של החברה המזרח ירושלמית לחברת החשמל לישראל ועומד כיום על כ-43 מליון ש"ח וזאת כאמור מעבר לגביה השוטפת באמצעות העקולים.

הזכיון המקורי של החברה המזרח ירושלמית עתיד לפקוע, עם תום 60 שנה, ב-31 בדצמבר 1987. לחברה ניתנה הודעה על כך ע"י שר האנרגיה והתשתית כבר לפני חדשים רבים הן במגעים עם הנהלתה והן בכתב, בה נקראה לבא בדברים עם משרד האנרגיה על מנת להבטיח את אספקת החשמל התקינה לאחר תום הזכיון. קוימו עמה מגעים מתמשכים בעשרות פגישות והתכתבויות בענין זה בהשתתפות שר האנרגיה , ושאר גורמי המשרד. השר דיווח מפעם לפעם על נושאים אלה לראש הממשלה לממלא מקומו ולקבינט וקבל את אישורם למהלכים שננקטו על ידו וע"י משרדו.

המגעים שהתקיימו עם מועצת המנהלים של החברה במחצית השנה האחרונה הצביעו על אפשרות סבירה שניתן יהיה באמצעות פעולת תקיקה נאותה להביא, בסופו של דבר, להעברת האחריות לאספקת החשמל (עם תום הזכיון) בכל השכונות והאזורים היהודים בירושלים ובישובים, המתקנים הצבאיים ומתקני מקורות, לידי חברת החשמל לישראל בצורה מסודרת ללא זעזועים באספקה בד בבד עם מסירתה מחדש של האחריות לאספקה לשכונות הערביות בירושלים ולישובים הערבים ביו"ש שהיו בתחום זכיונה הקודם לחברה המזרח ירושלמית ("זכיון" לתקופה של 12 שנה).

בהתאם לכך ננקטה יוזמה ע"י שר האנרגיה והממשלה, לאחר שהענין נדון בקבינט ובמליאת הממשלה לחקיקת חוק מתאים בכנסת אשר יסמיך את שר האנרגיה לארגן מחדש את אספקת החשמל בשטחים שהיו באזור הזכיון הקודם ע"י חלוקת האחריות לאספקה בין שתי החברות בהתאם לעקרונות שהוזכרו לעיל.

3/..

הוחל גם(עוד לפני חדשים אחדים) בסידרת מגעים במישור הטכני בין חברת החשמל לישראל לחברה המזרח ירושלמית, בחסות ובניהול משרד האנרגיה במגמה לערוך סידורים נאותים להעברת האספקה מהחברה המזרח ירושלמית לחברת החשמל לישראל. במגעים אלה חלה הפסקה לאחרונה והם טרם התחדשו, יחד עם זאת הינחה שר האנרגיה והתשתית את חברת החשמל לישראל לבצע שורת פעולות מכינות ובהן התקנת קוי חשמל וסידורים נאותים אחרים על מנת לאפשר לה ליטול לידיה בצורה מהירה וחלקה ככל האפשר את האספקה לשכונות בירושלים ולישובים ביהודה ושומרון, מידי החברה המזרח ירושלמית. מרבית ההכנות בתחומי ירושלים תושלמנה תוך שבועות אחדים ואולם בשטח יו"ש ידרשו הכנות פרק זמן נוסף.

לפני שבועות אחדים יצאה לעמאן משלחת של דירקטוריון החברה המזרח ירושלמית בראשותו של יו"ר הדירקטוריון בפועל חנא נאצר, סגן ראש עירית בית לחם, ככל הנראה במגמה לקבל את ברכתם של הגורמים שם לעקרונות ההסדר שיבוא בעקבות התקיקה הנ"ל. ככל הידוע חזרה המשלחת מעמאן מבלי שקיבלה את האישור המצופה.
בראיונות נודע כי הירדנים הציגו וכו את ההסדר המוצע.

על אף זאת איתנים שר האנרגיה ומתאם הפעולות בשטחים בדעתם שיש לגשת ללא דיחוי להפעלת ההסדר החדש אפילו יעשה הדבר באורח חד צדדי. למותר להוסיף שהעקרון הבסיסי המנחה את פעולת הממשלה בענין זה הינו אבטחת אספקת חשמל אמינה ויעילה לכל הצרכנים.

26 אוקטובר, 1987

רם חביב

חרזם:10/15794
אל:פריס/751/בריסל/308/רומא/362/אוטבה/195/ברן/371/קנברה/156/
בירס/494/ברגרטה/156/קופנהגן/187/קרקס/293
מ-:המשרד/תא:261087/זח:1628/זח:מ/סג:ב
נד:8

בלמ"ס/מיידי

אל: פריז, בריסל, רומא, אוטבה, בון, קנברה, בירס,
ברגרטה, קופנהגן, קרקס

חינוך גבוה בשטחים

אר/801

להלן עקרי הדות שהרגש לועד הפועל של אונסקו ע"י האב ברנה
בבושא החופש האקדמאי בישיע.

א. ישראל לא יזמה, בפי שהיא טוענת הקמת האוניברסטאות,
אלא אפשרה הקמתן או העבקת סטטוס אקדמאי למוסדות
קיימים.

ב. סגירת האוניברסיטאות - ישראל טוענת שהאוניברסיטאות
הפכו לחממה למחבלים. ברנה לא מצא כל תימוכין לטענה
זו. לעומת זאת יש ראיות שתקריות רבות הן תוצאה של
פרובוקציה שיטתית מצד ישראל. האוניברסיטאות נסגרו
לתקופה ארוכה ללא כל פרופורציה.

ג. מחסומי דרכים בכניסה לקמפוס פוגעים בחופש האקדמאי.

ד. הצורך לחדש רשיונות העבודה למורים כל שלושה חודשים
מפריע לביהול התקין של האוניברסיטאות.

ה. צנזורה על ספרים - יש ויכוח על מספר הספרים האסורים

בהפצה בישי"ע (2000 לפי הערכים ו-300 לפי הממשל).
הצנזורה פוגעת בחופש האקדמאי ומהווה גם עילה לחיפושים בבתים פרטיים.

ו. הממשל דוחה הצעות לכתיחת מחלקות חדשות באוניברסיטאות (חקלאות, מנהל עסקים) ומעכב אישורי בניה.

ז. מעצרי בית, מעצרים מנהליים ומעצרים של סטודנטים פוגעים בחופש האקדמאי ויש עדויות רבות על ברוטאליות יחס רע ועינויים.

ח. תלמידי תיכון נעצרים לפני בחינות הבגרות משוחררים לאחר הבחינות, וכתוצאה מכך מפסידים שנת לימודים.

ט. האוניברסיטאות צריכות לשלם מסים ומכסים על ציוד לימודי מחו"ל. 'מפליא שאנשים הנמצאים תחת כיבוש צריכים לשלם מיסים כבדים לאוצר המדינה הכובשת בנוסף לנשיאה בנטל הכיבוש'.

י. רוב חומר ההסתה שנמצא באוניברסיטאות הוא לאומני ופטריוטי בלבד הקורא להתנגדות פסיבית. יש מספר פרסומים יותר מיליטנטים הקוראים לאלימות, אך אין בהם כדי לאפיין את האווירה באוניברסיטה.

יא. יש להניח מראש שסטודנטים החיים תחת כיבוש ינצלו הזדמנויות שונות להבעת אמונותיהם ושאיפותיהם, להצהרת דרישותיהם הפוליטיות ולהדגשת מחויבותם לזהות מדינית ותרבותית. הסטודנט הפלסטיני חש לעיתים כי'מחוסר מדינה' ומדגיש את קבלו ואמונתו. להתנגד או להיות מרוצה מכך פרושו להיות תלוש מהמציאות'.

יב. האוניברסיטאות בישי"ע רואות את עצמן כמאיצות שימור הזהות התרבותית הפלסטינית והמורשת הלאומית. האוניברסיטאות הפכו לפורום היחידי המסוגל לעשות זאת.
יג. אין לראות בביטוי זהות תרבותית באוניברסיטאות הפלסטיניות כפעולה תרקפנית או באיום פוליטי.

יד. האשמת ראשי האוניברסיטאות על מעשים שבוצעו ע"י סטודנט מהרץ לתחומי האוניברסיטאות או אף בתחומיהן, אינה ריאליסטית או מוצדקת. מלא שבחים לראשי האוניברסיטאות.

ארבל 1/ארבל 3

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מבבל,ממבכל,סמבבל,ממד,רם,אמן,אוקיאניה,
מצרים,מצפא,אירא,אירב,אסיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,אירג,הסברה,
מתאסשטחים,ארבל1,ארבל3,שגב/ממחינדן

15997 משרד החוץ-מחלקת הקשר תאריך : 26.10.87

ירצא בלמס

חודם:10,15997
אל:פריס/753,ברית/309,רומא/363,אוסבה/196,בון/372,קנברה/157
,
בירדס/496,ברגרסה/157,קופנהגן/188,קרקס/295
מ-:המשרד,תא:261087,דח:1819,דח:מ,סג:ב
נד:@

פריס,ברית,רומא,אוסבה,בון,קנברה,בירדס,ברגרסה,קופנהגן,
קרקס

חינגן גבוה בשטחים

אדר /798

להלן החלטת הועד המרעל של אונסקו בנושא שתועלה בועדה
החמישית של האסיפה בלילית של הארגון ב-12/11

THE EXECUTIVE BOARD

1. RECALLING THE GENEVA CONVENTION (1949), THE HAGUE CONVENTION (1954), THE UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS AND THE INTERNATIONAL COVENANT ON ECONOMIC, SOCIAL AND CULTURAL RIGHTS,

2. CONSIDERING THAT INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION SHOULD CONSTITUTE FREE COMMUNITIES OF INTELLECTUALS AND STUDENTS ENJOYING ACADEMIC FREEDOMS RECOGNIZED WORLDWIDE,

3. BEING OF THE OPINION THAT THE EXISTENCE AND THE FREE FUNCTIONING OF SUCH INSTITUTIONS CONSTITUTE FUNDAMENTAL AND ESSENTIAL ELEMENTS OF THE AFFIRMATION AND STRENGTHENING OF THE CULTURAL IDENTITY OF THE PALESTINIAN PEOPLE,

4. HAVING CONSIDERED THE REPORT BY THE DIRECTOR-GENERAL)DOCUMENT 127 EX/8 AND ADD.),

5. NOTING THAT THE REPORT SUBMITTED BY FATHER E. BONE FOLLOWING THE MISSION ENTRUSTED TO HIM BY THE DIRECTOR-GENERAL, IN ACCORDANCE WITH RESOLUTION 27 ADOPTED BY THE GENERAL CONFERENCE AT ITS TWENTY-THIRD SESSION, MAKES REFERENCE, ON THE BASIS OF OBSERVATIONS OR CONCLUSIONS DRAWN FROM CONVINCING AND CONCORDANT TESTIMONIES, TO SEVERAL FORMS OF VIOLATIONS OF ACADEMIC FREEDOMS,

6. REAFFIRMS THE PREVIOUS DECISIONS AND RESOLUTIONS OF UNESCO CONCERNING THE CULTURAL AND EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES, IN THE FORM IN WHICH THEY WERE ADOPTED,

7. DEEPLY DEPLORES ALL VIOLATIONS OF ACADEMIC FREEDOMS, IN ALL THEIR FORMS, AS RELATED IN THE REPORT BY FATHER BONE, AND CONSIDERS THAT THESE CONSTITUTE A SERIOUS THREAT TO THE CULTURAL IDENTITY OF THE PALESTINIAN PEOPLE AND A VIOLATION OF INTERNATIONAL LEGAL INSTRUMENTS, IN PARTICULAR THE INTERNATIONAL CONVENANT ON ECONOMIC, SOCIAL AND CULTURAL RIGHTS,

8. DEPLORES THE OBSTRUCTION AND THE REPRESSION PRACTISED BY THE OCCUPYING AUTHORITIES AGAINST EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS IN THE PALESTINIAN TERRITORIES AND OTHER OCCUPIED ARAB TERRITORIES, WHICH COULD THREATEN THE VERY EXISTENCE OF THOSE INSTITUTIONS,

9. ASKS THE OCCUPATION AUTHORITIES TO RESPECT THE GENEVA AND HAGUE CONVENTIONS, BY CANCELLING ALL THE MEASURES TAKEN, ALL THE ACTS COMMITTED, ALL DISCRIMINATION REGARDING TAXES AND CUSTOMS DUTIES ON IMPORTED CULTURAL, EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC MATERIAL, AND ALL THE MILITARY ORDERS ISSUED AGAINST EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS AND TO PRESERVE THE ACADEMIC FREEDOMS OF THE UNIVERSITIES AND OTHER EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS SO THAT THEY MAY

CONDUCT THEIR ACTIVITIES WITHOUT LET OR HINDRANCE,

10. THANKS THE DIRECTOR-GENERAL AND HIS REPRESENTATIVE, FATHER E. BONE, FOR THE EFFORTS UNDERTAKEN TO ENSURE IMPLEMENTATION OF THE DECISIONS AND RESOLUTIONS OF UNESCO CONCERNING THE AFORESAID INSTITUTIONS AND COMMENDS THE HIGH QUALITY OF THE REPORT SUBMITTED TO IT,

11. RECOGNIZES THAT THE CO-OPERATION GIVEN TO ENABLE FATHER BONE TO CARRY OUT HIS MISSION IMPARTIALLY APPEARS TO OFFER A VALUALBLE OPPORTUNITY FOR EXPLORING NEW AND CONSTRUCTIVE ACTION UNDER THE AUSPICES OF UNESCO

12. RECOMMENDS TO THE GENERAL CONFERENCE THAT IT INVITE THE DIRECTOR-GENERAL TO EXPLORE WITH THE RELEVANT PARTIES FEASIBLE MEANS OF ENGAGING UNESCO IN FACILITATING AND INCREASING CONSTRUCTIVE CO-OPERATION TO ASSIST PALESTINIAN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN PLAYING THEIR APPROPRIATE EDUCATIONAL ROLES IN THE DEVELOPMENT OF THE AREA, THE TRANSMISSION OF ITS CULTURAL HERITAGE AND THE PURSUIT OF KNOWLEDGE IN COLLABORATING WITH OTHERS,

13. INVITES THE DIRECTOR-GENERAL TO ASK FATHER BONE TO COMPLETE HIS MISSION BY EXAMINING OTHER EDUCATIONAL AND CULTURAL INSTITUTIONS IN THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES, INCLUDING JERUSALEM AND THE GOLAN HEIGHTS, AND TO SUBMIT HIS REPORT TO THE EXECUTIVE BOARD AT ITS 130 SESSION

14. INVITES THE DIRECTOR-GENERAL TO RENEW HIS APPEAL TO MEMBER STATES AND INTERGOVERNMENTAL ORGANIZATIONS, ADDRESSING ALSO FOUNDATIONS AND PRIVATE INDIVIDUALS, FOR CONTRIBUTIONS TO THE SPECIAL ACCOUNT OPENED WITHIN UNESCO TO PROVIDE FELLOWSHIPS FOR STUDENTS FROM THE OCCUPIED TERRITORIES,

15. DECIDES TO INCLUDE THIS ITEM IN THE AGENDA OF ITS 130TH SESSION WITH A VIEW TO TAKING AN APPROPRIATE DECISION.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

3 ל'ברא/1 ל'ברא

דע

תמ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רמ,אמן,אוקיאניה,
מצרים,מצפא,אירא,אירב,אסיה,מאפ,אמלט,מדתים,ארבל2,אירג,הסברה,
[illegible]וסשטחים,שגב/ממחינרן,ארבל1,ארבל3

15776 תאריך : 24.10.87 משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור דחוף **
**
**
**

תדם:10,15776
אל:פרים/733,בריסל/300,רומא/356,אוטבה/193,ברן/362,קנברה/154
,
ביירס/491,בוגוטה/154,קופנהגן/184,קרקס/292
מ-:המשרד,תא:261087,זח:1618,דח:מ,סג:ש
נד:0

שמור/מיידי

חיבון גבוה בשטחים

אדר/800

1. בנפרד תמצית דו"ח האב בונה והחלטת הועד המרעל של ארנסקר בנושא. ההחלטה התקבלה בקונסנסוס ללא ריבוח (מדינת בהרכבם חברה בועד המרעל).

2. ההחלטה היא קיצונית ואנו תמהים כיצד התקבלה בקונסנסוס. דו"ח בונה הוא חד-צדדי, איננו משקף את המציאות ולצערנו ניצל האב בונה לרעה את הכנסת האורחים שלנו.

3. להלן הערותינו לדו"ח בונה:

א. מבחינה מתודולוגית הרי במעט בכל סעיפי הדו"ח מביא האב בונה בהרחבה את טענות הערבים ובקצרה את תשובותינו, באשר הוא קובע שאין לו אפשרות לבדוק לחקר האמת, גם משום שאינו שולט בערבית, ובכל זאת מגיע למסקנות המאמצות את העמדה הערבית.

ב. האוניברסיטאות מהוות עבור ארגוני החבלה את מאגר כח האדם הראשון במעלה בי"ש. הארגונים מנהלים באוניברסיטאות פעילות גלויה ומזרימים לקמפוסים כסף רב. להלן מספר דוגמאות לפעילות הארגונים באוניברסיטאות:

1. רוצחיו של זעפר אלמצרי,ראש ערית שכם, היו סטודנטים מאלנג'אח.

2. חודהר של דיקן אלנג'אח לא הוארך לאחר שנתפס בשעת העברת נשקים מאבו ג'האד לסטודנטים באלנג'אח, חברי אש"ף.

3. לאחר עסקת חילופי השבויים-עצירים עם המחבלים קבע אש"ף 'מכסה' לכל אוניברסיטה של בלואים לשעבר שעליה לקבל כשהפקידם להזק את תשתית אש"ף באוניברסיטה.

4. ישראל פועלת ותפעל לפיתוח האוניברסיטאות והחופש האקדמאי בי"ש, אך תסכל כל נסיון לניצול האוניברסיטאות להפרות סדר ולחתרנות. אנו מצפים ממדינות שהתנסו במלחמה בטרור פנימי ('פעולה ישירה' באזר מיינהוף' הבריגדות האדומות') להבנה, איננו רואים בשריפת צמיגים פעולות אקדמאיות לגיטימיות, לא נסכים להפצה באוניברסיטאות של ספרותי הדרכה להרכבת פצצות או ברוזים הקוראים ל'מאבק מזוייף' ולא נרשה ארועים באוניברסיטאות לציון רצח הסטודנטים במינכן או טבח מעלות.

5. נבקשכם לפנות למשה"ח, בדרג המתאים, ולבקש שיתנגדו, או לפחות שימנעו, בהצבעה על הצעת ההחלטה באשר תידון ב- 12/11 בועדה החמישית של הועידה הכללית. לקופנהגן בלבד - דנמרק איננה חברה בועד הפועל אך מבקשים פעולתכם מאחר והוא יוזר תורן של הקהילה.

ארבל 1/ארבל 3

ת.פ.

תפ: שהה,רהמ,שהבט,מנבל,ממנבל,סמנבל,ממד,רם,אמן,אוקיאניה, מצרים,מצפא,אירא,אירב,אטיה,מאפ,אמלט,מזתים,ארבל2,איר ג,הסברה, ארבל1,ארבל3,מתאמשטחים,שגב/ממחינון

13358 תאריך : 22.10.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור ידצא ** ** ** **

חודם:10/13358
אל:פרים/598
מ-:המשרד/תא:221087/זח:1347/דח:מ/סג:ש
נד:0

שמור/מיידי

צרפת - שטחים

שג' צרפת בא לליאור להגיש דאמרש בענין אירועי הר הבית מהשבוע שעבר. הסביר כי הוכחה לכוונת אלינו בסמוך להתרחשויות אך בשל החגים דחת זאת. לכמר כן ביקש להדגיש שהנושא לא דחוף במיוחד). הקריא בקיצור תמצית ההנחיות שקבל להביע 'דאגת ממשלת צרפת'. לאחר מכן הוסיף שלא מהבתוב כי הם מוטרדים במרבן גם ממכלול האירועים בשטחים ובעיקר בעזה. ליאור התייחס לסוגיה הכללית של הר הבית ולאופי המגמתי המתוזמר מבחוץ של התפרעויות הימים האחרונים על רקע ביקור מזכיר המדינה האמריקני.

מזתים

רד

תפ: שחח/רהמ/שחבט/מנכל/ממנכל/ר/מרכז/רם/אמן/ליאור/מזתים/
אירא/מתאם שטחים/ר/מרכז/ממד

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

שמור

כ"א בתשרי התשמ"ח
14 באוקטובר 1987

אל: לשכת רוה"מ
לשכת מ"מ רוה"מ ושה"ח
לשכת שר הבטחון

הנדון: הקהילה האירופית - הרודזין

שגריר דנמרק בישראל נפגש לבקשתו ב-13.10.87 עם ד"ר יוסי ביילין, והעלה בפניו את דאגת ה-12 בעניין הרודזין.

השגריר מסר למנכ"ל המדיני את זכרון הדברים הרצ"ב, וחזר בע"פ על עיקריו. הדגיש שהונחה להביע דמארש רשמי בשם ה-12 לקראת פגישת המנכ"לים המדיניים של הקהילה שתתקיים ב-14 וב-15 דנא בבריסל. לדבריו, מבינים בקהילה שהקבינט אישר את הפרוייקט, הם מעוניינים להביע את דאגתם מכך וביקש לקבל את תגובתנו.

הנייר שהוא מוסר מהווה בעצם NON PAPER והטיעונים רוכזו בו בכתב לשם הנוחיות בלבד.

לשאלתו של ד"ר ביילין אמר השגריר כי לא ייזום מצידו את פרסום דבר הפגישה או תוכן הנייר עד שיקבל תשובתנו המוסמכת.

המנכ"ל המדיני הגיב שאנו נחבר זכרון דברים שלנו כ- NON PAPER כתשובה לנייר השגריר. בינתיים הוא יכול לומר לשגריר שאין זה מדוייק שהקבינט אישר כבר את התכנית, או שקיים כבר חוזה עם חברה זרה לביצוע הפרוייקט. לקבינט נמסר דיווח מלא על התכנית, ואנו נמצאים בשלב של מו"מ עם החברה הזרה, כשמצידנו הועמדו תנאים רבים שמטרתם להבטיח את האינטרסים של האוכלוסיה המקומית שלא תפגע בעקבות הקידוח. מכל מקום, תשובה מפורטת ורשמית נוכל למסור לשגריר תוך שבוע.

ב ב ר כ ה ,

איתן מרגלית

העתק: המנכ"ל המדיני
המשנה למנכ"ל
מנהל מזתי"ם
מנהל אירופה 1

אל: כ"מ

כב' ה"ד שלנו ב- 84/10/13 לעולם

בנושא: מים.

ענין הדברי-מים מ"ש לישראל מאוצפר בעמ' 13 (מסומן

שם) ניתנו: "הניגוד שטחי- ה"ד (על מצפן העולם, שהוא

באורה שם) אין שום הדברה על מים מאצור כדאי לשטחי

של הגרעין המרכז, ואין בעמדה האחרונה- ב"ש שהן מאגרים

מים עתיקים הישמעאלי האחרון, אלו למעשה אזורים מחוץ לי"ש.

ה פיסקה הנ"ל מהללת, לדעתי, ביותר המצב הפוליטי-עכ"פ,

אבל

ואין בזה התייחסות- שהרי נובעים מים מי"ש לעבר.

דברי ה"ד מלעיל: אין הפרטים במדויק מדוייקים

הכ"כ שעל משה לנציגי- הם לדעתו בעלי מדומיין

לעולם. ביודעי שכבר במשה"ת הלה, שהם הי- 1000 על

מידת בש"ב שנאמר על ידי עורך מאוכ"ל 2 לעיני של

ה"ד. ה"ד ההמה- עצמה אוכ"ל רק אם, מה שבקשו

לקבוע על מה מבוסס משה"ת כי- קב"עלי,

אודיה.

**
**
**

חוזם: 7/13953
אל: ברן/495/בריסל/281/האג/231/לונדון/348/פריס/556/רומא/339/
גנבה/236/ריבה/225/בנגקוק/279/טוקיו/266/ורש/633/אתונה/117/
ני/711/בירות/290/מנטריקו/190
מ-: המשרד/תא: 210737/זת: 2000/דת: מ/סג: ש
נד: @

שמור/מיידי

פרוייקט המים בהרודיון

בהמשך לחוזמנו

טרם נפלה כל החלטה בנושא
המדיניות הישראלית היתה ונהתרה לא להעביר מים מן
השטחים המוחזקים למדינת ישראל. עמדתנו המבוררת בנושא
הנ"ל נשנה לאור ב- 1964 ולא שונתה מאז

מזתי"ם - הסברה

אש

תפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/ליאור/הזתים/פרימור/אסיה/מצפא/ורד/
ארבל2/שפי/אמלט/מתאם שטחים/אביעל/הסברה

UNITED NATIONS

A

General Assembly

ספרית ארכ'ל
בירוד ההוק, ירושלים
(עותק יהיד)
אין להוציא מהספריה
לשימוש בחיקום בלבד

Distr.
GENERAL

A/C.2/39/7
12 October 1984

ORIGINAL: ENGLISH

Thirty-ninth session
SECOND COMMITTEE
Agenda items 12 and 80 (j)

REPORT OF THE ECONOMIC AND SOCIAL COUNCIL

DEVELOPMENT AND INTERNATIONAL ECONOMIC CO-OPERATION:
HUMAN SETTLEMENTS

Letter dated 10 October 1984 from the Permanent Representative of Israel to the United Nations addressed to the Secretary-General

I have the honour to attach herewith a document entitled "Administration of Water Resources in the Areas of Judea, Samaria and the Gaza District: Comments on the Reports of the United Nations Secretary-General, A/39/326-E/1984/111 of 29 June 1984 and A/39/233-E/1984/79 of 25 May 1984".

I have the honour to request that this letter and the attached document be circulated as an official document of the General Assembly under agenda items 12 and 80 (j).

(Signed) Benjamin NETANYAHU
Ambassador
Permanent Representative of Israel
to the United Nations

ANNEX

Administration of Water Resources in the Areas of Judea, Samaria and the Gaza District: Comments on the Reports of the United Nations Secretary-General: A/39/326-E/1984/111 of 29 June 1984 and A/39/233-E/1984/79 of 25 May 1984

* UN Secretary-General Report on "Permanent Sovereignty over National Resources in the Occupied Palestinian and other Arab Territories" A/39/326-E/1984/111, dated June 29, 1984. (Hereinafter Report A.)

* UN Secretary-General Report on "Living Conditions of the Palestinian People in the Occupied Palestinian Territories" A/39/233-E/1984/79, dated May 25, 1984. (Hereinafter Report B.)

I. General Comments

(a) Report A

This report, prepared by a team of experts engaged by the Secretariat, purports to concentrate on the subject of "Israeli policies and practices relating to the exploitation of the water resources of the occupied territories."

/...

In the introduction to the report (para. 5) the authors admit the fact that full compilation of most accurate and up to date information relating to the questions at issue was not secured. Hence, the report was compiled on the basis of information gained during discussions held in Damascus and Amman with representatives of Syria and Jordan, and the "PLO" (in addition to information obtained from various international organizations and specialized agencies).

The nature of most of the abovementioned source material used to compile Report A is thus indicative of the lack of objectivity practiced by the team of experts, and, in fact, called for by the terms of the enabling General Assembly resolution 38/144 of 19 December 1983. Hence, it is clear that Report A is not free from misconceptions, misrepresentations and even mistakes which could have been avoided had the team of experts chosen to utilize basic and reliable data published by Israel and freely available.

Examples of some of the most elementary geographical and technical mistakes made by the team of experts are given herewith. Such mistakes could have been avoided by using any small scale tourist map:

- Other facts, such as the aid extended to the city of Ramallah in its severe water shortage by connecting it to the Israeli water network of Jerusalem, are negatively displayed in the Report as an imposition of "water sharing".

(b) Report B

This report does not in effect add anything to the water resources issues. The sections dealing with water resources are merely a summary of Report A, referred to above.

/...

II. Principles of Israeli Water Resources Administration

The principles guiding the Israeli administration authorities in regard to water resources in the areas of Judea-Samaria and the Gaza District are summarized in this document according to the equivalent sections of the Secretariat reports.

In fulfilling the relevant international responsibilities involved in its administration of those areas, Israel has made every effort to respond to the needs of modern economic development whilst at the same time refraining from disturbing the existing economic infrastructure. Despite the fact that such international responsibilities enable regulation of the use of water, the Israeli administration authorities in the areas have based their policy and practice regarding the utilization of water resources, on a number of principles aimed solely for the benefit of local residents and for the development of agriculture:

The principles may be summarized as follows:

(a) Ensure a regular and reliable water supply for domestic uses.

(b) Protect water resources from deterioration as a result of over-exploitation.

/...

(c) Secure the rights of existing irrigation water users by protecting their sources and by replacing deteriorating sources whenever an alternative is available.

(d) Utilize untapped water sources.

(e) Supply irrigation water to Israeli villages and townships either by importing water curtailed from existing users of the Israeli National System, by tapping unused aquifers or by utilizing treated sewage.

(f) Differences in water availability to users may result from hydrological constraints or from prior water rights. There is no legal discrimination between water users.

(g) Upon request by domestic water users, supplies from local sources may be augmented by a connection to Mekorot water works, provided that local sources cannot meet demands and Mekorot system has a spare capacity.

III. Water Ownership and Legislation

Contrary to what is stated in Report A (para. 14), the Israeli legislation on water has not been extended to Judea-Samaria and Gaza District. Military Order No. 291, cited in the Report, refers to the Jordanian Law No. 40 on soil and water, 1952, and merely authorizes the Military Commander to enforce it.

/...

The principle of public ownership of unutilized water resources in Judea-Samaria (para. 14) also stems from the Jordanian legislation - Art. 59, Law of Natural Rescurces, 37/1966 and not from Israeli legislation.

Metering of groundwater withdrawals, described as having been enforced by Israeli legislation (para. 15), is also based on the Jordanian Law No. 88 of 1966 and is intended to safeguard the rights of well owners. A right to water is based, according to this Law (Art. 14), on an abstraction license which is issued upon installation of a metering device. Water meters were therefore voluntarily installed by well owners, at their expense, in order to establish their rights, and not as an act of discrimination by Israeli authorities, as claimed in the Report (A - 15).

The claim in the Report (para. 14) that Israel disrupts traditional customs and water legislation prevailing in Judea-Samaria is also misleading. The Jordanian authorities, having enacted the 1966 Law of Natural Resources, had not implemented the law prior to June 1967. The process of installing water meters and putting into effect the water rights of all individuals and organizations in accordance with the Jordanian law prevailing in the area, has taken several years even under the Israeli administration and was completed as late as 1977.

/...

Jordanian Water Control Regulation No. 31, 1955, Art. 5, enables the Water Supervisor to refuse permit to construct an irrigation scheme (i.e. in present case a production well) in cases where the increased groundwater abstraction could result in damage, including infringement of another person's right to water ownership.

Moreover, Art. 7 thereof enables the Water Supervisor to curtail irrigation allocations where there is an over-exploitation of groundwater. However, Israeli authorities have so far not imposed any curtailment even though over-exploitation exists.

IV. Interference in the Use of Natural Water Basins

Israel acknowledges and accepts the basic principles stated in the Report in this regard (para. 8), namely:

"Any interference by one country in the surface or groundwater flow has repercussions on the activities of other countries sharing the same basin",

and:

"The effects of any activities in connection with water resources are particularly felt in downstream territories which depend on upstream water supplies".

/...

This recognition is in fact the major reason for limiting the pumpage in Judea-Samaria westward, draining groundwater basins which would almost certainly affect prior rights of users with their supplies based on springs and wells situated at the foothills of the Judean Mountains.

Another concern in this respect is the steadily increasing use of water in the upper Yarmouk basin which may affect downstream Jordanian, Israeli and Judea-Samaria u

V. Scarcity of Water Resources in Judea-Samaria

The Secretariat Reports state that the available water supply in Judea-Samaria is 800 - 850 MCM/yr, comprising 600 MCM groundwater, 200 MCM from the Jordan River and 50 MCM surface waters (A/39/326, para. 34; A/39/233, para. It is not explained however how these figures have been de

The natural outlets of the westward and northward draining watersheds, including those located in Yizreel an Bet She'an Valleys, are all in Israel and have been fully utilized since long before 1967, in the earlier stages of development. Wells drilled in more advanced stages of development around the springs that constitute these outle have only enabled a better temporal regulation of the spri discharges.

Whilst the water tables of the aquifers feeding these outlets may well extend partly below the Judea-Samaria highlands, at great depths, this however does not render the westward and northward draining aquifers as "West Bank waters" (A - 35, B - 54). In fact, within this context, such terms, as "West Bank waters" or "Arab waters", whilst being political terms, have no basis or validity in hydrology, and their use in UN Secretariat reports which purport to be professional reports, raises some question as to the motivation behind the preparation of these reports.

The shallow aquifers and springs of the eastward draining basins that lie within Judea-Samaria, in the Jordan Valley and adjoining valleys, are presently fully utilized. The only source in this region which can yet be utilized more intensively without harming earlier established users, is an aquifer with deep water table that is assumed to be draining toward the Dead Sea. The total potential yield of the eastward draining basins whose outlets are situated within Judea-Samaria is estimated at 100 MCM/yr, which is far below the 600 MCM figure claimed in the Report to constitute the "available supply" of groundwater in Judea-Samaria.

/...

Surface water flows within Judea-Samaria (not including spring flows, which form part of the said groundwater potential) occur as flash floods of just a few hours' duration. Only a minor portion of these floods could possibly be harnessed by technically feasible means at economically justifiable cost.

Jordan River water, claimed in the Report to amount to an "available supply" of 200 MCM/yr, occurs mostly as winter flood flows, when water requirements are at their lowest. Part of this water is already being utilized by means of upstream impoundments constructed in Syria, and in Jordan, in the East Ghor area and on the Zarka River. An amount of approximately 100 MCM/yr could however still be put into use by constructing additional impoundments on the lower Jordan River, despite the technological difficulties and high costs involved.

The present consumption of 100-125 MCM/yr in Judea-Samaria is therefore in balance with presently available resources and does not represent only a small fraction as implied by the reports (A - 34, B - 11, B - 54) which claim a "huge surplus" (A - 37).

/...

The severe water shortage perceived by Israeli policy makers (A - 36) in relation to future requirements applies therefore not only to an "integrated view" (A - 37) of water resources between the Jordan River and the Mediterranean Sea but also to the area of Judea-Samaria itself.

Israeli policy cited in Report A (para. 36) has been taken out of context, even emphasizing a printing error. This policy is clearly not to end "exploitation" in Judea-Samaria but, as it should be obvious to any intelligent reader of the cited reference, to end "over-exploitation". Its repetition by the team of experts constitutes a further indication of the questionable motivation behind these Secretariat reports.

VI. Water Transfers from Judea-Samaria to Israel

Contrary to the claim in the Report, no water is transferred "from an occupied territory into the occupying power's own territory" (A - 23) and no wells exist that abstract water in Judea-Samaria to convey it to the Israeli National Carrier (A - 23) or to other users outside Judea-Samaria.

/...

As stated above, the term "West Bank water basin" (A - 19) is not a defined hydrological entity. The same applies to "flow of West Bank Waters to Israeli tapped aquifers" (A - 33). All groundwater aquifers utilized within Israel by means of wells and springs are waters utilized by Israel long before 1967.

VII. Scarity of Water Resources in the Gaza District

The hydrological situation in the Gaza District (A - 17, A - 39) is severe, due to seawater intrusion resulting from long over-exploitation of groundwater. Water abstraction (mostly for irrigation) presently amounts to 110 MCM/yr compared to an available safe yield of only 50 MCM/yr.

Israeli administrative authorities, under their responsibility to preserve local natural resources, are taking steps to rectify the situation. Restrictions on groundwater exploitation in regions of acute deficits were introduced, as well as encouragement of water saving irrigation practices. The traditional practice of "unrestricted digging of wells and abstraction of groundwater" (A - 20) could no longer be tolerated under the deteriorating hydrological situation.

/...

The Israeli villages and townships in Gaza District used about 1.5 MCM only, from local sources, in 1983/84 and not 30 to 60 MCM as stated (A - 39). The irrigated lands of their farms are supplied from the Israeli National Carrier and not from local groundwater. Only drinking and other domestic water requirements are supplied from local wells situated in locations which have no interference with existing wells and in regions where the hydrological deficit is not acute.

VIII. River Jordan Basins

Though this subject is out of the defined scope of the present Secretariat Reports, it is referred to several times, and its clarification is warranted.

Inter-basin water transfers (A - 23) are crucial in modern water resource management and in this case are based on arrangements concerning the use of Jordan and Yarmouk waters, which have existed and are practiced by all interested parties, since 1955.

/...

The increased salinity in the lower Jordan (A - 23) is a natural result of the increased use of its upper tributaries by Lebanon, Syria, Jordan and Israel. The proper management of the basin, as reflected in the development plans prepared by the Kingdom of Jordan, calls for substitution of the lower Jordan by supplies from the East Ghor scheme as a source of water to lower Jordan Valley consumers.

IX. Jordan Valley

Local farmers in some of the Jordan Valley districts (e.g. Jericho) were prevented by Jordanian regulations prior to 1967 from sinking new irrigation wells to the over-exploited alluvial aquifers where the need to protect the resource and avoid damages to present users, called for restrictive measures (A - 37).

Deep wells drilled in that area by Mekorot (A - 19, A - 37) tap an entirely different deep water table and have no influence whatsoever on present users. Use of this deep water table is at the expense of unused outflows to the Dead Sea, and not at the expense of the flow to the already over-exploited aquifers.

/...

The Israeli villages and townships in the Jordan Valley are presently supplied from this local deep water table (A - 37).

One of the risks in sinking these deep wells was failure to tap the deep water table and unintended interference with the upper water table. This has occured in one case where the affected users were compensated by cheap supply from the Mekorot system.

X. Drilling Permits

Contrary to the statement in the report (A - 16), drilling permits are always issued when it is necessary to replace existing wells which became dry. Permits in Judea and Samaria were denied only regarding new irrigation wells in over-exploited basins (A - 37). Drilling of domestic water supply wells is as a general rule permitted.

XI. Sharing of Water Supply Systems

Local water supply systems have been integrated with Israeli systems (A - 24) only when needed by the local population to solve local water supply problems, and on request of the local users, such as in the case of the towns of Ramalla and El-Bira. This municipal water supply system had,

/...

since the Jordanian administration, been dependent on a single source that did not meet the requirements. Expanding the system by the addition of a new well took several years. In the meantime Mekorot assisted by supplying the lacking quantities through a temporary connection between the Jerusalem water supply system and Ramalla municipal water works.

XII. Discrimination in Water Rates

Allegations in the Report on "assessment of too high rates" for the Arab population (A - 32, note 25) are unfounded. The Mekorot Water Company supplies water at rates varying according to the geographical, geological and hydrological factors influencing the cost of supply, and most certainly not on the basis of religion or nationality of users, as maliciously alleged by the authors of the reports.

Cutting off water supplies by the Mekorot Company for failure of consumers to pay the rates is a step taken without any discrimination, in order to protect the financial stability of Mekorot. Reports in the Israeli press during summer 1984 relate to hundreds of cases of Israeli users being treated in a similar manner in case of non payment.

/...

XIII. Participation in Policy Formulation

Public participation in policy formulation (A - 25, A - 29) is a privilege granted to water users under Israeli law. All interest groups in Israel that so requested were invited to participate in the National Water Board. No request for participation in a similar public water board was raised by user groups in Judea-Samaria or Gaza. Under Israeli legislation there are no regional water supply boards but voluntary user organizations and local water supply corporations.

Since Israeli water legislation does not apply to Judea-Samaria and Gaza District no local public bodies have been created by the Israeli authorities in these areas.

XIV. Conclusion

It is hoped that this document, based as it is on professional, hydrological criteria, will serve to clarify and rectify some of the misconceptions and factual mistakes included in the abovementioned reports, and presented to the General Assembly further to resolution 38/144 dated December 19, 1983.

15805

תאריך: 23-09-87 משרד החוץ-מחלקת הקשר

סדדי

** ירצא **
**
**
**

תדזם:9,15805
אל:דרש/729
מ-:המשרד,תא:230987,זת:1241,ודו:מ,סג:ס
נד:@

סדדי/מיידי

מתב'

הרודיון, שלך 450.

אנשי שגארה'ב קבלו תדרוך מלא ממתאם הפעולות בשטחים בעניין ההרודיון. הם הביעו עמדה רצון להפגש עם הירעץ המשפטי של המתאם בדי לשמוע חוות דעת מעמנית.

מזתים

חב

תפ: שהם,רהם,מנכל,ממנכל,בירן,נצפא,ליאור,מזתים,סייבל,מינרבי,
ר/מרכז,ממד

משרד החוץ

מחלקת ההסברה

ח' אלול תשמ"ז
2 בספטמבר 1987

ת/87/9

- שמור -

אל: ראשי הנציגויות
הממונים על ההסברה

הנדון: קידוח המים המוצע באזור הרודיון

1. המסמך הרצ"ב אינו נועד להפצה. המידע בו נועד להוות רקע לידיעתכם ולתגובה אם תשאלו.

2. נודה על דיווחים חוזרים שיאפשרו לקבוע את מידת הבולטות התקשורתית של הנושא.

הסברה/מידע - מזת"יים

קידוח ה"פיר" בהרודיון - מידע רקע

לאחרונה מגוהל מו'מ בין המנהל האזרחי ביו"ש לבין חברת 'מוריה אנרגיה וטכנולוגיה בע'מ' בדבר קידוח מים באיזור הרודיון. הצורך בקידוח נובע ממחסור במים ביהודה ושומרון ואי יכולתם של המקורות בתחום הקו הירוק להשלים את החסר.

חברת 'מוריה' הציעה לקדוח פיר רחב באזור זה לעומק של 500-600 מטר שיאפשר ניצול מאגר מים גדול הנמצא בשכבת קרקע זו ומשם לספק מים לישובי יו"ש ולירושלים. על-פי ההצעה לא יהיה על ממשלת ישראל להשקיע בקידוח אלא רק לשלם עבור המים המופקים.

להלן מספר נקודות רקע:

1. שיטת הקידוח המוצעת הינה חדשנית, טרם נבדקה בשום מקום אחר בעולם וקיימת מחלוקת בין מומחים לגבי יעילותה. קיימת אפשרות שהקידוח יגרום לייבוש קידוחי-מים אחרים הקיימים באזור ולטענת הידרולוגים אחדים אף עלול לגרום לייבוש מעיינות מתוקים באזור יריחו ועין-גדי.

2. חברת 'מוריה', הפועלת תחת השראה דתית, היתה פעילה בעבר ללא הצלחה בשלושה קידוחי נפט בישראל: קידוח הנפט 'אליהו 1' על הכרמל הופסק בשל קשיי מימון. 'אליהו 2' נעצר בעומק 635 מ' בשל בעיות טכניות, וקידוח שלישי באזור נתניה לא העלה נפט גם בעומק המתוכנן של 1,400 מ'.

3. מקורות המימון של החברה הם בראש ובראשונה כספים שמקורם בחוגים דתיים-נוצרים. לנוכח העובדה שאין ברשות החברה המימון הדרוש לביצוע הקידוח, נראה שאנשי 'מוריה' יצטרכו לצאת במבצע גיוס כספים למימון הקידוח, שיתמקד ככל הנראה בכנסיות ברחבי ארה'ב וקנדה תחת חסיסמא 'WATER FOR JERUSALEM'.

4. יוזמת הקידוח מעוררת בעיה פוליטית בשל הכוונה להעביר מים מאיזור הרודיון לירושלים, עובדה שעלולה להגביר המתיחות בין תושבי השטחים לבין ישראל ולעורר תגובות בינלאומיות. הלחץ הבינלאומי בנושא כבר החל כאשר ירדן מצרים, ארה'ב, השוק המשותף והאו'ם כבר מחו על כוונותיה של ישראל לבצע את הפרוייקט. ראש עיריית בית-לחם אליאס פרייג' הביע התנגדותו לקידוח באזני מ'מ רוה'מ ושה'ח פרס. המחאות מדגישות שהתוכנית נוגדת את האמנות הבינלאומיות האוסרות על שלטון כיבוש לנצל את משאביו הטבעיים של אזור שבשליטתו ונוגדות הצהרות קודמות של ישראל. יש לציין כי במסמך שהגיש שגריר ישראל באו'ם באוקטובר 1984 נאמר כי בניגוד לממצאי דו'ח שהכין הארגון עפ'י דרישת ירדן, אין מועברים מים מן השטחים לישראל ופעילות מסוג זה סותרת את העקרונות עליהן מושתת משק המים בישראל.

/..

5. מאידך בראיון ל'קול ישראל' ציין שר התקלאות נחמקין שהכוונה היא להשלים את מכסת המים לירושלים ואין כל כוונה להעביר מאתר הרודיון מים לשפלה. כמו-כן ציין השר כי ישראל אחראית על אספקת המים לשטחים; 'לא כל עיר קודחת לה באר ולא כל אדם מספק לעצמו את המים...'. השר הוסיף כי כיום מעבירים כמות גדולה של מים מהכנרת לאזור יו"ש.

6. מן הראוי לציין כמו כן כי אנשי חברת 'מקורות' ואנשי משרד החקלאות מעוניינים לבחון את שיטת הקידוח החדשנית בתקווה ליישמה גם באזורים אחרים בארץ. מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, אמר כי הסכם בין הממשל האזרחי ומינהל המים חייב לכלול ערבויות לכך שהאספקה לישובים היהודיים תבוא רק לאחר מילוי כל צרכי הכפרים הערביים, שחברת מקורות תפצה בעלי בארות שיפגעו בעקבות הקידוח, שהמחיר לא ישתנה, ושיקום גוף מתאם ומפקח. ללא מילוי כל התנאים הנ"ל החוזה לא ייחתם. חברת 'מוריה' הודיעה שלא תפעל בניגוד לדעת האוכלוסיה באזור הקידוח או בניגוד לדעתה של ירדן.
הקביעת שמע דיווח על הפרוייקט אך בשלב זה לא נתקבלה כל החלטה. במידה ותשאלו יש להדגיש שהמדיניות המנחה את המצדדים והמתנגדים גם יחד היא שאין לפגוע בתושבי השטחים ובאיכות חייהם והמגמה היא להתמיד בקו זה.

מדינת ישראל

תאריך 31/8/87

אל: [illegible]

מאת: לשכת ראש־הממשלה.

[illegible]

[illegible]

שגור/מיידי

ראשי נציגויות

דו"ח מדיני שוטף 13/87.

א. בישיבת הנהלה (7.8.87) נדון בין היתר:

א) קידוח היפירי בהרודיון - סקירת א.ליאל.

ב) יפן, דרום קוריאה - השגריר י.כהן.

ב. להלן עיקרי הדברים:

הקידוח בהרודיון:

א) יוזמי הקידוח חברת מוריה מתכננים קידום היפירי חיומית - מזרחית לבית לחם באיזור הרודיון לעומק של 500-600 מטר.

ב) הקידוח מתוכנן להגיע לקנומן התחתון בגובה 300 מטר מעל פני הים במטרה להגיע לשכבה בה נמצאים מים מתוקים וזאת מורם ירדו לים המלח, בו הם נובעים מלוחים.

ג) בחוגי ההידרולוגים יש השוללים מקצועית הרעיון שמאחרי הקידוח. לדעתם יש סכנה שהקידוח יביא ליבוש קידוחים קיימים באיזור וכן ליבוש מעיינות מתוקים באיזור יריחו ועין גדי. לדעתם אין בקידוח המתוכנן להביא לתוספת נטו של מים.

ד) חברת מוריה היזמת חתמה על חוזה עם מקורות. החברה היתה פעילה בעבר ללא הצלחה, בקידוחי נפט על הר הכרמל ובנתניה. בראש החברה עומד גילמן היל הפועל תחת השראה דתית, תנכ"ית.

ה) יזמת הקידוח מעוררת מספר בעיות פוליטיות בין היתר מול הכוונה להעביר מים גם לירושלים. ענד ב-1984 קיבלנו אגרת מחאה מהאוים בנושא. כיום יש תלונה ירדנית ומחאה מצרית מאשר ארזיב והקהיליה האירופית עוקבות אחר הנעשה וכבר הביעו דאגתנו.

ו) בדיון הושמעה הערכה לגבי ההשלכות הצפויות אם יצא תצרויקט לפועל. האוכלוסיה באיזור מגלה התנגדות וחברת מוריה הודיעה שלא תפעל בניגוד לדעת האוכלוסיה. ככלל צוין תזדינויות היא שאין לפגוע בתושבי השטחים ובאיכות חייהם ונעשה הכל שהמדיניות תימשך.

מנכ"ל המשלחה
ירושלים

תשורים

ה' בסיון תשכ"ח
28/5

אחיי אהובי,

שלומי.

רחוק ממך ברוך בעיני, ובכל אעלה ראשי. שמחה אחר לי מי יתן ההמשכי בריאה ושמחה ישרו אתכם בקיבוץ אבירי רב שלי וגבורתי. והנצח בריה. בבוקר שואלני לא.ב שיר בעתיד

בקשתו ירדון בקיבוץ.

משה

מדינת ישראל

תאריך 27/8/87

אל: רה"מ, המנכ"ל

מאת: לשכת ראש הממשלה.

בדיון אתמול עם ראש הממשלה, בהשתתפות שרי הכלכלה והאוצר לאפשר לרקע שיעור יש"ע ל"בא מעבר תקציב" שיידון לפחות המשך, שאין בהצעת "אוצר בקסקל" ולפחות שיעור שלא יפחת בשנת התקציב משנת, ובהיכנס התקציב שלנו.

אין ההתלטה בעניין תיוטמ - עדיין לפני בדיון, והדבר יידון עמו בדרך של פנייתו בהשיגו הביניעדי.

מכל מקום - ההתלטה הנ"ל מהווה הליכה שלנו לקראת הסיכון, בין היתר משום שהסיכון "מרכין אותנו בדיון" בעניין "שום הוספת התקציב שלנו עתה.

אורנה

Preface

A Netherlands agricultural mission visited the West Bank and Gaza in May 1987 on request of the Netherlands Government. The general objective of the mission was to study the potential and possibilities for increasing exports of agricultural products to Western European and Middle Eastern markets from these territories. More in particular, the mission was asked to give practical recommendations for improvement of both the physical and organizational marketing infrastructure and identify related training requirements.

In sending this mission the Netherlands Government has honoured a request from the government of the Kingdom of Jordan to study the set-up of a marketing organization in the West Bank and Gaza in order to promote the export of agricultural produce of these territories.
The mission also fits within the scope of the assistance programme of the European Community, which includes a recent measure to grant preferential access to agricultural produce coming from the West Bank and Gaza.
The mission consisted of:

Messrs:	M. van den Top	- Mission leader	(Central Commodity Board for Arable Products, The Hague)
	F.A. Makken	- Economist	(Agricultural Economic Research Institute, The Hague)
	A.P. Verhaegh	- Horticulturalist	(Agricultural Economic Research Institute, The Hague)

The mission has spent two weeks in the area (from May 8-23, 1987) and has been accompanied subsequently by mr. R.H. Serry, head Middle East Section, Ministry of Foreign Affairs (first week) and Mr. M. Slingenberg, agricultural attaché Netherlands Embassy, Ankara (second week).

Summary

On request of the Netherlands Government, a mission of agricultural experts visited the West Bank and the Gaza Strip in order to study the potential for increasing exports of agricultural products from these territories and to look into the possibilities for the set-up of an export marketing organization.

The mission identified important constraints in both production and marketing of fruits and vegetables in the territories, the most important of which are scarcity of fresh water, fragmentation of agricultural lands, declining export markets and the lack of an adequate marketing infrastructure. These problems are partly rooted in the complicated political situation of the region, and partly in the general recession and/or war activities of the traditional export destinations. As a result the incentives for innovative investments are gradually diminishing, although the scarcity of water and land forced growers of certain profitable products to invest in yield increasing techniques. The aggregate production remained more or less constant over the years, but recently local surpluses are growing as a result of the declining exports, to an extent that it may soon affect production.

The mission concluded that the state of agriculture is well below international standards, i.e. too low to compete effectively with other countries in the region, but that the potential to grow quality products for export is promising due to rather favourable climatic conditions and vivid private initiative. This potential, however, can only be used through application of new production technology and improvement of the organizational and physical marketing infrastructure. At the same time new markets will have to be developed and political obstacles which stand in the way of an efficient marketing should be removed.

The mission recommended that as soon as possible a start should be made with the provision of technical assistance and the setting up of a marketing organization. This should provide sufficient cadre for the improvement of the physical marketing infrastructure such as facilities for grading, packing, cold storage and processing. At the same time negotiations should start aimed at the removal of marketing obstacles, such as the transport problems to Jordan and the lack of transit facilities in Israel for direct export to Europe of produce from the territories.

1 Introduction; the mission's approach

The European Community has recently granted preferential access to agricultural produce from the West Bank and the Gaza Strip, two territories which are at present under control of Israel. This measure follows similar arrangements already in existence for countries in the Mediterranean region and was generally welcomed. However, due to constraints of both an economic and political nature, it is at present not possible for Palestinian producers in the West Bank and Gaza (hence forward called "the territories") to benefit from the preferential treatment granted to them.
The mission's main task was to identify these constraints and to recommend as to how the obstacles can be overcome in order to improve the export of agricultural products from the territories. The mission would have to concentrate on the technical and practical side of the problems, including those resulting from the political situation.

The mission has taken the political and economic reality as a starting point for its assessment of the potential for an export oriented agriculture in the territories. It has not limited its study to possible exports to Western Europe only, which are at present very minimal, but also tried to identify the causes of falling exports to the Arab world. The mission has therefore held discussions with Jordanian authorities in Amman as well as with growers and traders in the East Bank; with Israeli authorities in Tel Aviv as well as in the territories, and with Palestinian growers, traders and intellectuals, agricultural co-operatives as well as staff in Israeli and Jordanian service in the territories.

The mission has adopted a pragmatic approach, based on economic considerations. Political aspects have only been dealt with if necessary from an economic point of view.

The mission has spent considerable time cross-checking data and findings of previous missions' reports as well as several reports of scientific institutes[1]. These reports, combined with the mission's own observations, form the background for chapters 2 en 3, in which an analysis of the present state of agriculture and export of agricultural produce is presented. The conclusions and recommendations are presented in chapter 4.

2 The production of fruits and vegetables in the West Bank and Gaza

A great variety of fruits and vegetables is grown in both the West Bank and Gaza, the composition of which can also be found in Israel and Jordan.
In this chapter a brief outline will be given of the fruit and vegetable sector of the territories including, when relevant, the particular difficulties encountered by growers and traders.

1) See: Annex I

2.1 West Bank vegetables

Around fifty percent of the West Bank area is somehow or another under Israeli control, which has caused a sharp reduction of the area devoted to rainfed cultivation after 1967 to about one third of the 1964 level. The inevitable decrease in rainfed agricultural production was mainly manifested in cereal production which dropped roughly by 40 per cent (wheat and barley) despite substantial yield increases since 1980.

The irrigated area however doubled to over 5,000 hectares and the use of drip irrigation, new varieties, plastic mulch, fertilizer and agro-chemicals increased productivity. Irrigated production of vegetables increased to an average of 160,000 tons in recent years compared to only 30,000 tons in 1964. The aggregate production thus remained fairly constant over the past decade, around 200,000 tons, although the acreage decreased from some 27,000 hectares in 1964 to appr. 14,000 hectares in 1982. Important bottlenecks that impede expansion and intensification of irrigated areas are capital and water.

The price of fresh water is about twice as high as the price on the East Bank. Deep drilling is only allowed for Israeli settlements causing increasing salinity in the shallow tube wells, particularly in the southern part of the Jordan Valley. Some farmers mix brackish water with fresh water from springs that were already in use before 1967. Time has come, particularly in the Jordan Valley, for the farmers to drastically economize on water. The valley is considered a natural hot house, but is certainly not a natural greenhouse, since the relative humidity drops to 20 per cent or less. During winternights temperatures often drop to 4 till 5 degrees centrigrade [1], which will damage the products' quality.

It would therefore be logical to step up the use of plastic tunnels in order to increase yields. On the East Bank in Jordan the use of the walk-in type of tunnels is already widespread. This, however, requires credit facilities which are extremely scarce. Farmers can only buy on credit from suppliers, borrow from middle men or depend on their landlords. The recent re-opening of the Cairo-Amman Bank in the West Bank has so far brought no relief to the farmers in this respect.

The most important production areas for vegetables in the West Bank are the Jordan valley (3,000 hectares), Jenin (5,000 hectares) and Tulkarm (2,200 hectares). The acreage in the Jordan Valley is fully irrigated and produces about half of the total West Bank vegetable production. The areas with minor production are the Central District, Nablus (Northern District) and Hebron (Southern District). The total production is appr. 200,000 tons of which the Jordan valley produces appr. 100,000 tons, Jenin appr. 45,000 tons, Tulkarm 40,000 tons, Nablus 4,000 tons, the Central District 7,000 tons and Hebron 6,000 tons.

In the Jordan valley tomatoes and eggplant account for appr. two thirds of the total production. The remainder comprises squash, cucumbers, melons and others. In the Jenin area, melons are most important (almost 50 per cent), the rest being more or less divided over tomatoes, cucumbers, cauliflower and cabbage, onions and to a lesser extent potatoes and squash.

[1] See: Annex II, table 2

In the Tulkarm area the products are in order of importance: potatoes, tomatoes, eggplant, cucumbers, squash, onions an melons. The order of products as well as their production levels vary with prevailing price levels in local and foreign markets.

2.2 West Bank fruits

More than half of the cultivated land in the West Bank is covered with fruittrees, mainly olives, citrus and grapes (almost 100,000 hectares). On a much smaller scale a great variety of other fruit trees can be found such as: almonds, plums, figs, apricots, appples, peaches, pears and palms. Under irrigation also bananas and guava are being grown.

Olive trees have been a dominant feature in this region for thousands of years. After 1967 the planting of new olive trees increased since local people saw it as a means to avoid confiscation of the land. At present 44 percent of all cultivated area is covered with olive trees and only restricted expansion is permitted. The price of olive and olive oil has been decreasing for years now and several olive groves are no longer profitable. Olive trees are mostly planted in marginal areas, need little attention and water, but the production fluctuates considerably with the rainfall.

Citrus trees are grown on the more fertile, irrigated lands in Tulkarm, Jenin, Jordan Valley and Nablus. Their area has nearly doubled since 1966 to appr. 2,500 hectares. The most productive district for citrus is Tulkarm, adjacent to the fertile Israeli plains where citrus is being grown on a very large scale.

Grapes are a typical Hebron product. The area planted to grapes has decreased in the past decade, but the productivity has increased. The most important grape areas are Hebron and Bethlehem, accounting for appr. 80 percent of total production (65,000 tons). Further expansion of grapevines with early varieties is not permitted without licence. The planting of fruittrees that compete directly with Israel is generally subject to licensing.

2.3 Gaza vegetables

Contrary to the West Bank, the vegetable growing areas in Gaza have somewhat increased. Due to the natural dryness of the area the level of technology has always been more advanced as compared to the West Bank. Almost the entire vegetable area in Gaza is irrigated from a series of shallow tubewells. Some 3,000 hectares are devoted to vegetables with an average production of some 55,000 tons, the composition of which fluctuates substantially over the years. Tomatoes and cucumbers, however, account together for half of the production, the rest being made up by eggplants, squash, lettuce, potatoes, pears and strawberries.
The production constraints are similar to the ones in the West Bank, though the effect of fresh water scarcity is more striking in this arid region.

2.4 Gaza fruits

The Gaza Strip is predominantly a citrus growing area, despite the growing importance of vegetables. The yields in citrus are high, much higher than in the West Bank, mainly due to the fact that most groves are irrigated. The 12,000 hectares planted to fruit trees produce over 200,000 tons of fruits, most of which is citrus (over 80 percent). Other fruits are: almonds, olives, grapes, palms, guava, plums and figs.

The supply of water is more and more becoming a constraint for citrus production. Deep tubewells just outside the Gaza Strip extract groundwater for use in Israel and the settlements, causing salinization of existing wells in the Strip, particularly in Southern parts. Virtually all fruits as well as vegetables are grown under irrigation and the quality of water directly affects the produce.

Restricted water supply and declining markets have drastically reduced the area devoted to citrus from 25,000 hectares in 1979 to 6,500 hectares in 1987.

3 The marketing of fruits and vegetables in the West Bank and Gaza

Until 1967 the territories used to have a longstanding export tradition. The excellent climatic conditions enabled farmers to grow quality products for export to and through Jordan and Lebanon and to have the edge on their competitors in other countries. The export position deteriorated rapidly since 1967, to the extent that unmarketable surpluses are at present a real disincentive to growers in the area.

The main reason for this deterioration is a drop in demand from the traditional export destinations. This situation is being aggravated by the present political situation in the territories which impedes growers to maintain their competitiveness resulting in a further loss of markets. The most problematic crops in this respect are tomato, eggplant, watermelon (in both West Bank and Gaza), citrus (in Gaza), grapes (Hebron) and olive oil (West Bank). [1]

1) See also annex II, showing the calendar for export marketing in Western Europe as well as the prevailing minimum temperatures in the Jordan Valley. One can thus derive that e.g. November - March would be the best period to export to Western Europe. It can also be seen that egg plant could be exported in that period but that the harvesting of tomato and melon would need to be advanced by using greenhouses.

3.1 Export markets

The traditional exportmarkets were Iran, Iraq, Syria, Lebanon, Saoudi-Arabia, the Gulf States and Jordan. The war in Lebanon and between Iran and Iraq has resulted in a complete standstill of their imports from Jordan and the territories. Also Syria suffers from hard currency problems which led on the one hand to an overall reduction in imports and on the other hand to a shift of imports from Jordan and the territories to more competitive suppliers like Turkey and Greece. Saoudi Arabia and the Gulf States are suffering from recession and are reducing their imports. These states, moreover, are building up their own horticultural sector with the help of subsidies to growers. For the remaining import requirement Saoudi Arabia is increasingly importing from more competitive suppliers (e.g. Spain). Another obstacle in this respect is the Saoudi Arabian demand that all imported produce must be reloaded at the border with Jordan into Saoudi trucks.

The most important market, however, remains Jordan. But Jordan itself not only lost markets in the above mentioned countries (total export of vegetables and fruits dropped from 484,000 tons in 1985 to 390,000 tons in 1986), it has also stimulated domestic production. The East Bank alone has some 1,000 hectares of plastic tunnels and greenhouses compared to only 200 hectares in 1980. For tomatoes Jordan has now announced a compulsive reduction in domestic production to 230,000 tons (compared to 400,000 tons 10 years ago). It also expects to be self sufficient in potatoes this year. The territories should, to the maximum extent possible, monitor the developments in production and marketing in adjacent areas in order to adequately fill gaps that may have been left.[1)]

The difficulties Jordan encounters with respect to exports and increased local production has led the Jordanian authorities to impose import regulations on West Bank produce.[2)] The restriction is that only 50 percent of West Bank produce can be transported into Jordan. In practice, however, this can be much less (e.g. tomatoes) or much more (bananas).

Jordan does not permit Gaza vegetables to be imported and restricts fruit imports.[3)] Jordan prefers West Bank citrus, most of which is marketed in Jordan. Gaza, so far, exported 49,000 tons to Jordan in 1987 but is left with more than 40,000 tons of the Valencia type orange not worth picking since there is no market for these, nor are there facilities to process the Valencias into juice.

Another, very modest, outlet is the export to Europe through AGREXCO, the Israeli Agricultural Export Corporation. These exports amount to a few thousand tons only, but seem to be increasing for vegetables, particularly strawberries. The Israeli authorities claim that growers in the territories do not fully usurp the opportunities to export through AGREXCO. They claim moreover that, particularly West Bank growers, await opportunities in Jordan or in the local market to make a higher price, which renders them rather unreliable as export suppliers. Many Israeli growers are disgruntled at the fact that they do not have any other outlet besides AGREXCO or the Citrusboard. The producers in the territories, however, are not convinced that they are treated in the same way as Israeli growers and prefer to sell against a known price now rather than to export through AGREXCO with a few months uncertainty as to what the earnings will be.

1) See: Annex III

2) See Annex IV for exported quantities of vegetables and fruits from the Westbank to Amman in 1985 and 1986

3) In Annex V the export of fruits from Gaza to Amman in 1985 and 1986 is shown in detail

Gaza, finally, is exporting citrus directly to Eastern Europe through the port of Ashdod in Israel. Difficult barter trade conditions and inadequate transit handling have caused this export to fall from 20-25 percent of the citrus production in the sixties (260,000 tons) to less than 10 percent of the much lower production (160,000 tons) in 1987. Direct exports to Western Europe are forbidden since 1967.

3.2 Quality of the produce

The farmers in the territories have always been able to keep up good quality standards which gave them a good reputation in the area. The market for fruits and vegetables, however, is highly demanding and competitive and the smallest obstacle can damage succes in exports. After 1967 the territories found it increasingly difficult to maintain their standards, the more since agricultural research and extension facilities are highly inadequate.

In Gaza the problems have become most severe. Since water is very expensive and limited in supply, some farmers have stopped irrigation which leads to rapid deterioration of the citrus groves. Planting of new fruittrees is virtually forbidden and trees in existing groves are losing productivity after 15 years, which leads to a general loss of quantity and quality. In the absence of cooling or processing plants it is not possible to keep the surpluses for other market opportunities. As a result it has become impossible to compete with exporters in Turkey, Cyprus and Spain.

Before 1967 Gaza produced a quality orange (Shamouti) which commanded a premium in the market. Exports were effected to Western Europe and even to Singapore and Penang. This quality could compete with Israeli "Jaffa" produce. Since 1967 direct exports to Western Europe are prohibited. Exports to Eastern Europe went down substantially because of transit problems. Also exports to Jordan are falling due to cumbrous trucking to Amman via the King Hussein bridge where the slightest interruption may keep the trucks for some hours, occasionally up to a day or more, which affects the quality of the produce.

The Shamouti orange sells very well in Jordan and also the Israeli citrusboard has bought important quantities. But also here quality seems to deteriorate. The Shamoutis for instance have this year been processed into juice in Israel while this variety is typically fit for fresh consumption.

As far as vegetables are concerned, some very sophisticated qualities are being grown part of which have been sold to AGREXCO (in 1987 some 300 tons so far of eggplant, tomatoes, squash and strawberries).
Both fruit and vegetable growers are having increasing problems to market their produce on the local market since there is a substantial inflow of Israeli produce. Exports into Israel are in principle forbidden, but some products are occasionally allowed when licensed.
This combination of marketing and production problems is taking away the incentive for farmers to grow export qualities.

In the West Bank growers encounter the same problems as the growers in the Gaza Strip, though not so much for citrus. The farmers in the West Bank are also feeling the effect of a deteriorating quantitiy and quality of fresh water. This is due to the fact that fresh water is extracted by Israeli deep tube wells and local farmers are not allowed to drill new wells nor to deepen the existing ones. The increasing salinity affects the quality of production particularly in the southern Jordan Valley.

As mentioned before irrigated production has increased considerably in the past 20 years, particularly vegetable production. Some high quality products are still grown, mainly for export through Jordan and to AGREXCO. The lands, however, are fragmentated which increases the cost of production.

The bulk of the surplus production is marketed to Jordan, where it mixes with East Bank produce for further marketing.
The transport by road to Jordan is cumbersome. Two bridges connect the East and West Bank and only a limited number of pre 1967 trucks are allowed to cross. For security reasons the trucks are stripped down to the bare essentials to facilitate security checks on return of the trucks, which has to be within 24 hours. The risk of delays during the crossing are high and the produce perishes very quickly in the open trucks. The trucks have to return empty and are held up for a considerable time to allow the required security checks to take place.

The inflow of Isreali produce also provides a disincentive to production of quality produce. It was calculated recently that some 125,000 tons of Israeli produce entered the territories in 1983/84 while only 80,000 tons went from the territories to Israel (partly smuggled). Exports from the territories to Jordan in that year amounted to 232,000 tons.

3.3 The physical marketing infrastructure

The obstacles that have caused deterioration of quality have had also consequences for the physical marketing infrastructure; the loss of markets have taken away the incentive to invest in storage, coldstores, packing and grading stations, containers etc. These facilities, as well as a strong quality consciousness on the part of the growers, are nowadays an absolute necessity for modern export marketing.
As far as adequate packing material is concerned, the territories, particularly the West Bank, are experiencing problems due to the political situation. Packing is at present done with the use of inadequate wooden boxes. In compliance with boycott regulations of the Arab League, Jordan does not allow the produce to be packed in cartons supplied by Israel. It only allows a cardboard plant in the West Bank if the basic materials that have to be imported through Israeali ports be accompanied with certificates of origin stating that the materials originate outside of Israel.
The transportfacilities are, due to the political situation, highly inadequate. The open trucks do not provide for sufficient protection, nor are they sufficient in number. The unpredictable security measures and import regulations frustrate efficient planning of transport capacity.

3.4 The Jordanian Development Plan for the territories

At this point mention should be made of the Jordanian Development Plan for the territories. This plan envisages to channel approximately 200 million US dollars to the territories during a period of 5 years. The plan aims at improvement of the general infrastructure, agricultural production, extension and training, services and marketing facilities such as storage and transport capacity. Jordan has invited bilateral and multilateral donors to pledge funds for this plan, but so far donors appear to be reluctant and prefer to channel the funds directly into the territories. This might endanger a well co-ordinated development effort.

The mission also observed some reticence among Palestinians with regard to the plan; doubts have been expressed about its effectiveness. The mission got the impression that these doubts are partly the result of the rather low level of functioning of the co-operatives which are to play a central role in the execution of the plan; for that end a union of co-operatives is being established, through which a strengthening of the marketing function is envisaged. Others outright reject the plan claiming that it will increase dependency of the territories.

The mission is, of course, in no position to comment on intention or composition of the plan. But, as far as marketing facilities are concerned, it would like to stress that at least a minimum of organizational infrastructure is considerd to be absolutely necessary in order to co-ordinate all development efforts and to guarantee adequate planning of the proposed investments.

3.5 The organizational marketing infrastructure

At present the organizational infrastructure is inadequate. In the absence of a public sector proper, the existing institutions are either linked to Jordan (co-operatives) or to Israel (agricultural departments) and are therefore not considered to be truly representative of Palestinian interests.

The present role of the co-operatives with respect to marketing is limited to the issue of exportlicences for Jordan, together with the required certificates of origin. This task is being performed on the basis of an elaborate administration of total production (acreage, yields, etc.). Otherwise the agricultural co-operatives do not play an active role in marketing.

Credit facilities for farmers are virtually absent. Agricultural research and extension are functioning at a very low level. Some relief in this respect is provided by international donor agencies and non governmental organizations. Some of these are working together with the co-operatives, also with respect to the provision of technical services to farmers (supply of equipment).

4 Conclusions and recommendations

The agricultural development problems of the territories are related with the occupied status of the area, hence a political willingness is required of the parties involved to remove the obstacles that hinder this development. The problems, as mentioned in the previous chapters, will be summarized below, followed by recommendations of a technical and economic nature. These recommendations are the minimum prerequisites for a viable export oriented agricultural sector in the territories, taking the political constraints as much as possible into account. Only if political measures are unavoidable with respect to the solution of problems, these will be duly indicated.

4.1 Conclusions

The present state of development and export potential for agricultural produce can be described by the following conclusions:

- The production of large quantities of quality fruits and particularly vegetables is constrained by restricted water supply and fragmentation of the land.
- These constraints have triggered off some important innovative developments aimed at saving water and increasing yields. These developments, however, have been slow compared to Israel and Jordan, due to a virtual absence of credit facilities and adequate agricultural research and extension facilities.
- Despite these constraints the territories have been able to, more or less, maintain their level of production over the years.
- Marketing problems, however, caused a loss of local as well as foreign markets, thus taking away incentives for further investments in the agricultural sector. The most important marketing problems are: loss of purchasing power in some markets (Lebanon, Syria, Iran, Iraq); development of (subsidized) horticulture in others (Saoudi Arabia, Gulf States, Jordan); loss of markets to Turkey and Greece; problematic transport to and through Jordan and Isreal. An additional problem is the nett inflow of Israeli produce which caused, in combination with the drop in exports, surpluses in the local markets.
- These factors have retarded the agricultural development for years at a stretch and as a result the present status of agriculture is relatively low, too low to compete effectively with the other countries in the region. The cost of production is high, due to the high price of water, land fragmentation and relatively low yields, and qualities are not up to required export standards.
- Farmers have moreover concentrated on the production of eggplant and tomatoes, two products which are slightly salt resistant but for which the competition is stiff.
- Another reason for losing foreign markets is the absence of an adequate organizational and physical (grading and packing) infrastructure for export-marketing.
- There is a keen willingness and enterprising spirit from the part of farmers, traders and landowners to invest, to take risks and to experiment with other varieties or growing techniques, should the main obstacles be removed.

- Although the state of agriculture in the territories is at present insufficient to adequately serve export markets, the potential for future developments is definitely present. In order to mobilize this potential, it is first of all necessary to upgrade agricultural production and the marketing infrastructure so as to restore domestic markets, markets lost to competitors and to identify new markets.
- The territories should first concentrate on regaining the lost exportmarkets in the Arab countries in the region before trying to compete on the highly competitive Western European market. Some countries have for the time being to be ruled out because of war and/or economic problems: Lebanon, the Syrian Arab Republic , Iraq and Iran. The countries of the Arab peninsula are not very populous (some 30 million persons) hence winning back markets from competitors in Turkey and Greece is a more immediate objective rather than to count on the growth of these markets.
- For the time being, large donations are not considered useful since the absorption capacity is still limited, which is partly due to the lack of an adequate organizational set-up. Any technical and/or financial assistance should be considered carefully with respect to its effect on the marketing capability of the regions.
- The establishment of an efficient and independent marketing organization is considered to be of vital importance to expansion of agricultural exports from the territories.
- Exports from the territories to European destinations can only be effected efficiently if Israel is allowing the use of transit facilities of Israeli ports and airports.

4.2 Recommendations

The decision of the EC to grant preferential access to agricultural produce from the territories is fully in line with the desire of the Palestinians in the territories to independently export fruits and vegetables to Europe, preferably using their own brandname. The mission supports this objective. In order to achieve it the mission considers it absolutely necessary that the political obstacles preventing a direct transport through Israeli ports should be removed. At the same time a strengthening and upgrading of export oriented agriculture in the West Bank and Gaza should be effectuated. Just granting preferential access to Palestinian products accompanied with certificates of origin cannot serve as a panacea for restoring the competitive position of the territories, nor does it solve the political obstacles that are at present preventing direct exports from the territories.

- The mission recommends the setting up of a marketing organization. The mission developed a general idea as to how such an organization should look like, and found widespread support for it in the territories, in Jordan and even in Israel if it could be realised without coming into conflict with security measures and commercial interests of Israel.
  The marketing organization should operate under the broad guidance of a governing board comprising representatives of a.o. co-operatives, agencies and institutes involved in training, research and extension, etc. The organization should maintain strong links with producers with respect to planning and co-ordination of planting and harvesting of vegetable crops, use of varieties and required standards. It should be ensured that the provision of technical assistance and of physical facilities are geared towards the requirements of the market and thus will function in the interest of the people in the territories.

The functions of such a marketing organization would be to find new markets and assess their requirements, to buy produce from grading and packing stations (against contract prices according to a generally accepted system of grades and standards), to negotiate and conclude contracts with foreign buyers and to follow up on deliveries abroad. The organization should complement and improve on existing marketing channels rather than frustrate these. Maximum use should be made of existing facilities, such as the administrative system of the co-operatives regarding the issue of certificates of origin.

The set-up of the organization should allow for independent operation on a commercial basis.

The general idea as to the set-up of a marketing organization, as described above, needs to be further worked out in consultation with all parties concerned. Further attention needs also to be given to the question whether one organization would be preferable or two separate organizations - one for the West Bank and one for the Gaza Strip - need to be set up.

- The mission further recommends the provision of technical assistance at farm level, linked with and complementary to existing activities of co-operatives and agencies. This assistance should be geared towards improvement of quality of the produce and quality-consciousness of the farmers, introduction of new growing techniques and varieties, in accordance with internal and external market requirements.

  With a view to the geographical proximity of the Israeli and Jordanian growing areas, it is also important to identify various crops, varieties and/or times of harvest different from the adjacent areas so as to guarantee a ready market for the produce. Annex VI gives a first indication for the products grown at present.

  The proposed assistance should consist of training courses abroad and on the job training. Use should be made of the services of the co-operatives, existing agricultural colleges, study groups and the various agencies that are trying to fill the gap which resulted from the closure of research stations.

  A political obstacle in this respect could be the Israeli regulations stipulating that for certain crops licences are required for planting or re-planting. This applies mostly to competing crops such as eggplant, tomatoes, citrus, peaches and early grapes. It is the mission's understanding that planting of crops subject to licence is negotiable in case the products are grown for export purposes.

- The mission also recommends that the physical marketing infrastructure be improved through the provision of facilities for grading, packing, cold storage and processing (canned fruits and juices).

  This would allow not only adequate handling and storage of produce for export but it would also extend the marketing period for certain perishable products, which will reduce price fluctuations.

  The co-operatives could, in this respect, intensify their present role as centre for the supply of equipment as well as credit institution in the absence of banks.

  Although the mission clearly considers direct involvement of existing institutions useful, it would at the same time like to state that the upgrading of marketing facilities should be co-ordinated within the context of a marketing organization to be set up so as to ensure that these facilities are geared towards the requirements of the market.

At the same time the mission recommends to start negotiations aimed at the removal of political obstacles that are preventing an efficient marketing, in order to allow growers and traders in the territories to benefit optimally from marketing opportunities. These negotiations should be conducted in a pragmatic way on the basis of economic arguments.

a Alleviaton of transportproblems to Jordan.

The present obstacles posed by security measures at the two bridges over the Jordan river are in fact rendering fresh produce unfit for further exportation. Relaxation of security measures and/or designing more efficient ones would greatly benefit the exports of market ready fruits and vegetables from the territories to Jordan and the Arab world.
One could think of a new special bridge with advanced security equipment, that would allow the passage of refrigerated trucks. Another possibility could be the use of refrigerated containers (coming from Israel). This would avoid the safety problem if the containers are not being returned but forwarded through Aqaba.
Packing and grading on the East Bank is not considered a fair proposal since the quality will certainly have deteriorated during transport in open trucks. Only for e.g. potatoes, seeds and onions it might at this moment be feasible to be transported by road to Europe (Bulgarian refrigerated trucks arrive weekly in Amman with meat), after being repacked in Jordan.
Jordan and the Arab League should relax in this respect the rather stringent rules prohibiting produce imported in Isreali cartons or in packing material for which the basic material has been imported through Isreali ports.

b Improvement of transport facilities through Israel.

Export of westbound West Bank and Gaza produce can only be effected efficiently through Isreali ports and airports. Export through Egypt (Port Said) would be more expensive and building a new port in Gaza would, apart from its economic feasibility, present no solution for the present.

The big stumbling block for (independent) exports through Israel is the Isreali law that gives absolute monopolistic export rights to the Citrusboard and AGREXCO, including for produce originating from the territories. The main reasons for this are to achieve economies of scale and to protect brandname and quality (Jaffa-shamouti).
The mission, however, would propose to start negotiations aimed at obtaining transit facilities through Israel for the independent marketing organization(s) to be set up in the territories. This could be to the mutual benefit of both parties. The mission does not support the idea of direct and open competition of growers in the territories with AGREXCO and the Citrusboard for their (West-European) markets. They should rather aim for complementarity and diversification of products and periods for which the territories have a comparative advantage. In this respect the mission would advocate an improved transit handling by Israel of non-competitive produce at present exported as genuine Gaza or West Bank products (e.g. citrus from Gaza to Eastern Europe).

The recommended actions will have to be carefully implemented in a well co-ordinated fashion. Then only will they stand a chance to be successful in a highly complicated environment. The mission considers these actions as prerequisites for the development of a competitive exportmarketing to Western Europe, but also for regaining domestic and foreign Arab markets.

Before these actions can be implemented, however, they need to be prepared in more detail. The mission therefore recommends to send a follow-up mission to the territories to work out the organizational set-up and to prepare a concrete programme for technical assistance and the provision of physical marketing facilities.

Annex I

List of reports consulted by mission

1. Arab Scientific Institute for Research and Transfer of Technology, El-Bireh, West Bank: Food Security Issues in the West Bank an Gaza Strip, 1984

2. Jericho Marketing Cooperative, Produce Marketing Trip to England, Norway and Sweden, 1985

3. Report on a visit to the areas of the West Bank and the Gaza Strip by Mr. J.T. Markin of Kilgate Limited, 1985

4. EC Information note following visit to the Occupied Territories of the West Bank and the Gaza Strip, 1987

5. Economic Development Group: European markets: New prospects for Palestinian Farmers, 1987

6. Dr. H. Awartani, An-Najah National University, Nablus: Exportable farm products

Annex II

Table 1 Export calendar indicating monthly need (x) in Western Europe for products from Israel and the territories

Products \ Months	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
Eggplant	X	X	X	X	X					X	X	X
Sweet pepper	X	X	X	X	X					X	X	X
Onions				X	X	X	X					
Maize	X				X	X					X	X
Chinese cabbage	X	X	X	X	X						X	X
Carrots		X	X	X	X							
Tomatoes	X	X	X	X	X							X
Potatoes			X	X	X							
Radice	X	X	X	X								X
Courgettes	X	X	X	X							X	X
Strawberries	X	X	X	X								X
Iceberg lettuce	X	X	X									X
Gallia melons			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ogen melons				X	X	X	X	X	X	X	X	X
Honeydew melons					X	X	X				X	X
Watermelons					X	X						
Avocados	X	X	X	X	X				X	X	X	X
Apricots					X	X						
Sharon fruits	X										X	X
Grapes					X	X	X					
Mangos								X	X	X		
Nectarines						X	X					
Peaches				X	X							
Persimons								X	X			X
Dates	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Table 2 Monthly minimum and maximum temperatures in the Jordan Valley (West Bank)

Month	Minimum Temp.	Maximum Temp.
January	4.5	22.6
February	5.4	26.8
March	5.4	33.4
April	6.6	41.8
May	10.4	42.4
June	17.2	42.6
July	20.0	44.4
August	16.8	41.4
September	19.0	42.1
October	14.6	37.2
November	5.2	29.2
December	5.4	15.4

Annex III

Table 3 Domestic production, imports, exports and consumption of fruits and vegetables in Jordan (tons), 1986

	Upland and E. Bank production	Import from W.Bank and Gaza	Other imports	Exports	Processed	Local consumption
Tomatoes	306000	16000	-	98000	19000	205000
Eggplant	80000	1900	-	32000	-	50000
Squash	52000	-	-	20000	-	32000
Cucumber	93000	41	-	44000	-	49000
Peppers	27000	-	-	20000	-	7000
Greenbeans	20000	-	8000	-	12000	
Cauliflower	36000	-	-	14000	-	22000
Cabbage	28000	-	-	10000	-	18000
Onions (dry)	21000	5400	15000	1700	-	40000
Potatoes	38000	4000	12000	2000	-	52000
Watermelon	61000	23000	400	7000	-	77000
Citrus	108000	93000	1193	105000	-	98000
Apples	2500	-	33000	-	-	35000
Bananas	25000	7600	-	-	-	33000
Grapes	58000	5200	-	1000	-	63000
Garlic	1000	-	1600	-	-	2600

Source: Ministry of Agriculture, Amman

Annex IV

Table 4 Vegetables and fruits exported from the West Bank to Amman (tons), 1985

	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Total
Tomatoes	-	1653	7833	11148	919	-	-	-	-	-	120	32	21705
Eggplant	999	-	1103	244	837	-	-	-	-	-	-	128	3311
Potatoes	445	-	-	-	870	1629	456	-	-	-	-	980	4380
Cucumbers	-	130	2	-	-	-	-	-	35	-	-	-	167
Onion	-	-	-	-	1915	-	888	1775	-	-	-	-	4578
Watermelon	-	-	-	-	17087	21637	-	1508	190	-	-	-	40422
Sweet melon	-	-	-	-	702	6468	-	-	-	-	-	-	7170
Total vegetables	1444	1783	8938	11392	22330	29734	1344	3283	225	-	120	1140	81733
Shamouti	2144	2475	2305	15	-	-	-	-	-	-	-	237	7176
Valencia	-	155	1634	3127	2843	369	-	-	-	-	-	-	8129
Novel	689	1120	-	-	-	-	-	-	-	-	422	150	1381
Other oranges	594	134	-	-	-	-	-	-	-	-	71	411	1210
Total oranges	3427	3884	3939	3142	2843	369	-	-	-	-	493	798	17896
Lemon	544	426	912	984	1166	199	-	-	-	-	141	295	4668
Clementines	1274	-	-	-	-	-	-	-	-	-	797	2989	5060
Mandarines	951	871	9	-	-	-	-	-	-	-	-	25	1856
Grapefruit	29	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	17	54
Pomelo	47	15	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64
Total other citrus	2845	1318	925	984	1166	199	-	-	-	-	938	3326	11702
Total citrus	6272	4203	4864	4126	4009	568	-	-	-	-	1431	4124	29598
Bananas	622	506	615	845	782	515	386	384	410	671	742	918	7396
Grapes	-	-	-	-	-	-	-	483	3262	3225	912	50	7932
Prunes	-	-	-	-	-	1814	1841	274	-	-	-	-	3929
Almonds	-	-	270	55	3	-	-	-	-	-	-	-	328
Dry almonds	19	20	2	3	-	-	-	43	-	-	-	4	91
Guava	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	18	-	67
Figs	-	-	-	-	-	-	-	-	42	-	-	-	42
Apricots	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	26

Annex IV (continued)

Table 5 Vegetables and fruits exported from the West Bank to Amman (tons), 1986

	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Total
Tomatoes	-	1981	8217	5805	53	-	-	-	-	-	-	-	16056
Eggplant	1039	208	474	174	-	-	-	-	-	-	-	-	1895
Potatoes	1207	-	-	-	1050	1179	-	-	-	-	-	490	3926
Cucumbers	-	-	24	16	-	-	-	-	-	-	-	-	41
Onions	-	-	-	-	2027	1145	-	1675	596	-	-	-	5443
Watermelon	-	-	-	-	13139	7968	-	1290	560	-	-	-	22957
Sweet melon	-	-	-	-	1742	3036	9	-	-	-	-	-	4787
Total vegetables	2246	2189	8715	5995	18011	13328	9	2965	1156	-	-	490	55104
Shamouti	1378	1623	1840	3	-	-	-	-	-	-	-	108	4952
Valencia	-	100	915	2496	1108	77	-	-	-	-	-	-	4696
Novel	838	257	1	-	-	-	-	-	-	-	-	893	1989
Other oranges	581	155	1	-	-	-	-	-	-	-	-	320	1057
Total oranges	2797	2135	2757	2499	1108	77	-	-	-	-	-	1321	12694
Lemon	374	383	470	679	618	122	-	-	-	-	-	132	2778
Clementines	916	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119	1677	2712
Mandarines	623	650	6	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1280
Grapefruit	9	7	226	2	-	-	-	-	-	-	-	1	245
Pomelo	38	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50
Total other citrus	1960	1051	704	681	618	122	-	-	-	-	119	1811	7066
Total citrus	4757	3186	3461	3180	1726	199	-	-	-	-	119	3132	19760
Bananas													7700
Grapes													5000

Source: Ministry of Agriculture, Amman

Table 6 Fruits exported from GAZA to Amman (tons), 1985

	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Total
Shamouti	6640	7507	1341	-	4	-	-	-	-	-	-	2988	18480
Valencia	-	1316	12851	17287	18967	4885	-	-	-	-	-	-	55306
Novel	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
Lemon	912	1619	1994	1036	602	19	-	-	-	-	41	1146	7369
Grapefruit	30	62	67	4	-	-	-	-	-	-	-	233	395
Guava	-	-	-	-	-	-	-	-	691	2152	436	13	3292
Dates	-	-	-	-	-	-	-	-	8	404	91	-	503
Total	7652	10540	16253	18327	19569	4904	-	-	699	2556	568	4380	85400

Source: Ministry of Agriculture, Amman

Table 7 Fruits exported from GAZA to Amman (tons), 1986

	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Total
Shamouti	4499	5177	2472	42	-	-	-	-	-	-	-	4171	16361
Valencia	-	406	10916	15675	13147	6281	436	-	-	-	-	-	46861
Novel	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	119
Lemon	1737	1398	1312	1243	638	59	-	-	-	-	-	-	6387
Grapefruit	57	185	225	167	85	136	-	-	-	-	260	2092	3208
Guave	-	-	-	-	-	-	-	-	966	2288	237	-	3491
Dates	-	-	-	-	-	-	-	-	75	208	20	-	303
Strawberry	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	16
Total	6407	7166	14926	17127	13870	6476	436	-	1041	2496	517	6284	76746

Source: Ministry of Agriculture, Amman

Annex VI

List of exportable products from the territories

Based on 1984-1985 production levels, a list of exportable products has been drawn up by the An - Najah National University in Nablus. Whenever possible, quantitative indications as to how much can be exported are given, but in some instances only qualitative estimates are possible.

1 Olive oil

Olive output varies strongly from year to year, but averages approximately 50,000 tons. About 85 percent is used for oil extraction, yielding 10,000 tons of oil, while the remainder of the crop is processed into pickled olives. Domestic oil consumption is approximately 8,000 tons, leaving a surplus of 2,000 tons for export to Jordan and storage by traders for bad seasons. Olive oil is available in tins of all sizes throughout the year, although the picking and pressing season runs from October to December. It is feared that the rapid expansion of olive groves will increase surpluses and negatively affect prices.

2 Citrus

The aggregate citrus output amounts to approximately 265,000 tons, two thirds of which comes from Gaza. The breakdown is as follows: Shamouti (Jaffa) oranges: 59,000 ton, Valencias: 128,000 tons, lemons: 30,000 tons, clementines and mandarines: 30,000 tons and other citrusproducts: 19,000 tons.
The rather sizable domestic market (30-50,000 tons) is declining due to Israeli exports of citrus to the territories. Exports to Jordan and beyond amount on average to 120,000 tons; some 30,000 tons (usually) went to Eastern Europe and Israeli juice factories purchase 10 till 20,000 tons of low quality Valencias. This leaves an annual surplus of 30,000 tons (for 1987 more than 40,000 tons). The prices made for citrus are low, often below cost price, and the exportable surplus is therefore in principle much higher than 30,000 tons provided a good price can be made. The time table for picking major citrus fruits is as follows:

	Picking Season
Shamouti (Jaffa) oranges - Gaza - Tulkarm (West Bank)	Dec. 1 - April 1
Valencia oranges - Gaza - Tulkarm	Feb. 15- May 15
Lemon - Gaza	Nov. 15- May 15
Clementines -Tulkarm	Nov. 15- Jan 15

3 Strawberries

Strawberries are a relatively new crop, introduced in Northern Gaza in the seventies. Some 1,500 tons are grown annually, 500 tons of which are sold through the Beit Lahya co-operative to AGREXCO. Thus 1,000 tons are available for export to new markets during the picking season running from November 15 till April 1.

4 Peppers

The production of peppers is limited due to the low demand. The potential is, however, very big and substantial quantities could be produced throughout the winterseason. The production amounts at present to 3,000 tons only.

5 Eggplant

The aggregate production amounts to 19,000 tons, 8,000 tons of which is surplus, mostly produced in the Southern Jordan Valley in the period from December 15 till April 30.

6 Plums

The aggregate plum production amounts to 20,000 tons, one third of which is exported to Israel and Jordan. Most plums are grown in the hills of Hebron and the most common varieties are: Santa Rosa, Ogden, Formoza and Beauty.
Some 5 till 8,000 tons could easily be freed for export to new markets. The season for picking runs from June 15 till July 20.

7 Melons

Relatively advanced growing techniques are used for the growing of melons, total production of which is around 90,000 tons for watermelons and 15,000 tons for canteloupe. Some 30,000 tons are allowed into Jordan; the rest is sold locally at low prices.
The melons are harvested from May through August. The late varieties are grown under rainfed conditions in the Jenin district, accounting for approximately 80 percent of the total output.

8 Tomatoes

Tomatoes are grown virtually all year round, though the bulk is produced between November 20 and May 15. The Southern Jordan Valley and Gaza are the main producing areas. Most tomatoes are of the beef type, but other varieties could easily be grown. Total production amounts to 87,000 tons, 20,000 of which is exported to Jordan.

9 Cucumbers

Total production amounts to 36,000 tons of which 16,000 tons in the West Bank (consumed locally) and 20,000 tons in Gaza (for export). Around 7,000 tons could easily be freed in Gaza for export to new destinations. Cucumbers of the "Dalilla" type are available throughout the winter with a peak from February 15 till April 30.

10 Marrow

Some 17,000 tons of marrow are produced in the territories, half of which is available for export to new markets.

11 Other products

A great variety of other products for which there is no local market, could be grown on demand, e.g. by contract. Examples are iceberg lettuce, garlic, celery and green beans; possibly also potatoes and onions.

מ/140154/8708 סודי

מדינת ישראל
שירות ביטחון כללי

622 / 490

כט' אב תשמ"ז
24 אוג' 87

מסמך זה מכיל 8 דפים
עותק מס' 64
מתוך 150 עותקים

דוח פח"ע שבועי
ישראל והשטחים המוחזקים ע"י צה"ל

מ- 17080001 עד- 23082400

1. מעצרים - נתונים סטטיסטיים

האזור	מספר העצורים	
	השבוע	בשבוע שעבר
ישראל	4	1
ירושלים	3	2
שומרון	28	18
יהודה	8	7
רצועת-עזה	12	15
סה"כ	55	43

אין להשתמש בידיעות אלה
ללא תיאום מראש עם שב"כ

2. <u>פיגועים</u>

א. <u>17 אוג' 87 - קבטיה (נפת ג'נין).</u> נתגלה מטען חבלה מאולתר סמוך לביתו של תושב מקומי החשוד בשיתוף-פעולה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. המטען הורכב מצינור ישר באורך 20 ס"מ, קוטר 2 צול, בקצותיו חוברו 2 זויות, בצד אחד נאטם ע"י מגופה בקוטר 2 צול ובצד השני נאטם ע"י מגופה בקוטר 1 צול מחוברת לצינור באמצעות מתאם מגופות. במגופת ה-1 צול נקדח קדח ודרכו הוחדרו תיילי היזם. נורית פנס שימשה כיזם. חומר הנפץ היה ראשי גפרורים. מערכת ההפעלה - 4 סוללות 1.5 וולט גדולות מסוג "סאן פאור" נתונות בבית סוללות תקני בצבע לבן, ומוליך חשמלי באורך 70 מ' שחיבר בין מקור המתח ליזם.

ב. <u>17 אוג' 87 - קבטיה (נפת ג'נין).</u> נתגלה מטען חבלה מאולתר בדרך עפר מעל אזור המטווחים של מחנה "בזק" המטען הורכב מצינור זוית 2 צול אטום בשתי מגופות, אחת 2 צול והשניה 1 צול מחוברת לצינור במתאם מגופה. במגופת ה-2 צול נקדח קדח וממנו יצאו מוליכי היזם. נורית פנס שימשה כיזם. חומר הנפץ היה ככל הנראה ראשי גפרורים. מערכת ההפעלה - 4 סוללות 1.5 וולט מסוג "וטרנקס" נתונות בבית סוללות תקני. לצינור חובר אטב כביסה מעץ שבהדקו נעצים בצבע אדום. בין הנעצים היה קרטון של קופסת גפרורים וממנו נקשר חוט ד'יג שנמתח לרוחב הכביש. לא ברור למה חובר בצידו השני של הכביש כיוון שהרכב מהמחנה עלה על החוט וככל הנראה ניתק החוט. נמצאו שני מוליכים - בצבע כחול - חד גידי רב סיבי. ובצבע שחור - חד גידי חד סיבי.
ייצויין כי במקום בו נמצא המטען לא מבוצעות בדיקות שיגרתיות, ואין אפשרות לדעת מתי הונח.

ג. <u>18 אוג' 87 - מ.פ.ג'נין.</u> הושלך בקבוק תבערה לעבר רכבו של תושב מקומי החשוד בשיתוף-פעולה.
לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. הבקבוק התנפץ והתלקח.

ד. <u>18 אוג' 87 - חדר (נפת בית-לחם).</u> הושלך בקבוק תבערה לעבר אוטובוס קו 61 שנע מירושלים לגוש עציון.
לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

ה. 19 אוג' 87 - חאן-יונס. הושלכו 2 בקבוקי תבערה לעבר רכב ישראלי מסוג "פיג'ו" מסחרי בצבע חום שנע ברח' נאצר. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. בתוך הבקבוק היתה תערובת של סולר וחומר נוסף בלתי מזוהה.

ו. 23 אוג' 87 - מ.פ.טול-כרם. הושלך בקבוק תבערה לעבר רכב מסוג "פורד טרנזיט" של ערבי תושב ישראל. לא היו נפגעים.

ז. 23 אוג' 87 - רפיח. הותזה חומצה על פניו של תושב מקומי החשוד בשיתוף-פעולה. התושב נפגע בעינו.

3. סיכול פח"ע

א. אזור עזה. נחשפה התארגנות של החזית הדמוקרטית. עד-כה נעצרו 3 אנשים.
אחד העצורים יצא לירדן בינואר 1987 על-מנת לנקות עצמו מחשד בשיתוף-פעולה. הגיע למשרד אש"פ בעמאן ונפגש עם 2 פעילים - גוייס ע"י אחד מהפעילים לחז"ד במטרה לגייס חוליה ולבצע פיגועים באמצעים מאולתרים, כפי שאומן בעבר בסוריה (העצור נעצר בעבר בנובמבר 1982, הודה בגיוס לחז"ד וכי עבר אימונים).
העצור שב לרצועת-עזה וגייס לארגון תושב נוסף שנחשד בשיתוף-פעולה. האחרון גייס את חברו שאף הוא נחשד בשיתוף-פעולה (עצורים).
שלושת העצורים יצאו במאי 1987 לערך לראמאללה שם קנו כספית (הוסגרה) להכנת מטענים מאולתרים.
לטענתם לא הכינו מטענים.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "ראש לשועלים".

ב. מדינת נאצר + מ.פ.ג'באליה (אזח"ע). נחשפה התארגנות "אל-פתח". עד-כה נעצרו 7 אנשים.
הפרשיה נחשפה כתוצאה מפיצוץ ב-30 יולי 87 במדינת נאצר שכתוצאה ממנו נהרג תושב המקום. בחקירות עלה כי ההרוג שב מספר שבועות קודם לכן מעמאן שם גוייס לפת"ח ע"י מחמד זיד שהינו כלוא לשעבר ששוחרר בפרשת "זמירות חדשות".
ההרוג עבר אימון במטענים מאולתרים. הורו להרוג לגייס צעיר נוסף ולבצע יחד עמו פיגוע באשקלון בתחילת אוג' 87.

העצור מודה כי גויס לארגון ע"י ההרוג וכין הכין עם ההרוג את המטען שגרם למותו.
המטען שהכינו היה מטען צינור שמולא בראשי גפרורים.
בכוונתם היה להגיע לאשקלון באוטובוס, שכן לטענתם, באוטובוס לא נערכים חיפושים יסודיים.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "שנת שפע".

ג. <u>רימאל (אזח"ע).</u> נחשפה התארגנות מקומית. עד-כה נעצרו 5 אנשים. ההתארגנות קמה לפי כ-3 חדשים.
אחד העצורים הציע לעצור אחר להשליך בקבוקי תבערה - אותם הכין לבד - לעבר כלי רכב צבאיים.
השניים השליכו 2 בקבוקי תבערה לעבר רכב נ.נ. של צה"ל שעבר ליד בי"ס "עזה" החדש. לטענתם הבקבוק לא פגע ברכב וכבה מיד ויושבי הרכב הצבאי לא הבחינו בכך.
כל העצורים החליטו לפני כ-3 חדשים להשליך בקבוקי תבערה לעבר כלי רכב צבאיים אך הדבר לא יצא לפועל.
בתחילת אוג' 1987 החליטו חברי ההתארגנות להשליך בקבוקי תבערה על כלי רכב צבאיים הנעים ברח' נאצר מול בי"ס "עזה" החדש. לשם כך הכינו 4 בקבוקי תבערה כשכל אחד מהחברים מביא פריטים שונים להכנת הבקבוקים.
חברי ההתארגנות יצאו עם הבקבוקים לבי"ס "עזה" החדש אך מאחר והבחינו באנשים המסתובבים בבית הספר החליטו לא לבצע הפיגוע, הלכו למקום אחר שם הדליקו ופוצצו חלק מהבקבוקים ויתרם הושלך לצבל.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "בדיחה גרועה".

ד. <u>אזור עזה.</u> נחשפה התארגנות מקומית.עד-כה נעצרו 12 אנשים.
ההתארגנות הוקמה לפני כ3 חדשים ע"י תושב הרצועה (עצור).
מטרת ההתארגנות היתה להרוג חשודים בשיתוף-פעולה, להשליך לעברם רימונים ולפגוע בכוחות צה"ל כשההתארגנות תתמוך ב-פת"ח. ברשות אחד מחברי ההתארגנות היה אקדח+2 מחסניות (הוסגרו). האקדח לטענתם נרכש מיהודי תושב אור-יהודה.
ברשות חבר התארגנות נוסף היה אקדח (הנ"ל יצא מאזח"ע ושוהה בחוץ). כן היה בכוונת מגייס ההתארגנות לשלוח את אמו למשרדי אש"פ בירדן על מנת שתרשום אותם כמגוייסים.
בכוונתם היה לרכוש אמל"ח נוסף.
במהלך החשיפה הוסגר אקדח 7.65 צ'כי + 2 מחסניות עם 14 כדורים.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "קיצבת שארים".

ה. <u>אל-בירה + מ.פ.אמערי (נפת ראמאללה).</u> נחשפה התארגנות מקומית. עד-כה נעצרו 7 אנשים. החבורה התארגנה בפברואר 1987 במטרה להשליך בקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראליים. 3 מחברי ההתארגנות מודים בהשלכת 2 בקבוקי תבערה לעבר אוטובוס "אגד" בתחילת מרס 87 ו-3 אחרים שימשו כמתריעים. (ראה להלן סעיף 4-ג'). כן מודים חלק מהעצורים בהשלכת אבנים ובהצתת צמיג בכפרם בפברואר 1987.
במסגרת החשיפה הוסגרו 3 בקבוקי תבערה מוכנים וחומרים להכנת מטענים מאולתרים.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "תג זיהוי".

ו. <u>כפר ג'מאל + זיבאד (נפת טול-כרם).</u> נחשפה התארגנות מקומית עם זיקה ל-פת"ח. עד-כה נעצרו 4 אנשים.
בקיץ 1985 הקים אחד העצורים "וועדת ארגון של הפת"ח" שתפקח על וועדות הנוער השונות ועל אוניי "אל-נג'אח" מטעם ארגון הפת"ח. מטרתם היתה לשמש דרך תקשורת הין השטח למיפקדה בגדמ"ע ובגדמ"ז. מעבר לפעילויות הרגילות של "השביבה" בכפרי טול-כרם מודים חברי ההתארגנות בביצוע של 3 פיגועים: השלכת בקבוק תבערה לעבר רכב ישראלי ליד כפר ג'מאל ב-1986, שריפת חנות של חשוד בשיתוף-פעולה בטול-כרם לקראת "יום-האדמה 1987" והצתת חנותו של תושב טול-כרם שנחשד בשיתוף-פעולה (ראה להלן סעיף 4-ב', ד', ה').
מגייס ההתארגנות סיפק כספים לפעילות "השביבה" בכפרי טול-כרם.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "דיאטה קלינית א'".

ז. <u>קטנא (נפת ראמאללה).</u> נחשפה התארגנות "אל-פתח". עד-כה נעצרו 4 אנשים.
אחד העצורים גייס תושב כפרו (עצור) לפת"ח לפני כשנה. העצור האחרון גייס תושב נוסף (עצור). חברי החוליה נהגו להיפגש מדי פעם. מגייס החוליה טען כי יש אחראי עליהם וכי אמור להגיע אליו נשק בו יבצעו פיגועים לאחר שיאומנו. חברי החוליה טרם הספיקו לפעול.
בעת מעצרו של מגוייס החוליה - נתפס ברשותו אשגר אותו היה בכוונתו לשגר לאנשי פת"ח בגדמ"ז בו הוא מפרט את מצב החוליה והמתנתה לאחראי ולנשק.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "פורים שפיל".

ח. <u>חאן-יונס + ג'באליה (אזח"ע).</u> נחשפה התארגנות "אל-פתח". עד-כה נעצרו 7 אנשים. ההתארגנות נחשפה בעקבות פיצוץ בבית של תושב מקומי שעסק בהרכבת מטען חבלה. התושב נפצע (עצור). בחקירתו עלה כי הכיר בסוף 1986 בלוב פלסטינאי המכונה "אבו ואזן" שמוצאו מנוציראת. הנ"ל גייס את העצור לפת"ח בלוב ועבר אצלו אימונים בהכנת מטענים מאולתרים. מגייסו הטיל עליו לבצע פיגועים והפרות סדר רבות.
העצור מודה בהכנת מטען מאולתר אותו הניח עפ"י הנחיית מגייסו ברח' עומר אל מוכתאר בעזה, עליו הניח כרוז בשם הפת"ח. המטען התגלה (ראה להלן סעיף 4-ו'). במאי 1987 הכין המגוייס מטען שהיה מיועד לבוטיק "גבי מודל" באזור התחנה המרכזית בתל-אביב. מטען זה התפוצץ בידיו.
ביוני 1987 אמור היה לבצע פיגוע בסופרמרקט באזור התעשיה בבת-ים. התקשורת נערכה באמצעות שידור סיסמאות ברדיו שרק לאחר שמיעתן היה מבצע הפיגוע.
העצור הציע ל-5 תושבים מקומיים גיוס וכולם סרבו לגיוס.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "טעות במאי".

ט. <u>אזור ג'נין + אזור בקעות.</u> נחשפה התארגנות "אל-פתח". עד-כה נעצרו 7 אנשים.
שלושה מהעצורים גוייסו לארגון בירדן בסוף 1984 ע"י פעיל פת"ח שכיום משתייך לועדת שכם. השלושה גוייסו עת למדו בירדן. חלק מהעצורים ביקרו במשרד אש"פ בעמאן ושניים מהעצורים אף אומנו בשימוש באקדחים ובהכנת חומרי חבלה מ-טי.אן.טי. ע"ע מאמן במשרד. המגייס אף הוא אימן מגוייסים לארגון בנושאים אלו. חלק מהעצורים שבו לגדמ"ע ב-1986 לערך.
התקשורת בוצעה באמצעות סיסמאות ברדיו המחבלים.
בגדמ"ע גייסו תושבים נוספים (עצורים). אחד מהעצורים אף אימן תושב שגוייס על ידו (עצור) בהכנת מטען מאולתר. בכוונתם היה לבצע באמצעותו פיגוע. לטענתם המטען לא הצליח. חברי ההתארגנות המתינו להמשך הוראות מצד מפעילם בגדמ"ז.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "מנדי טאצ'".

י. <u>בית עווא (נפת חברון).</u> נחשפה התארגנות פת"ח. עד-כה נעצרו 2 אנשים. העצורים גוייסו לארגון ב-1980 ע"י תושב שמוצאו מבית אומר בעת שלמדו בלבנון. המגייס אימן את השניים בהפעלת כלי נשק וסיכום עמם שישובו לאימונים

נוספים.
באמצעות המג"ס הופנו לפעיל הארגון בשם "אבו חאתם".
האחרון ג'יסם באופן רשמי והטיל עליהם לגי"ס צעירים נוספים ולאסוף מל"מ על משתפי-פעולה.
אחד מהשניים ג'יס 4 סטודנטים ב-1981 (כלואים לשעבר פרשת "סי וורלד").
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "פרידה מאוחרת".

י"א. <u>אזור ראמאללה.</u> נחשפה התארגנות פת"ח. עד-כה נעצרו 5 אנשים. אחד העצורים גויס בינואר 1987 ע"י תושב ירדן. הופנה לפעיל הארגון המכונה "אבו סמיר" ואומן בהכנת מטענים תקניים, כלי נשק ורימונים.
עם שובו לגדמ"ע בפברואר 87 קיבל מהפעיל סיסמת תקשורת ונקודת משלש שבה אמורים להמצא - שלושה רימונים, אקדח ושתי לבנות חבלה וכן לגי"ס נוספים.
העצור ג'יס תושב אבו צאלח (עצור) ואימנו בהכנת מטען תקני. השניים נ'גשו פעמיים לנקודת המשלש, אך לא מצאו דבר. באפר' 87 העצור יצא לעמאן לאחר שמיעת הסיסמא, נפגש עם הפעיל לו מסר שג'יס תושב ולא מצא דבר בנקודת המשלש. הפעיל הורה לו להפגש עם שליח ממנו יקבל אמל"ח ולבצע רצח מתנחל מראמאללה ולהניח מטען חבלה בחנות.
במאי 87 הציע ג'וס לתושב נוסף (עצור) ויחד עמו נפגש עם השליח (עצור) ממנו קיבל שתי לבנות חבלה, אקדח ורימון (האמל"ח הוסגר).
העצור יחד עם התושב תכננו להניח בת"א מטען מוסלק בטי"פ וכן להשליך רימון על רכב מהתנחלות נוה-צוף.
השליח עצמו גויס לפת"ח בירדן ביוני 1985 ע"י סטודנט ואומן בהכנת מטעני חבלה ע"י המאמן בשם <u>חאלד</u>. באמצעות המג"ס הופגש עם <u>סאמי מנצור</u> - פעיל פת"ח ועדת ירושלים.
האחרון הורה לו באמצעות שליח להצטרף לחוליית העצור.
החשיפה קיבלה את הכינוי:- "מועדון גן העדן".

4. <u>פיענוח פיגועים</u>

א. <u>22 אוג' 79 - כפר-סבא.</u> פיצוץ מטען חבלה ברח' ויצמן 114 בכפר-סבא. (פוענח במסגרת חשיפת התארגנות "אל-פתח"-ועדת הארגון 77 + ג'יהאד אסלאמי מאזור טול-כרם + קלקיליה + דהישה (נפת בית-לחם). ראה דו"ח פח"ע שבועי מס' 620/490 סעיף 3-ב' - פרשית "מנקה ארובות").

ב. 13 יוני 86 - כפר ג'מאל (נפת טול-כרם). השלכת בקבוק תבערה לעבר רכב ישראלי של תושב "סלעית".

ג. 1 מרס 87 - מ.פ.אמערי (נפת ראמאללה). השלכת 2 בקבוקי תבערה לעבר אוטובוס "אגד" שנע מירושלים לפסגות.

ד. 28 מרס 87 - טול-כרם. נסיון להצתת חנות של תושב מקומי שנחשד בשיתוף-פעולה.

ה. 24 יוני 87 - טול-כרם. הצתת חנותו של תושב מקומי שנחשד בשיתוף-פעולה.

ו. 19 יולי 87 - עזה. ג'לוי מטען חבלה מאולתר על גבי אי תנועה ברח' עומר אל מוכתאר.

5. התרעות

להלן סיכום ידיעות התרעתיות שנתקבלו במהלך השבוע האחרון ממקורות שב"כ :

א. כוונה להצית יער בירושלים

באחרונה נודע כי בכוונת הפח"ע להצית יער בדרום ירושלים. אין פרטים נוספים.

הערכה :

המקור מהימן בדרך-כלל.

ב. כוונה לבצע פיגוע באזור עין פואר (אזור יריחו)

באחרונה נודע כי בכוונת הפח"ע לבצע פיגוע של ירי והשלכת רימונים לעבר חיילים ומבקרים בסמוך לעין פואר (אזור יריחו).

הערכה :

המקור מהימן בדרך-כלל.

ג. כוונה להרוג עיתונאים מעיתון "אל-נהאר"

באחרונה נודע כי בכוונת הפח"ע להרוג עיתונאים מעיתון "אל-נהאר" הכותבים נגד "אבו עמאר".

הערכה :

- המקור מהימן בדרך-כלל.

- עיתון "אל-נהאר" יוצא בירושלים.

ד. כוונה להרוג חשודים בשיתוף-פעולה

באחרונה נודע כי בכוונת הארגון להרוג חשודים בשיתוף-פעולה - תושבי שכם.

כן נודע כי התקבלה החלטה להרוג חשודים בשיתוף-פעולה עם ישראל.

הערכה :

המקור מהימן בדרך-כלל.

מש/

נכנס בלמס

חוזם:8,14563
אל:המשרד
מ-:בריסל,נר:126,תא:240887,זח:1500,דח:ר,סג:ב
נד:@

בלמס/רגיל

אל: משת' - אירופה 1

מאת: השגרירות, בריסל

הנדון: הקדוח בהרודיון

1. אן גיטר-ליברה בלג'יקה (21/8) במאמר מפורט מדגישה בין היתר הקשר בין מסיונרים אמריקנים שיזמו את הרעיון לבין חברות דרום- אמריקאיות אשר יבצעו את העבודה.

2. מציינים את הסכמתם של שר הבטחון והחקלאות לפרוייקט והתנגדותם של גורמים בויש' והן של ארהב' מצרים וירדן.

3. לבסוף טוענת שהנושא עקרונית יוסיע בסדר היום של הכינוס הקרוב של שרי החוץ (ציל מרמחי מז"ת) של הקהילה ב-25/8.

4. הקטע בויס.

ברק.

צל=

חפ: שהח,רהמ,שהבט,מנבל,ממנבל,סמנבל,ממד,רם,אמן,משת,הסברה, מזתים,מתאמשטחים,מצפא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

14053

תארין : 23.08.87

שמור ירצא **
**
**
**

שגרירות

תדזם:8/14053
אל:ורש/648
מ-:המשרד/תא:230887/זח:1823/דח:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

חבא סנירורה

הירעץ המדיני בשגרירות ארה'ב מורר בלהלן:

1. ממשלת ארה'ב מביעה דאגתה מהכוונה להעמיד את חבא סנירורה לדין.

2. ממשלת ארה'ב מבקשת לדעת:

א. האם לממשלת ישראל יש מעמד בשאלה האם לפעול בנושא זה או לא?

ב. האם יש אכן כוונה להעמידו לדין?

3. ממשלת ארה'ב מבינה כי ההאשמות כנגדו מתייחסות לכתיבתו ולהתבטאויותיו בתקשורת בלבד ואינן כוללות כל האשמה בפעילות טרור.

4. אם הכתה זו נכונה, הרי שהעמדתו לדין מהווה פגיעה חמורה בזכות הביטוי והתעלמות מהדיאלוג הרציני לשלום אשר ממשלת ישראל וממשלת ארה'ב מעוניינות לקדם.

5. סנירורה הוא גורם מוביל בהטפה לדיאלוג לשלום. העמדתו לדין תהיה COUNTERPRODUCTIVE במיוחד למאמץ המשותף לעודד מנהיגות פלסטינית מתונה ואחראית אשר תצטרף לתהליך השלום.

ירעץ מדיני

מא

תפ: רהמ,שהח,שהבט,מנכל,ממנכל,גירף,מצפא,ארבל3,ליאור,סייבל,
@שרהמשטרה

25.8.87

אל: כ"מ

כב' ה"ד שוגל ה' 84/10/23 לשלום

בנושא: מים

ענין הדו"ח מים מ"ש לשנת מיוצגים בעמ' 23 (מסומן שם) ואין הדו"ח עולה על מים מאצור כרוך עשרות של הגורם הכורך, ואין בנמצא הארכ"ש שיתן מענים מים עמוקים הנ"ל מהלה, ויש"ר המים הנ"ל עמ' אלא

ואין בזה הדו"ח שלו נציגי מים מ"ש בלוב.

דברי ה"ה בהשוואה; ומן הפרטים ה"מדין הכ"ה שעל משה לנציגי, הם שלומו בלוב מכוסים לרעון. בירור שכבר המשה"ר הלה, שהם הו"ס על מיצר ה"ש שנעמד על יפי ערבי מארכ"ל 2 לעניני של ה"ה. המלה ראוי כרך אחרון, אל ומי ש בקשו

לבירור על מה מבוסס משה"ר כי"ר קבלת,

ברכה,

דף: 1 מתוך: 3	**מחלקת הקשר ניו-יורק** **טופס מברק**	חיפוש: סווג בטחוני:
א ל : המשרד		תז"ח: 2114 -
ד ע :		נר : 0537
מאת : נאו"ם		

אל : ארכל 2
דע : אירופה 2
מאת : יששכרוף

ה-12 התנחלויות

רצ"ב מכתב דנמרק (כיו"ר) המפיץ הצהרת ה-12 בעניין מדיניותה של ישראל להקים התנחלויות חדשות ביו"ש, שמהוות, מדיניות בניגוד למשפט הבינ"ל ולכן בלתי-חוקית.

נאו"ם

תאריך: 21.8.87	שם השולח: ג'. יששכרוף	אישור:

0537 2/3

A S

UNITED NATIONS

General Assembly Security Council

Distr.
GENERAL

A/42/569
S/19139
15 September 1987

ORIGINAL: ENGLISH

GENERAL ASSEMBLY
Forty-second session
Items 38, 39 and 76 of the provisional agenda*
QUESTION OF PALESTINE
THE SITUATION IN THE MIDDLE EAST
REPORT OF THE SPECIAL COMMITTEE TO INVESTIGATE ISRAELI PRACTICES AFFECTING THE HUMAN RIGHTS OF THE POPULATION OF THE OCCUPIED TERRITORIES

SECURITY COUNCIL
Forty-second year

Letter dated 15 September 1987 from the Permanent Representative of Denmark to the United Nations addressed to the Secretary-General

I have the honour to transmit to you herewith the text of the declaration concerning Israel's settlement policy, issued at Brussels on 14 September 1987 by the 12 member States of the European Community, of which Denmark is currently the President (see annex).

I would appreciate the circulation of the text of this letter and its annex as a document of the General Assembly, under items 38, 39 and 76 of the provisional agenda, and of the Security Council.

(Signed) Ole BIERRING
Ambassador
Permanent Representative of Denmark
to the United Nations

* A/42/150.

3/3

0537

ANNEX

Declaration by the twelve member States of the European Community concerning Israel's settlement policy, issued at Brussels, on 14 September 1987

The Ministers for Foreign Affairs of the Twelve member States of the European Community have noted with serious concern the continuing Israeli policy of establishing new settlements in the occupied territories, most recently at the Avnei Hefetz site on the West Bank.

They reiterate their strong conviction that progress towards a just, comprehensive and lasting peace in the region depends on the creation of a climate of confidence between the parties to the conflict. The Twelve believe that the opening of new settlements, as well as the disturbing increase of the number of settlers in existing settlements, pose a serious risk of jeopardizing the prospects for peace.

They consider that every new and every existing settlement is in violation of international law and call upon the Government of Israel to put an end to the illegal policy of settlements in the occupied territories.

END

23

משרד החוץ
ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

Yom 18 .PAT

1022

סודי

וושינגטון

נ.נ. 913

ערן

ירמוך

1. הנספח המדעי וילסון מסר לי היום ה- NON PAPER המ"ב.

2. הגבתי שישנו פורום בין משרדי בו נבדוק את הנייר, וודאי נעביר תגובתנו הוספתי שבשלב זה וכתגובות אישיות אני מעיר:

א. אין זה הוגן או נכון להגיד שהמשבר נוצר כתוצאה מפעולתה החד צדדית של ישראל. המשבר נוצר כתוצאה מכך שירדן לא כבדה את הסכם 86.

ב. "שליש" הינו נמוך מהחלק שמגיע לנו. לשאלתו האם זה בכל IN THE BALL PARK הגבתי שכן.

ג. באשר ל"מחסור" השאלה עולה האם מדובר במחסור כתוצאה מבצורת או כתוצאה מפעילות סורית

3. לידיעתך.

סיבל
20/8/87

לשכת השגריר

חפוצה : נציב המים, מנכ"ל ממרוה"מ, ר' אג"ח, ק. קישור לכוחות זרים תא"ל א. שחור

/10/11 b1 19/87

U.S. PROPOSAL FOR YARMOUK WATER FLOWS

-- The recent crisis caused by the Israeli unilateral dredging of the Yarmouk underscores the need for Israel and Jordan to quickly come to an agreement on the allocation of Yarmouk water resources.

-- The problem essentially seems to be how to ensure fair sharing of the available summer flows below the 6.0-6.5 cms level.

-- On the basis of historical data for 1984 and 1985, we see that there has been a sharing of the adverse low summer water flow at the approximate level of one-third to Israel and two-thirds to Jordan.

-- We need official confirmation with each government that this approximate formula conforms to their understanding and actual historical practice.

-- In addition, we believe that implementation of this agreement will require installation of a permanent, fixed, continuously-recording gauging system. This will allow both sides to monitor the flow of the Yarmouk.

-- If both parties agree to this approach we are willing to use our good offices, if necessary, to expedite an agreement.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

6272

תאריך : 11.08.87

שמור נכנס **
**
**
**

חוזם:8/6272
אל:המשרד
מ-:ברינל/נר:55/תא:110887/זת:1300/דת:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

23-120

22-108

רגיל 111300 אוג 87

אל: מנהל בלבלית ב'

דע: המנכ"ל/משה"ח, חקלאות/זייף, בט/מתאם הפעולות בשטחים
השגריר האג, השגריר קופן

שטחים - סיוע הקהילה ליצוא חקלאי.

דרך המשלחת ההולנדית יועלה בכל הנראה במפגש מומחי מז"ת ב-25 ובא ובורזאי יזכה לבדיקה מעמיקה של אנשי הנציגות. אבקש איפוא לציידך אותנו בחוזר בהערכות עניינית לגבי העובדות (האמנם נפגע הגידול החלקאי בשטחים מאז 67) ולגבי הצעות המומחים ההולנדים ביחס לעתיד. מוטב שנהיה מצוידים כדי לאפשר לנו להתמודד עם המשך הטיפול בנושא.

ממליץ שהזדת וההערכות יישלחו לכל נציגויותינו בבירות הקהילה.

הדס.

אק==

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רס,אמן,ליאור,מזתים,
מינרביי,כלכלי"תב",ממד

4874

תאריך : 09.08.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי

יוצא ** ** ** **

תודם:8/4874
אל:ורש/225
מ-:המשרד/תא:090887/זת:1813/דת:מ/סג:ס
נד:ם

סודי/מיידי

ע.ב.ש. 1092

ערך

סיוע ארה'ב לשטחים שלן 73.

עמדתנו היא שאכתנו שמחים ומברכים על כן שנמצא הבסף לשפור 'איכות החיים' ובאמר במישרין ובאמצעות איפ'ק לחבריכו בקונגרס שיתנו יד לאשור ההקצבה.

מנהל מצפא

ל.נ.

תפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/בירן /מצפא/ליאור/מזתים/שהבט/מתאמשטחים

4511 משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 08.08.87

שמור נכנס **
**
**
**

חרזם:4511/8
אל:המשרד
מ-:קונסהגן/נר:15/תא:070887/זת:1300/דת:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מידי

אל: אירופה 2 , מזתים
דע: תפוצת מאיה + וושינגטון

הקידוח בהרודיון
שלכם ת/19696 מ 30/7 .

משיחה עם פרקל (67/8):

1. דנמרק העדיפה פניה שקטה אלינו לבירור המצב לאשורו, תשובותיו המלאות ומפורטות של ליאור לממונה הדני הועברו לבירות ו'הנושא נלמד'. בודאי יידון במפגש מומחי מזת הקרוב . מדבריו ניתן להבין שהם מרוצים על מגעים שמנהלת שג ארהב בארץ עם הגורמים המוסמכים.

2. הוסיף שגם אם הקידוח הוא לתועלת לכל תושבי האיזור, אי- אפשר להתעלם מההיבטים הפוליטיים.

סביר==

חפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/סמנכל/ממז/רם/אמן/אירא/אירב/
מזתים/מתאמשטחים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

15439 תאריך: 26.06.87

בלמט נכנס

תרזם:6/15439
אל:המשרד
מ-:אנקרה/נר:83/תא:250687/זת:1200/דח:מ/סג:ב
נד:@

מידי/בלמט

אל:מזתים

דע:איסטנבול(נר 40)

מאת:אנקרה

איראן-תורכיה-ישראל

1.עפ"י הדרייט מהבוקר המסתמן על סוכנות הידיעות העיראקית I N A ,משלחות מישראל ואיראן מנהלות בתורכיה מו"מ בדבר אפשרות יישוב יהודי איראן בשטחים.מעבר היהודים מאיראן לישראל יעשה דרך תורכיה.

2.הידיעה,המופיעה בכותרת צעקנית בעמודו השני של העיתון מוסיפה ערך שגרירי ערב באנקרה עסקו בנושא בישיבתם השבועית אתמול.הדבר אושר לסוכנות ידיעות מקומית מפי כמה שגרירים.

3.מסתבר ערך עפ"י הידיעה שבציג אש"ף באנקרה נשאל ע"י סוכנות הידיעות העיראקית על הנ"ל והוא שיגיב לסוכנות המידע.

מילוא.

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/ר/מרנז/רב/אמן/ממד/ליאור/מזתים/אביטל/מעת/הסברה

משרד החוץ-מחלקת הקשר

15389 תאריך : 23.07.87

** נכנס שמור
**
**
**

חוזם:7/15389
אל:המשרד
מ-:בריסל/נר:208/תא:230787/זח:1400/דח:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

אל: מנהל בלבלית ב'

דע: המנכל/ לשכת השר/ אירופה 1

מאת: השגריר בריסל

514.2.30

בוקר שייטרן בארץ - סידע הקהיליה לשטחים.

בפגישה (23) הביע שייטרן תודתו על הזמנת מ'מ רה'מ ושה'ח ועל דבריו לבציג הדני ולמורגן. הוסיף כי לא יכל לעכב את ה- DEMARCHE אך דאג שתישאר דיסקטית ובי לא ייתן לה פרסום. הביע הערכתו למאמץ שייעשה ואשר יאפשר לו לסכם בעת ביקורו נושא השיווק הישיר מהשטחים לאירופה.

בעניין שיווק מוצרי התעשיה, התפלא לשמוע שהתעוררו קשיים ושמח שאלו יוסרו. הביע ספוק מכך שמורגן ייפגש עם מתאם הפעולה בשטחים נדי להגיע להבנה.

אמרתי לו שאישית לא הייתי מודע לקיומם של קשיים כלשהם. ביסטולפי שהשתתף בפגישה יחד עם אורון הבטיח לעדכנני אם מסיבה כלשהי לא יוסרו המכשולים.

שייטרן יצוע לי בימים הקרובים מועדים טנטטיביים לביקורו (בספטמבר).

הדס

אק==

תפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/אירא/אירב/מינרבי/כלכל יתב'/ליאור/
מזתים/אבב/מתאמשטחים/תמס

13953

תאריך : 21.07.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

יוצא ** ** ** **

ריין שלחים

חוזם:7/13953
אל:ברן/495/בריסל/281/האג/231/לונדון/348/פריס/556/רומא/339/
גנבה/236/רינה/225/בנגקוק/279/טוקיו/266/וש/633/אוטבה/117/
נ י/711/ביירס/290/מכסיקו/190
מ-:המשרד/תא:210787/זח:2000/דח:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מיידי

פרוייקט המים בהרודיון

בהמשך לחוזמנו

טרם נפלה כל החלטה בנושא
המדיניות הישראלית היתה ונותרה לא להעביר מים מן
השטחים המוחזקים למדינת ישראל. עמדתנו המפורטת בנושא
הועלתה לאו"ם ב- 1984 ולא שונתה מאז

מזתי"ם - הסברה

אש

תפ: שהח/רהמ/מנכל/ממנכל/ליאור/מזתים/פרימור/אסיה/מצפא/ורד/
ארבל2/שפי/אמלט/מתאמשטחים/אביטל/הסברה

9171

תאריך : 14.07.[illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

יוצא **

**

**

**

תוזם:9171/7
אל:ורש/420/בי/457
מ-:המשרד/תא:140787/זה:1908/דת:מ/סג:ש
נד:0

שמור/מיידי

ס.ש.

31
וושינגטון, בין-יורק

פרוייקט המים באזור ההרודיון

א. קיימת מצוקת מים אמיתית בשטחים ובכלל זה לאוכלוסיה היהודית והערבית בגב ההר וביר‌ושלים. הפרוייקט מהווה פתרון למשק המים בעתיד לאזור גב ההר. הפרוייקט נמצא עדיין בשלבי תכנון והמינהל האזרחי בשטחים טרם נתן הסכמתו לביצוע. הסכמת המינהל תהיה מותנית, בין השאר, בכך שזכויות האוכלוסיה הערבית לא ייפגעו ויערגנו בתוזה מיוחד בין המינהל לבציבות המים. במסגרת זו יובטח שלא תהיה בגיעה במכסת המים לערבים ושלא ישלמו יותר תמורת המים שיקבלו.

ב. נשרך עתה איסוף מידע ובדיקת האספקטים המשפטיים והאחרים של הפרוייקט שיימשכו בודאי כמה שבועות. תוצאותיהם יועברו אליכם ברגע שנקבלם.

ג. לוושינגטון:- לידיעתכם, ביקרינג העלה הנושא בפגישתו עם שה‌כ"ט וזה הבטה אותו למתאם הפעולות בשטחים שקיים בפגישה עם היוז. באשר המידע והבדיקה האמורים בסעיף 2 יושלמו, בבורנת המתאם לתדרן שוב את האמריקאים.

מזתי"ם - מצפ"א

ר.ל

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ליאור,מזתיים,
מתאמשטחים,מצפא

14764 בזהמת חיא טל: 32042 32043

שגרירות ישראל - וושינגטון

אל:

206
/89

המשרד
ביתחון

אל: תמכ"ל ליאור
א. גורן - מחאם פעולות בטחוניים - משהב"ט

כאר בית לחם

וילקוקס העלה עמי הנושא בפיתת הזדון. אמר שקראו הפרסום בגירולם פוקס וקיבלו פניות מהירדנים שהביעו דאגה והשפעת ביצוע הבאר על תושבי האזור המשלתיכאים. הירדנים מאיימים שיפנו לאו"ם בנושא. ארתיב היתה אמנם מעריכה שהירדנים לא יעשו זאת אך לא יוכלו למנוע במיוחד אם יתברר שישראל אכן מתכוונת לנצל מי הבאר לטובת המתנחלים היהודים. וילקוקס הוסיף שלדעתם התכנית תגרום נזק לישראל ותפגע במאמצים להשגת שיים עם ירדן בנושא "איכות החיים" ובמיוחד ביכולת אישים כגון אליאס פריג שבתחום אחריותו נופל הנושא לסייע בדבר.

וילקוקס אמר שפיקרינג מתכוון להעלות זאת עם שהב"ט.

הערתי שקראתי בעבר חומר בנושא תמים הכללי המצביע על מקור חלק מהמים התת קרקעיים ביהודה ושומרון תבאים מתחום מדינת ישראל אך הוספתי שאיני בקיא בפרטי התכנית הספציפית וכי אבקש הבהרותיכם.

ערן

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

סודי-מיידי
וושינגטון, ~~הקונסוליה~~

ערן, מחני דע:תא"ל א. שחור, יחידת הקישור לשלטונות צרפת (לשם הפצה פנימית)

ד.מ. 215

ירמוך.

ביל ברו משגארה"ב זומן ליועמ"ש חשה"ח (31.6) - השתתפו מצידנו ורדי, שביט (קישור צה"ל) ואלסטר ומצדם וילסון, מחליפו של ברו ורוק היועץ המדעי.
המפגש זומן בהתאם לסיכום ישיבת פורום ירמוך מ-29.6.

1. סיבל פתח בתארו את הדאגה העמוקה שלנו מהמתרחש בירמוך. הזרימה הנמוכה המגיעה אלינו וכי הצד השני אינו עומד בהבטחות לספק לנו מי הקיץ כמחייב, ואינו מעונין לקיים את ההסכמים בענין ניקוי עונתי של הבריכה.

2. ורדי תיאר המפגשים האחרונים עם הירדנים (14.6 ו-23.6) בהתאם לסיכומים (מצ"ב).

השערים לחעלת העיור פתוחים למעשה גם היום (סוף יוני), והירדנים הציעו בפעם האחרונה להקצות לנו מים בהתאם ליחס השטחים המושקים בשני הצדדים, הצעה המהווה למעשה חזרה מהחחייבותם על פי גונסטון ל-25 מלמ"ק. הדבר גם נאמר בחפורש על ידי הירדנים הסבורים שאנו זכאים כיום ל-17-18 מלמ"ק.
בענין הניקוי - הירדנים שינו את עמדתם לאחר הסכם הניקוי מספטמבר 1985 הן בענין הסלע והן בענין יחס החלוקה הנכון של מי הירמוך באפיק חופשי.

החחושה היא שבעוד שבספטמבר 1985 ענינו אנו לבקשה ירדנית לנקות, הרי שהירדנים מציגים זאת כהסכמתם או אי-הסכמתם לחנאי ניקוי שלנו.

3. אלסטר הדגיש את אלחנט משיכת הזמן של הירדנים שכאשר חלוקת הזרימה נוחה להם אינם ממהרים לקיים ההסכמים הן בענין החלוקה והן בענין הניקוי. תחושתנו היא שהירדנים מנסים למשוך זמן בטענות של צורך במדידות נוספות, אי הסכמה לנושאים לסדר היום וכדי.

4. סיבל וורדי הציגו הצעתנו למפגש הבא עם הירדנים (5.7) כדלקמן:

א. אנו מעונינים לנקות על בסיס ההצעה הירדנית שהיתה ניקוי הבריכה, השבת הסלע ויחס חלוקה.

ב. אנו מציעים לנקות הבריכה ל-206.85 - ומוכנים גם להשבת סלע או דבר דומה לאפיק שלנו, אך שהזרימה תהיה משני צדיו כפי שהיה לפני הניקוי ושהחזרת הסלע לא תהווה אמצעי להצרת האפיק שלנו.

ג. אף שאנו עומדים על יחס חלוקה של 1.7/44, הרי שניתן לדחות המדידות לאימות החלוקה לשלב מאוחר יותר.

1CC4

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

5. האמריקנים הגיבו שרואים בהצעתנו משום התקדמות, ומקוים שהשיחות תהיינה פוריות. כן אמרו שהם מקוים שלא ננקוט בצעדים דרסטיים בזמן הקרוב. לכך הגבנו במקום שהענין מאד דחוף לנו וכי אנו מקוים שנוכל לבצע העבודה בהסדר משותף. בענין יחס החלוקה אמר ברו שסמוך לאחר הסכם ספטמבר 1985 מסרו להם הירדנים מסמך ובו תיאור הסיכום עמנו. התיאור היה דומה ברוב הנקודות למעט בשאלת יחס החלוקה שבהם הירדנים כתבו 1.7 בלי להתייחס ליחס.
6. ברו העלה ביוזמתו שני נושאים נוספים:

א. האם נהיה מוכנים להתחלק עם הירדנים בממצאים שלנו ביחס לתכניות הסוריות לשימוש במי הירמוך; לא השבנו אך שאלנום האם הירדנים יהיו מוכנים להתחלק עמנו במגעים שלנו עם הסורים בנושא. ברו השיב כי נושא זה לא נדון אצלם אך יחשבו על כך.

ב. באם נוכל להבהיר המחואר בעתון בענין הקדוחים באיזור בית-לחם. אמרנו שנבדוק.

מנהל המחלקה למשפט כללי
יצחק אלסטר
2.7.87

10004

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

יט' בסיון התשמ"ז
16 ביוני 1987

788

סודי

אל: היועץ המשפטי

מאת: מנהל המחלקה למשפט כללי

הנדון: מפגש ירמוך

1. ב- 14/6/87 התקיימה בגשר אלנבי פגישה עם הירדנים בענין הירמוך.

2. להלן סיכום קצר של הפגישה.

א. הירדנים התעקשו לדון אך ורק בנושאים אשר רשומים במברקם לזימון הפגישה. הם סירבו לדון בחלוקת המים כפי שבקשנו אנו לרשום על סדר היום עוד במפגש הקודם.

ב. עיקר הדיון התנהל סביב סירובו של דר' בני-האני לדון בחלוקת המים. טענותיו של בני האני התחלקו לשתיים, האחת, פורמלית והיא שהוא לא התכונן לדון בנושא ואין לו נתונים. הטענה השניה היתה שלאחר שתי הפעולות החד צדדיות שלנו ובעיקר לאחר ניקוי הבריכה והורדת השקים, הם פתחו השערים ולא סגרום עוד (למעשה, ומבלי לומר במפורש, טוענים הירדנים לפעולת גמול).

ג. הסברנו, חוך שיעקב ורדי אף מאבד את שלוות רוחו הרגילה, שלא יתכן שבמחצית יוני עדיין השערים הירדנים פתוחים וכי העדר רצונם לדון בחלוקת מי הקיץ הם פוגעים באמון אותו הם ביקשו שנעניק להם, קרי שאין לישראל כל צורך בפקקי בטחון למיניהם כי הירדנים ימלאו אחר חובתם לספק המים. כן טענו כי שאלת חלוקת המים אינו מהווה נושא לדיון אלא היא זכות מוכרת ל- 25 מלמ"ק למשלש הירמוך.

ד. דר' בני האני השיב כי חדדין בחו"ל ואי אפשר לאחרו, וכי אינו מוסמך לדון בהעדרו בעניני חלוקת המים.

ה. לענין מדידות הקרקע. גם בנושא זה, אותו רשמו הירדנים בסדר היום למפגש, היתה התחמקות של הירדנים בטענם שהמדידות אינן מספיקות ויש לערוך רשת צפופה יותר של מדידות.

ו. סוכם - מפגש מדידות ב- 18/6/87 שעה 0700 בירמוך, מפגש לדיון ב- 23/6/87 שעה 1330 בגשר אלנבי.

3. סיכום

א. המפגש הסתיים בלא כלום. הירדנים סירבו למעשה לדון בכל הנושאים העומדים על הפרק, הן בשאלת הניקוי (יש לערוך מדידות נוספות...) והן בשאלת החלוקה (לא ידענו שחרצו לדון..., אין לי סמכות..., אין לי נתונים..., זאת תגובה על פעולתכם....).

1604

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

ב. להערכתי יש רצון ירדני למשוך זמן ולא להגיע לסיכומים בענין חלוקת מי קיץ ועבודות באפיק.
לדעתי גם במפגש הבא יהיה מקח וממכר על כמות המים, ויתנו מחדש את ניקוי הבריכה בתנאים הידועים.

ב ב ר כ ה ,

יצחק אלסטר

ACCT4

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

כ"ז בסיון תשמ"ז
24 ביוני 1987

192

סודי

אל : היועץ המשפטי

מאת: מנהל המחלקה למשפט כללי

הנדון: מפגש ירמוך (23.6.87)

ב-23.6.87 התקיים מפגש עם הירדנים בגשר אלנבי בעניין הירמוך.

להלן סיכום המפגש

1. המפגש שמש כפורום של הצגת עמדות עדכניות של שני הצדדים, אך כצפוי ללא התקרבות בין העמדות.

2. בשיחה התנהלה באופן רגוע, אך ללא התקדמות בנושאים הנדונים.

3. לעניין הניקוי -

(1) העמדה הירדנית: א. מכירים בצורך לנקות הבריכה מהסחף שהצטבר בו;

ב. יש לשמור על הזכויות הירדניות הקיימות קרי:
(1) השבת הסלע או דבר דומה למקומו;
(2) זרימה 1.7 בחנאי summer base flow שהוא 6.0.

ג. את הניקוי יש לבצע בספטמבר/אוקטובר.

(2) הערות לעמדה הירדנית

א. הירדנים טענו שהזזת הסלע מפריע להם לקבל מי חורף נוספים על ידי הטיה מוגברת לצידנו.

ב. הטענה בדבר הצורך לנקות בספי הכניסה לתעלת העיור, לא שבה על עצמה, יתכן שהדבר נובע משחיקה רצינית בסף (עד 30 ס"מ) או מההבנה הירדנית שהחצב התשוב באחת הוא יחס החלוקה הנכון.

ג. לא הגבנו לתארין החוצע לעבודות (ספטמבר-אוקטובר) מכיון שנושא זה הינו משני בשלב זה לעקרונות הביצוע.

ד. הירדנים אומרים שיחכן וחלוקי הדעות בעניין יחס החלוקה נובעים מ-"misunderstanding" אך הדבר אינו משנה את עמדתם בעניין יחס החלוקה (1.7/60).

1004

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

(3) העמדה הישראלית

א. העקרון הבסיסי להסכמתנו לניקוי האי היה שיחס החלוקה יישמר;

ב. יחס זה היה אז 1.7/4.4 ועל כן הוא הבסיס גם להיום;

ג. מוכנים להחזיר הסלע או דומה לו אם היחס יישמר;

ד. מבקשים לבצע ניקוי כל הבריכה (כולל הספים) והחזרתם ל-206.85 - כפוף לתיקונים הנובעים מהצורך לשמור על יחס החלוקה.

4. לענין חלוקת הקיץ

א. הגשנו דרישתנו לקבלת מי קיץ כדלקמן:

יולי 2.2.

אוגוסט 2.2.

ספטמבר 1.9

מחצית אוקטובר 1.4.

ובסה"כ מ-15.5 ועד 15.10 סך של 21.1 מלמ"ק (בחסר מ-25 מלמ"ק מכיון שהסדרת החלוקה החלה מאוחר).

ב. כן הסכמנו להכיר בחוסר שנובע לא מחנאים הידראולוגיים אלא מהתערבות אנושית (סורית).

ג. הירדנים אמרו ש-25 מלמ"ק מגיעים למשלש הירמוך רק לאחר מקרן, ואילו עתה מגיעים לנו לכל היותר 17.18 מלמ"ק. גם כמות אלה היו בהנחה שזרימת הקיץ היא 6.0. לאור ההפחתה בזרימה הכוללת ל-3-4 הם לא יכולים לספק לנו הכמויות הרגילות.

הירדנים הציעו לספק לנו מים בכמות הדומה לכמות המים אותו הם מספקים לאדמות שלהם (יחסית לפי דונמים מושקים).

ד. הגבנו שהדבר אינו בא בחשבון.

5. לאחר שלא הגענו לסיכום בשני הנושאים הודענו כי נצטרך לחזור לממונים עלינו כדי לקבל הנחיות איך לצאת מהמבוי הסתום - לא נקבע מועד חדש.

ב ב ר כ ה ,

יצחק אלסטר

IDF

ISRAEL DEFENCE FORCES SPOKESMAN

June 1987

ISRAEL AND THE ADMINISTERED TERRITORIES

I. SECURITY OPERATIONS

Background Factors

The security operations in the administered territories - Judea, Samaria and the Gaza Strip - in 1986 may be understood against the background of a number of distinctive factors:

* Since the IDF withdrawal from Lebanon in June 1985, the defence establishment has increased its security activities: There has been a marked improvement in preventive anti-terror operations, as evidenced by the number of and speed with which which terrorist cells have been discovered (e.g. arrest of those responsible for the grenade-throwing at the Western Wall, for the stabbing murder of Eliyahu Amadi in East Jerusalem, for the planting of mines, etc.).

* The position of local pro-Jordanian elements has grown stronger, at a political price to the PLO's supporters, especially in light of the Hussein-Arafat split.

* The grave events surrounding the battles near and within the Palestinian refugee camps in Lebanon, and the situation inside the camps in the wake of Amal's siege have a direct bearing on the stability of the administered territories. Unrest and disturbances aimed at showing solidarity with the fighters in the camps have become commonplace among PLO supporters in the territories.

* The Jordanians have increased operations aimed at preventing and frustrating attempts to infiltrate the territories via the Jordan Valley. They have also initiated a policy of increased economic and political involvement in Judea, Samaria and Gaza.

Working Principles

Israel's present policy in the territories is based on two working principles:

* Continued prevention of terrorist activities and disturbances of all kinds;

* Encouragement of initiatives to improve the quality of life - on the administrative, economic and social levels - including Jordanian and Western investment.

These principles are based on the assumption that most of the local population remains passive concerning terrorist activities, not participating actively in hostile organizations.

Israeli Policy Objectives

All elements of security and administrative operations are directed towards three objectives:

* Strengthening moderate elements among the local residents. "Moderates" include all those who prefer a political solution (generally, in conjunction with Jordan) and reject the terrorist option; discussions leading to negotiations are already considered acceptable among such elements.

* Insuring reasonable public services and standard of living to the population, funded by sources other than the Israeli state budget.

* Transferring administrative positions (in the economic, health and public service sectors) to local Arab residents - without harming Israel's vital security interests. This is not a structural change in policy, but a change in personnel, intended to curtail day-to-day friction between the Israeli authorities and the Arab population.

Encouragement of International Activities

The Israeli government encourages projects initiated and carried out by foreign elements, in cooperation with the Civil Administration - in order that security needs are met and that projects suspected of being funded by the PLO are not implemented. In the framework of this policy, a branch of the Cairo-Amman Bank has been reopened; an office of UNDP has been opened in Jerusalem; agricultural produce has been marketed by Agrexco; and an American corporation has been licenced to operate. The authorities have permitted funding for upgrading services and for sanitation in Gaza Strip refugee camps, provided by European and Persian Gulf states.

The Defence Minister declared (15 February 1987) that Israel will facilitate projects initiated by foreign (including Arab) countries to be carried out with Israeli aid.

Statistics on Security Activities

* In 1986 disturbances decreased by 30 percent, and attacks decreased by 46 percent, as compared with 1985 (154 in 1986, 284 in 1985).

* Attacks:

Incident	1985	1986	
Shooting	34	18	
Grenade attack	12	7	
Firebombing	200	100	
Knifing	0	14	(significant increase is probably due to the discovery and elimination of weapons in the area)

* The main result of the decrease in attacks has been a drop in Israeli casualties:

Casualty	1985	1986	
Israelis killed	7	2	
Israelis wounded	99	62	
Locals killed	8	22	(7 killed by IDF fire)
Locals wounded	51	67	

II. CIVILIAN ADMINISTRATION - ACTIVITIES

Background

The policy of the civilian administrations in Judea, Samaria and the Gaza District treads the fine line between those local elements who oppose terror and the minority that supports or actively participates in terrorist activities. The former receive support in many areas: The civilian administration attempts to develop services for the welfare of the population and encourages economic activity and development, based on both local and external initiative; freedom of operation is granted whenever the security and the economy of Israel are not endangered.

The budget of the civilian administration has been increased in real terms, and the scope of projects funded by international sources with the encouragement of the civilian administration has been enlarged. The growth in the budget has made possible continued development of the infrastructure of local services (in the areas of health, aid to local authorities, electricity, etc.) and the development of services that were previously unavailable because of budget constraints (improvement in telecommunications, sewage and water purification).

The Marketplace

* Restrictions on the transfer of private money across the Jordan River have been completely eliminated. Since May 1985, approximately one million dollars a day have entered Judea and Samaria.

* Municipal and other authorities have been encouraged to bring money from abroad for investment purposes.

* Efforts have been invested towards the creation of an Arab banking and investment system for the residents of the territories. The original initiative was approved by the civilian authority, and the first branch of the Cairo-Amman Bank recently opened for business in Nablus. The establishment of another branch is currently under negotiation.

Industry and Trade

* Encouragement of the development of industry to create jobs is a central element of policy.

* Barter trade from Judea/Samaria via Egypt and Jordan has been approved;

there have been no practical results as yet.

* Local organization has been approved for the purpose of investment and development, including a manufacturers' bureau.

Agriculture

* The direct export of citrus fruit to Egypt (not through the Council for the Marketing of Citrus Fruit in Israel) has been approved.

* Local growers are encouraged to export fresh agricultural products through Agrexco; contracts for thousands of tons have been signed with farmers from the territories.

* Levies on agricultural transport across the Jordan River have been reduced significantly to encourage marketing.

Electricity

* Cities and villages in Judea/Samaria have been connected to the national electricity network, affording these areas reliable and cheap electricity.

* This process has brought about both an increase in electricity consumption, and the development of industry and employment opportunities.

Water

* New water plants have been created in Judea/Samaria and many villages have been connected to the water networks.

* Tahal (Israel Water Engineering) is conducting a wide-ranging survey of the water supply system in the Gaza District, which suffers from excess water-drawing and sea-water penetration.

Health

* Planning has been completed and accelerated development begun on health services in Judea/Samaria, with special emphasis on improving hospitals (Hebron Hospital, Beit Jala Hospital, the Bethlehem Mental Health Institute, Ramallah Hospital, Rafidiah Hospital, and Wotney Hospital in Nablus).

* Permission will be granted for the building of new private hospitals in Hebron, Ramallah and Tulkarm.

* The health budget in the Gaza District has received special priority in the last few years. The effort has been mainly directed towards the Shifa Hospital, which serves the entire Gaza region.

* Special cases continue to receive treatment in Israel, including ambulatory cases; this service is free for those with health insurance.

* Expert counselors continue to operate in the fields of oncology, neurology, orthopedics and others.

* Local doctors have received special training in Israel.

* All children receive free treatment until age three.

Education

* A large portion of the education budget has been set aside for the construction of schools, adding classes and reducing class sizes.

* Teachers have received training and attended seminars in Israeli schools, in order to improve the level of education in the territories.

Resettlement of Refugees

* Israel continues to be the only nation in the world which resettles refugees. To date, approximately 10,000 refugee families in Gaza have received housing.

* Living conditions in the refugee camps near Jericho will be improved.

Local Authorities

* Mayors have recently been appointed in Ramallah, El-Bireh and Hebron, with the aim of reaching the goal of all heads of the local authorities in the territories be local residents.

Conclusion

In the last two years much effort has been directed at improving the quality of life in the territories. However, problems in the areas of refugee resettlement, water distribution systems, health, education and employment cannot be fully resolved without international aid. It can be assumed that terrorism will continue in the future; Israel can only attempt to prevent it as much as possible. This can be accomplished by conducting a steadfast battle against terror and hostile elements on the one hand, while maintaining a liberal attitude in order to improve the quality of life for the majority of the residents in the administered territories on the other.

ב ל מ " ס

רובר צה"ל • I.D.F. SPOKESMAN

ענף הסברה

2.6.87

יהודה שומרון

וחבל עזה

אשגר רקע 11/87

י ה ו ד ה, ש ו מ ר ו ן ו ח ב ל ע ז ה

פעילות הבטחון השוטף - גורמים ומאפיינים

בשנת העבודה 86' בולטים מספר מאפיינים בפעילות הבט"ש באיו"ש ובאזח"ע:

א. פעילות מוגברת וריכוז מאמץ של זרועות הבטחון, מאז פינוי צה"ל מלבנון ביוני 85. שיפור משמעותי בפעילות המנע שבאה לידי ביטוי בהיקף מספר החשיפות וכן במהירות החשיפה (חשיפת התוליה שזרקה רימונים בכותל, דוקרי אליהו עמאדי ז"ל במזרח י-ם, חשיפת חולית מניחי המוקשים ובדומה).

ב. התחזקות מעמדם של גורמים מקומיים פרו - ירדניים גם על חשבון תומכי אש"פ בעיקר על רקע הקרע חוסיין - ערפאת.

ג. החרפה בקרבות סביב מחנות הפליטים בלבנון והמצב במחנות, בעקבות קיום המצור של "אמל" מקרינות ישירות על היציבות ביהו"ש. תסיסה והפרות סדר כאות סולידריות ללוחמי המחנות, הפכו לעניין שבשיגרה בקרב כל תומכי אש"ף בשטחים.

ד. הגברת פעילות המנע והסיכול הירדניות נגד חדירות מאזור בקעת הירדן, והמדיניות היזומה של ירדן ליצור מעורבות (כלכלית ופוליטית) ביהו"ש ובאזח"ע.

המדיניות הנקוטה היום בשטחים מתבססת על שני עקרונות עבודה:

א. המשך מניעת פעולות הטרור והפרות הסדר על היבטיהם השונים.

ב. עידוד יוזמות לשיפור איכות החיים במישור האדמיניסטרטיבי, הכלכלי והחברתי כולל עידוד יוזמות ירדניות ומערביות.

עקרונות אלה מתבססים על ההנחה כי ניתן לקיים את המצב בו מרבית האוכלוסיה נשארת פאסיבית לפעילות טרור ואינה משתתפת באופן אקטיבי בארגונים עוייניים.

יעדי המדיניות הישראלית:

הפעולות הבטחוניות והפעולות המנהליות על כל מרכיביהן כוונו להשגת שלושה יעדים עיקריים:

א. חיזוק הגורמים המתונים שבין התושבים - בהגדרה כל גורם המעדיף פתרון מדיני

ודוחה את אופציית השרור (בד"כ עם קשר לירדן), מקובל כבר - שיח למו"מ.

ב. הבטחת קיום כלכלי סביר ושרותים לאוכלוסיה, שלא ע"ח תקציב מדינת ישראל.

ג. העברת תפקידי ביצוע בתחום האדמיניסטרטיבי (כלכלה, בריאות ושירותים) לידי ערבים מקומיים, מבלי לפגוע באנטרסים החיוניים של מדינת ישראל. יעד זה אינו מהווה שינוי מיבני במדיניות, אלא שינוי פרסונלי, שמטרתו להקטין עד כמה שאפשר את גורמי החיכוך היום = יומיים, שבין גורמים ישראליים לבין תושבי השטחים.

<u>עדוד פעילות בין לאומית</u>

א. ממשלת ישראל מעודדת ייזום פרויקטים וביצועם ע"י גורמי חוץ, בתנאי שהכל יתואם עם המינהל האזרחי, שלא תהיה פגיעה בצורכי הבטחון ולא יבוצעו פרוייקטים שנחשדו כממומנים ע"י אש"פ. במסגרת זו נפתח מחדש סניף בנק קהיר-עמאן, נפתח משרד של UNDP בירושלים, שוקה תוצרת חקלאית לאירופה דרך "אגרסקו" וניתן אישור פעולה לארגון קואופרציה אמריקני. כן אושרה הזרמת כספים מאירופה וממדינות המפרץ לשיפור השירותים, והסניטציה במחנות הפליטים באזה"ע.

ב. שהב"ט הצהיר כי יאפשר למדינות העולם, כולל מדינות ערביות, ליזום פרוייקטים באיו"ש ובאזה"ע ולבצעם בסיוע ישראל (15.2).

נתונים על הפעילות הבטחונית

א. בשנת העבודה 86 חלה ירידה של כ- 30% במקרי הפרת הסדר, וירידה של כ- 46% בסך כל הפיגועים לעומת שנת 85, 154 (86) לעומת 284 (85).

ב. כדוגמא נתוני הבט"ש:-

	85	86	
ירי	34	18	
השלכת רימונים	12	7	
השלכת בקבוקי תבערה	200	100	
דקירות סכינים	0	14	(עליה בולטת, כנראה עקב סיכול הכנסת נשק חם לאיזור וגילוי נשק קיים).

ג. התוצאה העיקרית מהירידה בפיגועים התבטאה בירידה בכמות הנפגעים הישראליים:

	85	86	
הרוגים ישראליים	7	2	
פצועים ישראליים	99	62	
הרוגים מקומיים	8	22	(7 הרוגים מירי בוחותינו)
פצועים מקומיים	51	67	

פעילות המינהל האזרחי

רקע

המדיניות המנחה פעילות המינהל האזרחי באי"ש ואזח"ע מכוונת לשמור עד כמה שאפשר על התחום הדק שבין רוב התושבים הסולדים משרור ופעולות עויינות לבין המיעוט הקטן המעודד שרור או עוסק בו. הקבוצה הראשונה זוכה לפיכר לפיתוח והקלות מקסימאליות בכל תחומי החיים. המינהל האזרחי שוקד לפתח השירותים לרווחת האוכלוסיה ומעודד פעילות אזרחית כלכלית ופיתוח פרוייקטים ביוזמה מקומית וציונית. זאת בתנאי שישמרו האינטרסים הביטחוניים והכלכליים של מדינת ישראל. ברגע שאינטרסים אלה אינם נפגעים - ניתן חופש פעולה מלא וללא הגבלה.

חל גידול ריאלי בתקציב המינהל האזרחי וזאת בנוסף לגידול בהיקף הפרוייקטים הממומנים ע"י ארגונים בינלאומיים בעידוד המינהל האזרחי.

הגידול בתקציב איפשר המשך פיתוח נרחב יותר של תשתית השירותים (בריאות, סיוע לרשויות מקומיות, חשמל ובדומה) וכניסה לפיתוח שירותים נוספים שעקב מיגבלות תקציביות לא בוצעו בעבר (שיפור מערכת הטלקומוניקציה, ביוב ושיהור מים).

שוק ההון

1) הוסרו לחלוטין ההגבלות על הבאת כספים פרטיים דרך גשרי הירדן. מאז מאי 85 הוכנסו לאיזור יהודה ושומרון כמליון דולר ביום.
2) ניתן עידוד לעיריות וגופים אחרים להביא כספי תרומות מחו"ל לצרכי השקעה.
3) הושקעו מאמצים רבים בנסיון להקים מערכת בנקאית ערבית מקומית ע"י תושבי אי"ש שתשמש מוסד פיננסי שיאפשר שימוש בחסכונות פרטיים למטרות השקעה. היוזמה הראשונה אושרה ע"י המינהל האזרחי, והסניף הראשון של בנק "קהיר - עמאן" אשר התחיל לפעול בשכם לפני חודשים אחדים. נבון לעכשיו מתנהל מו"מ לפתיחת סניף נוסף באיזור יהודה.

תעשיה ומסחר

1) עידוד הקמת מפעלים ליצירת מקומות תעסוקה בקו מרכזי במדיניות.
2) ניתן אישור לביצוע עסקות ברטר (החלפת סחורה בסחורה) מאיו"ש דרך מצרים וירדן - בשלב זה אין תוצאות מעשיות בשטח.
3) ניתן אישור עקרוני להתארגנות מקומית לצרכי ריכוז השקעות ופיתוח תעשייתי בולל הקמת התאחדות תעשיינים בנוסף ללשכות המסחר הפועלות בשטח.

חקלאות

1) ניתן אישור ליצוא הדרים מרצועת עזה ישירות למצרים (שלא דרך המועצה לשיווק פרי הדר בישראל).
● עידוד חקלאים מקומיים לשיווק תוצרת חקלאית שרייה לחו"ל באמצעות אגרסקו - נחתמו חוזים בהיקף של אלפי טון עם חקלאים מאיו"ש ומאזח"ע.
3) סיוע לשיווק תוצרת חקלאית דרך גשרי הירדן ע"י הורדת אגרות בצורה משמעותית.

חשמל

1) באיו"ש חוברו ערים וכפרים לרשת החשמל הארצית. הדבר מאפשר אספקת חשמל אמין וזול.
2) תהליך זה הביא בעקבותיו גידול בצריכת החשמל לרווחת האוכלוסיה מחד, ופיתוח תעשיה ומקורות תעסוקה מאידך.

מים

1) באיו"ש פותחו מפעלי מים נוספים וכפרים רבים חוברו לרשתות המים.
2) באזח"ע הוזמן סקר מקיף מחברת תה"ל לצורך הגדרת תוכנית עבודה לשיפור מערכת אספקת המים הסובלת משאיבת יתר ומחדירת מי-ים.

בריאות

1) הוכנה תוכנית אב והוחל בפיתוח מואץ של שירותי הבריאות באיו"ש תוך שימת דגש על פיתוח מספר בתי חולים (ביה"ח חברון, בית ג'אלה, ביה"ח לחולי נפש בבית לחם, ביה"ח רמאללה, ביה"ח רפידיה בשכם וביה"ח וושני בשכם).
2) ינתנו אישורים להקמת בתי חולים פרטיים חדשים בחברון רמאללה ושול כרם.

3) תקציב הבריאות באזח"ע קיבל בשנים האחרונות עדיפות בולטת במסגרת כלל תקציבי הפיתוח באיזור. עיקר המאמץ הופנה לפיתוח ביה"ח "שיפא" בעזה המשמש בבית חולים אזורי של כלל התושבים.

4) נמשך ההסדר של שליחת מקרים קשים לאישפוז חוץ בבתי חולים בישראל כולל טיפולים אמבולטוריים. טיפול זה ניתן חינם למבוטחים בביטוח רפואי.

5) נמשך ההסדר להעסקת יועצים מומחים בתחומי האונקולוגיה, נאורולוגיה, אורטופדיה ועוד.

6) בוצעו קורסים והכשרות לרופאים מקומיים בתחומי הרפואה השונים בישראל (קורס מרדימים, והתמחות במקצועות רפואה שונים).

7) הונהג טיפול רפואי חינם בולל אישפוז לכל הילדים עד גיל שלוש.

<u>חינוך</u>

1) עיקר תקציב הפיתוח הופנה לבניית בתי ספר והוספת כיתות לימוד במגמה לצמצם הממשרת השניה ולהקטין מס' התלמידים בכל כיתה.

2) לסגל ההוראה נערכו השתלמויות וימי עיון בשיתוף מוסדות ישראלים במגמה לשפר ולקדם רמתם המקצועית.

<u>שיקום פליטים</u>

1) ישראל המשיכה להיות המדינה היחידה בעולם העושה מאמץ לשיקום הפליטים. עד היום שוקמו באזח"ע כ -10,000 משפחות ממחנות פליטים.

2) באיו"ש נוקו שרידי מחנות הפליטים ליד יריחו ונעשים עתה תכנונים לשיפור תנאי המגורים במקום.

<u>רשויות מקומיות</u>

1) ראשי ערים מקומיים נתמנו לאחרונה ברמאללה, אל בירה ובחברון, בזה הושגה למעשה המטרה שהצבנו לעצמנו: כל ראשי הרשויות המקומיות בשני אזורי הממשל הם כיום תושבים מקומיים.

<u>סיכום</u>

בשנתיים האחרונות בוצעו פעולות רבות ומוצלחות בתחום שיפור איכות החיים. פתרון

משמעותי של הבעיות העיקריות כמו שיקום פליטים, מערכות מים, בריאות, חינוך ואבטחת מקורות תעסוקה לתושבים איננו יכול להתבצע ללא סיוע בינלאומי משמעותי. סביר להניח שבעיית הטרור תמשיך ללוות אותנו בעתיד. כל שנוכל לעשות הוא לצמצמה עד כמה שאפשר. זאת, ע"י הקפדה על לחימה עיקשת נגד הטרור ונגד גורמים עויינים מחד וגילוי יחס ליברלי, פיתוח ושיפור איכות החיים בלפי רוב התושבים מאידך.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

י"ד ניסן תשמ"ז
13 למאי 1987

טל': 206143
סש : 251/7

לשכת סגן שר הבטחון

לכב'
חברי הכנסת

חברי כנסת רבים ביקשו לקבל נתונים אודות מספר התושבים היהודים ביהודה שומרון וחבל עזה.

להלן פרוט של הנתונים :

תאריך	מס' תושבים	שינויים באוכלוסיה	המקור
ינואר 1977	5,100		הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
ינואר 1980	13,200	8,100 (+)	"
ינואר 1981	17,900	4,200 (+)	"
יוני 1982	21,700	3,800 (+)	"
ינואר 1983	23,700	2,000 (+)	"
ינואר 1984	36,800	13,100 (+)	"
ינואר 1985	46,000	9,800 (+)	"
ינואר 1986	56,500	10,500 (+)	נתוני המינהל האזרחי יו"ש
מרץ 1987	68,000	11,500 (+)	"

בכבוד רב
כרמלה שפוני
ראש לשכת סגן שר הבטחון.

דף..... מתוך....	משרד הב

השולח:

אל: רמש"נ - א. בן יוסף (.)

תאריך וזמן חיבור 11.5 11:00	
	87 MAY 11 15:00
	לידיעת: נ. צ. וושינגטון (.)ע. ערן- וושינגטון (.) משה"ח - מנכ"ל מדיני (.) משה"ח - נ. נוביק (.) מזכיר הממשלה - א. רובינשטיין (.) משה"ח - טייבל
	מאת: משרה"ט - המקש"ח - ד"ר חנן אלון

סימון המחבר: אל/ BRR	בהמשך לשלי:	בתשובה לשלך:

סווג בטחון

ס ו ד י

לנמען בלבד

הנדון: ניצול כטפי ארה"ב בשטחים

1. רצ"ב NON PAPER, לאחר שאושר ע"י שהב"ט, אותו נמסור בצהריים להיוז משגרירות ארה"ב, בתגובה לנייר שמסר השגריר פיקרינג לשהב"ט ב-17.4.87.

2. הנייר נכתב ע"י היוע"מ בממשה"ח בתאום עמנו ומשרד ראה"מ.

3. משה"ח מעבירו במקביל לשגריר רוזן למסירה במחמ"ד.

4. לבקשת שהב"ט ונושא יועלה גם ע"י מ"מ ראה"מ ושה"ח בפגישתו והקרובה עם מזכיר המדינה. שהב"ט מבקש כי הרמש"נ יחדיר את מ"מ ראה"מ בארה"ב, בפרוט, לרבות ההשלכות המעשיות, הנובעות ממדיניות ארה"ב.

5. לציר/ך ניתן אור ירוק להמשך המו"מ על ה-MOU, בהתבסס על הודעת ארה"ב כי טעיף 8 הפרובלמטי נמחק.

ב ב ר כ ה ,

ד"ר חנן אלון
הממונה על השרי החוץ

תפוצה פנימית

המנהל הכללי
סמנכ"ל למקס"מ
מזכיר צבאי לשהב"ט
מ"מ היועה"מ למעהב"ט

May 11, 1987

132

The GOI wishes to state once again that it feels it to be inappropriate that the use of FMS funds, intended to strengthen Israel's security, is being used as a vehicle for enforcing a US political position vis-a-vis the territories. Israel disagrees with the US in this respect and we hope the US policy will change in the future.

Israel welcomes the fact that such political language has been omitted from the draft MOU and Israel hopesthat it will now be possible to speedily finalize the negotiations on this issue.

Israel further notes with appreciation the clarifications made in the talking points presented by D.C.M. Hughes to the Minister of Defense on February 23, 1987.

The MOD will make every effort to bring to the attention of "Israel firms wishing to bid on MOU contracts" the US requirement that they "certify to the US where they intend to do their work". The MOD will further bring to the attention of such firms the US statement regarding the seriousness with which the US regards such certification but nevertheless it will be up to the individuals firms to ensure such compliance.

Israel hopes that the US will make every effort to ensure that its policy in this respect does not undermine in any way the object of the provision of FMS funds, namely the strengthening of Israel's security, and we look forward to the possibility of a future change in US policy in this matter.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שגרה בננס ** ** ** **

חדם:5/3820
אל:המשרד
מ-:בריסל/נר:50/תא:060587/זה:1500/דה:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מידי

אל מזתים בלבליה ב '

דע תפוצת מאיה

מאת אורון בריסל

הנדון: אירופה - שטחים. לשלבם ת /50.

א. הממונה על הדסק בנציבות הודגש מהידיעה על הבקור בעזה של נציגת הקהילה בקהיר . לדבריו אם אמנם בקרה הנציגה , עשתה זאת בידיעתה ובבקור פרטי, מאחר שאין לנציגותם בקהיר שום נגיעה למשולות הקהילה בשטחים. הוסיף שמשרד מדוע לא הודיעה הנציגה על הבקור .

ב. הידיעה ב ''אלקדס '' מתייחסת לסידע שאושר לשטחים עוד ב -1985 בסך של כ -3.5 מליון יחידות מטבע אירופיות (יח'א) כאשר כ -2 מליון הוקצבו למתן הלוואות למפעלים קטנים ובתי מלאכה בירוש ובעזה באמצעות ה - INDUSTRIAL DEVELOPMENT BANK בעמאן וכ-1.6 מליון להלוואות לחקלאי יוש באמצעות ארגון הקואופרטיבים הירדני . שתי הקרנות הנל פועלות בצורת REVOLVING FUND .לדברי הממונה על דסק השטחים בנציבות בשני שליש מהמלוות החקלאיים כבר מומשו בעוד שהיה אחור בהעברת הסענק לבנק למתוך התעשיה בירדן . החוזה עם הבנק נחתם רק בפברואר 1986 והכספים הועברו בסוף השנה .

ג. הסכום הסופי שאושר לשנים 89-1987 בסעיף המיוחד

בתקציב לסיוע לשטחים ... מיליון דולר ארה"ב
- COMMITMENTS CREDIT
כאשר בפועל תוכל הקהילייה להוציא ב -1987 רק במליון
דולר ארה"ב (PAYEMENTS CREDIT) . בנוסף לכך
אושר עקרונית סכום בין 500 אלף למליון דולר ארה"ב
מתוך הסעיף התקציבי המיועד לתמוך בפעולות הארגונים
צלא - ממשלתיים במדינות מתפתחות . בשלב זה בנציבות
עדיין בשלבי עבוד תוכניות הסיוע , כך שמימוש התקציב
ל -1987-89 יחל רק לאחר שהמועצה תאשר הצעות הנציבות

אורון.

==עם ==

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ליאור,מזרחים,
מינרבי,בלכליתב',אכב,אירא,אירב,ורד,ארבל3,מתאשטחים

תאריך : 06.05.87

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

** ** ** **

תדזם:5,2498
אל:אוסלו/31,קרקנהגן/28,ליסבון/22
מ-:המשרד,תא:060587,זת:1731, דת:מ,סג:ס
נד:ס

שמור מידי.

תפוצת מאיה

אירופה שטחים

א. נציגת הקהיליה במצרים נקרה ב-30.4 בעזה בנראה באורחת מנהל מסו'ת. במהלך הביקור סיירה במוסדות זס'ות ובמחנות פליטים ונפגשה עם שורת אישים מהרצועה. הביקור התבצע ללא ידיעתנו וידיעת המנהל האזרחי ברצועה.

ב. לפי 'אלקדס' (2.5) העבירה משלחת השוק המבקרת בירדן סך של 2 מליון יחידות חישוב אירופיות לבנק בעמאן שהוא כשליש מסירוע התעשיתי של הקהיליה לשטחים. מסכום זה כשליש יועבק בהלוואות לתעשיינים ברצועת עזה והשאר לתעשיינים בי'ש.

ג. לא ברורה מידת מהימנות הידיעה ב'אלקדס' שבן זמינת הקהיליה בשטחים נקבעה ל- 4 מליון י.ח.א

נודה אם בריסל תבדוק הנושא.

מזתים-כלכלית ב

בא

תם: שהה,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,ליאור,מזתים, מתאמשטחים,מינרבי,כלכליתב',אבב

מדינת ישראל
משרד הבטחון
סודי

לשכת המנהל הכללי

ניסן תשמ"ז
24 אפריל 1987
טל: 205-386
א/ 1123

סמנכ"ל למקס"מ
היוע"מ/משהב"ט
היוע"מ/משה"ח
ר' סיב"ט
ר' מנה"ר
ר' את"ק
<u>מקש"ח</u>
מזכיר הממשלה
מזכ"צ
הרמט"ן

הנדון: <u>ארה"ב - ניצול כספים בשטחים</u>
מקש"ח: אב/753 מ-19.4.87.

ביום 24.3.87 התקיים דיון בנושא בהשתתפות המכותבים לפעולה.
כרקע לדיון שמוש מסמך המקש"ח שבסימוכין בו ישנה התיחסות ל-NON PAPER שהוגש ע"י פיקרינג לשהב"ט ביום 17 לאפריל 1987.
להלן עקרי העמדות של משה"ח ומטרד רוה"מ וסכום מנכ"ל משהב"ט:

1. <u>עמדת מזכיר הממשלה</u>
הוקראה ע"י מקש"ח.

א. המדיניות אינה מקובלת עלינו לחלוטין.

ב. זאת גם אם יש הליכה לקראתנו במישור הפרקטי.

ג. המשמעויות המעשיות - הן בעיה של משהב"ט ומזכיר הממשלה אינו בקי בהן.

ד. המשפט במסמך פפיקרינג המדגיש את חשיבות דווח האמת, ומזהיר מפני הליכים פליליים אם תנתן הצהרה כוזבת הוא בוטה, פוגע, ואינו מקובל ביחסים בין מדינות. ממליץ למחות עליו!

ה. <u>לסיכום</u> ממליץ מזכיר הממשלה כי שהב"ט יודיע לפיקרינג:

(1). שהמדיניות עצמה אינה מקובלת עלינו לחלוטין.

(2). שאמנם יש הליכה לקראתנו, ניתן לומר היכן מייצרים, אך גם זה פרובלמטי - למשל כשמדובר בירושלים.

(3). לדרוש שיעיינו מחדש במדיניותם כדי להביא לביטולה.

מזכירות הממשלה
26-04-1987
נתקבל

עמדת משה"ח - הוצגה ע"י רובי סייבל

א. ההסדר בנושא היה קיים מזמן לגבי הסיוע האזרחי ועכשיו הוא הוכתב גם להבט הצבאי.

ב. מדובר על עסקאות עתידיות ולא על עסקאות חתומות.

ג. אין ספק שהנושא מזיק לנו בצורה חמורה אך משה"ח אינו מאמין ביכולת המעשית של שינוי המדיניות.

3. סכום מנכ"ל משהב"ט

א. מומלץ כי יוכן מסמך NON PAPER נגדי של ממשלת ישראל אשר יתואם בין משהב"ט, משה"ח ומשרד רוה"מ. חשיבות התגובה היא שלא נראה מקבלים את עמדת ארה"ב על בסיס האמרה "שתיקה כהודיה".

ב. להלן עקרונות התגובה שממולץ כי ימצאו ביטויין ב-NON PAPER - ניסוח מדוייק יתואם בין המשרדים הנוגעים בדבר:

* מחוסר ברירה קיבלנו את ההסדר המוצע הכולל מדיניות אשר אינה מקובלת עלינו ונשמור לנו הזכות להמשיך להתמודד נגד מדיניות זו.

* אנו מבינים שיש מגמה מצד שלטונות ארה"ב לאפשר לנו באופן פרקטי להמשיך ולנצל כספי FMS בכפוף למגבלות שהוטלו עלינו.
יש לשלב במסמך הבהרות שונות שנתנו לנו מאז הגשת המסמך הראשוני ע"י יוז, ולהדגיש באופן חיובי כי נעשו מספר צעדים להקל עלינו.

* אנחנו מקבלים בהבנה ובאור חיובי את הוצאת "סעיף 8" מה-MOU ובכך יש פתח חיובי להמשך השיחות.

* בהתאם לבקשתם, משהב"ט יבהיר למפעלים ולתעשיות את המדיניות שהוכתבה לנו, תוך הבנה שלא מצפים שאנו נהייה הדרג המפקח ומבצע הבקרה.

ג. במקביל להכנת מכתב התגובה יש צורך להמשיך ולקיים במשהב"ט עמ"ט פנימית למציאת פתרונות פרקטיים למגבלות החדשות. המפעלים הקטנים אשר עבורם זו לעיתים שאלת קיום יקבלו עדיפות.

ד. סמנכ"ל למקס"N בנושא יצוא ומכירות ומנה"ר בנושא אופסט והמרות, ייידעו את המפעלים והתעשיות במדיניות החדשה ויסכמו נוהלי עבודה מתאימים לאחר עמ"ט.

ה. רמט"ן יונחה על אשור חתימה על MOU וזאת בכפוף לאשור העקרונות המוצעים במסמך זה בדרג המדיני.

ו. מטלות
- היוע"מ והמקט"ח יתאמו עם משה"ח ומשרד רוה"מ הכנת התגובה.
- סמנכ"ל למקס"מ ומנה"ר יכינו מסמך אשר יועבר לתעשיות ובו יהיו קוים מנחים לפעילות עתידית בנושא.

ז. סכום זה יוצג לאשור הדרג המדיני.

ב ב ר כ ה

יצחק סורוקה
מנהל הלשכה

שגרירות ישראל / וושינגטון

המשרד + בטחון

394 464

1/4

טופס מברק

דף 1 מתוך 4 דפים

סוג בטחוני גלוי

דחיפות מיידי

תאריך/ז"ת 23 13.30 אפר' 87

מס' מברק

מצפ"א

דע: מקש"ו

הסנטור הלמס וסיוע אמריקאי לשטחים

למברקנו 440 מ-22.4 (364 לבטחון)

1. לידיעתכם, רצ"ב הצעת התיקון שהסנטור הלמס (בכיר המיעוט בוועדת החוץ) ניסה - ללא הצלחה - להעביר אתמול (22) במסגרת ה- MARK-UP של חוק הסיוע.

על פי תיקון זה, נדרש ה-"CO-APPROVAL" של ממישראל לניצול הכספים שבהצעת החוק המיועדים לשטחים באמצעות ממירדן (על יסוד הצעתו של הסנטור בושביץ - בלוט גם כן).

2. בהציגו את התיקון הצביע הלמס על כך שאוסרים על ישראל להשתמש בכספי הסיוע שלה בתוך השטחים, בעוד שמאפשרים לירדן להעביר כספים מיוחדים (ומוגנים ב- EARMARK) לשטחים. מכאן טען שלמעשה גורסת ארה"ב שתביעות ירדן לשטחים טובות מתביעות ישראל, ואף שתביעות ישראל הינן "בלתי לגיטימיות". עוד אמר שישראל היא בת הברית החזקה של ארה"ב במז"ת ועל ארה"ב לתמוך בתביעותיה ואין לומר לה מה לעשות עם השטחים.
(ציין שרק שתי מדינות הכירו בזמנו בסיפוח הגדה ע"י ירדן ב-1949). היה וארה"ב תתמוך בצד אחד בשאלה זו, מדינות ערות שיש להם סכסוכים טריטוריאליים ישימו לב, ויסיקו מסקנות. לפיכך, על ארה"ב לנקוט EVENHANDEDNESS לגבי תביעות שני הצדדים, ובמקום להעמיד הכספים לרשות הירדנים לבדם, אפשר להשיג את המטרה ע"י CO-APPROVAL, שיגביר גם את שיתוף הפעולה בין ישראל וירדן.

3. גיון הירש (המיועד להיות מנהל מחי ישראל ב- NEA במחמ"ח) נדרש להשמיע עמדת הממשל. אמר שהממשל מתנגד לתיקון. עמדת ארה"ב מעוגנת בתוכנית הנשיא מספטמבר 1982 (שלדבריו, קבלה ישראל "בעקרון", אם כי לא הסכימה לכל היסודות בתוכנית). למיטב הבנתו, ישראל מחייבת את מתן הסיוע לירדן עבור השטחים ואת פעולות ירדן שם, ואילו ארה"ב מקבלת בברכה כל שיח בין ירדן וישראל, אך הצעת הלמס תיצור מסגרת פורמלית שתסבך ענין בשטחים ואף

-2-

שגרירות ישראל / וושינגטון

394/464

2/4

ט ו פ ס מ ב ר ק

דף 2 מתוך 4 דפים

סווג בסמוני גלוי

דחיפות

תאריך/ז"ח

מס' מברק

על מאמצי ארה"ב לקדם את תהליך השלום. בתשובה להלמס, הטביר הירש שבבדי להשיג CO-APPROVAL, יחבקשו התייעצויות בין שני הצדדים, וזה מיותר כי בפועל חייבת ישראל לאשר ביצוע כל פרוייקט בשטחים, וממילא היא תתמוך במפעלים ירדנים לשם שיפור איכות החיים שם. בתשובה לשאלה אחרת, אישר הירש שממשלת ישראל לא דנה בנדון. אך שגריר ארה"ב בישראל שוחח בנושא עם שרים בישראל והם מחייבים מתן הסיוע לירדן ע"מ לחזק השפעת המלך בשטחים ול"השחיק את אש"פ".

4. יו"ר הועדה, הסנטור פל . העיר שאולי זה נושא שהשקט יפה לו. הצורך ב-CO-APPROVAL יחזק את תביעת ישראל לשטחים , והרי ארה"ב שמרה נייטרליות מאז "הכיבוש הבלתי חוקי" של ישראל,כדבריו. הסנטור בושביץ (בעל ההצעה המקורית) הסתייג מתיקון הלמס, בהעריכו שיש בו כדי להכביד על יכולת חוסיין לפעול בשטחים, בעוד שהצעתו המקורית אינה נוגעת לשאלת הריבונות בשטחים. הסנטור סיימון העיר שביקר לא מזמן בשטחים וכעת קיימים יחסי עבודה בלתי פורמליים בין ישראל וירדן שהם טובים בהרבה מאשר היחסים השוררים בין שני הצדדים בקפריסין. לדוגמא.

הסנטור טריבל העיד שלמרות זאת שמאשרים את הסיוע למטרה חיובית (הגברת ההבנה בין שני עמים שברצון ארה"ב לעזור להם) יצביע נגד תיקון הלמס, קודם כל בגלל שהוא (טריבל) מתנגד להרחבת שיטת ה- EARMARKS בהצעת חוק הסיוע; ושנית, בגלל שנראה לו "מגוחך" להעניק למדינה שלישית זכות וטו על כספים שנועדים למדינה ידידותית אחרת.

5. כפי שדווח במברקנו הנ"ל, התיקון הובא להצבעה, והובס ב-15 קולות מול שניים (הלמס ופרסלר).

למדן

3/4

394/464 3/4

HELMS AMENDMENT TO SEC. 208 - ASSISTANCE FOR THE WEST BANK AND GAZA

At the end of section 208(a) of the committee print, add the following:

"provided that all expenditures of U.S. funds for this program be co-approved by the Goverment of Israel."

So that subsection (a) would read:

"(a) of the amount authorized to be appropriated to carry out Chapter 4 of Part II of the Foreign Assistance Act of 1961, not less than $20,000,000 for the Fiscal Year 1988 shall be made available to Jordan in support of Jordan's Development Program for the West Bank and Gaza, provided that all expenditures of U.S. funds for this program be co-approved by the Government of Israel."

SEC. 208. ASSISTANCE FOR THE WEST BANK AND GAZA.

(a) OF THE AMOUNT AUTHORIZED TO BE APPROPRIATED TO CARRY OUT CHAPTER 4 OF PART II OF THE FOREIGN ASSISTANCE ACT OF 1961, NOT LESS THAN $20,000,000 FOR THE FISCAL YEAR 1988 SHALL BE MADE AVAILABLE TO JORDAN IN SUPPORT OF JORDAN'S DEVELOPMENT PROGRAM FOR THE WEST BANK AND GAZA.

(b) THE AUTHORITY GRANTED IN THIS SECTION SHALL NOT BE INTERPRETED AS PROVIDING THE AUTHORITY TO REPROGRAM OR OTHERWISE TRANSFER FUNDS TO THIS PROGRAM FROM THE AID PROGRAMS FOR THE COUNTRIES BORDERING THE WEST BANK AND GAZA, OR TO REDUCE FUNDING LEVELS FOR THOSE COUNTRIES EARMARKED IN THIS OR ANY PREVIOUS LEGISLATION. IT IS THE INTENT OF THE CONGRESS THAT ANY FUNDS FOR THIS PROGRAM BE IN ADDITION TO FUNDS PROVIDED TO SUCH COUNTRIES.

Item 2.10. Earmark for Jordan's Development Program for the West Bank and Gaza. The Committee print, at the suggestion of Senator Boschwitz, establishes a new $20 million earmark for Jordan for its development program for the West Bank and Gaza.

483
** יוצא שמור
**
**
**

אל: האג , בריסל , נד: חורם 346, מ : המשרד
דח: ד, סג: ש, תא: 230487, זח: 1500

שמור/רגיל

משלחת הולנדית לשטחים.

ממקורות שונים , לרבות נציג השוק בארץ ואורון בבריסל, נמסר שבדעת ההולנדים לשגר לישיע משלחת מומחים לשיווק חקלאי.
הבהירונא להולנדים בהאג ולראיין בבריסל את התנגדותנו הנחרצת לכל ביקור מסוג זה שלא מתואם עימנו מראש.

עמדה זו הובהרה לראיין במהלך ביקורו בארץ הן בפגישתו עם המתאם הפעולות בשטחים והן על ידינו.

מרתים - בלכלית ב' - אירופה 1

רד

תפ: שהח,רהמ,מנכל,ממנכל,שהבט,אירא,אירד,מינרבי,
בלכלית ב',אכב,ליאור,מרתים,מתאמשטחים

מדינת ישראל

תאריך 21/4/87

אל: [illegible]

מאת: **לשכת ראש־הממשלה.**

1. בפיקוח. הבעיה נשארת על מנת לבדוק אפשרות לשילוב אזרחים אחרים לצבא. ההצעות נעשה בין הקונסול הצבאי לבין [illegible] משה ר'.

2. משה ר' מתה על תוסר ההשאת הכי קרוב אנשי השיק הדרישה.

3. יש שמועה שגם אומתים הולכים אומרים להגיע בקרוב לעבדים קשים. משה ר' בודק את השמועה.

4. משה ר' טרם נתן תשובה לשיק בדבר שילוב הנשים במיל. אנחנו מעוניינים לפרוש שהם יעבדו בין "מרכזים" והשיק מעוף לפרוש מעבר חופש של הנשים בלי מעורבות ישראל. הסיכון הוא ועומד.

ברכה.

6750

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך: 15.04.87

נכנס **
**
**
**

שדר

חוזם:4/6750
אל:המשרד
מ-:בריסל/נד:92/תא:130487/זה:1300/דה:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

153--107
39--108

רגיל/רגיל 131300 אפריל 1987

אל: מזתים נלגליה בי

דע: פאריס האג (בכפרד נר לכל אחד)

מאת: אורון בריסל

הנדון: קהילה - שטחים

א--ריין התקשר והתעניין האם יש התפתחויות בנדון. מסרתי שקיבלנו רק תשובת ביניים לפיה עבדו מספר הצעות שהועברו לאישור הדרג המדיני

ב--הבעתי מורת רוחנו מפגישות המומחה הצרפתי עם משורקים מהשטחים ללא ידיעתנו (שלנם חוזם 185) . אמר שידעו באופן כללי על הכוונות בצרפת לשגר המומחה, אך לא ידעו פרטים מדויקים על כך. עוד לדבריו לא היו נלהבים מהביקור מה עוד שההולנדים גם יוזמים ביקור בשטחים של משלחת מומחים בשורק הקלאי, ללא כל תאום ביניהם לבין עצמם מסרתי לריין שפעולות מסוג זה רק עלולות לפגוע בסיכויים שנגיע להבנה בנושא.

ג--לדברי מקור שהשתתף בישיבת אגף שיוסון ב-10 דנא שיוסון הביע מורת רוח מחוסר התקדמות בנושא והודיע

שהחליט לכתוב ישירות לשה"ח בנדון. מניח שריין התקשר
בעקבות הכל

אדרך

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/סמנכל/ממד/רם/אמן/אירא/אירב/
בלבליתב'/אנב/מזתים/מתאמשטחים

חודם:4/8235
אל:המשרד
מ-:פריס/נר:203/תא:170487/זח:1600/דח:ר/סג:ב
נד:@

בלמס/רגיל

אל : הסברה

דע : אירופה א'

מאת : הסברה פריס

הנדון : תוכנית על המצב בשטחים .

1 . TF1 שדרה ב-16.4.87 בשעה 2145 תוכנית בת 15 דקות על "מסע בפלשטין הכבושה".

2 . לפני השדור ובתאום עם השגרירות, גופים וארגונים יהודיים הביעו בכתב, מחאה על השדור . אנשים פרטיים התקשרו טלפונית לתחנת הטלוויזיה .

3 . התוכנית, בסגנון עריין וחד צדדי, הציגה מצב של דיכוי עם, ניצול כוח העבודה , חוסר חופש לימוד גזל אדמות, עקירת עצים, הריסת בתים והסתירים בדברי קללה לישראלים מפיה של תושבת ערביה . בסיום התוכנית הודיעו שבועיים תשודר תוכנית על" אירן-גייט".

4 . מיד עם תום השדור ובמשך כל הבוקר שלמחרת התקבלו עשרות מחאות טלפוניות בתחנת הטלוויזיה וכמו כן בשגרירות ובמרכז האינפורמציה .

5 . השגרירות מחתה פורמלית (מברק בלועזית יצא לחוד) וכן נעשה ע"י ה- CONSISTOIRE והפדרציה הציונית. המברקים שוגרו לרשת ה-AFP עם בקשת פרסום .

מצידו , ה- CRIF מכין תגובתו

6 . בימים אלה חל ב- TF1 שינוי בעלות ובדעתה להפגש עם הבעלים החדשים ולבקש זכות תגובה

יואל סלפק .

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממדרם,אמן,אירא,אירב, מעת,הסברה,מזתים,מתאסשטחים

7915

תאריך : 16.04.87 משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס ** ** ** **

חדזם:4/7915
אל:המשרד
מ-:האג/נר:93/תא:160487/זה:1730/דה:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מידי

אל:אירופה 1/ מזתים

דע:ארבל 3

מאת:שג:האג

מכתב פתוח למר ישראל - הרצה ליד קלקיליה והמצערים.
שלושה חברי פרלמנט TAZELAAR מפלגת העבודה)
VAN IERSEL (דמ"ר נוצרים) EISMA (D-66)
כנר הבוקר בבקשה להתקבל עיי השגריר ולהגיש "מכתב פתוח". נפגשנו עמם אחה"צ. טאזלר הציג הנושא באשר ברישא דבריו התייחס באריכות לרצח ליד קלקיליה, גינה בעולת טרור והביע תקוותם שהמצרעים יצאו מכלל סכנה. בהמשך גינה המעצרים של במאתיים אנשים ביוש (עפ"י דיווחי התקשורת באן) ומאסרם לשישה חדשים (האם כך?) חזר והדגיש שהם מגנים כל פעילות אלימה וטרוריסטית ובאותה מידה גם פעולות אלימות נגדיות, בולל מעצרים ללא תהליך משפטי. לכן הגיב השגריר שהמדובר בעצם בפעולות נגד טרור שמגנים.

טאזלר סיפר על ביקורו במסגרת המשלחת הפרלמנטרית מאירופה בשטחים בפגישתו, במסגרת קיים שערבו, עם פיצל אלתוסייני. איימה ביקר בארץ במסגרת משלחת מטעם מועצת אירופה. השגריר בתגובתו התייחס בהרחבה לסיבות להתעוררות האלימות ראי השקט על פי חודמכם 256.

בתגובה לדברי טאזלר על 20 שנות כיבוש טען השגריר מאמצי השלום שנעשו בתקופה זו ומיקד דבריו במאבק בין

אש"ף לתומכי הרטיין בירו"ש ולהחלטות שכנראה יתקבלו
ב-20 דנא ביחס לבטול הסנס נברואר 85, ומשמעות ההלטות
אלה לגבי אפשרויות בקידום תהליך השלום. השגריר התייחס
בנפרד לפעילות ההסתה של פייצל אל חוטייני ומטר
הפרטים במברקנס הנ"ל. טאזלר הוסיף כי אלחוטייני סיפר
לו כי שוחרר לאחרונה ממעצר בית שנמשך כחמש שנים (הבהירו
נקודה זו). בהמשך התייחסנו לתנאים על פיהם יתול
הפיוס בין הנתח לפלגים האחרים והקו הקיצוני שיהווה
המכנה המשותף שבמסגרתו יתאחדו פלגי אש"ף הן ביחס
לירדן והן לגבי קשרי אש"ף-מצרים. הפרלמנטרים הודו
על המידע ובקשר שנמשיך לעדכנם. טאזלר הוסיף כי מבקש
שממשלת ישראל תתייחס ברצינות למכתב רבי לעת עתה
חתמו רק שלושה בגלל בגידת הפרלמנט אך נוספים יחתמו
על הסניה "אם זה ישנה היחס שבו תתקבל הסניה". השלושה
בקשר לקבל פרטים נוספים על המעצרים וביחוד על שחרורם
במידה ואכן יתבצע. אנא עדכנו אותנו. טאזלר חבר האיגוד
הפרלמנטרי ערבי-אירופי, במסגרת זו אף ישתתף במשקיף
במל"פ. מקיימים עמו קשר שוטף אך בלילה הוא ח"כ הביקורתי
ביותר מבין אלה שנפגשו עמם. מקיימים קשר מתמיד
עם דון אירסל שאף הוא לפעמים ביקורתי אך מציג
בד"כ קו EVEN HANDED . איימה ח"כ
מאז בחירתה 86. הנ"ל השתתף בתחרות ההפגנתית של טניס
שולחן, ביחד עם פרלמנטרים אחרים לפני שגרירות הודו
במחאה על סרבה לאפשר לסטודנטיניו להשתתף בתחרויות.
השלושה יוציאו הודעה לעתונות על פגישתם עמנו. ביקשו
לצלם הגשת מכתב אך הסניה נדחתה (מטעמי בטחון).
השיחה ארכה כשלושים דקות וכללית הוצג הנושא ע"י הפרנים
בטון מינורי. אנא עדכנו אותנו במירב הפרטים עפ"י
ההתפתחויות בנושא. בנפרד המכתב.

מגידו.===

תפ: שהם/רהה/שהבט/מנכל/ממנכל/סמנכל/ממד/רם/אמן/מזתים/אירא/
אירב/ארבל3/מהאמשטחים/צעת/הסברה

תאריך : 04.87 משרד החוץ-מחלקת הקשר 6750

שמור נכנס **
**
**
**

חוזם:6750/4
אל:המשרד
מ-:בריסל/נר:92/תא:130487/זת:1300/דת:ר/סג:ש
נד:@

שמור/רגיל

153--107
39--108

רגיל/רגיל 131300 אפריל 1987

אל: מזתים בלבלית בי

דע: פאריס האג (בנפרד נר לכל אחד)

מאת: אורון בריסל

הנדון: קהילה - שטחים

א--ריין התקשר והתעניין האם יש התפתחויות בנדון. מסרתי שקיבלנו רק תשובת ביניים לפיה עבדו מספר הצעות שהועברו לאישור הדרג המדיני

ב--הבעתי מורת רוחנו מהגישה המתמהה הצרפתי עם משורקים מהשטחים ללא ידיעתנו (שלכם חוזם 185) . אמר שידעו בארמון בללי על הברורות בצרפת לשגר המומחה, אך לא ידעו פרטים מדוייקים של בן. עוד לדבריו לא היו נלהבים מהביקור מה עוד שהבלגדים גם יוזמים ביקור בשטחים של משלחת מומחים בשורק הקלאי, ללא כל תאום ביניהם לבין עצמם מסרתי לריין שמעולות מסוג זה רק עלולות לפגוע בסיכויים שנגיע להבנה בנושא.

ג--לדברי מקור שהשתתף בישיבת אגף שיסרן ב-10 דנא שיסרן הביע מורת רוח מחוסר התקדמות בנושא והודיע

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שהחליט לנתוב ישירות לשה"ח בנדון. מניח שריין התקשר
בעקבות הנל

אורדן

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנכל/ממנכל/טמנכל/ממד/רס/אמן/אירא/אירב/
כלכליתב"/אכב/מזתים/מתאם שטחים

1 באפריל 1987
2-265-ש-ד-5

רדיו קהיר (העולם מעל גלי האוויר)

- יום האדמה - .. היו הפגנות פלשתינאיות בכמה ערים וכפרים ערביים בשטחים הערביים הכבושים ...

- ...נפגשנו טלפונית עם מר א-טיב עבדולרחים, נציג אש"ף (בקהיר), לרגל יום האדמה והצעדים שסובלים ממנה הערבים בשטחים הכבושים.

- ...העובדה שעמנו מציין את יום האדמה באה במסגרת ההתקוממות העממית וכהתנגדות למזימות ההתנחלות ,הדיכוי והכבוש הישראלי. למרות האכזריות שבה מתאפיינים הצעדים שנוקטים שלטונות הכיבוש נגד עמנו בפנים, בגדה וברצועה, כמו למשל סגירת אוניברסטאות, פתיחה באש על מפגינים, מעצר מאות מהנוער, נשינו וילדינו בבתי הכלא הישראליים ונתינתם למבצעי דיכוי אכזריים ובלתי אנושיים....

- ... (תוקף את סוריה והתנהגותה בלבנון כלפי הפלשתינאים).

(הקריינים ממשיכים):

- ...ראוי להזכיר כב 30 למרץ 1976 היו הפגנות באזור הגליל הפלסטיני וכמה מן הערים הערביות הכבושות. באותו תאריך הוציאה ישראל החלטה להפקיע שטחים נרחבים חדשים מן האדמות הערביות להרחיב את ההתנחליות היהודיות ולהקים

התנחלויות חדשות ...(מצטט את החלטות ראשי המועצות הערביות ובכלל זה קריאתם להפגנות ולשביתות).

נא לשלוח למען שלום

יהודים יקרים

יולי 83 – 23,800

10% 84 – 36,900

סוף 86 (משוער) – 51,000

תקוה: שיפה שעה כי – יקרב יקרב

14517 משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך: 03.87

שמור נכנס **
**
**
**

הודעה: 3/14517
אל: המשרד
מ-: בריסל/נר: 235/תא: 260387/זת: 1300/דת: ר/סג: ש
נד: @

שמור/רגיל

אל: אירופה 1 המרכז

דע: המנהל המדיני ענוג תפוצת מאיה

מאת: השגריר בריסל

להלן ממכתל מזת' על פגישת המנהל המדיני הבלגי עם אישים בשטחים (21):

האישים עמם נפגש הביעו הדעות הבאות:

-הודעת בריסל של ה-12 חיובית.

-מחייבים הועידה הבינל'.

-יש צורך בכנוס המל"ט לפני כן, אשר ייקרא לאשר משלחת ירדנית-פלשטינית.

-פסגה ערבית לפני הועידה אינה דרושה.

-יש צורך לפעול במהירות.

-מקווים לראות טיבדמנס כשיגיע לבקר.

-מעריכים מאוד הסירוב הבלבלי של הקהילה לשטחים, אך חשוב שלא ייכתן באמצעות ירדן.

-חנא סנירורא בקש שהנשיאות הבלגית תקבל רשמית משלחת

אשף אר משלחת ירדנית בלסטינית בפי שתרגנגה בימי הנשיאות
הבריטית.

עד כאן.

הדס.

==נרנ==

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מגבל,ממנבל,סמנבל,ממד,רם,אמן,אירא,אירב,
מזתים,אבב,בלבליתב'

משרד החוץ-מחלקת הקשר **טופס מברק צפ**

אל: וושינגטון

דף 1 מתוך 3 דפים

סיווג בטחוני: * סודי

דחיפות: מיידי

לשימוש מח' הקשר
תאריך וזמן רישום 129930
מס. מברק: 1017

הציר

תאריך חמן חיבור (ימולא ע"י השולח) 6/3/87

לידיעת:

FMS - שימוש בשטחים

1. הנושא הועלה כידוע בשיחת רוה"מ - שולץ, ושולץ הבטיח לברר הנושא.
2. ב- 23.2 מסר [illegible] (HUGHS) NON-PAPER לשר הבטחון ובו נאמר כי עמדתם היא שאין להשתמש ב- FMS בשטחים.
3. בשיחת הבטחון תוהים אם העמדה שבוטאה ב- NON PAPER היא לאחר הבירור ששולץ הבטיח לרוה"מ או לפניו.
4. נרדה אם תוכלו לברר נקודה זו.
5. מצ"ב סיכום שולץ - רוה"מ בנקודה זו וה- NON PAPER של [illegible].

מנהל משפט כללי

[illegible]

השולח: יצחק אלסטר אישור מנהל המחלקה: [signature] אישור לשכת המנכ"ל:

(לציין תאריך וזמן העברת למשרד)

10/7 - 2/3

- 11 -

3. הודעת ארה"ב בעניין איסור שימוש בכספי FMS באזורים שלא היו בשליטתנו לפני 1967. רה"מ אמר כי ההוראה סניתנה אבסורדית, יחידות צה"ל מצוידות בי"ם ועזה, ובכלל פשוט בלתי ניתן לבצע זאת; זאת ועוד, גם לשיטת ארה"ב יש ליהודים הזכות לגור באזורים: אלה, אף אם אמה"ב סבורה שהתנחלויות אינן מועילות להתלין. שולץ אמר ש.. שולץ אמר שאינו יודע legal מעניין ההוראה (אמרנו: מחמ"ד) היל חוסיף כי ארה"ב מכירה בכך שישראל במצב של בשתיקה באזורים. הח"מ אמר כי אין לנו עניין להתחכם (כפי שאפשר היה), אך אנו מעוניינים ועמדת Host. כי ההוראה פשוט לא תבוצע. יתרה מזו, כל העניין אינו סביר, ותיאורטית חל גם על פרברי ירושלים.

הערה: פיקרינג מסר לבן-אהרון ולח"מ לקראת סוף ביקור רה"מ (19) כי הוחלט שההוראה אינה חלה על יחידות צה"ל באזור יו"ש ועזה אלא על יצרנים אזרחים בלבד, וכן כי המשאלה אינה בהכרח שכאשר שהמוצר לא יוצר באזורים, אלא באופן חיובי, היכן יוצר (צריך יהיה לברר בדיוק את המשמעות).

1017

3/3

SECRET

FMS Use

- The measures we have notified to you are intended to prohibit the use of U.S. funds for contract performance in the occupied territories. These measures reflect long-standing U.S. policy regarding the use of U.S. funds in the occupied territories. As we have noted previously, we informed the Government of Israel in May 1985 of our intention to adopt measures such as these to ensure that U.S. funds were not used in violation of our policy.

- Paragraph C of our paper, in particular, is not intended to restrict use or storage of IDF equipment in the territories. We wish to emphasize, however, that FMS credit funds are not provided for the support of manufacturing activities in the occupied territories.

- Military equipment, raw materials and spare parts procured through FMS are not barred from use or storage in military repair facilities in the territories operated by the IDF.

- Such facilities (like any other facility in the occupied territories), however, would not be able to engage in performance on contracts funded by Department of Defense-appropriated funds under the 1979/1984 Memorandum of Agreement or on commercial contracts funded with FMS credits.

- As we noted previously, these implementing measures are effective as of February 1, 1987 for all contracts signed on or after that date. We do not intend to cancel existing contracts which may be in violation of these measures; such contracts will only be renewed, however, when brought into full compliance with our new procedures.

FMS

SECRET

כ"ד באדר תשמ"ז
25 במרץ 1987
2-251-5-דש

לכבוד
מר מיכה ינון
יו"ר הועד המנהל
רשות השידור
ירושלים

הנדון: הכינוי לישע בשידורי הטלוויזיה והרדיו

נכבדי,

בשידורי הטלוויזיה הממלכתית וקול-ישראל אין כיום עקביות בכינויים המוענקים לישע. לעיתים מדברים במהדורות החדשות על יהודה ושומרון, לעיתים על "השטחים", וכבר ארע שהוצמדו להם גם כינויים נוספים, עד שמתקבל הרושם שכל עורך הישר בעיניו יעשה.

ברצוני להביא לידיעתך כי בחוות דעת שהעביר היועץ המשפטי דאז פרופ' י. זמיר, ביום 24.9.85, למזכיר הממשלה דאז, דר' י. בייליז נאמר כדקלמן: "כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו, באופן מודע ומכוון, את השם יהודה, שומרון וחבל עזה, כפי שניתן ללמוד מן החקיקה ומסמכים רשמיים אחרים, מן הראוי, לדעתי, ששם זה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים".

ברור שהנחיה זאת של היועץ המשפטי מחייבת גם את רשות השידור ואי לכך אודה לך אם תורה לכל עורכי החדשות בטלוויזיה ובקול-ישראל להשתמש אך ורק במונח "יהודה, שומרון וחבל עזה", כאשר הידיעה עוסקת בחבלי ארץ אלה.

ב ב ר כ ה ,

י. ח. בן-אהרון

העתק: מר אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור

מגדיר שטחים

מאת רוני שקד

משרד החוץ מנהל, אפרופו הליכוד, מדיניות שלום שאינה עולה בקנה אחד עם עמדתו של ראש־הממשלה. אבל השבוע הגדילו לכת. בחוזר רשמי שהופץ בין הנציגויות הישראליות בעולם, הופיע מונח חדש. במקום יהודה ושומרון, כתבו: השטחים המנוהלים על ידי ישראל.

אגב, בסוגיית ההגדרה עסק המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוסי ביילין, כבר ב־85. בחוות דעת שביקש וקיבל מהיועץ המשפטי לממשלה דאז, פרופ' יצחק זמיר נאמר, כי אמנם לא התקבלה החלטה רשמית איך לכנות אזורים אלה, אבל „כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו את השם, יהודה, שומרון וחבל עזה, מן הראוי ששם זה ישמש את גם לצרכים רשמיים".

בכל אופן, על המינוח החדש הליכוד לא יעבור בשתיקה. „אם לא סיפוח", אומרים שם, „אז לכל הפחות צריך לספח את המונח, יהודה ושומרון בחוק". ■

קרטר ילך לשטחים

עזר ויצמן עזב השבוע בטריקה את לישכתו במשרד החוץ. טען שלא ניתנה לו תעסוקה הולמת. השבוע תהיה לו תעסוקה. ויצמן יארח את נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר, המגיע לביקור בארץ.

ביקורו של הנשיא לשעבר, עשוי לאפשר לסקרנים להציץ גם בראש־ממשלה לשעבר. קרטר ביקש, באופן מיוחד, לפגוש את ידידו־יריבו מקמפ־דייויד – מנחם בגין. בגין, סגור בביתו, עדיין לא נתן הסכמתו.

קרטר, בביקור פרטי, מתכוון לתת דגש לשלום ולבעייה הפלשתינאית. להבדיל ממבקרים אחרים, הוא יסתובב בשטחים ואת ארוחת הערב של סוף השבוע יסעד בחברת דר' יאסר עוביד ברמאללה.

אגב, אשתו, הגברת רוזלין קרטר, שהצטרפה אליו למסע, לא תחצה את גשר אלנבי. היא העדיפה את ארמונות עמאן ועקבה על־פני קינג דייויד בירושלים. רוזלין עושה את השופינג שלה עם המלכה נור. ■

מי אמר ששמיר מנשק רק ילדים. השבוע, הוא נתפס מנש
לאירגון. את הראשונה (מימין), נשיאת האירגון, רות פו
אחרי ההרצאה. 20 דקות בין נשיקה לנשיקה. בשר וחלב

כך ייעשה

מאת

ח"כ מאיר כהנא, מבקש להקפיד על הטוהר היהודי. על כן הוא מתעב למשל, הודים וקוקסינלים. כמה אזרחים הודים נמצאים בארצנו, ביקש לדעת.

שר הפנים ברק ומצא והשיב מעל דוכן הכנסת: „בישראל מתגורר אזרח הודי אחד.

„מה ברעת משרד־הפנים לעשות כדי לצמצם את מספרם של ההודים הללו?", מקשה כהנא.

לא מדובר בתופעה, ענו לו ועל כן אין מקום לביצוע צעדים כלשהם.

ח"כ כהנא ביקש, איפוא, לברר סוגייה אחרת.

„מדוע מרשים לקוקסינל כמו זלמן שושי, להופיע באוניברסיטת בן־גוריון בהרצאה בפני סטודנטים?". שר החינוך, יצחק נבון, לא התחמק: „הסטודנטים יזמו את הופעתו של הקוקסינל ואין זה מעניינו של משרד החינוך".

„יפה", אמר כהנא, „ומה חושב משרד החינוך על מקצועו של שושי?"

„אין זה מעניינו", חזר נבון.

כהנא לא ויתר: „ומה היה שכרו של המרצה,

הקוקסינל, זלמן
גם את הס
הרוכז: „150 ש
הסטודנטים הב
חתם נבון את
מס־הכנסה כחו
חיוך של נו

ש
מחה גרו
האשה הבינלא
היו"ר, של
ידברו בדיון
בביתה חולה,
נבחרות נותר
אמירה
הספסלים,הר
מנחם ה
והוסיף:„כבר
לאשה".

פרס ורבין לנצח

מאת אורלי אזולאי־כץ

התוכניות למגידה

מפלגת העבודה נאסף בימים האחרונים חומר מודיעיני רב מהנעשה בתוך חרות לקראת

חרות כבר חככו ידיים בהנאה. פה ושם החלו להופיע רמזים על יחסים עכורים בין שר החוץ, שמעון פרס, לבין שר־הביטחון, יצחק רבין. מי שהתאמץ, שמע בדבריו של פרס לטלוויזיה,

שאלה דחופה?

מקורות מדיניים / עקיבא אלדר

שמיר: "אין התנגדות לליווי בינ"ל"

שעות בכותרת. זה היה
צחק שמיר, לא שמעון
את לפני שבעה זר
בשיחה עם סגן ראש
ר החוץ של לוכסמבורג.
המלא על דברי שמיר,
על ידי אחד מעוזריו
פגישה (25.8.86): "ראש
ם אכן דיבר על פורום,
ועידה בינ"ל, הוא אמר
שבדור שועידה בינ"ל
ת לטריבונל כדי לכפות
ישראל מוכנה לכך. אין
תנגדות לליווי בינ"ל
התהליך העיקרי חייב

וץ ועדות פולארד

משלה יצחק שמיר אמר
דון הנשיאים כי "מתוך
טינו עם ארה"ב ומתוך
מאמת תיוודע לכל הגור-
ו לבריקה מעמיקה על
ורות בלתי תלויות".
הקצר הזה מתמקדות
בעיות וסימני שאלה.
שיכנע את שמיר ("מי
ת יודע ומי שלא יודע
ברכיניו האם היתה זו
וקה לאמת שאחזה בו
שמא נגרר שמיר בכוח
ת, בין השאר על ידי
ים שאליהם דיבר. האם
על החושש מפני תוצאו
רות, או שמא אין לשמיר
ממשלה סיכה לדאגה?
מציה כבר בעיקרה בידי
נה לוועדת החוץ והבט-
תו של אבא אבן. מתוך
גבתה הוועדה בולם שוב
זן הישן והטוב "בסמכות
גם המעט. כמו בפרשת
ען הדרג המבצעי בע-
לא פעל על דעת עצמו.
ה טעה זו, יש לשאול מי
חיב את סמכויות הלק"מ
סוף מידע מדע"שכבר
" לעניים. האם היה זה
ז לשעבר אריאל שרון,

חיב את גבולות סמכויותיו עד שכבוא היום רשאי היה היועץ נגד שרוד לפרשן כרשות להפעיל את ג'ונתן פולארד. הוועדה כבר שואלת עצמה האם מתקבל על הדעת ששר הבישחון יצחק רבין ואולי גם רה"מ לשעבר שמעון פרס, שבתקופת כהונתם פעל פולארד (למעט ששת השבועות הראשונים השייכים לש' מיר וארנס) יכלו שלא לדעת שרש חפרפרת תרוצה יכולה לספק חומר באיכות ובכמות כמו זו שהזרים פולארד.

לכל השאלות הללו יכולות להיות יותר מתשובה אחת. ספק אם שמיר המתבדך בשתי ועדות בידוד נתן דעתו על האפשרות שכל אחת מהן תאמץ תשובה שונה. מה יהיה אם ועדת אבן תגיע למסקנה שהוד"ג המיני העניק לאיתן את הסמכות הדרושות ואילו ועדת רוטנשטריך תחליט שאיתן וסלע אינם אלא צמד הרפתקנים מכל מקום. אבא אבן אינו מוכן להסתבן בהקפאת ממצאי ועדתו עד אשר יסיים הצמד רד' מנשטרייך את עבודתו (אם בכלל, לנוכח החלטת השלושה שלא לשתף עמה פעולה. למשל האמריקאי ובעיקר הממסד היהודי די במסקנות אבן, הנתונה מיקרה רבה ביבשת אמריקה. ועדת הבידוד קצוצת הסמכויות עלולה היתה להתברר

אולם פרס ביקש שהדבר לא יפריע למשל לפעול לקידום תהליך השלום. פיקרינג השיב שהממשל ביקש מהשגריר המיוחד ואס קלבריוס לתרגם את ממצאי ביקורו של מרפי באיזור למונחים קונקרטיים יותר ולאתר את תחומי המחלוקת. קלבריוס ריווח כאן על ממצאי ביקורו בירדן בשבוע שעבר ושב לשם להמשך הגישושים.

במשרד החוץ מעריכים שעם כניסתו של הוזארד בייקר לבית הלבן, יוכה המזרח התיכון למקום גבוה יותר בסדר היום של הנשיא. תנאי לכך, כפי שהבהיר שולץ באותו שדר, הוא שיתוף פעולה מלא של הצדדים. לפי שעה משוחקים חר סיין ומובארק ב"ברוגז" עם ה אמריקאים, זה בגלל איראנגייט ועסקות הנשק המעוכבות וזה בעוון סכסוך הריבית. וכאן בישראל, שר יים האמריקאים במבוכה ויש להם סיבות טובות לכך.

השבוע פרסמה לשכת העיתונות הממשלתית הודעה לעיתונות בשפה האנגלית תחת הכותרת "מרוע לא ועידה בינלאומית?" (מטעם רוכר לשכת ראש הממשלה). והודעה מפרטת עשר סיבות להתנגדות ישראל לוועידה הבינ"ל. מעניינת התאמודדות של כותבי המסמך עם הטענה שישראל הסכימה פעמיים בעבר להשתתף בוועידה בינ"ל. התשובה לכך "בשני המקרים ב' 1973 וב־1977 פעלה ישראל תחת לחץ חיצוני חזק". בעותק ראשון בעברית של אותו מסמך, אשר לא הופץ, נאמר עוד "וכמי שכפאה שד". ההשמטה באה מן הסתם לאחר שמישהו בלשכת שמיר נזכר ש בראש הממשלה ש"פעלה כמי שכפאה שד" ב־1977 עמד מנחם בגין. המסמך מאשים ברמז עבה את אנשי פרס ב"כרסום שוחל בעמדתה של ארה"ב". נאמר שם כי הדבר נבע בין היתר "ממאמצי שכנוע של גור מים ישראליים כלפי הממשל ה אמריקאי (בגרסה הגלי ש תוספת "מאמצים שנמשכו [illegible] תוך כדי ביקור רה"מ בוואשינגטון". והכוונה כמובן לביקורו של היועץ נמרוד

לא חלפו יומיים ומחלקת ה הסברה של משרד החוץ מפיצה לנציגויות בחו"ל מסמך מפורט תחת הכותרת "מרינות השלום של ישראל" ושם מוצגת כמובן גישה שונה לוועידה הבינ"ל: "ירדן עומדת על כינון ועידה בינ"ל כמסגרת יחידה לשיחות שלום. במגמה ל עקוף מכשול זה ולסייע לירדן להתגבר על היסוסיה בדבר כניסה לתהליך של משא ומתן, הסכימה ישראל למסגרת בינ"ל זו למ"מ ישיר, בתנאי שפורום זה לא יהווה מכשול לשיחות ישירות". המסמך מביא שבע נקודות שבאות להבטיח כי תנאי זה יקוים.

מסמך משרד החוץ נזקק אף הוא להיסטוריה ומזכיר את הוועידה הבינ"ל ברצמבר 1973, שהביאה להסכם ההפרדה הראשון עם מצרים. הסכם שהוביל לחתימת הסכם השלום בין שתי המדינות.

עיתוי המסרים הכפולים, שייצאו בימים אלה לעולם הרחב, הוא ערב פתיחת המגעים שמקיים תת שר החוץ האמריקאי מייקל ארמקוסט במוסקווה לקראת ביקורו של שר החוץ שולץ בבריה"מ בראשית

יצחק שמיר

"השטחים המוחזקים" שבו לתחיה

מסמך ההסברה של משרד החוץ החייה מחדש את המונח "שטחים מוחזקים" בעגה המדינית הרשמית. נכתב בו כי הממשלה מאפשרת פעילות יר דנית ויתר חופש פעולה לפלש תינים בניהול ענייניהם ב "שטחים המוחזקים על ידי יש ראל". במקום אחר צוין כי הוחלט לעודד פלשתינאים בי הודה ושומרון, אך מיד בסוגר יים "הגרה המערבית", התמכים בפתרון ירדני־פלשתיני.

במהלך הכנת המסמך הובאה לידיעת האחראים חוות דעת שכתב היועץ המשפטי לממשלה לשעבר פרופ' יצחק זמיר באוקטובר 1985 לאמור "מן הראוי שהשם יהודה ושומרון וחבל עזה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים". אגב, חוות הדעת נכתבה לבקשת מזכיר הממשלה ד"ר יוסי ביילין, לי מים המנכ"ל המדיני ויזום מסמך ההסברה הנ"ל.

סיבוב בעולם

לוס אנג'לס: במהלך ביקור קצר בארץ עשה איתן בנצור, הקונ סול הכללי של ישראל במחוז היור דים הגדול בלוס אנג'לס, נפשות למבצע "עם הפנים הביתה". הוא הציע לשר הזינוך יצחק נבון לערוך במסגרת חגיגות שנות הארבעים ירד זינוך ישראלי בעיר הגדולה. מוסדות הזינוך הישראליים יציגו עצמם בפני הישראלים והקהילה הי הודית. אפשר שנבון עצמו ישתתף באירוע שתכליתו למשוך את ה הורים באמצעות הנוער בחזרה לישראל. "במקום להשתתף כמ סיבות סמים, אולי הם יעדיפו לש לוח את הילדים לקורס קיץ בארץ" אמר בצנור. הוא הציע גם לשר הקליטה יעקב צור לקיים בלוס אנג'לס ירד תעסוקה בהשתתפות מפעלים ישראליים. לדבריו, נתן

בכנס היוזדים (מעתה יש לומר "ישראלים השוהים זמנית בחו"ל") עידוד רב למבצע. הוא השאיר אחריו תחושת בעגעים עזה לישר ראל, והראייה – מספר בנצור – במשך שעות ארוכות לאחר הכנס לא ניתן היה להשיג קו טלפון לארץ.

בנצור הפך את הקונסוליה ל עמדה קדמית של המאבק בירידה. הוא יזם, יחד עם שליח הסוכנות ואיש "קול ישראל" צבי לידר, משדרי רדיו וטלוויזיה מיוחדים ליוזדים. פרסו מיוחדים וקו פתוח למשרדו.

צ'ילי: סנטיאגו נבחרה לארח את פסטיוואל הזמר הפלשתיני. הערב־פלשתיני הבין־לאומי התקיים במועדון הפלשתיני בסנטיאגו. בנוסף לפרסים כספיים לזוכים, זכו שני זמרים בכרטיסי טיסה למזרח התיכון – מתנת אש"ף לשיר הפטריוטי ביותר.

ארגנטינה: שגריר ישראל ב בואנוס איירס, אפרים סדי, השתתף בטכס רשמי לכבוד נשיא גרמניה ריכרד פון וייצקר, שהגיע לביקור בדרום אמריקה. בעת שהציב את סדי, ספר הנשיא ראול אלפונסין לאורחו הגרמני, על מיזמי שגריר חדש של ארגנטינה בישראל והש מיע כמה משפטים לבביים על קי דום היחסים בין שתי המדינות. וויצקר ניצל את המפגש כדי לומר לשגרירנו כי הוא "מצפה בקוצר רוח" לביקור הנשיא חיים הרצוג בבון וכי הוא מייחס חשיבות רבה

כ"ב באדר תשמ"ז
23 במרץ 1987
5-דש-246-2

לכבוד
דר' יוסף בייליז
המנכ"ל המדיני
משרד החוץ

הנדון: מיסמך ההסברה של משרד החוץ:
ISRAEL'S PEACE POLICY - PRINCIPLES AND MOVEMENT

ברצוני להביא לידיעתך שהמיסמך הנ"ל כולל פרטים העומדים בסתירה להחלטות הממשלה ופרטים המנוגדים לעמדות הממשלה, כדלקמן:

א. השם הרשמי של השטחים הוא "יהודה, שומרון וחבל עזה" ולא "השטחים המנוהלים על-ידי ישראל", כפי שנאמר במיסמך הנ"ל. ראה הנחייתו של היועץ המשפטי י. זמיר במכתבו אליך מיום 24.9.85 שבו נאמר: "כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו, באופן מודע ומכוון, את השם "יהודה, שומרון וחבל עזה", כפי שניתן ללמוד מן החקיקה ומסמכים רשמיים אחרים, מן הראוי, לדעתי, ששם זה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים".

ב. במיסמך נאמר (עמ' 3) ש"ישראל מאפשרת לירדן לבסס את עמדותיה בשטחים". כידוע לך, אין שום החלטה כזאת של הממשלה, והדברים אף סותרים את קוי היסוד של הממשלה בדבר מחוייבותנו להסכמי קמפ-דייויד והאוטונומיה ביש"ע.

ג. בעמ' 4 של המיסמך נאמר ש"ישראל הסכימה למסגרת בינלאומית לשיחות". גם לקביעה זו אין אחיזה בשום החלטה של הממשלה הנוכחית. בדיון בנדון שהתקיים בממשלה ביום 1.3.87, ראש הממשלה סיכם שאין מניעה ששה"ח יגשש גם בענין הועידה אך אין יסוד לקביעה הפסקנית שישראל הסכימה למסגרת הבי"ל לשיחות.

ד. בעמ' 4 נאמר עוד ש"ישראל הסכימה להשתתפות בריה"מ בפורום הבינלאומי" (בתנאים מסויימים). גם זאת טענה שאין לה סימוכין בשום החלטה של הממשלה.

לדעתי מן הראוי להביא את המידע הנ"ל לידיעת הנציגויות שאליהן נשלח המסמך הנדון ואודה לך אם תעשה כן.

ב ב ר כ ה ,

י. ח. בן-אהרון

השר יוסף שפירא

בעז"ה

ירושלים, כ"א באדר התשמ"ז
22 במרץ 1987

לכבוד
מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ
מר שמעון פרס

מכובדי !

באגרת שנכתבה על-ידי מחלקת ההסברה של משרד החוץ, תחת הכותרת "מדיניות השלום של ישראל", הוכנסו ניטויים שהשוש בהם, בפרסומים הרשמיים של ממשלת ישראל, הופסק מאז שנת תשל"ח-1977 ע"י הממשלה. עובדה זו, אף מוזכרת במכתבו של היועץ המשפטי ב' מרחשון תשמ"ו-17.10.85 למזכיר הממשלה.

בסעיף 4 באגרת הנ"ל נמצא השמוש במונח: "השטחים המנוהלים ע"י ישראל" ומיד אחר-כך, לאחר הזכרת המקומות יהודה ושומרון מופיע בסוגריים — הגדה המערבית.

היועץ המשפטי מציין במכתבו האמור, שמן הראוי לדעתו: "ששם זה (יהודה, שומרון וחבל עזה) ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים".

ברצוני לשאול את שר החוץ:

1. מדוע יש צורך להשתמש במונחים אלה ?

2. האם התקבלה החלטה ממשלתית בנדון ?

העתק: מזכיר ממשלת ישראל.

בברכה,
יוסף שפירא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

11769 תאריך : 22.03.87

נכנס בלמס

חדזם:3/11769
אל:המשרד
מ-:גנבה/נר:168/תא:220387/זת:1900/דת:מ/טג:ב
נד:@

בלמס/מידי

אל:אכ'ב. מא'ם.

אונקטד 7.

להלן הצהרת השרים האסייאנים חברי קבוצת ה-77 במפגש
בבנגלה-דש 14.3 ביחס לתנאים הכלכליים בשטחים:

DECISIONS AND RESOLUTIONS

RESOLUTION 1

ECONOMIC CONDITIONS IN THE ACCUPIED PALESTINIAN
TERRITORIES

THE MINISTERS AND HEADS OF DELEGATION

HAVING MET AT DHAKA, BANGLADESH, FOR THE SIXTH MINISTERI
AL MEETING OF THE ASIAN GROUP OF THE GROUP OF
77.

HAVING EXAMINED THE AREAS CONSTITUTNG THE BASIC
ELEMENTS OF THE REVITALIZATION OF DEVELOPMENT,
GROWTH AND WORLD TRADE AMONG DEVLOPING COUNTRIES.

HAVING NOTED WITH GRAVE CONCERN THE CONTINUED DETERIORAT
ION IN THE LIVING CONDITIONS OF THE PALESTINIAN
PEOPLE AS A RESULT OF THE ISRAELI ACCUPATION, AND
ESPECIALLY THE FACTORS AND OBSTACLES IMPENDING
THEIR ECONOMIC LIBERATION, PARTICULARLY THE OCCUPATION
AND THE CONTROL OF THEIR ECONOMIC RESOURCES.

1. REAFFIRM THE EARLIER RESOLUTIONS ADOPTED BY THE
DEVLOPING COUNTRIES, THE GROUP OF 77, AND THE NON
ALIGNED COUNTRIES CONCERNING THE PALESTINIAN PEOPLE
AND TEIR JUST CAUSE.

2. REITERATE THAT THE CONTINUED OCCUPATION OF THE
PALESTINIAN TERRITORIES BY ISRAEL JEOPARIDIES THE
ECONOMIC ANS SOCIAL DEVLOPEMENT OF THOSE TERRITORIES
AND PREVENTS THE PALESTINIAN PEOPLE FROM PARTICIPATING
IN THE ACTIVITIES OF TECHNICAL CO-OPERATION AMONG
DEVELOPING COUNTRIES.

3. STRESS THE COMMON RESPONSIBILITY OF THE INTERNATIONAL
COMMUNITY AND THE UNITED NATIONS ORGANS TO CONTINUE
TO PROVIDE ASSISTANCE TO THE PALESTINIAN PEOPLE
THROUGH THE PALESTINK LIBERATION ORGANIZATION
TO ENABLE THEM TO PUT AN END TO THE ISRAELI OCCUPATION
AND TO PRACTICE THEIR INALIENABLE NATIONAL RIGHTS
AND TO IMPROVE THEIR LIVING CONDITIONS.

4. REAFFIRM THEIR SUPPORT FOR THE HEROIC STRUGGLE
IN WHICH THE PALESTINIAN PEOPLE ARE ENGAGED UNDER
THE LEADERSHIP OF THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION
, THEIR SOLE LEGITIMATE REPRESENTATIVE, IN ORDER
TO PRACTICE THEIR INALIENABLE NATIONAL RIGHTS,
INCLUDING THEIR RIGHTS TO RETURN TO SELF-DETERMINATION
AND TO THE ESTABLISHEMENT OF AN INDEPENDENT STATE
OF THEIR OWN, IN THEIR NATIONAL LAND OF PALESTINE
UNDER THE LEADERSHIP OF THE PALESTINE LIBERATION
ORGANIZATION.

5. DECIDE TO ADOPT THE FALLOWING RESOLUTION TO BE
SUBMITTED TO THE MINISTERIAL MEETING OF THE GROUP
OF 77 TO BE HELD IN HAVANA, CUBA DURING APRIL 1987

FOR ONWARD TRANSMISSION TO UNCTAD VII FOR CONSIDERATION

ECONOMIC SITUATION IN THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES

THE UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT,

RECALLING UNCTAD RESOLUTION 109(V) OF 1 JUNE 1979

RECALLING ALSO TRADE AND DEVELOPMENT BOARD RESOLUTION 239 (XXIII) OF 9 OCTOBER 1987,

RECALLING FURTHER UNCTAD RESOLUTION 146 (VI) OF 2 JULY 1983,

MINDFUL OF GENERAL ASSEMBALY RESOLUTION 39/223 OF 18 DEC. 84,

AWARE OF EUROPEAN COMMUNITY DECISION OF 27 OCT. 86 CONCERNING GOODS AND PRODUCTS OF THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES,

SERIOUSLY CONCERNED AT THE REFUSAL OF THE ISRAELI OCCUPATION AUTHOROTIES TO PERMIT THE EXPORT OF PALESTINIAN GOODS AND PRODUCTS TO THE EUROPEAN COMMUNITY MARKET.

SREJECTING THE ISRAELI OCCUPATION AND ITS RESTRICTIONS HAMPERING THE DEVELOPMENT OF THE PALESTINIAN NATIONAL ECONOMY INCLUDING ITS TRADE SECTOR,

1. WELCOMES THE ESTABLISHMENT OF THE SPECIAL ECONOMIC UNIT (PALESTINIAN PEOPLE) IN UNCTAD.

2. WELCOMES ALSO THE EUROPEAN COMMUNITY DECISION TO GIVE PALESTINIAN GOODS AND PRODUCTS PREFERENTIAL ACCESS TO ITS MARKET ON THE BASIS OF A PALESTINIAN CERTIFICATE OF ORIGIN,

[redacted]

3. STRONGLY DEPLORES THE OBSTRUCTION BY THE ISRAELI OCCUPATION AUTHORITIES OF THE IMPLEMENTATION OF THE ABOVE-MENTIONED DECISION.

4. STRONGLY DEPLORES ALSO THE ISRAELI OBSTRUCTION OF THE ESTABLISHMENT OF A COMMERCIAL SEAPORT IN THE OCCUPIED GAZA STRIP WHICH WOULD GIVE PALESTINIAN GOODS AND PRODUCTS DIRECT ACCESS TO EXTERNAL MARKETS.

5. RECOGNIZES THE NEED TO ESTABLISH A CENTRE FOR MARKETING AND EXPORTING PALESTINIAN GOODS AND PRODUCTS , IN CO-OPERATION WITH THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION.

6. REQUESTS UNCTAD TO PROVIDE ADVICE ON THE ESTABLISHMEN T OF THE CENTRE REFERRED TO ABOVE.

7. URGES ALL STATES TO FACILITATE ACCESS OF PALESTINIAN GOODS AND PRODUCTS TO THEIR MARKETS.

8. URGES ALL STATES, UNITED NATIONS BODIES, GOVERNMENTAL AND NON GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS TO CONTINUE PROVIDING ASSISTANCE TO THE PALESTINIAN PEOPLE IN CLOSE CO-OPERATION WITH THE

PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION, TO ENABLE THEM TO DEVELOPE THEIR NATIO AL ECONOMY INCLUDING THE TRADE SECTOR, FREE OF OCCUPATION

9. CALLS FOR GIVING UNCTAD STAFF AND EXPERTS ACCESS TO THE OCCUPIED PALESTINIAN TERRITORIES.

10. REQUESTS ALSO THE SECRETARY-GENERAL OF UNCTAD TO REPORT PERIODICALLY TO THE TRADE AND DEVELOPMENT BOARD AN THE GENERAL ASSEMBLY, THROUGH THE ECONOMIC AND SOCIAL COUNCIL, T ON THE PROGRESS MADE IN THE IMPLEMRNTATION OF THIS RESOLUTION.

[redacted]

תפ: שהח/רהמ/שהבט/מנבל/ממנבל/ר/מרכז/רם/אמן/מרנרבי/אנב/
פרימור/אסיה/ורד/ארב2/ארב1/לידאר/מזהים/מתאמשטחים/ממד

6182

תאריך : 13.12.86

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

סגנם ** **
**
**

תדזם:12,6182
אל:המשרד
מ-:לונדון,נר:133,תא:121286,זת:1600,דת:מ,סג:ש
נד:ם

שמור/מידי

אל:אירופה ב' אירופה א'

העתק:השגריר בריסל- נר 211

מאת:הציר,לונדון

השוק המז"ת

בשיחות נוביק עם סיר דיויד מייארס נאמר לנו:

א. שבנושא הסיוע לשטחים העלה השוק את ההקצבה לשלושה מיליון E.C.U. המקבילים לשלושה מיליון דולר.

ב. מדברים ששמעו מהבלגים, מסתבר שהם מתכוונים להיות פעילים בנושא המז"ת בתקופת נשיאותם.

רביב

רות

תם: שהת,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,ר/מרכז,רם,אמן,ממד,קידר,שנדג, אירא,אירב,מינרבי,בלבליתב',מתאמשטחים

**
**
**

אין מסמכים

מזכירות הממשלה

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ג בחשון התשמ"ז
25 בנובמבר 1986

ס ו ד י

אל : מחאם הפעולה ביו"ש ועזה

הנדון: מוחמד שדיד - פנייה פיקרינג

השגריר פיקרינג העלה בשיחתו עם ראש הממשלה את שאלת מוחמד שדיד, בעל האזרחות האמריקנית מאוניברסיטת אלנג'אח, שנאסר עליו ללמד. ציין כי ההחיחסות אליו נראית כמבוססת על פניה ירדנית והדבר ייראה כ"קשר" ישראלי-ירדני נגדו. נאמר לו על-ידינו כי רצוי שיגלו זהירות בהעלאת קובלנות של אנשים הפועלים עם אש"פ. מכל-מקום השאיר את הנייר הלוט. הצענו לו כי יפנה למשרד הבטחון.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: המנהל הכללי, משרד ראש הממשלה
מזכיר צבאי לשר הבטחון

TALKING POINTS

-- We understand that Mohammed Shadid has been barred from teaching at An-Najah University because of his involvement in a recent public opinion poll on the West Bank.

-- We are disturbed by this action which runs counter to our long-standing support of the principle of academic freedom. It is also inconsistent with GOI policy.

-- We are also concerned that a new pattern may be emerging of punitive measures against residents of the occupied territories for purely political rather than security reasons.

-- We have never objected to the application of appropriate legal measures, when security issues are involved.

-- As was the case with the deportation order against "Ash-Sha'ab" Editor, Akram Haniyeh, however, the action against Shadid will provoke criticism that Israel is acting on political rather than security grounds, in the absence of a credible security rationale.

-- Like the Haniyeh deportation order, this action also creates the appearance of Israeli-Jordanian collusion to limit peaceful, free expression of views, and to

eliminate those voices on the West Bank that are not pro-Jordanian.

-- We believe that the perception that this is the policy of Israel and Jordan will severely damage, rather than strengthen, Jordan's efforts, and Israel's, to promote moderation and confidence in the West Bank. Indeed, the resentment generated by such a policy is likely to play directly into the hands of the PLO and others who are working to discredit Jordanian and Israeli efforts to improve the environment.

-- We also believe that punishing Shadid has focused far more attention on his work than it would otherwise have obtained.

-- We hope Israel will not pursue a policy in the occupied territories based on suppression of expression. To do so would undermine the moral strength that you have demonstrated in the past in extending freedom of expression to Palestinians that you jealously guard for Israelis.

-- We ask that Shadid's authorization to work be restored.

November 24, 1986

- שחור -

לשכת ראש הממשלה
PRIME MINISTER'S BUREAU

ד' בחשון תשמ"ז
6 בנוב' 1986

אל: המנכ"ל
מאת: אריה מקל

הנדון: סיוע מדינות השוק לשטחים

ג'קי פרידן מסר לי כי בפגישה שהתקיימה אתמול (5.11.86) אצל אברשה טמיר, בהשתפות שמואל גורן, סוכמו העקרונות הבאים בנושא הנ"ל:

1. אנחנו מברכים על החלטת מועצת שרי השוק לסייע לשטחים.

2. מוכנים לקבל נציג (או משלחת) של השוק, לתיאום הסיוע לשטחים.

3. אנו דורשים תיאום מוקדם עקרוני עם השוק, בנושא הנ"ל, ומתנגדים לכל התעלמות מאתנו. נשתף פעולה עם השוק בנושא זה, בתנאי שיהיה תיאום כנ"ל.

4. מברק ברוח הדברים הנ"ל נשלח לשגריר בבריסל.

אריה מקל

שלח"ם

- שמור -

ד' בחשון תשמ"ז
6 בנוב' 1986

אל: המנכ"ל
מאת: אריה מקל

הנדון: סיוע מדינות השוק לשטחים

ג'קי פרידן מסר לי כי בפגישה שהתקיימה אתמול (5.11.86) אצל אברשה טמיר, בהשתפות שמואל גורן, סוכמו העקרונות הבאים בנושא הנ"ל:

1. אנחנו מברכים על החלטת מועצת שרי השוק לסייע לשטחים.

2. מוכנים לקבל נציג (או משלחת) של השוק, לתיאום הסיוע לשטחים.

3. אנו דורשים תיאום מוקדם עקרוני עם השוק, בנושא הנ"ל, ומתנגדים לכל התעלמות מאתנו. נשתף פעולה עם השוק בנושא זה, בתנאי שיהיה תיאום כנ"ל.

4. מברק ברוח הדברים הנ"ל נשלח לשגריר בבריסל.

אריה מקל

769

תאריך : 11.86 03

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נכנס **
**
**
**

רק שמיר

תרזם:11/769
אל:המשרד
מ-:בריסל/נר:15/תא:031186/זח:1800/דח:מ/סג:ש
נד:@

שמור/מידי

אל: ורד/מנהל כלכלית בי מנהל אירופה 1

דע: מאירה

מאת: אורון בריסל

הנדון: קהיליה - שטחים

בגישת השגריר עם שייסון נערכה הבוקר בהשתתפות ברג, רנייה דסקאי ירדן והשטחים והחי"מ.

א--שייסון פתח בתיאור ה- DECISION AVTONOME לגבי תעניק הקהילה הקלות לתוצרת השטחים, בדומה לאלו הניתנות לאובלוסיות השכנות, זאת בנוסף לסיוע לתוכניות ביתות בשטחים.

ב--ציין שבבר היו לנו חילופי דעות בנדון והזכיר שיחתו בנושא עם שה"ח פרס בעת שביקר ברומא בדצמבר 1985 ושיחותיו עם השגריר. התרשם שתגובתנו העקרונית לרעיון חיזר לרעיון היא חיובית לכן שמח לקרוא תגובת "מקור המקורב למשה"ח" כפי שבתפרסם ע"י סוכנות הידיעות הצרפתית מטוף שבוע שעבר.

ג--מבחינה כלכלית יהיה טעם לייצוא התוצרת החקלאית של השטחים ובעיקר מעדה חיזר מעדה רק אם היא תעבור באופן חוקשי דרך ישראל. לדבריו קיימים אין קשיים בייצוא פרי הדר מעדה לדיונות מזא"ר אך ישנם קשיים לייצוא לארצות אחרות בין הייתר, עקב דרישות ישראל

```
```

לשרוק את הפרי באמצעות המושבה לפרי הדר ואגרסקו.
כן לא נראים הרבה אפשרויות ליצוא דרך ירדן הואיל
והיא בדרך כלל עושה בכל יכולתה כדי למנוע שמוצרי
הגדה המערבית יתחרו במוצרי הגדה המזרחית. מכל מקום
הם מקווים שבמידה שיתאפשר יצוא דרך ירדן תקל ישראל
המעבר ותשקול ביטול ההיטל של 10 אחוז על ערך הסחורות
המועברות דרך גשרי ירדן, אחרת כי היצוא לא יהיה נראי
מבחינה כלכלית.

ד--השגריר השיב שעל מנת לגבש תגובתנו בנדון עלינו
לדעת את ה-
MODAITES שהם מציעים ליישום החלטתם. אישי הוא סבור
שהגבלות הקיימות קשורות לבעיות ביקורת על האיכות
תאחידות והתנאים הפיטוסנטריים של התוצרת החקלאית
המיוצאת מישראל

ה--שיידון הדרה למסור לנו העתק התקנה בנושא (מועבר
בדיפ) הדטין שהנפקת תעודות מקור ע"י לשכות המסחר
בשטחים תסיר ממישראל כל אחריות באשר לאיכות היצוא
ייתכן שלאחר קבל תגובתנו הנורמאלית ישגרו מזכרה שלהם
לארץ נדי לבדוק במקום הבעיות המקצועיות המתחייבות
מהיצוא דרך ישראל שהינו בעיניו המעשי ביותר

ו--השגריר חזר על הדברים שהעלה בפני שיידון בשיחות
הקודמות בנושא ואמר שיחזור וייתייחס לגופו של העניין
מיד עם קבלת תגובה מירושלים =

אדרון

תפ: שהח,רהמ,שהבט,מנכל,ממנכל,סמנכל,ממד,רם,אמן,אירא,אירב,
כלכליתב',שטחים,מתאמשטחים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

778

תאריך : 11.86

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נבנס **
**
**
**

חדם:11,778
אל:המשרד
מ-:ברייסל,נר:16,תא:031186,זת:1800,דת:ר,סג:ש
נד:0

שמור/רגיל

אל: לשכת המנכל

דע: אירופה 1 בלבלית ב'

מאת: השגריר ברייסל

שלך חדם 142

הקהילייה - סיוע לשטחים וייצוא תוצרת חקלאית.

א--שלכם הגיע לאחר שיחתי עם שייטרן, על תרכבה ראו מברק אראון מהיום.

ב--מוסדות הנציבות הגישו למסקנה שהייצוא של תוצרת חקלאית ייעשה בעיקר דרך ישראל ולא דרך מצריים או ירדן וזאת תוך תיאום יחסי איתנו, בהנחה שלא נעמיד מגבלות שיחייבו הכרה בורמלית בשליטתנו. מציע שאענה לשייטרן שאנו מקדמים ברכה הרעיון לשגר ארצה מומחה של הנציבות שידון עם הנוגעים בדבר באופן הסדרת הייצוא.

קדם.

תם: שחח,רהמ,מנכל,מנכל,שהבט,דרורי,בלבלית ב',שטחים, מתאשטחים,אירא,אירב

[illegible]

[illegible]

[illegible]

משרד החוץ-מחלקת הקשר

4338 יוצא שמור
** **
** **
**

שגרירים

אל: אתונה , בון , בריסל , האג , לונדון , פריס , רומא ,
מילנו , מדריד , קופנהגן , ליסבון , נר: חורם 142,
מ : המשרד
דח: ב, סג: ש, תא: 031186, רח: 0800

שמור/בהול

השגריר, בריסל.

דע: מאיה.

השוק - סיוע לשטחים וייצוא תוצרת חקלאית לאירופה.
שלך נר 120.

א. אנו מקדמים בברכה את החלטת השוק לסייע לשטחים ולהעניק הנחות ממכס על יצוא חקלאי למדינות השוק.
ב. על פי עמדתנו יובל הסיוע של מדינות השוק לשטחים לעבור ישירות דרך ממשלת ירדן אך לא באמצעות ארגונים וגופים שאינם מתאימים פעילותם עימנו. באופן דומה גם על הייצוא החקלאי לעבור דרך ירדן וראת מבלי שהדבר יפגע בעתיד, בצורה כלשהי, במכסות הייצוא שלנו.

לשבת מנכ"ל.

ג.ע.

תפ: שהח,רהמ,שהבט,דרורי,בלבליתב',מנכל,ממנכל,מתאמשטחים,
ענוג,אירא,אירב

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ' בחשון התשמ"ו
17 באוקטובר 1985

1232
1290

אל: ד"ר יוסף ביילין, מזכיר הממשלה

הנדון: תכינוי הרשמי לשטחים שנכבשו על-ידי ישראל במלחמת ששת הימים
סמך: מכתבך מיום 24.9.85.

בשעתו חיית מקובל לכנות את השטחים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים (כלומר, יהודה ושומרון, חבל עזה, סיני ורמת הגולן) בשם "השטחים המוחזקים." שם זה שימש גם בחקיקה. ראה תקנות שעת חירום (השטחים המוחזקים על-ידי צבא הגנה לישראל - שיפוט ועזרה משפטית), תשכ"ז-1967, שתוקפן תוארך על-ידי החוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (עבירות בשטחים המוחזקים - שיפוט ועזרה משפטית) תשכ"ח-1967 (ספר החוקים תשכ"ח, עמ' 20).

לאחר מכן, שעת שהממשלה דנה בהארכת נוספת של תקנות שעת חירום אלה, הציע שר המשפטים לשנות את שמן, כך שבמקום "השטחים המוחזקים" יאמר "יהודה ושומרון, חבל עזה, רמת הגולן, סיני ודרום סיני."

הצעה זאת נתקבלה על-ידי הממשלה ולאחר מכן על-ידי הכנסת. ראה החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה ושומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשל"ח-1977 (ספר החוקים תשל"ח, עמ' 48). שינוי זה, הנוקב בשם האזורים, נשאר בעינו בחוקים שהאריכו תוקפו של חוק זה מזמן לזמן, ונתקבל גם בדברי חקיקה אחרים ובמסמכים רשמיים שונים.

ככל הידוע לי, לא נתקבלה עד כה על-ידי גוף רשמי כלשהו החלטה הקובעת את השם הרשמי של האזורים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים, מכל מקום, ודאי הדבר שמבחינה משפטית אין איסור מוטל על אדם או גוף כלשהו להשתמש בשם "השטחים המוחזקים" או שם אחר, שיראה לו חולם שטחים אלה. עם זאת, כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו, באופן מודע ומכוון, את השם "יהודה, שומרון וחבל עזה", כפי שניתן ללמוד מן החקיקה ומסמכים רשמיים אחרים, מן הראוי, לדעתי, ששם זה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים.

בברכה,

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

לשכת היועץ המשפטי לממשלה
20-10-1985
קבלה

מדינת ישראל

משרד המשפטים

כן לשמע

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ב' בחשון התשמ"ו
17 באוקטובר 1985

1232
1290

אל: ד"ר יוסף ביילין, מזכיר הממשלה

הנדון: תכינוי הרשמי לשטחים שנכבשו על-ידי ישראל במלחמת ששת הימים
סמן: מכתבך מיום 24.9.85

בשעתו חיית מקובל לכנות את השטחים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים (כלומר, יהודה והשומרון, חבל עזה, סיני ורמת הגולן) בשם "השטחים המוחזקים." שם זה שימש גם בחקיקה. ראה תקנות שעת חירום (השטחים המוחזקים על-ידי צבא הגנה לישראל - שיפוט ועזרה משפטית), תשכ"ז-1967, שתוקפן תוארך על-ידי החוק להארכת התוקף של תקנות שעת חירום (עבירות בשטחים המוחזקים - שיפוט ועזרה משפטית) תשכ"ח-1967 (ספר החוקים תשכ"ח, עמ' 20).

לאחר מכן, שעת שהממשלה דנה בהארכת נוספת של תקנות שעת חירום אלה, הציע שר המשפטים לשנות את שמן, כך שבמקום "השטחים המוחזקים" יאמר "יהודה והשומרון, חבל עזה, רמת הגולן, סיני ודרום סיני."

הצעת זאת נתקבלה על-ידי הממשלה ולאחר מכן על-ידי הכנסת. ראה החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשל"ח-1977 (ספר החוקים תשל"ח, עמ' 48). שינוי זה, הנוקב בשם האזורים, נשאר בעינו בחוקים שהאריכו תוקפו של חוק זה מזמן לזמן, ונתקבל גם בדברי החקיקה אחרים ובמסמכים רשמיים שונים.

ככל הידוע לי, לא נתקבלה עד כה על-ידי גוף רשמי כלשהו החלטה הקובעת את השם הרשמי של האזורים שנכבשו על-ידי צה"ל במלחמת ששת הימים. מכל מקום, ודאי הדבר שמבחינה משפטית אין איסור מוסל על אדם או גוף כלשהו לחשתמש בשם "השטחים המוחזקים" או שם אחר, שיראה לו חולם שטחים אלה. עם זאת, כיוון שהממשלה והכנסת העדיפו, באופן מודע ומכוון, את השם "יהודה, שומרון וחבל עזה", כפי שניתן ללמוד מן החקיקה ומסמכים רשמיים אחרים, מן הראוי, לדעתי, ששם זה ישמש את הממשלה ואת עובדי המדינה לצרכים רשמיים.

ב ב ר כ ה,

יצחק זמיר
היועץ המשפטי לממשלה

לשכת היועץ המשפטי לממשלה
20 -10- 1985
קבלה